Bundel - Raadscommissie van 5 januari 2026

1 Opening

2 Mededelingen

3 Definitief vaststellen van de agenda
- Agenda raadscommissie 5 januari 2026

4 Vaststellen terugkoppeling van de raadscommissie van 1 december 2025
- Terugkoppeling Commissie 1 december 2025

5 Voorstel inzake het ontwerp beleidstukken Horeca- en Detailhandelbeleid gemeente Ameland 2026
- Raadsvoorstel ontwerp beleidsstukken horeca en detailhandel
- Bijlage 1 - Ontwerp Horeca- en detailhandelsbeleid
- Bijlage 2 - Overzicht horeca Ameland 2025
- Bijlage 3 - Adviesrapport BRDG horeca- en detailhandelsbeleid Ameland
- Bijlage 4 - Samenvatting avonden horeca en detailhandel.def
- Bijlage 5 - Reactie bijeenkomsten horeca en detailhandel.def
- Bijlage 6 - Relatie horeca- en detailhandelsbeleid en andere stukken
- Bijlage 7 - Ontwerp Beleidsregel ondergeschikte horeca 2026
- Bijlage 8 - Ontwerp Beleidsregel standplaatsen

6 Voorstel inzake de Verordening Jeugdhulp gemeente Ameland 2026
- Raadsvoorstel Verordening Jeugdhulp gemeente Ameland 2026.def
- Verordening Jeugdhulp gemeente Ameland 2026
- Was-wordt-tabel verordening jeugdhulp
- Was-wordt-tabel toelichting op verordening jeugdhulp

7 Voorstel inzake eventuele zienswijze indienen over het Ontwerp-wijzigingsbesluit gemeenschappelijke regeling Veilgheidsregio Fryslân 2025 en Kaderbrief Veiligheidsregio Fryslân 2027-2030
- Raadsvoorstel Kaderbrief Veiligheidsregio 2027 - 2023
- Raadsbesluit wijziging GR +raadsvoorstel Kaderbrief 2027 - 2030
- Aanbiedingsbrief kaderbrief 2027-2030 Gemeenteraden
- Aanbiedingsbrief wijziging GR colleges zienswijze raden
- Bijlage a - Ontwerp wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke regeling Vrf 2025
- Bijlage b -Was wordt lijst Gemeenschappelijke regeling Vrf 2025
- Bijlage c - Tekst Gemeenschappelijke regeling VRF 2024
- Bijlage d - Geconsolideerde tekst Gemeenschappelijke regeling VRF 2025
- Concept Kaderbrief 2027 - 2030

8 Voorstel inzake eventuele zienswijze indienen over de Meerjarenbegroting 2026-2029 Stichting Samenwerkingsbestuur Primair Onderwijs West-Ameland
- Raadsvoorstel Meerjarenbegroting 2026-2029 Stichting Samenwerkingsbestuur Primair Onderwijs West-Ameland.def
- Raadsbesluit Meerjarenbegroting 2026-2029 Stichting Samenwerkingsbestuur Primair Onderwijs West - Ameland.def
- Meerjarenbegroting 2026-2029 - Stichting Samenwerkingsbestuur PO West-Ameland

9 Voorstel inzake vast stellen wijziging Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Ameland 2026
- Raadsvoorstel wijziging APV 2026.def
- APV 2026.def
- Register beelbepalende en monumentale bomen
- Was word tabel APV 2026

10 Voorstel inzake het ontslaan, en (her-) benoemen leden adviescommissie Omgevingskwaliteit Hûs en Hiem
- Raadsvoorstel benoeming leden adviescommissie omgevingskwaliteit
- Bijlage 1 voorstel Hus en Hiem benoeming leden adviescommissie omgevingskwaliteit

11 Actualiteiten vanuit het samenwerkingsverband de Waddeneilanden

12 Vragenronde aan het College van B&W
- Vragen 5 januari 2026 (002)

13 Sluiting

Agenda

Raadscommissie

Zaaknummer	524606
Datum vergadering	5 januari 2026
Onderwerp	Agenda commissievergadering
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	T. Willemsma
Griffier	J.M.J. Metz
Agendapunt	3

Deze vergadering zal worden gehouden op maandag 5 januari 2026 om 19:30 uur in de raadzaal van het gemeentehuis te Ballum.

Voorlopige agenda

1. Opening
2. Mededelingen
3. Definitief vaststellen van de agenda
4. Vaststellen terugkoppeling van de raadscommissie van 1 december 2025
5. Voorstel inzake het ontwerp beleidstukken Horeca- en Detailhandelbeleid gemeente Ameland 2026
6. Voorstel inzake de Verordening Jeugdhulp gemeente Ameland 2026
7. Voorstel inzake eventuele zienswijze indienen over het Ontwerp-wijzigingsbesluit gemeenschappelijke regeling Veilgheidsregio Fryslân 2025 en Kaderbrief Veiligheidsregio Fryslân 2027-2030
8. Voorstel inzake eventuele zienswijze indienen over de Meerjarenbegroting 2026-2029 Stichting Samenwerkingsbestuur Primair Onderwijs West-Ameland
9. Voorstel inzake vast stellen wijziging Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Ameland 2026
10. Voorstel inzake het ontslaan, en (her-) benoemen leden adviescommissie Omgevingskwaliteit Hûs en Hiem
11. Actualiteiten vanuit het samenwerkingsverband de Waddeneilanden
12. Vragenronde aan het College van B&W
13. Sluiting

Terugkoppeling

Raadscommissie

Zaaknummer	524606
Datum vergadering	5 januari 2026
Tijd	19.30 uur
Locatie	Raadzaal
Onderwerp	Terugkoppeling raadscommissievergadering 1 december 2025
Voorzitter	D.F. Metz

Terugkoppeling

Aanwezig:

- De heer D.F. Metz, voorzitter
- Mevrouw J.M.J. Metz, griffier
- De heer W.A. de Jong, AmelandEén
- De heer M.P. Boelens, AmelandEén
- De heer K.E. van der Laag, Algemeen Belang Ameland
- Mevrouw A. Langemaat, Algemeen Belang Ameland
- Mevrouw M. Rijpstra, PvdA
- De heer J.A. Kiewiet, Ameland'82
- De heer M. Oud, CDA

Eveneens aanwezig:

- Mevrouw T. Willemsma, burgemeester
- De heer T.E.F.W. Faber, wethouder
- De heer P.J. IJnsen, wethouder
- De heer I.J.W. Valk, secretaris-directeur

Insprekers
n.v.t.

Agenda
De opname van deze vergadering wordt op de website van de Gemeente Ameland geplaatst, waarbij per agendapunt en spreker beluisterd en bekeken kan worden. Voor de inhoudelijke discussie per agendapunt wordt derhalve verwezen naar deze opname.

1 Opening

Besluit:
N.v.t.

Toelichting:
Voorzitter Metz opent de vergadering en heet allen welkom. De fractie VVD/dhr. de Vries is met kennisgeving afwezig.

2 Mededelingen

Besluit:
n.v.t.

Toelichting:
Er zijn geen mededelingen vanuit het College.

3 Definitief vaststellen van de agenda

Besluit:
De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

4 Vaststellen terugkoppeling van de raadscommissie van 3 november 2025

Besluit:
De terugkoppeling van de vergadering van 3 november wordt ongewijzigd vastgesteld.

5 Voorstel inzake de Erfgoedverordening gemeente Ameland 2025

Besluit:
N.v.t.

Toelichting:
Het voorstel gaat als hamerstuk naar de raadsvergadering van 15 december a.s..

Actiepunten/ toezeggingen:
Wethouder Faber geeft aan dat er aan de nieuwe raad in 2026 een lijst van gemeentelijke dan wel karakteristieke panden zal worden aangeboden.

6 Voorstel inzake het vaststellen van het Accommodatiebeleid gemeentelijke gebouwen gemeente Ameland 2025

Besluit:
N.v.t.

Toelichting:
Het voorstel gaat als discussiestuk naar de raadsvergadering van 15 december a,s,.

Actiepunten en toezeggingen:
- Wethouder Faber zegt toe contact te leggen met de onafhankelijke procesbegeleider voor het Participatieproces Nes-Buren, met het verzoek van de raad om een terugkoppeling te geven over de stand van zaken en evt. zaken te delen; op verzoek van mw. Rijpstra graag voor 15/12 a.s...

7 Voorstel inzake verlenging termijn voor het Gemeentelijk Rioleringsplan 2020-2025

Besluit:
N.v.t.

Toelichting:
Het voorstel gaat als discussiestuk naar de raadsvergadering van 15 december a.s.

Actiepunten/ toezeggingen:
- Wethouder Faber zegt toe schriftelijk terug te komen op de vraag van het CDA/dhr. Oud over de aanpak en het tijdsbestek daarvoor voor de wateroverlast in Buren.

8 Voorstel inzake vast te stellen de Financiële Verordening gemeente Ameland 2026, Controleprotocol 2025-2028 en het Intern Controleplan 2025-2028 (Financiële documenten gemeente Ameland 2025)

Besluit:
n.v.t.

Toelichting:
Het voorstel gaat als hamerstuk naar de raadsvergadering van 15 december a.s..

9 Voorstel inzake vast stellen Slotwijziging Begroting 2025

Besluit:
N.v.t.

Toelichting:
Het voorstel gaat als hamerstuk naar de raadsvergadering van 15 december a.s.

Actiepunten / toezeggingen:
- Pfh Willemsma komt terug op de vraag wat de reden is dat er in enkele gevallen geen BTW is gerekend, of geen rekening mee is gehouden.

10 Voorstel inzake het vast stellen van de Belastingverordeningen gemeente Ameland 2026

Besluit:
n.v.t.

Toelichting:
Het voorstel gaat als discussiestuk naar de raadsvergadering van 15 december a.s..

Actiepunten / toezeggingen:
pfh. Willemsma zegt toe in 2026 om gesprek te gaan met de raad om het systeem van belastingheffing en het berekenen van de tarieven te bespreken; om dit voor de Kadernota 2026 te doen is bijna niet mogelijk, dus voorstel is bespreken in 2026, voorbereiden kadernota 2027 en verwerken (eventueel) in belastingverordeningen 2028.
- pfh Willemsma geeft aan dat de afdeling nog eens zal kijken naar de omschrijving van "vaartuig" in de liggeldverordening.
- pfh Willemsma zal nagaan of er signalen zijn dat de regeling subsidie voor jeugdgroepen te ingewikkeld is;
- pfh. Willemsma zal terugkomen op de vraag (artikel 6) over de ontheffing voor de rondvaartboten (dat er in plaats van een ontheffing ieder jaar, voor meerdere jaren zekerheid kan gegeven worden hetgeen vraagt om aanpassing van de verordening).

11 Actualiteiten vanuit het samenwerkingsverband de Waddeneilanden

Besluit:
n.v.t.

Toelichting:
Geen actualiteiten.

12 Vragenronde aan het College van B&W

Besluit:
n.v.t.

Toelichting:
Actiepunten en toezeggingen:
Wethouder Faber zegt toe een update te geven over de uitvoering van de Woonvisie.
Wethouder IJnsen zegt toe de schade aan de bermen bij de paardenbak te repareren en in voorjaar af te werken.

13 Sluiting

Besluit:
n.v.t.

Toelichting:

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering.

Ballum, 5 januari 2026

Voorstel

van het college aan de raad

Zaaknummer	485423
Vergaderdatum	26 januari 2026
Organisatieonderdeel	Fysieke Leefomgeving
Portefeuillehouder	Theo Faber

Onderwerp

Ontwerp beleidsstukken horeca en detailhandel

Voorstel

1. Het Horeca- en detailhandelsbeleid (bijlage 1) in ontwerp vast te stellen en daarmee te besluiten dat:
    a. ontwikkeling van horeca en detailhandel alleen mogelijk is in de aangeduide centrumgebieden
    b. er in alle vier de dorpen ruimte is voor nieuwe detailhandel;
    c. er op dit moment geen ruimte is voor nieuwe (volwaardige) horeca in Nes;
    d. er op dit moment in de andere dorpen wel ruimte is voor nieuwe (volwaardige) horeca, nl.:
        i. 2 in Hollum,
        ii. 3 in Buren,
        iii. 1 in Ballum.

2. Het beleid vrij te geven voor een inspraakperiode van 6 weken volgens de procedure uit onze inspraak- en participatieverordening.

3. Geen wensen en bedenkingen te hebben op het door het college vastgestelde ontwerp van de beleidsregel ondergeschikte horeca (bijlage 7).

4. Geen wensen en bedenkingen te hebben op het door het college vastgestelde ontwerp van de beleidsregel standplaatsen (bijlage 8).

Inleiding

Naar aanleiding van een door een raadsmotie opgeroepen evaluatie van het horecabeleidsplan, is al sinds 2019 gewerkt aan een combinatie van horeca- en detailhandelsbeleid. Een eerste versie in de vorm van een adviesrapport van het bureau BRDG (bijlage 3) is op 11 april 2022 in een collegebrief met u gedeeld. Rond dat moment is besloten om eerst het toerismebeleid af te ronden, voordat we over zouden gaan tot de afronding van het horeca- en detailhandelsbeleid. Toen die laatste na de afronding van het toerismebeleid weer opgepakt werd, kwamen we tot de conclusie dat we behoefte hadden aan scherpere keuzes in het beleid. Ook leek het goed tegelijk en in samenhang met het beleid de beleidsregel ondergeschikte horeca en die over standplaatsen te herzien. Nu we dat traject afgerond hebben, bieden we u het ontwerp van de verschillende stukken aan.

Voor de sturing op het aantal horecagelegenheden is er een overzicht van de huidige horecabestemmingen van Ameland. Deze vindt u in bijlage 2.

Beoogd effect

Dorpscentra en horeca & detailhandel die bijdragen aan de leefbaarheid van het eiland

Argumenten

1.1 Het oude beleid was aan herziening toe

Beide beleidsstukken zijn meer dan 15 jaar oud; het horecabeleidsplan stamt oorspronkelijk uit 2006 en de detailhandelsstructuurvisie uit 2009. In 2018 is door de toenmalige raad opgeroepen een evaluatie van het horecabeleid te doen. De vanzelfsprekende conclusie was dat het beleid voor zowel horeca als detailhandel verouderd was. Nieuw beleid was dan ook nodig om heldere toekomstgerichte kaders te geven voor de ontwikkeling van horeca en detailhandel op Ameland.

1.2 Het beleid is in lijn met het toerismebeleid

Het door u in 2023 vastgestelde toerismebeleid heeft in het verlengde van de Economische Visie de nadruk gelegd op leefbaarheid / brede welvaart. Hierin staat de economie niet op zichzelf, maar ten dienste van een goed leven op Ameland. Het horeca- en detailhandelsbeleid gaat op die voet verder. Dat doet ze door per dorp af te wegen wat daar nodig/mogelijk is. Het toerismebeleid gaf daarnaast ook richtlijnen mee voor het horeca- en detailhandelsbeleid. Die gingen over kwaliteit, kleinschaligheid en de juiste plaats en moment. Samen met de beleidsregels voor ondergeschikte horeca en die voor standplaatsen, geeft dit beleid invulling aan die richtlijnen.

1.3 Het is in lijn met extern advies en de raadsagenda

Wij hebben voor het beleid advies ingewonnen bij het bureau BRDG, dat jarenlange ervaring met en expertise van de ontwikkeling van dergelijk beleid en winkelgebieden heeft. Zo werkte zij ook aan onze vorige detailhandelsstructuurvisie. Hun adviesrapport (bijlage 3) was de basis voor dit beleid. In de raadsagenda vroeg u om dat rapport verder te verfijnen met concrete keuzes over o.a. zoeklocaties en ontwikkelruimte per gebied. Daarom hebben we op de voet van dat externe advies verder geredeneerd om tot een duidelijk ontwikkelkader te komen. Ook hebben we een overzicht gemaakt van de relatie met andere beleid (bijlage 6), om te laten zien waar u keuzes kunt maken over bijvoorbeeld terrassen en sluitingstijden.

1.4 Het geeft duidelijke ruimtelijke ontwikkelkaders

Het doel van het beleid is vooral ruimtelijk. Dat betekent dat ze moet aangeven of en waar er ruimte is voor horeca en/of detailhandel. Daarvoor is in onze ogen een duidelijke afbakening nodig. Het beleid geeft die. Zowel in de ruimte die er is, als waar die ruimte is. Dat laatste doet ze met duidelijke aangeduide kaarten van de centrumgebieden per dorp.

1.5 Dorpsbelangen en ondernemersverenigingen zijn betrokken bij het ontwerp beleid

Bij de evaluatie van het huidige beleid en het opstellen van het adviesrapport waren meerdere partijen betrokken, zoals ondernemersverenigingen en dorpsbelangen. Deze zelfde partijen zijn via informatiebijeenkomsten ook betrokken bij het ontwerp beleid. In die bijeenkomsten zijn ze geïnformeerd over de stukken en is naar hun mening gevraag (bijlage 4). Bij de afronding van het beleid hebben we afgewogen of hun input nog tot wijziging van het beleid zou moeten leiden. Op een aantal punten is dat gebeurd (bijlage 5).

2.1 Een inspraakprocedure past bij de lijn die bij andere beleidsstukken is ingezet

Zowel u als wij als college hebben de afgelopen jaren bij beleidsvorming vaak gekozen om eerst een ontwerp vast te stellen en daarna een inspraakprocedure te volgen. Bijvoorbeeld bij het toerismebeleid, de vervoersvisie en het evenementenbeleid. Deze procedure weer volgen is met andere woorden een consequente keuze.

3.1 Het beleid is collegebevoegdheid

De beleidsregel ondergeschikte horeca is ook in het verleden door het college vastgesteld. Dat was toen op basis van het feit dat het een invulling was van het begrip ‘ondergeschikte horeca’ uit bestemmingsplannen. De functie van de beleidsregel is nu wat anders, omdat het (vooral) een toets is voor nieuwe aanvragen. De beleidsregel ondergeschikte horeca is daarmee nu vooral een invulling van het horeca- en detailhandelsbeleid. En daarom dus bevoegdheid van het college. Om die reden wordt niet om vaststelling, maar om (geen) wensen en bedenkingen gevraagd.

3.2 De beleidsregel past in de lijn van toerismebeleid en horeca- en detailhandelsbeleid
De beleidsregel is een invulling van de richtlijn uit het toerismebeleid van kleinschalige toevoegingen. Ook is het een uitwerking van de algemene richtlijnen over ondergeschikte horeca uit het horeca- en detailhandelsbeleid (par. 2.1.1).

3.3 De nieuwe regels sluiten grotendeels aan bij de huidige
Onder de huidige beleidsregel is ondergeschikte horeca ook al mogelijk. We hebben de indruk dat dat aansluit bij de behoefte van zowel ondernemers als consumenten/bezoekers. Die mogelijkheid blijft ook in de nieuwe beleidsregel bestaan. Veel voorwaarden zijn hetzelfde of vergelijkbaar met de huidige regel en het uitgangspunt blijft dat horeca ondergeschikt is aan een andere (hoofd)functie.

3.4 Het schept duidelijkheid over gebruik van de buitenruimte
In de praktijk en de handhaving merken we dat er enerzijds behoefte is aan gebruik van de buitenruimte bij ondergeschikte horeca en anderzijds onduidelijkheid is over wat een terras precies is. In deze beleidsregel geven we in sommige gevallen meer mogelijkheid om een terras te gebruiken. Daarnaast maken we duidelijk wanneer sprake is van een terras en wat de regels precies zijn. Dat komt de handhaving ten goede.

3.5 De huidige beleidsregel moet vervangen worden
De huidige beleidsregel vond zijn grondslag in de Wet ruimtelijke ordening. Daarin kon een beleidsregel namelijk gebruikt worden als uitleg van een begrip uit een bestemmingsplan. Zo is de beleidsregel ondergeschikte horeca ook ooit begonnen (zie argument 3.1). Onder de Omgevingswet is die mogelijkheid beperkter. Daarom was los van de inhoudelijke noodzaak, een herziening ook nodig om duidelijk te maken dat het vooral gebruikt wordt bij het toetsen van nieuwe aanvragen.

4.1 Het beleid is collegebevoegdheid
In de APV (art. 5:18) staat dat voor een standplaats een vergunning van het college nodig is. Het college is dan ook de aangewezen partij voor een beleidsregel hierover (en was dat in het verleden ook). Om die reden wordt niet om vaststelling, maar om (geen) wensen en bedenkingen gevraagd.

4.2 De beleidsregel past in de lijn van toerismebeleid en horeca- en detailhandelsbeleid
In het toerismebeleid wordt aandacht gevraagd voor horeca op verrassende plaatsen. Daar wordt niet letterlijk over detailhandel gesproken, maar we zien standplaatsen op verrassende plekken wel als aanvulling daarop. Ook past het bij de aandacht voor kleinschalige initiatieven. In die laatste zin is het ook een uitwerking van wat het horeca- en detailhandelsbeleid daarover zegt (in bv. par. 2.1.1.3).

4.3 De beleidsregel sluit beter aan bij de huidige realiteit
In de huidige beleidsregel zijn 2 vaste standplaatsen. Daar was weinig interesse voor, terwijl we wel eens vragen kregen over standplaatsen op andere plekken. Op basis van het huidige beleid konden we die niet toestaan, ook niet als we daar positief tegenover stonden. Dat betekent ook dat we geen vergunningen konden afgeven voor initiatieven die in onze ogen door bewoners en bezoekers al lang gewaardeerd werden. Bv. oliebollenverkoop rond oud en nieuw of ijsverkoop in de zomer. Met deze nieuwe beleidsregel kan dat wel en op die manier wordt beter aangesloten bij de wensen van de markt.

4.4 Het past bij het principe van 'ja, mits' van de omgevingswet
Met de vaststelling van de Omgevingswet heeft de wetgever de overheden opgeroepen om constructief mee te denken met initiatieven. Daar past een standplaatsenbeleid met heel weinig mogelijkheden niet bij. Het doel van de nieuwe beleidsregel is om de kaders te scheppen en bij individuele aanvragen constructief te kijken naar de mogelijkheden. Daarmee maken we in het beleid wel minder concrete keuzes, maar gaan we met het standplaatsenbeleid wel van nee tenzij, naar ja mits.

Kanttekeningen

1.1 Het beleid spreekt beperkt over de randvoorwaarden voor goede leefbare centra
BRDG adviseerde om in het beleid ook keuzes op te nemen over wat zij randvoorwaarden noemen. Dat gaat bijvoorbeeld over fietsparkeren en bereikbaarheid. We hebben ervoor gekozen deze onderwerpen wel aan te stippen in dit beleid, maar niet echt uit te werken. In onze ogen gaat dat namelijk verder dan horeca en detailhandel. Op deze manier houden we de discussie nu zuiver over de plaats van horeca en detailhandel op Ameland en specifiek de dorpscentra. Na dit beleid bekijken we of het wenselijk is om uitgebreidere en samenhangende centrumvisies voor elk dorp te ontwikkelen, of dat we deze randvoorwaarden op andere plekken kunnen uitwerken.

3.1 / 4.1 Het beleid moet uiteindelijk opgenomen worden in het omgevingsplan
Zowel standplaatsen als ondergeschikte horeca hebben impact op de fysieke leefomgeving. Daarom is het logisch om (de kern van) het beleid daarover op te nemen in het omgevingsplan. De eerstvolgende mogelijkheid zou bij de vaststelling van deelomgevingsplan Hollum zijn, waar op dit moment aan gewerkt wordt. We hebben gekozen dat nu nog niet te doen. Aan de ene kant omdat de kans dan bestaat dat regels voor Hollum anders zijn dan voor andere delen van het eiland. Aan de andere kant omdat de vaststelling van deelomgevingsplan Hollum ook een kwestie is van ervaring opdoen met het omgevingsplan. De bedoeling daarvan is dan ook vooral om het huidige bestemmingsplan met noodzakelijke wijzigingen om te zetten in het omgevingsplan. Op een later moment voegen we dan onderwerpen als standplaatsen en ondergeschikte horeca thematisch toe aan het omgevingsplan.

3.2 Onderscheid tussen verschillende soorten detailhandel is niet zomaar mogelijk
Op basis van de Europese Dienstenrichtlijn mag er alleen onderscheid gemaakt worden tussen/in een branche als die maatregel noodzakelijk is. Dit houdt in dat economische overwegingen geen rol mogen spelen en dat er alleen onderscheid gemaakt mag worden op gronden zoals ruimtelijke kenmerken of het beperken van overlast. Het onderscheid tussen voedseldetailhandel en overige detailhandel is daarom niet vanzelfsprekend. In de algemene toelichting op het beleid is echter duidelijk gemaakt waarom die maatregel nodig is. Zowel in de zin dat het wenselijk is dat de mogelijkheid op een terras er (bij voedseldetailhandel) is, als waarom het onwenselijk is dat die mogelijkheid overal is. We zijn daarom van mening dat dat onderscheid gerechtvaardigd is.

3.3 De definitie van een terras uit de beleidsregel wijkt af van die uit het omgevingsplan
In ons omgevingsplan staat nu een terrasdefinitie die de nadruk lijkt te leggen op bediening. In onze ogen is dat geen werkbare definitie. Bij een terras zou het wat ons betreft moeten gaan over de ruimtelijke impact en de impact daarvan op bijvoorbeeld overlast. We werken daarom in dit beleid met een andere definitie. De bedoeling is dat deze definitie ook in het omgevingsplan van Ameland terecht komt. We streven ernaar om dat voor het eiland te wijzigen binnen de procedure van deelomgevingsplan Hollum.

3.4 Beperkingen voor alcoholverkoop bij ondergeschikte horeca willen we opnemen in de APV
Op basis van de huidige beleidsregel is alcohol schenken bij ondergeschikte horeca vaak niet mogelijk. De maximale oppervlakte, die nu 34,99 m^2 is, zorgt daarvoor. Dat was destijds een bewuste keuze, omdat er tot 35 m^2 volgens de alcoholwet geen alcohol geschonken mag worden. We hebben de maximale oppervlakte nu groter gemaakt, maar willen wel dezelfde regels voor alcoholschenken bij ondergeschikte horeca houden. We stellen u daarom bij de wijziging van de APV voor om in de APV op te nemen dat alcohol schenken bij ondergeschikte horeca in de meeste gevallen niet mag. De APV is daar namelijk de beste plaats voor en dat zorgt ervoor dat we voor de maximale oppervlakte ook niet meer rekening hoeven te houden met de alcoholwet. We hebben nu wel een regel over alcohol in de beleidsregel opgenomen, om dat voor een ondernemer extra duidelijk te maken.

4.1 Voor een standplaats in het buitengebied is op dit moment een BOPA nodig
In het bestemmingsplan buitengebied worden standplaatsen voor (detail)handel als strijdig gebruik gezien (artikel 40.1). Daarnaast is in de APV opgenomen dat strijd met het omgevingsplan een weigeringsgrond is voor een standplaatsvergunning. Dat betekent dat we een standplaats in het buitengebied nu eigenlijk helemaal niet kunnen toestaan. En als dat al wel zou kunnen, dan zou dat telkens met een buitenplanse omgevingsvergunning moeten. Dat vinden we ingrijpend, te ingrijpend. We willen daarom die bepaling uit het omgevingsplan aanpassen, zodat we daarna elke aanvraag individueel kunnen beoordelen. Die aanpassing moet voor het hele buitengebied worden doorgevoerd. Het is mogelijk dit mee te nemen bij de procedure van deelomgevingsplan Hollum. Dit nemen we dan ook mee in ons voorstel aan u hierover.

4.2 Het beleid gaat niet meer over venten
De oude beleidsregels over standplaatsen gaan ook over venten. Dat is niet zo gek, omdat beide vallen onder ambulante handel (d.w.z. handel zonder permanente vaste plaats). De manier waarop we standplaatsen en venten reguleren is echter verschillend. Voor een standplaats is namelijk een vergunning nodig op basis van de APV. De regels daarover zijn daarom beleidsregels. Voor venten is geen vergunning nodig en dus zijn de regels daarover nadere regels. Daarom is het beter beide regelingen uit elkaar te halen (zie ook de algemene toelichting op de beleidsregel). De regels over venten willen we inhoudelijk niet veranderen. Daarom dat we ze niet eerst in ontwerp vaststellen. We informeren u over deze regels als we ze straks tegelijk met de beleidsregel standplaatsen definitief vaststellen.

Afstemming

Bij de herziening van de beleidsregel over standplaatsen is ook gesproken over de pilot met verkooppunten op het stand bij de strandpaviljoens. Over deze pilot hebben we u per brief geïnformeerd op 4 juli 2023. Omdat deze verkooppunten gekoppeld zijn aan de strandpaviljoens, zien we dat als seizoensgebonden uitbreiding van het paviljoen en dus niet als standplaats. Het vervolg daarvan regelen we daarom ook in een apart proces, via een wijziging van de strandnota.

Zie argument 1.5 voor afstemming met maatschappelijke partijen.

Vervolg

Het horeca- en detailhandelsbeleid wordt samen met de beleidsregel ondergeschikte horeca en de beleidsregel standplaatsen ter inzage gelegd. Via Gemeente Info, sociale media en www.officielebekendmakingen.nl worden betrokkenen hierover geïnformeerd. Na afloop van de inzageperiode bieden we het beleid voor definitieve vaststelling aan u aan. De betrokkenheid van de raad bij de definitieve vaststelling van beide beleidsregels hangt af van de (eventuele) wijzigingen in de beleidsregels. Bij geen of ondergeschikte wijzigingen, informeren we u over die definitieve vaststelling. Als er ingrijpende wijzigingen plaatsvinden, bieden we het opnieuw voor wensen en bedenkingen bij u aan.

Voor vergunningen moeten leges betaald worden. De hoogte van die leges worden niet in het beleid, maar in de legesverordening geregeld. We zullen u dan ook op termijn voorstellen de leges voor standplaatsen aan te passen op basis van de nieuwe beleidsregel. We nemen dan ook het voorstel mee dat er voor ideële standplaatsen geen leges betaald hoeft te worden. Daarnaast is het onze bedoeling om voor te stellen ook precario te heffen op standplaatsen. En dus komen we ook met een voorstel om de verordening precariobelasting te wijzigen.

Bij de eerstvolgende aanpassing van de APV doen we het voorstel een bepaling op te nemen over alcoholschenken bij ondergeschikte horeca (zie kanttekening 3.4).

Bijlagen

1. Ontwerp Horeca- en detailhandelsbeleid Ameland
2. Overzicht van huidige horecabestemmingen
3. Adviesrapport horeca- en detailhandelsbeleid BRDG
4. Samenvatting bijeenkomsten horeca & detailhandel
5. Reactie bijeenkomsten horeca & detailhandel
6. Relatie van het horeca- en detailhandelsbeleid met ander beleid
7. Ontwerp Beleidsregel ondergeschikte horeca Ameland 2026
8. Ontwerp Beleidsregel standplaatsen Ameland

HORECA- EN DETAILHANDELSBELEID

Ontwerp – december 2025

Gemeente Ameland

Inhoud

1 Inleiding 2
1.1 Aanleiding en doel 2
1.2 Uitgangspunten 2
1.3 Afbakening 2
1.4 Leeswijzer 3
2 Algemeen 4
2.1 Huidige structuur als basis & inspelen op veranderingen 4
2.2 Functiemix in de dorpen 5
2.3 Ontwikkelmogelijkheden 5
2.4 Specifiek bestemmen 8
2.5 Omzetting van bestemming 8
2.6 Feitelijk gebruik 9
3 Gebiedsspecifiek 10
3.1 Buiten de dorpen 10
3.2 Nes 10
3.3 Hollum 11
3.4 Buren 12
3.5 Ballum 13
4 Samenvattende Beleidsregel 14
Bronnen 16
Bijlage 1 – Centrumgebieden 17
Nes 17
Hollum 18
Buren 19
Ballum 20

ONTWERP

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Dit beleid is de opvolger van het Horecabeleidsplan uit 2006 (met een evaluatie in 2012) en de Detailhandelsstructuurvisie uit 2009. Naar aanleiding van een evaluatie en advies van het bureau BRDG Advies is gekozen om horeca en detailhandel samenhangend in 1 beleidsstuk te behandelen. Dit sluit aan bij de trend van branchevervaging en blurring (bron 1), waarbij de grens tussen beide sectoren onduidelijker wordt.

Het doel van het beleid is een kader te schetsen voor de ontwikkeling van de detailhandel en horeca op Ameland. Dit kader is met name ruimtelijk; dat wil zeggen dat het beleid vooral bedoeld is om aan te geven of en waar het mogelijk is zich ruimtelijk te ontwikkelen. Dat wil zeggen: waar de gemeente positief staat tegenover een aanvraag voor nieuwe horeca of detailhandel. Het beleid is zodoende een bouwsteen voor de omgevingsvisie en kan vervolgens vertaald worden in het omgevingsplan. Het genoemde rapport van BRDG is de basis voor dit beleid en biedt veel (ook cijfermatige) achtergrondinformatie.

Naast het ruimtelijk ontwikkelingskader worden in dit beleid enkele randvoorwaarden aangestipt. De richting daarvan sluit aan bij huidige beleidskeuzes, maar de daadwerkelijke keuze en uitwerking vindt later plaats bij bijvoorbeeld de omgevingsvisie en/of centrumvisies.

1.2 Uitgangspunten

1. **Toerismebeleid leidend.**
   Dat betekent dat er aandacht is voor kwaliteit en vernieuwing, kleinschalige toevoegingen ter versterking van bestaande waarden en de juiste horeca op de juiste plek en het juiste moment (bron 2). Daarnaast zijn ook de centrale thema's uit het toerismebeleid leidend; zie uitgangspunt 3.

2. **Ruimte geven waar mogelijk.**
   Dit sluit aan bij de Europese Dienstenrichtlijn, die erop neer komt dat horeca en detailhandel zich in principe vrij moeten kunnen vestigen en de markt haar werk moet kunnen doen. Dat betekent ook dat beperkingen niet opgelegd (mogen) worden om economische redenen.

3. **Brede welvaart en leefbaarheid: gastvrije en leefbare centra en dorpen**.
   Leefbaarheid is een centraal thema in eilander beleid: we streven naar een eiland waar het goed wonen en leven is. De economische visie spreekt over blijvend profijt en leefbaarheid (bron 3). Het toerismebeleid kent in feite ook beide lijnen en stelt dat het toerisme bijdraagt aan de leefbaarheid door te zorgen voor inkomen en voorzieningen en dus voor brede welvaart (bron 2). Tegelijk zet het de leefbaarheid onder druk door overlast en een ervaarde drukte. De balans tussen beide is belangrijk, ook in dit horeca- en detailhandelsbeleid. We doen er alles aan om ervoor te zorgen dat (de ontwikkelingen in) horeca en detailhandel bijdragen aan een gastvrij en aantrekkelijk Ameland voor bezoekers, waardoor het hier voor bewoners goed wonen en leven is. En dat zonder dat die gastvrijheid de leefbaarheid aantast. Zo streven we kortom naar gastvrije centra en dorpen die bijdragen aan de leefbaarheid en daar niet ten koste van gaan.

1.3 Afbakening

Voor de invulling van de uitgangspunten zijn naast dit beleid ook de beleidsregel ondergeschikte horeca en de beleidsregel standplaatsen van belang. Aan beide beleidsregels is gelijktijdig met dit beleid gewerkt en zij liggen in het verlengde van dit beleid. Waar dit beleid vooral de kaders schetst voor volwaardige horeca en detailhandel als bestemmingen/functies in het omgevingsplan, schetsen beide beleidsregels de kaders voor kleinschaligere ontwikkelingen.

ONTWERP

In het geval van horeca zijn de verschillende soorten horeca een belangrijk aandachtspunt. Onder horeca vallen niet alleen restaurants en cafés, maar ook gelegenheden zoals hotels en pensions. Bij die laatste is van oudsher naast de mogelijkheid tot een eet- en/of drinkgelegenheid ook de mogelijkheid tot overnachten (logies). Voor die logiesaccommodaties is de beleidslijn vastgelegd in het toerismebeleid (bron 2) en bijbehorende beleidsregels verblijfsrecreatie (bron 4). Dat beleid is daarvoor leidend en dit horeca- en detailhandelsbeleid gaat, tenzij expliciet aangegeven, dan ook niet over die horecabestemmingen met logies.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de algemene beleidslijn uiteengezet. Ook wordt in dat hoofdstuk uitgelegd wanneer in een gebied ruimte is voor nieuwe horeca. In hoofdstuk 3 wordt vervolgens per gebied (de 4 dorpen en het buitengebied) uitgelegd wat de ontwikkelmogelijkheden zijn voor nieuwe horeca en detailhandel en welke randvoorwaarden daarbij in toekomstig beleid aandacht verdienen. Hoofdstuk 4 somt samenvattend de beleidsregels op voor het beoordelen van aanvragen voor nieuwe horeca of detailhandel.

ONTWERP

2 Algemeen

2.1 Huidige structuur als basis & inspelen op veranderingen

De huidige structuur, de op dit moment aanwezige ondernemingen en de locaties waarop ze gevestigd zijn, voldoet in grote lijnen. Een zoveel mogelijk aaneengesloten serie van horeca en detailhandel in de centra van de dorpen is belangrijk. Op die manier is het voor een consument duidelijk waar (nog meer) winkels en horeca zijn. Dat draagt bij aan de aantrekkelijkheid van de centra en een grotere verblijftijd van de consument. We blijven dan ook streven naar concentratie van horeca en detailhandel. Dat betekent dat bij ruimte voor ontwikkelingen (hoofdstuk 3), die alleen mogelijk is in de centra van de dorpen. De aanduidingen van het centrum per dorp, is te vinden in bijlage 1.

In het toerismebeleid en de beleidsregels verblijfsrecreatie is een stop op nieuwe bestemmingen voor verblijfsaccommodaties opgenomen. Daardoor is een grote toename van het aantal consumenten niet te verwachten. Grote uitbreiding van het horeca- en detailhandelsaanbod is in die zin dan ook niet nodig. Wel dient ingespeeld te worden op veranderingen in de markt en in behoefte van de consument.

2.1.1 Kleinschalige ontwikkelingen

2.1.1.1 Kleinschalige horeca

Op dit moment betekent dat bijvoorbeeld inspelen op ruimte voor ondergeschikte horeca en aandacht voor Amelander producten. Omdat dat laatste geen ruimtelijk aspect is, is dat niet iets waar we als gemeente actief op kunnen sturen. Wel zijn dergelijke initiatieven vaak kleinschalig, waardoor de twee aandachtspunten goed samengaan.

We staan daarom in algemene zin positief tegenover de toevoeging van ondergeschikte horeca. Al eerder heeft de gemeente met de beleidsregel ondergeschikte horeca hierop ingespeeld (bron 5). Deze beleidsregel is tegelijk met dit horeca- en detailhandelsbeleid herzien en in lijn gebracht met de uitgangspunten uit het toerismebeleid. We houden ook in de toekomst in de gaten of die regel blijft voldoen of dat aanpassingen nodig zijn om tegemoet te komen aan de dynamiek van de markt of inzichten uit ons eigen ruimtelijk beleid.

In die beleidsregel ondergeschikte horeca is het verkoopvloeroppervlak van een functie het uitgangspunt. Dat gaat om binnenruimte. Dat past bij hoe ruimtelijk gezien vaak tegen functies/activiteiten aangekeken wordt: de bebouwing vervult daarin de grootste rol. Er zijn echter vormen van (ondergeschikte) horeca denkbaar die zich vooral buiten afspelen, zoals theetuinen of (concepten die vergelijkbaar zijn met het landelijke netwerk van) rustpunten. In zulke gevallen is niet altijd sprake van een voor de hand liggende hoofdfunctie als detailhandel. En dus is er ook niet altijd sprake van een verkoopvloeroppervlak.

Dat kunnen echter wel waardevolle vormen van kleinschalige horeca zijn. We denken als gemeente daarom ook mee bij een idee/aanvraag voor een dergelijke vorm van horeca. Het gaat dan om een seizoensgebonden vorm van horeca die zich vooral in de buitenruimte afspeelt en in omvang en uitstraling gelijk is aan ondergeschikte horeca, maar niet helemaal voldoet aan de beleidsregel ondergeschikte horeca.

‘Meedenken’ hierboven betekent dat de gemeente positief staat tegen dergelijke initiatieven, maar telkens een individuele afweging maakt over de passendheid. Dit in tegenstelling tot horeca die wel voldoet aan de beleidsregel ondergeschikte horeca en op basis daarvan in aanmerking komt voor een vergunning. Als de afweging over de passendheid leidt tot een vergunning, gaat het om een vergunning ondergeschikte horeca. Dat betekent ook dat we qua voorwaarden zo dicht mogelijk aansluiten bij de beleidsregel ondergeschikte horeca.

2.1.1.2 ‘Oude’ ondergeschikte horeca

De term ondergeschikte horeca kwam al in bestemmingsplannen voor voordat de eerste versie van de beleidsregel ondergeschikte horeca ontstond. In zulke gevallen is de beleidsregel dan ook niet van

ONTWERP

toepassing, maar de omschrijving uit het bestemmingsplan. In de praktijk zien we in die gevallen vormen van horeca die anders/groter zijn dan de onderschikte horeca volgens de beleidsregel. Te denken valt aan de bakkerijen met lunchroom, de golfbaan en sommige vakantieparken (nl. Koudenburg en Roosdunen).

Het kan verwarrend zijn dat ondanks de verschillen beide vormen van horeca toch ondergeschikt genoemd worden. Bij de omzetting van de bestemmingsplannen naar omgevingsplannen willen we die onduidelijkheid opheffen. Voor de oudere vormen van ondergeschikte horeca sluiten we dan aan bij het feitelijke gebruik. Wel bekijken we, zeker in de gevallen van detailhandel, daarbij per geval de mogelijkheid en noodzaak om de koppeling van die horeca aan de andere functie in stand te houden.

De afweging over de functie wordt dus bij de vorming van het omgevingsplan gemaakt. In principe beschouwen we in dit beleid deze zaken dan ook niet als volwaardige horeca. We maken een uitzondering voor de vakantieparken Koudenburg en Roosdunen. In gebruik is daar al lang sprake van volwaardige horeca. Daar is beleidsmatig geen bezwaar tegen. Het past namelijk in de lijn van alle andere vakantieparken op Ameland, waar sprake is van volwaardige horeca, ook in het omgevingsplan. Om die reden rekenen we daarom beide parken mee als volwaardige horeca en zullen we dat ook als zodanig bestemmen bij de herziening van het relevante gedeelte van het omgevingsplan.

2.1.1.3 Kleinschalige detailhandel

De termen kleinschalig en ondergeschikt gebruiken we wat minder vaak als het gaat om detailhandel. Toch komt die term in omgevingsplannen wel terug, bijvoorbeeld bij een detailhandelsfunctie bij vakantieparken. Daarnaast kennen we in het omgevingsplan ook de term productiegebonden detailhandel. Dat is handel in producten die ter plaatse worden gemaakt/geproduceerd en waarvan de handel ondergeschikt is aan de productie ervan. Eigenlijk een specifieke vorm van ondergeschikte detailhandel dus. Deze is momenteel toegestaan bij enkele bestemmingen in het buitengebied en bij de molens in de dorpen. Daarnaast is er bij andere bestemmingen een afwijkingsmogelijkheid, die gekoppeld is aan bedrijfsmatige activiteiten. De mogelijkheden voor deze ondergeschikte vorm van detailhandel houden we in stand. Daarnaast staan we in de dorpscentra uiteraard ook positief tegenover nieuwe ontwikkelingen van deze of andere vormen van kleinschalige detailhandel, zolang er op basis van dit horeca- en detailhandelsbeleid ook ruimte is voor ‘volwaardige’ detailhandel.

Ook bestaat er kleinschalige en tijdelijke (detail)handel in de vorm van standplaatsen en venten. Daarvoor zijn de regels uit de APV het uitgangspunt. Deze regels zijn/worden uitgewerkt in de beleidsregel standplaatsen enerzijds en nadere regels venten anderzijds. Zeker in het geval van standplaatsen zijn die regels ook tegelijkertijd en in lijn met dit beleid opnieuw uitgewerkt.

2.2 Functiemix in de dorpen

De centra van de dorpen kenmerken zich door een mix van functies. Naast horeca en detailhandel is er ook sprake van wonen, verblijfsrecreatie en diensten. Zoals de Woonvisie ook aangeeft, vervult deze mix een belangrijke rol (bron 6). Diverse consumentenfuncties (horeca, detailhandel & diensten) maken het namelijk aantrekkelijk voor de consument om in de centra te komen. En de functie wonen (en in mindere mate verblijfsrecreatie) draagt op zijn beurt bij aan de leefbaarheid en (het gevoel van) veiligheid. We streven er daarom naar om deze mix te behouden. Evenwicht is daarbij essentieel, omdat bijvoorbeeld teveel woningen de aantrekkelijkheid voor de consument aantast, terwijl te weinig woningen de veiligheid (of het gevoel van veiligheid) aantast. Waar de precieze balans per dorp ligt wordt in hoofdstuk 3 uitgewerkt.

2.3 Ontwikkelmogelijkheden

Bij de (niet vastgestelde) evaluatie van het vorige horecabeleidsplan in 2012 is een eilandbrede stop op nieuwe horecagelegenheden opgenomen. In de detailhandelsstructuurvisie was wel enige ruimte voor ontwikkelingen van de detailhandel. Sinds die tijd zijn er verschillende nieuwe ontwikkelingen. Zo zien we op basis van de vervoerscijfers van de rederij een groeiend aantal bezoekers (bron 7). Meer recent zien we een afname van het aantal geopende eet- of drinkgelegenheden.

ONTWERP

In het oude beleid was de stop op horeca afhankelijk van het aantal percelen met een horecabestemming (kortweg: (horeca)bestemming). En dus niet van het gebruik van die bestemmingen als eet- of drinkgelegenheid. Dat zorgde ervoor dat ondanks het stoppen van meerdere bedrijven de afgelopen tijd, er nog steeds geen ruimte was voor nieuwe ontwikkelingen.

Die ruimte is soms echter wel mogelijk of nodig. Mogelijk omdat het stoppen van horecazaken ook betekent dat een nieuwe horecazaak niet (altijd) negatief is voor de functiemix en de leefbaarheid. Nodig omdat horeca voor bezoekers van Ameland zowel een behoefte als een noodzaak is. Vanuit gastvrijheid is het daarom belangrijk om genoeg horeca te hebben. Die gastvrijheid draagt vervolgens ook bij aan tevredenheid van bezoekers, die belangrijk is voor een toeristisch eiland als Ameland.

Daarom kiezen we ervoor om bij het bepalen van de ontwikkelmogelijkheden voor horeca, ook rekening te houden met het aantal actieve gelegenheden. Hieronder, in paragraaf 2.3.1, wordt uitgebreider ingegaan op hoe we dat doen. De behandeling van de ontwikkelruimte per gebied volgt in hoofdstuk 3.

2.3.1 Actieve en inactieve horecabestemmingen

Het doel van het sturen op het aantal horecagelegenheden is naast een goede functiemix ook het waarborgen van de leefbaarheid. Het aantal daadwerkelijk *uitgebate eet- en drinkgelegenheden* kan van belangrijke invloed zijn op die leefbaarheid, zowel in positieve als in negatieve zin. Het instrument waarmee de gemeente kan sturen is echter (het aantal) *bestemmingen* (d.w.z. het aantal percelen met een horecabestemming). Dat aantal bestemmingen komt niet noodzakelijk overeen met het aantal uitgebate gelegenheden.

Er zijn namelijk bestemmingen die momenteel niet of anders gebruikt worden. Bijvoorbeeld omdat het een braakliggend terrein is, of omdat er gewoond wordt. Daarnaast zijn er ook nog logiesaccommodaties met een horecabestemming, zoals de meeste hotels. Naast overnachting kunnen zij ook een restaurant of café aanbieden. Niet alle gelegenheden maken van dat laatste gebruik.

We hebben kortom:

- Actieve bestemmingen: horecabestemmingen waar een eet- of drinkgelegenheid uitgebaat wordt.
- Volledig inactieve bestemmingen: horecabestemmingen die niet als zodanig uitgebaat worden.
- Deels inactieve bestemmingen: horecabestemmingen die wel gebruikmaken van hun logiesfunctie, maar niet van de mogelijkheid tot een eet- of drinkgelegenheid.

Voor het gemak noemen we de volledig inactieve en deels inactieve horecabestemmingen vanaf hier samen de inactieve bestemmingen, tenzij expliciet anders aangegeven. De inactieve en actieve bestemmingen samen vormen het totaal aantal bestemmingen met de mogelijkheid op een eet- of drinkgelegenheid.

Het feit dat het aantal uitgebate eet- en drinkgelegenheden niet overeenkomst met het aantal bestemmingen, bemoeilijkt de sturing op het aantal eet- en of drinkgelegenheden. Om dit te vergemakkelijken, streven we ernaar om inactieve bestemmingen op termijn te herbestemmen in lijn met gebruik of een andere passende bestemming te geven.

Ook kiezen we ervoor om bij een horecastop niet met 1 absoluut getal te werken van óf actieve bestemmingen óf het totaal aantal bestemmingen (=mogelijkheden). In plaats daarvan gebruiken we zowel het aantal actieve bestemmingen als het totale aantal bestemmingen. Dit doen we door te werken met een bandbreedte met 2 getallen; een onder- en bovengrens.

Er is ontwikkelruimte als aan (minimaal) 1 van de volgende voorwaarden is voldaan:

- het aantal actieve bestemmingen is minder dan de ondergrens;
- het totaal aantal bestemmingen is minder dan de bovengrens.

Tabel 1 geeft nog eens de verschillende mogelijkheden weer.

ONTWERP

NB: we werken dus met het aantal actieve *bestemmingen*. Het aantal actieve *gelegenheden* is in praktijk soms wat hoger dan het aantal actieve bestemmingen. 1 bestemming heeft namelijk wel eens meerdere gelegenheden. Bv. op vakantieparken, of wanneer er een restaurant en een snackbar zijn. Door te kiezen voor actieve bestemmingen in plaats van gelegenheden, wordt voorkomen dat het splitsen van een gelegenheid leidt tot het tellen van extra activiteit, terwijl er eigenlijk geen horecaoppervlak is bijgekomen.

***Tabel 1. Gebruik van bandbreedte bij bepalen horecaontwikkelingsmogelijkheden**. 'Totaal' is het aantal actieve + het aantal inactieve bestemmingen. < staat voor kleiner dan, ≥ staat voor gelijk aan of groter dan. 'In band' betekent groter dan of gelijk aan de ondergrens en kleiner dan de bovengrens.*

	< ondergrens	in band	≥ bovengrens	Ontwikkelruimte?
Actief **Totaal**	X X			Ja
Actief **Totaal**	X	 X		Ja
Actief **Totaal**	X		 X	Ja
Actief **Totaal**		X X		Ja
Actief **Totaal**		X	 X	Nee
Actief **Totaal**			X X	Nee

Het aantal horecagelegenheden beoordelen we per gebied (hoofdstuk 3). Bij een aanvraag wordt de definitieve beoordeling gedaan van het aantal eet- en drinkgelegenheden. In de tussentijd proberen we op de gemeentelijke website wel zo goed mogelijk de actuele stand en de ontwikkelmogelijkheden per gebied bij te houden. Voor die actuele stand zoeken we de samenwerking met verenigingen op het eiland.

Bij het bepalen van de bandbreedtes zijn er twee keuzes: de hoogte en de breedte. De breedte is het verschil tussen boven- en ondergrens en de hoogte zijn de precieze getallen zelf. Het uitgangspunt voor de hoogte is grotendeels gebaseerd op het aantal horecagelegenheden die er nu zijn. In aanvulling wordt gekeken of en welke ruimte voor ontwikkelingen er zijn, zonder dat bovengenoemde dingen als leefbaarheid en de functiemix onder druk komen te staan.

De breedte van de bandbreedte (het verschil tussen boven- en ondergrens) is de andere keuze. Het ligt voor de hand om te kiezen voor een klein verschil als er (relatief) weinig bestemmingen zijn. Maar ook als er wel meer bestemmingen zijn, maar er weinig inactieve bestemmingen zijn. De bandbreedte is namelijk bedoeld om juist in te spelen op het verschil tussen het aantal actieve en het totaal aantal bestemmingen. Het verschil tussen onder- en bovengrens neemt dus toe als er meer bestemmingen zijn en/of als er relatief veel inactieve bestemmingen zijn.

2.3.1.1 Voorbeeld

Het rekening houden met actieve en inactieve bestemmingen en een bandbreedte is een belangrijke keuze voor de toekomstbestendigheid van de centra en het toerisme op Ameland. Zoals duidelijk is uit de vorige paragraaf, is het echter wel complex(er). Om die paragraaf te verduidelijken, volgen hieronder 2 voorbeelden.

ONTWERP

Voorbeeld 1
In het (hypothetische) dorp Sier is de gewenste bandbreedte 16-19. Dan is er sowieso ontwikkelruimte als

a) het aantal actieve bestemmingen in Sier 15 of lager is of
b) het aantal actieve bestemmingen, 16, 17 of 18 is en het totaal aantal bestemmingen ook 16, 17, of 18.

Stel, op een gegeven moment zijn er 15 actieve en 3 inactieve bestemmingen. In totaal dus 18. Het aantal actieve bestemmingen is dus 1 lager dan de ondergrens en het totaal aantal bestemmingen is 1 lager dan de bovengrens. Er is op dat moment daarom nog ruimte voor 1 extra bestemming.

Voorbeeld 2
In een ander (hypothetisch) dorp, Swartwoude, is de bandbreedte 12-14. Op een gegeven moment zijn daar 14 actieve bestemmingen en 1 inactieve bestemming. In totaal 15. Omdat dat hoger is dan de bovengrens is er geen ontwikkelruimte. Die is er pas weer in één van de volgende gevallen:

a) 3 bestemmingen worden inactief (of 2 inactief en 1 verdwijnt helemaal) – dan is namelijk het aantal inactieve bestemmingen onder de ondergrens;
b) 2 bestemmingen helemaal verdwijnen – dan is namelijk het totaal aantal bestemmingen lager dan de bovengrens.

2.3.1.2 Definitie inactiviteit

Er zijn situaties waarin een bedrijf in heel beperkte mate gebruik maakt van de mogelijkheid tot een eet- of drinkgelegenheid. Er kan dan discussie zijn of een bedrijf actief of inactief is. Daarom dat we werken met een definitie. We zien een bedrijf als inactief als er sprake is van minimaal 1 van de volgende situaties:

- een bedrijf maakt geen gebruik van de mogelijkheid tot een eet- of drinkgelegenheid en/of doet dit alleen incidenteel met bijvoorbeeld een besloten feest;
- een hotel heeft alleen een drinkgelegenheid en deze wordt vrijwel alleen door eigen gasten gebruikt;
- een bedrijf is alleen in de ochtenduren geopend als ontbijtservice.

Net als in de rest van het beleid is de ruimtelijke impact van (de activiteit) van het bedrijf en de impact op de leefbaarheid hier doorslaggevend. Een bedrijf die alleen ’s ochtends (vooral eigen) gasten heeft voor het ontbijt heeft die impact bijna niet. Datzelfde geldt voor een bedrijf die op jaarbasis alleen enkele keren iets organiseert. Een bedrijf die de zaak alleen in de lente en zomer structureel opent heeft die impact wel.

2.4 Specifiek bestemmen

Op Ameland hebben we op dit moment in het omgevingsplan de horeca- en detailhandelbestemmingen specifiek bestemd. Dat betekent dat een perceel een bestemming als detailhandel óf horeca heeft, niet beide. Dit in tegenstelling tot sommige andere gemeenten, waar gemengde of centrumbestemmingen zijn, waarin beide mogelijk zijn. Onze werkwijze van specifiek bestemmen zetten we voort, ook in de herziening/vorming van het omgevingsplan. Dat draagt er aan bij dat we kunnen blijven sturen op het aantal horecagelegenheden. Daarnaast helpt het ook om de detailhandel te behouden. Dat is belangrijk voor de aantrekkelijkheid van de dorpen voor zowel bewoners als bezoekers. Behoud daarvan is niet vanzelfsprekend, omdat er landelijk en provinciaal al langer een afname van detailhandel te zien is (bron 8). Op Ameland is die de afgelopen jaren niet gedaald en dat hopen we ook voor de toekomst voor elkaar te krijgen.

2.5 Omzetting van bestemming

De specifieke manier van bestemmen, geldt niet alleen voor horeca en detailhandel. Ook andere bestemmingen zijn specifiek. Dat betekent dat wanneer op basis van de ontwikkelruimte in dit beleid er op een perceel nieuwe horeca en/of detailhandel ontstaat, een andere functie op het perceel zal verkleinen of vervallen. Het kan zijn dat hier woonruimte door verloren gaat. De verwachting is dat dit

ONTWERP

de komende jaren om (zeer) beperkte aantallen gaat. In de woningbouwopgave van 100 extra woningen in 2030 (bron 6), houden we hier rekening mee.

Overigens is het belangrijk om te beseffen dat omzetting naar horeca en detailhandel nooit een automatisme is. Dit beleid geeft aan op welke locaties en wanneer de gemeente positief staat tegenover een omzetting van een andere functie naar horeca en detailhandel. Die omzetting is daarmee niet meteen toegestaan. Voor een omzetting is altijd een vergunning nodig, die dus eerst aangevraagd moet worden. Bij de beoordeling van een plan/aanvraag spelen naast dit beleid ook de regels uit het omgevingsplan mee. Dat betekent bijvoorbeeld dat ook rekening gehouden wordt met de waarde van een monument of het beschermd dorpsgezicht en eventuele hinder die ontstaat door een omzetting van bestemming.

Wanneer een vergunning afgegeven wordt voor de omzetting van de bestemming, houden we in de gaten of die omzetting ook in de praktijk gebeurt. Dus of er daadwerkelijk een winkel of eet- of drinkgelegenheid ontstaat. Dat is extra belangrijk als het gaat om een vergunning voor horeca die ervoor zorgt dat er geen (andere) ontwikkelruimte meer is in dat dorp. De gemeente heeft in de meeste gevallen de mogelijkheid om zo'n nieuwe vergunning vanaf een jaar na afgifte in te trekken als hij niet gebruikt wordt. Dat kan op basis van artikel 5.40 uit de Omgevingswet. Dat intrekken zal de gemeente in bovenstaand geval in principe ook doen als blijkt dat er nog geen gebruik wordt gemaakt van die horecavergunning. Daar wordt alleen van afgeweken als er belangrijke redenen zijn die ervoor zorgen dat het onredelijk is om de vergunning (al) in te trekken.

2.6 Feitelijk gebruik

Niet alle percelen met een horeca- of detailhandelfunctie worden ook zo gebruikt. Soms is er bijvoorbeeld sprake van bewoning. Dit hoeft niet altijd illegaal te zijn, omdat er soms sprake kan zijn van overgangsrecht of een bedrijfswoning bij een onderneming die in het verleden door de bewoners gestopt is. In het omgevingsplan is het altijd het doel om de functies te laten aansluiten bij het feitelijk gebruik. Bij het opstellen of herzien van het omgevingsplan bekijken we dan ook per geval de wenselijkheid van het verwijderen van een horeca- of detailhandelfunctie. Als hierdoor een horecafunctie verdwijnt van een adres, verdwijnt die natuurlijk ook van de lijst met horeca. Dat zal op basis van de methode uit paragraaf 2.3 in sommige gevallen betekenen dat er weer (meer) ruimte komt voor nieuwe horeca.

ONTWERP

3 Gebiedsspecifiek

Hieronder wordt per gebied gesproken over de ontwikkelmogelijkheden voor horeca en detailhandel. Dat doen we voor de vier dorpen apart en daarnaast voor het gebied daarbuiten in algemene zin. Let op dat voor de telling van het aantal bestemmingen (zowel actief als inactief) de gelegenheden die rondom een dorp liggen, ook meetellen.

Als grens tussen dorp en het gebied daarbuiten worden de grenzen van de bebouwde kom en het omgevingsplan gehanteerd. Mochten deze niet overeenkomen, dan is het omgevingsplan leidend. Merk op dat het gebied buiten de dorpen dus groter is dan wat bekend is als het bestemmingsplan buitengebied.

3.1 Buiten de dorpen

3.1.1 Ontwikkelmogelijkheden

Er is er geen ruimte voor toevoeging van volwaardige horeca en detailhandel buiten de dorpen. Op deze manier behouden we het open karakter van de gebieden buiten de dorpen en 'beschermen' we de concentratie van horeca en detailhandel in de dorpen, om zo levendige centra te behouden. Dit sluit, zeker wat betreft detailhandel, ook aan bij de regels uit de provinciale omgevingsverordening (bron 9).

Wel behoren enkele toevoegingen van ondergeschikte/kleinschalige horeca tot de mogelijkheden, wanneer het bestaande en te behouden functies versterkt en/of dienstverlening aan de gasten verhoogt. In beperkte zin geldt dat ook voor kleinschalige detailhandel via standplaatsen. In alle gevallen is het uitgangspunt dat de rust van het buitengebied beschermd blijft. De beleidsregels ondergeschikte horeca enerzijds en standplaatsen anderzijds zijn hier leidend. Op dit moment zijn in het bestemmingsplan buitengebied standplaatsen in algemene zin verboden. Dit passen we aan, zodat we elke aanvraag voor een standplaats in het buitengebied kunnen beoordelen volgens de beleidsregel.

Voor kleinschalige horeca blijft, naast de mogelijkheden uit de beleidsregel ondergeschikte horeca, ook de in het bestemmingsplan buitengebied geboden mogelijkheid tot een theeschenkerij bij agrarische bestemmingen in het buitengebied gerespecteerd. Datzelfde geldt voor de productiegebonden detailhandel van eigen en streekeigen producten bij dezelfde bestemmingen. Ook deze mogelijkheden sluiten aan bij de provinciale omgevingsverordening.

Bovenstaande betekent dus onder andere dat wanneer een horecagelegenheid buiten een dorp stopt en dat ervoor zorgt dat binnen een gebied een extra horecagelegenheid mogelijk is, dit alleen *in* en niet *buiten* het dorp kan.

3.2 Nes

3.2.1 Ontwikkelmogelijkheden

In Nes is, zeker in vergelijking met de andere dorpen, relatief veel horeca en detailhandel aanwezig. Het evenwicht tussen de functies (zie paragraaf 2.2) is hier dan ook het meest delicaat en dat kan gevolgen hebben voor de leefbaarheid. We zijn in Nes daarom voorzichtig met nieuwe ontwikkelingen.

3.2.1.1 Horeca

In en rond Nes zijn op dit moment 26 actieve horecabestemmingen en 11 inactieve. Van de actieve bestemmingen bevinden zich er 5 buiten het dorp en van de inactieve ook 5. Voor Nes handhaven we de huidige stop. Nieuwe horecabestemmingen zijn in Nes op dit moment dus niet mogelijk. Deze lijn houden we vast om de leefbaarheid in het dorp te beschermen en een goede functiemix te bewaren. Tegelijk loopt het aantal actieve horecagelegenheden in Nes de laatste jaren ook enigszins terug. We kiezen daarom voor een bandbreedte die wel nog ruimte biedt als die trend zich doorzet. Daarnaast is de bandbreedte redelijk breed, omdat er in Nes relatief veel horecabestemmingen zijn, waar er ook relatief veel van inactief zijn. De bandbreedte is 25-30.

ONTWERP

3.2.1.2 *Nachthoreca*

Vermaak voor jeugd, waaronder (seizoens)personeel, is belangrijk om hen aan het eiland te binden (en potentiële overlast te voorkomen). Ondanks dat er een landelijke trend is van minder uitgaan (bron 10), blijven specifieke nachthoreca zoals dancings en discotheken hiervoor wel belangrijk. Passend bij een andere huidige trend juichen we daarbij de ontwikkeling naar een breder uitgaanscentrum toe, zodat vermaak niet beperkt blijft tot de nacht.

Op het moment van schrijven van dit beleid zijn er 2 nachthorecagelegenheden, beide in Nes. Dat aantal voldoet en dus is er geen ruimte voor nieuwe nachthoreca. De gemeente is van mening dat 1 goed uitgaanscentrum ook zou kunnen voldoen. Dat betekent dat zij pas meedenkt over en zich inspant voor nieuwe nachthoreca, als in de toekomst er geen enkele gelegenheid dreigt over te blijven. We zijn ons daarbij bewust van de moeilijkheid van het creëren van een nieuwe plek, vanwege potentiële overlast. De gemeente heeft daarom in dat geval voorkeur voor behoud van de bestaande gelegenheid/locatie. Tegelijk is de invloed van een gemeente hierbij beperkt. Een locatie waar nachthoreca is toegestaan, mag namelijk ook gebruikt worden voor reguliere horeca.

3.2.1.3 *Detailhandel*

Toevoegingen van detailhandel zijn mogelijk in het centrumgebied. Vanwege de huidige functiemix en het belang van de woonfunctie in het centrum daarin, is een omzetting van wonen naar detailhandel alleen mogelijk als de woonfunctie ook blijft bestaan. Detailhandel buiten het centrum (zie bijlage 1) is niet mogelijk.

3.2.2 Randvoorwaarden

De autoluwheid van het centrum functioneert goed en komt de veiligheid en gezelligheid ten goede. De routing naar parkeerplaatsen hebben we relatief recent verbeterd. We blijven in de gaten houden of dit voldoet. De fietsparkeerplaatsen rondom en met name ten zuiden van het centrum worden nog niet altijd gevonden. De routing hiervoor is recent ook al aangepakt. Daarnaast bekijken we de mogelijkheden om met medewerking van andere partijen bezoekers hier nog op andere manieren op te attenderen, bijvoorbeeld door aangeven op (fiets)kaarten.

3.3 Hollum

Het aantal gasten in Hollum is de afgelopen jaren toegenomen, onder andere door de herontwikkeling van de vakantieparken ten noorden van het dorp en het feit dat door elektrificatie van het fietsenpark, de westkant van het eiland snel(ler) en eenvoudig(er) te bereiken is. Daarnaast is ook het profiel van de gast veranderd.

3.3.1 Noord en zuid

Het centrum van Hollum heeft een heel eigen structuur. De meeste centrumfuncties bevinden zich op en rond het Zwaneplein, maar zuidelijker is er nog een kleinere kern rondom de kruising Westerlaan, Burenlaan, Herenweg. De verbinding tussen deze gedeeltes is in centrumfuncties (nog) niet heel sterk. We zien de ontwikkelmogelijkheden uit dit beleid als nieuwe kans om die verbinding tot stand te brengen. Zo sluiten we ook aan bij de behoefte die er hiervoor leeft in het dorp. Het centrum van Hollum is daarmee een ‘as’ die loopt van de Schoolstraat, via J.W. Burgerstraat en Zwaneplein naar de O.P. Lapstraat. Als er ruimte is voor ontwikkelingen, kunnen die dan ook alleen aan die as plaatsvinden (zie bijlage 1).

3.3.2 Ontwikkelmogelijkheden

3.3.2.1 *Horeca*

Het aantal actieve horecabestemmingen in en rond Hollum is op dit moment 17, het aantal inactieve bestemmingen is 5. Van de actieve bestemmingen bevinden er zich 7 buiten het dorp, van de inactieve geen. Het aantal horecagasten is als gevolg van de hierboven beschreven ontwikkelingen toegenomen. Omdat in Hollum de leefbaarheid niet onder druk staat en leegstand door bovenstaande ontwikkelingen op dit moment niet waarschijnlijk is, staan we daarom positief tegen enkele

ONTWERP

toevoegingen van horeca. Dat doen we in eerste instantie in beperkte mate, om zodoende het evenwicht tussen de verschillende functies niet in gevaar te brengen. De bandbreedte voor Hollum is 19-22. Als op termijn de ontwikkelmogelijkheden uitgeput zijn en de functiemix en leefbaarheid niet onder druk staan, kan een eventuele heroverweging bij de evaluatie van dit beleid plaatsvinden.

3.3.2.2 Detailhandel

We staan positief tegenover nieuwe initiatieven voor detailhandel, omdat zij de huidige functies kunnen aanvullen en het totaalaanbod versterken, wat ten goede komt aan leefbaarheid en verblijfsduur.

3.3.3 Randvoorwaarden

Het aantal bezoekers met de fiets neemt toe. Op piekmomenten overschrijdt het aantal fietsen het aantal stallingen. Geparkeerde fietsen kunnen dan een rommelig beeld geven, wat zeker middenin het centrum ongewenst is. Op basis van ervaringen in Nes, zijn we ons er echter van bewust dat fietsers wel heel graag met de fiets tot in het centrum willen en blijven komen. Verplaatsing van de fietsparkeerplaatsen naar de randen van het centrum is waarschijnlijk daarom niet direct kansrijk. Wel houden we in de gaten hoe groot de problematiek is en of aanvulling van het aantal stallingen wenselijk is. Zo ja, dan zoeken we daarin ook de samenwerking met ondernemers.

Bij de uitvoering van de vervoersvisie en in de omgevingsvisie kijken we naar de mogelijkheden voor een (al dan niet hoogseizoengebonden) autoluw centrum, om zo de functie van het Zwaneplein te versterken en voetgangers daar veilig te laten verblijven.

Het grote parkeerterrein voor auto's bevindt zich ten westen aan de Jan Jacobsweg. Dat is ook de meest wenselijke parkeerplek voor bezoekers van het noordelijke deel van (het centrum van) Hollum. Ook omdat de capaciteit op piekmomenten voor de parkeerplaatsen aan de Oosterlaan en Westerlaan soms overschreden wordt. Momenteel zijn er al plannen voor de uitbreiding van de gelegenheid aan de Westerlaan. Bij het parkeerbeleid werken we verder uit hoe dit zich in de toekomst moet ontwikkelen en welke routing wenselijk is.

3.4 Buren

3.4.1 Randvoorwaarden

In Buren is de situatie anders dan in de andere dorpen. De Hoofdweg is zowel de belangrijkste centrumstraat van het dorp als een belangrijke doorgaande weg, onder andere naar de recreatieterreinen van Buren en (deels) Nes. Hierdoor passeert er relatief veel verkeer. Daarnaast is detailhandel en horeca verspreid en bevindt met name de horeca zich voor een groot deel buiten het dorp. Daardoor is er niet echt sprake van een verblijfsgebied in het dorpscentrum. Door de beperkte tijd die bezoekers daardoor in het centrum verblijven, heeft dat uiteraard ook consequenties voor ondernemers. We sluiten daarom aan bij de behoefte die in het dorp leeft, namelijk aan de ontwikkeling van een verblijfsgebied.

Die opwaardering gaat verder dan dit horeca- en detailhandelsbeleid. Zo is er via de DorpsOntwikkelingsMaatschappij (DOM) Buren al uitgebreid onderzoek gedaan naar en gesproken over de mogelijkheden. Als gemeente ondersteunen we dat. Dat doen we ook door de juiste randvoorwaarden te creëren, waarover we graag in gesprek blijven met het dorp.

3.4.2 Ontwikkelmogelijkheden

Horeca en detailhandel spelen een belangrijke rol bij de ontwikkeling van het dorpscentrum. Een (toenemende) concentratie van beide in het dorp is dan ook belangrijk. Uiteraard ligt hiervoor het initiatief bij ondernemers, maar als gemeente staan we dus positief tegenover ontwikkelingen die die concentratie ten goede komt. Op dit moment is het gebied rondom de Hoofdweg de meest aangewezen locatie en dus is dat aangewezen als centrumgebied (bijlage 1). De locatie van de concentratie is echter ook afhankelijk van de toekomstvisie van het dorp. We hebben daarom nu al

ONTWERP

gekozen voor een relatief breed gebied rond de Hoofdweg. We houden daarnaast voor Buren de vinger aan de pols en kijken of de locatie voor het centrum ook op termijn voldoet.

3.4.2.1 Horeca

In en rond Buren zijn op dit moment 9 actieve en 3 inactieve horecabestemmingen. Van de actieve bestemmingen bevinden zich er 8 buiten het dorp, van de inactieve 1. We bieden ruimte voor nieuwe horeca, vanwege bovengenoemde behoefte aan de ontwikkeling van een dorpscentrum. Omdat in het dorp er een afnemende trend van horeca is en omdat er voor de ontwikkeling van het centrum wel meerdere gelegenheden gewenst zijn, kiezen we een relatief hoge ondergrens. Ook kiezen we een wat groter verschil tussen onder- en bovengrens, door het relatief hoge aantal inactieve bestemmingen. We stellen de bandbreedte voor Buren op 12-15. Vanwege de specifieke behoefte aan ontwikkeling van het dorpscentrum, vindt een heroverweging plaats als door toename in het aantal gelegenheden, er geen ruimte meer is voor nieuwe eet- en/of drinkgelegenheden.

3.4.2.2 Detailhandel

Uiteraard is er ook ruimte voor ontwikkeling van detailhandel in het centrum, zeker als het bovengenoemde concentratie ten goede komt.

3.5 Ballum

3.5.1 Ontwikkelmogelijkheden

3.5.1.1 Horeca

Net als in Hollum, is in Ballum het bezoek de afgelopen jaren toegenomen. Ook hier staat de functiemix niet onder druk. We staan daarom open voor nieuwe horecagelegenheden in het centrum (bijlage 1). Door de kleine omvang van het dorp kiezen we op het vlak van horeca voor ontwikkeling die beperkt is qua aantal. Op dit moment zijn er in en rond Ballum 6 actieve en 1 inactieve horecabestemmingen. Van de 6 actieve horecabestemmingen bevinden zich er 3 buiten het dorp. De bandbreedte voor Ballum is 7-8.

3.5.1.2 Detailhandel

Ook voor detailhandel is in Ballum ruimte in het centrum.

3.5.2 Randvoorwaarden

Ook in Ballum is het fietsparkeren een uitdaging. De opstelling daarvan in de groene delen van het dorp / de straten, tast ook de omgevingskwaliteit aan. Die kwaliteit is juist in een karakteristiek dorp als Ballum belangrijk. Hier hebben we dan ook aandacht voor bij de ontwikkeliwng van een visie op het centrum van Ballum. En ook hier kijken we dan op dat moment nadrukkelijk naar samenwerking met de ondernemers in het dorp, als gastheer van de bezoekers.

ONTWERP

4 Samenvattende Beleidsregel

Artikel 1. Algemeen

1. Ontwikkelmogelijkheden van horeca worden per dorp beoordeeld aan de hand van
    a. het totaal aantal horecabestemmingen;
    b. het aantal bestemmingen dat actief is als drink- of eetgelegenheid;
    c. een bandbreedte met een boven en ondergrens.

2. Voor de telling van het aantal (actieve) bestemmingen, worden naast de bestemmingen in een dorp ook die in de gebieden rond dat dorp meegenomen.

3. Er is ruimte voor nieuwe horeca als aan (minimaal) 1 van onderstaande situaties is voldaan:
    a. het aantal actieve bestemmingen is minder dan de ondergrens;
    b. het totaal aantal bestemmingen is minder dan de bovengrens.

4. Als er ontwikkelruimte is voor nieuwe horeca, geldt dat voor gelegenheden waar alleen een eet- of drinkgelegenheid mogelijk is (zoals een restaurant of café). Voor horeca waar ook logies is toegestaan (zoals een hotel), is de beleidsregel verblijfsrecreatie leidend.

5. Nieuwe horeca en detailhandel is alleen toegestaan in de dorpscentra, die afgebakend zijn in bijlage 1.

Artikel 2. Nes

1. De bandbreedte voor horeca in Nes is 25-30.
2. Er is in het centrumgebied van Nes (bijlage 1) ruimte voor nieuwe detailhandel. Bij de omzetting van wonen naar detailhandel moet de woonfunctie altijd ook blijven bestaan.

Artikel 3. Hollum

1. De bandbreedte voor horeca in Hollum is 20-22.
2. Er is ruimte voor nieuwe detailhandel in het centrumgebied (bijlage 1).

Artikel 4. Buren

1. De bandbreedte voor horeca in Buren is 12-15.
2. Er is ruimte voor nieuwe detailhandel in het centrumgebied (bijlage 1).

Artikel 5. Ballum

1. De bandbreedte voor horeca in Ballum is 7-8.
2. Er is ruimte voor nieuwe detailhandel in het centrumgebied (bijlage 1).

Artikel 6. Buiten de dorpen

Buiten de dorpen is geen ruimte voor nieuwe zelfstandige horeca- en/of detailhandel.

Artikel 7. Intrekken vergunning

Als een vergunning is afgegeven om een nieuwe eet- of drinkgelegenheid te ontwikkelen, dit ervoor zorgt dat anderen geen nieuwe gelegenheid kunnen starten en een jaar na afgeven van de vergunning nog geen gebruik gemaakt is van de vergunning, trekt de gemeente in principe deze vergunning in, tenzij er zwaarwegende redenen zijn die dit onredelijk maken.

Artikel 8. Kleinschalige ontwikkelingen

1. Voor kleinschalige detailhandel in de vorm van standplaatsen is de beleidsregel standplaatsen leidend.

2. Voor kleinschalige horeca is de beleidsregel ondergeschikte horeca leidend.

3. In de dorpen waar op basis van dit horeca- en detailhandelsbeleid nog ruimte is voor volwaardige horeca, denkt de gemeente in aanvulling op de beleidsregel ondergeschikte horeca ook mee bij een idee/aanvraag (net) buiten de centra voor een kleinschalige seizoensgebonden vorm van

ONTWERP

horeca die zich vooral in de buitenruimte afspeelt en in omvang en uitstraling gelijk is aan ondergeschikte horeca, maar niet helemaal voldoet aan de beleidsregel ondergeschikte horeca.

ONTWERP

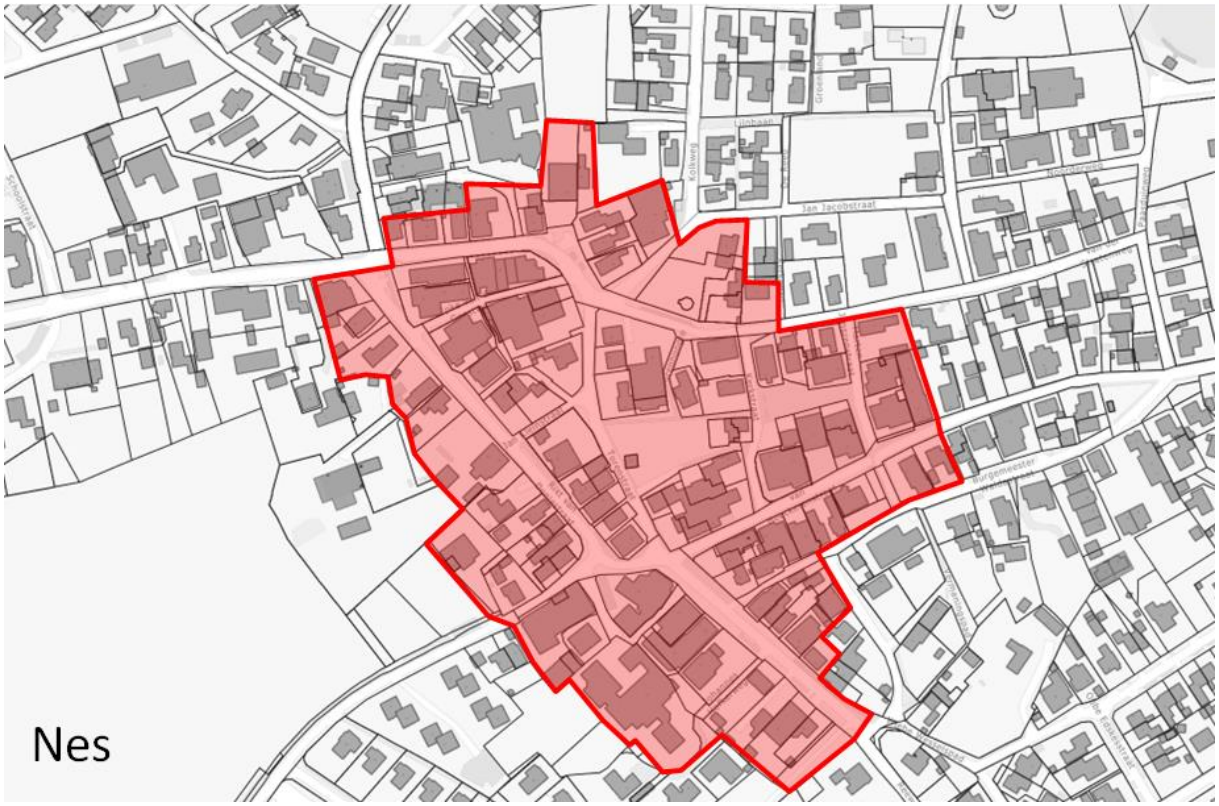
Bronnen

1. BRDG Advies, Ameland, Integraal detailhandels- en horecabeleid. 2 mei 2022.
2. Toerismebeleid Ameland, Van meer naar beter. April 2023. www.ameland.nl/toerisme
3. Ameland Onderneemt, voor blijvend profijt en leefbaarheid. 10 januari 2019. https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR659046
4. Gemeente Ameland Beleidsregels Verblijfsrecreatie. April 2023. https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR695836/1
5. Beleidsregel “Ondergeschikte horeca 2021”. https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR660367
6. Woonvisie 2024-2028. Maart 2024. https://ameland.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/dda16879-0913-49a2-aee7-4cddc51d707d
7. Wagenborg Passagiers Diensten, Vervoerkundig Jaaroverzicht. https://wpd.nl/over-wagenborg
8. Koopstromen Fryslân 2024. https://koopstromen.nl/fryslan/resultaten/
9. Omgevingsverordening Fryslân 2022. https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR703647/12
10. Trimbos-instituut, Het Grote Uitgaansonderzoek 2023. https://www.trimbos.nl/wp-content/uploads/2024/02/AF2122-Rapport-Het-Grote-Uitgaansonderzoek-2023.pdf
11. Vervoersvisie Ameland, Vervoer in harmonie met eilandwaarden en seizoenen. Oktober 2023. https://ameland.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/eb39b41f-ada1-4958-aa33-71df2a11d658

ONTWERP

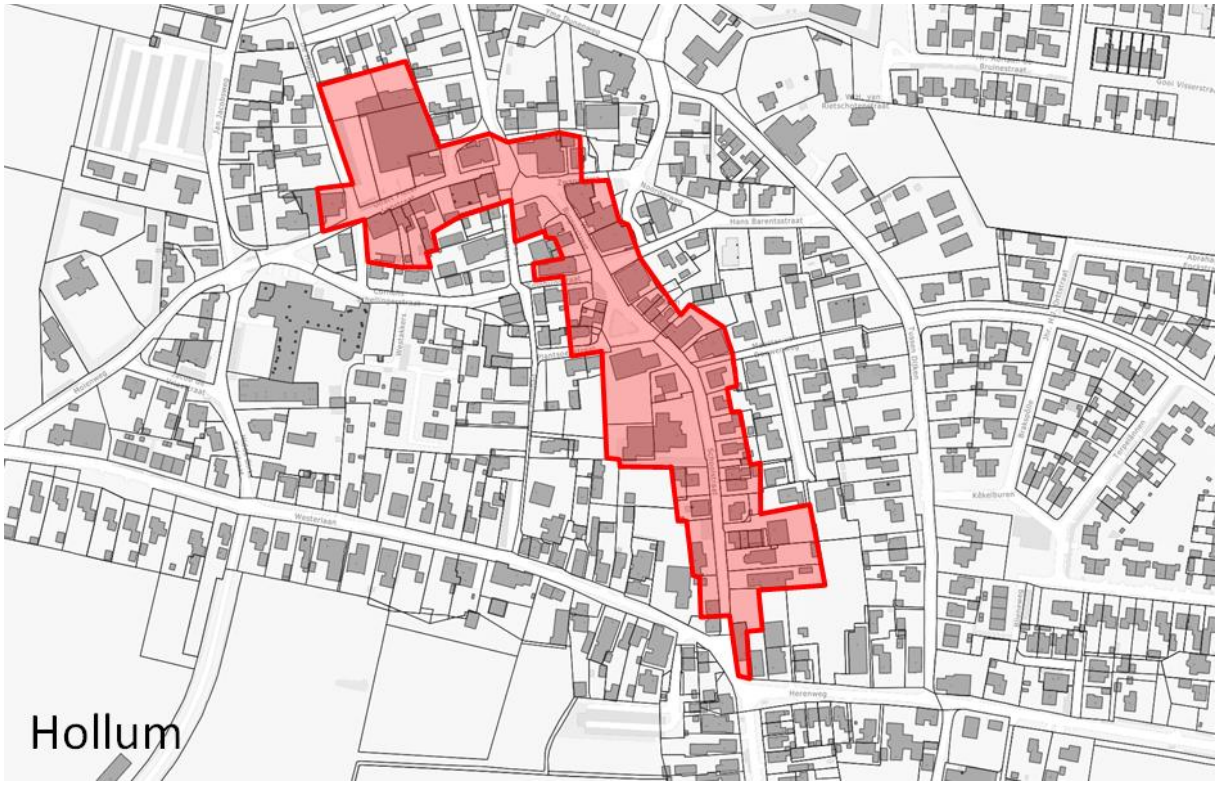
Bijlage 1 – Centrumgebieden

Nes



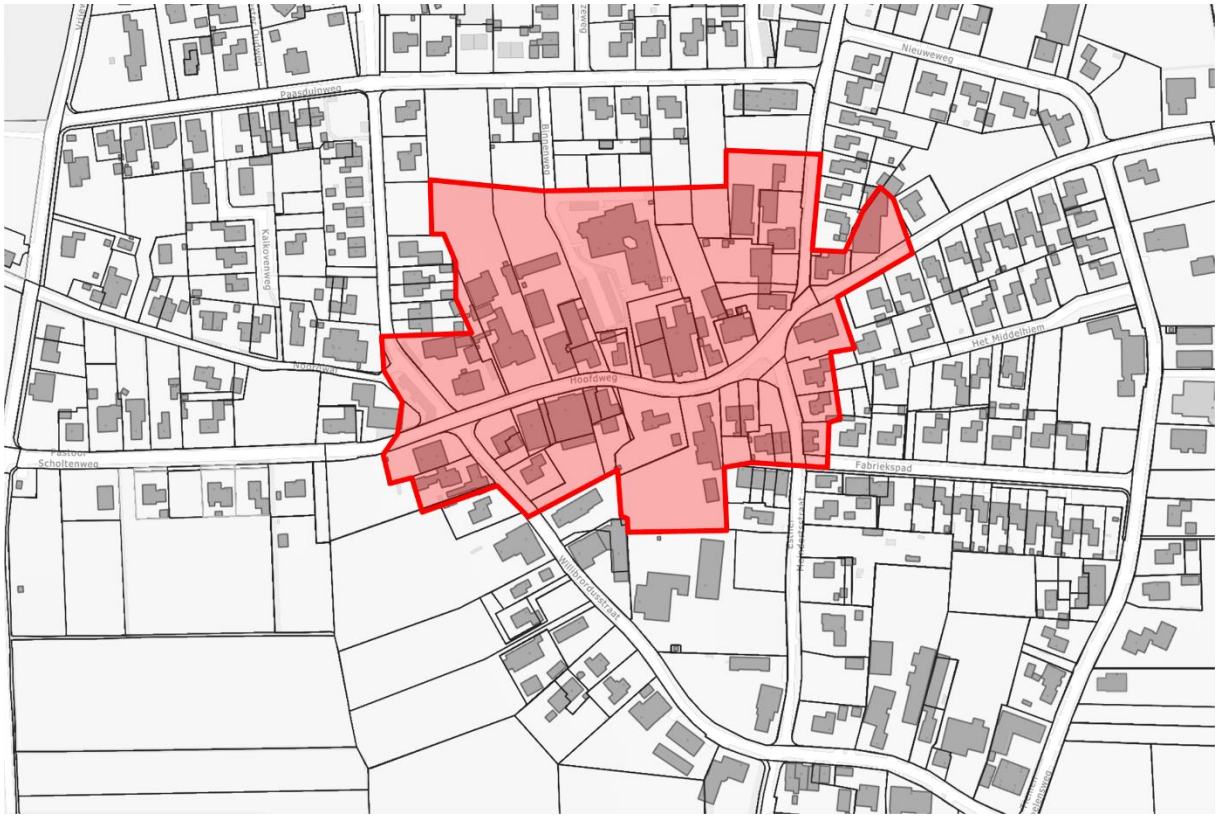
ONTWERP

Hollum



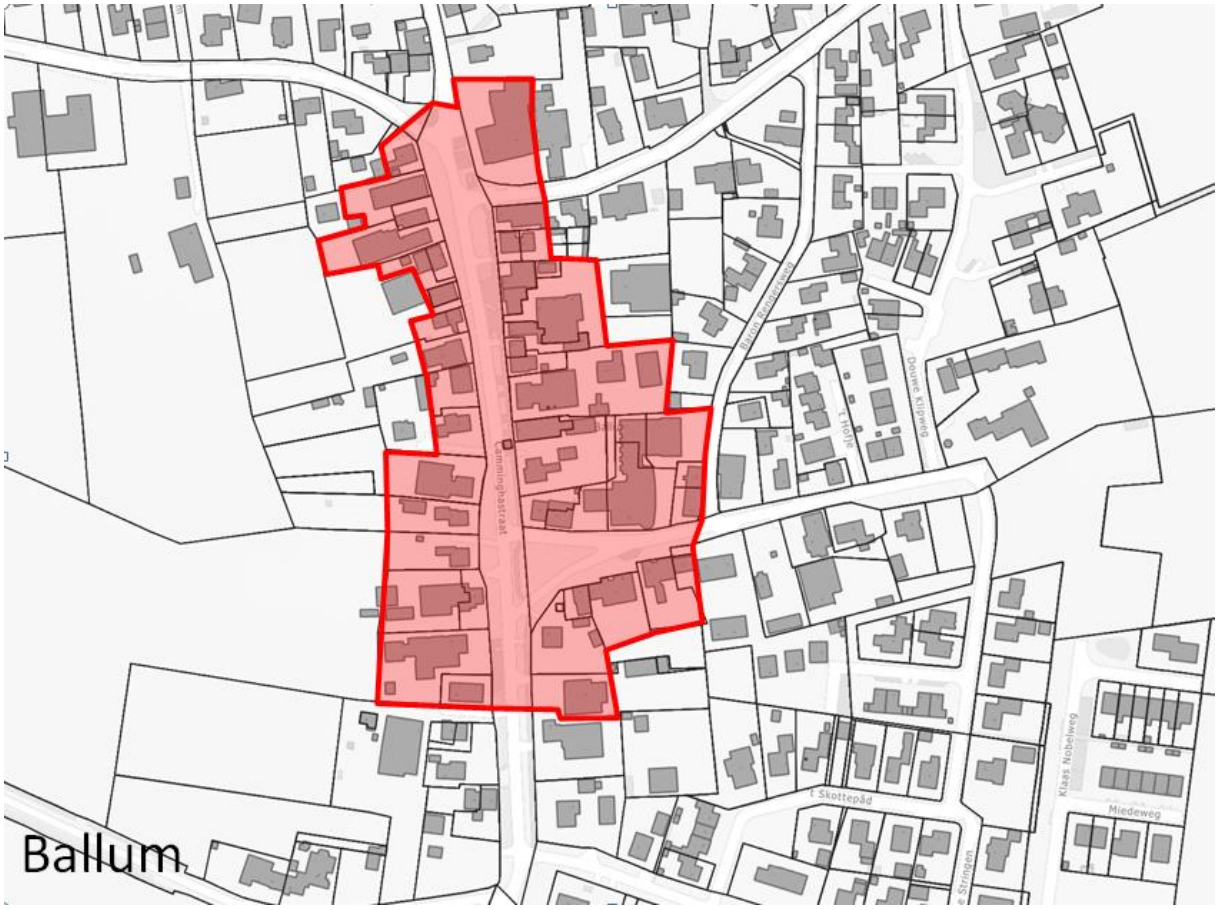
ONTWERP

Buren



ONTWERP

Ballum



ONTWERP

Overzicht bestaande horecabestemmingen

Zwart = actief
Blauw = inactief
Oranje = hotel zonder (actief) restaurant

Nes

	Naam inrichting	Adres	Opmerking
1	Strandpaviljoen Sjoerd	Strandweg 70	
2	Bravo	Strandweg 53	
3	Osorio World's Kitchen	Strandweg 50	
4	Fletcher Hotel Noordsee	Strandweg 42	
5	De Chinees Hong Yun	Strandweg 1	
6	Swinging Mill	Molenweg 12	
7	Restaurant de Hekseketel	Torenstraat 11-11a	
8	Tipo Zero	Torenstraat 11c	
9	Overzee – Logement en restaurant	Rixt van Doniastraat 18	
10	Proeflokaal Rixt	Rixt van Doniastraat 6	
11	Pizzeria San Remo	Ballumerweg 3	
12	Het Witte Paard	Torenhoogte 5	
13	Van Heeckeren Grandcafé	Kerkplein 6	
14	Bakkerij en IJssalon De Jong	Van Heeckerenstraat 1-3	nl. de ijssalon; conditorei is ondergeschikt
15	't Marktpleintje	Van Heeckerenstraat 10b	
16	Tapasbar Amigo	Van Heeckerenstraat 10a	
17	Nes Café	Van Heeckerenstraat 10	
18	Restaurant Binnen	Marten Janszenstraat 2	
19	Discotheek de Lichtboei / café de Brouwerij	Marten Janszenstraat 3	
20	Hotel-Restaurant de Jong	Reeweg 29	
21	Vishandel Metz	Reeweg 27	
22	Herberg	Reeweg 28-28a	
23	Restaurant De Klimop	Johannes Hofkerweg 2	
24	Camping Duinoord	Jan van Eijckweg 2	nl. kantine en snackbar
25	The Harbour	Oude Steiger 5	
26	Hotel & Restaurant Molenzicht	Noorderweg 3	
1	Pension Bakema	Duinweg 4	
2	Hotel Ameland	Strandweg 48	
3	Hotel Nes	Strandweg 39	
4	Hotel Bos en Duinzicht	Strandweg 27	
5	Hotel Van Heeckeren	Torenstraat 22	
6	Hotel Hofker	Johannes Hofkerweg 1	
7	Van Heeckeren City Centre Jacuzzi Lofts	Molenweg 1	dranken/etenswaren mogen alleen voor eigen gasten
8	Landal	Strandweg 51	voormalig Pannekoekhut/Brood
9		Strandweg 11	braakliggend
10		Strandweg 12	bewoond
11		Molenweg 18	plan vergund; beroepsprocedure loopt

Hollum

	Naam inrichting	Adres	Opmerking
1	Fletcher Hotel Amelander Kaap	Oosterhiemweg 1	
2	Parc Koudenburg	Oosterhiemweg 2	nl. A.G.'s Pub
3	Vakantiepark Boomhiemke	Jan Roepespad 4	nl. restaurant Dûvelshoek & snackcounter
4	Beachclub The Sunset	Oranjeweg 61	
5	Sier aan Zee	Oranjeweg 59	
6	Pannekoekhuis Onder de Vuurtoren	Oranjeweg 44	
7	Roompot Ameland	Oranjeweg 42	nl. Brasserie Ameland
8	Vishandel Metz	Oranjeweg 10	
9	Tante A'n	Oranjeweg 1	
10	Cafetaria de Fretpot	Olfert Pieter Lapstraat 2	
11	Enjoy Hotel	Yme Dunenweg 1	
12	Herberg De Zwaan	Zwaneplein 6	
13	Café de Bok	Johan Wilhelm Burgerstraat 3a	
14	Hotel-Brasserie De Walvisvaarder	Johan Wilhelm Burgerstraat 4	
15	Pizzeria Il Vulcano	Schoolstraat 8	
16	Eet- en drinklokaal de Griffel	Burenlaan 41-43	
17	Café De Welvaart	Burenlaan 4	
1	Bij Hen op Ameland	Westerlaan 9	
2		Oranjeweg 13b	staat leeg
3		Zwaneplein 3	bewoond
4	Sunset apartments	Westerlaan 33	appartementen
5		Burenlaan 1	woning incl. app.

Buren

	Naam inrichting	Adres	Opmerking
1	Buren's Snackbar	Hoofdweg 4a	
2	Vakantiepark Klein Vaarwater	Klein Vaarwaterweg 114	nl. restaurant de Huyskamer & 't Snackhuys
3	Strandpaviljoen 't Strandhuys	Strandweg 100	
4	Restaurant StrAnders	Strandweg 71	incl. Take Away
5	Kiekduun	Strandweg 65	nl. Burgemeesters van Ameland & Snackcounter
6	Snackbar 't Hoekje	Strandweg 64	
7	Pizzeria De Branding	Strandweg 42	
8	't Koaikershuus	Kooiplaats 6	
9	Hotel de Klok	Hoofdweg 11	
1	Strandhotel Buren aan Zee	Strandweg 85	
2		Strandweg 24	voormalig restaurant 't Nije Huuske
3	Eetcafé De Driesprong	Hoofdweg 15	

Ballum

	Naam inrichting	Adres	Opmerking
1	Eetcafé de Boerderij	Camminghastraat 22	
2	Hotel Nobel	Gerrit Kosterweg 16	
3	Plaza 't Kruuspunt	Strandweg 11	
4	Camping Roosdunen	Strandweg 20	nl. De Wijde Blik
5	Strandpaviljoen Ballum	Strandweg 24	
6	Amelander Bierbrouwerij	Smitteweg 6	
1	Boetiekhotel Faan	Camminghastraat 16	

Samenvatting + huidige ontwikkelruimte

	Inactief	Actief	Totaal	Bandbreedte	Ontwikkelruimte
Nes	11	26	37	25-30	0
Hollum	5	17	22	19-22	2
Buren	3	9	12	12-15	3
Ballum	1	6	7	7-8	1

BROEKHUIS RIJS & DE GIER
ADVISERING *Ruimtelijk economisch Advies & Procesmanagement*

Ameland

Integraal detailhandels- en horecabeleid



Ameland

Integraal detailhandels- en horecabeleid

Opdrachtgever:	Gemeente Ameland
Projectnummer:	0321.495
Datum:	02/05/2022

Inhoud

1	Inleiding	5
2	Relevante beleidsstukken	7
3	Trends en ontwikkelingen	10
	3.1 Algemene trends en ontwikkelingen	10
	3.2 Toerisme: trends en ontwikkelingen	10
	3.3 Horeca: trends en ontwikkelingen	11
	3.4 Coronacrisis	12
	3.5 Ontwikkelingen Ameland	13
4	Kenschets Ameland	14
	4.1 Ligging	14
	4.2 Demografie	14
	4.3 Toerisme	16
5	Kwantitatieve analyse horeca	18
	5.1 Horeca aanbod	18
6	Kwantitatieve analyse detailhandel	23
	6.1 Detailhandelsaanbod	23
	6.2 Distributieplanologische analyse	26
7	Kwalitatieve analyse	28
	7.1 Structuur Ameland	28
	7.2 Nes	29
	7.3 Hollum	31
	7.4 Buren	34
	7.5 Ballum	36
	7.6 Strandpaviljoens	38
8	Integraal beleid	41
	8.1 Algemene uitgangspunten	41
	8.2 Uitwerking dorpen	43

Bijlage 1 - Algemene trends en ontwikkelingen
Bijlage 2 - Coronacrisis
Bijlage 3 - Bevolkingsontwikkeling Ameland
Bijlage 4 - Demografische ontwikkelingen
Bijlage 5 - Bevindingen eerdere rapporten

1 Inleiding

Ameland is een eiland waar inwoners en bezoekers sfeer, rust, ruimte en een prachtige natuur vinden. De uitgestrekte stranden, bossen en natuurgebieden trekken jaarlijks vele bezoekers, zowel uit Nederland als uit het buitenland. Het uitgebreide aanbod aan vakantieparken, hotels, villa's, groepsaccommodaties en campings zorgt ervoor dat elk type toerist aangenaam op het eiland kan verblijven.

De fysieke horeca en detailhandel zijn een zeer belangrijk onderdeel van de toeristische beleving van Ameland. Beide zijn van wezenlijk belang voor het toerisme om aantrekkelijk en levensvatbaar te zijn, zowel voor toeristen als inwoners. In beide sectoren is echter sprake van een forse dynamiek; er gebeurt veel en veranderingen gaan snel. Brancheverva ging, blurring, toename in het online winkelen en veranderend consumentengedrag zijn slechts enkele voorbeelden die directe invloed hebben op winkelgebieden. Naast trends in de detailhandel en horeca, zijn ook toeristische trends (o.a. seizoenverbreding) en demografische trends (o.a. vergrijzing en ontgroening van de bevolking) van wezenlijk belang bij het opstellen van nieuw beleid. Zeker in het licht van de coronacrisis en de te verwachten effecten op de horeca, de detailhandel en het toerisme, is het van belang om zo goed mogelijk in te spelen op de huidige ontwikkelingen. Dit vraagt om een kritische blik op de huidige aanbodstructuur van Ameland.

Het oude horecabeleid en de detailhandelsstructuurvisie dateren respectievelijk uit 2006 en 2009. In 2012 heeft er een tussentijdse evaluatie van het horecabeleid plaatsgevonden en in 2019 zijn het detailhandels- en horecabeleid gezamenlijk geëvalueerd. De oorspronkelijke stukken zijn daarmee zodanig verouderd dat nieuwe beleidsvorming gewenst is. Een actueel kader is nodig om de winkelcentra van Ameland in de toekomst leefbaar te houden en om actuele ontwikkelingen van een passend antwoord te voorzien. De Economische Visie 2030, die gefocust is op duurzame economische ontwikkeling op het eiland, vormt samen met de uitgevoerde evaluatie de basis voor het nieuw te formuleren integraal beleid voor de detailhandel en horeca.

Doelstelling

Juist op een toeristisch eiland lopen de detailhandel en horeca sterk in elkaar over, waardoor de voorkeur uitgaat naar een geactualiseerde visie waarin de detailhandel en horeca samen worden opgepakt. Het gaat om een beleidsvisie op hoofdlijnen die de gewenste ontwikkelingen schetst, maar niet tot in detail alles vastlegt. Het doel van het opstellen van de geïntegreerde detailhandels- en horecavisie voor de gemeente is meerledig, het gaat om:

1. Het verkrijgen van inzicht in de actuele situatie van de detailhandel en horeca op Ameland. Zowel de kwantitatieve als de kwalitatieve positie van de dorpen in de gemeente wordt in beeld gebracht. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de trends en ontwikkelingen in de detailhandel en horeca (waaronder de effecten van de coronacrisis);
2. Het formuleren van helder beleid over de positie en ontwikkeling van het horeca- en detailhandelsaanbod in de toekomstige voorzieningenstructuur van de gemeente;
3. Het toetsen van het huidige beleidskader aan de huidige behoeften; te denken valt aan de economische visie van de gemeente, maar ook aan de Europese Dienstenrichtlijn;
4. Het geven van duidelijkheid over de wijze waarop de winkelgebieden zich verder moeten ontwikkelen tot toekomstbestendige centra.

Vraagstelling

Op basis van bovenstaande doelstelling zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld:

1 Wat is kwantitatief en kwalitatief de huidige stand van zaken van de detailhandel en horeca in de gemeente Ameland?
2 Hoe ziet de huidige detailhandels- en horecastructuur van Ameland eruit en wat is het verzorgingsgebied van de verschillende dorpen, rekening houdend met het toerisme?
3 Hoe functioneren de verschillende dorpen in de gemeente afzonderlijk en ten opzichte van elkaar? Waaruit bestaat de eigenheid van elk dorp? Waarin wijkt Ameland af van het vasteland?
4 Welke recente trends en ontwikkelingen, inclusief corona, zijn van invloed op de detailhandel en de horeca op Ameland, en op welke wijze kan hiermee worden omgegaan?
5 Wat is het (economisch) belang van het toerisme voor de detailhandel en horeca, en wat zijn de verwachtingen hiervan voor de toekomst?
6 Hoe ziet de actualisatie van de SWOT-analyse van de detailhandel en horeca op Ameland eruit?
7 Wat is er in de afgelopen jaren veranderd in bovenstaande aspecten?
8 Wat is op hoofdlijnen de toekomstig gewenste detailhandelsstructuur en het gewenste horecabeleid van de gemeente Ameland? Hoe kunnen de verschillende sectoren en functies in de dorpen en het buitengebied elkaar zo optimaal mogelijk versterken om sterke, leefbare en gastvrije dorpen met een eigen karakter te behouden?
9 Welke actiepunten kunnen geformuleerd worden om de detailhandels- en horecavisie te realiseren, rekening houdend met het planologische beleidskader?

Leeswijzer

Om deze vragen te kunnen beantwoorden worden in hoofdstuk 2 de meest relevante eerdere beleidsstukken en visies kort omschreven. Daarna worden de belangrijkste trends en ontwikkelingen met betrekking tot de detailhandel, de horeca en het toerisme behandeld. Ook wordt in dit hoofdstuk stilgestaan bij de effecten van de coronacrisis en worden een aantal actuele ontwikkelingen op Ameland beschreven. Hoofdstuk 4 gaat in op de ligging, de demografische ontwikkelingen en het toerisme op Ameland. Vervolgens wordt in hoofdstuk 5 en 6 de kwantitatieve analyse gegeven van zowel de horeca als de detailhandel. In hoofdstuk 7 volgt de kwalitatieve analyse per dorp. Op basis van het voorgaande wordt in hoofdstuk 8 de toekomstvisie voor de detailhandel en horeca op Ameland beschreven, zowel algemeen als per dorp.

2 Relevante beleidsstukken

In de afgelopen jaren zijn diverse beleidsstukken en visies opgesteld. Hieronder geven we voor de meest relevante beleidsstukken/visies globaal een kort overzicht van de inhoud. Voor een uitgebreider inzicht verwijzen we naar de desbetreffende documenten.

Economische visie 2030 (2019)

Doel: 'Komen tot een verfrissend perspectief op duurzame economische ontwikkeling. Een visie gericht op blijvend profijt voor Ameland, zijn ondernemers, bewoners en bezoekers'.

De visie focust zich op drie thema's: 'duurzaam toerisme', 'voedsel/agrarische sector' en 'nieuwe economie'. Bij elk thema wordt ingegaan op de cijfers, trends, ontwikkelingen en relevante beleidskaders. Daarnaast wordt inzicht gegeven in de dialoog die inwoners met elkaar hebben gehad over de drie onderwerpen. Op basis van voorgaande factoren is een streefbeeld voor 2030 opgesteld en wordt per thema uitgewerkt wat de uitgangspunten zijn, inclusief doelstellingen. Een belangrijke randvoorwaarde is 'kwaliteit boven kwantiteit verkiezen'.

Detailhandelsstructuurvisie (2009)

Doel: 'Het opstellen van een reële integrale detailhandelsstructuurvisie die als basis kan dienen voor de actualisering van de gemeentelijke bestemmingsplannen. Deze detailhandelsstructuurvisie dient zo concreet mogelijk uitgewerkt te worden met een helder plan van aanpak, waarmee de diverse betrokken partijen vervolgens moeten kunnen werken'.

De detailhandelsstructuurvisie dateert uit 2009 en belicht onder andere de karakteristieken van Ameland, het detailhandelsaanbod, de belangrijke trends en ontwikkelingen en de resultaten vanuit een opgezette enquête. Ook wordt er een kwantitatieve en kwalitatieve analysegegeven m.b.t. het eiland. Uiteindelijk wordt voor elk dorp de gewenste detailhandelsstructuur uitgewerkt, met bijbehorend plan van aanpak. In 2019 is zowel het detailhandels- als horecabeleid geëvalueerd.

Voor de verdere inhoud op dorpsniveau van zowel deze detailhandelsstructuurvisie als het horecabeleidsplan wordt verwezen naar de bijlage 5.

Horecabeleidsplan (2006)

Doel: 'Het tot stand brengen van een evenwicht tussen kwantiteit van de horeca, de spreiding, de relatie met andere functies en met de omgevingskwaliteit, en daarmee een veelzijdig en goed functionerende horeca'.

Per dorp is weergegeven welke acties moeten worden ondernomen wat betreft horeca, welk instrument daarvoor het meest geschikt is, hoe het uitgevoerd moet worden en wie verantwoordelijk is. Per horecatype wordt gekeken of het wel/niet ontwikkeld, geconsolideerd of teruggedrongen kan/moet worden. Daarbij is ook een actieprogramma met actiepunten opgesteld. In 2012 heeft er een tussentijdse evaluatie van het horecabeleidsplan plaatsgevonden. Doel was om te komen tot een bijstelling van het beleid met betrekking tot de passendheid van de ontwikkelrichtingen per dorp. In deze evaluatie is onder meer aandacht voor de ondergeschikte horeca en voor zogenaamde unieke concepten. Tevens is aangegeven om een stabilisatie van het aantal horecagelegenheden na te streven; de nul-

situatie is toen dan ook bepaald. Ook in 2015 heeft een evaluatie van het horecabeleid 2015 plaatsgevonden. In deze notitie en verder invulling gegeven aan zowel het unieke horecaconcept als aan de ondergeschikte horeca. Voor het unieke concept is onder meer aangegeven dat het moet aansluiten op een speerpunt van het gemeentelijk beleid, en als voorwaarde dat de aanwezigheid van een horecabestemming noodzakelijk is. Voor de ondergeschikte horeca zijn aanvullingen op het bestaande beleid benoemd, die uiteindelijk in een nieuwe beleidsregel zijn verwoord (zie hieronder).

Woonvisie Ameland: Investeren in vitale dorpen (2017)

Doel: 'Oplossingen bieden voor groepen die voor een vitaal eiland van belang zijn en die zonder hulp van de overheid niet of onvoldoende hun weg weten te vinden naar de woningmarkt; dienen als toetsingskader voor woningbouwinitiatieven; richting geven aan de strategische keuzes die het gemeentelijk woningbedrijf maakt in de komende jaren'.

De visie is gebaseerd op drie hoofdambities: het zijn van een hoogwaardig toeristeneiland, het zijn van een vitaal wooneiland, en ervoor zorgen dat je als oudere op Ameland kan blijven wonen. In de visie worden elf afspraken beschreven waarin duidelijk wordt op welke manier Ameland met goede woonoplossingen kan zorgen voor vitale dorpen. Er wordt daarnaast een woningmarktanalyse gegeven op basis van de volgende thema's: demografie, woningvoorraad, sociale huurmarkt, koopmarkt, particuliere huurmarkt, wonen en zorg en duurzaam wonen. Eind 2021 zal de visie geëvalueerd worden.

Nota verblijfsrecreatief beleid gemeente Ameland 2016-2020

Doel: 'Het ontwikkelen van nieuw beleid dat kan dienen als afwegingskader voor toekomstige ruimtelijke ontwikkeling in de verblijfs-recreatieve sector op Ameland'.

De nota evalueert per sector de ontwikkelingen, de beleidsregels en of de doelen achter de beleidsregels zijn gehaald. Het gaat daarnaast in op de trends die zichtbaar zijn binnen de recreatie en het toerisme. Op basis van de conclusies wordt een nieuwe visie gevormd, waarbij zowel de hoofdlijnen van het beleid als het beleid per sector worden geschetst.

Strandnota Ameland (2016)

Doel: 'De optimaal gewenste mate van bebouwing en gebruik, gekoppeld aan bebouwing, van het strand vastleggen in uitgangspunten voor het toekomstige beleid en het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied'.

In de Strandnota wordt de huidige situatie van de bebouwing en het gebruik van de (maximaal) vier strandpaviljoens, het noordelijke activiteitenstrand en het zuidwestelijke strand bij Hollum beschreven en toegestaan. Verder worden de beleidskaders en de relevante omgevingsaspecten toegelicht. Tot slot wordt de toekomstvisie per groep omschreven.

Beleidsregel ondergeschikte horeca (2021)

De beleidsregel beschrijft welke eisen worden gesteld aan de ondergeschikte horeca, zowel algemeen als specifiek voor outdoor bedrijven. Op hoofdlijnen gaat het om de volgende voorwaarden:

Algemeen:

- Openings- en sluitingstijden hoofdfunctie en horeca gelijk (of horeca korter)
- Horecadeel alleen open voor degenen die primair komen voor hoofdactiviteit, bvo maximaal 25% van de bvo inrichting, max. 34,99 m2
- Geen andere activiteiten (feesten), geen verhuur aan derden
- Horecagedeelte toegankelijk via hoofdfunctie
- Geen maaltijden/buffetten, m.u.v. eigen leden en gastleden
- Geen arrangementen, geen reclame voor horeca
- Geen buitenterras, dat vanaf de weg zichtbaar en toegankelijk is

Specifiek outdoor-bedrijven (Outdoor Ameland Klimpark & Paintball, Outdoor Ameland Beach, Ameland Adventure), extra:

- Horecadeel alleen open voor degenen die primair komen voor hoofdactiviteit
- Openings- en sluitingstijden hoofdfunctie en horeca gelijk of horeca is maximaal tot 1 uur na sluiting/afronding hoofdfunctie geopend; max. 40% van bvo inrichting;
- Geen alcoholhoudende drank, m.u.v. zwak-alcoholhoudende
- In aanvulling op verstrekken van (klein) eetwaren: ook een bbq of vergelijkbare eetwaren, uitsluitend in combinatie met de boeking van een hoofdactiviteit.

Voor de exacte omschrijvingen wordt verwezen naar het desbetreffende beleidsstuk.

3 Trends en ontwikkelingen

In dit hoofdstuk bespreken we kort een aantal algemene trends die direct of indirect te maken hebben met de Nederlandse winkelgebieden en winkelstructuur. De situatie op Ameland (en de overige Waddeneilanden) is in veel opzichten (maar niet alle) anders dan in de rest van het land. Daarom volstaan we hier met een beknopte opsomming van de belangrijkste algemene trends, maar komen we aan het eind terug op de specifieke situatie op Ameland. Na deze eerste paragraaf staan we stil bij de trends en ontwikkelingen die zich voordoen binnen het toerisme en de horeca. Vervolgens staan we stil bij de effecten van de coronacrisis en de impact die de crisis heeft op Ameland. Tot slot gaan we in op een aantal actuele ontwikkelingen op Ameland.

3.1 Algemene trends en ontwikkelingen

Op landelijk niveau spelen trends die vaak ook op regionaal of lokaal niveau zichtbaar zijn. Diverse trends zullen vroeg of laat gevolgen hebben voor het te voeren gemeentelijke beleid. De belangrijkste trends sommen we hier op; **bijlage 1** gaat uitgebreid in op deze algemene trends en ontwikkelingen:

- Vergrijzing en ontgroening van de bevolking
- Toename online winkelen
- Afnemende behoefte aan fysieke winkelmeters
- Schaalvergroting en -verkleining
- Trek weg uit het midden
- Brancheverwaging en blurring
- Veranderend consumentengedrag
- Belang van identiteit, authenticiteit en beleving
- Wijzigend trekkerbeeld
- Sanering supermarkten
- Opvolgingsproblematiek
- Financiering en huurniveau
- Ontwikkeling leegstand

3.2 Toerisme: trends en ontwikkelingen

Op het gebied van toerisme zijn diverse trends zichtbaar en de afgelopen jaren hebben zich nieuwe ontwikkelingen voorgedaan, zowel landelijk als zeker ook op Ameland:

- Vaker op vakantie en meer korte vakanties
- Seizoensverbreding
- (Seizoens)personeel en huisvesting is een probleem
- Consumenten/bezoekers verwachten meer luxe
- Minder groepsgericht, meer individueel
- Scheiding tussen groepen nadrukkelijk aanwezig
- Toename aan particuliere verhuur (o.a. Airbnb)

Men gaat tegenwoordig steeds vaker op vakantie en met name het aantal korte vakanties neemt toe. Het toeristisch seizoen wordt daarmee langer. Voorheen was Ameland een echt

seizoenseiland, maar al geruime tijd trekt het eiland ook buiten het hoogseizoen veel toeristen naar zich toe. De seizoensverbreding brengt met zich mee dat bijna het hele jaar door voldoende gekwalificeerd (horeca)personeel gewenst is op het eiland. Dit is al jarenlang een probleem, zeker omdat huisvesting van het vaak tijdelijke personeel lastig is. De wensen van toeristen zijn sterk veranderd, zeker met de komst van het nieuwe type toerist op Ameland (zie ook paragraaf 4.3). De vraag naar service, gemak en luxe wordt bij een bepaald deel van de toeristen steeds groter. Dit werkt door in bijvoorbeeld de vraag naar grote vakantiehuizen en luxe villa's, maar ook in de vraag naar een kwalitatief goede service in de horeca. Hoewel er een groep toeristen is die veel luxe verwacht, zijn er ook groepen die juist hoofdzakelijk komen voor bijvoorbeeld de rust, de natuur of het avontuur. De vraag naar een verblijf in kampeerboerderijen neemt al jaren af. De scheiding tussen verschillende bezoekers is nadrukkelijk aanwezig en elke groep heeft andere wensen en bezoekredenen. Het is daarom zaak om zo goed mogelijk in te spelen op de specifieke wensen van de verschillende groepen en om hierin mee te bewegen.

3.3 Horeca: trends en ontwikkelingen

Ook op het gebied van horeca zijn verscheidene trends en ontwikkelingen zichtbaar:

- Veranderende voorkeuren consument (meer aandacht voor lokaal, authentiek, ambachtelijk, vers, gezond en duurzaam)
- Veranderende menukeuzes en multifunctionaliteit
- Gespecialiseerde horeca-aanbieders
- Horeca op bijzondere locaties (ondergeschikte horeca)
- Daghoreca steeds dominanter
- Opkomst horeca met maatschappelijke betrokkenheid

Het consumentengedrag en de voorkeuren van consumenten veranderen op vele terreinen, zo ook binnen de horeca. Er is in toenemende mate aandacht voor lokale, authentieke en ambachtelijke producten in horecazaken en consumenten geven steeds vaker de voorkeur aan verse en gezonde maaltijden. Ook duurzaamheid binnen de horecasector is de afgelopen jaren een belangrijker thema's geworden. Hierbij kan gedacht worden aan minder voedselverspilling, minder gebruik van plastic en het samenwerken met lokale ondernemers. Op Ameland is dit ook een belangrijk thema, wat ook terugkomt in de Economische Visie 2030. Voorgaande ontwikkelingen zorgen onder andere voor steeds bredere menukeuzes. Horeca is voor Ameland van groot belang door de vele toeristen die het eiland bezoeken. Om voor iedereen aantrekkelijk te zijn, is het zaak om de diversiteit van het aanbod te behouden. Naast de verbreding is er ook sprake van toenemende specialisatie, zoals theehuizen, speciale biercafés en burgerrestaurants. Een andere ontwikkeling is het aanbieden van horeca op bijzondere locaties, zoals op Ameland een horecavoorziening bij een museum. Het gaat dan om ondergeschikte horeca, waarbij Ameland heeft vastgesteld dat het slechts een ondersteunende functie moet hebben van de hoofdactiviteit en het dus niet primair gericht is op het verstrekken van consumptieve goederen.

3.4 Coronacrisis

De coronacrisis, die zich medio maart 2020 ontwikkelde, leidde een periode in met ongekende impact op de maatschappij. Dit geldt zeker ook voor de Nederlandse economie: er is bijna geen sector te bedenken die niet op een of andere manier de effecten van de coronacrisis voelt. Zo ook de retailsector. De impact van de crisis op een eiland als Ameland is anders dan de impact op Nederland als geheel. **Bijlage 2** gaat in op enkele algemene gevolgen van de crisis; hier beschrijven we kort de effecten van de crisis op Ameland en de andere Waddeneilanden.

Ameland behoorde begin april 2020 bij een van de weinige plekken waar nog geen coronapatiënt was vastgesteld. Pas midden april werd de eerste besmetting bevestigd.

Alle Waddeneilanden zijn sterk afhankelijk van het toerisme en een groot deel van de banen op Ameland valt in de sector recreatie en toerisme. Voor de eilanden geldt dat het toerisme het afgelopen jaar aanvankelijk sterk is afgenomen, waardoor deze economie hier tijdelijk flink last van heeft gehad, maar ook uitermate sterk is teruggeveerd. Medio 2020 werd verwacht dat op de gezamenlijke Waddeneilanden een fors deel van de (directe of indirecte) banen in het toerisme verloren zou gaan door de coronacrisis[1]. Deze voorspelling werd ondersteund door onder andere de werkloosheidscijfers op de eilanden; het aantal WW-uitkeringen liet een forse stijging zien. Het feit dat er op de Waddeneilanden relatief veel zelfstandig ondernemers wonen, zorgt ervoor dat een groot aandeel van de mensen zich zorgen maakte over hun werk en inkomen[1]. Het waren namelijk vooral de zelfstandigen (en in mindere mate de werknemers in loondienst) die zich hier zorgen over maakten[2]. Toch hebben de ondernemers ondanks corona een paar goede jaren gehad.

Concreet had Ameland te maken met onder andere de volgende problemen en situaties:

- Horeca en winkels ondervonden beperkingen door gedwongen sluitingen, de 1,5-meter regel, het maximum aantal klanten in een winkel et cetera;
- Het buitenlands toerisme (voornamelijk uit Duitsland) kwam tot stilstand door inreisbeperkingen. Een deel werd opgevuld door binnenlands toerisme, omdat Nederlanders niet naar het buitenland konden/wilden. Een ander deel van de toeristen ging verloren.
- Ameland kreeg door de toename van het binnenlands toerisme te maken met een nieuw soort toerist; Nederlanders die normaal naar het buitenland zouden gaan. Zie paragraaf 4.3 voor een nadere toelichting.
- Groepsverblijven bleven vanwege de coronamaatregelen onderbenut. De ruim vijftig groepsverblijven op het eiland bleven nagenoeg leeg. De landelijke cijfers laten zien dat de categorie ‘Groepsaccommodaties’ relatief gezien[3] het zwaarst werd getroffen. In de vijf jaren voor 2020 lag het totaal aantal overnachtingen in groepsaccommodaties in juni tussen de 460.000 en 590.000; in juni 2020 lag het op slechts 84.000. In juni 2021 lag het aantal overnachtingen in groepsaccommodaties nog steeds op een relatief laag niveau, maar wel hoger dan het jaar ervoor, namelijk 265.000[4]. Ook op Ameland hebben deze verblijven het zwaar.

[1] Grote impact van coronacrisis voor Waddeneilanden (Fries Sociaal Planbureau, juni 2020)
[2] Corona in Fryslân: de gevolgen van de coronacrisis voor de inwoners van Fryslân (Fries Sociaal Planbureau, juni 2020)
[3] NB. Ten opzichte van de twee andere soorten verblijfsrecreatieve logiesaccommodaties: kampeerterreinen en huisjesterreinen.
[4] Logiesaccommodaties; gasten, overnachtingen, bezettingsgraad, kerncijfers (CBS Statline, 2021)

- De capaciteit van veerboten was minder dan 50%, vanwege de 1,5-meter regel en het maximum aantal mensen in een ruimte. Hierdoor kon niet het normale aantal passagiers worden vervoerd.

3.5 Ontwikkelingen Ameland

Op Ameland spelen diverse landelijke trends eveneens een rol, maar in diverse gevallen is sprake van een afwijkende situatie. Bovendien is sprake van enkele ontwikkelingen, die juist specifiek voor de Waddeneilanden, inclusief Ameland, spelen.

Online winkelen is altijd al een belangrijke factor geweest op het eiland; daarin is de afgelopen tijd dan ook niet zoveel veranderd. Wat wel is veranderd, is het feit dat veel bezoekers al dan niet noodgedwongen (tijdens de lockdown) ook veel meer gebruik hebben gemaakt van online bestellen en afhalen, ook bij de horeca. Sinds alle winkels en horecazaken weer geopend zijn, is ook te merken dat de ‘gemiddelde’ toerist veranderd is. Deze bezoeker gaat net als landelijk vaker uit eten, en stelt ook andere eisen. Waar de toerist op de kampeerboerderij zelf boodschappen haalt en kookt gaat de toerist in een appartement ook regelmatig uit eten.
De horeca op Ameland heeft zo mogelijk nog meer dan op het vasteland grote problemen om (gekwalificeerd) personeel te krijgen; met het toenemende eisenpakket van de toerist wordt dit probleem steeds nijpender. Diverse ondernemers hebben dan ook op één of meerdere dagen hun zaak moeten sluiten. Een specifiek bijkomend eiland-probleem is dat van de huisvesting. Vooral in en om Nes is sprake van deze problemen.

Leegstand, opvolgingsproblemen en sanering van supermarkten zijn landelijke trends, die op Ameland niet of nauwelijks voorkomen. Blurring komt evenmin voor in de mate zoals landelijk. Op het eiland is duidelijk sprake van ofwel een detailhandels- ofwel een horeca-bestemming. Wel bestaat nu de mogelijkheid van ondergeschikte horeca, waardoor ingespeeld kan worden op wensen vanuit de bezoekers. Financiering bij nieuw- of verbouw en bij startende ondernemers vormt op Ameland vaker dan in het verleden een probleem. De kans dat ondernemers of investeerders vanaf het vasteland op deze wijze op het eiland komen neemt daarmee toe.

De geleidelijke veranderingen in het consumentenprofiel brengt ook met zich mee, dat het mobiliteitspatroon aan het veranderen is. Het lijkt erop dat tegenwoordig meer mensen met de auto het eiland bezoeken. De autoboten zitten in het hoogseizoen al vroeg vol, waardoor het ook op het eiland sneller druk wordt in en om de dorpen. Tevens is de elektrische fiets volledig ingeburgerd. Hierdoor is de reikwijdte toegenomen; de toerist in Buren en Nes kan nu ook eenvoudig Ballum en Hollum bezoeken.

4 Kenschets Ameland

4.1 Ligging

Ameland is vanaf het westen gezien het vierde bewoonde Nederlandse Waddeneiland. Het eiland behoort net als Vlieland, Terschelling en Schiermonnikoog tot de provincie Friesland. Ameland is zowel qua inwonertal (3.747 inwoners) als qua oppervlakte (5.911 ha) het middelste eiland[5]. Texel en Terschelling hebben meer inwoners en een grotere oppervlakte, Vlieland en Schiermonnikoog hebben minder inwoners en een kleinere oppervlakte. Vanaf Holwerd is het met de veerdienst of sneldienst respectievelijk 50 of 20 minuten varen naar Ameland.

Figuur 4.1: Nederlandse Waddeneilanden



Bron: BRDG Advies

4.2 Demografie

Inwonertal

De gemeente Ameland telde op 1 januari 2021 3.747 inwoners[6]. De afgelopen tien jaar is het inwonertal elk jaar steeds heel licht gestegen; in 2010 woonden er nog 3.501 mensen op Ameland. Tot 2040/2045 wordt een verdere (lichte) stijging verwacht van het aantal inwoners; **bijlage 3** gaat hier nader op in. Het eiland heeft vier dorpen: Hollum, Ballum, Nes en Buren. Hollum en Nes zijn beide met ruim 1.100 inwoners groter dan Ballum en Buren (zie tabel 4.1) en hebben de meeste voorzieningen.

[5] Kerncijfers wijken en buurten 2020 (CBS Statline, 2020)
[6] Regionale kerncijfers Nederland (CBS Statline, 2021)

Figuur 4.2: Dorpen op Ameland



Bron: BRDG Advies

Tabel 4.1: Aantal inwoners per dorp op Ameland

Ameland	Aantal inwoners op 1-1-2020 (excl. verspreide huizen)
Hollum	1.185
Ballum	385
Nes	1.175
Buren	540
Totaal	**3.285**

Bron: CBS Statline 2020, bewerking door BRDG Advies

Inkomensniveau

Het inkomensniveau van alle vijf de Nederlandse Waddeneilanden ligt lager dan het landelijk gemiddelde. Ook op Ameland was het inkomensniveau in 2018 met een gemiddeld besteedbaar inkomen van €40.800 lager dan het Nederlands gemiddelde van €42.500[7].

Nieuwbouwplannen

Op 23 augustus 2017 is de Woonvisie Ameland[8] definitief geworden. De visie is in eerste instantie geldig tot eind 2021 en wordt nu als geheel geëvalueerd. In 2017 was er op Ameland een woningvoorraad van bijna 1.500 woningen. Het merendeel was koop (ruim 1.000), de rest sociale huur (256) of particuliere huur (141). Het is lastig te berekenen hoeveel woningen er extra nodig zijn, maar er zijn minimaal drie redenen om de voorraad huurwoningen uit te breiden:

- Zoektijden van drie jaar zijn voor een eiland te lang;
- Het aantal woningzoekenden en de zoektijd is in werkelijkheid hoger dan de cijfers aangeven (de 'verscholen vraag');
- Er is vraag naar continuïteit in hoogwaardig personeel.

[7] Inkomen van huishoudens; huishoudenskenmerken, regio (CBS Statline, 2020)
[8] Woonvisie Ameland (KAW, 2017)

Het toevoegen van circa 40 huurwoningen in de komende vijf jaar (2018-2022) werd als een passende eerste stap gezien. Het ging om circa 20 extra huurwoningen van Gemeentelijk Woningbedrijf Ameland (GWA) in Hollum/Ballum en circa 20 extra huurwoningen van GWA in Nes/Buren.

Het toevoegen van koopwoningen wordt hoofdzakelijk overgelaten aan de markt, met enige regulering voor de eilanders zelf.

Demografische ontwikkelingen: vergrijzing en ontgroening

Momenteel is de 'grijze druk' in Nederland 33,1%[9] en dit zal de komende jaren verder toenemen. Dat wil zeggen: tegenover elke honderd potentiële arbeidskrachten (20- tot 64-jarigen) staan ongeveer 33 personen van 65 jaar of ouder. In vergelijking met de landelijke situatie is de grijze druk op Ameland met 40,7%[10] tamelijk hoog. Daarbij moet wel worden vermeld dat de grijze druk sowieso hoger ligt op de Waddeneilanden dan op het vaste land. Zo liggen de percentages op bijvoorbeeld Schiermonnikoog en Terschelling op respectievelijk 50,6 en 40,3. Naast vergrijzing heeft Nederland ook te maken met ontgroening, wat betekent dat het aandeel kinderen/jongeren daalt. Momenteel is de 'groene druk' in Nederland 36,9%[9]. Op Ameland ligt het aandeel kinderen/jongeren met 35,1% niet ver van het landelijk gemiddelde af. Zie **bijlage 4** voor een nadere toelichting op de demografische ontwikkelingen in Nederland en Ameland.

Demografische ontwikkelingen: krimp en groei

Nederland heeft zowel krimpregio's waar de bevolking afneemt (zoals delen van Friesland, Groningen, Drenthe, Zeeland en Limburg) als groeiregio's waar de bevolking juist toeneemt (zoals de Randstad, Utrecht en Flevoland). De inwoneraantallen op de Waddeneilanden schommelen jaarlijks, waarbij het ene eiland sinds 2010 licht is gegroeid en het andere eiland licht is gedaald qua inwonertal. Wanneer we kijken naar de bevolkingsprognoses van het CBS voor de Waddeneilanden zien we dat de komende jaren het aantal inwoners redelijk stabiel zal blijven, maar over 20 jaar op de meeste eilanden zal zijn gedaald[11], alleen op Ameland lijkt het inwonertal ook op termijn redelijk stabiel te blijven. In **bijlage 3** wordt nader ingegaan op de bevolkingsontwikkeling van Ameland.

4.3 Toerisme

Met jaarlijks ruim 600.000 bezoekers en 2 miljoen overnachtingen op het eiland is Ameland een grote toeristische trekker[12]. Het toerisme is voor Ameland van levensbelang. In 2020 viel ruim 44% van de banen op Ameland in de sector recreatie en toerisme. In totaal gaat het om een kleine 1.000 banen in de recreatieve en toeristische sector[13]. Op de gezamenlijke Waddeneilanden is 70% van de bedrijvigheid afhankelijk van het toerisme, direct dan wel indirect.

Ameland is niet alleen voor de binnenlandse toerist een trekker, maar zeker ook voor de buitenlandse toerist; een aanzienlijk deel van de bezoekers komt uit Duitsland. Normaal gesproken, vóór de coronacrisis, zijn Duitsers goed voor ongeveer een derde van alle

[9] Bevolking; kerncijfers (CBS Statline, 2020)
[10] Regionale kerncijfers Nederland (CBS Statline, 2020)
[11] Regionale prognose 2020-2050; bevolking, intervallen, regio-indeling 2018 (CBS Statline, 2019)
[12] Economische visie 2030 (Gemeente Ameland, januari 2019)
[13] Overzicht LISA-data (R&T sector) per gemeente (LISA, 2020)

toeristen op Ameland. Door inreisbeperkingen kwamen er in 2020 en 2021 minder Duitse toeristen naar het eiland. De afname in het buitenlands toerisme werd echter deels goedgemaakt door de toename in het binnenlands toerisme. Sinds de coronacrisis is er een nieuw soort toerist op Ameland; mensen die normaal naar het buitenland zouden gaan, gaan nu op vakantie in eigen land. Deze gasten nemen vaker hun auto mee naar het eiland en gebruiken deze ook vaker. De druk op de natuur neemt daardoor toe. De komst van nieuwe toeristen en het feit dat Ameland de waarden van het eiland wil beschermen heeft geleid tot de bewustzijnscampagne ‘Welkom in onze wereld’. Het doel is om bezoekers bewust te maken van de natuurlijke omgeving en om ze aan te sporen de auto te laten staan en de fiets te pakken of te wandelen.

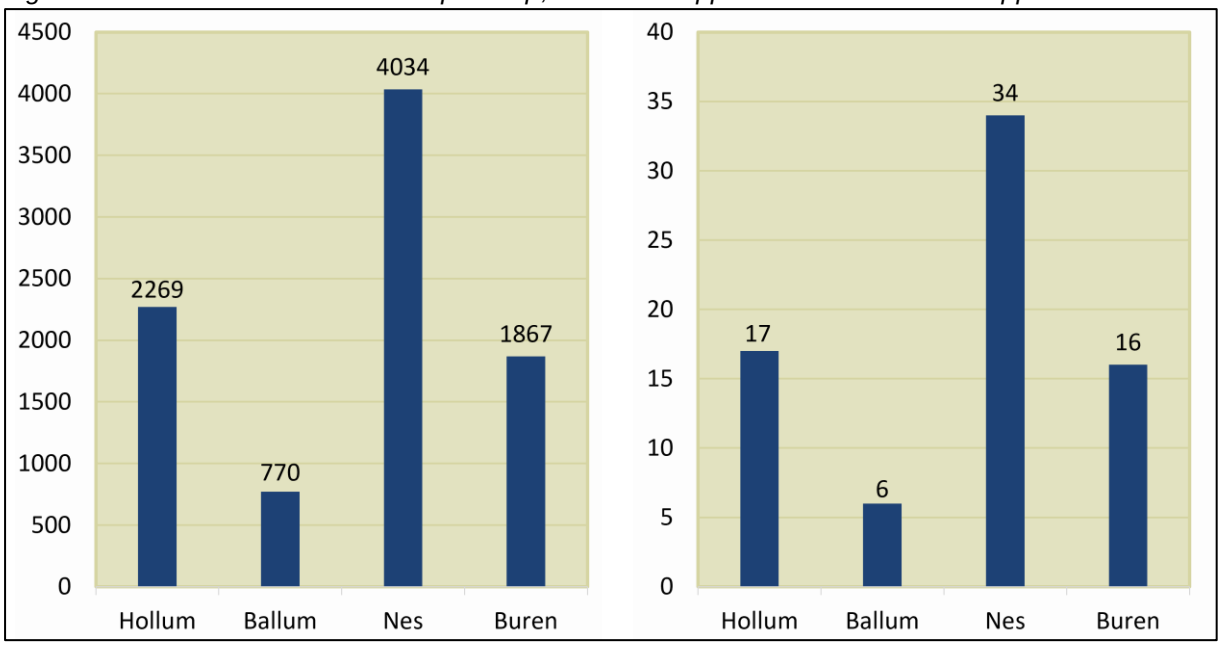
Het toeristische beleid richt zich momenteel op seizoensverbreding en kwaliteitsverbetering. Voorheen was Ameland een echt seizoenseiland, maar tegenwoordig trekt het ook buiten het hoogseizoen toeristen naar zich toe. Het streven is om in 2030 een 12-maanden economie te hebben, waarin de zomermaanden blijven gelden als hoogseizoen met piekdrukte, maar waarin ook in het voor- en naseizoen vele bezoekers het eiland weten te vinden[12].

5 Kwantitatieve analyse horeca

5.1 Horeca aanbod

Op Ameland is 8.940 m^2 vloeroppervlak in de horecasector aanwezig, verdeeld over 73 verkooppunten (excl. ondergeschikte horeca); tijdens de evaluatie in 2012 waren dit er 79. In figuur 5.1 is een overzicht van het huidige horeca aanbod per dorp (en omgeving, incl. campings) in gemeente Ameland te zien, zowel in m^2 vloeroppervlak als in aantal verkooppunten. Nes en omgeving heeft met 34 verkooppunten en ruim 4.000 m^2 vloeroppervlak veruit het grootste aanbod; het is goed voor bijna de helft van het totaal aantal horeca aanbieders op Ameland. Het vormt het toeristisch hart qua horeca en winkels. Hoewel Hollum meer dan twee keer zoveel inwoners heeft als Buren, ligt het horeca aanbod ongeveer op hetzelfde niveau, met respectievelijk 17 en 16 verkooppunten.

Figuur 5.1: Horeca aanbod Ameland per dorp, in m^2 vloeroppervlak en aantal verkooppunten



Bron: Locatus 2021, bewerking door BRDG Advies

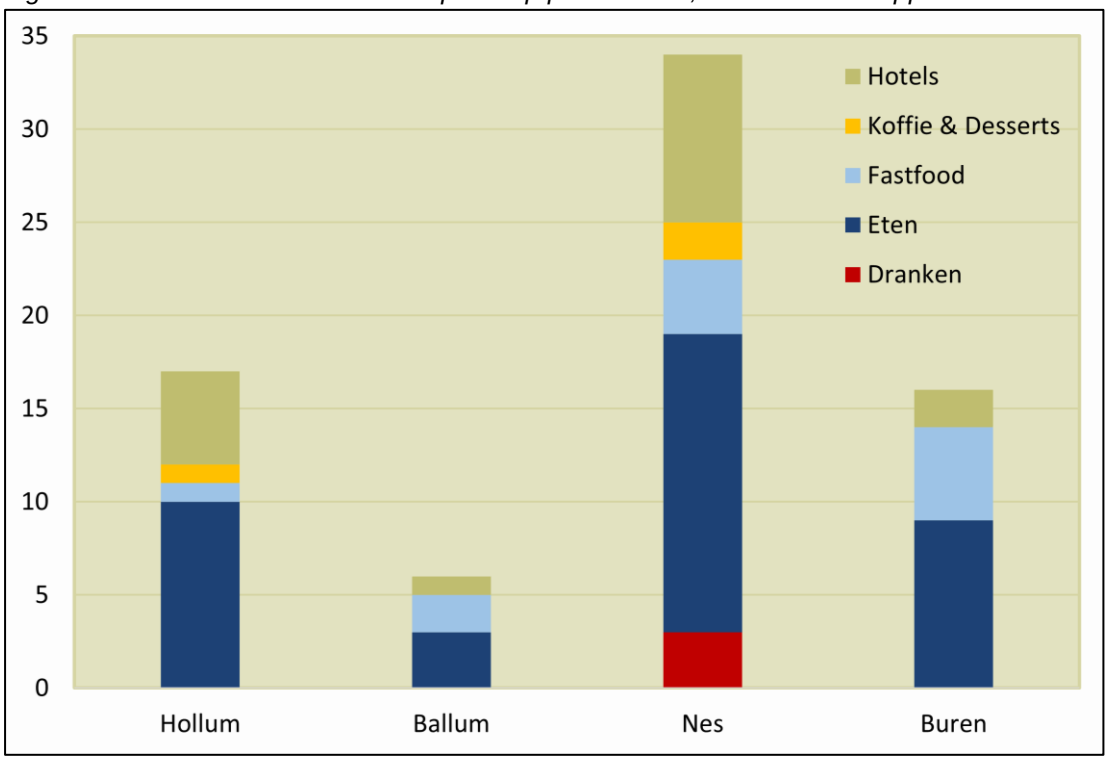
De groep 'Horeca' wordt uitgesplitst in meerdere hoofdbranches met diverse subcategorieën[14]:

- Dranken (café, discotheek)
- Eten (lunchroom, pannenkoeken, café-restaurant, restaurant)
- Fastfood (bezorg/halen, fastfood, grillroom)
- Koffie & Desserts (koffiehuis, ijssalon, crêpes/wafels/donuts, koffiebar)
- Hotels (hotel, hotel-restaurant)

[14] Branche overzicht Locatus 2021 (Locatus, 2021)

De groep ‘Eten’ is op Ameland met 38 verkooppunten het grootst. Hieronder vallen onder andere een groot deel van de restaurants en de vier strandpaviljoens. Ook de groepen ‘Hotels’ (17) en ‘Fastfood’ (12) hebben een aanzienlijk aanbod op het eiland. Verspreid over de dorpen zijn 17 hotels en hotel-restaurants gevestigd. Het gaat zowel om hotels van ketenbedrijven (onder andere Fletcher en WestCord) als om kleinere lokale hotels. Onder ‘Fastfood’ vallen voornamelijk de diverse cafetaria’s op het eiland. De groepen ‘Dranken’ en ‘Koffie & Desserts’ zijn het kleinst met elk 3 verkooppunten. Het gaat om twee discotheken in Nes (De Lichtboei en De Mill), drie ijssalons en een café. Figuur 5.2 geeft per dorp een overzicht van het horeca aanbod, uitgesplitst naar hoofdbranche.

Figuur 5.2: Horeca aanbod Ameland per dorp per branche, in aantal verkooppunten



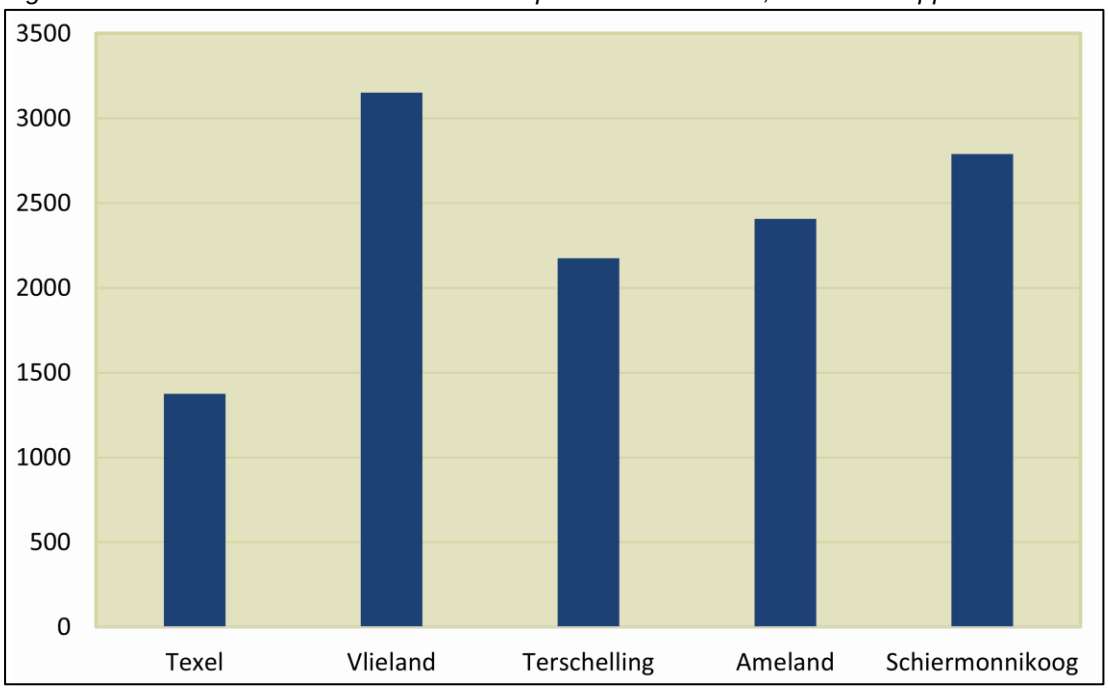
Bron: Locatus 2021, bewerking door BRDG Advies

Nes heeft het grootste aanbod aan restaurants, lunchrooms, ijssalons en hotels. Daarnaast is het het enige dorp dat horeca aanbiedt in de groep ‘Dranken’, wat betekent dat dit het enige dorp is waar cafés/discotheken zijn. De Lichtboei en De Brouwerij (één bedrijf) liggen in het centrumgebied van Nes en De Mill ligt ten noordoosten van het dorp. Over het algemeen is Nes het dorp waar de meeste reuring is, met relatief veel horecagelegenheden. Wat verder opvalt is dat Hollum en Buren bijna evenveel aanbieders hebben, maar dat het aanbod tussen beide dorpen verschilt. Zo zijn er in Hollum meer hotels (5 tegenover 2) en in Buren meer fastfood bedrijven (5 tegenover 1). Eerstgenoemde kan onder andere verklaard worden door het feit dat Buren veel groepsaccommodaties heeft die niet binnen de groep ‘Hotels’ vallen. Met 6 horecavestigingen is in Ballum veruit het minste horeca aanbod aanwezig.

Benchmark

We kunnen het horeca aanbod op Ameland vergelijken met dat van de vier andere Waddeneilanden. Ameland ligt qua inwonertal (3.747) tussen Texel (13.657), Terschelling (4.870), Vlieland (1.193) en Schiermonnikoog (931) in. Wat betreft de absolute aanbodgetallen geldt dat hoe meer inwoners het eiland heeft, hoe meer horeca aanbod er is. Wanneer we kijken naar het aanbod per 1.000 inwoners is er een aanzienlijk verschil tussen de vijf Waddeneilanden (zie figuur 5.3). Het gemiddelde aantal vierkante meters vloeroppervlak in de horeca op de vijf Waddeneilanden is 2.379; Ameland ligt hier met 2.406 m^2 vloeroppervlak net boven. Texel en Vlieland zijn de twee uitschieters, waarbij Texel een relatief klein aanbod per 1.000 inwoners heeft (1.376 m^2 vloeroppervlak) en Vlieland relatief veel (3.150 m^2 vloeroppervlak). Het is logisch dat de eilanden met de minste bezoekers, relatief het hoogste aantal meters per inwoner hebben: de horeca drijft zwaar op toeristen. Een vergelijking met Terschelling is vanuit meerdere opzichten het meest relevant: qua inwonertal, qua horeca aanbod en door de aanwezigheid van meerdere dorpskernen op de eilanden. Te zien is dat het horeca aanbod per 1.000 inwoners op Ameland en Terschelling op ongeveer hetzelfde niveau ligt; 2.406 m^2 vloeroppervlak op Ameland en 2.175 m^2 vloeroppervlak op Terschelling.

Figuur 5.3: Horeca aanbod Waddeneilanden per 1.000 inwoners, in m^2 vloeroppervlak

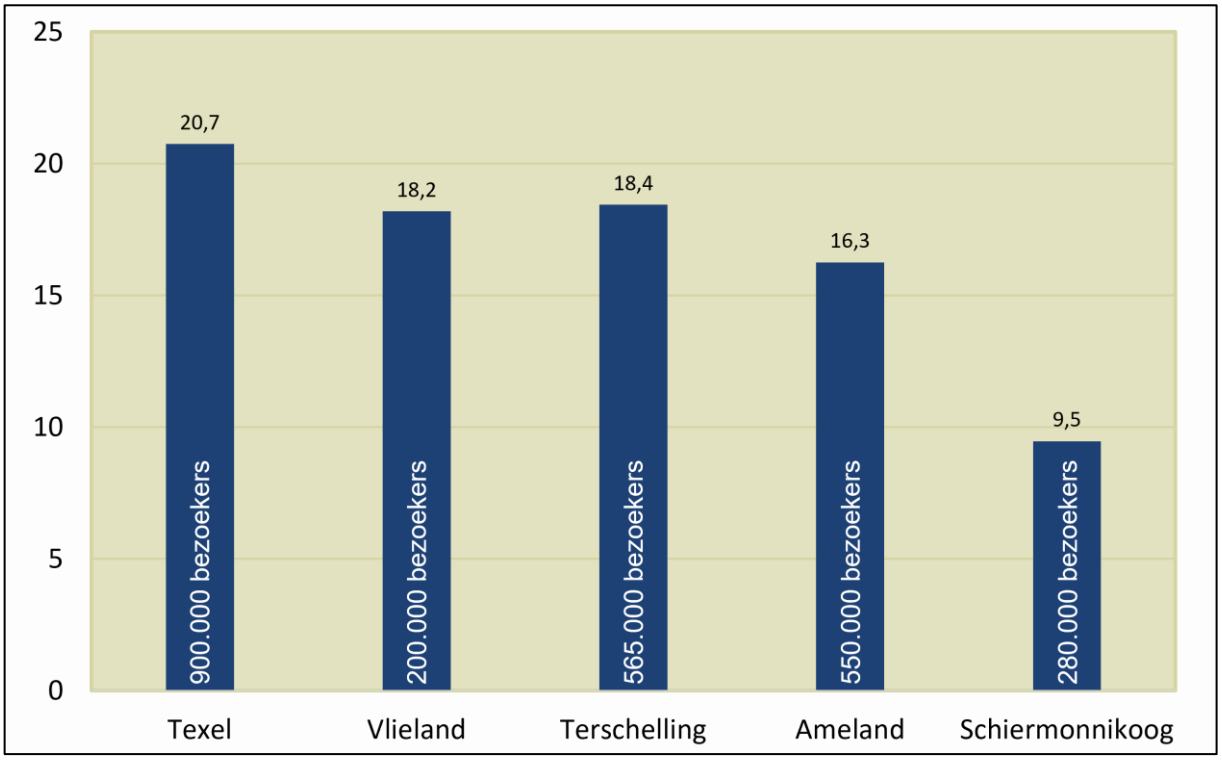


Bron: Locatus 2021, bewerking door BRDG Advies

In de volgende figuur staan dezelfde gegevens naar aantal vestigingen, met tevens aangegeven het aantal bezoekers per jaar[15]. Op jaarbasis is het aantal bezoekers ongeveer gelijk, en ook het aanbod in de horeca per 1.000 inwoners ontloopt elkaar niet veel voor Terschelling en Ameland. Het getal voor Ameland ligt iets lager; op Ameland is het 16,3 terwijl het getal op Terschelling 18,4 bedraagt.

[15] Analyse Waddeneilanden: Sociaal economische analyse en best practices van Nederlandse, Duitse en Deense Waddeneilanden (Partoer, 2013). NB. In 2021 zullen de bezoekersaantallen net anders zijn dan in 2013, maar de gebruikte gegevens uit 2013 geven een goed inzicht in de verhouding van het aantal bezoekers tussen de vijf eilanden. Omdat de gegevens per eiland op hetzelfde moment en op dezelfde manier zijn verkregen, ontstaat er geen scheve vergelijking.

Figuur 5.4: Horeca aanbod Waddeneilanden per 1.000 inwoners, in aantal vestigingen



Strandpaviljoens

Op Ameland zijn vier strandpaviljoens, elk behorend bij één van de dorpen. Het gaat om Beachclub The Sunset in Hollum, Strandpaviljoen Ballum in Ballum, Strandpaviljoen Sjoerd in Nes en Strandpaviljoen 't Strandhuys in Buren. De bebouwing van de strandpaviljoens in Hollum, Nes en Buren heeft een oppervlakte tussen de 200 en 300 m^2 met een totaal bebouwd oppervlakte van 800 m^2, inclusief het terras. Het strandpaviljoen van Ballum heeft een kleiner oppervlak dat rond de 140 m^2 ligt.

Horeca typologie

De horeca wordt traditioneel ook ingedeeld in verschillende sectoren, die per gemeente kunnen verschillen, maar wel het type horeca duidelijk maken. In sommige gevallen wordt hiervan ook in de bestemmingsplannen gebruik gemaakt. Voor Ameland is in de vorige horecabeleidsplannen gewerkt met de volgende sectoren:

- I Horeca met een dagfunctie, gebonden aan de winkelopeningstijden; deze sector is evenwel niet meer. De gemeente heeft een duidelijke keus gemaakt om hieraan niet mee te werken.
- II Restaurants
- III Hotels en andere logiesverstrekkers
- IV Fastfoodbedrijven
- V Cafés en andere drankverstrekkers
- VI Discotheken

Met uitzondering van sector VI (en soms V) geldt voor alle, dat sprake kan zijn van het overdag aanbieden van een bepaalde vorm van eten en drinken. Zij ondersteunen daarmee onder meer de detailhandel en overige centrumfuncties in een plaats. Het geeft verder niet

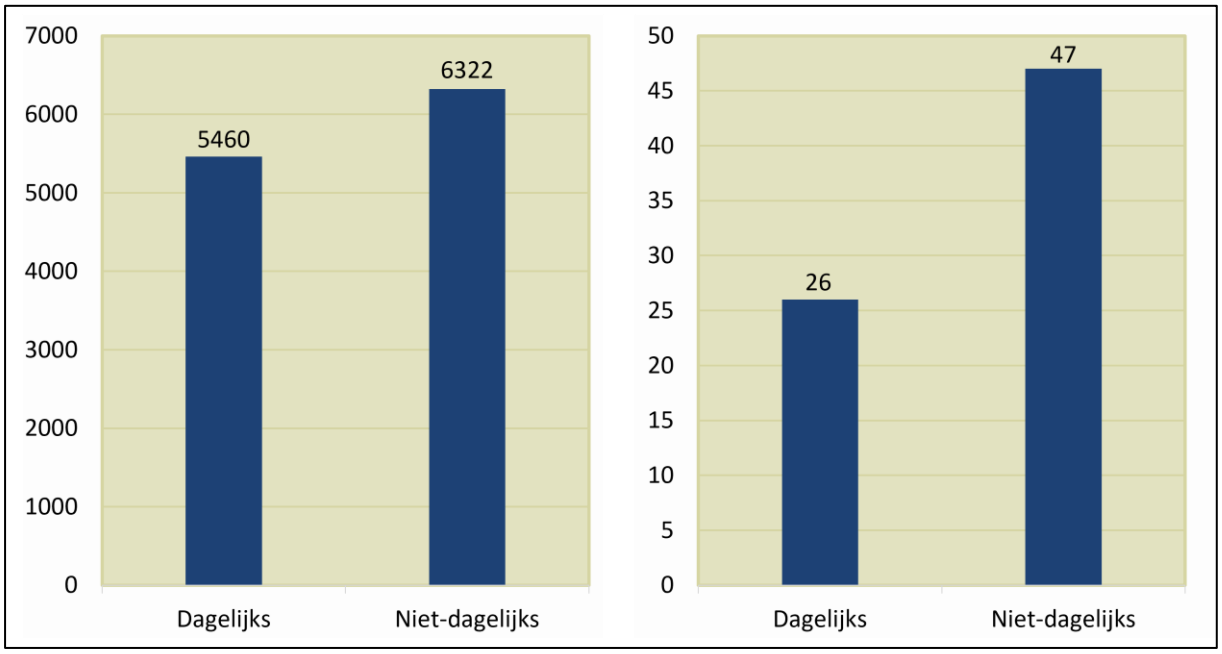
zoveel aan over het type product dat aangeboden wordt en de ontwikkeling hierin; de indeling van Locatus zegt hierover meer.
De gemeente werkt in haar bestemmingsplannen met de omschrijvingen Horeca-1 en Horeca-2, waarbij specifieke bestemmingen voor bepaalde vormen zijn aangegeven (zoals een discotheek). Horeca-1 heeft vooral betrekking op eten en drinken, terwijl Horeca-2 met name op de verblijfsaccommodatie ingaat (hotel-restaurant, pension), met horecavoorziening.

6 Kwantitatieve analyse detailhandel

6.1 Detailhandelsaanbod

Op Ameland is in totaal 11.782 m^2 winkelvloeroppervlak (WVO) in de detailhandel aanwezig, exclusief leegstand. In 2008 was dit 10.926 m2 wvo. Deze meters zijn nu verdeeld over 73 verkooppunten (in 2008 waren dit er 69). In figuur 6.1 is een overzicht van het detailhandelsaanbod in gemeente Ameland te zien, zowel in m^2 WVO als in aantal verkooppunten. Er is onderscheid gemaakt naar het dagelijkse aanbod (o.a. levensmiddelen en persoonlijke verzorging) en het niet-dagelijkse aanbod (o.a. kleding, media en wonen).

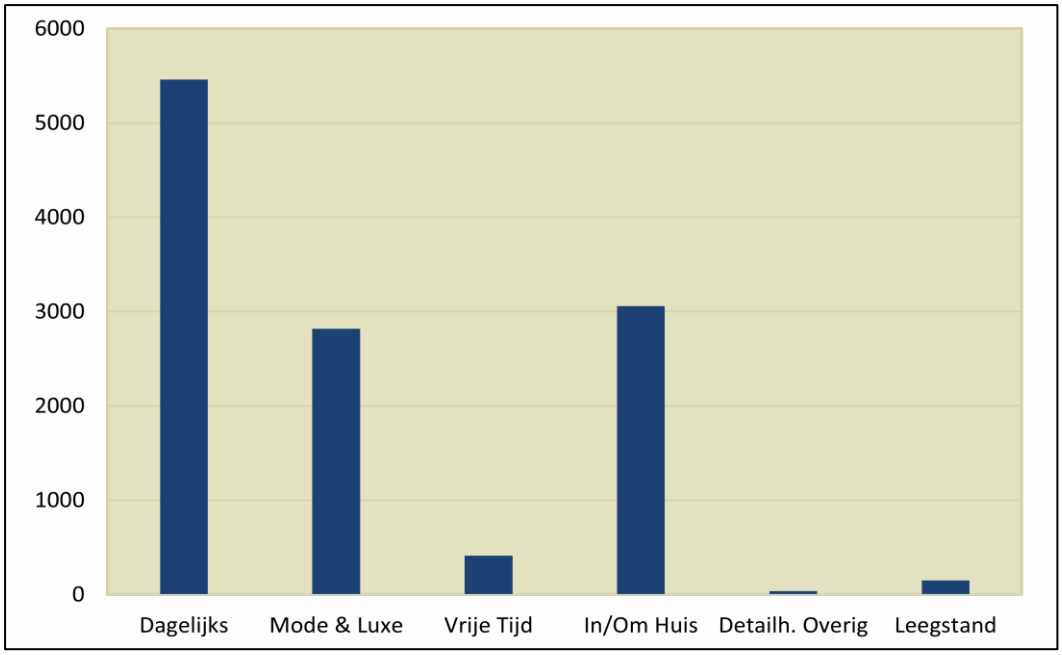
Figuur 6.1: Detailhandelsaanbod Ameland, in m^2 WVO en aantal verkooppunten



Bron: Locatus 2021, bewerking door BRDG Advies

Figuur 6.2 gaat nader in op de verschillende branchegroepen binnen de detailhandel. De ruim 5.000 m^2 WVO in de dagelijkse sector op Ameland bestaat onder andere uit vijf supermarkten en diverse bakkerijen, slagerijen, slijterijen en drogisterijen. Het niet-dagelijkse aanbod bestaat voornamelijk uit winkels in de groepen ‘Mode & Luxe’ en ‘In/Om Huis’. ‘Mode & Luxe’ bevat 2.817 m^2 WVO verdeeld over 25 verkooppunten. ‘In/Om Huis’ telt 17 verkooppunten die goed zijn voor 3.059 m^2 WVO. De groepen ‘Vrije Tijd’ en ‘Detailhandel Overig’ kennen een beperkt aanbod van circa 400 m^2 WVO verdeeld over 5 verkooppunten. Op Ameland is slechts 1 leegstaand pand binnen de detailhandel.

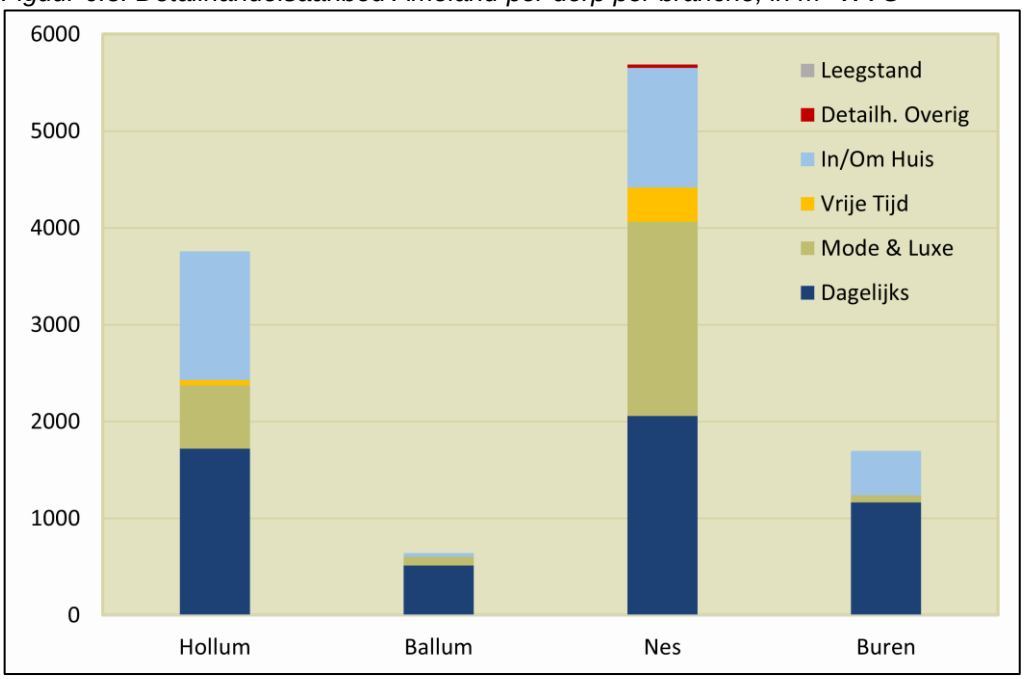
Figuur 6.2: Detailhandelsaanbod Ameland per branche, in m² WVO



Bron: Locatus 2021, bewerking door BRDG Advies

De detailhandel op Ameland is verdeeld over de vier dorpen Hollum, Ballum, Nes en Buren. Figuur 6.3 geeft per dorp een overzicht van het aanbod, uitgesplitst naar branche. Nes heeft met 5.687 m² WVO (was 5.064 m2) veruit het grootste aanbod en is goed voor bijna de helft van het totaal aantal vierkante meters winkelvloeroppervlak op Ameland. Daarna volgt Hollum met circa 3.900 m² WVO (was 3.553 m2). Zoals te zien is in de figuur, hebben Nes en Hollum naast het dagelijkse aanbod veel aanvullende bewinkeling in de niet-dagelijkse sector. In Ballum en Buren is er hoofdzakelijk dagelijks aanbod aanwezig. In Ballum is de supermarkt in het centrumgebied van het dorp gevestigd, in Buren ligt de supermarkt bij Klein Vaarwater, een vakantiepark ten noorden van het dorp. Leegstand is in feite niet aanwezig op het eiland.

Figuur 6.3: Detailhandelsaanbod Ameland per dorp per branche, in m² WVO

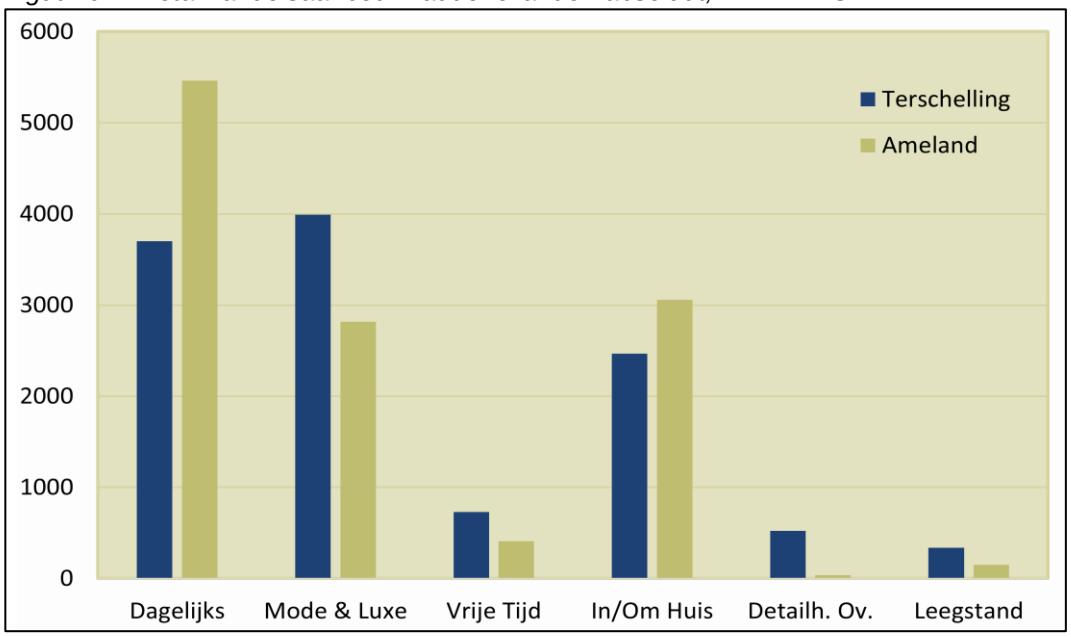


Bron: Locatus 2021, bewerking door BRDG Advies

Benchmark

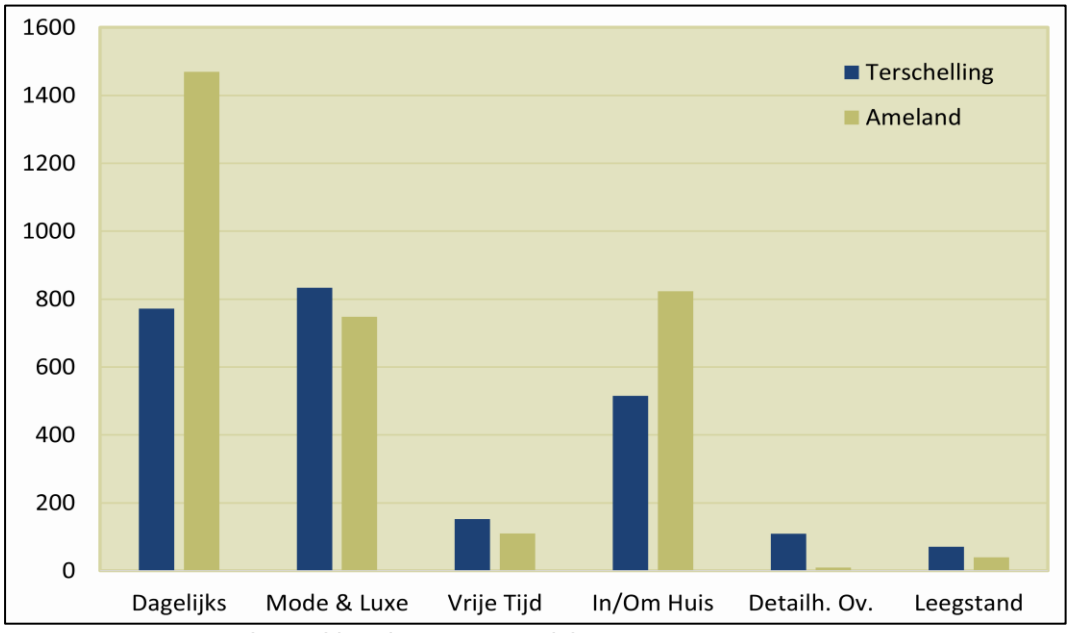
Net als het horeca aanbod kunnen we ook het detailhandelsaanbod op Ameland vergelijken met dat van de andere Waddeneilanden. Omdat Terschelling qua inwonertal, qua horeca aanbod en qua dorpskernen het meest overeenkomt met Ameland, geven we in onderstaande figuren enkel de gegevens van deze twee eilanden. Hoewel Terschelling meer inwoners heeft, heeft Ameland een groter aanbod in zowel de dagelijkse sector als in de groep 'In/Om Huis'. Voor de andere groepen geldt dat Terschelling qua vierkante meters winkelvloeroppervlak meer aanbod heeft. Figuur 6.5 geeft ook het detailhandelsaanbod voor beide Waddeneilanden weer, echter per 1.000 inwoners, waardoor er een nauwkeurigere vergelijking kan worden gemaakt.

Figuur 6.4: Detailhandelsaanbod Waddeneilanden absoluut, in m² WVO



Bron: Locatus 2021, bewerking door BRDG Advies

Figuur 6.5: Detailhandelsaanbod Waddeneilanden per 1.000 inwoners, in m² WVO



Bron: Locatus 2021, bewerking door BRDG Advies

Wat opvalt is dat Ameland per 1.000 inwoners het grootste aanbod aan dagelijkse winkels heeft, namelijk 1.470 m^2 WVO. Ook in vergelijking met de andere drie Waddeneilanden (niet in de figuur opgenomen) heeft Ameland het grootste dagelijkse aanbod per 1.000 inwoners. De reden kan liggen in het feit dat Ameland (zeker van oudsher) een bestemming is met relatief veel groepsaccommodaties en andere zelfvoorzienende overnachtingsplekken. Deze doelgroep eet vaker in de eigen accommodatie en maakt relatief minder gebruik van de horeca. Bovendien hebben de supermarkten op Ameland de afgelopen jaren juist vernieuwingen doorgevoerd. Ook in de groep 'In/Om Huis' is het aanbod relatief iets groter ten opzichte van Terschelling. In de groepen 'Mode & Luxe' en 'Vrije Tijd' is het aanbod per 1.000 inwoners vrij gemiddeld, maar in 'Detailhandel Overig' is het aanbod op Ameland relatief gezien zeer beperkt. Er is slechts één winkel op Ameland in deze groep. Met uitzondering van de supermarkten is het aanbod tussen beide eilanden redelijk vergelijkbaar.

Supermarkten

Op Ameland zijn in totaal vijf full service supermarkten aanwezig. Het gaat om een Jumbo en Spar in Nes, een Coop in Hollum, een Spar in Ballum en een Spar buiten Buren (Klein Vaarwater). In Nes ligt de Jumbo aan de zuidzijde van het dorp buiten het centrum. De Spar daarentegen is gevestigd in het centrumgebied. In Hollum en Ballum liggen de supermarkten vrij centraal in het dorp. Tot enige jaren geleden was in het hart van Buren nog een kleine Troefmarkt gevestigd; deze is inmiddels gesloten. De Spar in Buren is bij een vakantiepark gevestigd ten noorden van het dorp. Door een fusie van Coop met Plus zal op termijn de naam Coop verdwijnen uit het straatbeeld; ook in Hollum zal dit gaan gebeuren. De datum is nog niet bekend.

Tabel 6.1: Supermarkt aanbod

Supermarkt	Plaats	Oppervlakte (m^2 WVO)
Jumbo	Nes	928 m^2
Spar	Nes	419 m^2
Coop	Hollum	1.050 m^2
Spar	Ballum	420 m^2
Spar	Buren	585 m^2

Bron: Locatus 2021, bewerking door BRDG Advies

6.2 Distributieplanologische analyse

Bij een distributieve berekening gaat het om de verhouding tussen vraag en aanbod. De uitkomst is een indicatie van overbewinkeling of juist uitbreidingspotentie van winkelmeters. De vraagzijde wordt bepaalde door de omzet van winkels per hoofd van de bevolking, de omvang van het verzorgingsgebied (aantal inwoners), de koopkrachtbinding en de koopkrachttoevloeiing. Aan de aanbodzijde spelen de omvang (m^2 winkelaanbod) en de benodigde omzet per m^2 (vloerproductiviteit) een rol. We maken binnen de distributieplanologische analyse onderscheid tussen de dagelijkse en niet-dagelijkse sector.

Voor de berekening gaan we uit van de meest actuele inwonersgegevens. Tevens maken we gebruik van de uitkomsten van koopstromenonderzoeken, indien aanwezig. Voor de cijfers van omzet per hoofd en vloerproductiviteit wordt uitgegaan van de meest recente gegevens van onderzoek van Panteia[16], dat op basis van gegevens van Locatus en het CBS deze gegevens jaarlijks verstrekt. De omzetgegevens worden gecorrigeerd voor het gemiddeld besteedbaar inkomen van de betreffende plaats.

[16] Omzetkengetallen 2020 (Panteia, 2021)

Door grote onderlinge verschillen in type winkelgebieden, branches en winkelformules moeten dergelijke distributieve berekeningen genuanceerd worden beoordeeld. De berekening geeft een indicatie van overbewinkeling of uitbreidingspotenties, maar kan niet exact tot op de m^2 uitrekenen wat economisch haalbaar is. Voor Ameland - en alle andere Waddeneilanden - geldt dat er een volledig afwijkend beeld zal ontstaan wanneer er een distributieve berekening wordt uitgevoerd. Dit heeft onder andere te maken met het feit dat de koopkrachtbinding en koopkrachttoevloeiing anders zullen zijn dan gebieden op het vasteland. De koopkrachtbinding van de eigen inwoners is zowel in de dagelijkse als niet-dagelijkse sector erg hoog, omdat het eiland afgescheiden is van het vasteland. Daarnaast speelt de koopkrachttoevloeiing vanaf het vasteland een zeer belangrijke rol door het grote aantal toeristen dat het eiland bezoekt. Het vaste kengetal voor de vloerproductiviteit zal geen recht doen aan de daadwerkelijk benodigde omzet per m^2, omdat de situatie op een eiland totaal anders is dan de situatie op het vasteland. We kiezen er daarom voor om geen distributieve berekening te maken voor Ameland; de uitkomst zal te veel afwijken van de daadwerkelijke situatie en heeft daarom weinig meerwaarde.

7 Kwalitatieve analyse

Zoals in het Horecabeleidsplan al werd aangegeven, hebben alle vier de dorpen een eigen sfeer: ‘Nes: bruisend hart van Ameland’, ‘Hollum: gezellig vertoeven in een historische kern’, ‘Buren: prijsvriendelijk inspelen op het campingleven’ en ‘Ballum: maatschappelijk hart van het eiland’. In dit hoofdstuk wordt per dorp (van groot naar klein) een analyse gegeven van de kwalitatieve aspecten voor horeca en detailhandel. De strandpaviljoens zijn opgenomen in een aparte paragraaf.

7.1 Structuur Ameland

Ameland is vanaf het westen het vierde Nederlandse Waddeneiland en hoort bij de provincie Friesland. De vier kernen - Hollum, Ballum, Nes en Buren - liggen verspreid over het westen en midden van het eiland. Het oostelijke deel van het eiland wordt gekenmerkt door de natuurgebieden Het Oerd en De Hôn. Zoals in de vorige twee hoofdstukken werd belicht, zijn Nes en Hollum de dorpen met de meeste horeca- en winkelvoorzieningen. Het recreatieve winkelen wordt voornamelijk in deze twee kernen gedaan. Ballum en Buren hebben een beperkter aanbod qua horeca en detailhandel. Het aanwezige aanbod valt veelal in de dagelijkse sector.

Figuur 7.1: Structuur dorpen Ameland



Bron: BRDG Advies

7.2 Nes

Nes heeft net als Hollum een kleine 1.200 inwoners, maar heeft veruit het meeste horeca- en detailhandelsaanbod. Het is het dorp waar de boot vanaf het vasteland aanmeert en waar iedere toerist langs- of doorheen komt. Nes wordt ook wel het bruisende hart van Ameland genoemd. Het dorp heeft een levendig en (jong) toeristisch karakter.

Centrumgebied

Het centrumgebied van Nes wordt voornamelijk gevormd door de Rixt van Doniastraat, Torenstraat, Van Heeckerenstraat, het noordelijke deel van de Reeweg en het westelijke deel van de Kardinaal de Jongweg. Ook kleine zijstraten zoals de Burgemeester Bolomeijweg behoren tot het centrumgebied. Het detailhandelsaanbod is breed, terwijl er voor elke portemonnee iets te halen is. De duidelijke afbakening van het centrumgebied is na de vorige visie vastgesteld; het betreft nu ook een motorvoertuig-vrij-centrum. Door middel van paaltjes, plantenbakken en borden wordt gemotoriseerd verkeer buiten het centrum gehouden. De afbakening en het autoluw zijn heeft de sfeer in het centrum verbeterd. Ook de herkenbaarheid van het centrumgebied is verbeterd. Over het algemeen is de inrichting van de openbare ruimte naar behoren ingevuld.

Figuur 7.2: Centrumgebied Nes



Bron: BRDG Advies

Eén van de twee supermarkten van het dorp ligt in het centrumgebied, namelijk de Spar. De Jumbo ligt aan de doorgaande route aan de rand van Nes. Andere dagelijkse winkels die

direct in het centrum liggen zijn twee bakkerijen, een slagerij, slijterij en drogisterij en een vishandel.
Kenmerkend voor de dorpen op het eiland is dat sprake is van een behoorlijke mix aan functies in het centrumgebied; naast detailhandel en horeca is ook de woonfunctie volop aanwezig in het centrum. Hoewel een winkelgebied hierdoor vaak minder aantrekkelijk wordt is hiervan op Ameland geen sprake. Het hoort bij de sfeer op het eiland. Een juist evenwicht is dan wel van belang. Bovendien zijn zichtlijnen en focuspunten in het centrum dan ook belangrijk; hierin kan nog wel enige verbetering worden nagestreefd. Voor de toerist is in sommige gevallen niet duidelijk waar ook nog winkels of een horecazaak gelegen zijn.
Aan de rand van het centrum liggen twee panden, die qua uitstraling niet het beste van Nes laten zien. Dan gaat het om het politiebureau, en vooral om de Rabobank. Deze bank is inmiddels vertrokken van het eiland; het is nog onduidelijk wat er in de toekomst gaat gebeuren met de locatie. Verfraaiing van het pand of deze ruimte is zeker gewenst.

Naast detailhandelswinkels zijn er in Nes tal van horecazaken, waaronder diverse (café-)restaurants, fastfoodzaken, ijssalons en hotels. Door het grote aanbod is Nes zowel het winkelhart als horecahart van Ameland. Ook de twee discotheken van het eiland zijn gelegen in Nes. Over het algemeen verloopt het samengaan van horeca en het wonen in Nes redelijk, maar de laatste jaren lijkt de overlast enigszins toe te nemen. Het evenwicht is lastiger intact te houden. Ten tijde van corona gaat alle horeca om 24.00 uur dicht, waardoor de piekbelasting hoog is; ook vóór corona leek de overlast al toe te nemen. De leefbaarheid dreigt hier in het geding te komen. Bovendien worden enkele huizen ingezet voor bewoning van het personeel; ook dit is niet altijd een gewenste, maar lastig te voorkomen, gevolg van seizoenswerk.
In de horeca is sprake van enige variatie in het aanbod, maar de vraag naar meer kwaliteit en afwisseling is de afgelopen jaren wel toegenomen (andere consument). Hierin komt men de consument ten dele tegemoet; er is toch ook veel van hetzelfde. Het probleem van gekwalificeerd personeel kunnen krijgen maakt dit lastig.

Zowel ten noorden als ten zuiden van het dorp ligt een parkeerterrein waar zo'n 80 auto's kunnen staan. Bezoekers die met de auto naar Nes komen en op het zuidwestelijke parkeerterrein parkeren (welke het dichtst bij het centrum ligt), betreden lopend het centrum via het Verdekspad. Wanneer ze op het noordelijke parkeerterrein parkeren, is de meest aannemelijke route richting het centrum via de Strandweg. Rondom het centrum wordt een p-route aangegeven; vanaf Ballum wordt de afslag nogal eens gemist naar het zuidelijke p-terrein (klein bordje). Het is dan lastig om nog in het zuidelijk deel van het centrum te komen. Fietsen kunnen op meerdere plekken in of aan de rand van het centrum geparkeerd worden. De parkeerplaatsen worden volop gebruikt, maar de verwijzing hier naartoe is voor verbetering vatbaar. Vooral in het hoogseizoen geven de fietsen een erg rommelig beeld.

Overig gebied

Net buiten de belangrijkste centrumstraten zijn ook nog diverse detailhandels- en horecafuncties. Zo is er een Hubo aan de Jan Jacobstraat, een Chinees restaurant aan de Strandweg en een pizzeria aan de Ballumerweg. Ten noordoosten van de dorpskern ligt één van de twee discotheken (De Mill). Verder zijn er in het dorp, net in/buiten het centrum, drie fietsverhuurders aanwezig (Metz, Nobel en Kiewiet). De Strandweg die tot het centrum loopt, loopt in noordelijke richting naar het parkeerterrein bij het strand. Langs deze doorgaande weg zijn meerdere hotels, vakantiehuizen en eetgelegenheden te vinden. Tussen de dorpskern van Nes en het strand liggen twee grote bossen, het Kweekbos Ameland en het Nesserbos. Tussen de dorpskern en het Nesserbos ligt recreatiegebied De Vleijen. Vlak voor het strand ligt een uitgestrekte camping. Toeristen in het gebied rondom Nes komen

uiteraard vooral naar Nes voor de boodschappen, maar ook om gezellig rond te wandelen of om de horeca te bezoeken. Maar ook toeristen van elders op het eiland komen ook regelmatig naar Nes.

Figuur 7.3: Sfeerimpressie Nes



7.3 Hollum

Hollum is het meest westelijke dorp op Ameland en wordt gezien als de historische kern van het eiland. Delen van het dorp (o.a. de Oosterlaan, de Burenlaan en de Herenweg) zijn beschermd dorpsgezicht, waar de historie duidelijk naar voren komt met diverse monumentale woningen. Het dorp heeft een sfeervol en rustig karakter.

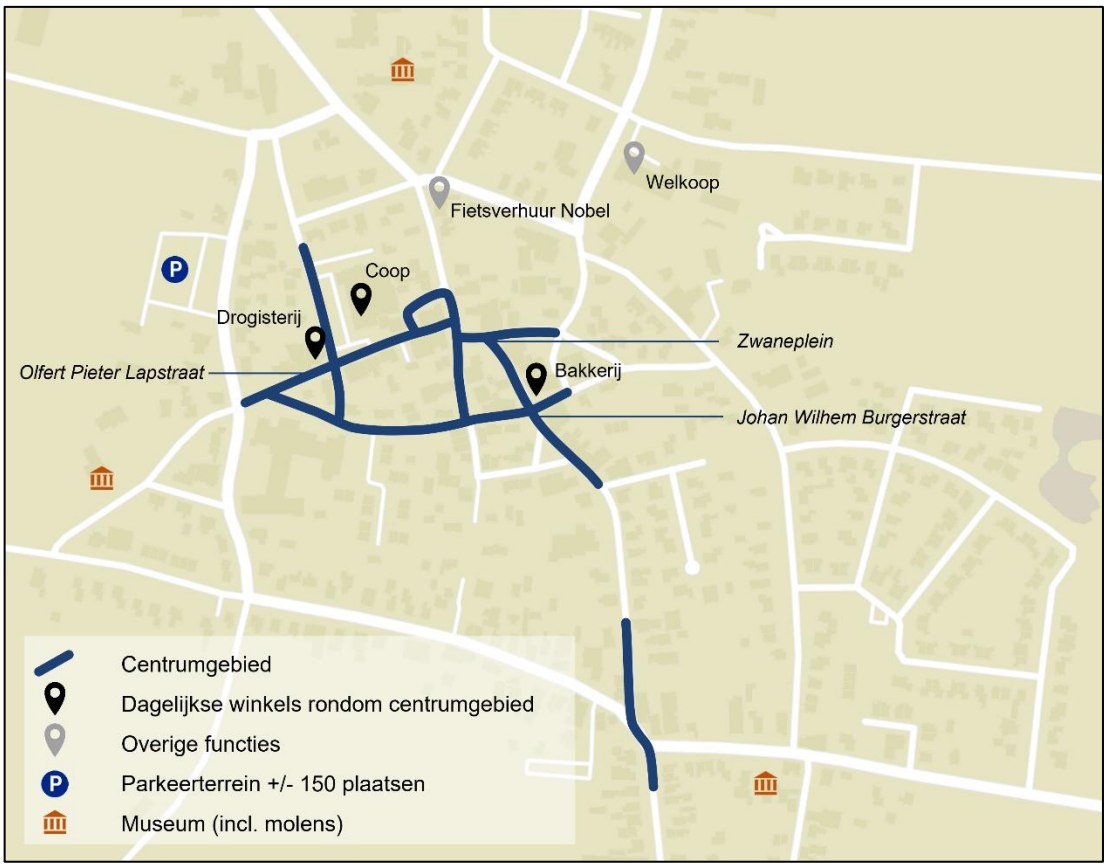
Centrumgebied

Het centrumgebied van Hollum wordt hoofdzakelijk gevormd door de Olfert Pieter Lapstraat, het Zwaneplein en de Johan Wilhem Burgerstraat. De supermarkt van het dorp (Coop) is gevestigd in het centrum en ook andere dagelijkse voorzieningen zijn hier te vinden, zoals een drogisterij en een bakker. De Coop is de afgelopen jaren vergroot en vernieuwd. Met name het parkeren direct bij de supermarkt is ook verbeterd. Direct in en rondom het centrum van Hollum zijn diverse horecazaken gevestigd.

Vanaf de kruising met de Plantsoenstraat loopt de Johan Wilhem Burgerstraat over in de Schoolstraat, waar de horeca- en detailhandelsfunctie steeds minder zichtbaar wordt. Echter zijn er verspreid in de Schoolstraat nog enkele horecazaken en detailhandelsbedrijven aanwezig, zoals een pizzeria en een mode-/cadeauwinkel. Tot de knik in de Schoolstraat zijn de zichtlijnen nog goed. Opvallend is dat verder aan het eind van de Schoolstraat bij de kruising met de Burenstraat nog een cluster van (voornamelijk) horecazaken aanwezig is. In het verleden was in Hollum in feite sprake van twee centra of twee polen; inmiddels is het

deel rondom de Lapstraat en het Zwaneplein sterker geworden, terwijl het zuidelijke deel meer op horeca gericht is, maar verder goed lijkt te functioneren.

Figuur 7.4: Centrumgebied Hollum



Bron: BRDG Advies

Het centrum is te typeren als een knus en gezellig centrum, waar van alles iets geboden wordt. Sinds de intrede van de elektrische fiets komen hier ook meer bezoekers van elders op het eiland. De behoefte aan winkels/horeca lijkt hiermee te zijn toegenomen. Ook in Hollum is een mix van winkels, horeca en wonen aanwezig, maar de clustering is sterker dan in Nes. Het Zwaneplein kan gezien worden als een ‘natuurlijk’ hart van Hollum. Vanaf hier is het meeste goed te bereiken, hoewel niet echt sprake is van een te lopen rondje. Opvallend in het straatbeeld is evenwel juist dit plein; naast winkels en horeca vormen de panden tegenover Novy door het ontbreken van detailhandel of horeca als een ‘gemiste kans’ voor extra gezelligheid in het dorp. De vraag naar een extra winkel of horecazaak lijkt wel aanwezig, maar is vooralsnog om diverse redenen lastig te realiseren (o.a. financieel, personeelsproblemen, onttrekken woonbestemming nodig, rem op horeca-uitbreiding). De leefbaarheid in Hollum staat er nog steeds goed voor; van overlast is hoegenaamd geen sprake en/of wordt snel opgepakt.
Evenals in Nes is ook in Hollum sprake van een stukje autoluw verkeer. Dit lijkt goed te voldoen; de behoefte om dit gebied mogelijk iets uit te breiden (tot de school) is onder ondernemers aanwezig. De routing van auto’s – deels zoekend naar een parkeerplaats – loopt nog niet optimaal. Vooral vanuit zuidelijke richting is de weg lastig te vinden. Ook het P-terrein bij de supermarkt is soms lastig te bereiken.

Ten westen van het centrumgebied ligt het grootste parkeerterrein van Hollum, dat plek biedt aan zo’n 150 auto’s. Door middel van een aantal bordjes wordt de bezoeker naar het

centrum geleid. Bezoekers die met de auto naar het dorp komen zullen daardoor veelal het centrum betreden via de Olfert Pieter Lapstraat.
Fietsenstallingen zijn door het gehele dorp aanwezig, maar toch staan overal fietsen geparkeerd. Dit geeft het centrum een rommelige aanblik.

Overig gebied

Ook buiten het centrumgebied, zoals we dat hiervoor hebben beschreven, zitten nog een aantal detailhandels- en horecafuncties. Zo is er onder andere een Welkoop gevestigd aan de Fabrieksweg, een fietsverhuurder aan de Yme Dunenweg en een vishandel aan de Oranjeweg. De Oranjeweg die in het centrum begint loopt door richting het noorden/noordwesten tot aan het parkeerterrein bij het westelijke strand van Ameland. Langs deze doorgaande weg zijn een brasserie en pannenkoekhuis gevestigd. Tussen de dorpskern van Hollum en het strand ligt het Hollumerbos. In het meest noordelijke deel van het bos staat de Vuurtoren van Ameland. Ten noorden van de dorpskern liggen diverse grootschalige vakantieparken. Ook is hier een golfbaan gesitueerd. De komst van Qurios en Roompot/Boomhiemke brengen deels andere eilandbezoekers met zich mee. Zij hebben een ander en deels hoger bestedingsniveau. Ze stellen ook andere eisen aan het dorp; de vraag naar extra voorzieningen op het gebied van horeca en detailhandel neemt hiermee toe.

Figuur 7.5: Sfeerimpressie Hollum



7.4 Buren

Buren is het meest oostelijke dorp van Ameland en heeft iets meer dan 500 inwoners. Van de vier dorpen heeft Buren veruit het grootste aanbod aan groepsaccommodaties. Er wordt prijsvriendelijk ingespeeld op het campingleven. Wel is hier de afgelopen jaren sprake van veranderingen; enkele groepsaccommodaties worden omgebouwd naar appartementen. Mede door corona zijn bepaalde trends versterkt; de vraag naar groepsverblijven lijkt af te nemen, terwijl de behoefte aan meer luxe, deels passend bij een korter verblijf, is toegenomen. Vooralsnog verloopt dit in redelijke harmonie met de omgeving. De druk op woonruimte in Nes lijkt zich evenwel enigszins naar Buren te verplaatsen; de lokale economie kan hier nauwelijks van profiteren in tegenstelling met de overige te verhuren appartementen.

Centrumgebied

Het centrumgebied van Buren is zeer compact en overzichtelijk en omvat vrijwel alleen de Hoofdweg. Het kleine centrumgebied heeft ondanks twee terrassen aan de oostzijde van de Hoofdweg een minder toeristisch karakter dan bijvoorbeeld de grotere kernen Hollum en Nes. Qua dagelijkse voorzieningen zijn er een Primera, slijterij en streekwinkel aanwezig. De streekwinkel ‘Groeten van Ameland’ verkoopt onder andere droge worst, kaas, mosterd en bier. Verder is er een kinderkledingzaak gevestigd. Ook zijn er diverse horecagelegenheden in het dorp, zoals een eetcafé en snackbar. De ruimte van de voormalige supermarkt is nu in gebruik als een indoor avonturengolf-zaak. Bij de winkels en horeca is het niet toegestaan om de auto te parkeren. Op de hoek met de Meester Oudweg ligt het landbouw- en juttersmuseum.

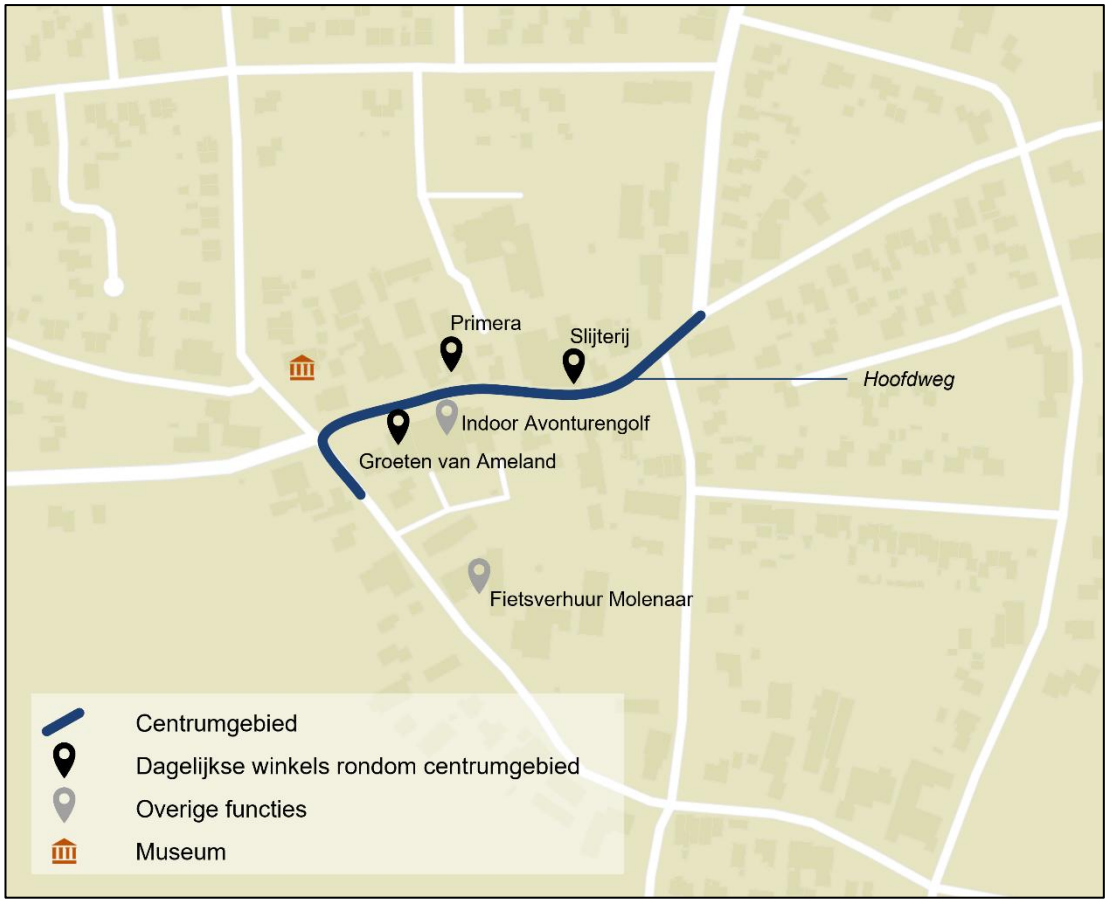
Achter de Primera ligt een parkeerterrein dat plek biedt aan zo’n 20 auto’s. Echter mist er een logische verbinding tussen de aanvoerwegen en het parkeerterrein. Fietsers kunnen hun fiets langs de weg parkeren of bij de (kleine) stallingsmogelijkheden in de buurt van de winkel of zaak die zij willen bezoeken. Het fiets-parkeren levert een rommelig totaalbeeld. De Hoofdweg is een belangrijke route vanaf de boot naar de diverse kampeergelegenheden ten noorden van Buren, maar ook voor al het overige verkeer, waaronder landbouwverkeer. Dit geeft een druk en onveilig gevoel in het centrum. De bevoorrading in het dorp levert soms conflicten op met de toeristen, die van de boot op weg zijn naar hun verblijf. Het parkeren of een alternatieve route wordt niet aangegeven.

Overig gebied

De enige supermarkt voor de inwoners en bezoekers van het dorp ligt (sinds de sluiting van de Troefmarkt) niet in het centrumgebied, maar bij Vakantiepark Klein Vaarwater ten noordoosten van de dorpskern (of in Nes). Op dit vakantiepark zijn diverse bungalows, chalets en caravans te vinden. Ook is er de mogelijkheid tot kamperen. Naast Klein Vaarwater ligt nog een andere camping, met meerdere chalets, lodges en kampeerplaatsen. Verder naar het strand ligt een uitgestrekt gebied met vele vakantiehuizen en vakantievilla’s. De ruimschoots aanwezige groepsaccommodaties en kampeerboerderijen liggen verspreid door het dorp. De Hoofdweg loopt in het oosten over in de Strandweg. De Strandweg loopt in noordelijke richting naar het parkeerterrein bij het strand van Buren. Aan deze weg zijn meerdere horecazaken gevestigd, zoals snackbars en diverse (café-)restaurants.

Het oostelijke deel van het eiland wordt gekenmerkt door de natuurgebieden Het Oerd en De Hôn. Het hele oostelijke deel van Ameland is autovrij (met uitzondering van bestemmingsverkeer).

Figuur 7.6: Centrumgebied Buren



Bron: BRDG Advies

Figuur 7.7: Sfeerimpressie Buren



7.5 Ballum

Ballum ligt naast Hollum en is het kleinste dorp van Ameland. Het dorp is het bestuurlijke centrum en wordt ook wel gezien als het maatschappelijk hart van het eiland. Het dorpsgezicht is een beschermd dorpsgezicht, in de straten zijn vele oude woningen en boerderijen te vinden. Ballum heeft net als buurdorp Hollum een sfeervol en rustig karakter.

Centrumgebied

Voor zover van een echt centrum gesproken kan worden, geldt de Camminghastraat als belangrijkste straat in Ballum. De straat heeft een sfeervolle uitstraling doordat beide zijden begroeid zijn met grote bomen. De Spar supermarkt ligt aan de kruising tussen de Strandweg, Hollumerweg, Camminghastraat en Nesserweg, aan de noordzijde van het centrumgebied. Direct aan de Camminghastraat zitten twee winkels, een horecazaak en fietsverhuur Nobel. Op de kruising met de Gerrit Kosterweg is nog een slijterij gevestigd, met direct ernaast hotel-restaurant Nobel.

Ten noorden van de Camminghastraat, aan de Strandweg, ligt een parkeerterrein waar zo'n 60 auto's kunnen parkeren. Ook de Spar heeft een beperkt aantal parkeerplaatsen rondom de winkel, deze zijn echter enkel bedoeld voor bezoekers van de supermarkt. Er zijn meerdere (kleine) stallingsmogelijkheden voor de fiets, maar ook worden fietsen geparkeerd op de diverse groenstroken. Evenals in de overige dorpen blijkt het fiets-parkeren lastig te organiseren.
In Ballum is sprake van een prettige mix van functies, zoals winkels, horeca en wonen. Gezien het beperkte aanbod in het dorp blijven toeristen niet lang in het dorp. De verblijfsduur is over het algemeen erg kort. Het ontbreken van een openbaar toilet of een andere mogelijkheid tot toiletgebruik wordt hier dan ook gemist. Wildplassen is in en rondom Ballum (en Hollum) een probleem.

Overig gebied

Rond de Camminghastraat zijn nog enkele horecafuncties aanwezig, zoals een cafetaria/ijssalon ter hoogte van het noordelijke parkeerterrein. Aan de meest zuidelijke kant van de dorpskern is het gemeentehuis van Ameland gevestigd.
Ten noorden van de dorpskern, net aan de andere kant van de Verbindingsweg, ligt het vliegveld van Ameland. Vanaf hier worden rondvluchten boven het eiland gedaan en 's zomers wordt er parachute gesprongen. Ook is op het vliegveld een landingsplaats voor helikopters aanwezig. Verder naar het noordoosten liggen een camping en diverse bungalows, chalets en vakantiehuizen. Het zwembad dat er ligt is openbaar en dus voor iedereen toegankelijk. De Strandweg die begint bij de Spar supermarkt loopt door richting het noorden tot aan het strandpaviljoen van Ballum.
Zoals ook in Hollum aangegeven, is het sinds de grootschalige introductie van de elektrische fiets eenvoudiger geworden om ook Ballum te bezoeken.

Figuur 7.8: Centrumgebied Ballum



Bron: BRDG Advies

Figuur 7.9: Sfeerimpressie Ballum



7.6 Strandpaviljoens

Op Ameland zijn vier strandpaviljoens:

- Beachclub The Sunset (Hollum)
- Strandpaviljoen Ballum (Ballum)
- Strandpaviljoen Sjoerd (Nes)
- Strandpaviljoen 't Strandhuys (Buren)

Voor alle vier de paviljoens geldt dat de maximale bebouwde oppervlakte 800 m^2 mag zijn, waarvan 400 m^2 gebouw mag zijn. De strandpaviljoens in Nes en Buren hebben een verhoogd terras en gebouw op palen op het strand, met een loopbrug ernaartoe. In Hollum is het strandpaviljoen ook op het strand gevestigd, maar in Ballum ligt het paviljoen in de duinen. Elk paviljoen heeft een eigen uitstraling (zie figuren 7.11a t/m 7.11d) en in elk paviljoen is het mogelijk om zowel te lunchen als te dineren. De paviljoens zien er aantrekkelijk en up-to-date uit.

Figuur 7.10: Locatie strandpaviljoens



Ameland Adventure

Ameland Adventure organiseert diverse sport- en strandactiviteiten op Ameland. De strandactiviteiten vinden plaats op het strand ten noordwesten van Nes. Ameland Adventure heeft een eigen paviljoen op het strand, van waaruit de activiteiten worden georganiseerd. Het paviljoen is qua bouw vergelijkbaar met de strandpaviljoens en heeft een terras wat alleen voor deelnemers van de activiteiten toegankelijk is. Het paviljoen is niet via een autoweg bereikbaar, maar wel via een fietspad en een duindoorgang. Vanaf het parkeerterrein bij de duinopgang van Nes is het zo'n 1,6 kilometer wandelen naar Ameland Adventure.

Figuur 7.11: Strandpaviljoens Ameland



a. Beachclub the Sunset (Hollum)



b. Strandpaviljoen Ballum (Ballum)



c. Strandpaviljoen Sjoerd (Nes)



d. Strandpaviljoen 't Strandhuys (Buren)



e. Ameland Adventure strandpaviljoen

8 Integraal beleid detailhandel en horeca

De trends en ontwikkelingen, de kwantitatieve en kwalitatieve analyse, en de beoordeling van de huidige detailhandelsstructuur van de vier dorpen, leggen de basis voor het integrale beleid op de detailhandel en horeca op Ameland. In dit hoofdstuk beschrijven we allereerst een aantal algemene uitgangspunten die de hoofdlijnen van het beleid weergeven, gevolgd door diverse aandachtspunten specifiek behorend bij de vier dorpen.

8.1 Algemene visie

Detailhandelsstructuur als basis behouden

De huidige detailhandelsstructuur functioneert goed en kan grotendeels in de huidige vorm blijven bestaan. Om te bewerkstelligen dat het winkelgebied ook in de toekomst aantrekkelijk blijft met een redelijk aaneengesloten winkel- en horecafront, kunnen enkele detailwijzigingen in de structuur doorgevoerd worden. Het gaat hier uitsluitend om optimalisaties, de basis is goed. Het is belangrijk om voortdurend met de tijd mee te gaan; voor nieuwe ontwikkelingen van concepten of formules zal dan ook ruimte aanwezig dienen te zijn. Veel uitbreidingen van het aanbod zijn niet direct gewenst. Dit heeft ook te maken met het feit dat de bezoekersaantallen niet fundamenteel groter zullen worden (maar qua samenstelling wel voortdurend aan het veranderen zijn). Om de aantrekkingskracht van de dorpen op peil te houden is een verdere toevoeging en uitbreiding van het detailhandelsaanbod op locaties buiten de dorpen niet gewenst.

Horecabeleid optimaliseren

Evenals hiervoor bij de detailhandelsstructuur is aangegeven, geldt ook voor de horeca dat sinds de vorige visie en/of beleidsnota diverse optimalisaties zijn doorgevoerd. Deze hebben zich in de goede richting ontwikkeld, en voor meer duidelijkheid gezorgd. De dynamiek in de horeca is op Ameland groter dan in de detailhandel. Dit heeft met meerdere factoren te maken, maar de problemen met het verkrijgen van (kwalitatief) personeel en de huisvesting en het vermaak voor het eigen personeel spelen een prominente rol. Het blijft belangrijk om het horecabeleid wel regelmatig tegen het licht te houden. Ook door het andere profiel van de consument/bezoeker is modernisering zeker nodig. Nog meer van hetzelfde is niet gewenst. De bezoekers vragen tegenwoordig (al dan niet versneld door de coronapandemie) om een moderner – en kwalitatiever – aanbod. Het bestaande probleem over het verkrijgen en behouden van personeel is al erg groot. Bovendien lijkt met de komst van Qurius en Roompot het horecabezoek toegenomen te zijn in het westelijk deel van Ameland. Ook sinds de intrede van onder meer de e-bike wordt het westelijk deel van het eiland vaker bezocht door verblijvers in het oostelijke deel. De bestaande horecastop op het eiland is voor het oostelijk deel van Ameland – mede in verband met de leefbaarheid – goed om in stand te houden. Voor met name Hollum en Ballum is in de tijd na de corona een hernieuwde kritische beoordeling van de horecastop gewenst, juist vanwege een ander consumentenprofiel in de omgeving.
De nachthoreca is momenteel uitsluitend aanwezig in Nes; het is gewenst om deze horeca ook uitsluitend hier aanwezig te laten zijn en om dit zo vast te leggen.

Behouden van de functiemix in de dorpen

Alle dorpen op Ameland hebben in meer of minder mate een mix van winkels, horeca en diensten die het totaalaanbod van het dorp vormen. Elk dorp heeft een eigen identiteit. Dit is kenmerkend voor het eiland, en bepaalt mede de aantrekkelijkheid. Met name de detailhandel en de horeca versterken elkaar en zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden op het eiland. Alle dorpen voorzien in de dagelijkse boodschappen en hebben daarnaast een beperkt (Ballum) of uitgebreider (Nes, Hollum, Buren) horeca- aanbod. Door de functiemix in stand te houden, blijven de dorpen interessant voor toeristen om naar toe te komen. Ook heeft een sterke functiemix een positieve invloed op de leefbaarheid van de dorpen voor de eigen inwoners. Het is van belang om de huidige functiemix te behouden en waar nodig te optimaliseren. Dit optimaliseren zal vooral in Nes dienen te gebeuren. Een te grote hoeveelheid horecazaken of te veel woningen (voor personeel) geeft een andere sfeer aan een centrum. Dit blijft een wankel evenwicht, waarmee zorgvuldig omgegaan dient te worden. Wanneer bijvoorbeeld te veel woningen/appartementen in een centrum aanwezig zijn, is sprake van een onderbreking van de ‘centrumsfeer’ in het dorp. Dit heeft vervolgens een negatief effect op de aantrekkelijkheid.

Optimaliseren van de leefbaarheid

De leefbaarheid op Ameland is een steeds belangrijker uitgangspunt geworden. De Economische Visie 2030 benoemt onder andere het ‘behouden en verbeteren van de welvaart en kwaliteit van het leven op het eiland’ en het ‘behouden van de eilanderwaarden en de identiteit’ als belangrijke opgaven. Hierbij geldt de randvoorwaarde dat kwaliteit boven kwantiteit moet worden verkozen.
Met name in het oostelijke deel van het eiland begint de leefbaarheid uit evenwicht te raken. In Nes staat de leefbaarheid door meerdere factoren onder druk: het vinden van geschikte woonruimte voor tijdelijk personeel is al tijden een probleem, eigen personeel kent (te) weinig uitgaansmogelijkheden en door corona moet de horeca om 24.00 uur sluiten waardoor iedereen tegelijk op straat is wat overlast veroorzaakt voor inwoners. In Buren staat de leefbaarheid eveneens onder druk, maar op een andere manier. Al het verkeer rijdt via de Hoofdweg, waardoor conflicten ontstaan en overlast wordt veroorzaakt. Daarnaast worden diverse groepsverblijven omgebouwd tot appartementen; bij bezetting door toeristen is dit een welkome aanvulling, maar bewoning uitsluitend door personeel is minder gewenst. Een combinatie van beide is een andere optie.
In het westelijk deel van het eiland is de leefbaarheid net zo belangrijk als elders op het eiland, maar hier is nog sprake van een goed evenwicht. Hier zal de aandacht dan ook vooral gericht zijn op het behouden van dit evenwicht; de ondernemers zelf spelen hierin ook een belangrijke rol.

Ruimte voor dynamiek

Waar de consument voortdurend verandert zullen ook de detailhandel, de horeca en overige functies meebewegen. Het is belangrijk dat deze ruimte ook geboden wordt. Modernisering in een dynamische wereld is nodig om voor bezoekers aantrekkelijk te blijven. In de eerste helft van 2021 is hiervoor dan ook de beleidsregel voor ondergeschikte horeca aangevuld en vastgesteld; deze regel voorziet duidelijk in een behoefte. Het is op dit moment nog te vroeg om een volledig beeld te krijgen gezien de korte looptijd, maar de eerste voortekenen lijken positief. Het is goed om de regel na enige jaren te evalueren en waar nodig aan te passen. Op enkele plaatsen is wellicht maatwerk gewenst.
Een belangrijke trend van de afgelopen jaren is om bewuster om te gaan met producten, waardoor er duidelijk meer streekproducten aangeboden worden, en waardoor theetuinen

ontstaan enz. De vraag hiernaar is aanwezig, evenals aan de behoefte om van de natuur te genieten en om te bewegen. Ook Ameland Adventure en Outdoor Ameland spelen hierop in, waardoor het totaalaanbod op het eiland verder gecompleteerd wordt. De trend van bijvoorbeeld minder naar de disco en meer naar festivals en andere evenementen komt hierin ook naar voren. De mogelijkheid tot het houden van evenementen of festivals is op dit moment nog beperkt, zonder dat hier van directe concurrentie met het aanbod in de dorpen sprake is. Onderzoek naar enige verruiming is onder voorwaarden aan te bevelen.

Optimaliseren van randvoorwaarden

Om een centrumgebied zo aantrekkelijk mogelijk te maken voor bezoekers is het belangrijk dat diverse randvoorwaarden zo goed mogelijk ingevuld worden. Sommige zaken spelen iets sterker in het ene dan het andere dorp. Te denken valt onder meer aan het parkeren en de bereikbaarheid. In de dorpen zijn diverse plekken om de fiets te stallen. Toch staan ook veel fietsen op minder gewenste locaties. Dit heeft deels te maken met de mentaliteit, maar wellicht ook met het aantal plekken of de ligging hiervan. Daarnaast is het van belang om ook op centrumkaartjes aan te geven waar de fiets het beste gestald kan worden. Deze duidelijkheid is nog niet in alle gevallen aanwezig. Daarnaast gaat het ook om de mogelijkheid om een toilet te bezoeken. Vooral in Hollum en Ballum is sprake van wildplassen. Ook zonder de aanwezigheid van een openbare toiletgelegenheid zijn er mogelijkheden, zoals de app Hoge Nood. Diverse ondernemers en/of instellingen kunnen hieraan deelnemen, en zijn herkenbaar aan een sticker en staan vermeld op de app. Ook kunnen deelnemende partijen op een kaart worden aangeduid. Een andere randvoorwaarde voor een aangenaam verblijf zijn de terrassen. Het spreekt voor zich dat deze in een toeristisch gebied van groot belang zijn. Een fraaie uitstraling geeft een beter straatbeeld. Voor de terrassen werkt de gemeente aan nieuw beleid.

8.2 Dorp specifiek

Naast de hiervoor genoemde algemene punten voor het hele eiland, kent elk dorp z’n eigen aandachtspunten. Deze zullen we dan ook per dorp langslopen.

Nes

- **Autoluw**. Een deel van het centrum is autoluw; hierover bestaat grote tevredenheid. Niettemin rijden regelmatig auto’s door het centrum, zowel bewoners als bezoekers. Handhaving lijkt hier niet de meest gepaste oplossing, maar het regelmatig onder de aandacht brengen en duidelijker vermelding op de borden is wellicht gewenst. De afwezigheid van auto’s in het centrum verhogen de sfeer en de veiligheid.
- **Locatie Rabobank**. De voormalige Rabobank ligt weliswaar niet midden in het centrum van Nes, maar wel op een markante plek met de bestemming ‘dienstverlening’. Het pand is inmiddels verkocht, maar de koper is nog niet bekend en ook niet haar plannen. Bij de herinvulling is het van belang dat naast de leefbaarheid in het dorp ook gekeken wordt naar een juiste aansluiting op de rest van het centrum. Het valt binnen de contouren van het centrumgebied en maakt daar op dit moment ook deel vanuit. Ook in de toekomst is het gewenst dat het pand blijft passen in het centrum. Een mogelijke invulling zou kunnen zijn dat er commerciële ruimte op de begane grond ontstaat, en wonen op de verdieping.
- **Vermaak voor jeugd en personeel**. Nes is de enige plek op het eiland waar nachthoreca aanwezig en gewenst is (planologisch te regelen). Het aanbod is beperkt, waardoor overlast aan het ontstaan is. Aandacht voor dit aspect is dan ook van groot

belang. Het gaat hierbij zowel om het vermaak voor de toeristen als voor het personeel van de horeca- en detailhandelszaken. Nachthoreca blijft dan ook gewenst.

- **Woonlocaties voor personeel**. Het vinden van geschikte woningen of appartementen is overal in het land een probleem, maar op het eiland nog nijpender. Voor het personeel is (tijdelijk) wonen op het eiland een must. Te veel woningen in het centrum (begane grond) brengt het huidige evenwicht van een goede functiemix in gevaar. Goed overleg tussen de verschillende stakeholders is in deze gewenst.
- **Fietsen**. Op diverse plekken in het dorp worden fietsen gestald, wat een rommelig beeld geeft. Naast het aangeven van parkeerlocaties voor auto's is het vermelden van de stallingsmogelijkheden voor fietsen op de toeristische kaarten ook gewenst.
- **P**-route. Het parkeerterrein aan de zuidwestzijde van Nes is het grootste en makkelijkst toegankelijke locatie. Komend vanuit het westen is de aanduiding erg summier. Het is dan ook aan te bevelen om de route inclusief de bebording nog eens goed tegen het licht te houden.

Hollum

- **P-route**. Aan de westzijde van Hollum ligt het grote parkeerterrein voor het centrum. De meeste bezoekers komen naar Hollum vanaf de noordzijde. Vanaf deze kant is het P-terrein redelijk goed aangegeven, maar vanuit andere richtingen is dit veel minder het geval. Veel autorijders lopen ergens vast of moeten erg ver omrijden. Ook bezoekers van de supermarkt kunnen niet eenvoudig de juiste route vinden. Aandacht voor de P-route (ook naar het zuidelijk deel) is hier dan ook gewenst.
- **Fiets-parkeren**. De mogelijkheid om de fiets te stallen ontbreekt niet in Hollum, maar het is de vraag of het aantal voldoende is en of de plekken voldoende duidelijk zijn. Het maakt het straatbeeld rommelig, wat de sfeer niet ten goede komt.
- **Sfeer Zwaneplein**. De uitstraling van het Zwaneplein is niet slecht, maar kan wel verbeterd worden. Het is in feite het hart van Hollum met een duidelijke mix van functies. Zowel de west- als zuidzijde kennen geen horeca of detailhandel, en zijn daardoor minder levendig. Met bankjes en bloemen is de aankleding verzorgd, maar meer 'geleiding' van de bezoeker middels aandachtstrekkers kan de sfeer verder versterken. Hierbij is het gewenst om dan ook de fietsen meer uit het zicht te brengen.
- **Horeca**. Het horeca-aanbod in Hollum voldoet, terwijl ook zij te kampen hebben met krapte van het personeel. De afgelopen jaren zijn meer bezoekers vanuit Nes naar Ballum en Hollum gekomen overdag (op de E-bike). Ook de komst van Qurius en Roompot geven een ander type consument. Hiermee lijkt de vraag naar horeca te zijn toegenomen. Het is dan ook gewenst om tijdens de evaluaties van het horecabeleid ook te bespreken of de huidige stop op horecazaken in het westelijk deel van het eiland nog steeds de juiste route is.
- **Centrumgebied**. Het centrumgebied van Hollum betreft het noordelijk deel van Hollum, rondom O.P. Lapstraat en Zwaneplein. In het zuidelijk deel is nog detailhandel in beperkte mate aanwezig, aangevuld met horeca. Voor de toekomst is te verwachten en daarmee ook gewenst dat het zwaartepunt in het noordelijk deel zal blijven. Forse investeringen om beide delen te verbinden zijn niet opportuun gezien de mogelijkheden vanuit zowel de horeca als de detailhandel.

Buren

- **Routing**. In Buren is de Hoofdweg de belangrijkste route van de boot naar de verschillende verblijfsaccommodaties, maar ook voor overig verkeer. Tijdens de bevoorrading van de winkels of horecazaken blokkeren deze auto's vaak het overige verkeer. Een alternatief staat niet aangegeven, waardoor veel irritatie ontstaat. Het is aan te bevelen om voor dit soort situaties alternatieve routes te onderzoeken.

- **Parkeren**. Buren heeft geen groot parkeerterrein, waar vele auto's kunnen parkeren. Toch ligt verscholen achter de Hoofdweg wel degelijk een P-terrein, met een directe looproute naar de Hoofdweg. Het niet aangeven van parkeermogelijkheden beperkt het bezoek aan een dorp. Zonder verwijzing is de locatie immers lastig te vinden. Geadviseerd wordt om de P-route duidelijk aan te geven met bebording.
- **Initiatieven ondersteunen**. De ruimte direct in het centrum voor nieuwe ontwikkelingen op het gebied van detailhandel zijn fysiek beperkt. Initiatieven aan de randen van het centrum zal de gemeente dan ook positief tegemoet treden, vooral vanuit het oogpunt van de leefbaarheid.
- **Marketing**. Veel eilandbezoekers komen door het dorp op weg naar hun verblijfsaccommodatie, maar te weinig bezoeken Buren daarna ook regelmatig. Door gerichte marketing – al dan niet gezamenlijk met Klein Vaarwater en/of de Kiekduun – liggen hier aanknopingspunten voor een extra bezoek.

Ballum

- **Fiets-parkeren**. Hoewel het probleem van de fietsen bij alle dorpen een issue is, is dat in Ballum het meest urgent. Nu ook bezoekers vanuit Nes en Buren en omgeving op de fiets naar Ballum komen, is het probleem verergerd. Samen met de ondernemers zal gewerkt dienen te worden aan het opstellen van locaties om de fiets fatsoenlijk te kunnen parkeren.
- **Daghoreca**. Zoals hiervoor ook al bij Hollum aangegeven, is het aantal toeristen met name overdag toegenomen in Ballum. Samen met Hollum is op termijn een kritische blik op de huidige stop en op het aantal horecazaken in het dorp gewenst.

Overig

- **Outdoor-bedrijven (**zoals Ameland Adventure en Outdoor Ameland**)**. Outdoor bedrijven voorzien in een behoefte van vele bezoekers. Het sluit ook goed aan op diverse trends.
- **Campingwinkels**. Om de kwaliteit van de dorpen in stand te houden is verdere versterking van de aanwezige campingwinkels en van winkels en horecazaken in de directe omgeving niet gewenst.
- **Strandpaviljoens**. Op dit moment zijn er 4 paviljoens, bij elk dorp één. Aanbevolen wordt om dit aantal in stand te houden. Waar mogelijk gaan ook zij mee in de door de consument gewenste modernisering. Sinds corona is sprake van een verruiming voor een terras op het strand zelf, waaraan veel behoefte bij de consument blijkt te zijn. In de strandnota zal aan de wenselijkheid hiervan aandacht besteed worden.
- **Buiten bestaande aanbod**. Op dit moment is het aanbod in horeca en detailhandel geconcentreerd in de dorpen zelf, op de grote verblijfsaccommodaties en bij de strandlocaties. Verdere toevoeging van nieuwe locaties is niet gewenst; in ondergeschikte zin (zoals een theetuin, bierbrouwerij ed.) vraagt in veel gevallen om maatwerk, maar zal in principe kritisch positief tegemoet getreden worden. Het betreft hier over het algemeen concepten waaraan duidelijk behoefte is, en waar het eiland zich verder mee kan onderscheiden.

Bijlage 1 - Algemene trends en ontwikkelingen

Er zijn een aantal trends te onderscheiden die direct of indirect invloed hebben op de Nederlandse winkelgebieden en winkelstructuur. Deze trends op landelijk niveau zijn vaak ook op regionaal of lokaal niveau zichtbaar. De diverse ontwikkelingen zullen vroeg of laat gevolgen hebben voor het te voeren gemeentelijke beleid. De belangrijkste trends en ontwikkelingen geven we hier weer.

Vergrijzing en ontgroening van de bevolking

Het aandeel ouderen in de Nederlandse samenleving wordt steeds groter, terwijl het aandeel jongeren daalt. De grijze druk is al vrij hoog en dit zal de komende jaren verder toenemen. **Bijlage 4** gaat uitgebreid in op beide begrippen.

Toename online winkelen

Het gebruik van internet voor het doen van aankopen is de afgelopen jaren sterk blijven stijgen. Het aantal webwinkels in Nederland is in tien jaar tijd meer dan verdrievoudigd, van circa 15.000 webwinkels in 2010 tot ruim 50.000 in 2020[17]. Ook de online bestedingen zijn flink gestegen; in 2013 bedroeg het nog ongeveer 10 miljard euro, in 2018 ruim 23 miljard euro en in 2019 al bijna 26 miljard euro[18]. Het aandeel bestedingen dat online gedaan wordt aan producten is van bijna 8% in 2014 gestegen naar 13 à 17% in 2018 en dit aandeel stijgt jaarlijks hard door. Zo lag het aandeel online in Q2 van 2019 op 24% en in Q2 van 2020 op 26%[19]. Behalve de branches media, elektronica, mode en speelgoed, laat ook de food sector sterke groeipercentages zien.

Social media vervullen een grote rol bij het nemen van beslissingen door consumenten. Reviews van influencers/vloggers/bloggers worden steeds belangrijker ten opzichte van reguliere advertentiekanalen. Consumenten hebben tal van keuzemogelijkheden en kunnen gemakkelijk producten met elkaar vergelijken. Daarnaast is de smartphone onontbeerlijk geworden, waarmee potentiële consumenten op elke gewenste plek van de meest actuele aanbiedingen op de hoogte kunnen worden gehouden. Winkels maken veel gebruik van de technische mogelijkheden; apps bieden vele kansen. Dat de smartphone onmisbaar is geworden blijkt uit de cijfers: in 2019 gebruikte 37% van de online kopers wel eens zijn telefoon om een aankoop te doen, in 2020 lag dit percentage al op 43%[20].

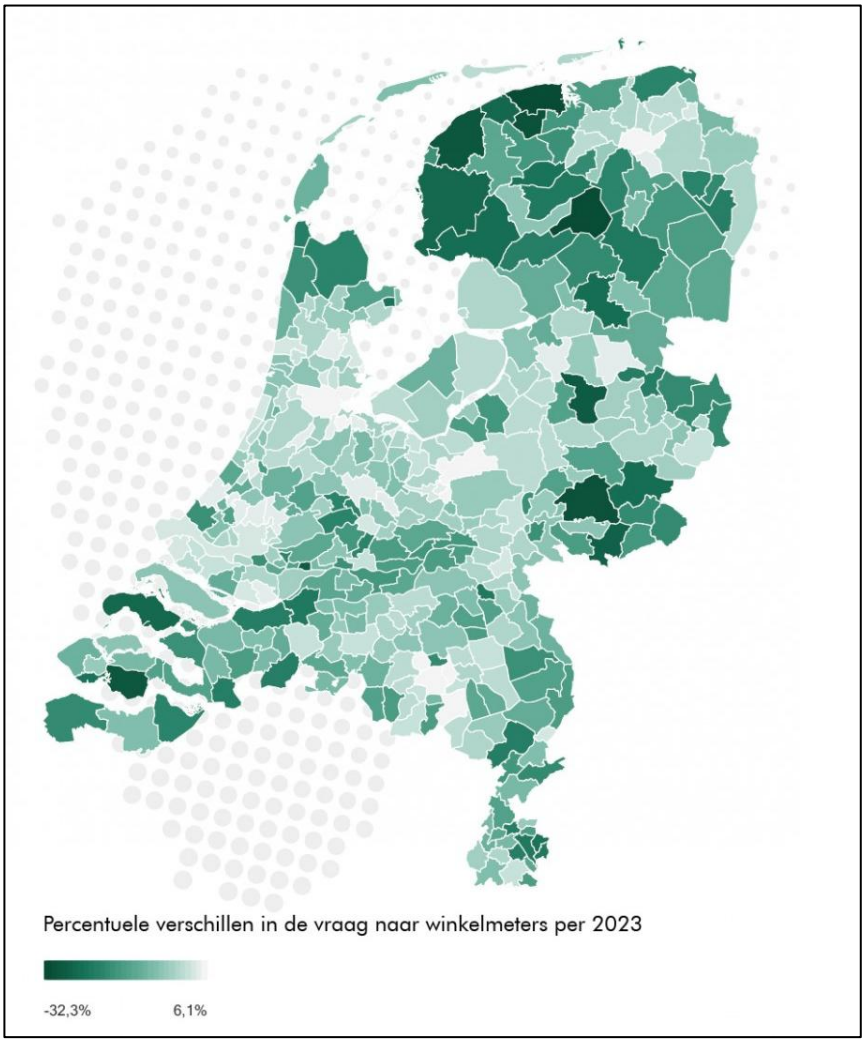
Bepaalde soorten winkels, zoals fotozaken en reisbureaus, zijn door de komst van het internet deels verdwenen, maar er is ook een omgekeerde trend ontstaan waarbij onlineaanbieders ervoor kiezen om ook met een fysieke winkel in de stad aanwezig te zijn (zoals Coolblue). Ontegenzeggelijk is echter het feit dat de grote retailplatformen (Bol.com, Wehkamp, Zalando, Amazon en Ali Express) een groeiend aandeel van de consumentenbestedingen voor hun rekening nemen. Hoe dit uiteindelijk uitpakt in een nieuwe stabiele situatie blijft ongewis. Lokale winkeliers staan daarbij ook voor de vraag: hoe acteer ik in het sociale domein? Werk ik met een (eigen) webshop? Sluit ik me aan bij lokale initiatieven? Maak ik gebruik van een groot retailplatform?

[17] Hoeveel webwinkels zijn er in Nederland (Thuiswinkel.org, 2020)
[18] Nederlandse consumenten geven online €25,8 miljard uit in 2019 (Thuiswinkel.org, maart 2020)
[19] Infographic Thuiswinkel Markt Monitor Q2 2020 (Thuiswinkel.org, 2020)
[20] Nederlandse online consumentenbestedingen stijgen in Q2 met 12% naar 6,36 miljard (Thuiswinkel.org, september 2020)

Afnemende behoefte aan fysieke winkelmeters

De vraag naar vierkante meters winkelruimte neemt af. De groei van het online winkelen is hierbij een belangrijke factor, maar ook demografische ontwikkelingen (vergrijzing, bevolkingskrimp) en veranderende consumentenbestedingen (meer bestedingen aan diensten in plaats van goederen) zorgen ervoor dat er minder behoefte is aan fysieke winkelmeters. Ondernemers in fysieke winkels opereren in een dynamischere omgeving dan voorheen, waarin consumenten kritischer zijn op hun uitgaven, meer waarde hechten aan beleving en waarin transparantie door internet de retail onder druk zet. Hoe groot en of er een afname is van het aantal vierkante meters is afhankelijk van het type winkelgebied. Winkelgebieden met veel niet-dagelijks aanbod ervaren bijvoorbeeld een sterkere concurrentie van het internet dan gebieden waar de focus voornamelijk ligt op de dagelijkse sector. Figuur 1 geeft voor alle Nederlandse gemeentes weer waar een afname of toename van de vraag naar winkelmeters wordt verwacht. In tegenstelling tot het midden van het land en de Randstad, worden in delen van Friesland, Groningen, Drenthe, oost-Overijssel, oost-Gelderland, Limburg en Zeeland sterke afnames verwacht. De Waddeneilanden zullen niet te maken krijgen met forse afnames van de vraag naar winkelmeters.

Figuur 1: Vraag naar winkelmeters per gemeente



Bron: CBRE 2019

Schaalvergroting en -verkleining

Er vindt een schaalvergroting plaats in de voorzieningenstructuur. De consument verwacht tegenwoordig een completer assortiment, of het nu gaat om levensmiddelen, mode of meubelen. In zowel de dagelijkse als niet-dagelijkse sector neemt de noodzakelijk benodigde massa (= aantal m² WVO) toe. Tien jaar geleden was een supermarkt van 600 à 800 m² WVO voldoende groot, tegenwoordig heeft een full service supermarkt minimaal het dubbele nodig. Ondernemers hebben daardoor soms een groter pand nodig om zich te huisvesten. Mede gezien de gewenste bereikbaarheid voor de consument en een efficiënte bevoorrading groeit de vraag naar een vestiging buiten, of aan de rand van, bestaande winkelcentra.

Hier staat tegenover dat een groot aandeel van de ondernemers niet kiest voor groot, groter grootst, maar er juist voor kiest om op een relatief beperkt oppervlak te ondernemen. Persoonlijke aandacht, authenticiteit en beleving staan daarbij centraal. In sommige gevallen wordt het minder brede assortiment in de winkel gecompenseerd met een online bestelmogelijkheid.

Trek weg uit het midden

De afhankelijkheid van een keten of franchiseformule brengt risico's met zich mee. Diverse bedrijven hebben afgelopen jaren te kampen gekregen met een faillissement. Met name het middensegment heeft hier hinder van ondervonden. De profilering is niet altijd meer de juiste, waardoor de bedrijfseconomische situatie voor meerdere ketens nijpender is geworden. Door onvoldoende onderscheidend eigen gezicht zijn al diverse formules omgevallen. De omgevallen formules beperken zich niet alleen tot middelgrote spelers, maar ook de grote formules met weinig eigen profilering hebben het erg lastig. Bekende voorbeelden die moeilijke tijden doormaken zijn onder meer HEMA en Blokker, maar zij hebben het tij nog kunnen keren. Voor onder meer V&D, Coolcat, Steps, Didi en Miller&Monroe is dit niet gelukt. Doordat sommige eigenaren meerdere formules hebben, zien we ook dat door herprofilering formules wegvallen.

Branchevervaging en blurring

Samenhangend met de schaalvergroting is de trend van de branchevervaging. Winkels verbreden hun assortiment om de consument meer te kunnen bieden. Eenieder kent de voorbeelden in zijn eigen omgeving: bouwmarkten verkopen ook planten, tuincentra verkopen ook huishoudelijke artikelen en supermarkten verkopen ook mediaproducten. Hier is sprake van een onomkeerbaar proces; de consument is er nu aan gewend dat deze mogelijkheden er zijn. 'Blurring' ontstaat wanneer diverse sectoren zich met elkaar mengen, zoals horecaconcepten met detailhandelsverkopen en omgekeerd. Meerdere disciplines worden onder één dak aangeboden, zoals retail, horeca, cultuur en vermaak. Een al langer bestaand voorbeeld is de bakker met lunchroom, maar ook in het kader van de behoefte aan beleving komen steeds meer nieuwe concepten in beeld.

Figuur 2: Bakker Haafs en Boomker Boeken in het centrum van Haren (Groningen) vinden elkaar letterlijk in het midden via een bakkerscafé annex leesgedeelte



Bron: Oogst Groningen

Veranderend consumentengedrag

Door veranderingen in de wensen van de consument is het consumentengedrag de afgelopen decennia sterk veranderd. Verblijf in en beleving van winkelgebieden is in toenemende mate van belang. Zowel in de detailhandel als in de horeca wordt de vraag naar service en gemak steeds groter. Ook is de consument tegenwoordig meer klimaatbewust en zijn thema's als duurzaamheid en social impact van grote invloed bij keuzegedrag. Een andere ontwikkeling is dat afstand, door de opkomst van de e-bike, niet meer een allesbepalende factor is bij het bezoeken van winkelgebieden. De e-bike is niet gebonden aan autoparkeerplaatsen, waardoor de consument tot in het centrum kan komen. Onder andere door deze ontwikkeling is de consument mobieler dan voorheen en stelt hij/zij andere eisen aan een bezoek aan de stad.

Belang van identiteit, authenticiteit en beleving

De laatste jaren zijn identiteit en authenticiteit belangrijke thema's in het ruimtelijk beleid, en een middel om een gebied onderscheidend vermogen te geven. Hierdoor kan een stad, wijk of regio op de kaart en in de markt geplaatst worden. De consument is door de toegenomen mobiliteit en behoefte aan andere vormen van tijdsbesteding bereid om langere afstanden af te leggen naar aantrekkelijke winkelcentra. Het onderscheid tussen het doen van boodschappen en shoppen is steeds duidelijker geworden. Wanneer de consument ervoor kiest om te gaan shoppen, zijn omgeving, sfeer en ambiance heel belangrijk. Deze beleving van een winkelgebied wordt bepaald door diverse elementen. Het gaat dan onder andere om de servicegraad, de parkeergelegenheid, de inrichting van de openbare ruimte, de aanwezigheid van evenementen, de kwaliteit van de (dag)horeca en technologische snufjes zoals gratis wifi en apps met aanbiedingen. Bij parkeren gaat het niet alleen om de

beschikbaarheid van een parkeerplaats, maar ook of deze gratis is, voldoende maatvoering heeft en op welke afstand van de winkels hij ligt. Dit alles draagt sterk bij aan het realiseren van een eigen identiteit van een stad of kern.

Wijzigend trekkerbeeld

Tot in de jaren ’90 van de vorige eeuw waren vooral de Nederlandse warenhuizen belangrijke ankerpunten in de verzorgingsstructuur van winkelgebieden. Het succes van de drie grote Nederlandse warenhuizen (V&D, Bijenkorf en HEMA) is de afgelopen tijd echter zeer wisselend geweest; V&D is inmiddels verdwenen, terwijl Bijenkorf zich succesvol heeft geherpositioneerd in het luxe segment op toplocaties in voornamelijk het westen van het land. De komst van Hudsons Bay naar Nederland was even bombastisch als kortstondig. Andere winkelketens bepalen daarom nu de looproutes in winkelgebieden. De positionering van formules als de Mediamarkt, Zara of (zoals vanouds) een HEMA of Action en lokale bekende ondernemers (in kleinere plaatsen) is voor de winkelstructuur zeer belangrijk.

Sanering supermarkten

Ongeveer sinds het begin van dit millennium is er sprake van een langdurige strijd tussen supermarkten, die geleid heeft tot een saneringsslag binnen de supermarktsector. Naast het verdwijnen van de kleinere supermarkten zijn ook diverse supermarktformules, waaronder Edah, Konmar, Nieuwe Weme, C1000 en EmTé verdwenen. Een verdere reorganisatie van de branche is niet ondenkbaar. Zo is onlangs aangekondigd dat PLUS en COOP samen verder gaan als één coöperatie. Dit kan gevolgen hebben voor de supermarktstructuur in de bestaande winkelgebieden. Ook hebben sommige formules verschillende prijsranges binnen hun winkels doorgevoerd; afhankelijk van de ligging in het land (gestuurd door kracht concurrentie) of in een plaats (bijvoorbeeld centra van grotere steden) kan een ander prijsbeleid gevoerd worden. Afgezien van een daling van het aantal formules is de omvang van de supermarkten gemiddeld wel gestegen (schaalvergroting); dit loopt redelijk synchroon met de landelijke daling van het aantal speciaalzaken.

Opvolgingsproblematiek

De vergrijzing onder mkb’ers stijgt en de komende jaren bereiken veel ondernemers de pensioengerechtigde leeftijd. Veel zelfstandige ondernemers hebben de laatste jaren echter problemen met de opvolging van hun bedrijf. Het automatisme van ‘overdracht van vader op zoon’ verdwijnt. Dat betekent uiteindelijk dat veel winkels leeg komen te staan of van gedaante veranderen. Dit speelt zowel in grote als kleine kernen, maar de effecten zijn niet overal gelijk. In grotere plaatsen komt wellicht een filiaalbedrijf in het pand, mede afhankelijk van de locatie van de winkel. In kleinere kernen met een beperkt draagvlak en op minder goede locaties ontstaat vaker leegstand. De ondernemer heeft het door de vaak lage vaste lasten nog lang kunnen volhouden, maar voor een nieuwe start na overname is de exploitatie niet meer rendabel te maken. Behalve leegstand in een kern geeft dit voor de ondernemer ook problemen, aangezien het pand vaak dienstdeed als pensioenvoorziening.

Financiering en huurniveau

Bij gewenste investeringen in een onderneming - of het nu gaat om de start van een onderneming, een vergroting, of een interieuraanpassing - lopen ondernemers vaak aan tegen een financieringsprobleem. Banken blijken veelal niet, of alleen tegen zeer forse tarieven, bereid tot financiering. Alternatieve vormen van financiering komen steeds meer in beeld; zo bieden crowdfunding en kredietunies nieuwe financieringskansen voor

ondernemers. Niet alleen de financiering zorgt voor problemen, maar ook de huurprijzen geven vaak aanleiding tot discussies. De afgelopen jaren zijn op diverse locaties de huurniveaus gedaald, maar niet in alle gevallen is het huurprijsniveau aangepast aan de huidige werkelijkheid. Bovendien blijkt bij onderhandelingen over de huurprijs dat vastgoedpartijen vaak te weinig flexibel zijn om tot een acceptabele constructie voor de huur te komen.

Ontwikkeling leegstand

Het afgelopen decennium is de leegstand in het land aanzienlijk toegenomen. De economische crisis was een belangrijke oorzaak, maar ook de opkomst van de aankopen via internet hebben de toename van de leegstand snel doen groeien. Toch waren de leegstandspercentages niet overal in het land en in elk type winkelgebied even hoog. Vooral aan de randen van het land (specifiek de krimpgebieden) en in middelgrote steden lag de leegstand op een erg hoog niveau[21]. Mede door diverse ingezette acties is de afgelopen jaren de leegstand teruggedrongen; deels had dit te maken met het feit dat vooral horeca zich in de leegkomende panden ging vestigen, maar ook door bijvoorbeeld transformatie naar andere functies.

Bij de horeca lijkt inmiddels het verzadigingspunt bereikt te zijn. Vanaf medio 2019 is de leegstand, ook landelijk, weer gestegen. Er is nog steeds sprake van voortgaande groei van online bestedingen, met diverse faillissementen als gevolg, vooral in de modische sector. Het algemene beeld is dan ook dat de komende jaren de leegstand mogelijk nog weer verder gaat toenemen, nu ook het aantal passanten in de echte A-1 gebieden van de grote steden aan het afnemen is. Leegstand, online bestedingen en faillissementen zullen door de huidige coronacrisis alleen maar verder oplopen.

[21] Winkelleegstand in de drie noordelijke provincies (Broekhuis Rijs Advisering, augustus 2018); Transformatie winkelpanden vervolg; drie noordelijke provincies (Broekhuis Rijs Advisering, april 2019)

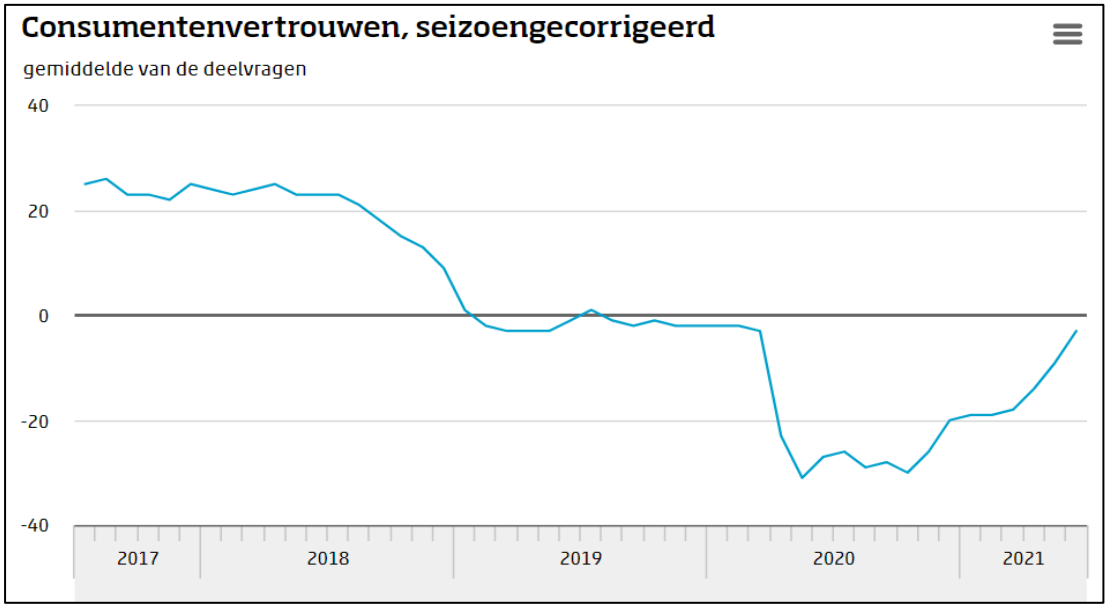
Bijlage 2 - Coronacrisis

De coronacrisis, die zich medio maart 2020 ontwikkelde, leidde een periode in met ongekende impact op de maatschappij. Dit geldt zeker ook voor de Nederlandse economie: er is bijna geen sector te bedenken die niet op een of andere manier de effecten van de coronacrisis voelt. Zo ook de retailsector. De diverse (intelligente) lockdowns in 2020 en 2021 hebben grote impact gehad. Het consumentenvertrouwen daalde, de bezoekersaantallen namen af, het recreatief winkelen lag zwaar onder druk en winkels maakten flinke omzetverliezen. In onderstaande beschrijven we beknopt enkele ontwikkelingen die samenhangen met de coronacrisis.

Afname consumentenvertrouwen

De coronacrisis heeft ervoor gezorgd dat het consumentenvertrouwen enorm verslechterde in 2020. Tussen maart en april was er de grootste daling ooit in het consumentenvertrouwen. Daarna bleef het vertrouwen op een laag niveau. Sinds oktober steeg het vertrouwen van de consument elke maand en op het moment van schrijven van deze rapportage ligt het ongeveer weer op het niveau van vóór de crisis[22].

Figuur 3: Consumentenvertrouwen, 2017-2021



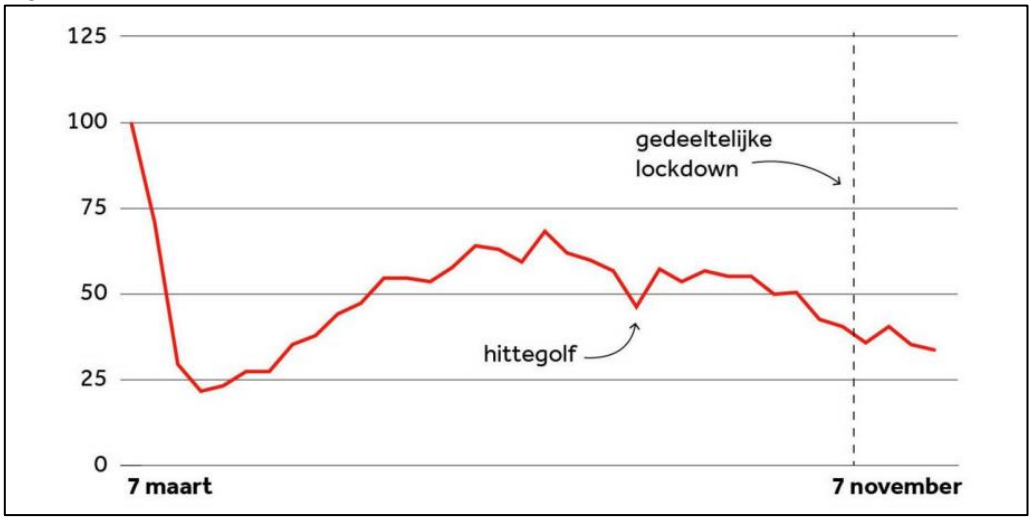
Bron: CBS 2021

Recreatief winkelen ligt zwaar onder druk

De detailhandel en horeca werden in de totale economie hard getroffen; omzetverliezen in de eerste weken van de intelligente lockdown tussen de 80 en 100% zijn geen uitzondering gebleken. De horeca en niet-essentiële winkels waren in december en januari voor onbepaalde tijd gesloten, waardoor de retail het wederom zwaar te verduren kreeg. Het winkelgedrag van de Nederlandse consument is tijdens de coronacrisis zeer sterk veranderd. Dit uit zich met name in het feit dat het recreatieve winkelen sterk is afgenomen[23] waardoor het aantal bezoekers in de winkelstraten flink is gedaald.

[22] Vertrouwen consument verandert nauwelijks in september (CBS, september 2021)
[23] NB: Wij benoemen hier het winkelgedrag buiten de periode van sluiting van de niet-essentiële winkels.

Figuur 4: Aantal bezoekers winkelstraten t.o.v. voor corona



Bron: Locatus via I&O Research 2020

Grote verschillen tussen sectoren en plaatsen

Voornamelijk winkels in de dagelijkse sector, zoals supermarkten en vers-speciaalzaken, en winkels in ‘doe-het-zelf’, ‘woninginrichting’ en ‘tuin’ bleven relatief goed functioneren tijdens de coronacrisis. Echter zijn onder andere horecaondernemingen en winkels die grotendeels afhankelijk zijn van het recreatieve winkelen (zoals modezaken) zwaar getroffen. Hoewel er in 2021 geleidelijk aan steeds meer versoepelingen kwamen, zullen niet alle sectoren al volledig herstellen in 2021, volgens de voorspellingen van onder andere Rabobank[24][25] en ABN AMRO[26].

Grote binnensteden hadden het tijdens de coronacrisis relatief moeilijker dan kleine steden en (boven)lokale winkelgebieden. Omdat dagelijkse boodschappen over het algemeen dicht bij huis worden gekocht, zijn deze centra relatief goed blijven functioneren gedurende de crisis.

Positie webshops

Onder andere door het advies om thuis te blijven en het sluiten van winkels zijn consumenten tijdens de crisis meer online gaan bestellen en zijn zij extra gebruik gaan maken van diensten, zoals het laten thuisbezorgen van boodschappen door supermarkten en het laten thuisbezorgen van maaltijden door koeriersbedrijven[27]. Het bezoek aan webshops steeg enorm en er wordt verwacht dat dit een blijvende ontwikkeling is, mede door het feit dat mensen gewend zijn geraakt aan deze vorm van winkelen. Daarnaast hebben online winkels door hun groeiende omzetten de afgelopen maanden een prikkel gekregen om nog meer te investeren in hun marktpositie, aanbod, marketing en logistiek. Op deze manier wordt de online markt relatief nog sterker ten opzichte van de fysieke winkels.

[24] Sectorprognoses: uiteenlopende groeiverwachtingen in 2021 en 2022 (Rabobank, maart 2021)
[25] Omzetprognoses: verschillende groeiverwachtingen voor sectoren door coronamaatregelen (Rabobank, maart 2021)
[26] Sectorprognose Retail: coronacrisis verschaft onlinekanaal voorgoed plek in retail (ABN AMRO, maart 2021)
[27] Corona brengt webshops nieuwe, terugkerende klanten (Emerce, augustus 2020)

Toekomst

De korte en lange termijneffecten van de coronacrisis zijn nog onzeker, maar een aantal ontwikkelingen zijn nu al zichtbaar. Door de sterkere positie van de onlinemarkt zullen fysieke winkelgebieden nog sterker dan voorheen moeten concurreren met de onlinesector, waardoor er per winkelgebied kritisch zal moeten worden gekeken naar zowel het aantal winkelmeters als de kwaliteit van de winkelmeters.

Binnen de horecasector is het personeelstekort (dat er ook vóór de coronacrisis al was) een groot probleem. Horecapersoneel moest noodgedwongen op zoek naar ander werk tijdens de lockdown-periodes waarin de horeca gesloten was, maar keert niet zo makkelijk terug.

Het aantal faillissementen van bedrijven binnen de retail en horeca is nu nog beperkt, maar er is veel onzekerheid ten aanzien van de toekomst. Op het moment dat de steunmaatregelen wegvallen, de volledige huren weer moeten worden betaald en de uitgestelde aanslagen van de belasting komen, zal het blijken wat de weerbaarheid van de bedrijven is en of het aantal faillissementen beperkt blijft. Het is de komende maanden afwachten in welke mate het winkelend publiek terugkeert naar de winkelgebieden, wat de omzetten zijn van de winkels en de horecaondernemingen en of de liquide middelen van deze bedrijven voldoende zijn om overeind te blijven.

Bijlage 3 - Bevolkingsontwikkeling Ameland

De voorspellingen van het CBS geven aan dat het aantal inwoners in de gemeente Ameland de komende jaren stabiel zal blijven en zelfs licht zal stijgen tot 2040/2045[11]. Daarna wordt een lichte daling voorspeld. In 2050 zal het inwonertal weer rond de 3.700 liggen. De vier andere Waddeneilanden laten een ander beeld zien voor de periode 2020-2050 (zie tabel 2); voor Texel en Terschelling wordt een relatief grote bevolkingsafname voorspeld en voor Vlieland en Schiermonnikoog een relatief lichte bevolkingsafname. Voor het aantal huishoudens wordt voorspeld dat het de komende decennia licht blijft stijgen, van circa 1.700 naar 1.800[28]. Voor de andere Waddeneilanden geldt juist het tegenovergestelde; op Texel, Vlieland, Terschelling en Schiermonnikoog wordt een daling van het aantal huishoudens verwacht. De landelijke stijging in het aantal huishoudens is enerzijds te verklaren door de groei van het aantal inwoners en anderzijds door de groei van het aantal eenpersoonshuishoudens, de zogenaamde 'gezinsverdunning'. Tabel 1 geeft een overzicht van de prognose van het aantal inwoners en het aantal huishoudens voor Ameland voor de komende decennia.

Tabel 1: Prognose aantal inwoners en huishoudens op Ameland

Jaartal	Aantal inwoners	Aantal huishoudens
2020	3.700	1.700
2025	3.700	1.700
2030	3.700	1.700
2035	3.700	1.700
2040	3.800	1.800
2045	3.800	1.800
2050	3.700	1.800

Bron: CBS Statline 2019, bewerking door BRDG Advies

Tabel 2: Prognose aantal inwoners Texel, Vlieland, Terschelling en Schiermonnikoog

Jaartal	Aantal inwoners Texel	Aantal inwoners Vlieland	Aantal inwoners Terschelling	Aantal inwoners Schiermonnikoog
2020	13.700	1.100	4.900	900
2025	13.600	1.100	4.900	900
2030	13.600	1.100	4.700	900
2035	13.500	1.100	4.600	900
2040	13.400	1.100	4.300	800
2045	13.200	1.100	4.000	800
2050	13.100	1.000	3.700	800

Bron: CBS Statline 2019, bewerking door BRDG Advies

[28] Regionale prognose 2020-2050; huishoudens, intervallen, regio-indeling 2018 (CBS Statline, 2019)

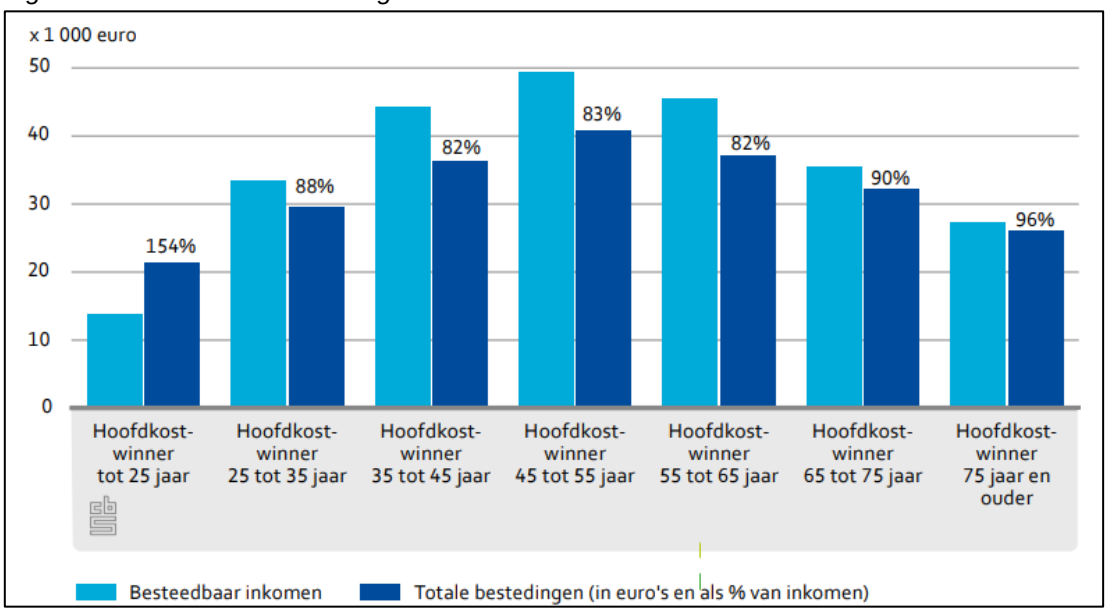
Bijlage 4 - Demografische ontwikkelingen

Op dit moment is de grijze druk in Nederland 33,1%[9]. Dit is opnieuw een stijging ten opzichte van het jaar ervoor, toen dit percentage nog op 32,6% lag. Een grijze druk van 33,1% betekent dat tegenover elke honderd potentiële arbeidskrachten (20- tot 64-jarigen) ruim 33 personen van 65 jaar of ouder staan. Vijftig jaar geleden waren dit er slechts 14. De verwachting is dat de grijze druk de komende jaren nog verder gaat toenemen. Rond 2040 bereikt de vergrijzing met 50% haar hoogtepunt. Daarna neemt de grijze druk af, omdat de naoorlogse generatie “babyboomers” dan grotendeels overleden zal zijn. De vergrijzing die al is ingezet is dus structureel.

In vergelijking met de landelijke situatie is de grijze druk in gemeente Ameland nu al 40,7%[10]. De verwachting is dat deze druk in het verlengde van die in Nederland ook verder zal toenemen. Wanneer we kijken naar het aandeel 65+’ers in gemeente Ameland, dan is dit inderdaad groter dan het Nederlands gemiddelde. Op Ameland ligt dit percentage op 23,2 en landelijk is dit 19,5.

Vergrijzing gaat lang niet altijd samen met meer vrij besteedbaar inkomen en meer consumptieve bestedingen. De zorg neemt een grotere hap uit het inkomen en er worden soms nieuwe hypothecaire verplichtingen aangegaan om de oude dag verzekerd te hebben. In absolute zin dalen de totale bestedingen gemiddeld na 55 jaar; personen met een leeftijd van 75 jaar of ouder besteden circa 2/3e van wat personen tussen de 45 en 55 jaar besteden. Posten waar ouderen (relatief) meer aan uitgeven zijn bijvoorbeeld woninginrichting en huishoudelijke apparaten. Aan mode, onderwijs, horeca en vervoersmiddelen wordt juist minder besteed. Het gemiddeld consumentenvertrouwen is ook minder hoog bij oudere inwoners[29].

Figuur 3: Inkomens en bestedingen huishoudens



Bron: CBS, 2017

[29] 65-plusser besteedt naar verhouding groot deel inkomen (CBS, 2017)

Naar verwachting komen er wel steeds meer 65-plussers met een hoger besteedbaar inkomen, onder meer als gevolg van dubbele pensioenen. Inmiddels is de pensioenleeftijd al enige jaren opgeschoven naar boven. Vitale senioren hebben in 2020 hun leven anders ingericht dan in de afgelopen decennia. Ze zijn actiever, hebben gemiddeld meer te besteden dan de vorige generatie en doen dat ook. Voor een deel verhuizen ze naar de rustige provincies of ze beschikken daar over een tweede huis. Hun koopkracht verschuift mee van de grote stad naar de provincie. Waarschijnlijk zullen in de provincie (zoals het noorden van het land) deze mensen vooral kiezen voor kernen met voorzieningen als woonplaats, en veel minder voor de kleine dorpen zonder voorzieningen.

De effecten van de vergrijzing op de bestedingen zijn al met al zeer afhankelijk van de specifieke situatie in een verzorgingsgebied, maar lijken over het algemeen niet positief. In ieder geval betekent vergrijzing dat ondernemers op de hoogte moet blijven van wensen en bestedingspatronen van ouderen, zodat producten en diensten beter kunnen worden afgestemd op de oudere consument. Denk hierbij bijvoorbeeld aan meer behoefte aan opticien- en audicien-producten en persoonlijke aandacht in winkels.

Ontgroening

Waar het aandeel ouderen toeneemt, daalt het aandeel van de werkzame bevolking en van de kinderen/jongeren. Dit laatste wordt ontgroening genoemd. De reden dat ontgroening hier apart vermeld wordt heeft te maken met het feit dat dit een behoorlijk effect kan hebben op de voorzieningen. Juist het platteland en de eilanden heeft potentieel het meest te maken met effecten van ontgroening: jongeren trekken sterker naar de grotere dorpen en steden toe.

Momenteel is de groene druk in Nederland 36,9%[9]. Dit betekent dat tegenover elke honderd potentiële arbeidskrachten (20- tot 64-jarigen) circa 37 personen staan met een leeftijd tussen de 0 en 20 jaar. In gemeente Ameland ligt dit percentage op 35,1%.

Het aandeel jongeren (onder 25 jaar) op Ameland bedraagt 25,9%, terwijl dit landelijk 27,9% is. De afgelopen 10 jaar is de ontgroening ongeveer even snel gegaan als het Nederlands gemiddelde (-1,8 procentpunt en -1,9 procentpunt). De vergrijzing is daarentegen sneller gegaan dan het Nederlands gemiddelde (+6,5 procentpunt t.o.v. +4,2 procentpunt).

Tabel 3: Leeftijdsopbouw gemeente Ameland en Nederland

	Ameland 2010	Ameland 2020	Nederland 2010	Nederland 2020
0-25 jaar	27,7%	25,9%	29,8%	27,9%
25-65 jaar	55,7%	51,0%	54,9%	52,6%
> 65 jaar	16,7%	23,2%	15,3%	19,5%

Bron: CBS Statline 2010 & 2020, bewerking door BRDG Advies

Bijlage 5 - Bevindingen eerdere rapporten

Het vorige horecabeleidsplan is in 2006 vastgesteld; vervolgens zijn er nog enkele evaluaties uitgevoerd, onder meer in 2012 en 2016. In 2009 is de vorige detailhandelsvisie vastgesteld. We geven hier de belangrijkste bevindingen uit deze rapportages weer.

- **Nes**

Horeca (2006): Bruisend hart van Ameland

- ✓ Accent op uitgaanshoreca, meer echte kroegen
- ✓ Multifunctionele bedrijven met dag- en avondfunctie (winkel-ondersteunend)
- ✓ Consolideren sector VI (discotheken)
- ✓ Ontwikkelen sectoren I, II, IV en V
- ✓ Stimuleren nieuwe concepten
- ✓ Inpassen nieuwe bedrijven in historische omgeving

Detailhandel (2009):

- ✓ Concentratie van voorzieningen in het afgebakende centrumgebied
- ✓ Versterken van de zichtlijnen
- ✓ Parkeren aan de rand van het dorp versterken
- ✓ Autovrij maken van het centrum in de zomer
- ✓ Een flexibele inrichting van de openbare ruimte nastreven

- **Hollum**

Horeca (2006): gezellig vertoeven in een historische kern

- ✓ Low-profile uitgaan
- ✓ Multifunctionele bedrijven met dag- en avondfunctie
- ✓ Consolideren sector IV en V (fastfoodbedrijven, cafés)
- ✓ Ontwikkelen sectoren I en II (horeca met dagfunctie, restaurants)
- ✓ Niet toestaan of terugdringen sector VI
- ✓ Stimuleren nieuwe concepten
- ✓ Concentreren terrassenaanbod

Detailhandel (2009):

- ✓ Concentratie van voorzieningen in het centrumgebied
- ✓ Goed invullen randvoorwaarden supermarkt
- ✓ Versterken van het parkeren
- ✓ Betere bewegwijzering
- ✓ Herinrichting van het centrumgebied, verkeersluw

- **Buren**

Horeca (2006): prijsvriendelijk inspelen op het campingleven

- ✓ Prijsvriendelijk
- ✓ Dag- en avondfunctie
- ✓ Consolideren sectoren II en V
- ✓ Ontwikkelen sectoren I en IV
- ✓ Niet toestaan of terugdringen sector VI
- ✓ Opwaarderen sfeer/ambiance centrum van de kern

Detailhandel (2009):

- ✓ Beperkt aanbod; nadruk op behoud i.v.m. leefbaarheid
- ✓ Uitbreiding winkels alleen in de directe nabijheid van bestaande winkels

- **Ballum**

Horeca (2006): maatschappelijk hart van het eiland

- ✓ Dag- en avondfunctie
- ✓ Beperkte ontwikkeling sector I, II, IV en V
- ✓ Niet toestaan of terugdringen sector VI

Detailhandel (2009):

- ✓ Uitbreidingsmogelijkheden detailhandel zijn beperkt, nadruk op behoud
- ✓ Mogelijkheid: thematische versterking, bijvoorbeeld in kunst, ambacht ed.

In het horecabeleidsplan is voor het buitengebied opgenomen:

- ✓ Dagfunctie
- ✓ Consolideren sector I, II, IV en V;
- ✓ Niet toestaan of terugdringen sector VI

In de detailhandelsstructuurvisie is tevens voor campingwinkels het volgende opgenomen:

- ✓ Functie beperken tot het meest elementaire assortiment op geringe oppervlakte
- ✓ Bij voorkeur geen verdere uitbreiding aantal winkels
- ✓ Uitbreiding winkels alleen in directe nabijheid van bestaande winkels

Ter verduidelijking van de horeca-indeling:

I	Horeca met een dagfunctie, gebonden aan de winkelopeningstijden
II	Restaurants
III	Hotels en andere logiesverstrekkers
IV	Fastfoodbedrijven
V	Cafés en andere drankverstrekkers
VI	Discotheken

<u>Horeca evaluatie 2012: Algemeen</u>

- Nieuwe horecabestemmingen zijn op Ameland niet gewenst; alleen unieke gevallen en concepten zijn nog wenselijk
- Ondergeschikte horeca kan onder voorwaarden wel groeien; een wijziging van ondergeschikte horeca in reguliere horeca is alleen mogelijk via ruimtelijke procedures. In geval van ondergeschikte horeca zijn terrassen niet gewenst
- De aanduiding van centrumgebieden voor Nes en Hollum blijft gehandhaafd; ontwikkelen van de centrumfunctie in deze 2 plaatsen blijft een speerpunt
- De uitwisseling van centrumfuncties van bijvoorbeeld detailhandel naar horeca of omgekeerd is uitsluitend via ruimtelijke procedures mogelijk
- Een mengvorm van horeca en detailhandel is ongewenst; sector I (horeca met een dagfunctie) is uit het beleid gehaald.

Broekhuis Rijs & De Gier Advisering

Wederik 1
9801 LX Zuidhorn

0594-528358

info@brdgadvies.nl

www.brdgadvies.nl

BROEKHUIS RIJS & DE GIER
ADVISERING *Ruimtelijk economisch Advies & Procesmanagement*

	Dorpsbelang Nes	Dorpsbelang Hollum	Dorpsbelang Ballum	Dorpsbelang Buren	OPA	KHN	Winkeliersvereniging Hollum	Horeca Hollum
Ontwikkelruimte voor detailhandel in alle dorpen	In beleid staat dat in Nes woonfunctie moet blijven bij omzetting naar detailhandel. Vraagt zich af of van tevoren niet bepaald zou moeten worden welk gedeelte/percentage dat is.		Positief				Positief	
Ruimte voor horeca in 3 dorpen	Positief over dit voorstel.	Positief over ontwikkelruimte	Neutraal. Behoefte aan bijeenkomstruimte. Ervaren nu goede balans in horeca in Ballum. Personeelshuisvesting en personeel zijn een probleem. Voorkeur voor kwaliteit i.p.v kwantiteit.	Positief over meer ruimte horeca	Positief dat er ruimte is als meerdere horecabedrijven stoppen (zoals nu in Buren). Mening wel verdeeld over hoogte ontwikkelruimte. Wil dit graag gebaseerd zien op bezoekersaantallen.	Kritisch op uitbreiding horeca. Vindt dat economische argumenten meegenomen moeten worden, omdat staat economie en investeringsruimte ondernemers effect heeft op ruimtelijke aspecten. Vindt dat er alleen ruimte voor horeca moet zijn als er ook meer bezoekers komen. Ziet zelf een afnemende trend in aantal bezoekers op Ameland. En stelt dat marges horeca al onder druk staan. Is daarom van mening dat uitbreiding gaat zorgen voor leegstand, achteruitgang van de kwaliteit van centra en bedrijven die alleen op piekmomenten open zijn. Maakt zich daarnaast zorgen dat problemen rond personeelshuisvesting toenemen door uitbreiding.	Geen bezwaar als er wat horeca (in Hollum) bij zou komen.	Op zich positief over meer horeca. Maakt zich wel zorgen als er veel tegelijk bij komt, met name in het kader van personeel.
Ontwikkelruimte voor horeca van - 0 in Nes - 2 in Hollum - 1 in Ballum - 3 in Buren		Dorpsbelang juicht uitbreiding toe, maar vindt het lastig nu te beoordelen of het aantal van 2 plekken voldoende is. Ze verwachten dat de ontwikkeling de leefbaarheid positief beïnvloed. Vergunning meer horeca moet niet op panden worden gezet voor verkoopbaarheid, zodat er daarna niets meer gebeurt. Deeltijd gesloten is daarnaast niet netjes.		Of het aantal van 3 locaties goed/voldoende is, is moeilijk te bepalen. Dit is nl. afhankelijk van het verblijfsgebied wat mogelijk wordt ontwikkeld.				
Ontwikkelruimte alleen in aangeduide centra	Aandacht voor verkeerspunten aan de noordkant en autoluwheid, goed om druk punt Strandweg/Ballumerweg aan de noordkant uit het ontwikkelgebied te halen.	De kaart met aanduiding centrum is te beperkt. Belangrijk om de zuidkant mee te nemen tot driesprong en zo de zichtlijnen te behouden. Schoollocatie biedt kansen voor ondernemers.	Positief	Het is de vraag wat er gebeurt met plannen vanuit DOM. Goed om dit in gedachten te houden. Ziet graag mogelijkheid tot eventuele aanpassing in de toekomst.	Centrumaanduiding Hollum: als het centrum niet wordt aangepast, is uitbreiding buiten het centrum onmogelijk. Neem zuidkant Hollum mee.		Neem zuidelijk gedeelte Hollum mee, denk aan de school. Een mooi voorbeeld om dorp meer te verbinden.	Oneens met centrum Hollum. Hollum is geen Nes en het centrum loopt over een as heen. In oude beleid hoorde de Schoolstraat er ook bij, zou nu ook moeten zijn. Verwacht ontwikkelingen bij schoollocatie, ziet kansen voor winkels en restaurants.
Het systeem met de bandbreedte		Het systeem is duidelijk. Goed om als gemeente af te vragen of alle vergunningen en bestemmingen moeten blijven	Duidelijk					
Het horeca-overzicht					Merkt op dat sommige hotels die op ‘inactief’ staan wel een hotelbar hebben. Kan zich daar in vinden.	Zou het logisch vinden als openheid voor gasten die niet overnachten bij het bedrijf maatstaf is voor inactiviteit.		
Algemeen		Goed dat horeca en detailhandel in één beleid samenkomen. Autoluwheid en fietsparkeren zijn discussiepunten; gemeente moet hierover niet besluiten zonder overleg met dorp.	Het zou mooi zijn dat Ballum meer winkelruimtes krijgt.					
Wijzigingen van de beleidsregel ondergeschikte horeca	Positief over wijzigingen ondergeschikte horeca.	Positief over wijzigingen ondergeschikte horeca	Niet positief. Wil dan ook wc's & afvalbakken. Geen terras. Geen grotere verkoopruimtes.				Ziet graag meer mogelijkheden voor volwaardige combinatie van horeca en detailhandel.	
Maatwerk mogelijk voor kleinschalige buitenhoreca			Vindt maatwerk inderdaad heel belangrijk. Wc’s is een vereiste.					
Standplaatsenbeleid: van 2 vaste naar meer maatwerk			Vindt dat standplaats-houders ook precario zouden moeten betalen.			Vindt dat standplaatshouders ook precario zouden moeten betalen.		Vindt dat standplaatshouders ook precario zouden moeten betalen.

Inleiding

In november 2025 waren er 2 informatiebijeenkomsten over de verschillende beleidsstukken rondom horeca en detailhandel. Op de ene avond waren de dorpsbelangen[i] uitgenodigd en op de andere avond Koninklijke horeca Nederland, afdeling Ameland, het Ondernemersplatform, de Winkeliersvereniging Hollum en de Horecavereniging Hollum.

Op deze avonden zijn de belangrijkste punten uit het ambtelijke concept van het beleid besproken en gaven de dorpsbelangen en ondernemersverenigingen hun mening over deze punten. Deze mening is samengevat en ter controle voorgelegd aan de partijen in kwestie. In die samenvatting zijn expliciete meningen samengevat en is met de partijen afgestemd dat het ontbreken daarvan betekent dat men het eens is met de in kwestie en/of er geen bezwaar tegen heeft. Tijdens deze bijeenkomsten is toegezegd terug te komen op deze input. Dit document geeft een reactie van het college op de punten die tijdens de bijeenkomst ingebracht zijn.

Reactie

Woonfunctie en detailhandel Nes. Geen aanpassing.
We denken niet dat het nodig is om een concreet deel of percentage op te nemen over het gedeelte van het pand dat als woning moet blijven bestaan. Elk pand is anders en dus is er ook sprake van maatwerk. Dat woonruimtes soms klein worden is hierbij niet altijd een probleem. In tegendeel. In de woonvisie staat ook dat er juist ook behoefte is aan woonruimtes voor eenpersoonshuishoudens. Natuurlijk zorgen we er wel voor dat woonruimtes niet onrealistisch klein worden. Het beleid geeft in paragraaf 3.2.1.3 genoeg aanknopingspunten om dat niet toe te staan. Wel hebben we een kleine aanpassing gedaan in de formulering van die paragraaf.

Staat van de economie, cijfers en ruimtelijke consequenties. Geen aanpassing
We begrijpen dat horecaondernemen in deze tijd een uitdaging is op bijvoorbeeld het vlak van personeel en stijgende kosten. Tegelijk is het als overheid ook onze plicht om de horeca in de basis als vrije markt te benaderen. Net zoals we dat ook doen met detailhandel en andere bedrijven. Beperkingen leggen we daarom ook op op basis van ruimtelijke argumenten.

Natuurlijk is het ook zo dat de staat van de lokale economie ruimtelijke consequenties kan hebben, zoals leegstand. Dat is precies de reden waarom we in dit beleid niet kiezen om de beperking op horeca helemaal los te laten. We kiezen voor ruimte voor enkele toevoegingen. We zien op dit moment geen reden om aan te nemen dat die beperkte geboden ruimte grote negatieve ruimtelijke consequenties zal hebben. Integendeel, we denken dat de leefbaarheid (voor zowel inwoners als bezoekers) hier juist van kan profiteren.

Bezet houden vergunning. Aangevuld
In het beleid stond al genoemd dat we bij wijziging van het omgevingsplan per geval bekijken of het wenselijk is de horecabestemming van een inactief bedrijf te wijzigen (paragraaf 2.6). We hebben nu ook duidelijk gemaakt dat wanneer iemand een vergunning aanvraagt en krijgt, deze ook gebruikt moet worden. Gebeurt dat niet, dan kan het zo zijn dat de gemeente de vergunning weer intrekt (paragraaf 2.5).

Centrum Nes. Aangepast.
We kunnen ons vinden in het feit dat het niet verstandig is om de drukke doorgaande wegen Ballumerweg en Strandweg op te nemen in het gebied waarin ontwikkelingen mogelijk zouden zijn. We hebben de kaart van Nes in bijlage 1 daarop aangepast.

Centrum Hollum. Aangepast.
Zowel het dorpsbelang als de ondernemersverenigingen spraken een duidelijke wens uit om het centrum van Hollum als een as te zien die loopt van de Schoolstraat tot en met de O. P. Lapstraat. Zij zagen juist met de mogelijkheden uit het nieuwe beleid kansen om de verbinding tussen noord en zuid wel tot stand te brengen. Ook omdat die oproep unaniem is, hebben de locatie voor toekomstige

ontwikkelingen aangepast in bijlage 1. Ook de tekst over Hollum in beleid (paragraaf 3.3.1) hebben we aangepast.

Definitie inactief. Aangepast.
We hebben een definitie van inactiviteit toegevoegd (paragraaf 2.3.1.2). Dat heeft geen invloed op de ontwikkelruimte in het beleid, maar kan wel voorkomen dat er in de toekomst onduidelijkheid is of een zaak actief of inactief is. In die definitie hebben we bewust niet gesproken over hoeveel dagen in de week of hoeveel maanden in het jaar een gelegenheid open is. We hebben namelijk vooral gekeken naar de impact die een gelegenheid heeft voor de omgeving. Die impact is er ook als een bedrijf niet alle dagen van de week en niet alle maanden van het jaar open is. Daarnaast is de precieze opening moeilijk bij te houden en zal leiden tot discussie. Terwijl de definitie juist discussie moet voorkomen.

Autoluwheid en fietsparkeren. Geen aanpassing.
We hebben deze onderwerpen in het beleid aangestipt om te laten zien dat ze in beeld zijn. Bij dat benoemen volgen we de lijn uit al eerder vastgesteld beleid, zoals de vervoersvisie. De bedoeling daarbij was dus niet om in dit beleid daar nieuwe keuzes in te maken. Zoals her en der in het beleid ook genoemd, vindt de uitwerking van die onderwerpen in andere beleid of projecten plaats.

Volwaardige combinatie van horeca en detailhandel. Geen aanpassing.
We hebben er bewust voor gekozen om op Ameland alles specifiek te bestemmen. Dat willen we graag zo houden, omdat het anders heel moeilijk wordt om per categorie te sturen (zie ook paragraaf 2.4).

Precario. We gaan een voorstel voor aanpassing aan de raad doen.
We kunnen ons vinden in het idee dat het rechtvaardig is als standplaatshouders ook precariobelasting betalen. Daar moet de verordening precariobelasting voor aangepast worden. Daar gaat de gemeenteraad over. Bij de definitieve vaststelling van de beleidsstukken willen we hierover ook een voorstel aan de gemeenteraad doen.

---

[i] Dorpsbelang Ballum was niet aanwezig bij de bijeenkomst. Na toezending van de samenvatting van die avonden hebben ze na de reactiedeadline nog een reactie nagezonden, op 14 december. Die reactie is alsnog opgenomen in de samenvatting van de avonden. De reactie geeft wat het college betreft geen aanleiding tot aanvullende wijzigingen in het voorstel aan de gemeenteraad.

Relatie horeca- en detailhandelsbeleid met ander beleid en regelgeving

In dit document wordt ingegaan op de relatie van het horeca- en detailhandelsbeleid met andere beleidsstukken. In deel 1 worden die relevante stukken opgesomd. In deel 2 wordt voor een aantal onderwerpen concreter aangegeven wat precies vastligt en waar de gemeente op kan sturen.

1. Relevante stukken

1.1. Opsomming relevante wetten, verordeningen, beleidsstukken

Regeling	Bevoegd orgaan	Relevante inhoud	Kom in dit doc. terug in
Omgevingswet	Rijk	Handelt onder ander over bandbreedtes waarin we als gemeenten waardes kunnen vaststellen voor bijvoorbeeld geluid en geur.	
Winkeltijdenwet	Rijk	Beschrijft onder andere de openingstijden van winkels (detailhandel) en de mogelijkheden voor gemeenten om hiervan af te wijken.	par. 2.1
Alcoholwet	Rijk	Stelt regels voor de verkoop van alcohol, die consequenties hebben voor horeca en detailhandel.	par. 2.4
Algemene Plaatselijke verordening	Raad		par. 2.1 – 2.4
Omgevingsplan	Raad	Geeft o.a. aan welke percelen gebruikt kunnen worden voor volwaardige horeca en detailhandel. Geeft daarnaast voor sommige percelen met een andere hoofdfunctie de mogelijkheid voor kleinschalige ondergeschikte vormen van horeca of detailhandel. Geeft ook definities van detailhandel en verschillende vormen van horeca. Is daarnaast ook leidend voor andere waarden die belangrijk zijn bij het gebruik van een gebouw, zoals de waarde van het beschermd dorpsgezicht.	par. 2.2
Verordening winkeltijden	Raad	Geeft ontheffing van verboden uit de Winkeltijdenwet	par. 2.1
Huisvestingsverordening	Raad	Van belang als men woonfunctie (geheel of gedeeltelijk) wil omzetten naar horeca of detailhandel. Daarvoor is (ook) een vergunning nodig op basis van deze verordening.	
Verordening precariobelasting	Raad	Regelt belasting over gebruik van gemeentegrond voor terrassen en uitstallingen en zodoende relevant voor volwaardige en ondergeschikte horeca.	
Verordening ontheffing geluidsnormen voor horecabedrijven 1995	Raad	Voorloper van beleidsregel incidentele festiviteiten groepsaccommodaties. Daarom waarschijnlijk niet	

		meer actueel, waardoor hij kan worden ingetrokken.[1]	
Strandnota	Raad	De strandnota legt o.a. vast welke bebouwing en (dus) welke horeca en detailhandel is toegestaan op het strand.	
Verordening speelautomatenhallen	Raad	Deze verordening maakt het vestigen of exploiteren van een speelautomaathal vergunningsplichtig en beperkt het aantal vergunningen tot 1. Het is een aanvulling op afdeling 7 van de APV, waarin het gaat over individuele automaten.	
Economische Visie	Raad	Visie voor onze economie. Spreekt in algemene termen. Focus op blijvend profijt en leefbaarheid. Geeft zodoende richting aan het horeca- en detailhandelsbeleid.	
Toerismebeleid	Raad	Blijvend profijt en leefbaarheid zijn ook hier belangrijk (zonder dat de termen letterlijk worden genoemd). Horeca- en detailhandel zijn een belangrijk onderdeel van toerisme en dragen als zodanig ook bij aan brede welvaart. Het stuk geeft enkele concrete richtlijnen voor het horeca- en detailhandelsbeleid. Daarnaast geldt de hierin genoemde stop op verblijfsrecreatieve bestemmingen dus ook voor horeca met een logiesfunctie.	
Beleidsregels Verblijfsrecreatie	Raad	Uitwerking van de lijn uit het toerismebeleid van een stop op (de uitbreiding van) verblijfsrecreatiebestemmingen.	
Vervoersvisie	Raad	Richt zich o.a. op reductie van (beleefde) drukte, ook door het autoluw maken van dorpscentra. Die lijn past bij de randvoorwaarden van/voor toekomstbestendige centra uit het horeca- en detailhandelsbeleid.	
Evenementenbeleid	Raad	Geeft aan waar bestaande en nieuwe evenementen aan moeten voldoen. Reguliere horeca-activiteiten (zoals dansen in een horecagelegenheid) zijn geen evenement. Dit wordt dan ook pas relevant als een bijzondere activiteit van een gelegenheid niet classificeert als een incidentele festiviteit.	
Preventie- en handhavingsplan alcoholbeleid 2022-2026	Raad	Het plan geeft aan hoe onze gemeente handhaaft op naleving van de Alcoholwet en welke sancties worden toegepast. De bedoeling is om overtredingen te stoppen, herhaling te voorkomen en risicovolle situaties te beëindigen. Verwijst voor preventie naar het gezondheidsbeleid.	par. 2.4
Gezondheidsbeleid Friese Waddeneilanden 2022-2026	Raad	Geeft richtlijnen voor preventie van (overmatig) middelengebruik.	par. 2.4

[1] Er is echter ook een ingetrokken versie met dezelfde ingangsdatum. Ook inhoudelijk lijken ze identiek. Wellicht dat hij dus al is ingetrokken, maar dat er ergens (bij publicatie of verwerking van intrekking) iets is misgegaan.

Beleidskader Sociaal Domein Regio Noordoost-Friesland	Raad	Noemt alcohol, middelen of andere onderwerpen niet letterlijk. Schetst wel algemene richtlijnen over bv. positieve gezondheid en gemeentelijke regie, die de basis vormen voor het uitvoeringsprogramma sociaal domein.	
Woonvisie	Raad	De woonvisie onderstreept het belang van een goede functiemix in dorpscentra. Daarnaast is het doel om tot 2030 nog 100 nieuwe woningen toe te voegen.	
VTH beleid & Uitvoeringsprogramma 2025	College	Het VTH-beleid geeft aan wat de prioriteiten voor vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn op o.a. de gebieden van openbare orde en veiligheid (de APV, bv. sluitingstijden horeca) en alcohol. Het uitvoeringsprogramma geeft de uitwerking daarvan.	
Uitvoeringsprogramma Sociaal Domein Ameland 2024-2025	College	Geeft aan hoe alcohol- en middelengebruik worden aangepakt.	par. 2.4
Beleidsregels standplaatsen (ontwerp) Huidig uit 2016	College	Een uitwerking van de regels uit de APV over kleinschalige detailhandel in de vorm van standplaatsen.	
Nadere regels venten Huidig bij beleidsregel standplaatsen	College	Een uitwerking van de regels uit de APV over rondtrekkende handel.	
Nota terrassenbeleid	College	Een beleidsregel die aangeeft wat wenselijk en onwenselijk wordt gevonden als het over terrassen gaat. Het gaat specifiek over situaties die (wel) vergunningsplichtig zijn. Valt onder de Welstandsnota.	par. 2.3
Nota reclamebeleid	College	Geeft aan welke reclameuitingen in welk gebied op Ameland wenselijk en welke onwenselijk zijn. Valt onder de Welstandsnota.	
Nadere regels voor terrassen en uitstellingen	College	Een uitwerking van de algemene regels uit de APV over het gebruik van gemeentegrond voor terrassen en uitstallingen. Daarmee een aanvulling op het terrassenbeleid en het reclamebeleid. Er zijn regels opgenomen waar een terras of uitstalling aan moet voldoen als deze op gemeentegrond staat.	par. 2.3
Beleidsregel incidentele festiviteiten	College	Regelt in aanvulling op de APV enkele zaken over een festiviteit, waaronder de openingstijden.	par. 2.1
Beleidsregel incidentele festiviteiten voor groepsaccommodaties	College	Regelt in aanvulling op bovengenoemde beleidsregel incidentele festiviteiten voor groepsaccommodaties.	
Beleidsregel ondergeschikte horeca (ontwerp) Huidig uit 2021	College	De beleidsregel geeft aan hoe kleinschalige horeca gecombineerd kan worden met een andere hoofdfunctie, zoals detailhandel. Bedoeld om aan te geven wanneer men in aanmerking komt voor een BOPA-vergunning.	

1.2. Interne binding en externe werking

In bovenstaande lijst zit een wezenlijk verschil tussen visie, beleid en beleidsregel enerzijds en verordening en nadere regels anderzijds. De eerste groep heeft namelijk geen externe werking en bindt ‘slechts’ het bevoegde orgaan. Dat wil zeggen dat de gemeente zichzelf zal moeten houden aan uitspraken die ze in beleid doet, maar dat dat beleid in principe geen verplichtingen of verboden kan opleggen aan bewoners of ondernemers. Beleid is dan ook vooral bedoeld om aan te geven waar de gemeente naartoe werkt.

Beleidsregels zijn binnen deze groep een bijzondere categorie. Als er wettelijke ruimte is, kan de gemeente daarin aangeven hoe ze met de beleidsruimte omgaat. Zo kan daarin bijvoorbeeld aangeven worden wanneer iemand in aanmerking komt voor een vergunning of ontheffing. Daarmee legt het in principe[2] formeel geen regels op aan de aanvrager, maar geeft het wel duidelijkheid voor de aanvrager wat ze zullen moeten doen om in aanmerking te komen. Bij het afgeven van een ontheffing of vergunning kunnen er overigens wel voorwaarden opgenomen worden, die uiteraard wel een verplichting met zich meebrengen.

Een verordening of nadere regel aan de andere kant heeft wel externe werking. Het zijn algemeen verbindende voorschriften die verboden of verplichtingen kunnen opleggen. Ook kunnen ze vastleggen of een ontheffing mogelijk of een vergunning nodig is. Als dat zo is, kunnen bij verlening daarvan weer voorwaarden meegegeven worden. En ook kunnen voor het afgeven daarvan dus weer beleidsregels opgesteld worden.

Dit betekent al met al dat bijvoorbeeld de beleidsregel incidentele festiviteiten geen wettelijke voorschriften bevat waar een ondernemer zich aan moet houden, maar dat de APV dat wel kunnen en doen.

[2] “In principe”, omdat er uitzonderingen mogelijk zijn, zeker in de praktijk. Zo is de Welstandsnota formeel gezien ook een beleidsregel, maar functioneert ze in de praktijk wel als een set regels waarvan niet afgeweken mag worden.

2. Sturingsmechanismen

2.1 Openingstijden

In dit onderdeel wordt onderscheid gemaakt tussen
- winkels (detailhandel);
- openbare inrichtingen (horeca);
- terrassen.

Belangrijke sturingsmechanismen in dit onderdeel:

Regeling of mechanisme	Bevoegd orgaan
Winkeltijdenwet	Rijk
Verordening winkeltijden	Raad
APV	Raad
Beleidsregel incidentele festiviteiten	College
Ontheffingen	Burgemeester

2.1.1 Winkels

Voor openingstijden van winkels is de basis de landelijke Winkeltijdenwet. Daarin is bepaald wanneer het verboden is een winkel open te hebben. Maar ook is daar vastgelegd dat de gemeenteraad bij verordening vrijstelling kan verlenen van die verboden en bij verordening kan bepalen dat college in individuele gevallen vrijstelling kan verlenen. Gemeente Ameland heeft een dergelijke Verordening winkeltijden, waar beide punten in geregeld zijn.

Wat ligt vast

Winkeltijdenwet (landelijke wetgeving)

- Winkels moeten dicht zijn op
    - werkdagen tussen 22 en 6 uur;
    - zondag
- Winkels moeten eerder sluiten op enkele feestdagen.

Verordening winkeltijden Ameland 2016

- Van het verbod tot openstelling op zon- en feestdagen is collectief vrijstelling verleend.

2.1.2 Openbare inrichtingen

Voor openbare inrichtingen is er niets landelijk geregeld. Hiervoor liggen de sluitingstijden vast in de APV.

Wat ligt vast

APV

- Openbare inrichtingen zijn gesloten tussen 01.00 uur en 07.00 uur (Artikel 2:29).[3]
  In het geval van ondergeschikte horeca in winkels, zijn de sluitingstijden gelijk aan die van de winkel.

[3] Het feit dat in de definitie van openbare inrichtingen ook hotels genoemd zijn (APV art. 2:27) kan de indruk wekken dat hotels ook dicht moeten zijn en gasten dus niet 's nachts kunnen terugkeren. Deze vraag werd ook opgeroepen in het oude horecabeleidsplan. De toelichting op (art. 2:29 van) de model APV van de VNG benadrukt echter dat de sluitingstijden slechts betrekking hebben op het gedeelte van de inrichting waar daadwerkelijk de horeca plaatsvindt. In diezelfde toelichting is de horecaplek in bv. een hotel dan weer de plek waar de verstrekking van drank- en rookwaren plaatsvindt (Algemene toelichting op Afdeling 4, 'natte en droge horeca').

- Burgemeester kan ontheffing verlenen van de sluitingstijd.[4]

Beleidsregel incidentele festiviteiten

- Wanneer voldaan is aan de voorwaarden voor een incidentele festiviteit, wordt de openingstijd verruimd tot 04.00 uur.[5]
    - Na 1.30 uur mogen echter geen nieuwe klanten meer toegelaten worden.

2.1.3 Terrassen

Voor terrassen zijn geen aparte regels als het gaat om openingstijden. Dat betekent dat de sluitingstijden van het terras gelijk zijn aan die van de openbare inrichting.

Mogelijke verbeterpunten

- Verordening winkeltijden. De huidige formulering kan de indruk wekken dat winkels op zon- en feestdagen 24 uur per dag open mogen zijn.
- Incidentele festiviteiten. De beleidsregel wekt de indruk ontheffing voor sluitingstijd af te geven, terwijl dat waarschijnlijk niet mogelijk is zonder aparte verlening daarvan. Door het in de APV op te nemen zou dat vermoedelijk opgelost kunnen worden.
- Afgegeven voortdurende ontheffingen van de sluitingstijd. Waarschijnlijk gebruiken de meeste gelegenheden deze ontheffing niet (meer). Ook kan in het kader van de openbare orde de vraag gesteld worden of het wenselijk is dat al deze zaken een ontheffing hebben.

[4] Deze ontheffingen zijn afgegeven voor onbepaalde tijd. Verschillende zaken hebben zo'n ontheffing.
[5] Op de website staat bij de melding 2.30 uur vermeld als eindtijd van de festiviteit; de melding festiviteit gaat echter over de *geluids*ontheffing.

2.2 Geluid

Belangrijke sturingsmechanismen in dit onderdeel:

Regeling of mechanisme	Bevoegd orgaan
Besluit Kwaliteit Leefomgeving	Rijk
APV	Raad
Omgevingsplan	Raad
Beleidsregel incidentele festiviteiten	College
Beleidsregel incidentele festiviteiten voor groepsaccommodaties	College

Tot de omgevingswet was de basis voor geluidsnormen het Activiteitenbesluit Milieubeheer (AM). De daarin genoemde normen voor activiteiten golden ook voor horeca- en detailhandelbedrijven. Het AM is met de invoering van de omgevingswet op 1 januari 2024 vervallen. De regels uit het AM maken onderdeel uit van de bruidsschat en staan dus nu in ons tijdelijke omgevingsplan.

Doordat de regels nu in ons omgevingsplan staan, is er meer ruimte voor de gemeenteraad om algemeen af te wijken van de standaard geluidsnormen. Die mogelijkheden zijn overigens niet onbeperkt; de beleidsruimte (minimale ondergrens en maximale bovengrens) staan in § 5.1.4.2.2 van het Besluit Kwaliteit Leefomgeving. Door onzekerheid over de toekomst hiervan, is op dit moment het dringende advies van partijen als de VNG om deze waarden vooralsnog zo te laten.

Specifiek afwijken kon echter tot de omgevingswet ook al. Het AM bepaalde namelijk dat er door bevoegd gezag in specifieke gevallen uitzonderingen gemaakt konden worden; bijvoorbeeld voor festiviteiten. In de Amelander APV zijn regels voor dergelijke festiviteiten opgenomen. Deze (en andere regels over de Fysieke Leefomgeving) zullen op termijn in principe verhuizen van de APV naar het omgevingsplan.

Wat ligt vast

Omgevingsplan

- Specifieke normen per tijdsblok (07.00 – 19.00 uur, 23.00 – 07.00 uur en 07.00 –23.00 uur), in art. 22.63 van het omgevingsplan.
- Stemgeluid van onoverdekte en onverwarmde buitenterreinen (zoals terrassen) wordt buiten beschouwing gelaten bij het bepalen van het geluidsniveau.

APV

- Het college kan jaarlijks collectieve festiviteiten aanwijzen (art. 4:2). Voor deze festiviteiten gelden de geluidsnormen uit het AM[6] (nu dus overgenomen in het omgevingsplan) niet en is een hogere norm per tijdsblok van toepassing. Deze hogere norm geldt tot 2.30 uur.

- Een inrichting mag 12 maal per jaar een dag(deel) een incidentele festiviteit organiseren als er minimaal twee weken van tevoren melding van gedaan is (art. 4:3). In dat geval gelden de geluidsnormen uit AM niet en is een hogere norm per tijdsblok van toepassing. Deze hogere norm geldt tot 2.30 uur.

- De normen in het omgevingsplan gelden niet voor onversterkte muziek.[7] Daarom zijn in art. 4:5 van de APV ook normen voor onversterkte muziek opgenomen. Deze zijn gelijk aan de normen uit het omgevingsplan.

[6] Deze verwijzing is geen probleem; tot 2032 mag er verwezen worden naar het AM.
[7] Zie Omgevinsplan art. 22.70, lid i.

Beleidsregel incidentele festiviteiten & Beleidsregel incidentele festiviteiten voor groepsaccommodaties

- Hier wordt ook een geluidsnorm genoemd; die lijkt echter af te wijken van de norm uit de APV.
- In de regel is opgenomen dat buiten het pand (dus, bv. op het terras) een ontheffing van de geluidsnorm tot 23.00 uur kan.
- Groepsaccommodaties mogen ook zonder melding 12x per jaar een incidentele activiteit doen. Er worden geen normen genoemd, maar wel voorschriften. Bijvoorbeeld: maximaal tot 23.00 uur, geen ‘geluidsapparaten’ buiten, ramen en deuren dicht.

Mogelijke verbeterpunten

- Geluidsnorm bij incidentele festiviteiten, die in beleidsregel anders is dan in de APV. Die laatste is leidend, maar het kan wel verwarring geven. Wellicht dat het mogelijk is om de (kern van de) beleidsregel op te nemen in de APV en de beleidsregel te laten vervallen. Maar misschien dat dit ook opgelost kan worden als dit onderwerp t.z.t. verhuist naar het Omgevingsplan.
- Dat zou ook voor het gebruik van / de ontheffing voor de buitenruimte wellicht wenselijk zijn. Opnieuw is het namelijk de vraag of een beleidsregel een regel kan bepalen die niet via een vergunning/ontheffing wordt afgegeven.

2.3 Terrassen

Belangrijke sturingsmechanismen in dit onderdeel:

Regeling of mechanisme	Bevoegd orgaan
APV	Raad
Precarioverordening	Raad
Nota terrassenbeleid	College
Nadere regels voor terrassen en uitstellingen	College
Beleidsregel ondergeschikte horeca	College

Voor openingstijden van terrassen, zie hierboven bij dat onderdeel.

Wat ligt vast

APV

- Een terras maakt onderdeel uit van een openbare inrichting; iemand met een exploitatievergunning kan dus ook een terras uitbaten (art. 2:27, lid 2).
- Op een terras mag niet verkocht worden aan personen die het terras niet gebruiken (art. 2:31, lid 2).
- Verbod op het gebruik van de openbare weg (waaronder terrassen) als dat schade toebrengt, niet voldoet aan welstand of de doorgang belemmert (art. 2:10). Daarnaast wordt de bevoegdheid aan het college overgedragen om nadere regels te stellen voor terrassen (en meer) op de openbare weg (art. 2:10, lid 3).

Precarioverordening

- Horecagelegenheden met een terras op gemeentegrond betalen per jaar een vast bedrag per m^2.

Nota terrassenbeleid

- Aan welke eisen bouwwerken moeten voldoen om in aanmerking te komen voor een omgevingsvergunning. Dat gebeurt zowel in algemene termen, als specifiek voor terrasschermen, vaste parasols en terrasoverkappingen.[8]

Nadere regels voor terrassen en uitstallingen

- Concrete regels voor terrassen en uitstallingen (=andere objecten, zoals reclame) op gemeentegrond. Bijvoorbeeld: terrassen mogen niet breder dan het pand gaan, brandkranen dienen vrij te blijven, aanpassingen van de weg zijn verboden zonder toestemming.
- Ook is vastgelegd dat terrasmeubilair dat 48 uur niet gebruikt wordt, opgeslagen moet worden en dat dit niet op de openbare weg zelf mag als het langer dan 14 dagen ongebruikt is.

Beleidsregel ondergeschikte horeca

- Terrassen zijn bij ondergeschikte horeca alleen toegestaan (1) bij detailhandel die voornamelijk voedsel of drinken verkopen, of (2) als het terras zowel niet zichtbaar als niet toegankelijk is vanaf de openbare weg.

Mogelijke verbeterpunten

- De huidige terrasdefinitie wekt de indruk dat er zonder bediening geen sprake is van een terras. Aanpassing hiervan is wenselijk.

[8] Het beleid wekt daarnaast de indruk dat voor een terras op basis van de APV een (aparte) vergunning nodig is. Dat is echter niet (meer) zo (zie APV art. 2:27, lid 2). Omdat het beleid geen externe werking heeft, is dat deel van het beleid dan waarschijnlijk ook niet meer actueel. Zie voor externe werking, ook de algemene opmerkingen in *Hoofdstuk 1.1 Interne binding en externe werking* van deze bijlage bij het horeca- en detailhandelsbeleid.

2.4 Alcohol

Belangrijke sturingsmechanismen in dit onderdeel:

Regeling of mechanisme	Bevoegd orgaan
Alcoholwet	Rijk
APV	Raad
Preventie- en handhavingsplan alcoholbeleid	Raad
Gezondheidsbeleid	Raad
Uitvoeringprogramma Sociaal Domein Ameland	College
Privaatrechtelijke overeenkomsten	College
Vergunningen (en ontheffingen)	Burgemeester

Wat ligt vast

Alcoholwet

- Zonder vergunning van de burgemeester mag er geen alcohol verkocht worden (art. 3).

- Daarnaast legt de wet diverse eisen voor en beperkingen aan de verkoop van alcohol in zowel horeca als detailhandel vast, zoals
    - horeca en detailhandel mogen niet in dezelfde onafgescheiden ruimte plaatsvinden (art. 14-15);
    - bij horeca mag alleen alcohol geschonken worden als één van de horecaruimtes een oppervlakte van minimaal 35m^2 heeft en in een slijterij mag alleen alcohol verkocht worden als één van de slijterijruimtes een oppervlakte van minimaal 15m^2 heeft (art. 10);
    - horeca mag alleen alcohol verkopen voor gebruik in die horecagelegenheid (art. 12-13);
    - alcoholverkoop mag alleen als er iemand aanwezig is die op het aanhangsel van de alcoholvergunning staat en ingeschreven is in het register sociale hygiëne (art. 24).

- Gemeenten moeten bij verordening regels vastleggen voor paracommerciële horeca, om zo oneerlijke concurrentie [met reguliere horeca] te voorkomen (art. 4). Hierin moeten in ieder geval genoemd zijn: de tijden van alcoholverstrekking en hoe om te gaan met bijeenkomsten van persoonlijke aard en bijeenkomsten gericht op personen die niet bij reguliere activiteiten betrokken zijn.

- Gemeenten kunnen bij verordening nog meer regels vastleggen (par. 3a) over:
    - verbieden of beperken van horeca-alcoholverkoop, waaronder ook de uitbreiding van de minimaalvloeroppervlakten;
    - verbieden om bezoekers beneden bepaalde leeftijd (maar max. 21) toe te laten;
    - verbieden of beperken van detailhandel-alcoholverkoop;
    - verbieden van happy hours (met prijzen lager dan 60% van gebruikelijk);
    - toestaan van proeverijen;
    - een gebied aanwijzen als alcoholoverlastgebied (bij ernstige problemen).

APV (afdeling 5)

- Paracommerciële rechtspersonen mogen alleen alcohol schenken tussen 1 uur voor en 2 uur na activiteiten en alleen als het gaat om reguliere activiteiten – alcohol schenken is dus niet toegestaan bij bijeenkomsten van persoonlijke aard of bijeenkomsten gericht op personen die niet bij reguliere activiteiten betrokken zijn (art. 2:34b).

- In cafetaria, snackbar, buurthuis, clubhuis en (sport)kantine mag geen alcohol en geen sterke drank geschonken worden (art. 2:34c).

    - Dit is waarschijnlijk onbedoeld, gezien de richtlijnen uit art. 2:34b en het feit dat nu zowel alcohol in zijn geheel als sterke drank in het bijzonder verboden worden. Het lijkt te gaan om een foutieve overname uit de modelverordening van de VNG.

- Personen jonger dan 16, worden niet toegelaten in alcoholschenkende horecabedrijven die een ontheffing sluitingstijd hebben (art. 2:34d).
    - Een letterlijke interpretatie van deze regel zou kunnen zijn dat inrichtingen met een structurele ontheffing nooit personen jonger dan 16 jaar mogen binnenlaten.

Privaatrechtelijke overeenkomsten

- In huur- of gebruikovereenkomsten, die gesloten worden met gebruikers van gemeentelijke gebouwen, wordt vaak ook ingegaan op regels rondom alcohol schenken bij deze paracommerciële gelegenheden.

Preventie- en handhavingsplan alcoholbeleid

- Doelstellingen (hoofdstuk 3):
    - gebruikers, verstrekkers en andere betrokkenen bewust maken van de nadelige gevolgen van alcoholgebruik, met name voor jongeren;
    - verstrekkers ertoe bewegen om op verantwoorde en rechtmatige wijze alcohol te (laten) verstrekken;
    - gebruikers en andere betrokkenen ertoe bewegen het alcoholgebruik door jongeren te beperken of te voorkomen;
    - (daartoe) bij toezicht en controle minimaal 75% naleving constateren en streven naar 100%.
- Daarnaast wordt per soort overtreding aangegeven wat de sanctie en de hoogte van de sanctie is (hoofdstuk 6 & bijlage 2).

Gezondheidsbeleid

- Jongeren (10-24-jarigen) zijn de primaire doelgroep van het verminderen van (overmatig) alcohol- en drugsgebruik.
- Daarbij spelen ouders/verzorgers een sleutelrol.
- Doelstelling is om alcohol- en drugsgebruik onder de 18 jaar en overmatig gebruik van jongvolwassenen tussen 18 en 24 jaar te voorkomen.

Uitvoeringprogramma Sociaal Domein

- De gemeentelijke regierol aanpak middelengebruik wordt met een plan van aanpak ingevuld. Dat plan is op basis van advies van het Trimbos-instituut.
    - NB: de inhoud van dat plan van aanpak wordt niet genoemd, maar het gaat o.a. om een jongerenwerker en projectleider middelengebruik.
- Via Sociaal Werk wordt gewerkt met een ambulant spreekuur middelengebruik.

Beleidsregel ondergeschikte horeca 2021

- Bij ondergeschikte horeca bij outdoorbedrijven is zwakalcoholhoudende drank toegestaan. Bij de algemene/overige categorie (de rest dus) is alcohol niet toegestaan bij ondergeschikte horeca, tenzij uit bestemmingsplan of omgevingsvergunning anders blijkt.

Mogelijke verbeterpunten

- Art. 2:34c APV. Dit wordt meegenomen bij de volgende herziening van de APV.
- Art. 2:34d APV. Evalueren van de precieze betekenis van de huidige formulering over de toelating van jongeren onder de 16 jaar bij bedrijven met een ontheffing sluitingstijd en of dit aansluit bij wat wenselijk is.
- Alcohol ondergeschikte horeca. Het is overzichtelijker en waarschijnlijk correcter om dit op te nemen in de APV. Ook omdat de beleidsregel niet van toepassing is op situaties die in het omgevingsplan zijn geregeld. Op basis van de Alcoholwet zou dit ook in de APV geregeld kunnen worden.

- Paracommerciële horeca / overeenkomsten. Het is de bedoeling volgend jaar de regels rondom paracommerciële horeca te evalueren en als dat nodig blijkt, aan te passen. Hierbij wordt ook gekeken naar de huidige huur-/gebruikovereenkomsten. Een actualisatie en uniformisering daarvan is algemene zin waarschijnlijk wenselijk. Daarnaast is het wellicht beter om regels (alleen) in de APV (en dus niet in overeenkomsten) op te nemen en in de overeenkomsten hiernaar te verwijzen.

Besluit van burgemeester en wethouders van Ameland tot vaststelling van de Beleidsregel ondergeschikte horeca Ameland 2026

Burgemeester en wethouders van Ameland;

gelet op artikel 4:81 en volgende van de Algemene wet bestuursrecht;

gelet op de Omgevingswet;

overwegende dat:

- ondergeschikte horeca de aantrekkingskracht van de hoofdbestemming enerzijds en de die van Ameland als bestemming anderzijds kan versterken;
- het horeca- en detailhandelsbeleid aangeeft dat er ruimte is voor ondergeschikte horeca;
- het de bedoeling is dat horeca in die gevallen alleen een ondersteunende functie heeft;
- het wenselijk is aan te geven wanneer een bestemming in aanmerking kan komen voor ondergeschikte horeca en welke voorwaarden bij het gebruik daarvan gelden;

besluiten de volgende beleidsregel vast te stellen:

Beleidsregel ondergeschikte horeca Ameland 2026

ONTWERP

Artikel 1. Definities

In deze beleidsregel wordt verstaan onder:

- verkoopvloeroppervlak: de oppervlakte van het voor publiek toegankelijke gedeelte van een pand, plus de ruimte achter de kassa (en dus exclusief opslagruimten en personeelsruimten);
- vloeroppervlakte van het horecagedeelte: de oppervlakte van het horecagedeelte, inclusief eventuele bereidingsruimte en ruimte tussen de zitplaatsen / het horecameubilair, inclusief eventuele terrassen en inclusief eventuele binnenmuren die in het horecagedeelte liggen;
- terras: een buiten de besloten ruimte van een (ondergeschikt) horecabedrijf gelegen en tot dat bedrijf horend deel, dat naar aard, inrichting of feitelijk gebruik een plek is waar consumpties kunnen worden genuttigd die door dat horecabedrijf zijn verstrekt, ongeacht de wijze of locatie van verstrekking;
- voedseldetailhandel: winkels met een detailhandelsbestemming, waar bijna alleen maar voedsel en/of dranken verkocht worden, zoals een bakkerij, ijssalon of koffiewinkel;
- zitplaats: 1 stoel, kruk of vergelijkbaar object, of een afgeronde afstand van 50 cm op een bank of vergelijkbaar, waarbij afstanden altijd afgerond worden op halve meters.

Artikel 2. Ruimtegebruik

1. De maximale ruimte die gebruikt wordt voor ondergeschikte horeca, is afhankelijk van het verkoopvloeroppervlak van het pand.

2. De beoordeling van de maximale ruimte kan op basis van twee kenmerken/methodes: het oppervlak of het aantal zitplaatsen. De keuze voor 1 van deze 2 is aan de aanvrager, die dit bij de aanvraag aangeeft.

3. Wanneer een terras op basis van artikel 3 en 4 van deze beleidsregel niet verboden is en door de ondernemer ook gebruikt wordt, telt het gebruikte oppervlak / aantal zitplaatsen van dat terras ook mee.

4. Het maximum aantal zitplaatsen is 30, maar nooit meer dan 1 zitplaats per 5 m^2 verkoopvloeroppervlak.

5. De maximale vloeroppervlakte van het horecagedeelte is 50 m^2, maar nooit meer dan:
   - **a.** 40% van het verkoopvloeroppervlak, wanneer het verkoopvloeroppervlak kleiner is dan 50 m^2;
   - **b.** 25% van het verkoopvloeroppervlak, wanneer het verkoopvloeroppervlak groter is dan 80 m^2;
   - **c.** 20 m^2 bij een verkoopvloeroppervlak van 50 tot en met 80 m^2.

ONTWERP

Artikel 3. Algemeen / overig

1. Dit artikel is van toepassing op alle gevallen die niet onder artikel 4 (voedseldetailhandel) of artikel 5 (outdoorbedrijven) vallen.

2. Ondergeschikte horeca is toegestaan en/of wordt vergund, als het voldoet aan de volgende eisen:

- **a.** de openings- en sluitingstijden van het horecagedeelte zijn dezelfde als die van de hoofdfunctie/-activiteit, of het horecagedeelte begint later en/of eindigt eerder dan de hoofdactiviteit;
- **b.** het horecagedeelte staat primair open voor degenen die komen voor de hoofdactiviteit en heeft een directe en logische relatie met de hoofdfunctie;
- **c.** er is duidelijk sprake van een waarneembare ondergeschiktheid van de horecafunctie, zowel in uitstraling, omzet als ruimtegebruik;
- **d.** het ruimtegebruik voldoet aan de richtlijnen uit artikel 2;
- **e.** er wordt geen alcohol geschonken, tenzij uit de bestemmingsomschrijving of omgevingsvergunning blijkt dat dit wel is toegestaan;
- **f.** er wordt geen luide of live muziek ten gehore gebracht;
- **g.** er zijn geen andere activiteiten zoals vergaderingen, bruiloften, recepties, feesten en partijen, en het horecagedeelte wordt niet verhuurd of beschikbaar gesteld aan derden ten behoeve van activiteiten, feesten en partijen;
- **h.** er worden geen maaltijden en buffetten verstrekt;
- **i.** er worden op, aan of bij de openbare weg geen aanduidingen gegeven waaruit op te maken valt dat in de inrichting etenswaren en dranken tegen betaling worden verstrekt voor gebruik ter plaatse;
- **j.** arrangementen met horeca worden niet toegepast;
- **k.** er wordt geen zelfstandige reclame gemaakt voor het horecagedeelte;
- **l.** het horecagedeelte is niet rechtstreeks vanaf de openbare weg toegankelijk, maar is uitsluitend bereikbaar via de entree van de hoofdfunctie;
- **m.** er is geen buitenterras dat rechtstreeks vanaf de weg zichtbaar en/of toegankelijk is, met uitzondering van plekken waar het terras wel zichtbaar is, maar alleen toegankelijk is met een betaald entreeticket voor de hoofdactiviteit.

ONTWERP

Artikel 4. Voedseldetailhandel

1. Ondergeschikte horeca bij voedseldetailhandel is toegestaan en/of wordt vergund, als het voldoet aan de volgende eisen:

a. de openings- en sluitingstijden van het horecagedeelte zijn dezelfde als die van de detailhandel, of het horecagedeelte begint later en/of eindigt eerder dan de detailhandel;

b. het horecagedeelte staat primair open voor degenen die komen voor de detailhandel en heeft een directe en logische relatie met die hoofdfunctie;

c. er is duidelijk sprake van een waarneembare ondergeschiktheid van de horecafunctie, zowel in uitstraling, omzet als ruimtegebruik;

d. het ruimtegebruik voldoet aan de richtlijnen uit artikel 2;

e. er wordt geen alcohol geschonken, tenzij uit de bestemmingsomschrijving of omgevingsvergunning blijkt dat dit wel is toegestaan;

f. er wordt geen luide of live muziek ten gehore gebracht;

g. er zijn geen andere activiteiten zoals vergaderingen, bruiloften, recepties, feesten en partijen, en het horecagedeelte wordt niet verhuurd of beschikbaar gesteld aan derden ten behoeve van activiteiten, feesten en partijen;

h. er worden geen maaltijden en buffetten verstrekt;

i. er worden op, aan of bij de openbare weg geen aanduidingen gegeven waaruit op te maken valt dat in de inrichting etenswaren en dranken tegen betaling worden verstrekt voor gebruik ter plaatse;

j. arrangementen met horeca worden niet toegepast;

k. er wordt geen zelfstandige reclame gemaakt voor het horecagedeelte.

ONTWERP

Artikel 5. Outdoorbedrijven

1. Dit artikel is van toepassing op de in lid 2, onder j vermelde outdoorbedrijven waaraan eerder via het omgevingsplan toestemming voor ondergeschikte horeca is gegeven.

2. Ondergeschikte horeca bij outdoorbedrijven is toegestaan als dat in het bestemmingsplan is vermeld en als het voldoet aan de volgende eisen:

a. het horecagedeelte staat uitsluitend open voor degenen die primair komen voor de hoofdactiviteit (gasten die deelnemen aan een (sport)activiteit) en heeft een directe en logische relatie met de hoofdfunctie; passanten krijgen dus geen toegang tot de ondergeschikte horeca;

b. de opening- en sluitingstijden van het horecagedeelte zijn dezelfde als die van de hoofdfunctie c.q. hoofdactiviteit, of het horecagedeelte begint later en/of eindigt uiterlijk 1 uur na sluiting/afronding van de hoofdactiviteit;

c. er is duidelijk sprake van een waarneembare ondergeschiktheid van de horecafunctie, zowel in uitstraling, omzet als ruimtegebruik;

d. er wordt geen alcoholhoudende drank geschonken, met uitzondering van zwak-alcoholhoudende drank;

e. er wordt naast kleine eetwaren alleen een barbecue of vergelijkbare eetwaren aangeboden in combinatie met de boeking van een hoofdactiviteit;

f. er worden op, aan of bij de openbare weg geen aanduidingen gegeven waaruit op te maken valt dat in de inrichting etenswaren en dranken tegen betaling worden verstrekt voor gebruik ter plaatse;

g. er wordt geen zelfstandige reclame gemaakt voor het horecagedeelte, anders dan voor gasten die een hoofdactiviteit willen boeken (denk hierbij onder andere aan website en folder);

h. er wordt geen luide of live muziek ten gehore gebracht;

i. er zijn geen andere activiteiten zoals festiviteiten, vergaderingen, bruiloften, recepties, feesten en partijen die geen relatie hebben met de hoofdfunctie en het horecagedeelte wordt niet verhuurd of beschikbaar gesteld aan derden ten behoeve van activiteiten, feesten en partijen;

j. het gaat om een outdoorbedrijf op één van de volgende locaties:
10. De Vleijen 8 Nes (Outdoor Ameland Klimpark & Paintball)
20. Westerpad 1a Nes (Ameland Adventure)

ONTWERP

Artikel 6. Afwijking
Vormen van kleinschalige horeca die niet passen binnen deze beleidsregel komen niet in aanmerking voor een vergunning, tenzij het horeca- en detailhandelsbeleid hier expliciet ruimte voor geeft.

Artikel 7. Relatie met andere regels
Deze beleidsregel doet niets af aan de toepassing van regels op grond van andere wetten en regelingen zoals de Alcoholwet en de Precarioverordening van de gemeente Ameland.

Artikel 8. Overgangsbepalingen
Oude vergunningen ondergeschikte horeca kunnen ambtelijk aangepast worden, als deze beleidsregel aan een onderneming meer mogelijkheden biedt dan ze op basis van de oude vergunning heeft.

Artikel 9. Intrekking oude regeling
De Beleidsregel ondergeschikte horeca 2021 wordt ingetrokken.

Artikel 10. Inwerkingtreding en citeertitel
1. Deze beleidsregel treedt in werking op de eerste dag na bekendmaking in het gemeenteblad.
2. Deze beleidsregel wordt aangehaald als Beleidsregel ondergeschikte horeca Ameland 2026.

Ondertekening
Aldus vastgesteld door burgemeester en wethouders van Ameland, in de vergadering van … [*datum definitieve vaststelling wordt later bekend*]

ONTWERP

TOELICHTING

ALGEMEEN

Ondergeschikte horeca is een kleinschalige vorm van horeca (d.w.z. ter plaatse tegen betaling eten en/of drinken), die gebeurt in combinatie met een andere hoofdfunctie. Denk bijvoorbeeld aan een koffiecorner bij een winkel, een museumcafé of een leescafé bij de bibliotheek. Maar ook aan zitgelegenheid bij een ijssalon. De ijssalon zelf is namelijk detailhandel, maar zodra er de mogelijkheid is om het ter plaatste op te eten, wordt het een vorm van horeca.

Sinds 2011 heeft de gemeente Ameland een beleidsregel over deze vorm van horeca. In 2021 is die aangepast is om voor outdoor een andere uitleg toe te voegen. De huidige beleidsregel is de opvolger hiervan. Deze beleidsregel is vooral bedoeld om nieuwe aanvragen te beoordelen. In principe is hij niet van toepassing op ondergeschikte horeca die via het omgevingsplan is toegestaan. In die gevallen geldt de omschrijving die in het omgevingsplan is opgenomen, tenzij in die beschrijving verwezen wordt naar deze beleidsregel. Datzelfde geldt voor situaties die met een vergunning zijn mogelijk gemaakt: de beleidsregel is alleen van toepassing, als in de vergunning verwezen werd naar de voorwaarden uit de beleidsregel.

Het uitgangspunt blijft dat horeca bij andere functies altijd ondergeschikt is en zich niet ontwikkelt tot zelfstandige horeca. De beleidsregel is bedoeld om dat te verzekeren en uit te leggen wanneer een horecafunctie als ondergeschikt wordt gezien. Daarbij is de combinatie van alle opgesomde kenmerken/eisen essentieel. Elk kenmerk is belangrijk om ervoor te zorgen dat de horeca ondergeschikt blijft, maar het is de combinatie die dat daadwerkelijk verzekert.

De huidige herziening voegt een categorie toe, namelijk die van voedseldetailhandel. De mogelijkheden voor deze categorie zijn wat anders dan voor andere detailhandel (voor wie artikel 4 van toepassing is). Dat past in de trend waarin functies steeds meer door elkaar lopen. Ook sluit het aan bij de richtlijnen uit het gemeentelijke toerismebeleid Van meer naar beter. Daarnaast heeft het ook te maken met de aard van deze zaken. Op Ameland zijn namelijk meerdere kleine winkels actief in dit segment. De ervaring leert dat het verkoopoppervlak van deze winkels zo klein is dat er binnen moeilijk ruimte gecreëerd kan worden. Vandaar dat ook de mogelijkheid om naar buiten uit te wijken wordt versoepeld. De wenselijkheid van die mogelijkheid ligt ook in de aard van de verkochte producten. Wanneer in hoofdzaak voedsel en/of drinken wordt verkocht, is het waardevol om die producten ook te proeven. De kleinschaligheid van die gelegenheden is daarmee ook een versterking van het aanbod aan bezoekers. Een andere belangrijke reden om de mogelijkheid op gebruik van de buitenruimte voor horeca niet voor elke vorm van ondergeschikte horeca vrij te geven, is de leefbaarheid. Gebruik van de buitenruimte zorgt voor meer drukte en geluid. Het is daarom wenselijk dat dat niet bij elke winkel toegestaan is.

De herziening van de beleidsregel is ook gebruikt om de tekst en indeling van de regeling aan te passen en te vereenvoudigen. Daarnaast zijn de voorwaarden voor het ruimtegebruik aangepast en in een apart artikel gezet. Daarbij is de mogelijkheid om ondergeschikte horeca op basis van zitplaatsen te doen ook nieuw. In de toelichting op artikel 2 wordt daar verder op in gegaan.

ARTIKELSGEWIJS

Artikel 1. Definities

Voor de definities van oppervlakte is zoveel mogelijk aangesloten bij officiële definities, zoals van Locatus en de NEN 2580.

Voor de vloeroppervlakte van het horecagedeelte tellen muren die het horecagedeelte afscheiden dus niet mee.

De ‘vergelijkbaar’ in de definitie van zitplaats betekent dat iets wat als zitmeubel bedoeld is of zo wordt gebruikt, bijvoorbeeld een boomstronk of kei, ook als zitplaats gezien wordt. De afronding betekent bijvoorbeeld dat 120 cm gezien wordt als 2 zitplaatsen, terwijl 130 cm gezien wordt als 3 zitplaatsen.

ONTWERP

Artikel 2. Ruimtegebruik

Er worden hier 2 verschillende methodes gebruikt, om zo flexibiliteit te geven aan ondernemers. De methode met de zitplaatsen is er bijvoorbeeld met het oog op ondernemers die gebruik mogen maken van een terras en meer ruimte tot hun beschikking hebben dan het maximale toegestane oppervlak. Op deze manier kunnen zij toch hun hele buitenruimte gebruiken door te kiezen voor een ruime verdeling van de zitplaatsen. Maar uiteraard kan een ondernemer hiermee ook binnen kiezen om het horecagedeelte ruimer op te zetten en/of het horecagedeelte en de hoofdfunctie in ruimtegebruik door elkaar te laten lopen.

Het verkoopvloeroppervlak en daarmee de ruimte in het pand (zie definitie) is dus leidend voor de bepaling van het horecaoppervlak of het aantal zitplaatsen. Maar het oppervlak of het aantal zitplaatsen dat buiten gebruikt wordt, telt wel mee (lid 3). Dit zorgt voor rechtsgelijkheid. Zo heeft een ondernemer met toestemming voor een terras namelijk niet meer ruimte voor ondergeschikte horeca dan een ondernemer zonder die toestemming (of ruimte).

Een voorbeeld ter verduidelijking: een ondernemer heeft een verkoopvloeroppervlak van 100 m^2 en toestemming voor een terras. Hij mag dan gebruik maken van 1 van de volgende opties:

- 25 m^2 horecagedeelte, want 25% van het verkoopvloeroppervlak en 25% van 100 = 25;
- 20 zitplaatsen, want 1 per 5 m^2 verkoopvloeroppervlak en 100 / 5 = 20.

Wanneer hij dat eerste doet en ervoor kiest om 20 m^2 buiten te gebruiken, mag hij binnen nog (maar) 5 m^2 gebruiken. Als hij gaat voor zitplaatsen en buiten 15 zitplaatsen gebruikt, mag hij er binnen nog (maar) 5 gebruiken.

Lid 5

Het onderscheid in percentage is bedoeld om wat meer ruimte te bieden voor ondernemers met een klein pand. Ook met een hoger percentage dan in de grotere gevallen, gaat het hier nog steeds om een beperkt oppervlak van het horecagedeelte. Dat draagt er aan bij dat het horecagedeelte niet uit kan groeien tot (rendabele) volwaardige horeca.

De aparte middencategorie (lid c) is bedoeld om situaties te voorkomen waarin een groter pand leidt tot minder mogelijkheid tot horeca dan een (iets) kleiner pand. 40 % van 49 m^2 (= bijna 20 m^2) is namelijk meer dan 25 % van 51 m^2 (bijna 13 m^2).

De percentages uit dit lid en het verkoopvloeroppervlak dat recht geeft op 1 zitplaats uit lid 4 zijn zo gekozen dat ze beide ongeveer evenveel mogelijkheden bieden.

Artikel 3. Algemeen/Overig

Lid 2

Onder h: de bedoeling is dat het eten ook kleinschalig blijft en dus te voorkomen dat het ontwikkelt richting een restaurantfunctie voor lunch en/of diner.

Onder k: ook in reclame is het de bedoeling dat er een ondergeschikte rol en geen zelfstandige aantrekkende functie is.

Onder m: en/of betekent dat de horeca niet meer als ondergeschikt wordt gezien als aan (minimaal) 1 van beide voorwaarden wordt voldaan. Een terras bij deze categorie kan dus alleen als het terras onzichtbaar én ontoegankelijk is van de openbare weg. De bedoeling is dat een eventueel terras geen zelfstandig aantrekkende functie heeft. De uitzondering voor een betaalde hoofdfunctie (zoals bv. bij de meeste musea) is doordat de betaling voor de hoofdfunctie al een drempel is tot een zelfstandig aantrekkende functie.

Artikel 4. Voedseldetailhandel

Lid 1

Het verschil met de algemene voorschriften uit artikel 2 is dus de mogelijkheid om een terras te hebben die zichtbaar en/of toegankelijk is vanaf de openbare weg. Zie ook de algemene toelichting.

ONTWERP

Onder h: zie toelichting artikel 3, lid 2, onder h.

Onder k: zie toelichting artikel 3, lid 2, onder k.

Artikel 5. Outdoorbedrijven

Dit artikel is dus van toepassing op 2 specifieke outdoorbedrijven. Het bestemmingsplan Buitengebied Ameland verwijst voor de invulling van ondergeschikte horeca bij die bedrijven naar de Beleidsregel ondergeschikte horeca 2021. Omdat de huidige beleidsregel de opvolger is van die beleidsregel, is deze beleidsregel ook van toepassing op ondergeschikte horeca bij die bedrijven.

Lid 2

Onder b: De uiterlijke openingstijd is hier anders dan bij de artikelen 3 en 4. Dat heeft te maken met de aard van de hoofdactiviteit, die hier ook anders is. Daardoor heeft ook de ondergeschikte horeca een andere functie en volgt veelal op de activiteit.

Artikel 8. Overgangsbepalingen

Deze beleidsregel geeft in een aantal gevallen meer mogelijkheden tot ondergeschikte horeca dan de vorige beleidsregel. Dat kan ervoor zorgen dat een onderneming die nu al een vergunning heeft, op basis van die vergunning minder mag dan een vergelijkbare onderneming die een vergunning krijgt op basis van deze nieuwe beleidsregel. Dat wordt als onredelijk gezien. Daarom dat de mogelijkheid aangeboden wordt om die oudere vergunning aan te laten passen. Ambtelijke aanpassing betekent dat hiervoor niet de formele procedure voor het aanvragen van een vergunning doorlopen hoeft te worden en daarvoor ook geen leges nodig zijn.

ONTWERP

Besluit van burgemeester en wethouders van Ameland tot vaststelling van de Beleidsregel standplaatsen Ameland

Burgemeester en wethouders van Ameland;

gelet op artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht en hoofdstuk 1 en afdeling 4 van de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Ameland;

overwegende dat:

- in de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Ameland in algemene zin is aangegeven wat de weigeringsgronden zijn voor een aanvraag voor een standplaatsvergunning;
- het wenselijk is aan te geven wanneer daar in ieder geval sprake van is;
- de oude beleidsregel standplaatsen en venten niet meer voldeed;

besluiten de volgende beleidsregel vast te stellen:

Beleidsregel standplaatsen Ameland

ONTWERP

Artikel 1. Soorten standplaatsen

In deze beleidsregel wordt onderscheid gemaakt tussen 4 verschillende soorten standplaatsen:

- jaarrondstandplaats: een standplaats die jaarrond, of langer dan 10 weken per jaar, op een vast dagdeel of vaste dagdelen in de week op dezelfde standplaats staat;
- seizoensstandplaats: een standplaats voor een deel van het jaar, voor seizoensproducten;
- tijdelijke standplaats: een standplaats voor enkele dag(del)en;
- ideële standplaats: een tijdelijke standplaats van een organisatie zonder winstoogmerk en met een algemeen maatschappelijk doel, zoals een goed doel, of een lokale vereniging voor muziek of sport.

Artikel 2. Duur en frequentie

1. Een vergunning voor een standplaats is altijd een tijdelijke vergunning.

2. Een tijdelijke of ideële standplaats wordt voor maximaal 3 dagen op een rij en voor maximaal 1 keer per kwartaal (aan dezelfde persoon, organisatie of vergelijkbaar) toegekend.

3. Een vergunning voor een seizoensstandplaats wordt voor maximaal alle dagen van de week toegekend, voor een periode van maximaal 10 weken per jaar en voor maximaal 3 jaar op rij. De periode van 10 weken hoeft niet aaneengesloten te zijn, maar moet wel binnen een tijdsbestek van 6 maanden vallen.

4. Een vergunning voor een jaarrondstandplaats wordt voor maximaal 3 jaar en voor maximaal 2 dagen in de week toegekend, waarbij een deel van een dag als een volledige dag telt.

5. In afwijking van lid 3 en 4, is de duur van een vergunning voor een standplaats op een nieuwe locatie maximaal 1 jaar.

6. Op één locatie mag eenzelfde persoon, organisatie of vergelijkbaar voor niet meer dan 10 weken per jaar een seizoensstandplaats of niet meer dan 2 dagen per week een jaarrondstandplaats hebben. Ook mag een jaarrondstandplaats en een seizoensstandplaats niet door eenzelfde persoon, organisatie of vergelijkbaar op één locatie in hetzelfde jaar gecombineerd worden. Voor de voorschriften in dit lid worden 2 locaties die minder dan 500 meter van elkaar liggen als dezelfde locatie beschouwd.

Artikel 3. Aanvraagprocedure

1. Een standplaatsvergunning wordt aangevraagd via het formulier op de gemeentelijke website.

2. Bij aanvraag moeten de volgende zaken in ieder geval ingeleverd worden:
   - **a.** een voorkeurslocatie;
   - **b.** een situatieschets van de standplaats op die locatie met duidelijke afmetingen;
   - **c.** een foto van de kraam of vergelijkbaar - als dat niet kan, is een ontwerp ook mogelijk;
   - **d.** een beschrijving van het te verkopen assortiment.

3. Als de standplaats zich bevindt op het terrein waarvan de gemeente geen eigenaar is, moet bij de aanvraag ook een toestemming van de terreineigenaar getoond worden.

4. Een standplaatsvergunning kan op elk moment aangevraagd worden, maar moet minimaal 8 weken voor de gewenste 1e dag van de standplaats ingediend zijn.

Artikel 4. Beoordelingsprocedure

ONTWERP

1. Aanvragen worden in volgorde van binnenkomst behandeld. Het principe ‘wie het eerst komt, wie het eerst maalt’ geldt hier dus.

2. Aanvragen die vóór 1 oktober voorafgaand aan het jaar waar ze betrekking op hebben ingediend zijn, worden behandeld alsof ze tegelijk ingediend zijn.

3. Aanvragen die binnen 2 maanden na ingang van deze beleidsregel zijn ingediend, worden behandeld alsof ze tegelijk ingediend zijn.

4. Een aanvraag voor een standplaatsvergunning wordt eenzijdig door de gemeente getoetst aan de weigeringsgronden van de op dat moment geldende Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en de uitwerking daarvan in deze beleidsregel.

5. Als 2 (of meer) aanvragen tegelijk zijn ingediend en allebei in aanmerking komen voor een vergunning, maar niet met elkaar te combineren zijn, beslist loting welke aanvrager een vergunning krijgt.

6. Indien de aangevraagde locatie ongeschikt is, denkt de gemeente op vraag van de aanvrager mee of en waar een locatie in de omgeving wel geschikt is.

7. Bij de beoordeling van de geschiktheid van een locatie, worden ook eventuele ervaringen met eerdere standplaatsen op die locatie meegenomen.

8. Als de beoordeling onder lid 7 positief uitvalt en omstandigheden gelijk zijn, wordt een aanvraag voor een locatie die eerder al is gebruikt voor een standplaats opnieuw goedgekeurd, zolang het gaat om een vergelijkbare standplaats.

Artikel 5. Weigeringsgronden

1. Van één van de weigeringsgronden uit de APV is in ieder geval sprake als minstens één van de volgende situaties zich voordoet:
    - **a.** de locatie is ten oosten van de denkbeeldige lijn tussen de Bureblinkert (paal 17) en de Kooiplaats;
    - **b.** de locatie is niet aan of dichtbij een veelgebruikte doorgaande weg;
    - **c.** de standplaats bevindt zich op de rijbaan van een openbare weg en/of het innemen van een standplaats leidt tot het blokkeren van de weg;
    - **d.** het is aannemelijk dat het innemen van de standplaats tot veel extra verkeer zal leiden en daarvoor zijn geen voorzieningen, zoals een parkeerplaats;
    - **e.** het innemen van de standplaats gaat ten koste van 1 of meerdere parkeerplek(ken) op momenten dat die plekken noodzakelijk zijn voor het parkeren;
    - **f.** de standplaats is hemelsbreed binnen 250 meter van een andere standplaats die op dezelfde dag(en) ingenomen wordt;
    - **g.** de standplaats is op dezelfde dag(en) als en hemelsbreed binnen 250 meter van een evenement of markt;
    - **h.** de grootte van de standplaats is niet passend in de omgeving;
    - **i.** de standplaats is op het strand;
    - **j.** voor de locatie heeft iemand anders al een standplaatsvergunning voor (één van) de aangevraagde momenten;
    - **k.** op de locatie is al sprake van één of meerdere standplaatsvergunningen voor andere momenten en het toevoegen van nog een moment tast de leefbaarheid voor aanwonenden teveel aan;
    - **l.** het toekennen van het aangevraagde aantal dagen leidt tot een (te) grote aantasting van de leefbaarheid voor aanwonenden;
    - **m.** het uiterlijk en de uitstraling van de standplaats past niet bij/in de omgeving;
    - **n.** de aanvraag is in strijd met minstens één van de voorwaarden uit artikel 6;
    - **o.** de aanvraag brengt het voorzieningenniveau in de gemeente in gevaar.

ONTWERP

2. De opsomming uit lid 1 is niet volledig. Voor de specifieke situatie kunnen dus nog andere zaken dan die in lid 1 genoemd zijn, reden zijn om aan aanvraag te weigeren.

Artikel 6. Voorwaarden

1. Aan een vergunning worden in ieder geval de volgende voorwaarden verbonden:

    a. de standplaats moet er steeds netjes en verzorgd uitzien;
    b. een standplaats in de dorpen mag, inclusief opbouw en afbraak, alleen ingenomen worden tussen 08.00 en 21.00 uur;
    c. een standplaats buiten de dorpen mag, inclusief opbouw en afbraak, alleen worden ingenomen tussen zonsopgang en zonsondergang, maar nooit eerder dan 08.00 uur en nooit later dan 21.00 uur;
    d. de standplaatslocatie moet op de onder b en c genoemde eindtijd volledig vrij en leeg zijn, tenzij het gaat om een seizoens- of tijdelijke standplaats van maximaal een week, die op particulier terrein in één van de dorpen staat en de volgende dag weer gebruikt wordt;
    e. onmiddellijk na afloop van de verkoopactiviteiten moet de gebruikte locatie en de directe omgeving worden schoongemaakt en in de oorspronkelijke staat worden opgeleverd;
    f. aanwijzingen van de politie en van de toezichthouder moeten precies en direct worden opgevolgd;
    g. de vergunninghouder moet er alles aan doen (en laten) om (over)last en schade voor anderen te voorkomen;
    h. gebruik van luidsprekers, versterkers of ander geluidsapparaat is niet toegestaan;
    i. de standplaatshouder biedt op of rond de standplaats geen zitplaatsen voor klanten aan;
    j. afhankelijk van de locatie mogen op een standplaats maximaal 2 statafels (en dus geen zitplaatsen of ander meubilair) geplaatst worden, maar alleen binnen het oppervlak van de standplaats;
    k. de vergunninghouder moet zich op verzoek van een toezichthouder of de politie officieel kunnen legitimeren;
    l. als een standplaats voor zonsopgang of na zonsondergang ingenomen mag worden, is de vergunninghouder verplicht de standplaats voor zonsopgang en vanaf zonsondergang te verlichten op een manier dat de gestalde goederen goed en helder verlicht zijn;
    m. de standplaats wordt door de aanvrager zelf ingenomen;
    n. er wordt geen alcohol verkocht of geschonken;
    o. de standplaatshouder erkent dat hij persoonlijk – en dus niet de gemeente – verantwoordelijk is voor schade die zou ontstaan bij het gebruik van de vergunning;
    p. de standplaats wordt niet ingenomen op dagen dat er hemelsbreed binnen 250 meter van de standplaats een evenement, braderie of markt is;
    q. de standplaats wordt niet ingenomen wanneer er sprake is van bijzondere omstandigheden zoals weg- en rioleringswerkzaamheden.

2. Burgemeester en wethouders van Ameland kunnen afhankelijk van de locatie afwijken van bovengenoemde voorwaarden en/of extra voorwaarden meegeven.

Artikel 7. Overige bepalingen

1. Er wordt geen wachtlijst bijgehouden. Iemand die eerder een aanvraag heeft gedaan voor een al bezette locatie, krijgt dus geen voorrang als die locatie weer vrijkomt.
2. Na afloop van de vergunningsperiode kunnen ook anderen dan de vorige standplaatshouder in aanmerking komen voor een vergunning op die locatie. Een uitzondering wordt gemaakt na het eerste jaar op een nieuwe locatie, in dat geval komt eerst de huidige vergunninghouder met voorrang in aanmerking voor een verlenging van 3 jaar.
3. Een vergunning is alleen overdraagbaar in bijzondere gevallen, zoals overlijden of langdurige ziekte.
4. Als de vergunninghouder van een jaarrondstandplaats langer dan 2 maanden achter elkaar geen gebruik maakt van de vergunning, kan de vergunning ingetrokken worden.
5. Als de vergunninghouder van een seizoensstandplaats langer dan 4 weken geen gebruik maakt van de vergunning, kan de vergunning ingetrokken worden.

ONTWERP

6. Voor een standplaatsvergunning moeten leges betaald worden, op basis van de geldende legesverordening.
7. Als een standplaats op gemeentegrond is, moet per jaar ook precariobelasting betaald worden op basis van de geldende verordening precariobelasting.

Artikel 8. Intrekking oude regeling

De Beleidsregel Standplaatsen en Venten uit 2016 wordt ingetrokken.

Artikel 9. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze beleidsregel treedt in werking op de eerste dag na bekendmaking in het gemeentelijke infoblad.
2. Deze beleidsregel wordt aangehaald als Beleidsregel standplaatsen Ameland.

Ondertekening

Aldus vastgesteld door burgemeester en wethouders van Ameland, in de vergadering van … [*datum definitieve vaststelling wordt later bekend*]

ONTWERP

TOELICHTING

Algemeen

Deze beleidsregel is een uitwerking van regels uit de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), bijvoorbeeld over de weigeringsgronden (artikel 1:8 en 5:18). De beleidsregel is niet bedoeld als vervanging van deze regels uit de APV daarvan en dus blijven regels daaruit ook gelden. Dat gaat naast de weigeringsgronden bijvoorbeeld ook om regels over het intrekken van een ontheffing of het persoonsgebonden karakter van de vergunning.

De beleidsregel is op het gebied van standplaatsen de opvolger van de Beleidsregel Standplaatsen en Venten uit 2016. Een splitsing tussen de regels over standplaatsen en venten was nodig. De regels over standplaatsen zijn namelijk een beleidsregel, omdat het gaat over een activiteit waarvoor volgens de APV een vergunning nodig is. De regels over venten zijn nadere regels, omdat dat toegestaan is onder voorwaarden en daar volgens de APV geen vergunning voor nodig is.

Bij de splitsing van het beleid van standplaatsen en venten, is de inhoud van het standplaatsenbeleid volledig vernieuwd. Het standplaatsenbeleid bleek namelijk niet meer aan te sluiten bij de huidige situatie en behoefte. Er waren in het oude beleid twee locaties aangewezen als vaste standplaatsen, maar die werden niet of nauwelijks gebruikt. Tegelijk bleken er wel aanvragen of situaties te zijn waar behoefte was aan een standplaats op een andere locatie en voor vaak maar een deel van het jaar. De gemeente stond in meerdere gevallen best positief tegenover deze behoefte en daarom was vernieuwing van het beleid nodig.

Aansluitend bij die behoefte is in dit beleid gekozen om locaties niet in het beleid al vast te leggen (en dus de rest uit te sluiten), maar het initiatief hiervoor aan de markt/aanvragers over te laten. Dat sluit aan bij het toerismebeleid ‘Van meer naar beter’, waarin staat dat het voor de ontwikkeling van het toerisme goed is als dingen op verrassende plekken kunnen ontstaan. Ook sluit het aan bij de principes van de Omgevingswet,. Die principes roepen overheden namelijk op om te denken in ‘ja, mits…’ (en dus niet in ‘nee, tenzij…’).

Natuurlijk betekent dit niet dat elke locatie geschikt is. De geschiktheid van de locatie wordt nog steeds getoetst. Deze beleidsregel is bedoeld om duidelijkheid te geven over de procedure en al enkele grote lijnen te schetsen van de beoordeling van de geschiktheid van een aanvraag/locatie.

Deze werkwijze zorgt er wel voor dat er voor de gemeente meer werk is in de beoordeling van aanvragen voor een standplaatsvergunning. De verwachting is echter dat het aantal aanvragen ook nu beperkt zal blijven en de werklast dus te overzien is. De gemeente is namelijk niet zo groot en het aantal (aan)vragen in de afgelopen jaren hierover was ook niet heel veel.

Artikelsgewijs

Artikel 1. Definities

Seizoensproducten zijn bijvoorbeeld oliebollen, ijs en gekoelde dranken.

Het onderscheid tussen een tijdelijke en ideële standplaats is gemaakt om ook onderscheid in de hoogte van de leges te kunnen maken. Die leges worden niet in deze beleidsregel vastgelegd, maar in de legesverordening.

Artikel 2. Duur en frequentie

Lid 1

Zie toelichting bij artikel 7, lid 2.

Lid 5

Een nieuwe locatie is een locatie waar nog niet eerder een standplaats is geweest. Zo’n locatie brengt het risico met zich mee dat het anders uitpakt dan verwacht. Daarom dat hier gekozen wordt voor een kortere periode. Op die manier kan de ongewenste situatie relatief snel toch nog beëindigd worden. Het 1e jaar op een nieuwe locatie kan dan als een pilot/test beschouwd worden.

ONTWERP

Lid 6
Deze regel voorkomt dat een zelfde handelaar een groot deel van het jaar in hetzelfde gebied handel drijft. Als dat zou gebeuren, is in feite sprake van winkel en niet meer van een standplaats.

Op basis van deze regel is het dus wel mogelijk om bijvoorbeeld voor 1 dag in de week op een locatie een jaarrondstandplaats te hebben en binnen 500 meter van die plaats voor nog 1 dag per week een jaarrondstandplaats te hebben. Ook dan is het namelijk niet meer dan 2 dagen per week. Uiteraard is het ook mogelijk om voor 2 dagen op de ene locatie een jaarrondstandplaats te hebben en op meer dan 500 m van deze plaats voor andere dagen ook een andere jaarrondstandplaats te hebben.

Artikel 3. Aanvraagprocedure
Lid 2
Onder c: De bedoeling is dat de gemeente een goede afweging kan maken voor de wenselijkheid van de specifieke standplaats op de specifieke locatie. Omdat hierbij de uitstraling (omgevingskwaliteit) belangrijk is, wordt een foto gevraagd. Bij een aanvraag zal een kraam misschien nog niet klaar zijn, daarom dat het ontwerp in die gevallen ook mogelijk is.

Onder d: Deze informatie is nodig om eventuele overlast te kunnen beoordelen, omdat gebakken producten bijvoorbeeld sneller voor geuroverlast zorgen.

Artikel 4. Beoordelingsprocedure
Lid 5
Niet te combineren is bijvoorbeeld als de aanvragen voor hetzelfde moment en op exact dezelfde locatie of dicht bij elkaar zijn, of als het op die locatie onwenselijk is als er meerdere dagen in de week een standplaats wordt ingenomen. Zie ook artikel 5.

Lid 8
Een niet vergelijkbare standplaats is bijvoorbeeld een standplaats die vaker, langer of op andere momenten wordt ingenomen, of een standplaats die groter is.

Artikel 5. Weigeringsgronden
De opsomming uit lid 1 is bedoeld om aan geven wanneer een aanvraag in ieder geval geweigerd wordt. De lijst is niet limitatief. Dat betekent dat een standplaats niet automatisch toegewezen wordt als er geen sprake is van één van de opgesomde situaties. Daarnaast kan een standplaats ook geweigerd worden op een strengere eis dan die opgenomen is in de lijst.

Onder a: Het uitgangspunt is dat de rust van het buitengebied behouden blijft. Dat is ook de reden dat het bestemmingsplan buitengebied in principe geen ruimte bood aan standplaatsen. Die willen we aanpassen om daar flexibeler mee om te kunnen gaan, maar tegelijk blijft die rust dus wel belangrijk. De oostzijde van het eiland is een voorbeeld van een stukje unieke rust. Daar past de bedrijvigheid van ambulante handel niet bij. De genoemde denkbeeldige lijn is op onderstaande afbeelding in het rood afgebeeld.

ONTWERP



Onder b: Net als bij a is hierbij vooral de bescherming van de rust belangrijk. Als er geen veelgebruikte weg dichtbij is, gaat het om een rustige plek. De bedrijvigheid van een standplaats en het verkeer dat die zal aantrekken zijn daarom niet gepast.

Onder i: Ook hier is weer de rust die onder a is beschreven een belangrijk uitgangspunt, net als de weidsheid van het strand. In lijn met de strandnota is nieuwe activiteit/voorwerpen op het strand daarom niet wenselijk.

Onder k en l: Hiermee wordt de intensiteit van de standplaats(en) voor aanwonenden meegenomen bij de beoordeling. Het is daardoor mogelijk dat een locatie in principe wel geschikt is voor een standplaats, maar dat het onwenselijk is om dit voor meer/veel dagen in de week of het jaar te doen. Bijvoorbeeld omdat het de privacy van die aanwonenden teveel aantast of leidt tot geluids- of geuroverlast of tot veel extra verkeer. Om die reden kan het onwenselijk zijn om een extra vergunning voor een jaarrondstandplaats of een seizoensstandplaats voor veel/alle dagen in de week toe te kennen. Zie ook (de toelichting op) artikel 4, lid 5.

Onder n: In principe mag de gemeente geen economische redenen meenemen in het beoordelen van aanvragen. Daarvan is 1 uitzondering mogelijk, die hier genoemd wordt. Het gaat om gevallen waarin standplaatsen ervoor zorgen dat belangrijke voorzieningen die permanent in een dorp gevestigd zijn niet kunnen blijven bestaan. Dat aantonen kan alleen met uitgebreid onderzoek.

Artikel 7. Overige bepalingen

<u>Lid 2</u>

In theorie is er met deze beleidsregel geen maximum aan het aantal standplaatsen in de gemeente. In de praktijk is dat anders, omdat het aantal geschikte plaatsen waarschijnlijk beperkt is. Als vergunningen dan voor onbepaalde tijd verleend worden, zouden andere kandidaten op den duur nooit in aanmerking komen voor een standplaatsvergunning. Dat is onrechtvaardig en in strijd met Europese regels (de Europese Dienstenrichtlijn). Daarom dat gekozen is voor een beperkte duur waarna anderen ook de kans kunnen krijgen op de vergunning. Een uitzondering wordt gemaakt voor het aflopen van een kortere vergunning op een nieuwe locatie. Zoals beschreven in (de toelichting van) artikel 2, lid 5, is die kortere vergunning bedoeld als pilot/test. Het is daarom rechtvaardig om die vergunning daarna eerst weer aan te bieden aan de vorige vergunninghouder. Dat is nog extra zo, omdat het anders voor een standplaatshouder wel heel moeilijk wordt om een rendabele standplaats te exploiteren.

<u>Lid 4 en 5</u>

Dit is op basis van artikel 1:6 uit de APV mogelijk. Het intrekken bij niet gebruiken is vooral van belang als duidelijk is dat er naast de huidige vergunninghouder nog andere geïnteresseerden zijn voor een standplaatsvergunning op of in de buurt van die locatie.

Een seizoensstandplaats is soms verleend voor een niet aaneengesloten periode. In die gevallen gaat het om 4 weken van de tijd dat er een standplaats ingenomen zou kunnen worden.

ONTWERP

Voorstel

van het college aan de raad

Zaaknummer	520871
Vergaderdatum	16 december 2025
Organisatieonderdeel	Sociaal Domein
Portefeuillehouder	Piet IJnsen

Onderwerp

Verordening Jeugdhulp gemeente Ameland 2026

Voorstel

De Verordening Jeugdhulp gemeente Ameland 2026 vast te stellen.

Inleiding

De VNG heeft een nieuwe Model Verordening Jeugdhulp gepubliceerd. Sinds de laatste publicatie (2019) zijn er ontwikkelingen geweest die aanleiding waren voor een nieuwe modelverordening.

De Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 bevat afspraken om de jeugdzorg te verbeteren en financieel gezond te maken. Een van de afspraken is dat het rijk de reikwijdte van de jeugdhulpplicht gaat aanscherpen zodat duidelijker wordt welke ondersteuning wel of niet onder de jeugdhulpplicht valt. De begrippen ‘gebruikelijke zorg’ en ‘eigen kracht’ worden door het rijk nader gedefinieerd. Vooruitlopend op de aangepaste jeugdwet hebben het rijk en gemeenten in kaart gebracht hoe de jeugdhulpplicht nu – binnen de huidige Jeugdwet - al beter kan worden afgebakend. Daarnaast heeft de Centrale Raad van Beroep een drietal uitspraken gedaan waarin gemeenten wordt opgedragen in hun verordening te regelen wat onder ‘eigen mogelijkheden’ en ‘probleemoplossend vermogen’ wordt verstaan.

➔ In de nieuwe verordening zien we dit terug in artikel 5 (het onderzoek naar de hulpvraag) en artikel 9 (het beoordelen van de eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen).

Ook moet in de verordening de deskundige toeleiding naar, advisering over, bepaling van en inzetten van de aangewezen voorziening, voldoende zijn geborgd.

➔ Dit zien we nadrukkelijk terug in de nieuwe verordening door de uitbreiding van de artikelen in hoofdstuk 2 (vormen van jeugdhulp), hoofdstuk 3 (toegang tot jeugdhulpvoorzieningen) en hoofdstuk 4 (behandeling van een aanvraag om een individuele voorziening; onderzoek en besluitvorming via de gemeenten).

Landelijk stijgen de uitgaven aan jeugdhulp. Ook zijn er zorgen over de kwaliteit van sommige vormen van jeugdhulp en vanwege het feit dat criminelen zich als zorgverleners in het jeugddomein melden. Een steviger basis voor toezicht en handhaving in de verordening is noodzakelijk.

➔ Dit zien we terug in de nieuwe verordening in artikel 3 (gecontracteerde aanbieders hebben de voorkeur), hoofdstuk 5 is uitgebreid (zo zijn er meer regels omtrent Pgb’s), hoofdstuk 6 is uitgebreid (regels over herziening, intrekking, terugvordering en toezicht op rechtmatigheid) en nieuw hoofdstuk 7 is toegevoegd (afstemming met voorliggende voorzieningen en andere vormen van hulp en ondersteuning).

De Model Verordening Jeugdhulp van de VNG is de basis voor voorliggende verordening voor de gemeente Ameland. Op enkele onderdelen is de verordening aangepast/aangevuld zodat de verordening aansluit bij het proces van aanvraag tot afgeven beschikking zoals dit in onze gemeente verloopt.

Het verzoek aan de gemeenteraad is om technische vragen voorafgaand aan de raadscommissievergadering van 5 januari 2026 schriftelijk bij de griffier in te dienen.

Beoogd effect

De Jeugdwet heeft de verantwoordelijkheid voor de organisatie van goede en toegankelijke jeugdhulp bij de gemeente belegd. Met het vaststellen van de nieuwe verordening voldoet de gemeente Ameland aan de wettelijke bepalingen en andere jurisprudentie en beschrijft de gemeente Ameland het aanbod van jeugdhulp en het proces van aanvraag tot afgeven beschikking.

Argumenten

1.1 Vanuit de jeugdwet zijn gemeenten verplicht een verordening op te stellen over de jeugdhulp.
De Jeugdwet benoemd in verschillende artikelen over welke onderwerpen de gemeenteraad regels moet vaststellen in een verordening. Dit betreft onder andere het aanbod aan voorzieningen, beoordelings- en afwegingsfactoren en regels over het persoonsgebonden budget.

1.2 De VNG heeft een nieuwe Model Verordening Jeugd gepubliceerd.
Door de Model Verordening Jeugd van de VNG over te nemen, voldoet de gemeente aan de wettelijke verplichtingen. Voorliggende verordening is grotendeels gelijk aan het model, met toevoeging van lokale keuzes en afgestemd op het lokale proces van aanvraag tot afgeven beschikking.

Kanttekeningen

Niet van toepassing.

Afstemming

Voorliggende verordening is tot stand gekomen in samenwerking met Gebiedsteam Ameland, medewerkers Sociaal Domein en een juridisch adviseur.

Vervolg

- Na de vaststelling wordt de verordening bekendgemaakt en gepubliceerd op overheid.nl. De verordening treedt in werking op de 8e dag na de bekendmaking.
- Het overgangsrecht zoals dat in de verordening is opgenomen bepaald welke versie van de verordening op een lopende voorziening of aanvraag van toepassing is.

Bijlagen

1. Verordening Jeugdhulp gemeente Ameland 2026
2. Was-wordt tabel verordening jeugdhulp
3. Was-wordt tabel toelichting op verordening jeugdhulp

Verordening Jeugdhulp gemeente Ameland 2026

Intitulé

Verordening Jeugdhulp gemeente Ameland 2026

De gemeenteraad van de gemeente Ameland,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 16 december 2025

- Gelet op artikel 108, tweede lid en artikel 147, eerste lid van de Gemeentewet;
- gelet op de artikelen 2.9, 2.10, 2.11 en 8.1.1 derde lid, van de Jeugdwet;
- gezien het advies van de raadscommissie van de gemeente Ameland;
- besluit vast te stellen de Verordening Jeugdhulp gemeente Ameland 2026.

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. Begripsbepalingen

Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en niet nader worden omschreven, hebben dezelfde betekenis als in de Jeugdwet en de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

In deze verordening wordt verstaan onder:

1. Aanvraag: het verzoek van de jeugdige en/of ouder(s) aan de gemeente om een beslissing te nemen op de vraag om een individuele maatwerkvoorziening te verstrekken.
2. Algemene voorziening: het aanbod van diensten of activiteiten dat zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruiker toegankelijk is. In de Jeugdwet wordt dit een ‘overige voorziening’ genoemd.
3. Andere voorziening: voorziening anders dan in het kader van de Jeugdwet, op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen.
4. Besluit: een besluit dat door of namens het college op een aanvraag voor ondersteuning genomen wordt en vastgelegd wordt in een beschikking aan de jeugdige en/of ouders.
5. Bovengebruikelijke hulp: alle dagelijkse hulp, zorg en begeleiding die de gebruikelijke hulp per dag overstijgt.
6. Budgetbeheerder: wettelijk vertegenwoordiger of gemachtigde van de budgethouder.
7. Budgethouder: de persoon die een Pgb ontvangt op grond van de wet.
8. College: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Ameland.
9. Deskundige: een professional/beroepskracht met (middels diploma of ervaringscertificaat) aantoonbare specifieke kennis en vaardigheden ten aanzien van de opgroei- opvoed- en ontwikkelingsproblematiek van de jeugdige of zijn ouders en/of de benodigde individuele maatwerkvoorziening én die aantoonbaar voldoet aan de in de branche geldende kwaliteitseisen én een gericht op de voorziening passende registratie heeft bij de KvK of in loondienst is bij een formele zorgaanbieder. Een beroepskracht voor jeugdhulp moet daarnaast geregistreerd staan in een relevant beroepsregister, zoals SKJ of BIG.
10. Gebruikelijke hulp: de normale, dagelijkse hulp, zorg en begeleiding die de ouder(s) geacht worden te bieden aan de jeugdige.

11. Hulpvraag: behoefte van een jeugdige of zijn ouders aan jeugdhulp in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen, als bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van de Jeugdwet.
12. Individuele voorziening: voorziening als bedoeld in artikel 2, tweede lid.
13. Intensiteit: de zwaarte van de ondersteuning of behandeling, zoals die per voorziening is vastgesteld overeenkomstig artikel 2, derde lid.
14. Ondersteuningsprofiel: een profiel binnen de specialistische jeugdhulp, zoals uitgewerkt in artikel 2, tweede lid, dat de aard van de ondersteuningsbehoefte van een jeugdige weergeeft.
15. Overige voorziening: overige voorziening als bedoeld in artikel 2, eerste lid.
16. Pgb: persoonsgebonden budget als bedoeld in artikel 8.1.1 van de Jeugdwet, zijnde een door het college verstrekt budget aan een jeugdige of zijn ouders, dat hen in staat stelt de jeugdhulp die tot de individuele voorziening behoort van derden te betrekken.
17. Sociaal netwerk: personen uit de huiselijke kring van de jeugdige en/of ouder(s) (familielid, huisgenoot, echtgenoot, voormalig echtgenoot of mantelzorger) of iemand buiten de huiselijke kring waarmee de jeugdige en/of ouder(s) een sociale relatie heeft. Onder een sociale relatie verstaan we een relatie met een persoon waarmee de jeugdige en/of ouder(s) regelmatig contact onderhoudt.
18. Wet: Jeugdwet.

HOOFDSTUK 2. VORMEN VAN JEUGDHULP

Artikel 2. Vormen van jeugdhulp

1. De volgende vormen van overige voorzieningen zijn beschikbaar:
   a. *Preventieve jeugdhulp:* waaronder publieke jeugdgezondheidszorg (inclusief het Opvoedpunt) en het gesubsidieerde Preventief aanbod Jeugd.
   b. *Jeugd ondersteuner Kindercentra (JOK):* onafhankelijke expertise binnen een Integraal Kindercentrum, ten behoeve van het vroegtijdig signaleren van ontwikkelingsvragen, opvoedvragen en ondersteuningsvragen van kinderen, ouders en het IKC team. Met als doel hier preventief, snel en effectief op te acteren en bij te dragen aan het verstrekken van een inclusieve pedagogische omgeving voor kinderen van 0-12 jaar, waarbij aandacht is voor vernieuwde werkwijzen.
   c. *Praktijk Ondersteuning Huisarts-* Jeugd (POH- Jeugd): hulp en ondersteuning binnen de huisartsenpraktijk aan jeugdigen met psychische en/of psychosociale problemen die, zelf of via hun ouders/begeleiders, een beroep doen op hun huisarts. De POH-GGZ-Jeugd biedt deze ondersteuning snel, zonder wachtlijst en in een vertrouwde omgeving. De POH-GGZ-Jeugd brengt in 5 gesprekken de problemen in kaart en komt tot een goed advies of ondersteuningsplan. De POH-GGZ-Jeugd is de verbindende schakel tussen de huisarts en het Gebiedsteam Ameland.
   d. *Cliëntenondersteuning:* het onafhankelijk geven van informatie, advies en korte ondersteuning, waarbij het belang van de jeugdige het uitgangspunt is, ten behoeve van het verkrijgen van (integrale) ondersteuning of het uitoefenen van de rechten van de jeugdige en/of ouder(s) hierbij. En cliëntenondersteuner wordt ook wel vertrouwenspersoon genoemd. Deze ondersteuning kan informeel (uit het eigen netwerk van de jeugdige en/of ouder(s)) of formeel (door een professional) geboden worden.
   e. *Basisondersteuning:* algemene ondersteuning geboden door een professional die bijdraagt aan het veilig en gezond opgroeien van jeugdige en het verkrijgen van een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, onderwijs, welzijn, wonen, schuldhulpverlening, werk en inkomen. Binnen de basisondersteuning wordt vanuit de Jeugdwet ook lichte opvoedondersteuning geboden.
   f. *Mantelzorgondersteuning:* ondersteuning ten behoeve van de mantelzorger met als doel het blijven kunnen bieden van de mantelzorg en het voorkomen van overbelasting van de

mantelzorger, door waar nodig (deels of tijdelijk) taken over te dragen aan een vrijwilliger of professional.

2. De volgende vormen van individuele voorzieningen zijn beschikbaar:
   a. *Dyslexiezorg:* ondersteuning voor jeugdigen met (een vermoeden van) Ernstige Dyslexie (ED), in de vorm van dyslexie-onderzoek en/of behandeling. Dyslexiezorg wordt geboden aan jeugdige in de leeftijd van 7 tot en met 12 jaar, dan wel aan jeugdigen waarvan de dyslexiezorg vóór de 13e verjaardag van de jeugdige is gestart. Er is sprake van ED als de leerachterstand in lezen en/of spellen erg groot is gezien de leeftijd en het onderwijsniveau, ondanks extra instructie op school. Er is alleen sprake van ED als er volgens het Protocol Dyslexie Diagnostiek en Behandeling 2.0 een diagnose is gesteld en er geen andere oorzaken zijn gevonden die de problemen kunnen verklaren.
   b. *Pleegzorg:* ondersteuning voor jeugdigen die (tijdelijk of blijvend) niet thuis kunnen wonen. Ondersteuning waarbij pleegouders de jeugdige basiszorg op het gebied van dagelijkse en specifieke verzorging en opvoeding, onderwijs en wonen bieden in combinatie met professionele begeleiding van het pleegkind, de pleegouders en de biologische ouders door een pleegzorgaanbieder. Pleegzorg kan zowel tijdelijk als langdurig en zowel in voltijd, deeltijd als crisis geboden worden. Een pleeggezin kan zowel een gezin uit het pleeggezinnenbestand van een voorziening voor pleegzorg als een gezin uit het eigen netwerk van familie of bekenden zijn.
   c. *Woonvoorziening:* woonvormen voor jeugdige die (tijdelijk) niet thuis kunnen wonen, waar jeugdigen kunnen opgroeien en opvoedondersteuning ontvangen. Woonvormen zijn: gezinshuizen, kleinschalige woonvoorzieningen, ouder en kind woonvoorzieningen en zelfstandigheidstraining woonvoorzieningen.
   d. *Specialistische jeugdhulp:* ondersteuning voor jeugdigen met ontwikkelings- en gedragsproblemen. Binnen Specialistische Jeugdhulp worden de volgende profielen onderscheiden:
      I. Profiel A: Enkelvoudige Specialistische Jeugdhulp. Ambulante ondersteuning gerichte aanpak enkelvoudige ontwikkel-, gedrags- emotionele en/of verslavingsproblematiek (ook bij jeugdigen met beneden gemiddelde intelligentie).
      II. Profiel B: Meervoudige Specialistische Jeugdhulp. Ambulante ondersteuning gerichte aanpak meervoudige ontwikkel-, gedrags- emotionele en/of verslavingsproblematiek (ook bij jeugdigen met beneden gemiddelde intelligentie).
      III. Profiel C: Complexe problematiek. Ambulante ondersteuning gericht op het oplossen dan wel verminderen van complexe problematiek. Het gehele gezin is onderdeel van de behandeling en mogelijk is ook individuele problematiek van meerdere gezinsleden aan de orde.
      IV. Profiel D: (Zeer) Complexe en intensieve problematiek. Ambulante ondersteuning gericht op het oplossen dan wel verminderen van de aanwezige zeer complexe problematiek.
      V. Profiel E: Begeleiding en ondersteuning bij duurzame problematiek en versterken van zelfredzaamheid jeugdige en ouders. Ondersteuning en begeleiding gericht op het leren hanteren en omgaan met duurzame problematiek en het versterken van de zelfredzaamheid van de jeugdige en het gezinssysteem.
      VI. Profiel F: Dagopvang (niet zijnde 24 uur per dag). Opvang van de jeugdige met (ouders met) langdurig of zelfs chronische problematiek in een pedagogische setting buiten de eigen thuissituatie van de jeugdige. De opvang is aanvullend op profiel B,C,D of E en tijdelijk en beperkt van aard.
      VII. Profiel G: Dagbehandeling Specialistische Jeugdhulp. Behandeling (indien aangevuld met diagnostiek en/of ondersteuning) gericht op het oplossen dan wel verminderen van de aanwezige problematiek zodat een stabiele situatie ontstaat.
      VIII. Profiel H: Residentiële Specialistische Jeugdhulp. Verblijf (inclusief begeleiding en verzorging) gedurende meerdere dagen per week op locatie van een aanbieder. Het

verblijf is aanvullend op behandeling die gericht is op het oplossen dan wel verminderen van de aanwezige problematiek zodat een stabiele situatie ontstaat.

IX. Profiel I: Logeren. Logeeropvang in een pedagogische setting aanvullend op profiel B, C, D of E.

X. Profiel J: Randvoorwaardelijke zaken en producten. De onder dit profiel vallende producten kunnen noodzakelijk zijn om ervoor te zorgen dat er sprake is van effectieve jeugdhulp. Het gaat om de volgende producten:
   1) vervoer;
   2) reistijd: bij hulpverlening op één van de Friese Waddeneilanden;
   3) medicatiecontrole;
   4) overbrugging: naar Wlz of Diagnostiek;
   5) laag frequent contact;
   6) nazorg;
   7) multidisciplinaire Diagnostiek: t.b.v. het bepalen van passende Jeugdhulp.

e. Open 3 milieus voorziening (O3M): Ondersteuning in de vorm van residentiële jeugdhulp voor jeugdigen met ernstige gedrags- en/of gezinsproblemen, al dan niet met een licht verstandelijke beperking en/of psychiatrische problematiek. De voorziening heeft als doel om binnen de 3 milieus - wonen, onderwijs en vrije tijd - met 24 uurs verblijf en begeleiding een gezonde ontwikkeling van jeugdigen te stimuleren, aanwezige problemen te verminderen, en de stabiliteit, veiligheid en positieve interactie tussen de jeugdige en zijn sociale netwerk te herstellen.

f. JeugdzorgPlus: Ondersteuning in de vorm van gesloten residentiële jeugdhulp voor jeugdigen die zich onttrekken aan de jeugdhulp die noodzakelijk is. Zonder behandeling vormen zij een risico voor zichzelf en/of hun omgeving. Deze ondersteuning wordt indien nodig ingekocht buiten de regio Fryslân.

g. Landelijk Transitiearrangement (LTA): Ondersteuning voor jeugdigen met een zeer weinig voorkomende ondersteuningsvraag die zeer specialistische inzet vraagt. Deze ondersteuning is namens alle gemeenten landelijk ingekocht door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). Een overzicht van het LTA staat op: www.vng.nl/artikelen/functies-en-aanbieders-jeugdhulp

h. *Crisishulp:* ondersteuning die directe inzet vraagt om de veiligheid van de jeugdige en/of zijn ouder(s) te garanderen. Dit kan zijn in situaties waarbij gevaar voor een jeugdige dreigt door ernstige verwaarlozing, fysiek geweld of seksueel misbruik, situaties waarin een ouder of jeugdige dreigt met zelfdoding of een psychose heeft. Crisishulp kan zowel ambulant als residentieel zijn.

i. *Jeugdbescherming:* ondersteuning in de vorm van jeugdbeschermingsmaatregelen. Een (voorlopige) ondertoezichtstelling en een gezagsbeëindigende maatregel zijn jeugdbeschermingsmaatregelen. Deze maatregelen kan de rechter opleggen als vrijwillige hulp niet toereikend is en de jeugdige ernstige bedreigd wordt in zijn ontwikkeling. Soms woont een kind daarom (tijdelijk) niet meer thuis. Gezinsvoogden van een gecertificeerde instelling begeleiden een gezin bij de opvoeding, tot de ouders dit weer zelfstandig kunnen.

j. *Jeugdreclassering:* ondersteuning in de vorm van intensieve begeleiding op controle voor jongeren die veroordeeld zijn of verdacht worden van een strafbaar feit. Dit kan zowel op basis van een proces-verbaal van de politie als van de leerplichtambtenaar zijn. De jeugdreclassering wordt uitgevoerd door een gecertificeerde instelling of de volwassenenreclassering.

3. Het college maakt in het kader van de (regionale) inkoop- of subsidierelatie met aanbieders op geaggregeerd niveau afspraken over in ieder geval de volgende aspecten van de individuele voorzieningen:
   a. doelgroepen;
   b. activiteiten;
   c. doorlooptijd;
   d. intensiteit;

e. kwaliteit;
f. beoogd resultaat; en
g. vermelding productcode iJw

HOOFDSTUK 3. TOEGANG TOT JEUGDHULPVOORZIENINGEN

Artikel 3. Toegang jeugdhulp via de huisarts, medisch specialist of jeugdarts

1. Het college zorgt, overeenkomstig artikel 2.6, eerste lid aanhef onder e van de wet, voor de inzet van jeugdhulp na verwijzing door een huisarts, medisch specialist of jeugdarts, als en voor zover de gecontracteerde jeugdhulpaanbieder van oordeel is dat deze inzet nodig is.
2. Jeugdhulp die na verwijzing door de huisarts, medisch specialist of jeugdarts aan een jeugdige of zijn ouder(s) is verleend door een aanbieder van jeugdhulp die geen contract of subsidierelatie met de gemeente heeft, komt, behalve als er is voldaan aan de voorwaarden voor een Pgb verstrekking, niet voor vergoeding door de gemeente in aanmerking als het college soortgelijke jeugdhulp kan laten leveren door een jeugdhulpaanbieder waarmee de gemeente wel een contract- of subsidierelatie heeft.
3. Van het tweede lid kan uitsluitend worden afgeweken als het college daarmee schriftelijk heeft ingestemd voorafgaand aan de start van de zorgverlening op grond van bijzondere feiten en omstandigheden.
4. De jeugdhulpaanbieder houdt zich bij het beoordelen van de hulpvraag na een verwijzing aan de regels in deze verordening en de afspraken die hij daarover met de gemeente heeft gemaakt in het kader van de contract- of subsidierelatie.

Artikel 4. Toegang jeugdhulp via de gemeente

1. Jeugdigen en ouders kunnen met hun hulpvraag terecht bij het college.
2. Het eerste contact over de hulpvraag wordt aangemerkt als een aanvraag in de zin van de Algemene wet bestuursrecht als is voldaan aan de vormvoorschriften bedoeld in artikel 4:1 en 4:2 van de Algemene wet bestuursrecht.
3. Het college merkt een door het Gebiedsteam Ameland opgesteld, en door belanghebbende ondertekend, ondersteuningsplan aan als een aanvraag, als er, gelet op het tweede lid, nog geen aanvraag is ingediend en dit daarop door de belanghebbende is aangegeven.
4. De hulpvraag van de jeugdige en zijn ouder(s) als bedoeld in het eerste lid is vormvrij en kan schriftelijk, digitaal, mondeling of telefonisch bij het college worden gedaan.
5. Als een jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijk vertegenwoordiger jeugdhulp zelf wenst in te kopen met een Pgb, dient hij daartoe een Pgb-plan in als bedoeld in artikel 12. Een door de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijk vertegenwoordiger ondertekend Pgb-plan wordt aangemerkt als een aanvraag voor een Pgb.
6. Het college neemt het besluit op een aanvraag uiterlijk binnen 10 weken na ontvangst van de aanvraag.
7. Het college legt het besluit op een aanvraag voor een individuele voorziening vast in een beschikking.
8. In spoedeisende gevallen treft het college zo spoedig mogelijk een passende individuele voorziening. Het college legt de beslissing omtrent de inzet van hulp in dat geval zo snel mogelijk, maar in ieder geval binnen 4 weken na de start van de hulp, vast in een beschikking.

HOOFDSTUK 4. BEHANDELING VAN EEN AANVRAAG OM EEN INDIVIDUELE VOORZIENING; ONDERZOEK EN BESLUITVORMING VIA DE GEMEENTE

Artikel 5. Onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en voorkeuren

1. Als bij het college een aanvraag om een individuele voorziening wordt ingediend, voert het college in samenspraak met de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen 6 weken, een onderzoek uit overeenkomstig het tweede tot

en met achtste lid en maakt zo spoedig mogelijk een afspraak voor een gesprek. In overleg met het college kunnen de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger de aanvraag lopende het onderzoek wijzigen.

2. Het college wijst voor het onderzoek op de mogelijkheid om gebruik te maken van een vertrouwenspersoon als bedoeld in artikel 2.5, van de wet en van gratis cliëntondersteuning als bedoeld in artikel 2.2.4, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.
3. Voordat het onderzoek van start gaat, kunnen de jeugdige of zijn ouder(s) het college een familiegroepsplan verstrekken. Het college brengt hen van deze mogelijkheid op de hoogte en stelt hen gedurende 2 weken na de aanvraag in de gelegenheid het plan te overhandigen. Als de jeugdige of zijn ouder(s) daarom verzoeken, zorgt het college voor ondersteuning bij het opstellen van het familiegroepsplan.
4. Het college kan in overleg met de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger afzien van een onderzoek als de aanvraag wordt ingetrokken. Dat wordt schriftelijk bevestigd.
5. Bij het onderzoek stelt het college de identiteit van de jeugdige en zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijk vertegenwoordiger vast aan de hand van een door hen ter inzage verstrekt document als bedoeld in artikel 1, van de Wet op de identificatieplicht.
6. Het college onderzoekt wanneer een jeugdige of een ouder of een wettelijke vertegenwoordiger zich meldt met een vraag over jeugdhulp met de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger:
   a. wat de hulpvraag van de jeugdige en/of zijn ouder(s) is, wat die hulpvraag heeft doen ontstaan en stelt deze vast;
   b. de behoefte aan ondersteuning, persoonskenmerken en voorkeuren van de jeugdige en/of ouder(s), de veiligheid en ontwikkeling van de jeugdige en de gezinssituatie;
   c. of er sprake is van psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige, opvoedingsproblemen van de ouder(s) of adoptie gerelateerde problemen en zo ja dan onderzoekt het college achtereenvolgens:
      1°.welke problemen of stoornissen dit zijn;
      2°.welke hulp naar aard en omvang nodig is voor de jeugdige om, rekening houdend met zijn leeftijd en ontwikkelingsniveau, gezond en veilig op te groeien, te groeien naar zelfstandigheid en voldoende zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te participeren;
      3°.of en in hoeverre de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de ouder(s) en van het sociale netwerk toereikend zijn om zelf de nodige hulp en ondersteuning te kunnen bieden; en
      4°.voor zover de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen ontoereikend zijn, de mogelijkheden om met de inzet van een andere voorziening, overige voorziening of individuele voorziening te voorzien in de nodige ondersteuning en hulp.
   d. hoe bij de bepaling van de aangewezen vorm van jeugdhulp zo goed mogelijk rekening kan worden gehouden met de godsdienstige gezindheid, de levensovertuiging en de culturele achtergrond van de jeugdige en zijn ouder(s);
   e. indien van toepassing, hoe de toekenning van een individuele voorziening zo goed mogelijk kan worden afgestemd op andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen.
7. Als de jeugdige en/of ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger een familiegroepsplan aan het college heeft overhandigd, betrekt het college dat plan bij het onderzoek. Bij het onderzoek wordt ook de jeugdige zoveel mogelijk betrokken en gehoord.
8. Bij het onderzoek wordt aan de jeugdige en/of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger medegedeeld welke mogelijkheden er bestaan om onder bepaalde voorwaarden te kiezen voor de verstrekking van een Pgb. De jeugdige en/of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordigers wordt in begrijpelijke bewoordingen ingelicht over de gevolgen van die keuze.

Artikel 6. Deskundig oordeel, advies en voorbereiding van de besluitvorming

1. Het college wint, met inachtneming van artikel 2.1, van het Besluit Jeugdwet, een specifiek deskundig oordeel en advies in, als het onderzoek of de beoordeling van een aanvraag dit vereist.
2. Het in het eerste lid bedoelde advies wordt uitgebracht door of onder verantwoordelijkheid van een adviseur die beschikt over een registratie als professional:
   a. bij de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd in het kwaliteitsregister jeugd;
   b. bij het Nederlands Instituut van Psychologen in het register Kinder- en Jeugdpsychologen; of
   c. op grond van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg in het BIG-register.
3. Het college treft voorzieningen waarmee is gewaarborgd dat het onderzoek en de voorbereiding van de besluitvorming via de gemeente op zorgvuldige wijze plaatsvindt, in het bijzonder door te voorkomen dat (medewerkers van) de organisatie die de jeugdhulp biedt of mogelijk gaat bieden, ook het advies geeft over het al dan niet toekennen van jeugdhulp of het daarop betrekking hebbende besluit neemt.

Artikel 7. Verslag

1. Binnen 10 werkdagen na het onderzoek verstrekt het college aan de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger een schriftelijke weergave van het uitgevoerde onderzoek en het in verband daarmee gevoerde gesprek.
2. Opmerkingen of latere aanvullingen van de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger worden aan het verslag toegevoegd.
3. Het college vergewist zich ervan dat de jeugdige en zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijk vertegenwoordiger de uitleg over de uitkomsten van het onderzoek hebben begrepen.
4. Als uit het verslag of de opmerkingen of latere aanvullingen van de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel wettelijke vertegenwoordiger blijkt dat een individuele voorziening is aangewezen of gewenst is, wordt het verslag ondertekend door de jeugdige of de jeugdige en/of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger en door deze teruggestuurd.
5. Als uit het verslag blijkt dat gezamenlijke conclusie is dat de hulpvraag kan worden opgelost met eigen mogelijkheden en het eigen probleemoplossend vermogen, dan wel door gebruik van een andere of overige voorziening, dan wordt het verslag ondertekend door de jeugdige of door de jeugdige en zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger en door deze teruggestuurd. In dat geval geldt het ondertekende verslag voor zover er een aanvraag was ingediend als intrekking van die aanvraag voor een individuele voorziening.

Artikel 8. Criteria voor toekenning van een individuele voorziening

1. Het college toetst vooraf, op basis van het woonplaatsbeginsel, of de gemeente Ameland de verantwoordelijke gemeente is voor het bieden van ondersteuning vanuit de Jeugdwet aan de jeugdige en/of ouder(s).
2. Onverminderd dat de jeugdhulp toegankelijk is na verwijzing door de huisarts, de medisch specialist en de jeugdarts, komt een jeugdige of ouder in aanmerking voor een door het college verleende individuele voorziening als het college van oordeel is dat de jeugdige of ouder jeugdhulp nodig heeft in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen of stoornissen en voor zover de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen ontoereikend zijn en gebruikmaking van een andere of overige voorziening deze noodzaak niet kan verminderen of wegnemen.
3. Overeenkomstig de definitie van jeugdhulp uit artikel 1.1, van de wet wordt geen individuele voorziening verstrekt voor hulp of ondersteuning die niet noodzakelijk is op grond van een psychisch probleem of stoornis, psychosociaal probleem, gedragsproblemen of beperking, maar

die voortkomt uit een behoefte die past bij de normale ontwikkeling van de jeugdige van een bepaalde leeftijd. Bij de beoordeling hiervan wordt aangesloten bij de uitgangspunten voor gebruikelijke zorg uit hoofdstuk 4 van de Beleidsregels indicatiestelling Wlz 2025 zoals deze luiden op 1 januari 2025 of gaan luiden in de toekomst.

4. Een andere of overige voorziening kan de noodzaak verminderen of wegnemen als deze:
   a. daadwerkelijk beschikbaar is; en
   b. passend en toereikend is voor de hulpvraag.
5. Als een individuele voorziening noodzakelijk is, verstrekt het college de goedkoopst adequate, tijdige beschikbare voorziening.
6. Een individuele voorziening jeugdhulp wordt toegekend als de inzet van de voorziening doeltreffend geacht kan worden. De doeltreffendheid beoordeelt het college door vast te stellen of de individuele voorziening wezenlijk bijdraagt aan het oplossen van de hulpvraag.
7. In situaties waarbij ouders begeleiding, behandeling of ondersteuning ten gevolge van maatschappelijke of eigen psychische of relationele problemen nodig hebben en er naar het oordeel van het college geen sprake is van een hulpvraag als bedoeld in deze verordening, komt een jeugdige of zijn ouder(s) niet in aanmerking voor een door het college te verlenen individuele voorziening als bedoeld in deze verordening.
8. Het voorgaande lid is niet van toepassing als er parallel aan een hulpvraag sprake is van meervoudige problematiek in de context van het gezin.

Artikel 9. Beoordeling eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen

1. Een individuele voorziening wordt niet verstrekt als naar oordeel van het college uit het onderzoek blijkt dat de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdige of zijn ouder(s) toereikend zijn om binnen de eigen mogelijkheden, zo nodig met inzet van het sociale netwerk of met ondersteuning van andere (hulpverlenende) instellingen, de hulp te bieden die passend is bij de hulpvraag van de jeugdige of zijn ouder(s).
2. Tot het sociale netwerk behoren andere personen binnen de kring van familie, vrienden, kennissen en bekenden die van betekenis zijn voor- en bijdragen aan het welzijn en welbevinden van de jeugdige of zijn ouder(s).
3. Tot de eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen behoort in elk geval het aanspreken van een aanvullende zorgverzekering als die is afgesloten.
4. Bij de beoordeling van de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen, bedoeld in het eerste lid, neemt het college, gelet op het bepaalde in de artikelen 82 en 247, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, tot uitgangspunt dat de verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen, ook als sprake is van psychische problemen of stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of beperkingen, allereerst bij de ouder(s) zelf ligt en dat de hulp die daarvoor nodig is in beginsel ook door hen geleverd kan worden. Uit het onderzoek kan evenwel blijken dat de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de ouder(s) tekortschiet, omdat sprake is van:
   a. geobjectiveerde beperkingen om noodzakelijke hulp te bieden;
   b. een gebrek aan kennis of vaardigheden om noodzakelijke hulp te bieden; of
   c. overbelasting of dreigende overbelasting, waardoor geen noodzakelijke hulp kan worden verwacht totdat deze belasting of dreigende overbelasting is opgeheven.
5. Bij de beoordeling van het vierde lid, onder c, wordt ook vastgesteld welke mogelijkheden de ouder(s) hebben om de overbelasting of dreigende overbelasting op te heffen, waarbij redelijkerwijs verwacht mag worden dat de ouder(s) maatschappelijke activiteiten beperken en betaalde arbeid verminderen of anders organiseren om overbelasting of dreigende overbelasting op te heffen. Hierbij houdt het college ook rekening met:
   a. de behoefte en mogelijkheden van de jeugdige;
   b. de duur van de inzet, waarbij als uitgangspunt geldt dat kortdurende inzet van niet langer dan 3 maanden in een jaar niet tot overbelasting leidt;
   c. de planbaarheid van de hulp;
   d. de benodigde ondersteuningsintensiteit;

e. de samenstelling van het gezin en de woonsituatie;
f. de noodzaak van de ouder(s) om in een inkomen te voorzien.

Artikel 10. Vervoer

1. Uitgangspunt is dat ouder(s) zelf verantwoordelijk zijn voor vervoer van de jeugdige van en naar de jeugdhulpaanbieder.
2. Een vervoersvoorziening wordt alleen verstrekt aan de jeugdige ten behoeve van het vervoer van de jeugdige naar en van de locatie waar de jeugdhulp plaatsvindt.
3. Een vervoersvoorziening wordt alleen aan de jeugdige toegekend als naar het oordeel van het college is aangetoond dat er een noodzaak bestaat tot inzet van deze voorziening.
4. Het college beoordeelt, overeenkomstig artikel 9, in elke individuele situatie of er specifieke omstandigheden zijn waardoor de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdige of zijn ouder(s) onvoldoende zijn om de eigen verantwoordelijkheid voor het vervoer op zich te nemen.
5. Als naar het oordeel van het college een passende voorziening beschikbaar is waarvoor geen vervoer geïndiceerd hoeft te worden, is deze voorziening voorliggend op een indicatie waarvoor wel vervoer geïndiceerd moet worden.

Artikel 11. Inhoud beschikking

1. In de beschikking tot verstrekking van een individuele voorziening wordt in ieder geval aangegeven of de voorziening in natura of in de vorm een Pgb wordt verstrekt en wordt tevens aangegeven hoe bezwaar tegen de beschikking kan worden gemaakt.
2. Bij het verstrekken van een voorziening in natura vermeldt de beschikking in ieder geval:
   a. welke individuele voorziening verstrekt wordt, wat de omvang is en wat het beoogde resultaat daarvan is;
   b. de ingangsdatum en duur van de verstrekking;
   c. indien van toepassing, welke andere voorzieningen relevant zijn of kunnen zijn.
3. Bij het verstrekken van een voorziening in de vorm van een Pgb vermeldt de beschikking in ieder geval:
   a. welk resultaat met het Pgb wordt beoogd;
   b. welke kwaliteitseisen gelden voor de besteding van het Pgb;
   c. de hoogte van het Pgb en hoe deze is bepaald;
   d. welke voorwaarden aan het Pgb zijn verbonden;
   e. de duur van de verstrekking waarvoor het Pgb is bedoeld;
   f. de wijze van verantwoording van de besteding van de Pgb.
4. Bij het besluit wordt aan de belanghebbende informatie verstrekt over de rechten en de plichten van de jeugdige en zijn ouders op grond van de wet, de verordening en de nadere regels.
5. Het ondertekende verslag, bedoeld in artikel 7, maakt in zijn geheel deel uit van de beschikking.

HOOFDSTUK 5. AANVULLENDE REGELS VOOR EEN INDIVIDUELE JEUGDHULPVOORZIENING IN DE VORM VAN EEN PGB

Artikel 12. Aanvullende regels om in aanmerking te komen voor een Pgb

1. Als een jeugdige of zijn ouder(s) in aanmerking komen voor een individuele voorziening, maar de jeugdhulp zelf wensen in te kopen door middel van een Pgb, dienen de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger daartoe een Pgb-plan in. In het Pgb-plan is opgenomen:
   a. Een overtuigende motivatie waarom het natura-aanbod van de gemeente volgens de jeugdige of zijn ouder(s) niet passend is;
   b. welke jeugdhulp de jeugdige of zijn ouder(s) willen inkopen met een Pgb, inclusief het beoogde resultaat is, de duur en wanneer en hoe wordt geëvalueerd;

c. gegevens over de uitvoerder van de individuele voorziening in de wijze waarop de jeugdhulp georganiseerd wordt;
d. op welke wijze de kwaliteit van de in te kopen jeugdhulp is gewaarborgd;
e. de kosten van de uitvoering, uitgedrukt in aantal eenheden en tarief;
f. bij informele hulp: welke jeugdhulp de jeugdige of zijn ouder(s) willen betrekken van een persoon die behoort tot het sociale netwerk;
g. een motivering aan de hand van de tien punten benoemd in artikel 13 waaruit blijkt dat de budgethouder of budgetbeheerder in staat is de aan een Pgb verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren.

2. Het college verstrekt uitsluitend een Pgb als:
   a. de individuele voorziening in natura, die wordt geleverd door een door het college gecontracteerde aanbieder, gemotiveerd niet passend is;
   b. uit de beoordeling van de Pgb-vaardigheid met inachtneming van artikel 13 blijkt dat de budgethouder of, indien van toepassing, de budgetbeheerder in staat is uitvoering te geven aan de eisen die het beheer van een Pgb met zich meebrengt;
   c. naar het oordeel van het college met inachtneming van artikel 15 is gewaarborgd dat de jeugdhulp die tot de individuele voorziening behoort en die de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger van het budget willen betrekken, van goede kwaliteit is en in voldoende mate zal bijdragen aan het bereiken van het in het Pgb-plan opgenomen beoogde resultaat.
3. Het college verstrekt geen Pgb als er twijfels zijn over de integriteit van de voorgenomen uitvoerder van jeugdhulp, wat zich in ieder geval voordoet indien de voorgenomen uitvoerder van de jeugdhulp in de vier jaar voorafgaande aan de aanvraag:
   a. fraude, in de zin van opzettelijke misleiding om financieel voordeel te verkrijgen, heeft gepleegd;
   b. betrokken is geweest bij strafbare feiten of overtredingen heeft begaan die de veiligheid en de kwaliteit van de hulp in gevaar brengen;
   c. veroordeeld is wegens het plegen van strafbare feiten tot een gevangenisstraf;
   d. op basis van een Bibob-toets door het college is geweigerd als zorgaanbieder.
4. Het college weigert een Pgb als een wettelijke weigeringsgrond als bedoeld in artikel 8.1.1, vierde lid, van de wet van toepassing is.
5. Voor informele hulp als bedoeld in artikel 14 wordt alleen een PGB verstrekt voor de profielen genoemd in artikel 2, te weten A: Enkelvoudige Specialistische Jeugdhulp, E: Begeleiding en Ondersteuning, en I: Logeren. Dit in verband met de doelmatigheid van de geboden hulp in combinatie met de complexere problematiek in de andere profielen. Tenzij het college anders besluit in belang van het kind.

Artikel 13. Pgb-vaardigheid

1. Om aan de voorwaarden voor Pgb-vaardigheid te voldoen dient de beoogd budgethouder, al dan niet met hulp vanuit het sociaal netwerk of, indien van toepassing, een budgetbeheerder, in ieder geval:
   a. inzicht te hebben van de hulpvraag en doelstellingen;
   b. op de hoogte te zijn van de regels en verplichtingen die horen bij het Pgb of deze zelf (online) weten te vinden;
   c. in staat te zijn om een overzichtelijke Pgb-administratie bij te houden;
   d. de Nederlandse taal voldoende te beheersen;
   e. in staat te zijn zelfstandig te handelen en onafhankelijk voor een zorgverlener te kiezen;
   f. in staat te zijn om afspraken te maken en vast te leggen en om dit te verantwoorden aan het college;
   g. in staat te zijn te beoordelen en te beargumenteren of de geleverde zorg passend en kwalitatief goed is;

h. in staat te zijn de inzet van zorgverleners te coördineren, waardoor de zorg door kan gaan, ook bij verlof en ziekte;
i. in staat te zijn om als werk- of opdrachtgever de zorgverleners aan te sturen en aan te spreken op hun functioneren; en
j. voldoende kennis te hebben over het werk- of opdrachtgeverschap of deze kennis weten te vinden.

2. Een budgethouder of een budgetbeheerder wordt in beginsel niet in staat geacht de aan een Pgb verbonden taken verantwoord te kunnen uitvoeren als sprake is van één of meer van de volgende omstandigheden:
   a. het beheer wordt verricht door de persoon of organisatie die ook de jeugdhulp levert aan de budgethouder tenzij hiervoor door het college toestemming is verleend of de persoon eerste of tweedegraads bloed- of aanverwant is van de jeugdige;
   b. er sprake is van één of meer van de volgende omstandigheden:
      1. schuldenproblematiek;
      2. ernstige verslavingsproblematiek;
      3. aangetoonde fraude, in de zin van opzettelijke misleiding om financieel voordeel te verkrijgen, begaan in de vier jaar voorafgaand aan de aanvraag;
      4. een aanmerkelijke verstandelijke beperking;
      5. een ernstig psychiatrisch ziektebeeld;
      6. een vastgestelde, blijvende cognitieve stoornis;
      7. het onvoldoende machtig zijn van de Nederlandse taal in woord en geschrift;
      8. het niet verkrijgen van een Verklaring Omtrent het Gedrag.

Artikel 14. Onderscheid formele en informele hulp

1. Van formele hulp is sprake als de jeugdhulp verleend wordt door onderstaande personen:
   a. personen die werkzaam zijn bij een instelling die ten aanzien van de voor het Pgb uit te voeren taken/werkzaamheden ingeschreven staat in het Handelsregister, conform artikel 5, van de Handelsregisterwet 2007, en die beschikken over de relevante diploma's die nodig zijn voor uitoefening van de desbetreffende taken; of
   b. zzp-ers die ten aanzien van de voor het Pgb uit te voeren taken/werkzaamheden ingeschreven staan in het Handelsregister conform artikel 5, van de Handelsregisterwet 2007 en beschikken over de relevante diploma's die nodig zijn voor uitoefening van de desbetreffende taken;
   c. personen die ingeschreven staan in het register, bedoeld in artikel 3, van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (wet BIG) of artikel 5.2.1, van het Besluit Jeugdwet, voor het uitoefenen van een beroep voor het verlenen van jeugdhulp.
2. Van informele hulp is sprake als de jeugdhulp geboden wordt door.
   a. een bloed- of aanverwant in de eerste- of tweede graad van de budgethouder omdat zij onderdeel uitmaken van het sociale netwerk;
   b. een andere persoon dan beschreven in het eerste lid, onder a of b, en er niet voldaan is aan het eerste lid onder c.

Artikel 15. Kwaliteitseisen individuele voorziening in de vorm van een Pgb

1. Ter waarborging van de kwaliteit van de met een Pgb in te kopen individuele voorziening voldoet de uitvoerder van de jeugdhulp aan de volgende eisen:
   a. beschikt over een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) die niet ouder is dan drie maanden bij aanvang van de zorgovereenkomst en gedurende hulpverlening niet ouder dan drie jaar, waaruit blijkt dat er geen bezwaren voor de uitoefening van diens functie. Ouder(s) zijn uitgesloten van deze eis;
   b. aantoonbaar beschikt over de juiste vaardigheden en deskundigheid om verantwoorde hulp te bieden;

c. houdt een deugdelijke administratie bij met een registratie van de geleverde hulp;
d. is voldoende vaardig om in de Nederlandse taal te communiceren;
e. werkt volgens een plan waarin activiteiten en doelen zijn vastgesteld;
f. voert de hulp uit in overeenstemming met de beschikking van het college;
g. stemt de hulp af op de persoonlijke situatie van de jeugdige of zijn ouder(s);
h. stemt de hulp af op andere voorzieningen, overige voorzieningen en individuele voorzieningen waar de jeugdige of zijn ouder(s) gebruik van maken;
i. respecteert de privacy van de jeugdige of zijn ouder(s) en gaat vertrouwelijk om met informatie over de persoonlijke situatie;
j. neemt bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling in het huishouden van de jeugdige of zijn ouder(s) voor advies of het doen van een melding contact op met Veilig Thuis;
k. meldt calamiteiten en geweldsincidenten bij de verlening van jeugdhulp aan het college;
l. werkt mee aan toezicht en aangekondigd en onaangekondigd onderzoek door het college of daartoe aangewezen derden op inhoudelijke kwaliteit en op rechtmatigheid; en
m. is of raakt door verlening van de jeugdhulp naar het oordeel van het college niet overbelast.

2. Ter waarborging van de kwaliteit van de met een Pgb in te kopen individuele voorziening voldoet de uitvoerder van formele jeugdhulp aan de volgende aanvullende eisen:
a. hetgeen is bepaald in artikel 14 eerste lid;
b. handelt in overeenstemming met de professionele standaard;
c. werkt op basis van een hulpverleningsplan;
d. werkt met een systeem voor kwaliteitsbewaking;
e. hanteert de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, de meldplicht calamiteiten en de meldplicht geweld bij de verlening van jeugdhulp; en
f. stelt een vertrouwenspersoon in staat zijn taak uit te voeren.
3. Er wordt geen Pgb voor informele jeugdhulp verstrekt als, conform het afwegingskader voor een verantwoorde werktoedeling op basis van het kwaliteitskader Jeugd, formele jeugdhulp noodzakelijk is.

Artikel 16. Hoogte Pgb

1. De hoogte van het pgb voor formele jeugdhulp bedraagt maximaal 100% van het laagste adequate gecontracteerde tarief voor dezelfde jeugdhulp in natura.
2. De hoogte van het pgb voor informele jeugdhulp bedraagt minimaal 100% van het wettelijk minimumloon en maximaal het uurloon van de passende loonschaal uit de toepasselijke cao (hoogste periodiek, inclusief vakantietoeslag), met uitzondering van logeren.
3. Indien uit het ingediende Pgb-plan blijkt dat passende en toereikende jeugdhulp voor een lager tarief dan het maximumtarief kan worden ingekocht, stelt het college dit lagere tarief vast. Daarbij houdt het college zo nodig rekening met de aard van de aanbieder en diens kostenstructuur, waaronder die van zelfstandige zorgverleners met beperkte overhead.
1. **Artikel 17. Niet vergoedbare kosten en uitgesloten van Pgb**Het Pgb tarief is all-in: alle overhead- en bijkomende kosten (zoals scholing, maaltijden, entreegelden, administratie- en vervoersmiddelen) zijn in het tarief begrepen; hiervoor wordt geen aanvullend budget verstrekt.
2. De volgende kosten zijn uitgesloten van vergoeding vanuit Pgb:
a. onverminderd artikel 8.1.1 van de Jeugdwet wordt geen Pgb verstrekt voor zover de aanvraag betrekking heeft op kosten die vóór indiening van de aanvraag reeds zijn gemaakt;
b. kosten voor crisishulp of anders direct in te zetten hulp;
c. kosten voor bemiddeling, coördinatie, tussenpersonen of belangenbehartigers;
d. kosten voor het voeren van een Pgb-administratie of budget-beheer;
e. kosten voor ondersteuning bij het aanvragen of beheren van een Pgb;
f. kosten voor ondersteuning buiten Nederland, tenzij het college vooraf schriftelijk toestemming heeft verleend;

g. kosten voor een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG);
h. bij overlijden van de jeugdige: declaraties boven één gemiddeld maandbedrag, berekend over de laatste drie gewerkte maanden;
i. een feestdagen-uitkering boven € 100,- per kalenderjaar in totaal;
j. reiskosten die uitgaan boven het landelijk fiscaal vrijgestelde kilometer-tarief of die een enkele reisafstand tot 6 km niet overschrijden, dan wel een retourafstand van 150 km per inzet overstijgen.

HOOFDSTUK 6. HERZIENING, INTREKKING, TERUGVORDERING

Artikel 18. Inlichtingen

1. Het college informeert de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger in begrijpelijke verwoordingen over de rechten en plichten die aan het ontvangen van een individuele voorziening in natura of in de vorm van een Pgb zijn verbonden en over de mogelijke gevolgen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet.
2. Mede overeenkomstig het bepaalde in artikel 8.1.2, eerste lid, van de wet doen de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger aan het college het verzoek of onverwijld uit eigen beweging aan het college mededeling van alle feiten en omstandigheden waarvan hun redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze aanleiding kunnen zijn tot heroverweging van een beslissing aangaande een individuele voorziening in natura of in de vorm van een Pgb.

Artikel 19. Niet meewerken ouder(s)

1. De jeugdige en zijn ouder(s) zijn verplicht om, binnen de eigen mogelijkheden, mee te werken aan onderzoek gericht op besluitvorming over en de doelmatige inzet van jeugdhulp.
2. Als de jeugdige of zijn ouder(s) naar het oordeel van het college niet of onvoldoende meewerkt, kan de omvang van de benodigde jeugdhulp niet worden vastgesteld of is de jeugdhulp niet effectief en kan door het college worden besloten geen individuele voorziening te verstrekken, een lagere omvang vast te stellen of een eerder toegekende individuele voorziening in te trekken.

Artikel 20. Intrekking, herziening of terugvordering

1. Het college onderzoekt periodiek of er aanleiding is een beslissing aangaande een verstrekking van een individuele voorziening in natura of in de vorm van een Pgb te heroverwegen en kan hiervoor nadere regels stellen.
2. Onverminderd artikel 8.1.4 van de wet kan het college een beslissing aangaande een individuele voorziening in natura of in de vorm van een Pgb herzien dan wel intrekken als het college vaststelt dat:
   a. de jeugdige of zijn ouders onjuiste of onvolledige gegevens hebben verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid;
   b. de jeugdige of zijn ouders niet langer op de individuele voorziening of het daarmee samenhangende Pgb zijn aangewezen;
   c. de individuele voorziening in natura of in de vorm van een Pgb niet meer toereikend is te achten;
   d. de jeugdige of zijn ouders niet voldoen aan de voorwaarden die zijn verbonden aan de individuele voorziening in natura of in de vorm van een Pgb;
   e. de jeugdige of zijn ouders het Pgb niet of voor een ander doel gebruiken dan waarvoor het is bestemd;
   f. de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger met het Pgb jeugdhulp betrekken van een jeugdhulp-aanbieder tegen wie bezwaren zijn ontstaan, als bedoeld in artikel 12 derde lid; of
   g. de jeugdige langer dan 8 weken verblijft in een instelling als bedoeld in de Wet langdurige zorg of de Zorgverzekeringswet.

3. Een beslissing tot verlening van een Pgb kan worden ingetrokken als blijkt dat het Pgb binnen 6 maanden na uitbetaling niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden.
4. Een beslissing tot toekenning van een voorziening in natura kan worden ingetrokken als blijkt dat de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijk vertegenwoordiger zich niet binnen 6 maanden na de besluitdatum hebben gemeld bij een jeugdhulpaanbieder.
5. Als het college een beslissing op grond van het tweede lid, onder a, heeft herzien of ingetrokken en de verstrekking van de onjuiste of onvolledige gegevens heeft plaatsgevonden, kan het college van degene die opzettelijk onjuiste of onvolledige gegevens heeft verschaft geheel of gedeeltelijk de geldswaarde vorderen van de ten onrechte genoten individuele voorziening of het ten onrechte genoten Pgb.
6. Als het college een beslissing op grond van het tweede lid onder a, heeft ingetrokken, kan het college bij dwangbevel geheel of gedeeltelijk het ten onrechte genoten Pgb invorderen.
7. Het college kan, bij een gegrond vermoeden van een omstandigheid als bedoeld in het tweede lid onder a, d, e of f, de Sociale verzekeringsbank gemotiveerd verzoeken te beslissen tot een geheel of gedeeltelijke onderbreking van betalingen uit het Pgb voor ten hoogste 13 weken.

Artikel 21. Onderzoek naar recht- en doelmatigheid individuele voorzieningen in natura en in de vorm van Pgb's

1. Het college wijst een toezichthouder aan die belast is met het toezicht op de naleving van de rechtmatige uitvoering van de wet, waaronder de bestrijding van misbruik, oneigenlijk gebruik en niet-gebruik van deze wet.
2. Het college onderzoekt met inachtneming van de paragrafen 6a en 6b, van de Regeling Jeugdwet de rechtmatigheid en doelmatigheid van individuele voorzieningen.
3. Het college onderzoekt periodiek, al dan niet steekproefsgewijs, het gebruik van Pgb's met het oog op de beoordeling van de recht- en doelmatigheid daarvan.

HOOFDSTUK 7. AFSTEMMING MET ANDERE VOORZIENINGEN

Artikel 22. Voorliggende voorzieningen

1. Het college verstrekt geen voorziening voor jeugdhulp als er:
   a. met betrekking tot de problematiek een recht bestaat op zorg als bedoeld bij of krachtens de Wet langdurige zorg, de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen of de Zorgverzekeringswet;
   b. naar het oordeel van het college met betrekking tot de problematiek aanspraak bestaat op een voorziening op grond van een andere wettelijke bepaling, met uitzondering van een maatwerkvoorziening inhoudende begeleiding als bedoeld in artikel 1.1.1, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015; of
   c. gegronde redenen zijn voor het college om aan te nemen dat een jeugdige in aanmerking kan komen voor zorg op grond van de Wet langdurige zorg en de jeugdige of zijn wettelijke vertegenwoordiger weigert mee te werken aan het verkrijgen van een besluit daartoe.
2. Als er meerdere oorzaken ten grondslag liggen aan de betreffende problematiek en daardoor zowel een vorm van zorg, op grond van een recht op zorg als bedoeld bij of krachtens de Wet langdurige zorg of een zorgverzekering als bedoeld in de Zorgverzekeringswet, als een soortgelijke voorziening op grond van de wet kan worden verkregen, is het college gehouden deze voorziening op grond van de wet te treffen.
3. De jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger die een aanvraag voor jeugdhulp doen, worden verwezen naar de instantie waar een aanvraag voor een voorziening op basis van de voornoemde wetten kan worden behandeld.

Artikel 23. Afstemming met voorliggende voorzieningen en andere vormen van hulp en ondersteuning

1. Het college stemt de jeugdhulp waaraan een jeugdige of een ouder behoefte heeft, ten minste af op het aanbod van activiteiten, diensten of middelen op grond van:
   a. de Leerplichtwet;
   b. de Participatiewet;
   c. de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening;
   d. de Wet Inburgering 2021;
   e. de Wet kinderopvang;
   f. de Wet langdurige zorg;
   g. de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;
   h. de Wet passend onderwijs;
   i. de Wet publieke gezondheid;
   j. de Wet tijdelijk huisverbod;
   k. de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg; en
   l. de Zorgverzekeringswet,
   zodat deze zoveel mogelijk op elkaar aansluiten en ondersteunt de jeugdige en zijn ouder(s) actief bij het verkrijgen van toegang tot de andere voorziening(en) of bij behoud van de continuïteit van de zorg op grond van de benodigde zorg.
2. De afgestemde jeugdhulp wordt zodanig ingezet dat dit leidt tot:
   a. het opheffen van een situatie die voor een jeugdige of voor een ouder of diens omgeving levensbedreigend is, of met grote waarschijnlijkheid leidt tot ernstige gezondheidsschade;
   b. stabilisatie van een crisissituatie, anders dan bedoeld onder a;
   c. een voldoende mate van duurzame zelfredzaamheid van een jeugdige of een ouder, voor zover dat binnen het vermogen ligt.
   3. Het college weegt bij de afstemming van de jeugdhulp het volgende aspecten mee:
      a. de behoefte aan hulp en ondersteuning van een jeugdige of een ouder;
      b. de eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen van een jeugdige of een ouder zoals bedoeld in artikel 9 en de mogelijkheden van het sociale netwerk;
      c. welke volgorde van inzet van hulp en ondersteuning naar verwachting het meeste effect sorteert en in hoeverre hulp en ondersteuning gelijktijdig kan of moet worden ingezet;
      d. welke hulp en ondersteuning leidt tot de minste maatschappelijke kosten op lange termijn.
   4. Als een jeugdige of een ouder of wettelijk vertegenwoordiger weigert mee te werken aan ondersteuning als bedoeld in het eerste lid, kan het college het onderzoek beëindigen en een individuele voorziening weigeren.
   5. Als een jeugdige van 16 jaar of ouder die hulp op grond van de wet ontvangt naar alle waarschijnlijkheid na het achttiende levensjaar hulp of ondersteuning nodig heeft vanuit een wettelijk kader als bedoeld in het eerste lid, is het college gehouden om:
   a. voor het achttiende levensjaar zodanige hulp en ondersteuning te bieden dat de benodigde hulp en ondersteuning vanaf het achttiende levensjaar zo beperkt mogelijk kan zijn; en
   b. de continuïteit van hulp en ondersteuning te waarborgen voor zover dat nodig is.
   6. Ter uitvoering van het vijfde lid, onderzoekt het college tijdig welke andere voorziening nodig is, vanaf de achttiende verjaardag en op welke wijze en vanuit welke andere voorzieningen (Wet maatschappelijke ondersteuning, Wet langdurige zorg, of de Zorgverzekeringswet) deze ondersteuning vanaf het achttiende levensjaar wordt ingezet.

HOOFDSTUK 8. WAARBORGEN VERHOUDING PRIJS EN KWALITEIT

Artikel 24. Verhouding prijs en kwaliteit aanbieders jeugdhulp en uitvoerders kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering

1. Het college baseert in het belang van een goede prijs-kwaliteitverhouding de tarieven die het hanteert voor door derden te leveren jeugdhulp of uit te voeren kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering, op ten minste de volgende kostprijselementen:
   a. cliëntgebonden en niet-cliëntgebonden kosten van beroepskrachten;
   b. cliëntgebonden kosten anders dan van beroepskrachten;
   c. overheadkosten;
   d. kosten voor indexering.
2. Het college bedingt bij de door hem gecontracteerde of gesubsidieerde aanbieders van preventie, jeugdhulpaanbieders of gecertificeerde instellingen dat zij het verlenen van preventie, jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering alleen aan derden uitbesteden als zij die derden daarvoor een reële prijs betalen, die tot stand is gekomen met gebruikmaking van de kostprijselementen bedoeld in het eerste lid.
3. Het eerste en tweede lid gelden voor subsidies slechts voor zover zij worden verstrekt voor de daadwerkelijke verlening van preventie, jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering aan jeugdigen of hun ouders en de omvang van de subsidie direct of indirect wordt gebaseerd op de hoeveelheid verrichte diensten.

HOOFDSTUK 9. KLACHTEN EN MEDEZEGGENSCHAP

Artikel 25. Klachtregeling

De afhandeling van klachten van jeugdigen en ouders die betrekking hebben op de wijze van afhandeling van meldingen, verzoeken en aanvragen als bedoeld in deze verordening vindt plaats conform de klachtenregeling van de gemeente Ameland.

Artikel 26. Inspraak en medezeggenschap

1. Het college betrekt de ingezetenen van de gemeente bij de voorbereiding van het beleid betreffende jeugdhulp overeenkomstig de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet gestelde regels met betrekking tot de wijze waarop inspraak wordt verleend.
2. Het college stelt jeugdigen en hun ouder(s), cliënten en vertegenwoordigers van cliëntgroepen vroegtijdig in de gelegenheid voorstellen voor het beleid betreffende jeugdhulp te doen, advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordeningen en beleidsvoorstellen betreffende jeugdhulp, en voorziet hen van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen.
3. Het college zorgt ervoor dat ingezetenen kunnen deelnemen aan periodiek overleg, waarbij zij onderwerpen voor de agenda kunnen aanmelden, en dat zij worden voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie en ondersteuning.
4. Het college kan nadere regels vaststellen ter uitvoering van het tweede en derde lid.

HOOFDSTUK 10. SLOTBEPALINGEN

Artikel 27. Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de aanvrager afwijken van de bepalingen in deze verordening, indien toepassing van deze verordening tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 28. Evaluatie

1. Het door het gemeentebestuur gevoerde beleid op grond van deze verordening wordt eenmaal per vier jaar geëvalueerd.
2. Ten behoeve van de evaluatie verzamelt het college systematisch informatie over:
   a. de ervaringen van jeugdigen en ouders;
   b. de bij het college en zorgaanbieders ingediende klachten in het kader van de klachtenregeling.

Artikel 29. Overgangsrecht, intrekking oude verordening

1. Een jeugdige of zijn ouder(s) houdt recht op een lopende voorziening, verstrekt op grond van de Verordening jeugdhulp gemeente Ameland 2018 totdat het college een nieuw besluit heeft genomen ten aanzien van die voorziening.
2. Aanvragen die zijn ingediend onder de Verordening jeugdhulp gemeente Ameland 2018 waarop nog niet is beslist bij het in werking treden van deze verordening, worden afgehandeld krachtens deze verordening.
3. Bezwaarschriften gericht tegen besluiten die zijn genomen voor de inwerkingtreding van deze verordening, worden behandeld op grond van Verordening jeugdhulp gemeente Ameland 2018 die ten aanzien van de betreffende zaak zijn rechtskracht behoudt. Hier kan ten gunste van de jeugdige of zijn ouder(s) van worden afgeweken als heroverweging op grond van de huidige Verordening jeugdhulp gemeente Ameland 2026 leidt tot een gunstiger uitkomst.
4. Het college is bevoegd een besluit, dat is genomen op grond van Verordening jeugdhulp gemeente Ameland 2018 te herzien:
   a. op de gronden, vermeld in de Verordening jeugdhulp gemeente Ameland 2018;
   b. indien uit een door het college uitgevoerd heronderzoek blijkt dat er met toepassing van de ten tijde van het onderzoek geldende verordening een afwijkend besluit zou zijn genomen;
   c. indien de cliënt wenst te veranderen van aanbieder of van verstrekkingsvorm.
5. Het college heeft de bevoegdheid om een Pgb dat is verstrekt onder de Verordening jeugdhulp gemeente Ameland 2018 terug te vorderen op de in deze verordening[en] genoemde gronden.
6. De Verordening jeugdhulp gemeente Ameland 2018 wordt ingetrokken.

Artikel 30. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de achtste dag na de datum van bekendmaking.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: '*Verordening jeugdhulp gemeente Ameland 2026'.*

Ondertekening

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Ameland op 26 januari 2026.

De voorzitter, Tytsy Willemsma

De griffier, Jacqueline Metz

Toelichting

Algemeen

Deze verordening geeft uitvoering aan de Jeugdwet. Deze wet maakt onderdeel uit van de bestuurlijke en financiële decentralisatie naar gemeenten van de jeugdzorg, de jeugd-ggz, de zorg voor verstandelijk beperkte jeugdigen en de begeleiding en persoonlijke verzorging van jeugdigen. Daarnaast wordt met deze wet een omslag gemaakt van een stelsel gebaseerd op een wettelijk recht op zorg (aanspraak) naar een stelsel op basis van een voorzieningenplicht voor gemeenten (voorziening), op een wijze zoals eerder is gebeurd met de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Het wettelijke recht op jeugdzorg en individuele aanspraken op jeugdzorg worden hierbij vervangen door een voorzieningenplicht waarvan de aard en omvang in beginsel door de gemeente worden bepaald (maatwerk). Het doel van het jeugdzorgstelsel blijft echter onverminderd overeind: jeugdigen en ouders krijgen waar nodig tijdig bij hun situatie passende hulp, met als beoogd doel ervoor te zorgen de eigen kracht van de jongere en het zorgend en probleemoplossend vermogen van het gezin te versterken.

De Jeugdwet schrijft in de artikelen 2.9, 2.10 en 2.11 voor dat de gemeenteraad per verordening in ieder geval regels opstelt:

a. over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige (jeugdhulp)voorzieningen met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning, de wijze van beoordeling van en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening;
b. over de wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen;
c. over de wijze waarop de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld;
d. voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of persoonsgebonden budget, alsmede van misbruik of oneigenlijke gebruik van de Jeugdwet.

Daarnaast regelt deze verordening, overeenkomstig de wet, de wijze waarop ingezetenen, waaronder in ieder geval jeugdigen of hun vertegenwoordigers, worden betrokken bij de uitvoering van de Jeugdwet waarbij wordt geregeld de wijze waarop zij:

a. in de gelegenheid worden gesteld voorstellen voor het beleid te doen;
b. vroegtijdig in staat worden gesteld gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen bij de besluitvorming over de verordeningen en beleidsvoorstellen;
c. worden voorzien van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen;
d. deel kunnen nemen aan periodiek overleg;
e. onderwerpen voor de agenda van dit overleg kunnen aanmelden; en
f. worden voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie.

De verordening bevat ook regels ter waarborging van:

a. een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van diensten door derden en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan;
b. De continuïteit van de jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering.

Tot slot kan op grond van artikel 8.1.1, derde lid, van de wet bij verordening bepaald worden onder welke voorwaarden de persoon aan wie een persoonsgebonden budget wordt verstrekt, de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot zijn sociale netwerk.

Achtergronden

Deze verordening kan niet los worden gezien van opgestelde beleidsplan, welke de raad op grond van artikel 2.2 van de Jeugdwet eveneens heeft vastgesteld. In dit beleidsplan is het door het gemeentebestuur te voeren beleid vastgelegd met betrekking tot preventie en jeugdhulp, de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. Eveneens kan deze verordening niet los worden gezien van de gezamenlijke inkoop door de Friese gemeenten van jeugdhulp en alle andere ontwikkelingen binnen de Jeugdwet. Voor dit laatste geldt dat hierbij ook gekeken is naar de ontwikkelingen binnen de jurisprudentie op grond van de Jeugdwet.

Vrij toegankelijk en niet vrij toegankelijk
In de verordening is onderscheid gemaakt tussen overige (vrij-toegankelijke) en individuele (niet vrij-toegankelijke) voorzieningen op het gebied van jeugdhulp (zie artikel 2, eerste, respectievelijk tweede lid). Voor een deel van de hulpvragen zal volstaan kunnen worden met een vrij-toegankelijke voorziening. Hier kunnen de jeugdige en zijn ouders gebruik van maken zonder dat zij daarvoor een verwijzing of een besluit van de gemeente nodig hebben. De jeugdige en zijn ouders kunnen zich voor deze jeugdhulp dus rechtstreeks tot de jeugdhulpaanbieder wenden.

Toeleiding naar de jeugdhulp
De toeleiding naar de jeugdhulp kan op verschillende manieren plaatsvinden.

Toegang jeugdhulp via de gemeente
Een hulpvraag van een jeugdige of zijn ouder kan binnenkomen bij de gemeente. De beslissing door de gemeente welke zorg een jeugdige of zijn ouder precies nodig heeft, komt vervolgens tot stand op basis van een onderzoek dat namens het college in samenspreek met die jeugdige en zijn ouders wordt uitgevoerd. Tussen een door de gemeente ingezette deskundige en de jeugdige en zijn ouders zal gekeken worden wat de jeugdige en zijn ouders eventueel zelf of met behulp van hun netwerk kunnen doen aan het probleem. Als aanvullend daarop een voorziening op het gebied van jeugdhulp nodig is, dan zal eerst gekeken worden of dit een vrij-toegankelijke voorziening is of een niet vrij-toegankelijke voorziening. Is het laatste het geval dan neemt deze deskundige, namens het college, een besluit en verwijst hij de jeugdige door naar de jeugdhulpaanbieder die volgens de deskundige de aangewezene is om de betreffende problematiek aan te pakken. Dit proces is in deze verordening nader ingekaderd.

Toegang via de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist
De Jeugdwet regelt daarnaast dat de jeugdhulp toegankelijk is na een verwijzing door de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist. Na een dergelijke verwijzing staat echter nog niet vast welke specifieke behandelvorm van jeugdhulp (dus bijvoorbeeld welke therapie) een jeugdige of zijn ouder precies nodig heeft. Een jeugdige kan op dat moment terecht bij de jeugdhulpaanbieders die de gemeente heeft gecontracteerd. In de praktijk zal het de jeugdhulpaanbieder zelf zijn die op basis van zijn professionele autonomie na de verwijzing beoordeelt welke voorziening precies nodig is (de behandelvorm), hoe vaak iemand moet komen (de omvang) en hoe lang (de duur). Bij deze beoordeling dient de jeugdhulpaanbieder zich te houden aan de afspraken die hij daarover met de gemeente heeft gemaakt in het kader van de contract- of subsidierelatie. Deze afspraken zien op hoe de gemeente haar regierol kan waarmaken en op de omvang van het pakket. Deze afspraken zullen verder ook ingaan op hoe de artsen en de gemeentelijke toegang goed van elkaar op de hoogte zijn van de doorverwijzing of behandeling van een kind, zodat de integrale benadering rond het kind en het principe van 1 gezin – 1 regisseur – 1 plan, met name bij multiproblematiek, kan worden geborgd en er geen nieuwe ‘verkokering’ zal plaatsvinden, waarbij professionals niet goed van elkaar weten dat zij bij het gezin betrokken zijn. Daarnaast zal de jeugdhulpaanbieder rekening moeten houden met de regels die in deze verordening zijn gesteld. Deze verordening regelt welk aanbod van de gemeente alleen via verwijzing of met een besluit van de gemeente toegankelijk is (zie artikel 2), en stuurt mede via de regionale inkoop, op collectief niveau op de omvang en duur van de beschikte individuele

voorzieningen (zie artikel 2, derde lid). De bepalingen in de verordening over het onderzoek naar de hulpvraag zijn onverkort op jeugdhulpaanbieders van toepassing, ook bij de toegang via de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist (zie artikel 3).

Toegang via de gecertificeerde instelling, de kinderrechter, het openbaar ministerie en de directeur of de selectiefunctionaris van de justitiële jeugdinrichting
Een andere ingang tot de jeugdhulp is via de gecertificeerde instelling, de kinderrechter (via een kinderbeschermingsmaatregel of een maatregel tot jeugdreclassering), het Openbaar Ministerie en de directeur of de selectiefunctionaris van de justitiële jeugdinrichting. De gecertificeerde instelling is verplicht om bij de bepaling van de in te zetten jeugdhulp in het kader van een door de rechter opgelegde kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering te overleggen met de gemeente. Uiteraard kan bij dit overleg een kostenafweging plaatsvinden. De gemeente is op haar beurt vervolgens gehouden de jeugdhulp in te zetten die deze partijen nodig achten ter uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregel of de jeugdreclassering. Deze leveringsplicht van de gemeente vloeit voort uit het feit dat uitspraken van rechters te allen tijde moeten worden uitgevoerd om rechtsgelijkheid en rechtszekerheid te kunnen garanderen. Ook hier geldt dat de gecertificeerde instelling in beginsel gebonden is aan de jeugdhulp die de gemeente heeft ingekocht. Als de kinderrechter een ondertoezichtstelling of beëindiging van het gezag uitspreekt, wijst hij gelijktijdig in de beschikking de gecertificeerde instelling aan die de maatregel gaat uitvoeren. Dit kan de rechter juist omdat de raad voor de kinderbescherming in zijn verzoekschrift een concreet advies geeft over welke gecertificeerde instelling de maatregel zou moeten uitvoeren. De raad voor de kinderbescherming neemt een gecertificeerde instelling in zijn verzoekschrift op die na overleg met de gemeente en gezien de concrete omstandigheden van het geval hiervoor het meest geschikt lijkt. De raad voor de kinderbescherming is verplicht om hierover met de gemeente te overleggen. Deze toegang wordt al in de Jeugdwet zelf geregeld en komt verder dus niet terug in deze verordening.

Toegang via Veilig Thuis
Ten slotte vormt ook Veilig thuis een toegang tot onder andere jeugdhulp. Veilig thuis geeft advies over vermoedens en gevallen van huiselijk geweld en kindermishandeling, onderzoekt indien nodig op basis van een melding of er sprake is van kindermishandeling, motiveert zo nodig ouders tot accepteren van jeugdhulp en legt daartoe contacten met de hulpverlening. Deze toegang wordt al in de Jeugdwet zelf geregeld en komt verder dus niet terug in deze verordening.

Afbakening jeugdhulpplicht
De reikwijdte van de jeugdhulpplicht in de Jeugdwet vormt al enkele jaren een belangrijk onderwerp in gesprekken over de jeugdzorg. In de Hervormingsagenda Jeugd is de afspraak gemaakt dat de wetgever de wet gaan aanpassen om deze reikwijdte te verduidelijken en af te bakenen c.q. te begrenzen. Dit om ervoor te zorgen dat de jeugdhulp terechtkomt bij de meest kwetsbare gezinnen in de meest kwetsbare situaties. Het doel is om duidelijk te maken wat er wel onder de jeugdhulpplicht valt, in plaats van wat er niet onder valt. Op dit moment geldt er geen jeugdhulpplicht voor hulp die op ‘eigen kracht’ kan worden geboden of worden georganiseerd, maar deze begrippen zijn echter niet gedefinieerd in de wet. Als er vrij toegankelijke voorzieningen zijn, dan gaan deze momenteel voor op niet-vrij toegankelijke voorzieningen.

De verordening voorziet in:
- het scherper verwoorden en uitwerken van het beschikbare voorzieningenpakket;
- een verbeterde afstemming tussen de wet en andere wetgeving;
- het uitwerken van de verdeling van de verantwoordelijkheden tussen ouders en het college als verstrekker van individuele voorzieningen;
- een uitdrukkelijke opname van het stappenplan van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) verplicht stellen voor medische verwijsroute; en
- duidelijke voorwaarden ter voorkoming van oneigenlijk gebruik en misbruik van de wet.

Deze verordening vormt het normstellend kader waarmee de jeugdhulp nader wordt geregeld, met inachtneming van de wet.

Artikelsgewijs

In deze artikelsgewijze toelichting worden enkel die (onderdelen) van bepalingen behandeld die nadere toelichting behoeven.

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. Begripsbepalingen

Het aantal definities van artikel 1 is beperkt aangezien de wet al een flink aantal definities kent die ook bindend zijn voor deze verordening. Deze wettelijke definities zijn dan ook niet nogmaals opgenomen in de verordening. Het betreft onder meer definities van centrale begrippen als ‘jeugdhulp’, ‘jeugdige’ en ‘ouder’. In de verordening worden de begrippen jeugdige en ouder overeenkomstig de wet gebruikt. Indien mogelijk aangeduid algemeen als ‘jeugdigen en ouders’ en specifiek veelal als ‘de jeugdige of zijn ouder(s)’. Gebruik van ‘of’ impliceert hier ook de betekenis ‘en’. Met de aanduiding ‘de jeugdige of zijn ouder(s)’ bedoelen we dus: de jeugdige (van bijvoorbeeld 16 jaar of ouder) zelfstandig, de jeugdige met een of beide ouders (in de definitie van artikel 1 van de wet: de gezaghebbend ouder, adoptiefouder, stiefouder of een ander die een jeugdige als behorend tot zijn gezin verzorgt en opvoedt, niet zijnde een pleegouder) (bij een jeugdige tussen de 12 en de 16 jaar), of de ouders namens de jeugdige (bij een jeugdige jonger dan 12 jaar).

Ook de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) kent een aantal definitiebepalingen die voor deze verordening van belang zijn, zoals: ‘aanvraag’ (artikel 1:3, derde lid, van de Awb) en ‘beschikking’ (artikel1:3, tweede lid, van de Awb).

Andere voorziening: onder het begrip ‘andere voorziening’ wordt in deze verordening verstaan een voorziening die niet op grond van de wet wordt getroffen, maar in het kader van maatschappelijke ondersteuning, onderwijs, werk en inkomen of zorg. Zie ook artikel 2.9, onder b, van de wet. De verschillende beschikbare vormen van jeugdhulp zijn opgenomen in artikel 2 (individuele voorzieningen en overige voorzieningen). Hoe individuele voorzieningen verkregen kunnen worden, is nader geregeld in artikel 3 en verder.

Pgb: de definitie van ‘Pgb’ is opgenomen omdat de afkorting Pgb in het spraakgebruik inmiddels meer is ingeburgerd dan voluit ‘persoonsgebonden budget.’

Gebruikelijke hulp: de termen ‘gebruikelijke hulp’ en ‘gebruikelijke zorg’ worden in de praktijk nogal eens door elkaar gebruikt, beide termen komen niet voor in de Jeugdwet. Deze termen worden daarentegen wel genoemd in andere zorgwetten. Zo spreekt de Wmo 2015 van ‘gebruikelijke hulp’ en hebben de Wlz en de AWBZ het over ‘gebruikelijke zorg’. Omdat we in de Jeugdwet spreken over jeugdhulp (en niet over jeugdzorg, zoals dat onder de Wet op de jeugdzorg het geval was) wordt in deze verordening de term ‘gebruikelijke hulp’ gebruikt.
De term gebruikelijke hulp is afgeleid van gebruikelijke zorg uit het (voormalige) Besluit zorgaanspraken Awbz. Het begrip is van belang voor de oude Awbz-functies begeleiding, persoonlijke verzorging en verblijf die per 1 januari 2015 overgekomen zijn naar de Jeugdwet. Uitgangspunt is dat deze jeugdhulp niet hoeft te worden ingezet voor zover het gebruikelijk is dat partners, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten elkaar deze hulp bieden. Dit is ook tot uitdrukking gebracht in artikel 9 van deze verordening.

Bovengebruikelijke hulp: wat onder (boven)gebruikelijke hulp moet worden verstaan moet worden uitgewerkt in nadere regels. Bij de beoordeling of sprake is van bovengebruikelijke hulp moet altijd

een zorgvuldige individuele afweging worden gemaakt. Wat in het ene gezin als gebruikelijke hulp kan worden gekwalificeerd, kan voor het andere gezin (gelet op de omstandigheden binnen dat gezin) immers leiden tot de conclusie van bovengebruikelijke hulp.

HOOFDSTUK 2. VORMEN VAN JEUGDHULP

Artikel 2. Vormen van jeugdhulp

Dit artikel geeft uitvoering aan artikel 2.9, onder a, van de wet, op grond waarvan de gemeente verplicht is bij verordening regels te stellen over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige (jeugdhulp)voorzieningen. Daarnaast beoogt deze verordening voor iedereen duidelijk te maken wat het gemeentelijke aanbod aan jeugdhulpvoorzieningen is. Ook vindt de gemeente het belangrijk dat op voorhand duidelijk is – uitgaande van toegang tot de jeugdhulp via de gemeente (zie artikel 4) – welke vormen van voorzieningen alleen toegankelijk zijn na een besluit van de gemeente (de ‘individuele voorzieningen’) en welke in beginsel vrij toegankelijk zijn voor iedereen waarvoor ze bedoeld zijn (de ‘overige voorzieningen’).

Uit de memorie van toelichting op de wet (Kamerstukken II 2012/13, 33 684, nr. 3) komt naar voren dat de burger recht heeft op een duidelijk beeld van het aanbod van voorzieningen binnen de gemeente. Ook vindt de gemeente het belangrijk dat op voorhand duidelijk is – uitgaande van toegang tot de jeugdhulp via de gemeente (artikel 4) – welke vormen van voorzieningen alleen toegankelijk zijn na een besluit van de gemeente (de ‘individuele voorzieningen’) en welke in beginsel vrij toegankelijk zijn voor iedereen waarvoor ze bedoeld zijn (de ‘overige voorzieningen’).
Het begrip 'voorziening' is een lastig te vatten begrip. De wetgever waagt zich dan ook niet aan een definitie, maar geeft wel in de memorie van toelichting aan dat de door de gemeente te treffen voorziening zowel een algemene, vrij toegankelijke voorziening kan zijn als een individuele voorziening. Een individuele voorziening zal vaak betrekking hebben op meer gespecialiseerde zorg.

In lid 1 worden de algemene vrij toegankelijke voorzieningen benoemd. De opsomming in het tweede lid betreft de niet vrij toegankelijke voorzieningen. Bij deze voorzieningen zal de gemeente of de huisarts, medisch specialist of jeugdarts en de jeugdhulpaanbieder (artikel 3) eerst moeten beoordelen of de jeugdige of zijn ouders deze ondersteuning daadwerkelijk nodig hebben.

HOOFDSTUK 3. TOEGANG TOT JEUGDHULPVOORZIENINGEN

In dit hoofdstuk worden de toegangsmogelijkheden tot jeugdhulp in het vrijwillig kader (nader) geregeld. Zoals in het algemeen deel van de toelichting is aangegeven wordt de toegang in het gedwongen kader, via de gecertificeerde instelling, de kinderrechter, het Openbaar Ministerie en de directeur of de selectiefunctionaris van de justitiële jeugdinrichting hier niet geregeld.

Artikel 3. Toegang jeugdhulp via de huisarts, medisch specialist of jeugdarts

Eerste lid
Naast de gemeentelijk georganiseerde toegang tot jeugdhulp (zie hierna), bestaat ook de directe verwijzingsmogelijkheid door de huisarts, medisch specialist en jeugdarts naar de jeugdhulp (artikel 2.6, eerste lid, onder e, van de wet). Dit laatste geldt zowel voor de vrij-toegankelijke (overige) voorzieningen als de niet vrij-toegankelijke (individuele) voorzieningen. Met een dergelijke verwijzing kan de jeugdige rechtstreeks aankloppen bij de jeugdhulpaanbieder.

Tweede tot en met derde lid
De huisarts, medisch specialist en jeugdarts moeten in beginsel verwijzen naar een door de gemeente gecontracteerde jeugdhulpaanbieder. Als de jeugdige of zijn ouders na een verwijzing door de huisarts kiezen voor een aanbieder van jeugdhulp die geen contract of subsidierelatie met de

gemeente heeft, en de gemeente soortgelijke jeugdhulp wel kan laten leveren door een jeugdhulpaanbieder waarmee zij een contract of subsidierelatie heeft, is de gemeente niet gehouden de andere keuze te vergoeden (Kamerstukken II 2013/14, 33 684, nr. 3, p. 149). De gemeente bepaalt bij de medische verwijsroute niet welke jeugdhulp moet worden geleverd, maar heeft wel de regie over wie de jeugdhulp verleent (Rb. Oost-Brabant 26 maart 2020, ECLI:NL:RBOBR:2020:1761). De verordening sluit vergoeding van deze kosten in een dergelijke situatie dan ook uit. De jeugdige of zijn ouders kunnen in een situatie als deze wel een Pgb aanvragen. Het college zal deze aanvraag dan beoordelen op basis van de aan de verkrijging van een Pgb gestelde voorwaarden (zie hoofdstuk 5).

Van dit uitgangspunt kan enkel worden afgeweken als het college heeft ingestemd met de levering van de jeugdhulp door een aanbieder die niet is gecontracteerd of gesubsidieerd. Deze instemming dient voorafgaand aan de zorgverlening schriftelijk te worden verkregen. De gemeente betaalt dan de aanbieder. De instemming van het college is geen automatisme. Er zal sprake moeten zijn van een bijzondere situatie die dit rechtvaardigt en waarbij de jeugdige of zijn ouders geen gebruik kunnen maken van een Pgb.

Vierde lid
In de praktijk zal het de jeugdhulpaanbieder (bijvoorbeeld de jeugdpsychiater, de gezinswerker of orthopedagoog) zijn die na de verwijzing (stap 1) beoordeelt welke jeugdhulp precies nodig is. Deze bepaalt in overleg met de jeugdige of ouder daadwerkelijk de concrete inhoud, vorm, omvang en duur van de benodigde jeugdhulp. Deze aanbieder stelt dus feitelijk vast wat naar zijn oordeel de inhoud van de benodigde voorziening dient te zijn en hij zal zijn oordeel mede baseren op de protocollen en richtlijnen die voor een professional de basis van zijn handelen vormen (stap 2). Zie ook de algemene toelichting.

De verordening legt een koppeling tussen de beschikbare vormen van individuele voorzieningen en de toegang via de medische verwijsroute.

Op grond van het eerste lid zorgt het college voor de inzet van deze jeugdhulp. Het vierde lid bepaalt dat de jeugdhulpaanbieder daarbij wel gehouden is aan hetgeen volgt uit de contract- of subsidierelatie met de gemeente. Ook is hij gehouden aan hetgeen volgt uit deze verordening. Dit betekent concreet dat hij zich onder meer houdt aan het beoordelingskader dat in artikel 5 (Het Onderzoek) is voorgeschreven en dat het stappenplan van de CRvB volgt. Ook dient hij zich te beperken tot de inzet van individuele voorzieningen die in artikel 2 zijn opgesomd.

Artikel 4. Toegang jeugdhulp via de gemeente, melding hulpvraag

Deze en volgende bepalingen regelen de toegang tot jeugdhulp via de gemeente. Dit artikel regelt in algemene zin het toegangs- en besluitvormingsproces en de daaraan verbonden beslistermijnen. De CRvB heeft geoordeeld dat de toegang tot jeugdhulp via de gemeente onderverdeeld kan worden in verschillende “stappen” (CRvB 1 mei 2017, ECLI:NL:CRVB:2017:1477). Die stappen zijn in dit artikel en in artikel 5 verdisconteerd en zijn opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen. Het college is daarbij verantwoordelijk voor de inzet van de noodzakelijke voorzieningen op het gebied van jeugdhulp en bevoegd om de toegang tot jeugdhulp te verlenen op grond van de wet. In de praktijk zal het college de beslissing over het inzetten van jeugdhulp niet altijd zelf uitvoeren, maar mandateren aan deskundigen (Gebiedsteam Ameland, de POH).

Eerste tot en met vijfde lid
Jeugdigen en ouders kunnen bij het college terecht met hun hulpvraag. Terecht kunnen betekent ook dat zij geholpen worden bij het vaststellen wat de hulpvraag van de jeugdige of zijn ouders is. Het college is (mede)verantwoordelijk voor het verkennen of verhelderen van de hulpvraag. Dat kan door het voeren van een of meer gesprekken (zie artikel 5). Hierbij wordt overeenkomstig de jurisprudentie een zekere medewerking van de jeugdige of de ouders verlangd (CRvB 16 januari 2019, ECLI:NL:CRVB:2019:276).

Vervolgens wordt op basis van een (geconcretiseerde) aanvraag een besluit genomen op de aanvraag, in overeenstemming met de Awb en de in de wet en de verordening opgenomen beoordelingskaders. Zoals in de algemene toelichting al is aangegeven hebben jeugdigen en ouders onder de wet geen wettelijk recht op of individuele aanspraken op jeugdzorg. De wet kent gemeenten echter wél een resultaatsverplichting toe in de vorm van een algemene voorzieningenplicht. Daaruit vloeit voort dat jeugdigen en ouders recht hebben op een zorgvuldige behandeling van hun hulpvraag. Deze verordening bevat verschillende procedurele bepalingen die dit zorgvuldige verloop van het proces moeten waarborgen.
Als de jeugdige of zijn ouders een Pgb wensen dan zullen zij daartoe in het kader van de aanvraag ook een Pgb-plan in moeten dienen.
Het uitgangspunt is dat wordt gedaan wat nodig is: niet elk onderzoek hoeft uitgebreid te zijn en onnodige belasting van jeugdigen of ouders wordt voorkomen. Tegelijkertijd wordt, als de situatie daarom vraagt, wel voldoende diepgang en zorgvuldigheid gewaarborgd door gesprekken, verslaglegging en dossiervorming.

Zesde lid
Op grond van artikel 4:13, eerste lid, van de Awb geldt een beslistermijn van acht weken, tenzij bij wettelijk voorschrift een andere termijn is bepaald. De in deze verordening opgenomen termijn van tien weken geldt als zodanig wettelijk voorschrift. De Jeugdwet verplicht gemeenten in artikel 2.9 tot het vaststellen van een verordening jeugdhulp, waarmee de gemeenteraad bevoegd is deze termijn te regelen. In dit geval wordt een beslistermijn van tien weken redelijk geacht:

- Jeugdigen en ouders hebben de gelegenheid om tot twee weken na de aanvraag een familiegroepsplan in te dienen. Dit plan betrekt het college vervolgens bij het onderzoek.
- Om dit onderzoek zorgvuldig uit te kunnen voeren én het plan hierbij te kunnen betrekken, kan als uitgangspunt worden gehanteerd dat het onderzoek uiterlijk zes weken na ontvangst van de aanvraag uitgevoerd moet zijn.
- Vervolgens heeft het college dan nog twee weken om de beschikking af te geven. Zodoende wordt een totale doorlooptijd van tien weken redelijk geacht.

Zevende lid
Het college is verantwoordelijk voor de inzet van de noodzakelijke voorzieningen op het gebied van jeugdhulp. Een individuele voorziening wordt altijd toegekend (of afgewezen) op basis van een beschikking. Deze verplichting vloeit ook voort uit de Awb.

Achtste lid
Deze bepaling regelt de toeleiding naar jeugdhulp in spoedsituaties of crisissituaties. In gevallen waar onmiddellijke start van de hulp nodig is (en het besluit niet kan worden afgewacht) kan het besluit tot inzet van een individuele voorziening genomen worden na de daadwerkelijke start van de hulp. Het besluit tot inzetten van de hulp moet vervolgens binnen 4 weken na de start van de hulp zijn vastgelegd in een beschikking.

HOOFDSTUK 4. BEHANDELING VAN EEN AANVRAAG OM EEN INDIVIDUELE VOORZIENING; ONDERZOEK EN BESLUITVORMING VIA DE GEMEENTE

Artikel 5. Onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en voorkeuren

Eerste lid
Voor een zorgvuldig te nemen besluit is het van belang dat alle feiten en omstandigheden van de specifieke hulpvraag worden onderzocht. Daarbij is het van belang dat het onderzoek in samenspraak met de jeugdige en zijn ouders dan wel wettelijke vertegenwoordiger wordt verricht. Voor een zorgvuldig onderzoek is veelal persoonlijk contact nodig om een totaalbeeld van de jeugdige en zijn ouders en de gezinssituatie te krijgen. Het ligt daarom ook voor de hand dat tijdens een gesprek met

de jeugdige en zijn ouders het een en ander wordt besproken. Of dit gesprek op een gemeentelocatie plaatsvindt, op school, bij de jeugdige of zijn ouders thuis, of bij een andere deskundige zal afhankelijk van de concrete situatie worden besloten. Indien nodig voor het onderzoek, kan ook sprake zijn van meerdere (opeenvolgende) gesprekken.

Mocht tijdens die gesprekken blijken dat het beter is om de aanvraag aan te passen, dan kan dit gedurende het onderzoek gebeuren. Een aanvraag hoeft dus niet afgewezen te worden als tijdens het onderzoek blijkt dat de oorspronkelijke aanvraag en oplossingsrichting bij nader inzien niet (volledig) passend zijn.

Tweede lid
Op grond van artikel 2.5 van de wet informeert het college jeugdigen, ouders en pleegouders tijdig over de mogelijkheid om gebruik te maken van een vertrouwenspersoon. Op grond van artikel 2.2.4 van de Wmo 2015 stelt het college onafhankelijke cliëntenondersteuning beschikbaar. Op grond van artikel 2.3.2, derde lid van de Wmo 2015, wijst het college op de mogelijkheid om hier gebruik van te maken. Deze cliëntenondersteuning beperkt zich niet tot de Wmo 2015, maar strekt zich onder andere ook uit tot de Jeugdwet .Daarom is in het tweede lid, ter verduidelijking, deze informatieverplichting opgenomen.

Derde lid
Ouders hebben het recht een zelf opgesteld familiegroepsplan in te dienen. Het college betrekt dit plan bij zijn onderzoek. Om dit mogelijk te maken is er een termijn van twee weken gesteld om een familiegroepsplan in te dienen bij het college.

Vierde lid
Het is mogelijk dat een jeugdige of zijn ouders, na het indienen van de aanvraag tot de conclusie komt dat een (verder) onderzoek niet nodig is. bijvoorbeeld omdat de jeugdige of zijn ouders zelf een oplossing heeft gevonden, of geholpen is met een algemene voorziening. Zij kunnen in dat geval hun aanvraag intrekken, waardoor het college geen besluit meer hoeft te nemen. Om misverstanden te voorkomen wordt dit schriftelijk bevestigd door het college.

Zesde lid
De wet schept een jeugdhulpplicht voor gemeenten, maar die geldt alleen als de jeugdige en zijn ouder(s) er zelf niet uitkomen. De jeugdhulp is bedoeld om de eigen kracht van de jeugdige en zijn ouder(s) te versterken en om het gezin en andere mensen die dichtbij de jeugdige staan te leren om de jeugdige (nog) beter te helpen en te verzorgen, zodat de jeugdige gezond en veilig op kan groeien en zo goed mogelijk mee kan doen in de maatschappij (CRvB 1 mei 2017, ECLI:NL:CRVB:2017:1477, r.o. 4.3.1.) een zorgvuldig onderzoek vereist het achtereenvolgens doorlopen van de volgende stappen:

Stap 1 – inventariseer de vraag
Wat is de jeugdhulpvraag van de jeugdige of zijn ouder(s)? In dit verband moet opgemerkt worden dat uit artikel 1.1 van de Jeugdwet voortvloeit dat jeugdhulp niet alleen de hulp aan de jeugdige is, maar ook dat de ouder zelf in aanmerking kan komen voor jeugdhulp. Hierbij wordt ook nadrukkelijk gekeken naar hoe de situatie is ontstaan waarom de jeugdige of zijn ouders nu een beroep doen op de gemeente.

Stap 2 – breng de onderliggende problematiek in kaart en leg deze vast
Welke opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen zijn er? Bij deze stap in het onderzoek wordt nadrukkelijk ook beoogd om de oorzaken van de waargenomen problematiek in de context van de systeem- en gezinsdynamiek in kaart te brengen.

Stap 3 – stel de aard en de omvang van de noodzakelijke hulp vast
De vraag of hulp noodzakelijk is en zo ja, met welke omvang moet, met inachtneming van de bevindingen uit de eerste twee stappen, worden beantwoord op een wijze die rekening houdt met de leeftijd en ontwikkelingsniveau van de jeugdige, alsmede (zoveel mogelijk) met de godsdienstige gezindheid, levensovertuiging en culturele achtergrond van de jeugdige en zijn ouders, met als doelstelling dat de jeugdige gezond en veilig kan opgroeien, dat hij kan groeien naar zelfstandigheid en dat hij voldoende zelfredzaam kan zijn en maatschappelijk kan participeren.

Stap 4 – kijk wat de discrepantie tussen noodzaak en eigen kracht is
Onderzoek naar de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de ouder(s) en van het sociale netwerk en of de op basis van de eerste drie stappen als noodzakelijk bepaalde hulp hiermee al dan niet volledig kan worden ondervangen. Anders gezegd: het bepalen van de mate waarin de eigen kracht toereikend is. De stappen 1 tot en met 3 bouwen als het ware de jeugdhulpplicht eerst op tot een bepaald maximum. Stap 4 verkleint deze vervolgens weer, eventueel zelfs tot nul.

Stap 5 – stel vast welke voorziening de geconstateerde discrepantie adequaat oplost
Het is deze discrepantie tussen zorgvuldig geïnventariseerde noodzaak en eigen kracht die uiteindelijk de jeugdhulpplicht concretiseert, welke op het college rust. Ten aanzien van de afstemmingsplicht in lid 6 onderdeel e valt te denken aan een voorziening die een jeugdige ontvangt op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (hierna: Wmo 2015), Wet langdurige zorg (hierna: Wlz) of de Zorgverzekeringswet (hierna: Zvw) en een voorziening op het gebied van passend onderwijs (artikel 22 e.v.).

Zevende lid
Als de jeugdige of zijn ouder(s) een familiegroepsplan aan het college heeft overhandigd, betrekt het college dat plan bij het onderzoek. Bij het onderzoek wordt ook de jeugdige zoveel mogelijk betrokken en gehoord. Hiermee wordt artikel 12, van het Verdrag inzake de rechten van het kind in acht genomen. Op grond van de Wet geneeskundige behandelingsovereenkomst mogen jeugdigen vanaf 16 jaar over de eigen behandeling een beslissing nemen en is het mede afhankelijk van de wens van de jongere of de ouders al dan niet geïnformeerd mogen worden door de behandelaar.

Artikel 6. Deskundig oordeel, advies en voorbereiding van de besluitvorming

Het college is op grond van artikel, 2.3 eerste lid, van de wet verantwoordelijk voor een deskundige beoordeling van de hulpvraag en het nemen van een zorgvuldig besluit over jeugdhulp. Daarbij moet het college zorgen dat voldoende vakkennis wordt ingezet, passend bij de situatie van de jeugdige (artikel 2.1 Besluit Jeugdwet).

Als het nodig is om goed te kunnen beoordelen welke hulp passend is, vraagt het college advies aan een deskundige. Dit kan bijvoorbeeld gaan om de beoordeling van medische of psychologische informatie. De jeugdige of ouders moeten hieraan meewerken als dat nodig is voor het onderzoek.

De rechtspraak over de wet vereist dat adviseurs beschikken over de voor het uitbrengen van hun adviezen noodzakelijke deskundigheid en dat dit vereiste wordt vastgelegd in de verordening (CRvB 29 mei 2024, ECLI:NL:CRVB:2024:1097, rov. 4.9 (slot)). De deskundige die het advies geeft, moet geregistreerd zijn in één van de erkende beroepsregisters: het Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ), het register Kinder- en Jeugdpsychologen (NIP) of het BIG-register. Zo is geborgd dat het advies afkomstig is van een gekwalificeerde professional, die onder tuchtrecht valt.

Het college zorgt er verder voor dat organisaties die jeugdhulp bieden niet óók zelf adviseren of besluiten over de toekenning ervan. (vergelijk CRvB 29 mei 2024, ECLI:NL:CRVB:2024:1096, rov.

4.11). Daarmee wordt belangenverstrengeling voorkomen. Ook moet het college altijd nagaan of het advies logisch is opgebouwd, actueel is en voldoende onderbouwd is met passend onderzoek.

Artikel 7. Verslag

In het kader van het onderzoek naar aanleiding van een hulpvraag, vindt een gesprek plaats. De bevindingen van het onderzoek en hetgeen in het gesprek aan de orde is gekomen, worden vastgelegd in een verslag. De jeugdige en zijn ouder(s) krijgen daarbij de mogelijkheid om eventuele opmerkingen of aanvullingen aan het verslag toe te voegen, voordat het college dit verslag gebruikt als basis voor haar besluitvorming. Vanuit het oogpunt van zorgvuldigheid vergewist het college zich ervan dat de jeugdige en diens ouders de uitleg over de uitkomsten van het onderzoek, zoals neergelegd in het verslag, hebben begrepen.

In het eerste lid is een termijn van 10 werkdagen opgenomen omdat het college ná afronding van het onderzoek het verslag moet opstellen en verstrekken. Om voldoende tijd over te houden voor de besluitvorming en eventueel herziening op basis van het verslag of opmerkingen van ouders, is snelheid vereist. Een termijn van 10 werkdagen geeft het college ruimte voor zorgvuldige verslaglegging, laat voldoende tijd over voor eventuele aanvullingen of correcties door ouders en sluit aan bij de resterende 4 weken in het besluitvormingstraject, waarmee wordt voldaan aan de beslistermijn van tien weken. Tegelijkertijd blijft het streven van de gemeente om, in het belang van de jeugdige en diens ouders, het verslag zo spoedig mogelijk te verstrekken. De genoemde termijn is dan ook een maximumtermijn, geen standaard.

De voorwaarde van ondertekening en terugsturen van het verslag ziet op het compleet maken van de aanvraag. De ondertekening is immers een vormvoorschrift voor die aanvraag (artikel 4:2, eerste lid Awb). Daarnaast moet ook duidelijk zijn wat precies wordt aangevraagd, de aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd (artikel 4:2, eerste lid onder c Awb). De oorspronkelijke hulpvraag hoeft immers niet hetzelfde te zijn als de jeugdhulpvoorziening die uiteindelijk nodig is en wordt aangevraagd. Het is ook mogelijk dat de jeugdige of zijn ouders het niet eens zijn met de uitkomsten van het onderzoek van het college en vinden dat zij wel zijn aangewezen op een individuele voorziening, of dat zij vinden dat zij een andere individuele voorziening nodig hebben dan de individuele voorziening die het college op basis van het onderzoek aangewezen acht. De jeugdige en zijn ouders doen dan een afwijkende aanvraag, die schriftelijk voldoende concreet moet zijn voor het college om een besluit op te kunnen nemen.

Het vijfde lid stelt buiten twijfel dat ondertekening van het verslag ook nodig is als het college en (de ouders of wettelijk vertegenwoordiger van) de jeugdige het erover eens zijn dat de hulpvraag kan worden opgelost op eigen kracht, door het sociale netwerk, door een andere voorziening of overige voorziening. In dat geval wordt de aanvraag niet verder doorgezet. De hulpvraag is namelijk opgelost en een individuele voorziening is niet nodig. Het verslag dient hier als weergave van het onderzoek en daarmee is de hulpvraag opgelost. Het ondertekende verslag geldt dan, voor zover er een aanvraag ligt, als intrekking van de aanvraag om een individuele voorziening, zodat het college op grond van de Awb ook niet langer gehouden is een besluit te nemen.

Artikel 8. Criteria voor toekenning van een individuele voorziening

In artikel 2.9 onder a van de wet is onder meer bepaald dat de raad bij verordening regels moet stellen over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige voorzieningen, met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening. Daaraan is onder andere in dit artikel uitvoering gegeven, met de kanttekening dat het bij het verstrekken van een individuele voorziening altijd op maatwerk aankomt.

Tweede lid
Het tweede lid bevat de algemene beoordelingscriteria om in aanmerking te komen voor een individuele voorziening op grond van de Jeugdwet. Deze criteria worden in de volgende leden verder uitgewerkt.

Derde lid
Jeugdhulp is in artikel 1.1 van de Jeugdwet gedefinieerd. Met deze definitie wordt de taak van de gemeente in algemene zin afgebakend. Niet alle hulp en zorg, bevordering van deelname aan het maatschappelijke verkeer en ondersteuning bij of het overnemen van activiteiten op het gebied van de persoonlijke verzorging ten behoeve van de jeugdige valt onder de definitie van jeugdhulp. Om onder jeugdhulp te vallen moet er een psychisch probleem of stoornis, psychosociaal probleem, gedragsprobleem of beperking aan de behoefte ten grondslag liggen. Deze bepaling maakt duidelijk dat de gemeente niet verantwoordelijk is voor het bieden van hulp en ondersteuning op grond van de Jeugdwet als de noodzaak van die hulp en ondersteuning van de jeugdige past bij het normale ontwikkelingspatroon van die jeugdige, gezien zijn leeftijd. Om te bepalen welke hulp en ondersteuning niet geboden hoeft te worden vindt een beoordeling plaats op basis van de uitgangspunten voor gebruikelijke zorg uit hoofdstuk 4 van de Beleidsregels indicatiestelling Wlz 2025 zoals deze luidden op 1 januari 2025 en zullen luiden in de toekomst.

Vierde en vijfde lid
Inzet van een individuele voorziening vormt een laatste vangnet. Eerst wordt gekeken naar de mogelijkheid om de noodzaak voor de inzet van jeugdhulp te verminderen of weg te nemen met een andere of overige voorziening. Voorwaarde is wel dat deze voorziening daadwerkelijk beschikbaar is en passend en toereikend is voor de hulpvraag. Een andere of overige voorziening waarvoor bijvoorbeeld een wachtlijst geldt terwijl de hulp aan de jeugdige niet kan wachten, is geen voorziening die aan deze criteria voldoet. Omgekeerd, als de jeugdige wel even kan wachten voordat hij daadwerkelijk van de voorziening gebruik kan maken, dan voldoet de voorziening wel aan deze criteria.

Als er wel een individuele voorziening nodig is, dan kiest het college de goedkoopst adequate voorziening. Ook dan is van belang dat de jeugdige hier voor hem tijdig gebruik van kan maken. Dit betreft een individuele beoordeling van de situatie van de jeugdige en het gezin.

Zesde lid
Het zesde lid sluit aan bij de rechtspraak waarin is geoordeeld dat een individuele voorziening waarvan de effectiviteit niet wetenschappelijk is bewezen, door het college geweigerd kan worden indien deze geen toegevoegde waarde heeft ten opzichte van beschikbare voorzieningen (bijv. CRvB 12 september 2018, ECLI:NL:CRVB:2018:2785 en CRvB 26 januari 2022, ECLI:NL:CRVB:2022:254). Het college zal bij de weigering van een individuele voorziening waarvan de effectiviteit niet wetenschappelijk is bewezen moeten motiveren waarom in die specifieke situatie een andere oplossing passender of eveneens passend is. Bij toepassing van deze bepaling kan het college gebruik maken van de Databank Effectieve Jeugdinterventies van het Nederlands Jeugdinstituut (https://www.nji.nl/interventies), de zorgstandaarden van de GGZ Standaarden (https://www.ggzstandaarden.nl/), de databank voor interventies gericht op jeugdigen met een beperking (databank interventies gehandicaptenzorg).

Zevende en achtste lid
Een opgave van de Hervormingsagenda 2023-2028 is dat de jeugdhulp beschikbaar moet zijn voor jeugdigen en gezinnen in de meest kwetsbare situaties. Er is geconstateerd dat deze groep nu onvoldoende passende jeugdhulp ontvangt. De Hervormingsagenda presenteert als onderdeel van de oplossing dat het voor jeugdigen en hun ouders helder moet zijn waarvoor ze in het kader van

jeugdhulp bij de overheid terecht kunnen en waarvoor niet. Niet elke hulpvraag behoeft een zorgantwoord. Het moet duidelijker worden wat jeugdhulp precies inhoudt en wat binnen de huidige wettelijke kaders onder jeugdhulp moet vallen en wat niet.

In deze bepaling wordt als uitgangspunt genomen dat de gemeente op basis van de wet alleen aan zet is als er een hulpvraag is als bedoeld in de wet. Als er problemen zijn binnen een gezin, die met name bij de ouders liggen, zonder dat er een hulpvraag is vanuit het kind, is er geen verplichting om jeugdhulp te verstrekken. Hierbij kan worden gedacht aan de situatie waarin ouders zich in een vechtscheiding bevinden en niet bereid zijn het gedrag aan te passen ten behoeve van de jeugdige, of geldproblemen binnen het gezin die direct effect hebben op de jeugdige en waar ouders via een andere weg dan de jeugdhulp deze geldproblemen kunnen verminderen. In die situatie is jeugdhulp mogelijk minder doelmatig dan een alternatieve optie zoals lotgenotencontact (bij een vechtscheiding) of schuldhulpverlening bij geldproblemen. In het achtste lid wordt dit uitgangspunt genuanceerd in die zin dat indien er sprake is van meervoudige problematiek in de context van het kind en gezin, en binnen die problematiek speelt ook een hulpvraag, de gemeente op grond van de wet dan wel verplicht is jeugdhulp te verstrekken. Deze bepalingen dwingen het college om bij problemen in de context van het gezin niet als automatisme jeugdhulp te verstrekken, maar om zich goed af te vragen of er daadwerkelijk sprake is van een hulpvraag en er sprake is van een jeugdhulpplicht.

Artikel 9. Beoordeling eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen

Algemeen
Artikel 2.3 van de wet legt als uitgangspunt vast dat het college op grond van de wet alleen een voorziening moet treffen als de jeugdige en zijn ouders er op eigen kracht niet uitkomen. De eigen kracht van de jeugdige en zijn ouders staat voorop. Pas als zij zelf – zo nodig met hulp van het sociale netwerk en/of andere hulpverlenende instellingen – niet in staat zijn de noodzakelijke hulp te bieden, moet de gemeente hulp bieden. Dit uitgangspunt wordt in artikel 9 geconcretiseerd.

De Jeugdwet gaat ervan uit dat de verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van kinderen allereerst bij de ouders en jeugdige zelf ligt. Dat betekent dat van ouders een actieve rol mag worden verwacht in het oplossen van problemen en het organiseren van de benodigde hulp, ook als dat vraagt om aanpassingen in werk, zorgtaken of dagindeling.
Alleen als uit het onderzoek blijkt dat het gezin de problemen niet op eigen kracht of met hulp van het sociale netwerk kan oplossen, is de gemeente verplicht om jeugdhulp te bieden. Daarbij hoort ook dat bovengebruikelijke zorg soms wel van ouders verwacht mag worden, bijvoorbeeld bij een kind met een beperking, als zij daartoe in staat zijn (CRvB 17 juli 2019, ECLI:NL:CRVB:2019:2362).

Het college mag bij deze beoordeling niet kijken naar de financiële draagkracht van het gezin, maar wel naar wat redelijkerwijs van ouders verwacht mag worden op basis van hun persoonlijke situatie (CRVB 26 mei 2021, ECLI:NL:CRVB:2021:1326).

Bij gescheiden ouders zijn beide ouders verantwoordelijk, zolang zij gezag hebben. Ook stiefouders kunnen een rol hebben in de ondersteuning van het kind als onderdeel van het gezin.

Deze benadering sluit aan bij de bedoeling van de wetgever: de eigen kracht van ouders en jeugdigen staat voorop, pas daarna is de gemeente aan zet.

Eerste lid
Het eerste lid geeft invulling aan de hiervoor geformuleerde uitgangspunten. Daarbij wordt een ruime beoordelingsruimte aan het college toegekend. Het college maakt in de individuele situatie een beoordeling van de mogelijkheden en neemt daarbij de geformuleerde uitgangspunten als basis.

Tweede lid
Dit lid geeft een nadere invulling aan welke personen tot het sociale netwerk van de jeugdige of zijn ouders gerekend worden. Het college zal concreet moeten beoordelen welke hulp zij kunnen bieden, waardoor er geen of in mindere mate een beroep gedaan hoeft te worden op een individuele voorziening. De jeugdige en de ouder(s) verlenen, op grond van hun medewerkingsplicht, medewerking aan dit onderzoek.

Derde lid
Het derde lid bevat een concrete plicht van ouders om hun eigen mogelijkheden eerst te benutten. Op het moment dat ouders een aanvullende verzekering hebben afgesloten op basis waarvan zij (al dan niet gedeeltelijk) recht hebben op hulp (gefinancierd) vanuit de verzekeraar, dan moeten zij daar eerst gebruik van maken. Het gaat hierbij om een al afgesloten verzekering. Het derde lid verplicht ouders niet tot het afsluiten van een aanvullende verzekering, zodat zij daar vervolgens een beroep op zouden kunnen doen.

Vierde lid
De inzet van ‘eigen mogelijkheden’ is het uitgangspunt bij de uitvoering van de wet. De in het Burgerlijk Wetboek (in de artikelen 1:82 en 1:247 BW) verankerde eigen verantwoordelijkheid van ouders en de jeugdige om problemen op te lossen, staat voorop. Daarbij geldt dat het aan ouders is om de tot hun gezin behorende minderjarig kinderen te verzorgen, op te voeden en toezicht op hen te houden. Als de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen toereikend zijn, wordt geen individuele voorziening verstrekt, zo bepaalt het eerste lid.

Dit lid bevat de normerende hoofdrichting van de betekenis die de gemeenteraad wenst toe te kennen aan de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen. In dit lid wordt uitgewerkt met welke factoren rekening wordt gehouden bij het bepalen van de eigen mogelijkheden, waaronder de draagkracht en belastbaarheid van de ouders. Deze factoren sluiten aan bij bestaande rechtspraak.

Vijfde lid
Op de in artikel 5, zesde lid van de verordening beschreven wijze moet onderzocht worden of er aanleiding is om aan te nemen dat de hulp die de jeugdige behoeft, in een concreet geval niet door de ouder(s) geleverd kan worden. Daarmee wordt het noodzakelijke verband tussen de beoordeling van de hulpvraag en de eigen mogelijkheden met de toekenningscriteria gelegd. Als blijkt dat de draagkracht van het gezin de draaglast aankan is er geen noodzaak voor het college om een voorziening op basis van de wet toe te kennen. Dat is dus ook niet het geval als de jeugdhulp is aan te merken als bovengebruikelijke hulp. Als de noodzakelijke hulp in kaart is gebracht en duidelijk is dat het probleemoplossend vermogen van de ouder(s) en het sociale netwerk onvoldoende is om de noodzakelijke hulp te verlenen, dient de gemeente een voorziening te treffen. Van belang daarbij is dat de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen bepalend zijn voor het antwoord op de vraag of de noodzakelijke hulp door de ouders kan worden geleverd. Bij het onderzoek ter beantwoording van die vraag moet worden stilgestaan bij het onderscheid tussen onmacht en eventuele onwil of opvattingen over de eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen.

Artikel 10. Vervoer

In artikel 2.3, tweede lid, van de wet is bepaald dat voorzieningen op het gebied van jeugdhulp ook het vervoer van een jeugdige naar en van de locatie waar de jeugdhulp geboden wordt, omvatten. In deze bepaling worden de uitgangspunten voor verstrekking van vervoer geregeld.

Als uitgangspunt geldt dat de ouders in beginsel zelf verantwoordelijk zijn voor het vervoer (lid 1). Dat vervoer moet dan wel noodzakelijk zijn in verband met een medische noodzaak of met beperkingen in de zelfredzaamheid van de jeugdige. Dit betekent dat het vervoer noodzakelijk moet zijn om de locatie

van de jeugdhulp te kunnen bereiken (lid 2). Of daarvan sprake is staat ter beoordeling van het college (lid 3). Om te benadrukken dat het college daarbij de eigen verantwoordelijkheid van ouders als uitgangspunt neemt, wordt in het vierde lid expliciet gemaakt dat het college in elke individuele situatie een afweging moet maken of er specifieke omstandigheden zijn waardoor er (ondanks de eigen verantwoordelijkheid van de ouders) een vervoersvoorziening moet worden verstrekt. Wanneer de ouders in staat zijn de jeugdige zelf te vervoeren, is er sprake van 'eigen kracht' die aan de toekenning van een vervoersvoorziening in de weg staat (CRvB, 5 april 2023, ECLI:NL:CRVB:2023:655). Daarnaast geldt het uitgangspunt dat de met het oog op de vervoerskosten goedkoopste adequate voorziening kan worden getroffen. Dit wordt ten uitdrukking gebracht in het vijfde lid.

Artikel 11. Inhoud beschikking

De beschikking is gebaseerd op het onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van de jeugdige of zijn ouders en op de ingediende aanvraag. Het is belangrijk dat deze beschikking duidelijk en goed onderbouwd is, zodat voor de jeugdige en zijn ouders begrijpelijk is waarom wel of geen voorziening wordt toegekend. De verordening stelt hiervoor een aantal basiseisen aan de inhoud van de beschikking. De daarin genoemde elementen zijn niet uitputtend: het college kan aanvullende informatie opnemen als dat nodig is voor een zorgvuldige motivering. Sommige onderdelen kunnen ook zijn opgenomen in een afzonderlijk ondersteuningsplan. In dat geval maakt dat plan onderdeel uit van de beschikking.

De in het eerste lid opgenomen eisen vloeien al rechtstreeks voor uit de wet en de Awb, maar zijn hier opgenomen om een volledig beeld te schetsen. Nu het verslag van het onderzoek een belangrijk onderdeel van de voorbereiding en daarmee ook de motivering van het besluit vormt, wordt dit verslag aan de beschikking toegevoegd.

HOODSTUK 5. AANVULLENDE REGELS VOOR EEN INDIVIDUELE JEUGDHULPVOORZIENING IN DE VORM VAN EEN PGB

Artikel 12. Aanvullende regels om in aanmerking te komen voor een Pgb

Eerste lid
Wanneer een jeugdige of zijn ouders naar aanleiding van het onderzoek in aanmerking komt voor een individuele voorziening, en de jeugdige of zijn ouders dan wel zijn wettelijk vertegenwoordiger vervolgens aangeeft deze in de vorm van een Pgb geleverd te willen hebben, is aan dit verzoek een aantal eisen verbonden. In het eerste lid wordt bepaald wat er in het Pgb-plan dient te zijn opgenomen.

Uit de motivering in het Pgb-plan moet duidelijk blijken dat men zelf de regie kan voeren, hoe men dit gaat doen en waarom men een Pgb wil in plaats van gebruik te maken van het aanbod dat de gemeente heeft voor zorg in natura. Ook moet onderbouwd worden dat de beoogde voorziening van voldoende kwaliteit is. Van belang is of de motivering doordacht en houdbaar is en verband houdt met de rechten, verplichtingen en vrijheden die een Pgb met zich meebrengt. Het Pgb-plan moet zijn van voorzien van een motivatie waarom is voldaan aan de 10 punten van Pgb-vaardigheid als benoemd in artikel 13 van de verordening. Verder moet uit het Pgb-plan blijken welke kosten er aan de inhuur van de beoogde uitvoerder van de jeugdhulp verbonden zijn.

Tweede lid
De in het tweede lid van dit artikel opgenomen voorwaarden concretiseren de wettelijke verleningsvoorwaarden die staan in artikel 8.1.1, tweede lid van de wet.

Derde lid
In het derde lid wordt niet limitatief geregeld wanneer een Pgb niet wordt verstrekt omdat er twijfels zijn met betrekking tot de integriteit van de beoogde uitvoerder van de jeugdhulp. Deze gronden hebben betrekking op omstandigheden die tot de conclusie leiden dat niet aan de voorwaarden van artikel 8.1.1, tweede lid, van de wet is voldaan, in het bijzonder dat de kwaliteit voldoende zal zijn geborgd. De gronden zien op de betrouwbaarheid van de Pgb-aanbieder. Als deze twijfelachtig is, heeft het college ruimte om geen Pgb te verstrekken omdat in die situatie niet geborgd kan worden dat de kwaliteit van de zorg van voldoende kwaliteit is. Daarmee wordt niet voldaan aan een van de verleningsvoorwaarden als bedoeld in artikel 8.1.1, tweede lid, van de wet.

Vierde lid
Een Pgb wordt geweigerd als er een wettelijke weigeringsgrond uit artikel 8.1.1, vierde lid, van toepassing is. Dit is imperatief geformuleerd omdat het van groot belang is dat jeugdhulp in de vorm van een Pgb, evenals jeugdhulp in de vorm van zorg in natura waarvoor in artikel 4.1.1, eerste lid, van de wet al eisen zijn gesteld, op een verantwoorde manier wordt verleend: ‘waaronder wordt verstaan hulp van goed niveau, die in ieder geval veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht wordt verleend en die is afgestemd op de reële behoefte van de jeugdige of ouder’.

Artikel 13. Pgb vaardigheid

Eerste lid
Om in aanmerking te komen voor een Pgb moet een budgethouder of budgetbeheerder in staat zijn tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake, en in staat zijn de aan een Pgb verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren (artikel 8.1.1, tweede lid, van de wet).

Het gaat daarbij om de vraag of de budgethouder (en/of met een vertegenwoordiger: de budgetbeheerder) voldoende zelfstandig beslissingen kan nemen over de ondersteuning en de financiering daarvan. De bekwaamheid voor het hebben van een Pgb wordt in samenspraak met de aanvrager getoetst, het oordeel van het college is hierin leidend. Mocht het college van oordeel zijn dat de persoon niet bekwaam is voor het houden of beheren van een Pgb, dan weigert het college de aanvraag voor het Pgb.

Mocht de cliënt, die zelf niet over deze vaardigheden beschikt, alsnog een Pgb wensen, dan dient er een vertegenwoordiger te zijn die de aan het Pgb verbonden taken kan uitvoeren (de budgetbeheerder). Ook de budgetbeheerder dient te voldoen aan de gestelde eisen en wordt eveneens getoetst op de genoemde aspecten.

Tweede lid
In het tweede lid wordt uitgewerkt onder welke omstandigheden de budgethouder of een budgetbeheerder niet in staat wordt geacht de aan een Pgb verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren. Deze omstandigheden geven het signaal aan de beoordelaar van de aanvraag van het Pgb dat dóór de omstandigheden, de budgethouder niet in staat wordt geacht zelf een Pgb te kunnen beheren. In de afwijzende beschikking dient deze beoordeling per geval goed onderbouwd en gemotiveerd te worden. Van een categorale uitsluiting is derhalve geen sprake.

Artikel 14. Onderscheid formele hulp en informele hulp

Voor de bepaling van het Pgb-tarief wordt onderscheid gemaakt tussen formele en informele hulp. Voor formele hulp geldt het hogere Pgb-tarief en voor informele hulp geldt het lagere tarief op basis van het wettelijk minimumloon. Dit sluit aan bij de systematiek die binnen de Wet langdurige zorg (Wlz) en Zorgverzekeringswet (Zvw) wordt gehanteerd.

Eerste en tweede lid
Van formele hulp is, kortweg, sprake als de hulp verleend wordt in het kader van de uitoefening van een bedrijf of beroep en volgens professionele standaarden. De hulp wordt dan verleend door een jeugdhulpaanbieder of door een zelfstandige jeugdhulpverlener (ZZP-er), die onder toezicht staat van de in de wet aangewezen inspecties. Van formele hulp is ook sprake als de hulpverlener een BIG of SKJ-registratie heeft. Hierop geldt één (belangrijke) uitzondering en dat is wanneer de hulpverlener een bloed- of aanverwant is in de 1e of 2e graad (o.a. (groot)ouders, broers, zussen en (adoptie)kinderen). Bij hulpverlening door een bloed- of aanverwant in de 1e of 2e graad, is altijd sprake van informele hulp. In de praktijk gaat het dan om personen uit het sociale netwerk. Ook al gaat het om een hulpverlener die bijvoorbeeld BIG-geregistreerd is en voldoet aan de criteria genoemd in lid 1 van deze bepaling; dan nog wordt hulp van deze bloed- of aanverwant in het kader van deze verordening als informele hulp beschouwd. De achtergrond daarvan is dat ook familieleden met een zorg-gerelateerd beroep of opleiding in eerste instantie een affectieve relatie hebben met de budgethouder. Dat is dan ook doorslaggevend voor het bijbehorende Pgb-tarief.

Professionals die hulp verlenen – ook vanuit een Pgb – moeten geregistreerd zijn in het SKJ of BIG. Dat is een kwaliteitseis voor jeugdhulpverleners. De inspectie controleert de kwaliteit van jeugdhulpverleners. Ook als het gaat om hulpverleners die ingekocht worden met een Pgb.

Een voorwaarde voor toekennen van een Pgb is dat de hulpverlening die ingekocht wordt van goede kwaliteit is. Hiervoor gelden de kwaliteitseisen uit de wet. Eén van deze eisen is de verplichte registratie (artikel 4.1.6, vijfde lid, van de wet en paragraaf 5.1, van het Besluit Jeugdwet). Professionele hulpverleners die via een Pgb hulpverlenen moeten dus in beginsel geregistreerd zijn, in het SKJ of BIG (register voor beroepen in de individuele gezondheidszorg).

In bijzondere situaties kan de hulp verleend worden door een professional die niet geregistreerd is. De gemeente mag de hulp alleen door deze niet-geregistreerde professionals laten uitvoeren, als aannemelijk gemaakt kan worden dat de kwaliteit van de uit te voeren taak daardoor niet nadelig wordt beïnvloed (zie artikel 5.1.1, tweede lid, Besluit Jeugdwet). Let op: het gaat hier dan echt om een uitzondering op de hoofdregel dat de professional moet zijn geregistreerd.

Informele hulp is derhalve alle hulp die geboden wordt door bloed- of aanverwanten in de 1e of 2e graad ((adoptie) ouders, (adoptie) kinderen grootouders, kleinkinderen, broers en zussen) of door personen die niet beroeps- of bedrijfsmatig jeugdhulp verlenen. In de praktijk gaat het dan eigenlijk altijd om personen uit het sociale netwerk.

Artikel 15. Kwaliteitseisen individuele voorziening in de vorm van een Pgb

Om te waarborgen dat jeugdhulp in de vorm van een Pgb, evenals jeugdhulp in de vorm van zorg in natura, op een verantwoorde manier wordt verleend zijn in deze bepaling kwaliteitseisen uitgewerkt. Dit moet ervoor zorgen dat de jeugdhulp van goed niveau is en in ieder geval veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht wordt verleend en is afgestemd op de reële behoefte van de jeugdige of ouder. Een Pgb voor informele jeugdhulp wordt niet verstrekt als op basis van het afwegingskader uit het Kwaliteitskader Jeugd inzet van formele, geregistreerde hulpverleners noodzakelijk is. Dit kader helpt bepalen welke professional passend is bij de complexiteit van de situatie.

Artikel 16. Hoogte Pgb In de verordening moet in ieder geval worden bepaald op welke wijze de hoogte van een Pgb wordt vastgesteld (artikel 2.9, onderdeel c, van de wet).Daarbij geldt dat de hoogte toereikend moet zijn om de benodigde hulp in te kunnen kopen en het moet een reële vergoeding zijn. Ook als de hulp wordt betrokken van het sociale netwerk. In de eerste plaats wordt gekeken naar een adequate jeugdhulpvoorziening en in tweede instantie zijn de kosten leidend in de

keuze die gemaakt wordt. Op die manier wordt gestreefd naar passende zorg voor alle kinderen, die dat nodig hebben.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen een tarief voor formele hulp en een tarief voor informele hulp. Voor formele hulp, gelden hogere Pgb-tarieven en voor informele hulp geldt het lagere minimumtarief op basis van het wettelijk minimumloon. Dit sluit aan bij de systematiek die binnen de Wet langdurige zorg (Wlz) en Zorgverzekeringswet (Zvw) wordt gehanteerd. Daarmee wordt rekening gehouden met de aanvullende kosten die formele aanbieders moeten maken om aan de kwaliteitseisen die op hen van toepassing zijn te kunnen voldoen.

Eerste lid
De tarieven voor formele hulp zijn afgeleid van de tarieven zorg-in-natura. Dit is in lijn met art. 8.1.1 lid 5 Jeugdwet en art. 8ab Regeling Jeugdwet. Gemeenten mogen een maximum hanteren dat gelijk is aan het laagste adequate natura-tarief. Uit jurisprudentie volgt dat daar sprake van is als de jeugdhulp met het vastgestelde tarief bij tenminste één jeugdhulpaanbieder kan worden ingekocht. Voor formele hulp door kleine aanbieders, in elk geval zzp-ers, wordt een lager tarief gehanteerd. Het tarief voor een dergelijke zorgaanbieder is lager vanwege een lager opslagpercentage voor overheadkosten waarmee is gerekend. In de praktijk hebben deze organisaties vaak lage overheadkosten en een hogere productiviteit als gevolg van minder beleidsmatige activiteiten en of zeer beperkt vast personeel.

Tweede lid
Bij informele hulp gaat het vrijwel altijd om hulp uit het sociale netwerk (zoals ouders of familie), waarbij de hulp op de eerste plaats voortvloeit uit de affectieve relatie. Voor hulp uit het sociaal netwerk bepaalt art. 8ab Regeling Jeugdwet dat het college een tarief moet vaststellen, waarbij rekening wordt gehouden met arbeidsrechtelijke verplichtingen.
In deze verordening is het Pgb-tarief voor informele hulp gebaseerd op minimaal 100 procent van het wettelijk minimumloon (incl. vakantiegeld). De jeugdige of ouder kan daarmee te allen tijde aan zijn arbeidsrechtelijke verplichtingen voldoen.

Door de koppeling aan het wettelijk minimumloon (informele hulp) en het laagste adequate gecontracteerde tarief (formele hulp) bewegen de pgb-tarieven automatisch mee met externe normen.

Derde lid
Als uit het budgetplan blijkt dat de hulp voor formele hulp voor een lager tarief ingekocht kan worden dan genoemde tarieven voor formele hulp, dan mag uitgegaan worden van dit lagere tarief.

Artikel 17. Niet vergoedbare kosten en uitgesloten van Pgb

Niet alle kosten die worden gemaakt in het kader van de inkoop van jeugdhulp vanuit een Pgb komen voor vergoeding vanuit het Pgb in aanmerking. Deze kosten worden in dit artikel opgesomd.

Een Pgb is niet mogelijk voor de betaling van een persoon of organisatie die de jeugdige of ouder(s) helpt met het beheer van het Pgb. Een vertegenwoordiger wordt derhalve niet betaald vanuit het Pgb. Ook kosten als administratiekosten, intakekosten, bemiddelingskosten, worden niet vanuit het Pgb betaald. Mochten dergelijke kosten zich voordoen, dan is de jeugdige of zijn ouder hier zelf verantwoordelijk voor aangezien hijzelf ook de keuze heeft gemaakt deze eventuele financiële verplichting aan te gaan.

De jeugdige of zijn ouders heeft een inlichtingenplicht en moet het college vooraf informeren over een buitenlands verblijf. Indien besteding van het Pgb in het buitenland gewenst is, is dat alleen mogelijk als hiervoor expliciet vooraf toestemming is gegeven.

HOOFDSTUK 6. HERZIENING, INTREKKING, TERUGVORDERING

Dit hoofdstuk in de verordening betreft grotendeels een uitwerking van de verordeningsplicht in artikel 2.9, aanhef en onder d, van de wet, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval regels worden gesteld voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of een Pgb, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.

Artikel 18. Inlichtingen

Eerste lid
Aan het 'repareren' van de gevolgen van ten onrechte ontvangen individuele voorzieningen in natura en in de vorm van Pgb's gaan pogingen vooraf om onterechte voorzieningen en betaling van Pgb's te voorkomen. Duidelijke informatie over enerzijds de rechten en plichten van de jeugdige en ouders en anderzijds de gevolgen van misbruik en oneigenlijk gebruik spelen hierbij een belangrijke rol. Daarom is in het eerste lid een 'informatieplicht' voor het college opgenomen.

Deze bepaling berust mede op artikel 8.1.6, van de wet, waarin is bepaald dat het college de jeugdige en zijn ouder vooraf informeert over de gevolgen van de keuze voor een budget in plaats van een individuele voorziening. In deze verordening wordt de inlichtingenplicht van het college breder getrokken, zodat het college de jeugdige en zijn ouders dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger in begrijpelijke bewoordingen over de rechten en plichten die aan het ontvangen van een individuele voorziening zijn verbonden en over de mogelijke gevolgen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet.

Tweede lid
Deze bepaling berust mede op artikel 8.1.2, eerste lid, van de wet, waarin is vastgelegd dat de jeugdige of zijn ouders het college alle informatie verstrekt die van belang kan zijn voor de verlening van een Pgb. In deze verordening wordt de toepassing van deze informatieplicht verbreed naar de voorzieningen in natura en de wettelijk vertegenwoordiger. Immers, ook van jeugdigen en/of ouders met jeugdhulp in natura en van de wettelijk vertegenwoordiger kan verlangd worden dat ze voldoende gegevens en inlichtingen verstrekken om het college in staat te stellen te beoordelen of terecht een beroep op de voorziening wordt of is gedaan.

Artikel 19. Niet meewerken ouders

Deze bepaling geeft het college de bevoegdheid om een verstrekte individuele voorziening al dan niet in vorm van een Pgb te weigeren, of te heroverwegen als de ouders niet meewerken aan onderzoek naar de noodzaak of doelmatige inzet van de jeugdhulp.

Artikel 20. Intrekking, herziening of terugvordering

Eerste lid
Op grond van artikel 8.1.3, van de wet moet het college periodiek onderzoeken of er aanleiding is om een beslissing aangaande een Pgb te heroverwegen. Het eerste lid breidt deze opdracht uit naar alle individuele voorzieningen, ongeacht de vorm van de verstrekking. Ook wordt aan het college de bevoegdheid verleend om op dit punt nadere regels te stellen.

Tweede lid
Deze bepaling regelt in welke gevallen het college een beslissing tot verlening van een individuele voorziening kan intrekken, herzien of opschorten. Bij herzien gaat het om het gedeeltelijk aanpassen van de aanspraak naar de toekomst toe of over het verleden. Intrekking ziet eveneens op het

verleden: een aanspraak wordt dan echter volledig beëindigd vanaf een in het verleden gelegen datum.

De bepaling is afgeleid van artikel 8.1.4, van de wet die de herziening en intrekking regelt van verstrekte Pgb's. Verder breidt de bepaling de herzienings-/intrekkingsbevoegdheid uit tot de individuele voorziening in natura. Het gaat hier om een 'kan'-bepaling. Het college is dus niet verplicht gebruik te maken van zijn bevoegdheid tot herziening of intrekking. Vanuit het grote belang van een rechtmatige besteding van publieke middelen vormt gebruikmaking van deze bevoegdheid uiteraard het uitgangspunt, maar de individuele situatie van de betrokkenen dient uitdrukkelijk ook in de afweging te worden betrokken.

Derde en vierde lid
In de wet is geregeld dat het college een Pgb kan invorderen als dit is herzien of ingetrokken in verband met onjuiste of onvolledige informatieverstrekking door de jeugdige/ouder (zie artikel 8.1.4, derde lid, van de wet). Alvorens tot invordering te kunnen overgaan, moet het college het bedrag echter eerst terugvorderen. Terugvordering is niet geregeld in de wet. Het is daarom van belang hiervoor een grondslag op te nemen in de verordening. Dit geldt ook voor het invorderen van de geldschade als gevolg van een onterecht verstrekte voorziening in natura. Net zoals bij herziening en intrekking gaat het bij terugvordering om een bevoegdheid van het college.

Vijfde en zesde lid
Van een jeugdige en/of zijn ouder(s) wordt verwacht dat ze binnen zes maanden gebruik maken van hun indicatie door zich te melden bij de jeugdhulpaanbieder. Of, als het gaat om een Pgb, het Pgb binnen zes maanden zullen inzetten voor de aangewezen jeugdhulp. Dit om te voorkomen dat een indicatie is verouderd en de situatie op termijn dusdanig is gewijzigd, dat de verstrekte voorziening niet langer passend is. Voldoen jeugdigen of ouders niet aan deze voorwaarde, dan kan dat een grond opleveren om de aanspraak op de individuele voorziening in te trekken.

Zevende lid
In bepaalde gevallen is (tijdelijke) opschorting van een betaling uit het Pgb naar aanleiding van een declaratie een beter instrument dan beëindiging of zelfs intrekken of herzien van het verleningsbesluit. Middels opschorting kan ruimte geboden worden voor herstelmaatregelen of nader onderzoek. Bijvoorbeeld als het gaat om de overeenkomsten die de budgethouder is aangegaan of bij herziening van de toekenningbeschikking.
Om deze redenen is de mogelijkheid voor het college om de SVB te verzoeken over te gaan tot opschorting hier opgenomen. Dit in overeenstemming met artikel 8b, zesde lid, onder g, van de Regeling Jeugdwet. Het college moet het verzoek om opschorting zorgvuldig motiveren en de SVB voorzien van voldoende informatie voor een goed besluit. Opschorting is mogelijk voor maximaal dertien weken, in lijn met de termijn uit artikel 4:56 Awb en de Wlz.

Artikel 21. Onderzoek naar recht- en doelmatigheid individuele voorzieningen in natura en in de vorm van Pgb's

Deze bepaling betreft grotendeels een uitwerking van de verordeningsplicht in artikel 2.9, aanhef en onder d, van de wet, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval regels worden gesteld voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of een Pgb, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.

Eerste lid
In de wet is geregeld dat de landelijke inspectie toezicht houdt op de kwaliteit van de jeugdhulp. Toezicht op de rechtmatigheid is in de wet niet geregeld. In het eerste lid is opgenomen dat het

college ook voor de wet toezichthouders aanwijst, die specifiek zien op de rechtmatigheid. Daarmee is voor dit toezicht de wettelijke basis gelegd.

Tweede en derde lid:
Op grond van artikel 8.1.3, van de wet moet het college periodiek onderzoeken of er aanleiding is om een beslissing aangaande een Pgb te heroverwegen. Soms bestaat er echter twijfel over de kwaliteit, doelmatigheid en rechtmatigheid van geleverde ondersteuning, het onderzoek in het kader van artikel 8.1.3, van de wet biedt dan onvoldoende houvast om hier goed naar te kijken. Daarom is artikel 21, tweede en derde lid toegevoegd. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen een rechtmatigheids- en doelmatigheidsonderzoek met betrekking tot individuele voorzieningen in natura en in de vorm van een Pgb.

Op grond van het derde lid moet het college in aanvulling op het onderzoek overeenkomstig artikel 8.1.3, van de wet ook periodiek, al dan niet steekproefsgewijs onderzoeken of de verstrekte Pgb's worden gebruikt, respectievelijk besteed ten behoeve van het doel waarvoor ze zijn verstrekt, of de besteding op een rechtmatige manier gebeurt en of de geleverde ondersteuning van goede kwaliteit is. Een onderzoek kan zowel betrekking hebben op het handelen van een Pgb-houder of beheerder, als op de ondersteuningsverlening door een aanbieder. Het onderzoek kan onder meer bestaan uit: dossieronderzoek, bezoek aan de jeugdige of de ouders, bezoek aan de locatie waar de jeugdige of de ouders ondersteuning krijgen en gesprekken met de aanbieder.

HOOFDSTUK 7. AFSTEMMING MET ANDERE VOORZIENINGEN

In dit hoofdstuk wordt de afstemming tussen de jeugdhulpplicht ten opzichte van andere wettelijke voorzieningen zoals de Wlz, Zvw, Wmo 2015 en het onderwijsrecht geregeld**.**

In principe geldt: als een jeugdige op grond van een andere wet recht heeft op zorg, dan is de Jeugdwet niet van toepassing (artikel 1.2 van de wet). Alleen in uitzonderlijke situaties, zoals bij meerdere oorzaken van problemen of wanneer een specifieke voorziening onder artikel 2.4, tweede lid, onderdeel b van de wet valt, moet het college alsnog jeugdhulp verlenen.

Voor wat betreft onderwijs geldt dat hulp gericht op het leerproces of onderwijsontwikkeling geen jeugdhulp is. Onderwijsondersteuning die hoort bij de onderwijswetgeving gaat vóór op jeugdhulp.

Ook geldt: als bij ernstige dyslexie geen behandelindicatie wordt afgegeven, blijft de school verantwoordelijk voor passende ondersteuning. Het diagnostisch onderzoek naar dyslexie is wél jeugdhulp, de begeleiding op school is dat in principe niet. Andere vormen van begeleiding zoals huiswerkbegeleiding, remedial teaching of hulp bij leerstoornissen vallen eveneens buiten de Jeugdwet.

Artikel 22. Voorliggende voorzieningen

Eerste en tweede lid
Op grond van artikel 1.2, eerste lid, onder a, van de wet is het college niet gehouden een voorziening te treffen op grond van de wet als er met betrekking tot de problematiek een recht bestaat op zorg als bedoeld bij of krachtens de Wlz, de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen of een zorgverzekering als bedoel in de Zorgverzekeringswet. Evenmin is het college gehouden een voorziening op grond van de wet te treffen indien naar het oordeel van het college met betrekking tot de problematiek een aanspraak bestaat op een voorziening op grond van een andere wettelijke bepaling, met uitzondering van een maatwerkvoorziening inhoudende begeleiding als bedoeld in artikel 1.1.1, van de Wmo 2015. Kan de jeugdige aanspraak maken op zorgverlening op grond van één van deze wetten, dan is de wet niet van toepassing.

Wel geldt volgens dit artikel dat als (i) meerdere oorzaken ten grondslag liggen aan de problemen en stoornissen en (ii) de jeugdige daardoor aanspraak kan maken op zorgverlening uit een recht op zorg uit de Wlz, een zorgverzekering als bedoeld in de Zvw én de wet, het college gehouden is een voorziening te treffen op basis van de wet. Uit de parlementaire geschiedenis bij de wet volgt in dat kader: “Om te voorkomen dat de jeugdige in dit geval niet weet waar hij kan aankloppen voor de nodige hulp is bepaald dat in die gevallen de gemeente verantwoordelijk is voor het treffen van de benodigde voorziening” (Kamerstukken II 2012/13, 33 684, nr. 3, p. 127).

Het eerste en tweede lid maken, in het kader van de afbakening van de jeugdhulpplicht (zie de algemene toelichting bij deze verordening), duidelijk dat op het moment dat het college op grond van de wet niet gehouden is een voorziening te verstrekken, er ook geen jeugdhulpvoorziening wordt verstrekt.

Derde en vierde lid
Op het moment dat er een aanvraag wordt gedaan, terwijl er aanspraak bestaat op een voorziening op grond van een andere wettelijke regeling dan worden de jeugdige of zijn ouders dan wel wettelijk vertegenwoordiger naar de juiste instantie verwezen. Daarmee wordt voorkomen dat ze tussen de wal en het schip vallen.

Artikel 23. Afstemming met voorliggende voorzieningen en andere vormen van hulp en ondersteuning

Op grond van artikel 2.9, aanhef en onder b, van de wet moet in de verordening ook geregeld zijn op welke wijze de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen. Wanneer een jeugdige of ouder op grond van de wet ondersteuning vraagt van het college, moet afstemming plaatsvinden met het andere aanbod vanuit de gemeente. Afstemming betekent samenwerking met uitvoerders van andere wet- en regelgeving om de problematiek binnen het gezin te verminderen of zelfs op te lossen. Als de hulp vanuit de wet niet (langer) volstaat, dan zal de overgang naar hulp vanuit een andere wet goed afgestemd moeten worden. Jeugdigen mogen niet in een gat vallen waar aanspraken uit de gelijktijdig toepasselijke wet- en regelgeving niet naadloos op elkaar aansluiten. Op grond van artikel 23 van de verordening is het college ervoor verantwoordelijk dat een jeugdige of diens ouder(s) zoveel mogelijk de juiste hulp op grond van de wet ontvangt en dat wordt voorkomen dat de jeugdige of diens ouder(s) tussen de wal en het schip vallen.

Eerste lid
Het eerste lid bevat een opsomming van wetten op basis waarvan recht zou kunnen bestaan op voorzieningen die ook relevant kunnen zijn bij het inzetten van jeugdhulp. Met de opname van deze wetten krijgt het college een uitdrukkelijke opdracht en bevoegdheid om de inzet van jeugdhulp in elk geval hierop af te stemmen. De lijst is niet limitatief.

Tweede en derde lid
Het tweede en derde lid bakenen het doel van het zoeken van afstemming af. Zij normeren de inzet van het college bij de afstemming.

Vierde lid
Het zorgen voor afstemming van voorzieningen is een uitdrukkelijke opdracht aan het college. Het college is daarbij echter afhankelijk van de medewerking van de jeugdige of zijn ouders dan wel zijn wettelijk vertegenwoordiger. Het vierde lid maakt duidelijk dat het niet verlenen van de noodzakelijke medewerking kan leiden tot het beëindigen van het onderzoek naar het recht op een individuele voorziening en het weigeren van een individuele voorziening. Het college is daarmee niet gehouden het onderzoek zonder medewerking voort te zetten of een voorziening te verstrekken. Het college

maakt hier wel een afweging, waarbij de onderzoeksbelangen en de eventueel opgegeven redenen om medewerking te weigeren een rol kunnen spelen.

Vijfde en zesde lid
Het vijfde en zesde lid regelen de afstemming van het recht op voorzieningen bij de overgang naar volwassenheid. Het is belangrijk dat jeugdigen bij het bereiken van het achttiende levensjaar, of het eenentwintigste of drieëntwintigste levensjaar bij verlengde jeugdhulp, niet plotseling zonder passende voorzieningen komen te zitten. Deze bepaling regelt dat er daarom al vanaf het zestiende levensjaar van de jeugdige bij de inzet van voorzieningen wordt gekeken naar de afstemming van de in te zetten voorziening op de mogelijk in de toekomst in te zetten voorzieningen.

HOOFDSTUK 8. WAARBORGEN VERHOUDING PRIJS EN KWALITEIT

Artikel 24. Verhouding prijs en kwaliteit aanbieders jeugdhulp en uitvoerders kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering

Artikel 2.3, eerste lid, van het Besluit Jeugdwet voorziet in nadere criteria, zogenoemde kostprijselementen, voor het bepalen van een reële prijs bij de inkoop van jeugdzorg door gemeenten, die in de verordening moeten worden opgenomen. Artikel 24 voorziet hierin. Het college bepaalt, met inachtneming van deze kostprijselementen, de te betalen prijzen voor de in te kopen jeugdhulp.

Artikel 2.3, van het Besluit Jeugdwet geldt voor alle inkoop door het college en voor door hen verleende subsidies voor zover deze het daadwerkelijk verlenen van jeugdzorg volledig bekostigen. Overeenkomstig dit besluit wordt in het tweede en derde lid verplicht gesteld dat in contracten tussen het college en aanbieders, of in de subsidievoorwaarden, wordt opgenomen dat een aanbieder in geval van uitbesteding van zorg aan onderaannemers, een reële, met behulp van de kostprijselementen tot stand gekomen prijs betaalt. .

HOOFDSTUK 9. KLACHTEN EN MEDEZEGGENSCHAP

Artikel 25. Klachtregeling

Dit artikel regelt het gemeentelijke klachtrecht. De gemeente is al op grond van de Awb in het algemeen verplicht tot een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over gedragingen van personen en bestuursorganen die onder haar verantwoordelijkheid werkzaam zijn. Eén en ander is vastgelegd in de klachtenregeling gemeente Ameland.

Gelet op het van toepassing zijnde hoofdstuk 9 van de Awb, waarin een uitvoerige regeling omtrent klachtbehandeling is gegeven, en ook het recht is neergelegd om na de afhandeling van de klacht de bevoegde ombudsman te verzoeken een onderzoek in te stellen, kan in deze verordening met een enkele bepaling worden volstaan.

In de regel zal eerst de aanbieder worden aangesproken bij klachten over de wijze van behandeling. De klachtmogelijkheid tegenover de aanbieder is geregeld in artikel 4.2.1 e.v. van de Jeugdwet. Pas wanneer dit klachtrecht niet bevredigend is, of niet logisch, bijvoorbeeld bij gedragingen van gemeenteambtenaren, dan komt de gemeentelijke klachtmogelijkheid in zicht.

Artikel 26. Inspraak en medezeggenschap

Regeling van de medezeggenschap is verplicht op grond van artikel 2.10, van de wet in samenhang met artikel 2.1.3, derde lid, van de Wmo 2015. In artikel 2.10, van de wet worden de artikelen 2.1.3, derde lid, en 2.5.1 (jaarlijks cliëntervaringsonderzoek) van de Wmo 2015 van overeenkomstige

toepassing verklaard. Ingevolge artikel 2.1.3, derde lid, van de Wmo 2015 dient bij verordening te worden bepaald op welke wijze ingezetenen worden betrokken bij de uitvoering van deze wet.

De bepaling in het vierde lid laat het aan het college over om de exacte invulling van de medezeggenschap vorm te geven.

HOOFDSTUK 10. SLOTBEPALINGEN

Artikel 27. Hardheidsclausule

Dit artikel bepaalt dat het college in bijzondere gevallen ten gunste van de jeugdige of zijn ouders kan afwijken van de bepalingen van deze verordening (en dus niet van de in de Jeugdwet zelf genoemde bepalingen). Zo nodig wordt hierbij advies ingewonnen. Afwijken kan alleen maar ten gunste, en nooit ten nadele van de betrokken jeugdige of zijn ouders.

Verder is met nadruk gemeld: in bijzondere gevallen. Het gebruik maken van de hardheidsclausule moet beschouwd worden als een uitzondering en niet als een regel. Het college moet in verband met precedentwerking dan ook duidelijk aangeven waarom in een bepaalde situatie van de verordening wordt afgeweken.

Artikel 28. Evaluatie

Dit artikel bepaalt dat de verordening eenmaal in de vier jaar wordt geëvalueerd. Dit biedt transparantie en een stok achter de deur voor college en raad. Ook sluit het aan bij het belang van leren en verbeteren, en het maatschappelijk belang van goede jeugdhulp. Als laatste geeft het ruimte voor beleidsmatige en politieke sturing op basis van onderbouwde ervaringen.

Artikel 29. Overgangsrecht, intrekken oude verordening

Dit artikel bevat overgangsrecht en regelt welke verordening in een aantal situaties van toepassing is op het moment dat de nieuw verordening in werking treedt. Een besluit voor een verstrekte individuele voorziening blijft gehandhaafd totdat het besluit wordt ingetrokken of de looptijd van het besluit is verstreken. Bij aanvragen of bezwaarprocedures waarop nog geen besluit is genomen, blijven de bepalingen van kracht die golden op het tijdstip van indiening.

Was-wordt-tabel wijziging Verordening Jeugdhulp Ameland

In de 'bestaande tekst' zijn de woorden en leestekens waaraan iets verandert, *cursief* gezet- en als het een facultatieve bepaling betreft – eveneens onderstreept (aangezien dan de hele bepaling cursief is i.v.m. het facultatieve karakter). In de 'nieuwe tekst' zijn de nieuwe woorden en leestekens **vet** gedrukt.

De verordening jeugdhulp gemeente Ameland 2018 wordt als volgt gewijzigd:

Intitulé wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Intitulé Verordening Jeugdhulp Ameland 20*18* De raad van de gemeente Ameland, gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van *31 oktober 2017;* gelet op de artikelen 2.9, 2.10, 2.12 en 8.1.1 derde lid, van de Jeugdwet; gezien het advies van de raadscommissie van de gemeente Ameland, besluit vast te stellen de Verordening jeugdhulp gemeente Ameland 2018:	Intitulé Verordening Jeugdhulp gemeente Ameland 20**26** De **gemeente**raad van de gemeente Ameland, gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van **16 december 2026**; - **gelet op artikel 108, tweede lid en artikel 147, eerste lid van de Gemeentewet;** - gelet op de artikelen 2.9, 2.10, 2.1**1** en 8.1.1 derde lid, van de Jeugdwet; - gezien het advies van de raadscommissie van de gemeente Ameland**;** - besluit vast te stellen de Verordening Jeugdhulp gemeente Ameland 2026.

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
	HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEGRIPSBEPALINGEN
Artikel 1. Begripsbepalingen	Artikel 1. Begripsbepalingen **Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en niet nader worden omschreven, hebben dezelfde betekenis als in de Jeugdwet en de Algemene wet bestuursrecht (Awb)**
In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:	In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder: **1. Aanvraag: het verzoek van de jeugdige en/of ouder(s) aan de gemeente om een beslissing te nemen op de vraag om een individuele maatwerkvoorziening te verstrekken.** **2. Algemene voorziening: het aanbod van diensten of activiteiten dat zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en**

Andere voorziening: voorziening anders dan in het kader van de Jeugdwet, op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen; *Gesprek: gesprek als bedoeld in artikel 6;* Hulpvraag: behoefte van een jeugdige of zijn ouders aan jeugdhulp in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen, als bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van de Jeugdwet; Individuele voorziening: *op de jeugdige of zijn ouders toegesneden* voorziening als bedoeld in artikel 2, tweede lid; *Cliëntondersteuning: onafhankelijke ondersteuning met informatie, advies en algemene ondersteuning die bijdraagt aan het versterken van de zelfredzaamheid en participatie en het verkrijgen van een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen;* *Melding: melding van een hulpvraag als bedoeld in artikel 4, eerste lid;* Overige voorziening: overige voorziening als bedoeld in artikel 2, eerste lid; Pgb: persoonsgebonden budget als bedoeld in artikel 8.1.1 van de Jeugdwet, zijnde een door het college verstrekt budget aan een jeugdige of zijn ouders, dat hen in staat stelt de jeugdhulp die tot de individuele voorziening behoort van derden te betrekken; *ZIN: zorg in natura;* Wet: Jeugdwet; *Intensiteit: de intensiteit geeft de zwaarte aan van de behandeling, begeleiding of ondersteuning van specialistische jeugdhulp;* *Jeugdige: persoon die:* *de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt (dit impliceert ook een ongeborene vanaf – 9 maanden),* *de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt en ten aanzien van wie op grond van artikel 77c van het Wetboek van Strafrecht recht is gedaan*	**mogelijkheden van de gebruiker toegankelijk is. In de Jeugdwet wordt dit een 'overige voorziening' genoemd.** **3.** Andere voorziening: voorziening anders dan in het kader van de Jeugdwet, op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen**.** **4. Besluit: een besluit dat door of namens het college op een aanvraag voor ondersteuning genomen wordt en vastgelegd wordt in een beschikking aan de jeugdige en/of ouders.** **5. Bovengebruikelijke hulp: alle dagelijkse hulp, zorg en begeleiding die de gebruikelijke hulp per dag overstijgt.** **6. Budgetbeheerder: wettelijk vertegenwoordiger of gemachtigde van de budgethouder.** **7. Budgethouder: de persoon die een Pgb ontvangt op grond van de wet.** **8. College: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Ameland.** **9. Deskundige: een professional/beroepskracht met (middels diploma of ervaringscertificaat) aantoonbare specifieke kennis en vaardigheden ten aanzien van de opgroei- opvoed- en ontwikkelingsproblematiek van de jeugdige of zijn ouders en/of de benodigde individuele maatwerkvoorziening én die aantoonbaar voldoet aan de in de branche geldende kwaliteitseisen én een gericht op de voorziening passende registratie heeft bij de KvK of in loondienst is bij een formele zorgaanbieder. Een beroepskracht voor Jeugdhulp moet daarnaast geregistreerd staan in een relevant beroepsregister, zoals SKJ of BIG.** **10.** Gebruikelijke hulp: de normale, dagelijkse hulp, zorg en begeleiding die de ouder(s) geacht worden te bieden aan de jeugdige. **11**. Hulpvraag: behoefte van een jeugdige of zijn ouders aan jeugdhulp in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen, als bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van de Jeugdwet. **12**. Individuele voorziening: voorziening als bedoeld in artikel 2, tweede lid. **13. Intensiteit: de zwaarte van de ondersteuning of behandeling, zoals die per voorziening is vastgesteld overeenkomstig artikel 2, derde lid.**

overeenkomstig de artikelen 77g tot en met 77gg van het Wetboek van Strafrecht, of *de leeftijd van achttien jaar doch niet de leeftijd van drieëntwintig jaar heeft bereikt en ten aanzien van wie op grond van de wet:* *is bepaald dat de voortzetting van jeugdhulp als bedoeld in onderdeel 1°, waarvan de verlening was aangevangen vóór het bereiken van de leeftijd van achttien jaar, noodzakelijk is;* *vóór het bereiken van de leeftijd van achttien jaar is bepaald dat jeugdhulp noodzakelijk is, of* *is bepaald dat na beëindiging van jeugdhulp die was aangevangen vóór het bereiken van de leeftijd van achttien jaar, binnen een termijn van een half jaar hervatting van de jeugdhulp noodzakelijk is.* *Ondersteuningsprofiel: een algemeen geformuleerd profiel binnen specialistische jeugdhulp dat de aard van de ondersteuningsbehoefte weergeeft. Er zijn binnen specialistische jeugdhulp 10 ondersteuningsprofielen gedefinieerd zoals vastgelegd in artikel 2, tweede lid, sub c;* *Traject: een traject omvat alle ondersteuning die een jongere en/of het gezin nodig heeft in een bepaalde situatie;* Gebruikelijke hulp: de normale, dagelijkse hulp, zorg en begeleiding die de ouder(s) geacht worden te bieden aan de jeugdige; Bovengebruikelijke hulp: alle dagelijkse hulp, zorg en begeleiding die de gebruikelijke hulp per dag overstijgt. *Sociale netwerk: een netwerk van betekenisvolle personen (bijvoorbeeld familie, vrienden en /of kennissen) dat functioneert als ondersteuningsbron voor de jeugdige of zijn ouders;* *Formele ondersteuning: ondersteuning die met een vergoeding vanuit het Pgb wordt geboden door een deskundige, niet zijnde een persoon uit het sociaal netwerk van de jeugdige of de ouder(s);* *Informele ondersteuning: ondersteuning die met een vergoeding vanuit het Pgb wordt geboden door een persoon die niet formele ondersteuning biedt, zoals een persoon uit het sociale netwerk van de jeugdige of zijn ouders of een beroepskracht niet zijnde een deskundige;* Deskundige: beroepskracht met specifieke kennis en vaardigheden ten aanzien van de opgroei- en opvoedproblematiek van de jeugdige of zijn ouders en/of de benodigde individuele maatwerkvoorziening, die kan aantonen dat hij voldoet aan de in de branche geldende kwaliteitseisen.	**14. Ondersteuningsprofiel: een profiel binnen de specialistische jeugdhulp, zoals uitgewerkt in artikel 2, tweede lid, dat de aard van de ondersteuningsbehoefte van een jeugdige weergeeft.** **15**. Overige voorziening: overige voorziening als bedoeld in artikel 2, eerste lid. **16**. Pgb: persoonsgebonden budget als bedoeld in artikel 8.1.1 van de Jeugdwet, zijnde een door het college verstrekt budget aan een jeugdige of zijn ouders, dat hen in staat stelt de jeugdhulp die tot de individuele voorziening behoort van derden te betrekken. **17. Sociaal netwerk: personen uit de huiselijke kring van de jeugdige en/of ouder(s) (familielid, huisgenoot, echtgenoot, voormalig echtgenoot of mantelzorger) of iemand buiten de huiselijke kring waarmee de jeugdige en/of ouder(s) een sociale relatie heeft. Onder een sociale relatie verstaan we een relatie met een persoon waarmee de jeugdige en/of ouder(s) regelmatig contact onderhoudt.** **18**. Wet: Jeugdwet.

Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
	HOOFDSTUK 2. VORMEN VAN JEUGDHULP
Artikel 2. Vormen van *ondersteuning* De volgende vormen van ondersteuning zijn zonder voorafgaand onderzoek beschikbaar: Preventieve jeugdhulp, waaronder publieke jeugdgezondheidszorg; Toegang en toeleiding en lichte ambulante ondersteuning (onder andere gebiedsteam en POH-Jeugd); Basisdiagnostiek; Toegangsfunctie (voor individuele voorzieningen); Veilig Thuis (Advies- en Meldpunt geweld en Kindermishandeling). De volgende vormen van ondersteuning zijn niet zonder voorafgaand onderzoek beschikbaar: Pleegzorg: Ondersteuning waarbij pleegouders de jeugdige verblijf, verzorging en opvoeding bieden in combinatie met professionele begeleiding van het pleegkind, de pleegouders en de biologische ouders door een pleegzorgaanbieder. Pleegzorg kan zowel tijdelijk als langdurig en zowel 24/7 als in deeltijd of weekeind opvang geboden worden. Een pleeggezin kan zowel een gezin uit het pleeggezinnenbestand van een voorziening voor pleegzorg als een gezin uit het eigen netwerk van familie of bekenden zijn. Specialistische jeugdhulp : Alle ambulante gespecialiseerde jeugdhulp en jeugdhulp met verblijf, niet zijnde dyslexiezorg, pleegzorg of hoog specialistische jeugdhulp. Ambulante jeugdhulp betreft jeugdhulp die op vaste of onregelmatige tijden plaats vindt bij de jeugdige thuis, op locatie van de aanbieder of elders (school, kinderdagverblijf e.d.). Bij jeugdhulp met verblijf verblijft een jeugdige, op vrijwillige of gedwongen basis, in een (open) instelling. Specialistische jeugdhulp (zowel ambulante jeugdhulp als jeugdhulp met verblijf) wordt op basis van een	Artikel 2. Vormen van **jeugdhulp** **1.** De volgende vormen van overige voorzieningen zijn beschikbaar: a. Preventieve jeugdhulp*:* waaronder publieke jeugdgezondheidszorg **(inclusief het Opvoedpunt) en het gesubsidieerde Preventief aanbod Jeugd.** **b. Jeugd ondersteuner Kindercentra (JOK): onafhankelijke expertise binnen een Integraal Kindercentrum, ten behoeve van het vroegtijdig signaleren van ontwikkelingsvragen, opvoedvragen en ondersteuningsvragen van kinderen, ouders en het IKC team. Met als doel hier preventief, snel en effectief op te acteren en bij te dragen aan het verstrekken van een inclusieve pedagogische omgeving voor kinderen van 0-12 jaar, waarbij aandacht is voor vernieuwde werkwijzen.** **c. Praktijk Ondersteuning Huisarts-Jeugd (POH- Jeugd): hulp en ondersteuning binnen de huisartsenpraktijk aan jeugdigen met psychische en/of psychosociale problemen die, zelf of via hun ouders/begeleiders, een beroep doen op hun huisarts. De POH-GGZ-Jeugd biedt deze ondersteuning snel, zonder wachtlijst en in een vertrouwde omgeving. De POH-GGZ-Jeugd brengt in 5 gesprekken de problemen in kaart en komt tot een goed advies of ondersteuningsplan. De POH-GGZ-Jeugd is de verbindende schakel tussen de huisarts en het Gebiedsteam Ameland.** **d. Cliëntenondersteuning: onafhankelijk geven van informatie, advies en korte ondersteuning, waarbij het belang van de jeugdige het uitgangspunt is, ten behoeve van het verkrijgen van (integrale) ondersteuning of het uitoefenen van de rechten van de jeugdige en/of ouder(s) hierbij. En cliëntenondersteuner wordt ook wel**

ondersteuningsprofiel en in de vorm van een traject geboden. Verblijf wordt altijd in combinatie met een ondersteuningsprofiel verstrekt en kan niet apart verstrekt worden. Binnen Specialistische jeugdhulp zijn de volgende ondersteuningsprofielen vastgesteld: Behoefte aan het verbeteren van psychosociaal functioneren jeugdige en verbeteren van gezinscommunicatie. Behoefte aan het vergroten van specifieke opvoedingsvaardigheden ouders plus hulp vanwege kind eigen problematiek. Behoefte aan vergroten van specifieke opvoedingsvaardigheden van ouders met een beperking. Behoefte aan het vergroten van specifieke opvoedingsvaardigheden voor ouders met eigen problematiek plus hulp voor de jeugdige bij zijn ontwikkeling. Behoefte aan het verminderen problematiek en verbeteren van het functioneren jeugdige door middel van zorg en behandeling. Behoefte aan het leren van vaardigheden en verbeteren van functioneren voor jeugdige, rekening houdend met verminderen van eigen problematiek ouders en waarborgen veiligheid jeugdige. Behoefte aan begeleiding en behandeling in samenhang met een verstandelijke beperking. Behoefte aan begeleiding en behandeling in samenhang met een verstandelijke beperking en gedragsproblematiek. Behoefte aan begeleiding vanwege een lichamelijke beperking. Behoefte aan leren van vaardigheden en verbeteren functioneren voor 0-6 jarige binnen het gezin. Rekening houdend met verminderen van eigen problematiek ouders en waarborgen veiligheid van het jonge kind. Hoog specialistische jeugdhulp: Zeer complexe, intensieve specialistische jeugdhulp, waarbij een klinische achtervang in een besloten of gesloten (Jeugdzorg Plus) setting, een driemilieuvoorziening of spoedeisende ondersteuning (Crisiszorg) noodzakelijk en 24/7 beschikbaar is. Er is	**vertrouwenspersoon genoemd. Deze ondersteuning kan informeel (uit het eigen netwerk van de jeugdige en/of ouder(s)) of formeel (door een professional) geboden worden.** **e. Basisondersteuning*:* algemene ondersteuning geboden door een professional die bijdraagt aan het veilig en gezond opgroeien van jeugdige en het verkrijgen van een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, onderwijs, welzijn, wonen, schuldhulpverlening, werk en inkomen. Binnen de basisondersteuning wordt vanuit de Jeugdwet ook lichte opvoedondersteuning geboden.** **f. Mantelzorgondersteuning*:* ondersteuning ten behoeve van de mantelzorger met als doel het blijven kunnen bieden van de mantelzorg en het voorkomen van overbelasting van de mantelzorger, door waar nodig (deels of tijdelijk) taken over te dragen aan een vrijwilliger of professional.** **2.** De volgende vormen van individuele voorzieningen zijn beschikbaar: **a. Dyslexiezorg*:* ondersteuning voor jeugdigen met (een vermoeden van) Ernstige Dyslexie (ED), in de vorm van dyslexie-onderzoek en/of behandeling. Dyslexiezorg wordt geboden aan jeugdige in de leeftijd van 7 tot en met 12 jaar, dan wel aan jeugdigen waarvan de dyslexiezorg vóór de 13e verjaardag van de jeugdige is gestart. Er is sprake van ED als de leerachterstand in lezen en/of spellen erg groot is gezien de leeftijd en het onderwijsniveau, ondanks extra instructie op school. Er is alleen sprake van ED als er volgens het Protocol Dyslexie Diagnostiek en Behandeling 2.0 een diagnose is gesteld en er geen andere oorzaken zijn gevonden die de problemen kunnen verklaren.** b. Pleegzorg*:* ondersteuning voor jeugdigen die (tijdelijk of blijvend) niet thuis kunnen wonen. Ondersteuning waarbij pleegouders de jeugdige basiszorg op het gebied van dagelijkse en specifieke verzorging en opvoeding, onderwijs en wonen bieden in combinatie met professionele begeleiding van het

sprake van meervoudige ernstige problematiek, die vraagt om een multidisciplinaire aanpak vanuit meerdere jeugdhulpdisciplines. Jeugdbescherming: Ondersteuning in de vorm van jeugdbeschermingsmaatregelen. Deze maatregelen kan de rechter opleggen als vrijwillige hulp niet toereikend is en de jeugdige ernstig bedreigd wordt in zijn ontwikkeling. Soms woont een kind daarom (tijdelijk) niet meer thuis. Gezinsvoogden van een gecertificeerde instelling begeleiden een gezin bij de opvoeding, tot de ouders dit weer zelfstandig kunnen. Hiertoe gecertificeerde instellingen zijn het Regiecentrum Bescherming en Veiligheid, William Schrikker Groep en Leger des Heils. Jeugdreclassering: Ondersteuning in de vorm van intensieve begeleiding en controle voor jongeren die veroordeeld zijn of verdacht worden van een strafbaar feit. Dit kan zowel op basis van een proces-verbaal van de politie als van de leerplichtambtenaar zijn. De jeugdreclassering wordt uitgevoerd door een gecertificeerde instelling of de volwassenreclassering. *Het college kan bij nadere regeling vaststellen welke overige en individuele voorzieningen op basis van het eerste en tweede lid beschikbaar zijn*.	pleegkind, de pleegouders en de biologische ouders door een pleegzorgaanbieder. Pleegzorg kan zowel tijdelijk als langdurig en zowel in voltijd, deeltijd als crisis geboden worden. Een pleeggezin kan zowel een gezin uit het pleeggezinnenbestand van een voorziening voor pleegzorg als een gezin uit het eigen netwerk van familie of bekenden zijn. **c. Woonvoorziening*:* woonvormen voor jeugdige die (tijdelijk) niet thuis kunnen wonen, waar jeugdigen kunnen opgroeien en opvoedondersteuning ontvangen. Woonvormen zijn: gezinshuizen, kleinschalige woonvoorzieningen, ouder en kind woonvoorzieningen en zelfstandigheidstraining woonvoorzieningen.** **d.** Specialistische jeugdhulp*:* **ondersteuning voor jeugdigen met ontwikkelings- en gedragsproblemen. Binnen Specialistische Jeugdhulp worden de volgende profielen onderscheiden:** **I. Profiel A: Enkelvoudige Specialistische Jeugdhulp. Ambulante ondersteuning gerichte aanpak enkelvoudige ontwikkel-, gedrags- emotionele en/of verslavingsproblematiek (ook bij jeugdigen met beneden gemiddelde intelligentie).** **II. Profiel B: Meervoudige Specialistische Jeugdhulp. Ambulante ondersteuning gerichte aanpak meervoudige ontwikkel-, gedrags- emotionele en/of verslavingsproblematiek (ook bij jeugdigen met beneden gemiddelde intelligentie).** **III. Profiel c: Complexe problematiek. Ambulante ondersteuning gericht op het oplossen dan wel verminderen van complexe problematiek. Het gehele gezin is onderdeel van de behandeling en mogelijk is ook individuele problematiek van meerdere gezinsleden aan de orde.**

	IV. Profiel D: (Zeer) Complexe en intensieve problematiek. Ambulante ondersteuning gericht op het oplossen dan wel verminderen van de aanwezige zeer complexe problematiek. **V. Profiel E: Begeleiding en ondersteuning bij duurzame problematiek en versterken van zelfredzaamheid jeugdige en ouders. Ondersteuning en begeleiding gericht op het leren hanteren en omgaan met duurzame problematiek en het versterken van de zelfredzaamheid van de jeugdige en het gezinssysteem.** **VI. Profiel F: Dagopvang (niet zijnde 24 uur per dag). Opvang van de jeugdige met (ouders met) langdurig of zelfs chronische problematiek in een pedagogische setting buiten de eigen thuissituatie van de jeugdige. De opvang is aanvullend op profiel B,C,D of E en tijdelijk en beperkt van aard.** **VII. Profiel G: Dagbehandeling Specialistische Jeugdhulp. Behandeling (indien aangevuld met diagnostiek en/of ondersteuning) gericht op het oplossen dan wel verminderen van de aanwezige problematiek zodat een stabiele situatie ontstaat.** **VIII. Profiel H: Residentiële Specialistische Jeugdhulp. Verblijf (inclusief begeleiding en verzorging) gedurende meerdere dagen per week op locatie van een aanbieder. Het verblijf is aanvullend op behandeling die gericht is op het oplossen dan wel verminderen van de aanwezige problematiek**

	zodat een stabiele situatie ontstaat. **IX. Profiel I: Logeren. Logeeropvang in een pedagogische setting aanvullend op profiel B, C, D of E.** **X. Profiel J: Randvoorwaardelijke zaken en producten. De onder dit profiel vallende producten kunnen noodzakelijk zijn om er voor te zorgen dat er sprake is van effectieve jeugdhulp. Het gaat om de volgende producten:** **1) vervoer;** **2) reistijd: bij hulpverlening op één van de Friese Waddeneilanden;** **3) medicatiecontrole;** **4) overbrugging: naar Wlz of Diagnostiek;** **5) laag frequent contact;** **6) nazorg;** **7) multidisciplinaire Diagnostiek: t.b.v. het bepalen van passende Jeugdhulp.** **e. Open 3 milieus voorziening (O3M): Ondersteuning in de vorm van residentiële jeugdhulp voor jeugdigen met ernstige gedrags- en/of gezinsproblemen, al dan niet met een licht verstandelijke beperking en/of psychiatrische problematiek. De voorziening heeft als doel om binnen de 3 milieus - wonen, onderwijs en vrije tijd - met 24 uurs verblijf en begeleiding een gezonde ontwikkeling van jeugdigen te stimuleren, aanwezige problemen te verminderen, en de stabiliteit, veiligheid en positieve interactie tussen de jeugdige en zijn sociale netwerk te herstellen.** **f. JeugdzorgPlus: Ondersteuning in de vorm van gesloten residentiële jeugdhulp voor jeugdigen die zich onttrekken aan de jeugdhulp die noodzakelijk is. Zonder behandeling vormen zij een risico voor zichzelf en/of hun omgeving. Deze**

	ondersteuning wordt indien nodig ingekocht buiten de regio Fryslân. **g. Landelijk Transitiearrangement (LTA): Ondersteuning voor jeugdigen met een zeer weinig voorkomende ondersteuningsvraag die zeer specialistische inzet vraagt. Deze ondersteuning is namens alle gemeenten landelijk ingekocht door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). Een overzicht van het LTA staat op: www.vng.nl/artikelen/functies-en-aanbieders-jeugdhulp.** **h. Crisishulp*:* ondersteuning die directe inzet vraagt om de veiligheid van de jeugdige en/of zijn ouder(s) te garanderen. Dit kan zijn in situaties waarbij gevaar voor een jeugdige dreigt door ernstige verwaarlozing, fysiek geweld of seksueel misbruik, situaties waarin een ouder of jeugdige dreigt met zelfdoding of een psychose heeft. Crisishulp kan zowel ambulant als residentieel zijn.** i. Jeugdbescherming*:* ondersteuning in de vorm van jeugdbeschermingsmaatregelen. **Een (voorlopige) ondertoezichtstelling en een gezagsbeëindigende maatregel zijn jeugdbeschermingsmaatregelen.** Deze maatregelen kan de rechter opleggen als vrijwillige hulp niet toereikend is en de jeugdige ernstige bedreigd wordt in zijn ontwikkeling. Soms woont een kind daarom (tijdelijk) niet meer thuis. Gezinsvoogden van een gecertificeerde instelling begeleiden een gezin bij de opvoeding, tot de ouders dit weer zelfstandig kunnen. j. Jeugdreclassering*:* ondersteuning in de vorm van intensieve begeleiding op controle voor jongeren die veroordeeld zijn of verdacht worden van een strafbaar feit. Dit kan zowel op basis van een proces-verbaal van de politie als van de leerplichtambtenaar zijn. De jeugdreclassering wordt uitgevoerd door een gecertificeerde instelling of de volwassenenreclassering. **3. Het college maakt in het kader van de (regionale) inkoop- of subsidierelatie met aanbieders op geaggregeerd niveau afspraken over in ieder geval de volgende aspecten van de individuele voorzieningen:** **a. doelgroepen;**

	b. activiteiten; **c. doorlooptijd;** **d. intensiteit;** **e. kwaliteit;** **f. beoogd resultaat; en** **g. vermelding productcode iJw.**

Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
	HOOFDSTUK 3. TOEGANG TOT JEUGDHULPVOORZIENINGEN
Artikel 3. Toegang jeugdhulp via de huisarts, medisch specialist of jeugdarts	Artikel 3. Toegang jeugdhulp via de huisarts, medisch specialist of jeugdarts
Het college *draagt* zorg voor de inzet van jeugdhulp na *een* verwijzing door *de* huisarts, medisch specialist en jeugdarts *naar een jeugdhulpaanbieder, als en voor zover genoemde jeugdhulpaanbieder van oordeel is dat inzet van jeugdhulp nodig is*. *Als de jeugdige of zijn ouders hierom verzoeken, legt het college de te verlenen individuele voorziening vast in een beschikking als bedoeld in artikel 10. Ook het afwijzen van een gevraagde individuele voorziening wordt, indien de jeugdige of zijn ouders hierom verzoeken vastgelegd in een beschikking.*	1. Het college zorgt, **overeenkomstig artikel 2.6, eerste lid aanhef onder e van de wet,** voor de inzet van jeugdhulp na verwijzing door **een** huisarts, medisch specialist of jeugdarts, **als en voor zover de gecontracteerde jeugdhulpaanbieder van oordeel is dat deze inzet nodig is**. **2. Jeugdhulp die na verwijzing door de huisarts, medisch specialist of jeugdarts aan een jeugdige of zijn ouder(s) is verleend door een aanbieder van jeugdhulp die geen contract of subsidierelatie met de gemeente heeft, komt, behalve als er is voldaan aan de voorwaarden voor een Pgb verstrekking, niet voor vergoeding door de gemeente in aanmerking als het college soortgelijke jeugdhulp kan laten leveren door een jeugdhulpaanbieder waarmee de gemeente wel een contract- of subsidierelatie heeft.** **3. Van het tweede lid kan uitsluitend worden afgeweken als het college daarmee schriftelijk heeft ingestemd voorafgaand aan de start van de zorgverlening op grond van bijzondere feiten en omstandigheden.** **4. De jeugdhulpaanbieder houdt zich bij het beoordelen van de hulpvraag na een verwijzing aan de regels in deze verordening en de afspraken die hij daarover met de gemeente heeft gemaakt in het kader van de contract- of subsidierelatie.**

Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 4. Toegang jeugdhulp via de gemeente, *melding hulpvraag* Jeugdigen en ouders kunnen een hulpvraag *melden* bij het college. *Het college bevestigt de ontvangst van een melding schriftelijk.* In spoedeisende gevallen treft het college zo spoedig mogelijk een passende *tijdelijke maatregel of vraagt het college een machtiging gesloten jeugdhulp als bedoeld in hoofdstuk 6 van de wet*. *Jeugdigen en ouders kunnen zich rechtstreeks wenden tot een overige voorziening.*	Artikel 4. Toegang jeugdhulp via de gemeente **1.** Jeugdigen en ouders kunnen **met hun** hulpvraag **terecht** bij het college. **2. Het eerste contact over de hulpvraag wordt aangemerkt als een aanvraag in de zin van de Algemene wet bestuursrecht als is voldaan aan de vormvoorschriften bedoeld in artikel 4:1 en 4:2 van de Algemene wet bestuursrecht.** **3. Het college merkt een door het Gebiedsteam Ameland opgesteld, en door belanghebbende ondertekend, ondersteuningsplan aan als een aanvraag, als er, gelet op het tweede lid, nog geen aanvraag is ingediend en dit daarop door de belanghebbende is aangegeven.** **4. De hulpvraag van de jeugdige en zijn ouder(s) is vormvrij en kan schriftelijk, digitaal, mondeling of telefonisch bij het college worden gedaan.** **5. Als een jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijk vertegenwoordiger jeugdhulp zelf wenst in te kopen met een Pgb, dient hij daartoe een Pgb-plan in als bedoeld in artikel 12. Een door de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijk vertegenwoordiger ondertekend Pgb-plan wordt aangemerkt als een aanvraag voor een Pgb.** **6. Het college neemt het besluit op een aanvraag uiterlijk binnen 10 weken na ontvangst van de aanvraag.** **7. Het college legt het besluit op een aanvraag voor een individuele voorziening vast in een beschikking.** **8.** In spoedeisende gevallen treft het college zo spoedig mogelijk een passende **individuele voorziening. Het college legt de beslissing omtrent de inzet van hulp in dat geval zo snel mogelijk, maar in ieder geval binnen 4 weken na de start van de hulp, vast in een beschikking.**

Artikel 5 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 5. Vooronderzoek *Het college verzamelt alle voor het onderzoek, bedoeld in artikel 6, van belang zijnde en toegankelijke gegevens over de jeugdige en zijn situatie en maakt vervolgens zo spoedig mogelijk met hem een afspraak voor een gesprek.* *Voor het gesprek verschaffen de jeugdige of zijn ouders aan het college alle overige gegevens en bescheiden die naar het oordeel van het college voor het onderzoek nodig zijn en waarover zij redelijkerwijs de beschikking kunnen krijgen. De jeugdige of zijn ouders verstrekken in ieder geval een identificatiedocument als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht ter inzage.* *Het college kan in overleg met de jeugdige of zijn ouders afzien van een vooronderzoek als bedoeld in het eerste en tweede lid.*	n.v.t. dit artikel is niet overgenomen in de nieuwe verordening, maar de inhoud is verwerkt in artikel 6.

Artikel 6 wordt als volgt gewijzigd (artikel 5 in nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 6. *Gesprek* *Het college onderzoekt in een gesprek tussen deskundigen en de jeugdige of zijn ouders, achtereenvolgens:*	**HOOFDSTUK 4. BEHANDELING VAN EEN AANVRAAG OM EEN INDIVIDUELE VOORZIENING; ONDERZOEK EN BESLUITVORMING VIA DE GEMEENTE** **Artikel 5. Onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en voorkeuren** **1. Als bij het college een aanvraag om een individuele voorziening wordt ingediend, voert het college in samenspraak met de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen 6 weken, een onderzoek uit overeenkomstig het tweede tot en met achtste lid en maakt zo spoedig mogelijk een afspraak voor een gesprek. In overleg met het college kunnen de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger de aanvraag lopende het onderzoek wijzigen.** **2. Het college wijst voor het onderzoek op de mogelijkheid om gebruik te maken van een vertrouwenspersoon als bedoeld in artikel 2.5, van de wet en van gratis cliëntondersteuning als bedoeld**

	in artikel 2.2.4, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. **3. Voordat het onderzoek van start gaat, kunnen de jeugdige of zijn ouder(s) het college een familiegroepsplan verstrekken. Het college brengt hen van deze mogelijkheid op de hoogte en stelt hen gedurende 2 weken na de aanvraag in de gelegenheid het plan te overhandigen. Als de jeugdige of zijn ouder(s) daarom verzoeken, zorgt het college voor ondersteuning bij het opstellen van het familiegroepsplan.** **4. Het college kan in overleg met de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger afzien van een onderzoek als de aanvraag wordt ingetrokken. Dat wordt schriftelijk bevestigd.**
wat de hulpvraag van de jeugdige en/of zijn ouders is en stelt deze vast; of er sprake is van opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen en zo ja welke problemen en stoornissen dat zijn; welke doelen gesteld kunnen worden en welke hulp naar aard en omvang nodig is voor de jeugdige om gezond en veilig op te groeien, te groeien naar zelfstandigheid, voldoende zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te kunnen participeren; *welk ondersteuningsprofiel van toepassing is;*	**5. Bij het onderzoek stelt het college de identiteit van de jeugdige en zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijk vertegenwoordiger vast aan de hand van een door hen ter inzage verstrekt document als bedoeld in artikel 1, van de Wet op de identificatieplicht.** **6. Het college onderzoekt wanneer een jeugdige of een ouder of een wettelijke vertegenwoordiger zich meldt met een vraag over jeugdhulp met de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger:** a. wat de hulpvraag van de jeugdige en/of zijn ouder(s) is**, wat die hulpvraag heeft doen ontstaan** en stelt deze vast; **b. de behoefte aan ondersteuning, persoonskenmerken en voorkeuren van de jeugdige en/of ouder(s), de veiligheid en ontwikkeling van de jeugdige en de gezinssituatie;** **c.** of er sprake is van psychische problemen en stoornissen**, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige,** opvoedingsproblemen van de ouder(s) of **adoptie gerelateerde problemen** en zo ja **dan onderzoekt het college achtereenvolgens:** **1° welke problemen of stoornissen dit zijn;** **2°. welke hulp naar aard en omvang nodig is voor de jeugdige om, rekening houdend met zijn leeftijd en ontwikkelingsniveau, gezond en veilig op te groeien, te groeien naar zelfstandigheid en voldoende**

in hoeverre de eigen mogelijkheden, het probleemoplossend vermogen van de jeugdige of zijn ouder(s) en het sociale netwerk toereikend zijn om zelf nodige hulp en ondersteuning te bieden en waar nodig de hulp en ondersteuning *van deskundigen betrokken moet worden*. *Het college informeert de jeugdige of zijn ouders over de gang van zaken bij het gesprek, hun rechten en plichten en de vervolgprocedure en vraagt hen toestemming om hun persoonsgegevens te verwerken.* *Het college zorgt ervoor dat de jeugdige en/of zijn ouders een beroep kunnen doen op kosteloze cliëntondersteuning, waarbij het belang van de jeugdige het uitgangspunt is*. Het college kan in overleg met de jeugdige of zijn ouders afzien van een gesprek.	**zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te participeren;** **3°. of en** in hoeverre de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de ouder(s) en van het sociale netwerk toereikend zijn om zelf de nodige hulp en ondersteuning te kunnen bieden; **en** **4°. voor zover de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen ontoereikend zijn, de mogelijkheden om met de inzet van een andere voorziening, overige voorziening of individuele voorziening te voorzien in de nodige ondersteuning en hulp.** **d. hoe bij de bepaling van de aangewezen vorm van jeugdhulp zo goed mogelijk rekening kan worden gehouden met de godsdienstige gezindheid, de levensovertuiging en de culturele achtergrond van de jeugdige en zijn ouder(s);** **e. Indien van toepassing, hoe de toekenning van een individuele voorziening zo goed mogelijk kan worden afgestemd op andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen.** **7. Als de jeugdige en/of ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger een familiegroepsplan aan het college heeft overhandigd, betrekt het college dat plan bij het onderzoek. Bij het onderzoek wordt ook de jeugdige zoveel mogelijk betrokken en gehoord.** **8.** Bij het onderzoek wordt aan **de jeugdige en/of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger medegedeeld welke mogelijkheden er bestaan om onder bepaalde voorwaarden te kiezen voor de verstrekking van een Pgb. De jeugdige en/of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordigers wordt in begrijpelijke bewoordingen ingelicht over de gevolgen van die keuze.**

Toevoeging artikel tussen artikel 6 en 7 (artikel 6 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
n.v.t. dit artikel is in de nieuwe verordening toegevoegd.	**Artikel 6. Deskundig oordeel en advies** **1. Het college wint, met inachtneming van artikel 2.1, van het Besluit Jeugdwet, een specifiek deskundig oordeel en advies in, als het onderzoek of de**

	beoordeling van een aanvraag dit vereist. **2. Het in het eerste lid bedoelde advies wordt uitgebracht door of onder verantwoordelijkheid van een adviseur die beschikt over een registratie als professional:** **a. bij de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd in het kwaliteitsregister jeugd;** **b. bij het Nederlands Instituut van Psychologen in het register Kinder- en Jeugdpsychologen; of** **c. op grond van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg in het BIG-register.** **3. Het college treft voorzieningen waarmee is gewaarborgd dat het onderzoek en de voorbereiding van de besluitvorming via de gemeente op zorgvuldige wijze plaatsvindt, in het bijzonder door te voorkomen dat (medewerkers van) de organisatie die de jeugdhulp biedt of mogelijk gaat bieden, ook het advies geeft over het al dan niet toekennen van jeugdhulp of het daarop betrekking hebbende besluit neemt.**

Artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel *7*. Verslag *Het college zorgt voor schriftelijke verslaglegging van het onderzoek, bedoeld in artikel 6.* Binnen *10* werkdagen na het *gesprek* verstrekt het college aan de jeugdige of zijn ouders een *verslag* van de *uitkomsten* van het onderzoek*, tenzij zij hebben meegedeeld dit niet te wensen*. Opmerkingen of latere aanvullingen van de jeugdige of zijn ouders worden aan het verslag toegevoegd.	Artikel 7. Verslag **1.** Binnen 10 werkdagen na het onderzoek verstrekt het college aan de jeugdige of zijn ouder(s) **dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger een schriftelijke weergave van het uitgevoerde onderzoek en het in verband daarmee gevoerde gesprek.** **2.** Opmerkingen of latere aanvullingen van de jeugdige of zijn ouder**(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger** worden aan het verslag toegevoegd. **3. Het college vergewist zich ervan dat de jeugdige en zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijk vertegenwoordiger de uitleg over de uitkomsten van het onderzoek hebben begrepen.** **4. Als uit het verslag of de opmerkingen of latere aanvullingen van de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel wettelijke vertegenwoordiger blijkt dat een individuele voorziening is aangewezen of gewenst is, wordt het verslag ondertekend door de jeugdige of de**

	jeugdige en/of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger en door deze teruggestuurd. **5. Als uit het verslag blijkt dat gezamenlijke conclusie is dat de hulpvraag kan worden opgelost met eigen mogelijkheden en het eigen probleemoplossend vermogen, dan wel door gebruik van een andere of overige voorziening, dan wordt het verslag ondertekend door de jeugdige of door de jeugdige en zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger en door deze teruggestuurd. In dat geval geldt het ondertekende verslag voor zover er een aanvraag was ingediend als intrekking van die aanvraag voor een individuele voorziening.**

Artikel 8 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 8. Aanvraag *Jeugdigen en ouders kunnen een aanvraag om een individuele voorziening schriftelijk indienen bij het college.* *Het college kan een ondertekend verslag van het gesprek aanmerken als aanvraag als de jeugdige of zijn ouders dat op het verslag hebben aangegeven.*	n.v.t. Dit artikel is verwijderd, de inhoud is opgenomen in artikel 4.

Artikel 9 wordt als volgt gewijzigd (artikel 8 in nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 9. Individuele voorziening *Een individuele voorziening kan in de vorm van ZIN of Pgb worden verstrekt.* *In aanvulling op lid 1 kan een Pgb alleen verstrekt worden door het college.*	**Artikel 8. Criteria voor toekenning van een** individuele voorziening **1. Het college toetst vooraf, op basis van het woonplaatsbeginsel, of de gemeente Ameland de verantwoordelijke gemeente is voor het bieden van ondersteuning vanuit de Jeugdwet aan de jeugdige en/of ouder(s).** **2. Onverminderd dat de jeugdhulp toegankelijk is na verwijzing door de huisarts, de medisch specialist en de jeugdarts, komt een jeugdige of ouder in aanmerking voor een door het college verleende individuele voorziening als het college van oordeel is dat de jeugdige of ouder jeugdhulp nodig heeft in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische**

	problemen of stoornissen en voor zover de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen ontoereikend zijn en gebruikmaking van een andere of overige voorziening deze noodzaak niet kan verminderen of wegnemen. **3. Overeenkomstig de definitie van jeugdhulp uit artikel 1.1, van de wet wordt geen individuele voorziening verstrekt voor hulp of ondersteuning die niet noodzakelijk is op grond van een psychisch probleem of stoornis, psychosociaal probleem, gedragsproblemen of beperking, maar die voortkomt uit een behoefte die past bij de normale ontwikkeling van de jeugdige van een bepaalde leeftijd. Bij de beoordeling hiervan wordt aangesloten bij de uitgangspunten voor gebruikelijke zorg uit hoofdstuk 4 van de Beleidsregels indicatiestelling Wlz 2025 zoals deze luiden op 1 januari 2025 of gaan luiden in de toekomst.** **4. Een andere of overige voorziening kan de noodzaak verminderen of wegnemen als deze:** **a. daadwerkelijk beschikbaar is; en** **b. passend en toereikend is voor de hulpvraag.** **5. Als een individuele voorziening noodzakelijk is, verstrekt het college de goedkoopst adequate, tijdige beschikbare voorziening.** **6. Een individuele voorziening jeugdhulp wordt toegekend als de inzet van de voorziening doeltreffend geacht kan worden. De doeltreffendheid beoordeelt het college door vast te stellen of de individuele voorziening wezenlijk bijdraagt aan het oplossen van de hulpvraag.** **7. In situaties waarbij ouders begeleiding, behandeling of ondersteuning ten gevolge van maatschappelijke of eigen psychische of relationele problemen nodig hebben en er naar het oordeel van het college geen sprake is van een hulpvraag als bedoeld in deze verordening, komt een jeugdige of zijn ouder(s) niet in aanmerking voor een door het college te verlenen individuele voorziening als bedoeld in deze verordening.** **8. Het voorgaande lid is niet van toepassing als er parallel aan een hulpvraag sprake is van meervoudige**

	problematiek in de context van het gezin.

Toevoeging artikel tussen artikel 9 en 10 (artikel 9 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
n.v.t. dit artikel is toegevoegd in de nieuwe verordening.	**Artikel 9. Beoordeling eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen** **1. Een individuele voorziening wordt niet verstrekt als naar oordeel van het college uit het onderzoek blijkt dat de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdige of zijn ouder(s) toereikend zijn om binnen de eigen mogelijkheden, zo nodig met inzet van het sociale netwerk of met ondersteuning van andere (hulpverlenende) instellingen, de hulp te bieden die passend is bij de hulpvraag van de jeugdige of zijn ouder(s).** **2. Tot het sociale netwerk behoren andere personen binnen de kring van familie, vrienden, kennissen en bekenden die van betekenis zijn voor- en bijdragen aan het welzijn en welbevinden van de jeugdige of zijn ouder(s).** **3. Tot de eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen behoort in elk geval het aanspreken van een aanvullende zorgverzekering als die is afgesloten.** **4. Bij de beoordeling van de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen, bedoeld in het eerste lid, neemt het college, gelet op het bepaalde in de artikelen 82 en 247, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, tot uitgangspunt dat de verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen, ook als sprake is van psychische problemen of stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of beperkingen, allereerst bij de ouder(s) zelf ligt en dat de hulp die daarvoor nodig is in beginsel ook door hen geleverd kan worden. Uit het onderzoek kan evenwel blijken dat de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de ouder(s) tekortschiet, omdat sprake is van:**

	a. geobjectiveerde beperkingen om noodzakelijke hulp te bieden; **b. een gebrek aan kennis of vaardigheden om noodzakelijke hulp te bieden; of** **c. overbelasting of dreigende overbelasting, waardoor geen noodzakelijke hulp kan worden verwacht totdat deze belasting of dreigende overbelasting is opgeheven.** **5. Bij de beoordeling van het vierde lid, onder c, wordt ook vastgesteld welke mogelijkheden de ouder(s) hebben om de overbelasting of dreigende overbelasting op te heffen, waarbij redelijkerwijs verwacht mag worden dat de ouder(s) maatschappelijke activiteiten beperken en betaalde arbeid verminderen of anders organiseren om overbelasting of dreigende overbelasting op te heffen. Hierbij houdt het college ook rekening met:** **a. de behoefte en mogelijkheden van de jeugdige;** **b. de duur van de inzet, waarbij als uitgangspunt geldt dat kortdurende inzet van niet langer dan 3 maanden in een jaar niet tot overbelasting leidt;** **c. de planbaarheid van de hulp;** **d. de benodigde ondersteuningsintensiteit;** **e. de samenstelling van het gezin en de woonsituatie;** **f. de noodzaak van de ouder(s) om in een inkomen te voorzien.**

Toevoeging artikel tussen artikel 9 en 10 (artikel 10 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
n.v.t. dit artikel is toegevoegd in de nieuwe verordening.	**Artikel 10. Vervoer** **1. Uitgangspunt is dat ouder(s) zelf verantwoordelijk zijn voor vervoer van de jeugdige van en naar de jeugdhulpaanbieder.** **2. Een vervoersvoorziening wordt alleen verstrekt aan de jeugdige ten behoeve van het vervoer van de jeugdige naar en van de locatie waar de jeugdhulp plaatsvindt.** **3. Een vervoersvoorziening wordt alleen aan de jeugdige toegekend als naar het oordeel van het college is aangetoond dat er een noodzaak bestaat tot inzet van deze voorziening.** **4. Het college beoordeelt, overeenkomstig artikel 9, in elke individuele situatie of er**

	specifieke omstandigheden zijn waardoor de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdige of zijn ouder(s) onvoldoende zijn om de eigen verantwoordelijkheid voor het vervoer op zich te nemen. **5. Als naar het oordeel van het college een passende voorziening beschikbaar is waarvoor geen vervoer geïndiceerd hoeft te worden, is deze voorziening voorliggend op een indicatie waarvoor wel vervoer geïndiceerd moet worden.**

Artikel 10 wordt als volgt gewijzigd (artikel 11 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 10. Inhoud beschikking In de beschikking tot verstrekking van een individuele voorziening wordt aangegeven of deze *als* voorziening in natura of *als* Pgb wordt verstrekt. Bij het verstrekken van een voorziening in natura vermeldt de beschikking in ieder geval: welke individuele voorziening verstrekt wordt en wat het beoogde resultaat daarvan is; de ingangsdatum en duur van de verstrekking. Bij het verstrekken van een voorziening in de vorm van een Pgb vermeldt de beschikking in ieder geval: welk resultaat met het Pgb wordt beoogd; welke kwaliteitseisen gelden voor de besteding van het Pgb; de hoogte van het Pgb en hoe deze is bepaald; de duur van de verstrekking waarvoor het Pgb is bedoeld. Bij het besluit wordt aan de belanghebbende informatie verstrekt over de rechten en de plichten van de jeugdige en zijn ouders op grond van de wet, de verordening en de nadere regels.	Artikel **11.** Inhoud beschikking **1.** In de beschikking tot verstrekking van een individuele voorziening wordt **in ieder geval** aangegeven of de voorziening in natura of **in de vorm een** Pgb wordt verstrekt **en wordt tevens aangegeven hoe bezwaar tegen de beschikking kan worden gemaakt.** 2. Bij het verstrekken van een voorziening in natura vermeldt de beschikking in ieder geval: a. welke individuele voorziening verstrekt wordt, **wat de omvang is** en wat het beoogde resultaat daarvan is; b. de ingangsdatum en duur van de verstrekking; **c. indien van toepassing, welke andere voorzieningen relevant zijn of kunnen zijn.** 3. Bij het verstrekken van een voorziening in de vorm van een Pgb vermeldt de beschikking in ieder geval: a. welk resultaat met het Pgb wordt beoogd; b. welke kwaliteitseisen gelden voor de besteding van het Pgb; c. de hoogte van het Pgb en hoe deze is bepaald; **d. welke voorwaarden aan het Pgb zijn verbonden;** e. de duur van de verstrekking waarvoor het Pgb is bedoeld; **f. de wijze van verantwoording van de besteding van de Pgb.** 4. Bij het besluit wordt aan de belanghebbende informatie verstrekt over de rechten en de plichten van de jeugdige en zijn ouders op grond van de wet, de verordening en de nadere regels.

	5. **Het ondertekende verslag, bedoeld in artikel 7, maakt in zijn geheel deel uit van de beschikking**.

Artikel 11 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 11. Weigerings- en beeïndigingsgronden *Het college weigert dan wel beëindigt een individuele voorziening, in ieder geval, als:* *de gemeente gelet op het woonplaatsbeginsel niet (meer) verantwoordelijk is voor de jeugdhulp;* *de jeugdige of zijn ouders in staat zijn zelf de problemen op te lossen, eventueel met hulp van personen uit het sociaal netwerk (eigen kracht), waaronder mede wordt verstaan het kunnen oplossen van de problemen middels gebruikelijke hulp;* *gebruik kan worden gemaakt van een andere voorliggende voorziening;* *gebruik kan worden gemaakt van een overige voorziening;* *de individuele voorziening is afgerond en het beoogde resultaat is bereikt;* *naar het oordeel van het college anderszins niet langer noodzakelijk is of geen betrekking (meer) heeft op de opgroei- en opvoedingsprblemen, psychische problemen en stoornissen.* *Het college stelt nadere regels vast met betrekking tot het sociale netwerk, de gebruikelijke hulp en de bovengebruikelijke hulp.*	n.v.t. Dit artikel is verwijderd. De inhoud is opgenomen in artikel 8.

Artikel 12 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
	HOOFDSTUK 5. AANVULLENDE REGELS VOOR EEN INDIVIDUELE JEUGDHULPVOORZIENING IN DE VORM VAN EEN PGB
Artikel *12. Regels voor Pgb* *Het college verstrekt een Pgb in overeenstemming met artikel 8.1.1 van de wet.* *De hoogte van een Pgb:*	Artikel 12. **Aanvullende** regels **om in aanmerking te komen** voor **een** Pgb **1. Als een jeugdige of zijn ouder(s) in aanmerking komen voor een individuele voorziening, maar de jeugdhulp zelf wensen in te kopen door middel van een Pgb, dienen de jeugdige**

is gebaseerd op een door de jeugdige of zijn ouders opgesteld plan. *is toereikend om effectieve en kwalitatief goede zorg in te kopen, en* *bedraagt ten hoogste de kostprijs van de maximale intensiteit van het ondersteuningsprofiel van zorg in natura dat van toepassing is.* *In het plan zoals bedoeld in lid 2 moet zijn opgenomen:* *omschrijving van de doelen zoals bedoeld in artikel 6 lid c;* *omschrijving van de hulp en ondersteuning die wordt ingezet voor het bereiken van de doelen;* *wie welk deel van de hulp en ondersteuning gaat bieden;* *of het formele of informele zorg betreft;* *in geval van informele zorg: waarom er sprake is van bovengebruikelijke zorg* *wat de kosten van de in te zetten hulp en ondersteuning zijn en wat het totaal benodigde budget is;* *Ten behoeve van de toets op kwaliteit zoals bedoeld in artikel 8.1.1 lid 2, onderdeel c van de Wet verstrekt de jeugdige of diens ouders in aanvulling op het plan de concept zorgovereenkomst(en) die men voornemens is om aan te gaan na toekenning van het Pgb.* *Het college gebruikt de kwaliteit van het plan zoals bedoeld in lid 3 en de zorgovereenkomsten zoals bedoeld in lid 4 ter onderbouwing van zijn oordeel over het al dan niet in staat zijn om de aan een Pgb verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren, zoals bedoeld in artikel 8.1.1 lid 2, onderdeel a van de wet;* *De persoon aan wie een Pgb wordt verstrekt, kan de jeugdhulp onder de volgende voorwaarden betrekken van een persoon die behoort tot het sociale netwerk:* *dat deze persoon voor zijn diensten maximaal het op grond van de Wet langdurige zorg geldende Pgb-uurtarief voor hulp van niet-professionele zorgverleners krijgt betaald, en*	**of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger daartoe een Pgb-plan in. In het Pgb-plan is opgenomen:** **a. de motivatie waarom het natura-aanbod van de gemeente volgens de jeugdige of zijn ouder(s) niet passend is en een Pgb gewenst is;** **b. welke jeugdhulp de jeugdige of zijn ouder(s) willen inkopen met een Pgb, wat het beoogde resultaat is en wanneer en hoe geëvalueerd wordt;** **c. de voorgenomen uitvoerder van de individuele voorziening in de wijze waarop de jeugdhulp georganiseerd wordt;** **d. op welke wijze de kwaliteit van de in te kopen jeugdhulp is gewaarborgd;** **e. de kosten van de uitvoering, uitgedrukt in aantal eenheden en tarief;** **f. indien van toepassing, welke jeugdhulp de jeugdige of zijn ouder(s) willen betrekken van een persoon die behoort tot het sociale netwerk;** **g. de motivatie aan de hand van de tien punten benoemd in artikel 13 waaruit blijkt dat de budgethouder of budgetbeheerder in staat is de aan een Pgb verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren.** **2. Het college verstrekt een Pgb als:** **a. de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger zich gemotiveerd op het standpunt stellen dat zij de individuele voorziening die wordt geleverd door een door het college gecontracteerde aanbieder, niet passend achten;** **b. uit de beoordeling van de Pgb-vaardigheid met inachtneming van artikel 13 blijkt dat de budgethouder of, indien van toepassing, de budgetbeheerder in staat is uitvoering te geven aan de eisen die het beheer van een Pgb met zich meebrengt;** **c. naar het oordeel van het college met inachtneming van artikel 15 is gewaarborgd dat de jeugdhulp die tot de individuele voorziening behoort en die de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger van het budget**

dat deze persoon heeft aangegeven dat de zorg aan de belanghebbende voor hem niet tot overbelasting leidt, en dat het geen ggz gerelateerde behandeling betreft; De volgende kosten zijn uitgesloten van vergoeding uit een Pgb: Kosten voor bemiddeling; Kosten voor tussenpersonen of belangenbehartigers; Kosten voor het voeren van een Pgb-administratie; Kosten voor ondersteuning bij het aanvragen en beheren van een Pgb; Kosten voor feestdagenuitkering en eenmalige uitkering;	**willen betrekken, van goede kwaliteit is en in voldoende mate zal bijdragen aan het bereiken van het in het Pgb-plan opgenomen beoogde resultaat.** **3. Het college verstrekt geen Pgb als er twijfels zijn over de integriteit van de voorgenomen uitvoerder van jeugdhulp, wat zich in ieder geval voordoet indien de voorgenomen uitvoerder van de jeugdhulp in de vier jaar voorafgaande aan de aanvraag:** **a. fraude, in de zin van opzettelijke misleiding om financieel voordeel te verkrijgen, heeft gepleegd;** **b. betrokken is geweest bij strafbare feiten of overtredingen heeft begaan die de veiligheid en de kwaliteit van de hulp in gevaar brengen;** **c. veroordeeld is wegens het plegen van strafbare feiten tot een gevangenisstraf;** **d. op basis van een Bibob-toets door het college is geweigerd als zorgaanbieder.** **4. Het college weigert een Pgb als een wettelijke weigeringsgrond als bedoeld in artikel 8.1.1, vierde lid, van de wet van toepassing is.** **5. Voor informele hulp als bedoeld in artikel 14 wordt alleen een Pgb verstrekt voor de profielen genoemd in artikel 2, te weten: A: Enkelvoudige Specialistische Jeugdhulp, E: Begeleiding en Ondersteuning, en I: Logeren. Dit in verband met de doelmatigheid van de geboden hulp in combinatie met de complexere problematiek in de andere profielen. Tenzij het college anders besluit in het belang van het kind.**

Toevoeging artikel tussen artikel 12 en 13 (artikel 13 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
n.v.t. dit artikel is toegevoegd in de nieuwe verordening.	**Artikel 13. Pgb-vaardigheid** **1. Om aan de voorwaarden voor Pgb-vaardigheid te voldoen dient de beoogd budgethouder, al dan niet met hulp vanuit het sociaal netwerk of, indien van toepassing, een budgetbeheerder, in ieder geval:** **a. een duidelijk beeld te hebben van de hulpvraag;**

	b. op de hoogte te zijn van de regels en verplichtingen die horen bij het Pgb of deze zelf (online) weten te vinden; **c. in staat te zijn om een overzichtelijke Pgb-administratie bij te houden;** **d. voldoende vaardig te zijn om in de Nederlandse taal te communiceren met de gemeente, SVB en de zorgverleners;** **e. in staat te zijn zelfstandig te handelen en onafhankelijk voor een zorgverlener te kiezen;** **f. in staat te zijn om afspraken te maken en vast te leggen en om dit te verantwoorden aan het college;** **g. in staat te zijn te beoordelen en te beargumenteren of de geleverde zorg passend en kwalitatief goed is;** **h. in staat te zijn de inzet van zorgverleners te coördineren, waardoor de zorg door kan gaan, ook bij verlof en ziekte;** **i. in staat te zijn om als werk- of opdrachtgever de zorgverleners aan te sturen en aan te spreken op hun functioneren; en** **j. voldoende kennis te hebben over het werk- of opdrachtgeverschap of deze kennis weten te vinden.** **2. Een budgethouder of een budgetbeheerder wordt in beginsel niet in staat geacht de aan een Pgb verbonden taken verantwoord te kunnen uitvoeren als sprake is van één of meer van de volgende omstandigheden:** **a. het beheer wordt verricht door de persoon of organisatie die ook de jeugdhulp levert aan de budgethouder tenzij hiervoor door het college toestemming is verleend of de persoon eerste of tweedegraads bloed- of aanverwant is van de jeugdige;** **b. er sprake is van één of meer van de volgende omstandigheden:** **1. schuldenproblematiek;** **2. ernstige verslavingsproblematiek;** **3. aangetoonde fraude, in de zin van opzettelijke misleiding om financieel voordeel te verkrijgen, begaan in de vier jaar voorafgaand aan de aanvraag;**

	4. een aanmerkelijke verstandelijke beperking; **5. een ernstig psychiatrisch ziektebeeld;** **6. een vastgestelde, blijvende cognitieve stoornis;** **7. het onvoldoende machtig zijn van de Nederlandse taal in woord en geschrift;** **8. het niet verkrijgen van een Verklaring Omtrent het Gedrag.**

Toevoeging artikel tussen artikel 12 en 13 (artikel 14 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
n.v.t. dit artikel is toegevoegd in de nieuwe verordening.	**Artikel 14. Onderscheid formele en informele hulp** **1. Van formele hulp is sprake als de jeugdhulp verleend wordt door onderstaande personen:** **a. personen die werkzaam zijn bij een instelling die ten aanzien van de voor het Pgb uit te voeren taken/werkzaamheden ingeschreven staat in het Handelsregister, conform artikel 5, van de Handelsregisterwet 2007, en die beschikken over de relevante diploma's die nodig zijn voor uitoefening van de desbetreffende taken; of** **b. zzp-ers die ten aanzien van de voor het Pgb uit te voeren taken/werkzaamheden ingeschreven staan in het Handelsregister conform artikel 5, van de Handelsregisterwet 2007 en beschikken over de relevante diploma's die nodig zijn voor uitoefening van de desbetreffende taken;** **c. personen die ingeschreven staan in het register, bedoeld in artikel 3, van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (wet BIG) of artikel 5.2.1, van het Besluit Jeugdwet, voor het uitoefenen van een beroep voor het verlenen van jeugdhulp.** **2. Van informele hulp is sprake als de jeugdhulp geboden wordt door:** **a. een bloed- of aanverwant in de eerste- of tweede graad van de budgethouder omdat zij onderdeel uitmaken van het sociale netwerk;**

	b. **een andere persoon dan beschreven in het eerste lid, onder a of b, en er niet voldaan is aan het eerste lid onder c.**

Toevoeging artikel tussen artikel 12 en 13 (artikel 15 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
n.v.t. dit artikel is toegevoegd in de nieuwe verordening.	**Artikel 15. Kwaliteitseisen individuele voorziening in de vorm van een Pgb** **1. Ter waarborging van de kwaliteit van de met een Pgb in te kopen individuele voorziening voldoet de uitvoerder van de jeugdhulp aan de volgende eisen:** **a. beschikt over een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) die niet ouder is dan drie maanden bij aanvang van de zorgovereenkomst en gedurende hulpverlening niet ouder dan drie jaar, waaruit blijkt dat er geen bezwaren voor de uitoefening van diens functie. Ouder(s) zijn uitgesloten van deze eis;** **b. beschikt over de juiste vaardigheden en deskundigheid om verantwoorde hulp te bieden;** **c. houdt een deugdelijke administratie bij met een registratie van de geleverde hulp;** **d. is voldoende vaardig om in de Nederlandse taal te communiceren;** **e. werkt volgens een plan waarin activiteiten en doelen zijn vastgesteld;** **f. voert de hulp uit in overeenstemming met de beschikking van het college;** **g. stemt de hulp af op de persoonlijke situatie van de jeugdige of zijn ouder(s);** **h. stemt de hulp af op andere voorzieningen, overige voorzieningen en individuele voorzieningen waar de jeugdige of zijn ouder(s) gebruik van maken;** **i. respecteert de privacy van de jeugdige of zijn ouder(s) en gaat vertrouwelijk om met informatie over de persoonlijke situatie;** **j. neemt bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling in het huishouden van de jeugdige of**

	zijn ouder(s) voor advies of het doen van een melding contact op met Veilig Thuis; **k. meldt calamiteiten en geweldsincidenten bij de verlening van jeugdhulp aan het college;** **l. werkt mee aan toezicht en aangekondigd en onaangekondigd onderzoek door het college of daartoe aangewezen derden op inhoudelijke kwaliteit en op rechtmatigheid; en** **m. is of raakt door verlening van de jeugdhulp naar het oordeel van het college niet overbelast.** **2. Ter waarborging van de kwaliteit van de met een Pgb in te kopen individuele voorziening voldoet de uitvoerder van formele jeugdhulp aan de volgende aanvullende eisen:** **a. hetgeen is bepaald in artikel 14, eerste lid;** **b. handelt in overeenstemming met de professionele standaard;** **c. werkt op basis van een hulpverleningsplan;** **d. werkt met een systeem voor kwaliteitsbewaking;** **e. hanteert de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, de meldplicht calamiteiten en de meldplicht geweld bij de verlening van jeugdhulp; en** **f. stelt een vertrouwenspersoon in staat zijn taak uit te voeren.** 3. **Er wordt geen Pgb voor informele jeugdhulp verstrekt als, conform het afwegingskader voor een verantwoorde werktoedeling op basis van het kwaliteitskader Jeugd, formele jeugdhulp noodzakelijk is.**

Artikel 13 wordt als volgt gewijzigd (artikel 16 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel *13*. Pgb *tarieven* Het Pgb *tarief* voor formele ondersteuning is maximaal 100% van het *ZIN tarief*. *Het Pgb tarief voor informele ondersteuning is maximaal 100% van het in de Wet langdurige zorg geldende Pgb-uurtarief voor hulp van niet-professionele zorgverleners.*	Artikel **16**. **Hoogte** Pgb **1. De hoogte van** het Pgb voor formele ondersteuning **bedraagt** maximaal 100% van het **laagste adequate gecontracteerde tarief voor dezelfde jeugdhulp in natura.** **2. De hoogte van het Pgb voor informele jeugdhulp bedraagt minimaal 100% van het wettelijk minimumloon en maximaal het uurloon van de**

	passende loonschaal uit de toepasselijke cao (hoogste periodiek incl. vakantietoeslag), met uitzondering van logeren. **3. Indien uit het ingediende Pgb-plan blijkt dat passende en toereikende jeugdhulp voor een lager tarief dan het maximumtarief kan worden ingekocht, stelt het college dit lagere tarief vast. Daarbij houdt het college zo nodig rekening met de aard van de aanbieder en diens kostenstructuur, waaronder die van zelfstandige zorgverleners met beperkte overhead.**

Toevoeging artikel tussen artikel 13 en 14 (artikel 17 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
n.v.t. dit artikel is toegevoegd in de nieuwe verordening.	**Artikel 17. Niet vergoedbare kosten en uitgesloten van Pgb** **1. Het Pgb-tarief is all-in: alle overhead- en bijkomende kosten (zoals scholing, maaltijden, entreegelden, administratie- en vervoersmiddelen) zijn in het tarief begrepen; hiervoor wordt geen aanvullend budget verstrekt.** **2. De volgende kosten zijn uitgesloten van vergoeding vanuit Pgb:** **a. onverminderd artikel 8.1.1 van de Jeugdwet wordt geen Pgb verstrekt voor zover de aanvraag betrekking heeft op kosten die vóór indiening van de aanvraag reeds zijn gemaakt;** **b. kosten voor crisishulp of anders direct in te zetten hulp;** **c. kosten voor bemiddeling, coördinatie, tussenpersonen of belangenbehartigers;** **d. kosten voor het voeren van een Pgb-administratie of budget-beheer;** **e. kosten voor ondersteuning bij het aanvragen of beheren van een Pgb;** **f. kosten voor ondersteuning buiten Nederland, tenzij het college vooraf schriftelijk toestemming heeft verleend;** **g. kosten voor een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG);** **h. bij overlijden van de jeugdige: declaraties boven één gemiddeld maandbedrag, berekend over de laatste drie gewerkte maanden;** **i. een feestdagen-uitkering boven € 100,- per kalenderjaar in totaal;**

	j. reiskosten die uitgaan boven het landelijk fiscaal vrijgestelde kilometer-tarief of die een enkele reisafstand tot 6 km niet overschrijden, dan wel een retourafstand van 150 km per inzet overstijgen.

Toevoeging artikel tussen artikel 13 en 14 (artikel 18 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
n.v.t. dit artikel is toegevoegd in de nieuwe verordening.	**HOOFDSTUK 6. HERZIENING, INTREKKING, TERUGVORDERING** **Artikel 18. Inlichtingen** **1. Het college informeert de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger in begrijpelijke verwoordingen over de rechten en plichten die aan het ontvangen van een individuele voorziening in natura of in de vorm van een Pgb zijn verbonden en over de mogelijke gevolgen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet.** **2. Mede overeenkomstig het bepaalde in artikel 8.1.2, eerste lid, van de wet doen de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger aan het college het verzoek of onverwijld uit eigen beweging aan het college mededeling van alle feiten en omstandigheden waarvan hun redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze aanleiding kunnen zijn tot heroverweging van een beslissing aangaande een individuele voorziening in natura of in de vorm van een Pgb.**

Toevoeging artikel tussen artikel 13 en 14 (artikel 19 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
n.v.t. dit artikel is toegevoegd.	**Artikel 19. Niet meewerken ouder(s)** **1. De jeugdige en zijn ouder(s) zijn verplicht om, binnen de eigen mogelijkheden, mee te werken aan onderzoek gericht op besluitvorming over en de doelmatige inzet van jeugdhulp.** 2. **Als de jeugdige of zijn ouder(s) naar het oordeel van het college niet of onvoldoende meewerkt, kan de omvang van de benodigde jeugdhulp niet worden vastgesteld of is de jeugdhulp niet effectief en kan door het**

	college worden besloten geen individuele voorziening te verstrekken, een lagere omvang vast te stellen of een eerder toegekende individuele voorziening in te trekken.

Artikel 14 wordt als volgt gewijzigd (artikel 20 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel *14. Nieuwe feiten en omstandigheden*, herziening, intrekking of terugvordering *Onverminderd artikel 8.1.2 van de wet doen een jeugdige of zijn ouders op verzoek of onverwijld uit eigen beweging aan het college mededeling van alle feiten en omstandigheden, waarvan hun redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze aanleiding kunnen zijn tot heroverweging van een beslissing aangaande een individuele voorziening.* Onverminderd artikel 8.1.4 van de wet kan het college een beslissing aangaande een individuele voorziening herzien dan wel intrekken als het college vaststelt dat: de jeugdige of zijn ouders onjuiste of onvolledige gegevens hebben verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid; de jeugdige of zijn ouders niet langer op de individuele voorziening of *op het* Pgb zijn aangewezen; de individuele voorziening of *het* Pgb niet meer toereikend is te achten; de jeugdige of zijn ouders niet voldoen aan de voorwaarden *van de individuele voorziening of het Pgb, of* de jeugdige of zijn ouders *de individuele voorziening of* het Pgb niet of voor een ander doel gebruiken dan waarvoor het is bestemd. Als het college een beslissing op grond van het tweede lid, onder a, heeft herzien of ingetrokken en de verstrekking van de onjuiste of onvolledige	Artikel **20**. Intrekking, herziening of terugvordering **1. Het college onderzoekt periodiek of er aanleiding is een beslissing aangaande een verstrekking van een individuele voorziening in natura of in de vorm van een Pgb te heroverwegen en kan hiervoor nadere regels stellen.** 2. Onverminderd artikel 8.1.4 van de wet kan het college een beslissing aangaande een individuele voorziening **in natura of in de vorm van een Pgb** herzien dan wel intrekken als het college vaststelt dat: a. de jeugdige of zijn ouders onjuiste of onvolledige gegevens hebben verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid; b. de jeugdige of zijn ouders niet langer op de individuele voorziening of **het daarmee samenhangende** Pgb zijn aangewezen; c. de individuele voorziening **in natura** of **in de vorm van een** Pgb niet meer toereikend is te achten; **d.** de jeugdige of zijn ouders niet voldoen aan de voorwaarden **die zijn verbonden aan de individuele voorziening in natura of in de vorm van een Pgb;** e. de jeugdige of zijn ouders het Pgb niet of voor een ander doel gebruiken dan waarvoor het is bestemd; **f. De jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger met het Pgb jeugdhulp betrekken van een jeugdhulp-aanbieder tegen wie bezwaren zijn ontstaan, als bedoeld in artikel 12 derde lid; of** **g. De jeugdige langer dan 8 weken verblijft in een instelling als bedoeld in de Wet langdurige zorg of de Zorgverzekeringswet.** **3. Een beslissing tot verlening van een Pgb kan worden ingetrokken als blijkt dat het Pgb binnen 6 maanden na uitbetaling niet is aangewend voor de**

gegevens opzettelijk heeft plaatsgevonden, kan het college van degene die *opzettelijk* onjuiste of onvolledige gegevens heeft verschaft geheel of gedeeltelijk de geldswaarde vorderen van de ten onrechte genoten individuele voorziening of het ten onrechte genoten Pgb. *Een beslissing tot verlening van een individuele voorziening kan worden ingetrokken als blijkt dat daarvan binnen 6 maanden na bekendmaking van die beslissing geen gebruik is gemaakt of indien, in het geval van een Pgb, het budget binnen genoemde termijn niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden*. *Het college onderzoekt uit het oogpunt van kwaliteit van de geleverde zorg, al dan niet steekproefsgewijs, de bestedingen van Pgb's*.	**bekostiging van de voorziening waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden.** **4. Een beslissing tot toekenning van een voorziening in natura kan worden ingetrokken als blijkt dat de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijk vertegenwoordiger zich niet binnen 6 maanden na de besluitdatum hebben gemeld bij een jeugdhulpaanbieder.** 5. Als het college een beslissing op grond van het tweede lid, onder a, heeft herzien of ingetrokken en de verstrekking van de onjuiste of onvolledige gegevens heeft plaatsgevonden, kan het college van degene die opzettelijk onjuiste of onvolledige gegevens heeft verschaft geheel of gedeeltelijk de geldswaarde vorderen van de ten onrechte genoten individuele voorziening of het ten onrechte genoten Pgb. **6. Als het college een beslissing op grond van het tweede lid onder a, heeft ingetrokken, kan het college bij dwangbevel geheel of gedeeltelijk het ten onrechte genoten Pgb invorderen.** 7. **Het college kan, bij een gegrond vermoeden van een omstandigheid als bedoeld in het tweede lid onder a, d, e of f, de Sociale verzekeringsbank gemotiveerd verzoeken te beslissen tot een geheel of gedeeltelijke onderbreking van betalingen uit het Pgb voor ten hoogste 13 weken.**

Toevoeging artikel tussen artikel 14 en 15 (artikel 21 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
n.v.t. dit artikel is toegevoegd in de nieuwe verordening.	**Artikel 21. Onderzoek naar recht- en doelmatigheid individuele voorzieningen in natura en in de vorm van Pgb's** **1. Het college wijst een toezichthouder aan die belast is met het toezicht op de naleving van de rechtmatige uitvoering van de wet, waaronder de bestrijding van misbruik, oneigenlijk gebruik en niet-gebruik van deze wet.** **2. Het college onderzoekt met inachtneming van de paragrafen 6a en 6b, van de Regeling Jeugdwet de rechtmatigheid en doelmatigheid van individuele voorzieningen.** 3. **Het college onderzoekt periodiek, al dan niet steekproefsgewijs, het gebruik van Pgb's met het oog op de**

	beoordeling van de recht- en doelmatigheid daarvan.

Toevoeging artikel tussen artikel 14 en 15 (artikel 22 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
n.v.t. dit artikel is toegevoegd in de nieuwe verordening.	**HOOFDSTUK 7. AFSTEMMING MET ANDERE VOORZIENINGEN** **Artikel 22. Voorliggende voorzieningen** **1. Het college verstrekt geen voorziening voor jeugdhulp als er:** **a. met betrekking tot de problematiek een recht bestaat op zorg als bedoeld bij of krachtens de Wet langdurige zorg, de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen of de Zorgverzekeringswet;** **b. naar het oordeel van het college met betrekking tot de problematiek aanspraak bestaat op een voorziening op grond van een andere wettelijke bepaling, met uitzondering van een maatwerkvoorziening inhoudende begeleiding als bedoeld in artikel 1.1.1, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015; of** **c. gegronde redenen zijn voor het college om aan te nemen dat een jeugdige in aanmerking kan komen voor zorg op grond van de Wet langdurige zorg en de jeugdige of zijn wettelijke vertegenwoordiger weigert mee te werken aan het verkrijgen van een besluit daartoe.** **2. Als er meerder oorzaken ten grondslag liggen aan de betreffende problematiek en daardoor zowel een vorm van zorg, op grond van een recht op zorg als bedoeld bij of krachtens de Wet langdurige zorg of een zorgverzekering als bedoeld in de Zorgverzekeringswet, als een soortgelijke voorziening op grond van de wet kan worden verkregen, is het college gehouden deze voorziening op grond van de wet te treffen.** **3. De jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger die een aanvraag voor jeugdhulp doen, worden verwezen naar de instantie waar een aanvraag voor een voorziening op basis van de voornoemde wetten kan worden behandeld.**

Toevoeging artikel tussen artikel 14 en 15 (artikel 23 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
n.v.t. dit artikel is toegevoegd in de nieuwe verordening.	**Artikel 23. Afstemming met voorliggende voorzieningen en andere vormen van hulp en ondersteuning** **1. Het college stemt de jeugdhulp waaraan een jeugdige of een ouder behoefte heeft, ten minste af op het aanbod van activiteiten, diensten of middelen op grond van:** **a. de Leerplichtwet;** **b. de Participatiewet;** **c. de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening;** **d. de Wet Inburgering 2021;** **e. de Wet kinderopvang;** **f. de Wet langdurige zorg;** **g. de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;** **h. de Wet passend onderwijs;** **i. de Wet publieke gezondheid;** **j. de Wet tijdelijk huisverbod;** **k. de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg; en** **l. de Zorgverzekeringswet,** **zodat deze zoveel mogelijk op elkaar aansluiten en ondersteunt de jeugdige en zijn ouder(s) actief bij het verkrijgen van toegang tot de andere voorziening(en) of bij behoud van de continuïteit van de zorg op grond van de benodigde zorg.** **2. De afgestemde jeugdhulp wordt zodanig ingezet dat dit leidt tot:** **a. het opheffen van een situatie die voor een jeugdige of voor een ouder of diens omgeving levensbedreigend is, of met grote waarschijnlijkheid leidt tot ernstige gezondheidsschade;** **b. stabilisatie van een crisissituatie, anders dan bedoeld onder a;** **c. een voldoende mate van duurzame zelfredzaamheid van een jeugdige of een ouder, voor zover dat binnen het vermogen ligt.** **3. Het college weegt bij de afstemming van de jeugdhulp het volgende aspecten mee:** **a. de behoefte aan hulp en ondersteuning van een jeugdige of een ouder;**

	b. de eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen van een jeugdige of een ouder zoals bedoeld in artikel 9 en de mogelijkheden van het sociale netwerk; **c. welke volgorde van inzet van hulp en ondersteuning naar verwachting het meeste effect sorteert en in hoeverre hulp en ondersteuning gelijktijdig kan of moet worden ingezet;** **d. welke hulp en ondersteuning leidt tot de minste maatschappelijke kosten op lange termijn.** **4. Als een jeugdige of een ouder of wettelijk vertegenwoordiger weigert mee te werken aan ondersteuning als bedoeld in het eerste lid, kan het college het onderzoek beëindigen en een individuele voorziening weigeren.** **5. Als een jeugdige van 16 jaar of ouder die hulp op grond van de wet ontvangt naar alle waarschijnlijkheid na het achttiende levensjaar hulp of ondersteuning nodig heeft vanuit een wettelijk kader als bedoeld in het eerste lid, is het college gehouden om:** **a. voor het achttiende levensjaar zodanige hulp en ondersteuning te bieden dat de benodigde hulp en ondersteuning vanaf het achttiende levensjaar zo beperkt mogelijk kan zijn; en** **b. de continuïteit van hulp en ondersteuning te waarborgen voor zover dat nodig is.** **6. Ter uitvoering van het vijfde lid, onderzoekt het college tijdig welke andere voorziening nodig is, vanaf de achttiende verjaardag en op welke wijze en vanuit welke andere voorzieningen (Wet maatschappelijke ondersteuning, Wet langdurige zorg, of de Zorgverzekeringswet) deze ondersteuning vanaf het achttiende levensjaar wordt ingezet.**

Artikel 15 wordt als volgt gewijzigd (artikel 24 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
	HOOFDSTUK 8. WAARBORGEN VERHOUDING PRIJS EN KWALITEIT
Artikel *15*. Verhouding prijs en kwaliteit aanbieders jeugdhulp en uitvoerders	Artikel **24**. Verhouding prijs en kwaliteit aanbieders jeugdhulp en uitvoerders

kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering Het college houdt in het belang van een goede prijs-kwaliteitverhouding bij de vaststelling van de tarieven die het hanteert voor door derden te leveren jeugdhulp of uit te voeren kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering, rekening met: de aard en omvang van de te verrichten taken; de voor de sector toepasselijke CAO-schalen in relatie tot de zwaarte van de functie; een redelijke toeslag voor overheadkosten; een voor de sector reële mate van non-productiviteit van het personeel als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg; kosten voor bijscholing van het personeel.	kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering **1. Het college baseert in het belang van een goede prijs-kwaliteitverhouding de tarieven die het hanteert voor door derden te leveren jeugdhulp of uit te voeren kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering, op ten minste de volgende kostprijselementen:** **a. cliëntgebonden en niet-cliëntgebonden kosten van beroepskrachten;** **b. cliëntgebonden kosten anders dan van beroepskrachten;** **c. overheadkosten;** **d. kosten voor indexering.** **2. Het college bedingt bij de door hem gecontracteerde of gesubsidieerde aanbieders van preventie, jeugdhulpaanbieders of gecertificeerde instellingen dat zij het verlenen van preventie, jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering alleen aan derden uitbesteden als zij die derden daarvoor een reële prijs betalen, die tot stand is gekomen met gebruikmaking van de kostprijselementen bedoeld in het eerste lid.** **3. Het eerste en tweede lid gelden voor subsidies slechts voor zover zij worden verstrekt voor de daadwerkelijke verlening van preventie, jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering aan jeugdigen of hun ouders en de omvang van de subsidie direct of indirect wordt gebaseerd op de hoeveelheid verrichte diensten.**

Artikel 16 wordt als volgt gewijzigd (artikel 25 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
	HOOFDSTUK 9. KLACHTEN EN MEDEZEGGENSCHAP
Artikel *16*. Klachtenregeling De afhandeling van klachten van jeugdigen en ouders die betrekking hebben op de wijze van afhandeling van meldingen en aanvragen als bedoeld in deze verordening vindt plaats conform de klachtenregeling van de gemeente Ameland.	Artikel **25**. Klachtenregeling De afhandeling van klachten van jeugdigen en ouders die betrekking hebben op de wijze van afhandeling van meldingen**, verzoeken** en aanvragen als bedoeld in deze verordening vindt plaats conform de klachtenregeling van de gemeente Ameland.

Artikel 17 wordt als volgt gewijzigd (artikel 26 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel *17*. Inspraak en medezeggenschap Het college betrekt de ingezetenen van de gemeente bij de voorbereiding van het beleid betreffende jeugdhulp overeenkomstig de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet gestelde regels met betrekking tot de wijze waarop inspraak wordt verleend. Het college stelt cliënten en vertegenwoordigers van cliëntgroepen vroegtijdig in de gelegenheid voorstellen voor het beleid betreffende jeugdhulp te doen, advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordeningen en beleidsvoorstellen betreffende jeugdhulp, en voorziet hen van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen. Het college zorgt ervoor dat ingezetenen kunnen deelnemen aan periodiek overleg, waarbij zij onderwerpen voor de agenda kunnen aanmelden, en dat zij worden voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie en ondersteuning. Het college kan nadere regels vaststellen ter uitvoering van het tweede en derde lid.	Artikel **26**. Inspraak en medezeggenschap 1. Het college betrekt de ingezetenen van de gemeente bij de voorbereiding van het beleid betreffende jeugdhulp overeenkomstig de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet gestelde regels met betrekking tot de wijze waarop inspraak wordt verleend. 2. Het college stelt **jeugdigen en hun ouder(s),** cliënten en vertegenwoordigers van cliëntgroepen vroegtijdig in de gelegenheid voorstellen voor het beleid betreffende jeugdhulp te doen, advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordeningen en beleidsvoorstellen betreffende jeugdhulp, en voorziet hen van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen. 3. Het college zorgt ervoor dat ingezetenen kunnen deelnemen aan periodiek overleg, waarbij zij onderwerpen voor de agenda kunnen aanmelden, en dat zij worden voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie en ondersteuning. 4. Het college kan nadere regels vaststellen ter uitvoering van het tweede en derde lid.

Artikel 18 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel *18*. Gegevensverwerking en privacy *Het college is, bij de verwerking van persoonsgegevens, gehouden aan de wettelijke bepalingen in de wet/de Wmo en de daaruit afgeleide regelgeving, de Algemene wet bestuursrecht, de Wet bescherming Persoonsgegevens en de Algemene Verordening Gegevensbescherming.* *Het college draagt zorg voor het naleven van het door het college vastgestelde privacybeleid.*	n.v.t. dit artikel komt niet terug in de nieuwe verordening. De bescherming van persoonsgegevens is al volledig en dwingend geregeld in de AVG, de Jeugdwet en het gemeentelijk privacybeleid. Gemeenten hebben geen aanvullende verordeningsbevoegdheid op dit onderwerp.

Artikel 19 wordt als volgt gewijzigd (artikel 28 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
	HOOFDSTUK 10. SLOTBEPALINGEN
Artikel *19*. Hardheidsclausule	Artikel **27**. Hardheidsclausule
Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de aanvrager afwijken van de bepalingen *van* deze verordening, indien toepassing van de verordening tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.	Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de aanvrager afwijken van de bepalingen **in** deze verordening, indien toepassing van de**ze** verordening tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Toevoeging artikel tussen artikel 19 en 20 (artikel 29 nieuwe verordening): evaluatie

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
n.v.t. dit artikel is toegevoegd aan nieuwe verordening.	**Artikel 28. Evaluatie** **1. Het door het gemeentebestuur gevoerde beleid op grond van deze verordening wordt eenmaal per vier jaar geëvalueerd.** **2. Ten behoeve van de evaluatie verzamelt het college systematisch informatie over:** **a. de ervaringen van jeugdigen en ouders;** **b. de bij het college en zorgaanbieder ingediende klachten in het kader van de klachtenregeling.**

Artikel 20 wordt als volgt gewijzigd (artikel 30 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel *20*. Slotparagraaf De Verordening Jeugdhulp gemeente Ameland 20*18* treedt in werking op 1 januari 20*18* en is van toepassing op alle besluiten die vanaf de datum van inwerkingtreding worden genomen. Het recht zoals dat gold vóór het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening, blijft van toepassing ten aanzien van besluiten genomen op grond van de Verordening Jeugdhulp gemeente Ameland 20*14*.	Artikel **29**. **Overgangsrecht, intrekking oude verordening** **1. Een jeugdige of zijn ouder(s) houdt recht op een lopende voorziening, verstrekt op grond van de Verordening jeugdhulp gemeente Ameland 2018 totdat het college een nieuw besluit heeft genomen ten aanzien van die voorziening.** **2. Aanvragen die zijn ingediend onder de Verordening jeugdhulp gemeente Ameland 2018 waarop nog niet is beslist bij het in werking treden van deze verordening, worden afgehandeld krachtens deze verordening.** **3. Bezwaarschriften gericht tegen besluiten die zijn genomen voor de inwerkingtreding van deze verordening, worden behandeld op grond van Verordening jeugdhulp gemeente Ameland 2018 die ten aanzien van de betreffende zaak zijn rechtskracht behoudt. Hier kan ten gunste**

	van de jeugdige of zijn ouder(s) van worden afgeweken als heroverweging op grond van de huidige Verordening jeugdhulp gemeente Ameland 2025 leidt tot een gunstiger uitkomst. **4. Het college is bevoegd een besluit, dat is genomen op grond van Verordening jeugdhulp gemeente Ameland 2018 te herzien:** **a. op de gronden, vermeld in de Verordening jeugdhulp gemeente Ameland 2018;** **b. indien uit een door het college uitgevoerd heronderzoek blijkt dat er met toepassing van de ten tijde van het onderzoek geldende verordening een afwijkend besluit zou zijn genomen;** **c. indien de cliënt wenst te veranderen van aanbieder of van verstrekkingsvorm.** **5. Het college heeft de bevoegdheid om een Pgb dat is verstrekt onder de Verordening jeugdhulp gemeente Ameland 2018 terug te vorderen op de in deze verordening[en] genoemde gronden.** **6. De verordening jeugdhulp gemeente Ameland 2018 wordt ingetrokken.**

Artikel 21 wordt als volgt gewijzigd (artikel 31 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel *21*. Inwerkingtreding en citeertitel *Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2018*. *Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening jeugdhulp gemeente Ameland 2018*.	Artikel **30**. Inwerkingtreding en citeertitel **1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de achtste dag na de datum van bekendmaking.** **2. Deze verordening wordt aangehaald als: '*Verordening Jeugdhulp gemeente Ameland 2026*'.**

Ondertekening wordt als volgt gewijzigd

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van *17 november 2017*, *De voorzitter, griffier,* *Albert de Hoop Jacqueline Metz*	Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van **de gemeenteraad van Ameland op 26 januari 2026.** De voorzitter, Tytsy Willemsma De griffier, Jacqueline Metz

Was-wordt tabel wijziging Toelichting Verordening Jeugdhulp gemeente Ameland

In de 'bestaande tekst' zijn de woorden en leestekens waaraan iets verandert, *cursief* gezet- en als het een facultatieve bepaling betreft – eveneens onderstreept (aangezien dan de hele bepaling cursief is i.v.m. het facultatieve karakter). In de 'nieuwe tekst' zijn de nieuwe woorden en leestekens **vet** gedrukt.

De toelichting bij de verordening jeugdhulp Ameland 2018 wordt als volgt gewijzigd:

Het algemene deel wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Algemeen Deze verordening geeft uitvoering aan de Jeugdwet. Deze wet maakt onderdeel uit van de bestuurlijke en financiële decentralisatie naar gemeenten van de jeugdzorg, de jeugd-ggz, de zorg voor verstandelijk beperkte jeugdigen en de begeleiding en persoonlijke verzorging van jeugdigen. Daarnaast wordt met deze wet een omslag gemaakt van een stelsel gebaseerd op een wettelijk recht op zorg (aanspraak) naar een stelsel op basis van een voorzieningenplicht voor gemeenten (voorziening), op een wijze zoals eerder is gebeurd met de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Het wettelijke recht op jeugdzorg en individuele aanspraken op jeugdzorg worden hierbij vervangen door een voorzieningenplicht waarvan de aard en omvang in beginsel door de gemeente worden bepaald (maatwerk). Het doel van het jeugdzorgstelsel blijft echter onverminderd overeind: jeugdigen en ouders krijgen waar nodig tijdig bij hun situatie passende hulp, met als beoogd doel ervoor te zorgen de eigen kracht van de jongere en het zorgend en probleemoplossend vermogen van het gezin te versterken. De Jeugdwet schrijft in de artikelen 2.9, 2.10 en 2.12 voor dat de gemeenteraad per verordening in ieder geval regels opstelt: over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige (jeugdhulp)voorzieningen; met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning, de wijze van beoordeling van en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening; over de wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op gebied	**Algemeen** Deze verordening geeft uitvoering aan de Jeugdwet. Deze wet maakt onderdeel uit van de bestuurlijke en financiële decentralisatie naar gemeenten van de jeugdzorg, de jeugd-ggz, de zorg voor verstandelijk beperkte jeugdigen en de begeleiding en persoonlijke verzorging van jeugdigen. Daarnaast wordt met deze wet een omslag gemaakt van een stelsel gebaseerd op een wettelijk recht op zorg (aanspraak) naar een stelsel op basis van een voorzieningenplicht voor gemeenten (voorziening), op een wijze zoals eerder is gebeurd met de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Het wettelijke recht op jeugdzorg en individuele aanspraken op jeugdzorg worden hierbij vervangen door een voorzieningenplicht waarvan de aard en omvang in beginsel door de gemeente worden bepaald (maatwerk). Het doel van het jeugdzorgstelsel blijft echter onverminderd overeind: jeugdigen en ouders krijgen waar nodig tijdig bij hun situatie passende hulp, met als beoogd doel ervoor te zorgen de eigen kracht van de jongere en het zorgend en probleemoplossend vermogen van het gezin te versterken. De Jeugdwet schrijft in de artikelen 2.9, 2.10 en 2.**11** voor dat de gemeenteraad per verordening in ieder geval regels opstelt: **a.** over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige (jeugdhulp)voorzieningen met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning, de wijze van beoordeling van en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening; **b.** over de wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op gebied van zorg,

van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen; over de wijze waarop de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld; voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of persoonsgebonden budget, alsmede van misbruik of oneigenlijke gebruik van de Jeugdwet; over de wijze waarop ingezetenen worden betrokken bij de uitvoering van de Jeugdwet, en ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van *jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering, waar het college ten aanzien daarvan de uitvoering van de Jeugdwet door derden laat verrichten. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden.*	onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen; **c.** over de wijze waarop de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld; **d.** voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of persoonsgebonden budget, alsmede van misbruik of oneigenlijke gebruik van de Jeugdwet. **Daarnaast regelt deze verordening,** over**eenkomstig de wet**, de wijze waarop ingezetenen, **waaronder in ieder geval jeugdigen of hun vertegenwoordigers**, worden betrokken bij de uitvoering van de Jeugdwet **waarbij wordt geregeld de wijze waarop zij:** **a. in de gelegenheid worden gesteld voorstellen voor het beleid te doen;** **b. vroegtijdig in staat worden gesteld gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen bij de besluitvorming over de verordeningen en beleidsvoorstellen;** **c. worden voorzien van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen;** **d. deel kunnen nemen aan periodiek overleg;** **e. onderwerpen voor de agenda van dit overleg kunnen aanmelden; en** **f. worden voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie.** **De verordening bevat ook regels** ter waarborging van: a. een goede verhouding tussen de prijs voor de levering **van diensten door derden** en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit **daar**van; b. De continuïteit van de jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering.
Artikel 2.9 van de Jeugdwet biedt verder ruimte om met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Jeugdwet andere regels te stellen. Daarnaast kan op grond van artikel 8.1.1, derde lid, bij verordening bepaald worden onder welke voorwaarden de persoon aan wie een persoonsgebonden budget wordt verstrekt, de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot zijn sociale netwerk. Deze verordening kan niet los worden gezien van opgestelde beleidsplan, welke de raad op grond van artikel 2.2 van de Jeugdwet eveneens heeft vastgesteld. In dit beleidsplan is het door het	Tot slot kan op grond van artikel 8.1.1, derde lid, van de wet bij verordening bepaald worden onder welke voorwaarden de persoon aan wie een persoonsgebonden budget wordt verstrekt, de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot zijn sociale netwerk. **Achtergronden** Deze verordening kan niet los worden gezien van opgestelde beleidsplan, welke de raad op grond van artikel 2.2 van de Jeugdwet eveneens heeft vastgesteld. In dit beleidsplan is het door het gemeentebestuur te voeren beleid vastgelegd met

gemeentebestuur te voeren beleid vastgelegd met betrekking tot preventie en jeugdhulp, de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. Eveneens kan deze verordening niet los worden gezien van de gezamenlijke inkoop door de Friese gemeenten van jeugdhulp en alle andere ontwikkelingen binnen de Jeugdwet. Voor dit laatste geldt dat hierbij ook gekeken is naar de ontwikkelingen binnen de jurisprudentie op grond van de Jeugdwet. Toeleiding naar de jeugdhulp De toeleiding naar de jeugdhulp kan op verschillende manieren plaatsvinden. *Vrij toegankelijk* In de verordening is onderscheid gemaakt tussen overige (vrij-toegankelijke) en individuele (niet vrij-toegankelijke) voorzieningen op het gebied van jeugdhulp (zie artikel 2, eerste, respectievelijk tweede lid). Voor een deel van de hulpvragen zal volstaan kunnen worden met een vrij-toegankelijke voorziening. Hier kunnen de jeugdige en zijn ouders gebruik van maken zonder dat zij daarvoor een verwijzing of een besluit van de gemeente nodig hebben. De jeugdige en zijn ouders kunnen zich voor deze jeugdhulp dus rechtstreeks tot de jeugdhulpaanbieder wenden. *Toegang jeugdhulp via de gemeente* *Ook kan* een hulpvraag van een jeugdige of zijn ouder binnenkomen bij de gemeente. De beslissing door de gemeente welke zorg een jeugdige of zijn ouder precies nodig heeft, komt vervolgens tot stand *in overleg* met die jeugdige en zijn ouders. *In een gesprek* tussen een door de gemeente ingezette deskundige en de jeugdige en zijn ouders zal gekeken worden wat de jeugdige en zijn ouders eventueel zelf of met behulp van hun netwerk kunnen doen aan het probleem. Als aanvullend daarop een voorziening op het gebied van jeugdhulp nodig is, dan zal eerst gekeken worden of dit een vrij-toegankelijke voorziening is of een niet vrij-toegankelijke voorziening. Is het laatste het geval dan neemt deze deskundige, namens het college, een besluit en verwijst hij de jeugdige door naar de jeugdhulpaanbieder die volgens de deskundige de aangewezene is om de betreffende problematiek aan te pakken. *Toegang via de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist* De Jeugdwet regelt daarnaast dat de jeugdhulp toegankelijk is na een verwijzing door de huisarts,	betrekking tot preventie en jeugdhulp, de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. Eveneens kan deze verordening niet los worden gezien van de gezamenlijke inkoop door de Friese gemeenten van jeugdhulp en alle andere ontwikkelingen binnen de Jeugdwet. Voor dit laatste geldt dat hierbij ook gekeken is naar de ontwikkelingen binnen de jurisprudentie op grond van de Jeugdwet. *Vrij toegankelijk* ***en niet vrij toegankelijk*** In de verordening is onderscheid gemaakt tussen overige (vrij-toegankelijke) en individuele (niet vrij-toegankelijke) voorzieningen op het gebied van jeugdhulp (zie artikel 2, eerste, respectievelijk tweede lid). Voor een deel van de hulpvragen zal volstaan kunnen worden met een vrij-toegankelijke voorziening. Hier kunnen de jeugdige en zijn ouders gebruik van maken zonder dat zij daarvoor een verwijzing of een besluit van de gemeente nodig hebben. De jeugdige en zijn ouders kunnen zich voor deze jeugdhulp dus rechtstreeks tot de jeugdhulpaanbieder wenden. ***Toeleiding naar de jeugdhulp*** De toeleiding naar de jeugdhulp kan op verschillende manieren plaatsvinden. *Toegang jeugdhulp via de gemeente* Een hulpvraag van een jeugdige of zijn ouder **kan** binnenkomen bij de gemeente. De beslissing door de gemeente welke zorg een jeugdige of zijn ouder precies nodig heeft, komt vervolgens tot stand op basis van een onderzoek dat namens het college in samenspraak met die jeugdige en zijn ouders wordt uitgevoerd. Tussen een door de gemeente ingezette deskundige en de jeugdige en zijn ouders zal gekeken worden wat de jeugdige en zijn ouders eventueel zelf of met behulp van hun netwerk kunnen doen aan het probleem. Als aanvullend daarop een voorziening op het gebied van jeugdhulp nodig is, dan zal eerst gekeken worden of dit een vrij-toegankelijke voorziening is of een niet vrij-toegankelijke voorziening. Is het laatste het geval dan neemt deze deskundige, namens het college, een besluit en verwijst hij de jeugdige door naar de jeugdhulpaanbieder die volgens de deskundige de aangewezene is om de betreffende problematiek aan te pakken. **Dit proces is in deze verordening nader ingekaderd.** *Toegang via de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist* De Jeugdwet regelt daarnaast dat de jeugdhulp toegankelijk is na een verwijzing door de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist. Na een

de jeugdarts en de medisch specialist. Na een dergelijke verwijzing staat echter nog niet vast welke specifieke behandelvorm van jeugdhulp (dus bijvoorbeeld welke therapie) een jeugdige of zijn ouder precies nodig heeft. Een jeugdige kan op dat moment terecht bij de jeugdhulpaanbieders die de gemeente heeft *ingekocht*. In de praktijk zal het de jeugdhulpaanbieder zelf zijn die op basis van zijn professionele autonomie na de verwijzing beoordeelt welke voorziening precies nodig is (de behandelvorm), hoe vaak iemand moet komen (de omvang) en hoe lang (de duur). Bij deze beoordeling dient de jeugdhulpaanbieder zich te houden aan de afspraken die hij daarover met de gemeente heeft gemaakt in het kader van de contract- of subsidierelatie. Deze afspraken zien op hoe de gemeente haar regierol kan waarmaken en op de omvang van het pakket. Deze afspraken zullen verder ook ingaan op hoe de artsen en de gemeentelijke toegang goed van elkaar op de hoogte zijn van de doorverwijzing of behandeling van een kind, zodat de integrale benadering rond het kind en het principe van 1 gezin – 1 regisseur – 1 plan, met name bij multiproblematiek, kan worden geborgd en er geen nieuwe 'verkokering' zal plaatsvinden, waarbij professionals niet goed van elkaar weten dat zij bij het gezin betrokken zijn. Daarnaast zal de jeugdhulpaanbieder rekening moeten houden met de regels die de *gemeente bij* verordening *heeft* gesteld. Deze verordening regelt welk aanbod van de gemeente alleen via verwijzing of met een besluit van de gemeente toegankelijk is (zie artikel 2). Omdat de gemeente verder geen nadrukkelijke rol speelt in bij de toegang via de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist, regelt deze slechts een enkel aspect met betrekking tot het proces (zie artikel 3). Deze toegang wordt al in de Jeugdwet zelf geregeld en komt verder dus niet uitgebreid terug in deze verordening. *Toegang via de gecertificeerde instelling, de kinderrechter, het openbaar ministerie en de directeur of de selectiefunctionaris van de justitiële jeugdinrichting* Een andere ingang tot de jeugdhulp is via de gecertificeerde instelling, de kinderrechter (via een kinderbeschermingsmaatregel of een maatregel tot jeugdreclassering), het *o*penbaar *m*inisterie en de directeur of de selectiefunctionaris van de justitiële jeugdinrichting. De gecertificeerde instelling is verplicht om bij de bepaling van de in te zetten jeugdhulp in het kader van een door de rechter opgelegde kinderbeschermingsmaatregel of	dergelijke verwijzing staat echter nog niet vast welke specifieke behandelvorm van jeugdhulp (dus bijvoorbeeld welke therapie) een jeugdige of zijn ouder precies nodig heeft. Een jeugdige kan op dat moment terecht bij de jeugdhulpaanbieders die de gemeente heeft **gecontracteerd**. In de praktijk zal het de jeugdhulpaanbieder zelf zijn die op basis van zijn professionele autonomie na de verwijzing beoordeelt welke voorziening precies nodig is (de behandelvorm), hoe vaak iemand moet komen (de omvang) en hoe lang (de duur). Bij deze beoordeling dient de jeugdhulpaanbieder zich te houden aan de afspraken die hij daarover met de gemeente heeft gemaakt in het kader van de contract- of subsidierelatie. Deze afspraken zien op hoe de gemeente haar regierol kan waarmaken en op de omvang van het pakket. Deze afspraken zullen verder ook ingaan op hoe de artsen en de gemeentelijke toegang goed van elkaar op de hoogte zijn van de doorverwijzing of behandeling van een kind, zodat de integrale benadering rond het kind en het principe van 1 gezin – 1 regisseur – 1 plan, met name bij multiproblematiek, kan worden geborgd en er geen nieuwe 'verkokering' zal plaatsvinden, waarbij professionals niet goed van elkaar weten dat zij bij het gezin betrokken zijn. Daarnaast zal de jeugdhulpaanbieder rekening moeten houden met de regels die **in** de**ze** verordening **zijn** gesteld. Deze verordening regelt welk aanbod van de gemeente alleen via verwijzing of met een besluit van de gemeente toegankelijk is (zie artikel 2),), en stuurt mede via de regionale inkoop, op collectief niveau op de omvang en duur van de beschikte individuele voorzieningen (zie artikel 2, derde lid). De bepalingen in de verordening over het onderzoek naar de hulpvraag zijn onverkort op jeugdhulpaanbieders van toepassing, ook bij de toegang via de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist (zie artikel 3). *Toegang via de gecertificeerde instelling, de kinderrechter, het openbaar ministerie en de directeur of de selectiefunctionaris van de justitiële jeugdinrichting* Een andere ingang tot de jeugdhulp is via de gecertificeerde instelling, de kinderrechter (via een kinderbeschermingsmaatregel of een maatregel tot jeugdreclassering), het **O**penbaar **M**inisterie en de directeur of de selectiefunctionaris van de justitiële jeugdinrichting. De gecertificeerde instelling is verplicht om bij de bepaling van de in te zetten jeugdhulp in het kader van een door de rechter opgelegde kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering te overleggen met de gemeente.

jeugdreclassering te overleggen met de gemeente. Uiteraard kan bij dit overleg een kostenafweging plaatsvinden. De gemeente is op haar beurt vervolgens gehouden de jeugdhulp in te zetten die deze partijen nodig achten ter uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregel of de jeugdreclassering. Deze leveringsplicht van de gemeente vloeit voort uit het feit dat uitspraken van rechters te allen tijde moeten worden uitgevoerd om rechtsgelijkheid en rechtszekerheid te kunnen garanderen. Ook hier geldt dat de gecertificeerde instelling in beginsel gebonden is aan de jeugdhulp die de gemeente heeft ingekocht. Als de kinderrechter een ondertoezichtstelling of *gezags*beëindiging uitspreekt, wijst hij gelijktijdig in de beschikking de gecertificeerde instelling aan die de maatregel gaat uitvoeren. Dit kan de rechter juist omdat de raad voor de kinderbescherming in zijn verzoekschrift een concreet advies geeft over welke gecertificeerde instelling de maatregel zou moeten uitvoeren. De raad voor de kinderbescherming neemt een gecertificeerde instelling in zijn verzoekschrift op die na overleg met de gemeente en gezien de concrete omstandigheden van het geval hiervoor het meest geschikt lijkt. De raad voor de kinderbescherming is verplicht om hierover met de gemeente te overleggen. Deze toegang wordt al in de Jeugdwet zelf geregeld en komt verder dus niet terug in deze verordening. *Toegang via Veilig Thuis* Ten slotte vormt ook Veilig thuis een toegang tot onder andere jeugdhulp. Veilig thuis geeft advies over vermoedens en gevallen van huiselijk geweld en kindermishandeling, onderzoekt indien nodig op basis van een melding of er sprake is van kindermishandeling, motiveert zo nodig ouders tot accepteren van jeugdhulp en legt daartoe contacten met de hulpverlening. Deze toegang wordt al in de Jeugdwet zelf geregeld en komt verder dus niet terug in deze verordening.	Uiteraard kan bij dit overleg een kostenafweging plaatsvinden. De gemeente is op haar beurt vervolgens gehouden de jeugdhulp in te zetten die deze partijen nodig achten ter uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregel of de jeugdreclassering. Deze leveringsplicht van de gemeente vloeit voort uit het feit dat uitspraken van rechters te allen tijde moeten worden uitgevoerd om rechtsgelijkheid en rechtszekerheid te kunnen garanderen. Ook hier geldt dat de gecertificeerde instelling in beginsel gebonden is aan de jeugdhulp die de gemeente heeft ingekocht. Als de kinderrechter een ondertoezichtstelling of beëindiging **van het gezag** uitspreekt, wijst hij gelijktijdig in de beschikking de gecertificeerde instelling aan die de maatregel gaat uitvoeren. Dit kan de rechter juist omdat de raad voor de kinderbescherming in zijn verzoekschrift een concreet advies geeft over welke gecertificeerde instelling de maatregel zou moeten uitvoeren. De raad voor de kinderbescherming neemt een gecertificeerde instelling in zijn verzoekschrift op die na overleg met de gemeente en gezien de concrete omstandigheden van het geval hiervoor het meest geschikt lijkt. De raad voor de kinderbescherming is verplicht om hierover met de gemeente te overleggen. Deze toegang wordt al in de Jeugdwet zelf geregeld en komt verder dus niet terug in deze verordening. *Toegang via Veilig Thuis* Ten slotte vormt ook Veilig thuis een toegang tot onder andere jeugdhulp. Veilig thuis geeft advies over vermoedens en gevallen van huiselijk geweld en kindermishandeling, onderzoekt indien nodig op basis van een melding of er sprake is van kindermishandeling, motiveert zo nodig ouders tot accepteren van jeugdhulp en legt daartoe contacten met de hulpverlening. Deze toegang wordt al in de Jeugdwet zelf geregeld en komt verder dus niet terug in deze verordening. ***Afbakening jeugdhulpplicht*** **De reikwijdte van de jeugdhulpplicht in de Jeugdwet vormt al enkele jaren een belangrijk onderwerp in gesprekken over de jeugdzorg. In de Hervormingsagenda Jeugd is de afspraak gemaakt dat de wetgever de wet gaan aanpassen om deze reikwijdte te verduidelijken en af te bakenen c.q. te begrenzen. Dit om ervoor te zorgen dat de jeugdhulp terechtkomt bij de meest kwetsbare gezinnen in de meest kwetsbare situaties. Het doel is om duidelijk te maken wat er wel onder de jeugdhulpplicht valt, in plaats van wat er niet onder valt. Op dit moment geldt er geen jeugdhulpplicht voor**

	hulp die op 'eigen kracht' kan worden geboden of worden georganiseerd, maar deze begrippen zijn echter niet gedefinieerd in de wet. Als er vrij toegankelijke voorzieningen zijn, dan gaan deze momenteel voor op niet-vrij toegankelijke voorzieningen. **De verordening voorziet in:** - **het scherper verwoorden en uitwerken van het beschikbare; voorzieningenpakket;** - **een verbeterde afstemming tussen de wet en andere wetgeving;** - **het uitwerken van de verdeling van de verantwoordelijkheden tussen ouders en het college als verstrekker van individuele voorzieningen;** - **een uitdrukkelijke opname van het stappenplan van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) verplicht stellen voor medische verwijsroute; en** - **duidelijke voorwaarden ter voorkoming van oneigenlijk gebruik en misbruik van de wet.** **Deze verordening vormt het normstellend kader waarmee de jeugdhulp nader wordt geregeld, met inachtneming van de wet.**

Het artikelsgewijs gedeelde wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikelsgewijs	Artikelsgewijs **In deze artikelsgewijze toelichting worden enkel die (onderdelen) van bepalingen behandeld die nadere toelichting behoeven.**

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
	HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN
Artikel 1. Begripsbepalingen Het aantal definities van artikel 1 is beperkt aangezien de wet al een flink aantal definities kent die ook bindend zijn voor deze verordening. Ook de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) kent een aantal definitiebepalingen die voor deze verordening van belang zijn. *Andere voorziening* *Een andere voorziening is een voorziening die de jeugdige kan ontvangen op grond van een andere wet dan de Jeugdwet, bijvoorbeeld de Wmo 2015, de Zorgverzekeringswet (Zvw) of de Wet langdurige zorg (Wlz).*	Artikel 1. Begripsbepalingen Het aantal definities van artikel 1 is beperkt aangezien de wet al een flink aantal definities kent die ook bindend zijn voor deze verordening. **Deze wettelijke definities zijn dan ook niet nogmaals opgenomen in de verordening. Het betreft onder meer definities van centrale begrippen als 'jeugdhulp', 'jeugdige' en 'ouder'. In de verordening worden de begrippen jeugdige en ouder overeenkomstig de wet gebruikt. Indien mogelijk aangeduid algemeen als 'jeugdigen en ouders' en specifiek veelal als 'de jeugdige of zijn ouder(s)'. Gebruik van 'of' impliceert hier ook de betekenis 'en'. Met de aanduiding 'de**

Gesprek *Het gesprek is het mondeling contact bij het onderzoek naar de hulpvraag waarin het college met degene die jeugdhulp vraagt zijn gehele situatie bespreekt ten aanzien van de ondervonden problemen en de gevolgen daarvan en de gewenste resultaten van de te kiezen oplossingen.* *Hulpvraag* *Behoefte van een jeugdige of zijn ouders aan jeugdhulp in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen, als bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van de wet.* *Individuele voorziening* *Een individuele voorziening is een op de jeugdige of zijn ouders toegesneden vorm van jeugdhulp. Deze voorziening is niet vrij toegankelijk, er is een individuele beoordeling en ook een verleningsbeschikking nodig.* *Cliëntondersteuning* *Onafhankelijke ondersteuning met informatie, advies en algemene ondersteuning die bijdraagt aan het versterken van de zelfredzaamheid en participatie en het verkrijgen van een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen.* *Melding* De melding is het eerste contact van jeugdigen en ouders met het college om aan te geven dat zij behoefte hebben aan jeugdhulp. De melding (artikel 4) is iets anders dan de aanvraag om een individuele voorziening; dit laatste is geregeld in artikel 8. *Overige voorziening* *Deze bepaling spreekt voor zich.* *Pgb* *Een jeugdige of ouder kan een individuele voorziening ontvangen in de vorm van een persoonsgebonden budget. Met dit budget kan de jeugdige of ouder zelf de benodigde hulp inkopen. Deze begripsomschrijving benadrukt dat het in deze verordening gaat om het persoonsgebonden budget uit het betreffende artikel in de Jeugdwet.* *Zin* *Deze bepaling spreekt voor zich.*	**jeugdige of zijn ouder(s)' bedoelen we dus: de jeugdige (van bijvoorbeeld 16 jaar of ouder) zelfstandig, de jeugdige met een of beide ouders (in de definitie van artikel 1 van de wet: de gezaghebbend ouder, adoptiefouder, stiefouder of een ander die een jeugdige als behorend tot zijn gezin verzorgt en opvoedt, niet zijnde een pleegouder) (bij een jeugdige tussen de 12 en de 16 jaar), of de ouders namens de jeugdige (bij een jeugdige jonger dan 12 jaar).** Ook de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) kent een aantal definitiebepalingen die voor deze verordening van belang zijn, **zoals: 'aanvraag' (artikel 1:3, derde lid, van de Awb) en 'beschikking' (artikel 1:3, tweede lid, van de Awb).** *Andere voorziening* **Onder het begrip 'andere voorziening' wordt in deze verordening verstaan een voorziening die niet op grond van de wet wordt getroffen, maar in het kader van maatschappelijke ondersteuning, onderwijs, werk en inkomen of zorg. Zie ook artikel 2.9, onder b, van de wet. De verschillende beschikbare vormen van jeugdhulp zijn opgenomen in artikel 2 (individuele voorzieningen en overige voorzieningen). Hoe individuele voorzieningen verkregen kunnen worden, is nader geregeld in artikel 3 en verder.** *Pgb* **De definitie van 'Pgb' is opgenomen omdat de afkorting Pgb in het spraakgebruik inmiddels meer is ingeburgerd dan voluit 'persoonsgebonden budget.'** *Gebruikelijke hulp* De termen 'gebruikelijke hulp' en 'gebruikelijke zorg' worden in de praktijk nog al eens door elkaar gebruikt, beide termen komen niet voor in de Jeugdwet. Deze termen worden daarentegen wel genoemd in andere zorgwetten. Zo spreekt de Wmo 2015 van 'gebruikelijke hulp' en hebben de Wlz en de AWBZ het over 'gebruikelijke zorg'. Omdat we in de Jeugdwet spreken over jeugdhulp (en niet over jeugdzorg, zoals dat onder de Wet op de jeugdzorg het geval was) wordt in deze verordening de term 'gebruikelijke hulp' te gebruikt. De term gebruikelijke hulp is afgeleid van gebruikelijke zorg uit het (voormalige) Besluit zorgaanspraken Awbz. Het begrip is van belang voor de oude Awbz-functies begeleiding, persoonlijke verzorging en verblijf die per 1 januari 2015 overgekomen zijn naar de Jeugdwet.

Wet *Deze bepaling spreekt voor zich*. *Intensiteit* *Deze bepaling spreekt voor zich*. *Jeugdige* *Deze bepaling spreekt voor zich*. *Ondersteuningsprofiel* *Deze bepaling spreekt voor zich*. *Traject* *Deze bepaling spreekt voor zich*. *Gebruikelijke hulp* De termen 'gebruikelijke hulp' en 'gebruikelijke zorg' worden in de praktijk nog al eens door elkaar gebruikt, beide termen komen niet voor in de Jeugdwet. Deze termen worden daarentegen wel genoemd in andere zorgwetten. Zo spreekt de Wmo 2015 van 'gebruikelijke hulp' en hebben de Wlz en de AWBZ het over 'gebruikelijke zorg'. Omdat we in de Jeugdwet spreken over jeugdhulp (en niet over jeugdzorg, zoals dat onder de Wet op de jeugdzorg het geval was) wordt in deze verordening de de term 'gebruikelijke hulp' te gebruikt. De term gebruikelijke hulp is afgeleid van gebruikelijke zorg uit het (voormalige) Besluit zorgaanspraken Awbz. Het begrip is van belang voor de oude Awbz-functies begeleiding, persoonlijke verzorging en verblijf die per 1 januari 2015 overgekomen zijn naar de Jeugdwet. Uitgangspunt is dat deze jeugdhulp niet hoeft te worden ingezet voor zover het gebruikelijk is dat partners, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten elkaar deze hulp bieden. Dit is ook tot uitdrukking gebracht in artikel 11, lid 1, onderdeel b van deze verordening. *Bovengebruikelijke hulp* Wat onder (boven)gebruikelijke hulp moet worden verstaan moet worden uitgewerkt in nadere regels. Bij de beoordeling of sprake is van bovengebruikelijke hulp moet altijd een zorgvuldige individuele afweging worden gemaakt. Wat in het ene gezin als gebruikelijke hulp kan worden gekwalificeerd, kan voor het andere gezin (gelet op de omstandigheden binnen dat gezin) immers leiden tot de conclusie van bovengebruikelijke hulp. *Sociale netwerk* *Deze bepaling spreekt voor zich*. *Formele ondersteuning*	Uitgangspunt is dat deze jeugdhulp niet hoeft te worden ingezet voor zover het gebruikelijk is dat partners, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten elkaar deze hulp bieden. Dit is ook tot uitdrukking gebracht in artikel 9 van deze verordening. *Bovengebruikelijke hulp* Wat onder (boven)gebruikelijke hulp moet worden verstaan moet worden uitgewerkt in nadere regels. Bij de beoordeling of sprake is van bovengebruikelijke hulp moet altijd een zorgvuldige individuele afweging worden gemaakt. Wat in het ene gezin als gebruikelijke hulp kan worden gekwalificeerd, kan voor het andere gezin (gelet op de omstandigheden binnen dat gezin) immers leiden tot de conclusie van bovengebruikelijke hulp.

Deze bepaling spreekt voor zich. *Informele ondersteuning* *Deze bepaling spreekt voor zich*. *Deskundige* *Deze bepaling spreekt voor zich*.	

Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
	HOOFDSTUK 2. VORMEN VAN JEUGDHULP
Artikel 2. Vormen van jeugdhulp	Artikel 2. Vormen van jeugdhulp
Dit artikel geeft *een nadere uitwerking van de verplichte delegatiebepaling van* artikel 2.9, onder a, van de Jeugdwet, *waarin is bepaald dat* de gemeente bij verordening regels stel*t* over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige (jeugdhulp)voorzieningen. Uit de memorie van toelichting op de wet (Kamerstukken II 2012/13, 33 684, nr. 3) komt naar voren dat de burger recht heeft op een duidelijk beeld van het aanbod van voorzieningen binnen de gemeente.	Dit artikel geeft **uitvoering aan** artikel 2.9, onder a, van de wet, **op grond waarvan** de gemeente **verplicht is** bij verordening regels **te** stel**len** over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige (jeugdhulp)voorzieningen. **Daarnaast beoogt deze verordening voor iedereen duidelijk te maken wat het gemeentelijke aanbod aan jeugdhulpvoorzieningen is. Ook vindt de gemeente het belangrijk dat op voorhand duidelijk is – uitgaande van toegang tot de jeugdhulp via de gemeente (zie artikel 4) – welke vormen van voorzieningen alleen toegankelijk zijn na een besluit van de gemeente (de 'individuele voorzieningen') en welke in beginsel vrij toegankelijk zijn voor iedereen waarvoor ze bedoeld zijn (de 'overige voorzieningen').** Uit de memorie van toelichting op de wet (Kamerstukken II 2012/13, 33 684, nr. 3) komt naar voren dat de burger recht heeft op een duidelijk beeld van het aanbod van voorzieningen binnen de gemeente. **Ook vindt de gemeente het belangrijk dat op voorhand duidelijk is – uitgaande van toegang tot de jeugdhulp via de gemeente (artikel 4) – welke vormen van voorzieningen alleen toegankelijk zijn na een besluit van de gemeente (de 'individuele voorzieningen') en welke in beginsel vrij toegankelijk zijn voor iedereen waarvoor ze bedoeld zijn (de 'overige voorzieningen').**
Het begrip 'voorziening' is een lastig te vatten begrip. De wetgever waagt zich dan ook niet aan een definitie, maar geeft wel in de memorie van toelichting aan dat de door de gemeente te treffen voorziening zowel een algemene, vrij toegankelijke voorziening kan zijn als een individuele voorziening. Een individuele voorziening zal vaak betrekking hebben op meer gespecialiseerde zorg. In lid 1 worden de algemene vrij toegankelijke voorzieningen benoemd. De opsomming in het tweede lid betreft de niet vrij toegankelijke voorzieningen. Bij deze voorzieningen *zullen* de gemeente *(artikel 4 tot en met 8)* of de huisarts, medisch specialist of jeugdarts en de jeugdhulpaanbieder (artikel 3) eerst moeten beoordelen of de jeugdige of zijn ouders deze ondersteuning daadwerkelijk nodig hebben.	Het begrip 'voorziening' is een lastig te vatten begrip. De wetgever waagt zich dan ook niet aan een definitie, maar geeft wel in de memorie van toelichting aan dat de door de gemeente te treffen voorziening zowel een algemene, vrij toegankelijke voorziening kan zijn als een individuele voorziening. Een individuele voorziening zal vaak betrekking hebben op meer gespecialiseerde zorg.

Lid 3 verwijst naar een nadere regeling waarin de voorzieningen uit lid 1 en 2 verder kunnen worden uitgewerkt.	In lid 1 worden de algemene vrij toegankelijke voorzieningen benoemd. De opsomming in het tweede lid betreft de niet vrij toegankelijke voorzieningen. Bij deze voorzieningen **zal** de gemeente of de huisarts, medisch specialist of jeugdarts en de jeugdhulpaanbieder (artikel 3) eerst moeten beoordelen of de jeugdige of zijn ouders deze ondersteuning daadwerkelijk nodig hebben.

Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
	HOOFDSTUK 3. TOEGANG TOT JEUGDHULPVOORZIENINGEN **In dit hoofdstuk worden de toegangsmogelijkheden tot jeugdhulp in het vrijwillig kader (nader) geregeld. Zoals in het algemeen deel van de toelichting is aangegeven wordt de toegang in het gedwongen kader, via de gecertificeerde instelling, de kinderrechter, het Openbaar Ministerie en de directeur of de selectiefunctionaris van de justitiële jeugdinrichting hier niet geregeld.**
Artikel 3 Toegang jeugdhulp via de huisarts, medisch specialist of jeugdarts	Artikel 3 Toegang jeugdhulp via de huisarts, medisch specialist of jeugdarts <u>**Eerste lid**</u> **Naast de gemeentelijk georganiseerde toegang tot jeugdhulp (zie hierna), bestaat ook de directe verwijzingsmogelijkheid door de huisarts, medisch specialist en jeugdarts naar de jeugdhulp (artikel 2.6, eerste lid, onder e, van de wet). Dit laatste geldt zowel voor de vrij-toegankelijke (overige) voorzieningen als de niet vrij-toegankelijke (individuele) voorzieningen. Met een dergelijke verwijzing kan de jeugdige rechtstreeks aankloppen bij de jeugdhulpaanbieder.**
In artikel 2.6, eerste lid, onderdeel *g*, van de Jeugdwet is geregeld dat, naast de gemeentelijk georganiseerde toegang tot jeugdhulp, ook de directe verwijzingsmogelijkheid door de huisarts, medisch specialist en jeugdarts naar de jeugdhulp blijft bestaan. Dit laatste geldt zowel voor de vrij toegankelijke (overige) voorzieningen als de niet vrij toegankelijke (individuele) voorzieningen. Met een dergelijke verwijzing kan de jeugdige rechtstreeks aankloppen bij de jeugdhulpaanbieder.	<u>**Tweede tot en met derde lid**</u> **De huisarts, medisch specialist en jeugdarts moeten in beginsel verwijzen naar een door de gemeente gecontracteerde jeugdhulpaanbieder. Als de jeugdige of zijn ouders na een verwijzing door de huisarts kiezen voor een aanbieder van jeugdhulp die geen contract of subsidierelatie met de gemeente heeft, en de gemeente soortgelijke jeugdhulp wel kan laten leveren door een jeugdhulpaanbieder waarmee zij een contract of subsidierelatie heeft, is de gemeente niet gehouden de andere keuze te vergoeden (*Kamerstukken II* 2013/14, 33 684, nr. 3, p. 149).**

	De gemeente bepaalt bij de medische verwijsroute niet welke jeugdhulp moet worden geleverd, maar heeft wel de regie over wie de jeugdhulp verleent (Rb. Oost-Brabant 26 maart 2020, ECLI:NL:RBOBR:2020:1761). De verordening sluit vergoeding van deze kosten in een dergelijke situatie dan ook uit. De jeugdige of zijn ouders kunnen in een situatie als deze wel een Pgb aanvragen. Het college zal deze aanvraag dan beoordelen op basis van de aan de verkrijging van een Pgb gestelde voorwaarden (zie hoofdstuk 5). **Van dit uitgangspunt kan enkel worden afgeweken als het college heeft ingestemd met de levering van de jeugdhulp door een aanbieder die niet is gecontracteerd of gesubsidieerd. Deze instemming dient voorafgaand aan de zorgverlening schriftelijk te worden verkregen. De gemeente betaalt dan de aanbieder. De instemming van het college is geen automatisme. Er zal sprake moeten zijn van een bijzondere situatie die dit rechtvaardigt en waarbij de jeugdige of zijn ouders geen gebruik kunnen maken van een Pgb.**
In de praktijk zal het de jeugdhulpaanbieder (bijvoorbeeld de jeugdpsychiater, de gezinswerker of orthopedagoog) zijn die na de verwijzing (stap 1) beoordeelt welke jeugdhulp precies nodig is. Deze bepaalt in overleg met de jeugdige of ouder daadwerkelijk de concrete inhoud, vorm, omvang en duur van de benodigde jeugdhulp. Deze aanbieder stelt dus feitelijk vast wat naar zijn oordeel de inhoud van de benodigde voorziening dient te zijn en hij zal zijn oordeel mede baseren op de protocollen en richtlijnen die voor een professional de basis van zijn handelen vormen (stap 2). Zie ook de algemene toelichting. *Als de jeugdige of zijn ouders dit wensen òf in het uitzonderlijke geval dat het college een besluit neemt dat afwijkt van het oordeel van de jeugdhulpaanbieder, legt het college de te verlenen individuele voorziening, dan wel het afwijzen daarvan, vast in een beschikking aan de jeugdige of zijn ouders. Op die manier wordt de jeugdige en zijn ouders de benodigde rechtsbescherming geboden en wordt voorkomen dat het college talloze beschikkingen moet afgeven die hetzelfde luiden als hetgeen de jeugdige of zijn ouders naar het oordeel van de jeugdhulpaanbieder nodig hebben.*	<u>**Vierde lid**</u> In de praktijk zal het de jeugdhulpaanbieder (bijvoorbeeld de jeugdpsychiater, de gezinswerker of orthopedagoog) zijn die na de verwijzing (stap 1) beoordeelt welke jeugdhulp precies nodig is. Deze bepaalt in overleg met de jeugdige of ouder daadwerkelijk de concrete inhoud, vorm, omvang en duur van de benodigde jeugdhulp. Deze aanbieder stelt dus feitelijk vast wat naar zijn oordeel de inhoud van de benodigde voorziening dient te zijn en hij zal zijn oordeel mede baseren op de protocollen en richtlijnen die voor een professional de basis van zijn handelen vormen (stap 2). Zie ook de algemene toelichting. **De verordening legt een koppeling tussen de beschikbare vormen van individuele voorzieningen en de toegang via de medische verwijsroute.** **Op grond van het eerste lid zorgt het college voor de inzet van deze jeugdhulp. Het vierde lid bepaalt dat de jeugdhulpaanbieder daarbij wel gehouden is aan hetgeen volgt uit de contract- of subsidierelatie met de gemeente. Ook is hij gehouden aan hetgeen volgt uit deze verordening. Dit betekent concreet dat hij zich onder meer houdt aan het beoordelingskader dat in artikel 5 (Het Onderzoek) is voorgeschreven en dat het stappenplan van de CRvB volgt. Ook dient hij zich te beperken tot**

	de inzet van individuele voorzieningen die in artikel 2 zijn opgesomd.

Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 4. Toegang jeugdhulp via de gemeente, melding hulpvraag *Voor het verkrijgen van een individuele, niet overige voorziening, geldt de in artikel 4 tot en met 8 beschreven procedure. Bij het onderzoek ter beoordeling van een aangemelde hulpvraag zal, zoals beschreven in artikel 6, in een gesprek met de jeugdige en zijn ouders de gehele situatie worden bekeken en kan bijvoorbeeld alsnog worden verwezen naar een overige jeugdhulpvoorziening in plaats van, of naast, mogelijke toekenning van een individuele voorziening. Indien direct een aanvraag (zie artikel 8) wordt gedaan, dient deze wel aan alle voorwaarden van de Awb te voldoen*. *Eerste lid: het college is verantwoordelijk voor de inzet van de noodzakelijke voorzieningen op het gebied van jeugdhulp. Het college is bevoegd om de toegang tot jeugdhulp te verlenen op grond van de Jeugdwet. Waar in deze verordening en in de Jeugdwet staat "het college", kan het college deze bevoegdheid mandateren naar ondergeschikten dan wel niet-ondergeschikten op grond van de algemene regels van de Awb*. *Vierde lid: de jeugdige of zijn ouders die een beroep willen doen op een overige voorziening kunnen hier direct naartoe zonder meldingsprocedure in de zin van (artikel 4 en volgende) deze verordening.* Zoals in de algemene toelichting al is aangehaald hebben jeugdigen en ouders onder de Jeugdwet geen wettelijk recht op jeugdzorg en geen individuele aanspraken op jeugdzorg. Wel is er een voorzieningenplicht voor de gemeente en het daaruit voortvloeiende recht van jeugdigen en ouders op een zorgvuldige procedure. Deze verordening bevat een aantal bepalingen die dit moeten waarborgen. Hiermee kan ten onrechte de schijn worden gewekt dat het telkens om een uitvoerig, onnodig bureaucratische proces gaat. *Dit is echter geenszins de bedoeling. Zo kan het vooronderzoek (artikel 5), afhankelijk van de inhoud van de melding, meer of minder uitgebreid zijn*. Er kan bovendien hiervan – en in bepaalde	Artikel 4. Toegang jeugdhulp via de gemeente, melding hulpvraag **Deze en volgende bepalingen regelen de toegang tot jeugdhulp via de gemeente. Dit artikel regelt in algemene zin het toegangs- en besluitvormingsproces en de daaraan verbonden beslistermijnen. De CRvB heeft geoordeeld dat de toegang tot jeugdhulp via de gemeente onderverdeeld kan worden in verschillende "stappen" (CRvB 1 mei 2017, ECLI:NL:CRVB:2017:1477). Die stappen zijn in dit artikel en in artikel 5 verdisconteerd en zijn opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen. Het college is daarbij verantwoordelijk voor de inzet van de noodzakelijke voorzieningen op het gebied van jeugdhulp en bevoegd om de toegang tot jeugdhulp te verlenen op grond van de wet. In de praktijk zal het college de beslissing over het inzetten van jeugdhulp niet altijd zelf uitvoeren, maar mandateren aan deskundigen (Gebiedsteam Ameland, de POH).** Eerste **tot en met vijfde** lid**:** **Jeugdigen en ouders kunnen bij het college terecht met hun hulpvraag. Terecht kunnen betekent ook dat zij geholpen worden bij het vaststellen wat de hulpvraag van de jeugdige of zijn ouders is. Het college is (mede)verantwoordelijk voor het verkennen of verhelderen van de hulpvraag. Dat kan door het voeren van een of meer gesprekken (zie artikel 5). Hierbij wordt overeenkomstig de jurisprudentie een zekere medewerking van de jeugdige of de ouders verlangd (CRvB 16 januari 2019, ECLI:NL:CRVB:2019:276).** **Vervolgens wordt op basis van een (geconcretiseerde) aanvraag een besluit genomen op de aanvraag, in overeenstemming met de Awb en de in de wet en de verordening opgenomen beoordelingskaders.** Zoals in de algemene toelichting al is **aangegeven** hebben jeugdigen en ouders onder de wet geen wettelijk recht op of individuele aanspraken op jeugdzorg. **De wet kent gemeenten echter wél een resultaatsverplichting toe in de vorm van een algemene voorzieningenplicht. Daaruit vloeit**

gevallen ook van het gesprek (artikel 6) – in overleg met de jeugdige of zijn ouders afgezien worden. Daartegenover staat dat, als dat nodig is, er ook sprake kan zijn van meerdere (opeenvolgende gesprekken). Als de jeugdige al bij de gemeente bekend is, zullen een aantal gespreksonderwerpen niet meer uitgediept hoeven te worden. Komen een jeugdige of zijn ouders voor het eerst bij de gemeente, dan zal een gesprek nodig zijn om een totaalbeeld van de jeugdige en zijn situatie te krijgen. Een *vooronderzoek en* gesprek *zullen* uiteindelijk vaak wel in enige vorm nodig zijn, omdat voor een zorgvuldig te nemen besluit het van belang is dat alle feiten en omstandigheden van de specifieke hulpvraag worden onderzocht. Ook andere bepalingen (schriftelijke verslaglegging, artikel *7*) en schriftelijke indiening aanvraag *(artikel 8)* zijn opgenomen met het oog op een zorgvuldige procedure en in het belang van een zorgvuldige dossiervorming.	**voort dat jeugdigen en ouders recht hebben op een zorgvuldige behandeling van hun hulpvraag. Deze verordening bevat verschillende procedurele bepalingen die dit zorgvuldige verloop van het proces moeten waarborgen.** **Als de jeugdige of zijn ouders een Pgb wensen dan zullen zij daartoe in het kader van de aanvraag ook een Pgb-plan in moeten dienen.** **Het uitgangspunt is dat wordt gedaan wat nodig is: niet elk onderzoek hoeft uitgebreid te zijn en onnodige belasting van jeugdigen of ouders wordt voorkomen. Tegelijkertijd wordt, als de situatie daarom vraagt, wel voldoende diepgang en zorgvuldigheid gewaarborgd door gesprekken, verslaglegging en dossiervorming.** **<u>Zesde lid</u>** **Op grond van artikel 4:13, eerste lid, van de Awb geldt een beslistermijn van acht weken, tenzij bij wettelijk voorschrift een andere termijn is bepaald. De in deze verordening opgenomen termijn van tien weken geldt als zodanig wettelijk voorschrift. De Jeugdwet verplicht gemeenten in artikel 2.9 tot het vaststellen van een verordening jeugdhulp, waarmee de gemeenteraad bevoegd is deze termijn te regelen. In dit geval wordt een beslistermijn van tien weken redelijk geacht:** • **Jeugdigen en ouders hebben de gelegenheid om tot twee weken na de aanvraag een familiegroepsplan in te dienen. Dit plan betrekt het college vervolgens bij het onderzoek.** • **Om dit onderzoek zorgvuldig uit te kunnen voeren én het plan hierbij te kunnen betrekken, kan als uitgangspunt worden gehanteerd dat het onderzoek uiterlijk zes weken na ontvangst van de aanvraag uitgevoerd moet zijn.** • **Vervolgens heeft het college dan nog twee weken om de beschikking af te geven. Zodoende wordt een totale doorlooptijd van tien weken redelijk geacht.** **<u>Zevende lid</u>** **Het college is verantwoordelijk voor de inzet van de noodzakelijke voorzieningen op het gebied van jeugdhulp. Een individuele voorziening wordt altijd toegekend (of afgewezen) op basis van een beschikking. Deze verplichting vloeit ook voort uit de Awb.** **<u>Achtste lid</u>**

	Deze bepaling regelt de toeleiding naar jeugdhulp in spoedsituaties of crisissituaties. In gevallen waar onmiddellijke start van de hulp nodig is (en het besluit niet kan worden afgewacht) kan het besluit tot inzet van een individuele voorziening genomen worden na de daadwerkelijke start van de hulp. Het besluit tot inzetten van de hulp moet vervolgens binnen 4 weken na de start van de hulp zijn vastgelegd in een beschikking.

Artikel 5 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaand tekst	Nieuwe tekst
Artikel 5. Vooronderzoek *Deze bepaling is hier opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen en te zorgen dat jeugdigen en ouders goed worden geïnformeerd.* *Het eerste lid dient ter voorbereiding van het gesprek waarbij voor het onderzoek naar aanleiding van de melding relevante bekende gegevens in kaart worden gebracht, zodat cliënten niet worden belast met vragen over zaken die bij de gemeente al bekend zijn en een goede afstemming mogelijk is met eventuele andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen. De regels met betrekking tot de privacy van betrokkenen en gegevensuitwisseling die gelden op grond van de Jeugdwet en de Wet bescherming persoonsgegevens zijn hierop van overeenkomstige toepassing. Indien gegevens nodig zijn waartoe het college geen toegang heeft in verband met de privacyregels, kan het college de jeugdige of zijn ouders vragen om toestemming om deze op te vragen of in te zien. Het vooronderzoek kan afhankelijk van de inhoud van de melding meer of minder uitgebreid zijn en omvat ook de uitnodiging voor het gesprek.* *Tweede lid: bij de vaststelling van de datum, het tijdstip en de locatie voor het gesprek kunnen dan ook al wat concrete vragen worden gesteld of aan de jeugdige of zijn ouders worden verzocht om nog een aantal stukken te overleggen. In het kader van de rechtmatigheid wordt in ieder geval de identiteit van de jeugdige of ouders vastgesteld aan de hand van een document als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht. Tevens kan worden beoordeeld of sprake is van een voorliggende voorziening en of het college op grond van artikel 1.2 van de Jeugdwet al dan niet is gehouden om een voorziening op basis van deze wet te treffen.*	n.v.t. dit artikel is in de nieuwe verordening geschrapt en toegevoegd aan het volgende artikel.

In het derde lid is een bepaling opgenomen ter voorkoming van onnodige bureaucratie. Als de gemeente al een dossier heeft van de jeugdige of zijn ouders, en de jeugdige of zijn ouders geven toestemming om dit dossier te gebruiken, dan kan een vooronderzoek achterwege blijven. Een gesprek over de acute hulpvraag is dan in de regel nog wel nodig. Indien de hulpvraag ook al bekend is, en het bijvoorbeeld over een vervolgvraag gaat, dan kan in overleg met de jeugdige of zijn ouders ook van het gesprek worden afgezien. Dit laatste is bepaald in artikel 6, vierde lid.	

Artikel 6 wordt als volgt gewijzigd (artikel 5 in nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel *6. Gesprek* *Voor een zorgvuldig te nemen besluit is het van belang dat alle feiten en omstandigheden van de specifieke hulpvraag worden onderzocht. Daarbij is het van belang dat het onderzoek in samenspraak met de jeugdige en zijn ouders wordt verricht. Voor een zorgvuldig onderzoek is veelal persoonlijk contact nodig om een totaalbeeld van de jeugdige en zijn ouders te krijgen. Het ligt daarom ook voor de hand dat tijdens een gesprek met de jeugdige en zijn ouders het een en ander wordt besproken. Of dit gesprek op een gemeentelocatie plaatsvindt, op school, bij de jeugdige of zijn ouders thuis, of bij een andere deskundige zal afhankelijk van de concrete situatie worden besloten. Indien nodig voor het onderzoek, kan ook sprake zijn van meerdere (opeenvolgende) gesprekken.* *In het gesprek zou duidelijk moeten worden hoe ook de meest complexe individuele voorzieningen kunnen worden getroffen. De wetgever omkleedt de procedure om te komen tot een individuele voorziening met allerlei waarborgen rond een deskundige beoordeling. Het kan zelfs gaan om diagnostiek om voor een psychiatrische behandeling in aanmerking te komen of voor een verblijf in 24-uursopvang. Dat zijn zwaarwegende beslissingen waaraan professioneel onderzoek en afweging aan ten grondslag ligt.* *Het eerste lid is gebaseerd op een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) van 1 mei 2017 (ECLI:NL:CRVB:2017:1477) waarin de CRvB aangeeft hoe een onderzoek in het kader van de Jeugdwet plaats dient te vinden.* *De CRvB geeft een stappenplan in vier fasen:* *Stel allereerst vast wat de eigenlijke hulpvraag is;* *Stel vervolgens vast welke problemen er zijn en breng deze in kaart;*	**HOOFDSTUK 4. BEHANDELING VAN EEN AANVRAAG OM EEN INDIVIDUELE VOORZIENING; ONDERZOEK EN BESLUITVORMING VIA DE GEMEENTE** Artikel **5. Onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en voorkeuren** **<u>Eerste lid</u>** **Voor een zorgvuldig te nemen besluit is het van belang dat alle feiten en omstandigheden van de specifieke hulpvraag worden onderzocht. Daarbij is het van belang dat het onderzoek in samenspraak met de jeugdige en zijn ouders dan wel wettelijke vertegenwoordiger wordt verricht. Voor een zorgvuldig onderzoek is veelal persoonlijk contact nodig om een totaalbeeld van de jeugdige en zijn ouders en de gezinssituatie te krijgen. Het ligt daarom ook voor de hand dat tijdens een gesprek met de jeugdige en zijn ouders het een en ander wordt besproken. Of dit gesprek op een gemeentelocatie plaatsvindt, op school, bij de jeugdige of zijn ouders thuis, of bij een andere deskundige zal afhankelijk van de concrete situatie worden besloten. Indien nodig voor het onderzoek, kan ook sprake zijn van meerdere (opeenvolgende) gesprekken.** **Mocht tijdens die gesprekken blijken dat het beter is om de aanvraag aan te passen, dan kan dit gedurende het onderzoek gebeuren. Een aanvraag hoeft dus niet afgewezen te worden als tijdens het onderzoek blijkt dat de oorspronkelijke aanvraag en oplossingsrichting bij nader inzien niet (volledig) passend zijn.**

Stel daarna vast welke hulp nodig is en in welke mate die nodig is; *Stel tot slot vast welk aandeel de ouders of het sociale netwerk in de hulp kunnen hebben.* *Dit vierde punt gaat over de 'de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen' van jeugdigen en ouders (zie artikel 2.3 Jeugdwet). Kort gezegd: eigen kracht. Als vastgesteld is dat de ouders of het sociale netwerk niet zelf de hulp kunnen bieden, moet de gemeente een daarbij passende voorziening voor jeugdhulp toekennen.* *De CRvB heeft zich niet alleen uitgesproken over de zorgvuldigheid van het onderzoek, maar ook over de vereiste deskundigheid. Bij de vier fasen van het onderzoek moet de benodigde deskundigheid beschikbaar zijn. Dat kan inhouden dat in elke fase verschillende deskundigheid moet worden ingezet. Dit zal per individuele situatie bekeken moeten worden. De deskundigheid moet dus gewaarborgd zijn in het proces van onderzoek. Maar volgens de CRvB moet de deskundigheid ook 'concreet kenbaar' zijn voor de hulpvrager. Dit zal in ieder geval inhouden dat de ingeschakelde deskundige een SKJ-registratie of BIG-registratie heeft. Daarmee kan in sommige situaties de deskundigheid voldoende aangetoond zijn, maar in andere situaties niet. Daarvan zegt de CRvB dat uit het gezinsplan moet blijken welke persoon, met welke deskundigheid, wat heeft gedaan en welke conclusies daaruit volgen. Bijvoorbeeld waarom de deskundige opschaling nodig vindt naar een specialistischer deskundige (of juist niet).* *Onderwerpen die tijdens het gesprek aan de orde dienen te komen zijn onder meer:* *de behoeften, persoonskenmerken, voorkeuren, veiligheid, ontwikkeling en gezinssituatie van de jeugdige en het probleem of de hulpvraag;* *het gewenste resultaat van het verzoek om jeugdhulp;* *het vermogen van de jeugdige of zijn ouders om zelf of met ondersteuning van de naaste omgeving een oplossing voor de hulpvraag te vinden;* *de mogelijkheden om gebruik te maken van een andere voorziening;* *de mogelijkheden om jeugdhulp te verlenen met gebruikmaking van een overige voorziening;* *de mogelijkheden om een individuele voorziening te verstrekken;* *de wijze waarop een mogelijk toe te kennen individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, of werk en inkomen;* *hoe rekening zal worden gehouden met de godsdienstige gezindheid, de levensovertuiging en*	**<u>Tweede lid</u>** **Op grond van artikel 2.5 van de wet informeert het college jeugdigen, ouders en pleegouders tijdig over de mogelijkheid om gebruik te maken van een vertrouwenspersoon. Op grond van artikel 2.2.4 van de Wmo 2015 stelt het college onafhankelijke cliëntenondersteuning beschikbaar. Op grond van artikel 2.3.2, derde lid van de Wmo 2015, wijst het college op de mogelijkheid om hier gebruik van te maken. Deze cliëntenondersteuning beperkt zich niet tot de Wmo 2015, maar strekt zich onder andere ook uit tot de Jeugdwet. Daarom is in het tweede lid, ter verduidelijking, deze informatieverplichting opgenomen.** **<u>Derde lid</u>** **Ouders hebben het recht een zelf opgesteld familiegroepsplan in te dienen. Het college betrekt dit plan bij het onderzoek. Om dit mogelijk te maken is er een termijn van twee weken gesteld om een familiegroepsplan in te dienen bij het college.** **<u>Vierde lid</u>** **Het is mogelijk dat een jeugdige of zijn ouders, na het indienen van de aanvraag tot de conclusie komt dat een (verder) onderzoek niet nodig is. bijvoorbeeld omdat de jeugdige of zijn ouders zelf een oplossing heeft gevonden, of geholpen is met een algemene voorziening. Zij kunnen in dat geval hun aanvraag intrekken, waardoor het college geen besluit meer hoeft te nemen. Om misverstanden te voorkomen wordt dit schriftelijk bevestigd door het college.** **<u>Zesde lid</u>** **De wet schept een jeugdhulpplicht voor gemeenten, maar die geldt alleen als de jeugdige en zijn ouder(s) er zelf niet uitkomen.de jeugdhulp is bedoeld om de eigen kracht van de jeugdige en zijn ouder(s) te versterken en om het gezin en andere mensen die dichtbij de jeugdige staan te leren om de jeugdige (nog) beter te helpen en te verzorgen, zodat de jeugdige gezond en veilig op kan groeien en zo goed mogelijk mee kan doen in de maatschappij (CRvB 1 mei 2017, ECLI:NL:CRVB:2017:1477, r.o. 4.3.1.). een zorgvuldig onderzoek vereist het achtereenvolgens doorlopen van de volgende stappen:** **Stap 1 – inventariseer de vraag** **Wat is de jeugdhulpvraag van de jeugdige of zijn ouder(s)? in dit verband moet opgemerkt worden dat uit artikel 1.1 van de Jeugdwet**

de culturele achtergrond van de jeugdige en zijn ouders, en; *de mogelijkheden om te kiezen voor de verstrekking van een Pgb, waarbij de jeugdige of zijn ouders in begrijpelijke bewoordingen worden ingelicht over de gevolgen van die keuze.* *De inhoud van het gesprek betreft uiteraard altijd maatwerk. Indien de jeugdige al bij de gemeente bekend is, zullen een aantal gespreksonderwerpen niet meer uitgediept hoeven te worden en zal bijvoorbeeld alleen kunnen worden gevraagd of er nog nieuwe ontwikkelingen zijn. Komen een jeugdige of zijn ouders voor het eerst bij de gemeente, dan zal het gesprek dienen om een totaalbeeld van de jeugdige en zijn situatie te krijgen.* *Bij het beoordelen van de eigen kracht van jeugdigen en ouders geldt het uitgangspunt dat de verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen allereerst bij de ouders en de jeugdige zelf ligt. Een te verstrekken voorziening kan ook juist nodig zijn om de mate van probleemoplossend vermogen van de jeugdige en zijn ouders en die van de naaste omgeving te versterken.* *Ten aanzien van de mogelijkheid om een individuele voorziening af te stemmen met andere voorzieningen moet worden gedacht aan voorzieningen die een jeugdige ontvangt op grond van de AWBZ, de Wlz, de Zvw en/of een voorziening op het gebied van passend onderwijs.* *Het tweede lid dient ertoe ouders en/of de jeugdige te informeren. In het derde lid is bepaald dat de ouders en/of de jeugdige een beroep kunnen doen op een kosteloze onafhankelijke cliëntondersteuner.*	**voortvloeit dat jeugdhulp niet alleen de hulp aan de jeugdige is, maar ook dat de ouder zelf in aanmerking kan komen voor jeugdhulp. Hierbij wordt ook nadrukkelijk gekeken naar hoe de situatie is ontstaan waarom de jeugdige of zijn ouders nu een beroep doen op de gemeente.** **Stap 2 – breng de onderliggende problematiek in kaart en leg deze vast** **Welke opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen zijn er? Bij deze stap in het onderzoek wordt nadrukkelijk ook beoogd om de oorzaken van de waargenomen problematiek in de context van de systeem- en gezinsdynamiek in kaart te brengen.** **Stap 3 – stel de aard en de omvang van de noodzakelijke hulp vast** **De vraag of hulp noodzakelijk is en zo ja, met welke omvang moet, met inachtneming van de bevindingen uit de eerste twee stappen, worden beantwoord op een wijze die rekening houdt met de leeftijd en ontwikkelingsniveau van de jeugdige, alsmede (zoveel mogelijk) met de godsdienstige gezindheid, levensovertuiging en culturele achtergrond van de jeugdige en zijn ouders, met als doelstelling dat de jeugdige gezond en veilig kan opgroeien, dat hij kan groeien naar zelfstandigheid en dat hij voldoende zelfredzaam kan zijn en maatschappelijk kan participeren.** **Stap 4 – kijk wat de discrepantie tussen noodzaak en eigen kracht is** **Onderzoek naar de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de ouder(s) en van het sociale netwerk en of de op basis van de eerste drie stappen als noodzakelijk bepaalde hulp hiermee al dan niet volledig kan worden ondervangen. Anders gezegd: het bepalen van de mate waarin de eigen kracht toereikend is. De stappen 1 tot en met 3 bouwen als het ware de jeugdhulpplicht eerst op tot een bepaald maximum. Stap 4 verkleint deze vervolgens weer, eventueel zelfs tot nul.** **Stap 5 – stel vast welke voorziening de geconstateerde discrepantie adequaat oplost** **Het is deze discrepantie tussen zorgvuldig geïnventariseerde noodzaak en eigen kracht die uiteindelijk de jeugdhulpplicht concretiseert, welke op het college rust. Ten aanzien van de afstemmingsplicht in lid 6 onderdeel e valt te denken aan een voorziening die een jeugdige ontvangt op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (hierna:**

	Wmo 2015), Wet langdurige zorg (hierna: Wlz) of de Zorgverzekeringswet (hierna: Zvw) en een voorziening op het gebied van passend onderwijs (artikel 22 e.v.). **<u>Zevende lid</u>** **Als de jeugdige of zijn ouder(s) een familiegroepsplan aan het college heeft overhandigd, betrekt het college dat plan bij het onderzoek. Bij het onderzoek wordt ook de jeugdige zoveel mogelijk betrokken en gehoord. Hiermee wordt artikel 12, van het Verdrag inzake de rechten van het kind in acht genomen. Op grond van de Wet geneeskundige behandelingsovereenkomst mogen jeugdigen vanaf 16 jaar over de eigen behandeling een beslissing nemen en is het mede afhankelijk van de wens van de jongere of de ouders al dan niet geïnformeerd mogen worden door de behandelaar.**

Toevoeging artikel tussen artikel 6 en 7 (artikel 6 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
n.v.t. dit artikel is toegevoegd in de nieuwe verordening.	**Artikel 6. Deskundig oordeel, advies en voorbereiding van de besluitvorming** **Het college is op grond van artikel, 2.3 eerste lid, van de wet verantwoordelijk voor een deskundige beoordeling van de hulpvraag en het nemen van een zorgvuldig besluit over jeugdhulp. Daarbij moet het college zorgen dat voldoende vakkennis wordt ingezet, passend bij de situatie van de jeugdige (artikel 2.1 Besluit Jeugdwet).** **Als het nodig is om goed te kunnen beoordelen welke hulp passend is, vraagt het college advies aan een deskundige. Dit kan bijvoorbeeld gaan om de beoordeling van medische of psychologische informatie. De jeugdige of ouders moeten hieraan meewerken als dat nodig is voor het onderzoek.** **De rechtspraak over de wet vereist dat adviseurs beschikken over de voor het uitbrengen van hun adviezen noodzakelijke deskundigheid en dat dit vereiste wordt vastgelegd in de verordening (CRvB 29 mei 2024, ECLI:NL:CRVB:2024:1097, rov. 4.9 (slot)). De deskundige die het advies geeft, moet geregistreerd zijn in één van de erkende beroepsregisters: het Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ), het register Kinder- en Jeugdpsychologen (NIP) of het BIG-register. Zo is geborgd dat het**

	advies afkomstig is van een gekwalificeerde professional, die onder tuchtrecht valt. **Het college zorgt er verder voor dat organisaties die jeugdhulp bieden niet óók zelf adviseren of besluiten over de toekenning ervan. (vergelijk CRvB 29 mei 2024, ECLI:NL:CRVB:2024:1096, rov. 4.11). Daarmee wordt belangenverstrengeling voorkomen. Ook moet het college altijd nagaan of het advies logisch is opgebouwd, actueel is en voldoende onderbouwd is met passend onderzoek.**

Artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel *7*. Verslag *Deze bepaling is opgenomen in het belang van een zorgvuldige dossiervorming en een zorgvuldige procedure. De invulling van deze verslagplicht is vormvrij. Hierbij is een voorbeeld genomen aan de praktijk van de Wmo. In de memorie van toelichting op het wetsvoorstel Wmo 2015 (Kamerstukken II 2013/14 33 841, nr.3) staat hieroverdat het college een weergave van de uitkomsten van het onderzoek verstrekt om de cliënt in staat te stellen een aanvraag te doen voor een maatwerkvoorziening. Dat moet in beginsel schriftelijk. Een goede weergave maakt het voor de gemeente inzichtelijk om een juiste beslissing te nemen te nemen op een aanvraag en draagt bij aan een inzichtelijke communicatie met de cliënt. Uiteraard zal de weergave van de uitkomsten van het onderzoek variëren met de uitkomsten van het onderzoek. Zo zal de weergave van het onderzoek bijvoorbeeld heel beperkt kunnen zijn als de cliënt van mening is goed geholpen te zijn en de uitkomst is dat geen aanvraag van een individuele voorziening noodzakelijk is. Bij meer complexe onderzoeken zal uiteraard een uitgebreidere weergave noodzakelijk zijn. Desgewenst kan de gemeente de schriftelijke weergave van de uitkomsten van het onderzoek ook gebruiken als een met de cliënt overeengekomen plan (arrangement) waarin de gemaakte afspraken en de verplichtingen die daaruit voortvloeien, zijn vastgelegd. Het is in dat geval passend dat het college en de cliënt dit plan ondertekenen.* *Het later toevoegen van opmerkingen of het aanbrengen van wijzigingen of het herstellen van feitelijke onjuistheden is eveneens vormvrij (derde lid).*	Artikel 7. Verslag **In het kader van het onderzoek naar aanleiding van een hulpvraag, vindt een gesprek plaats. De bevindingen van het onderzoek en hetgeen in het gesprek aan de orde is gekomen, worden vastgelegd in een verslag. De jeugdige en zijn ouder(s) krijgen daarbij de mogelijkheid om eventuele opmerkingen of aanvullingen aan het verslag toe te voegen, voordat het college dit verslag gebruikt als basis voor haar besluitvorming. Vanuit het oogpunt van zorgvuldigheid vergewist het college zich ervan dat de jeugdige en diens ouders de uitleg over de uitkomsten van het onderzoek, zoals neergelegd in het verslag, hebben begrepen.** **In het eerste lid is een termijn van 10 werkdagen opgenomen omdat het college ná afronding van het onderzoek het verslag moet opstellen en verstrekken. Om voldoende tijd over te houden voor de besluitvorming en eventueel herziening op basis van het verslag of opmerkingen van ouders, is snelheid vereist. Een termijn van 10 werkdagen geeft het college ruimte voor zorgvuldige verslaglegging, laat voldoende tijd over voor eventuele aanvullingen of correcties door ouders en sluit aan bij de resterende 4 weken in het besluitvormingstraject, waarmee wordt voldaan aan de beslistermijn van tien weken. Tegelijkertijd blijft het streven van de gemeente om, in het belang van de jeugdige en diens ouders, het verslag zo spoedig mogelijk te verstrekken. De genoemde termijn is dan ook een maximumtermijn, geen standaard.** **De voorwaarde van ondertekening en terugsturen van het verslag ziet op het**

	compleet maken van de aanvraag. De ondertekening is immers een vormvoorschrift voor die aanvraag (artikel 4:2, eerste lid Awb). Daarnaast moet ook duidelijk zijn wat precies wordt aangevraagd, de aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd (artikel 4:2, eerste lid onder c Awb). De oorspronkelijke hulpvraag hoeft immers niet hetzelfde te zijn als de jeugdhulpvoorziening die uiteindelijk nodig is en wordt aangevraagd. Het is ook mogelijk dat de jeugdige of zijn ouders het niet eens zijn met de uitkomsten van het onderzoek van het college en vinden dat zij wel zijn aangewezen op een individuele voorziening, of dat zij vinden dat zij een andere individuele voorziening nodig hebben dan de individuele voorziening die het college op basis van het onderzoek aangewezen acht. De jeugdige en zijn ouders doen dan een afwijkende aanvraag, die schriftelijk voldoende concreet moet zijn voor het college om een besluit op te kunnen nemen. **Het vijfde lid stelt buiten twijfel dat ondertekening van het verslag ook nodig is als het college en (de ouders of wettelijk vertegenwoordiger van) de jeugdige het erover eens zijn dat de hulpvraag kan worden opgelost op eigen kracht, door het sociale netwerk, door een andere voorziening of overige voorziening. In dat geval wordt de aanvraag niet verder doorgezet. De hulpvraag is namelijk opgelost en een individuele voorziening is niet nodig. Het verslag dient hier als weergave van het onderzoek en daarmee is de hulpvraag opgelost. Het ondertekende verslag geldt dan, voor zover er een aanvraag ligt, als intrekking van de aanvraag om een individuele voorziening, zodat het college op grond van de Awb ook niet langer gehouden is een besluit te nemen.**

Artikel 8 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel *8. Aanvraag* *Een jeugdige of ouders kunnen een aanvraag (laten) indienen voor een individuele jeugdhulpvoorziening. In de Awb worden regels gegeven omtrent de aanvraag. Deze verordening wijkt daarvan niet af.* *Op grond van artikel 4:1 van de Awb wordt een aanvraag tot het geven van een beschikking schriftelijk ingediend bij het bestuursorgaan dat*	n.v.t. dit artikel is geschrapt in de nieuwe verordening.

bevoegd is op de aanvraag te beslissen (hier het college), tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald. *Beslistermijnen Awb* *In de verordening is geen termijn opgenomen om te beslissen op een aanvraag. De regeling in de Awb geldt onverkort. In artikel 4:13 van de Awb is bepaald dat een beschikking dient te worden gegeven binnen een redelijke termijn van acht weken na ontvangst van de aanvraag. Indien een beschikking niet binnen acht weken kan worden gegeven, dient het bestuursorgaan dit binnen deze termijn aan de aanvrager mede te delen en daarbij een redelijk termijn te noemen waarbinnen de beschikking wel tegemoet kan worden gezien (artikel 4:14, derde lid, van de Awb).* *Deze termijnen zijn maximumtermijnen. Indien nodig kan na een melding binnen enkele dagen een individuele voorziening worden verstrekt, in complexe situaties zal in de regel in het belang van een zorgvuldig onderzoek een langere termijn nodig zijn. Bijvoorbeeld, indien een langer durend diagnosetraject benodigd is, kan dit ook tot een wat langere afhandelingsduur van de aanvraag leiden.* *Ter voorkoming van onnodige administratieve lasten is in het tweede lid de mogelijkheid opgenomen om een door de jeugdige of zijn ouders ondertekend verslag als aanvraag aan te merken.*	

Artikel 9 wordt als volgt gewijzigd (artikel 8 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 9. Individuele voorziening *Uitgangspunt van de Jeugdwet is dat de jeugdige of zijn ouders een voorziening in 'natura' krijgen. Indien gewenst door de jeugdige of zijn ouders bestaat echter de mogelijkheid van het toekennen van een Pgb. Bij nota van wijziging (Kamerstukken II 2013/14 33 684, nr. 11, artikel MM) is de regeling in artikel 8.1.1 van de Jeugdwet voor het Pgb aangepast ("gestandaardiseerd") aan de verwante regelgeving met betrekking tot de maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015). In deze regeling stond dat een Pgb slechts wordt verstrekt indien aan de in het derde lid gestelde voorwaarden is voldaan. Bij amendement Bergkamp/Voortman (Kamerstukken II 2013/14 33 684, nr. 109) is het woord 'slechts' geschrapt omdat dit een onnodige en overbodige inperking van het recht op een Pgb leek te suggereren.*	Artikel **8 Criteria voor toekenning van een individuele voorziening** **In artikel 2.9, onder a van de wet is onder meer bepaald dat de raad bij verordening regels moet stellen over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige voorzieningen, met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening. Daaraan is onder andere in dit artikel uitvoering gegeven, met de kanttekening dat het bij het verstrekken van een individuele voorziening altijd op maatwerk aankomt.** **<u>Tweede lid</u>** **Het tweede lid bevat de algemene beoordelingscriteria om in aanmerking te**

Jeugdigen of hun ouders hebben de mogelijkheid om zelf bij te betalen wanneer het tarief van de door hen gewenste aanbieder duurder is dan de in de betreffende situatie kostprijs van de goedkoopst adequate, door het college te bieden, individuele voorziening in natura. Het college kan het Pgb slechts weigeren voor dat gedeelte dat duurder is dan deze door het college te bieden individuele voorziening in natura. Als aan alle wettelijke voorwaarden daartoe is voldaan, kan zelfs van een verplichting van het college worden gesproken (zie ook de tekst van artikel 8.1.1, eerste lid: "Indien de jeugdige of zijn ouders dit wensen ..."). Voor gemeenten is onder meer van belang dat een Pgb slechts wordt verstrekt indien de jeugdige of zijn ouders gemotiveerd kunnen aantonen dat de individuele voorziening die door een aanbieder wordt geleverd, niet passend is (zie artikel 8.1.1, tweede lid, onder b).	**komen voor een individuele voorziening op grond van de Jeugdwet. Deze criteria worden in de volgende leden verder uitgewerkt.** **<u>Derde lid</u>** **Jeugdhulp is in artikel 1.1 van de Jeugdwet gedefinieerd. Met deze definitie wordt de taak van de gemeente in algemene zin afgebakend. Niet alle hulp en zorg, bevordering van deelname aan het maatschappelijke verkeer en ondersteuning bij of het overnemen van activiteiten op het gebied van de persoonlijke verzorging ten behoeve van de jeugdige valt onder de definitie van jeugdhulp. Om onder jeugdhulp te vallen moet er een psychisch probleem of stoornis, psychosociaal probleem, gedragsprobleem of beperking aan de behoefte ten grondslag liggen. Deze bepaling maakt duidelijk dat de gemeente niet verantwoordelijkheid is voor het bieden van hulp en ondersteuning op grond van de Jeugdwet als de noodzaak van die hulp en ondersteuning van de jeugdige past bij het normale ontwikkelingspatroon van die jeugdige, gezien zijn leeftijd. Om te bepalen welke hulp en ondersteuning niet geboden hoeft te worden vindt een beoordeling plaats op basis van de uitgangspunten voor gebruikelijke zorg uit hoofdstuk 4 van de Beleidsregels indicatiestelling Wlz 2025 zoals deze luidden op 1 januari 2025 en zullen luiden in de toekomst.** **<u>Vierde en vijfde lid</u>** **Inzet van een individuele voorziening vormt een laatste vangnet. Eerst wordt gekeken naar de mogelijkheid om de noodzaak voor de inzet van jeugdhulp te verminderen of weg te nemen met een andere of overige voorziening. Voorwaarde is wel dat deze voorziening daadwerkelijk beschikbaar is en passend en toereikend is voor de hulpvraag. Een andere of overige voorziening waarvoor bijvoorbeeld een wachtlijst geldt terwijl de hulp aan de jeugdige niet kan wachten, is geen voorziening die aan deze criteria voldoet. Omgekeerd, als de jeugdige wel even kan wachten voordat hij daadwerkelijk van de voorziening gebruik kan maken, dan voldoet de voorziening wel aan deze criteria.** **Als er wel een individuele voorziening nodig is, dan kiest het college de goedkoopst adequate voorziening. Ook dan is van belang dat de jeugdige hier voor hem tijdig gebruik van kan maken. Dit betreft een individuele beoordeling van de situatie van de jeugdige en het gezin.**

	<u>Zesde lid</u> **Het zesde lid sluit aan bij de rechtspraak waarin is geoordeeld dat een individuele voorziening waarvan de effectiviteit niet wetenschappelijk is bewezen, door het college geweigerd kan worden indien deze geen toegevoegde waarde heeft ten opzichte van beschikbare voorzieningen (bijv. CRvB 12 september 2018, ECLI:NL:CRVB:2018:2785 en CRvB 26 januari 2022, ECLI:NL:CRVB:2022:254). Het college zal bij de weigering van een individuele voorziening waarvan de effectiviteit niet wetenschappelijk is bewezen moeten motiveren waarom in die specifieke situatie een andere oplossing passender of eveneens passend is. Bij toepassing van deze bepaling kan het college gebruik maken van de Databank Effectieve Jeugdinterventies van het Nederlands Jeugdinstituut (https://www.nji.nl/interventies), de zorgstandaarden van de GGZ Standaarden (https://www.ggzstandaarden.nl/), de databank voor interventies gericht op jeugdigen met een beperking (databank interventies gehandicaptenzorg).** **<u>Zevende en achtste lid</u>** **Een opgave van de Hervormingsagenda 2023-2028 is dat de jeugdhulp beschikbaar moet zijn voor jeugdigen en gezinnen in de meest kwetsbare situaties. Er is geconstateerd dat deze groep nu onvoldoende passende jeugdhulp ontvangt. De Hervormingsagenda presenteert als onderdeel van de oplossing dat het voor jeugdigen en hun ouders helder moet zijn waarvoor ze in het kader van jeugdhulp bij de overheid terecht kunnen en waarvoor niet. Niet elke hulpvraag behoeft een zorgantwoord. Het moet duidelijker worden wat jeugdhulp precies inhoudt en wat binnen de huidige wettelijke kaders onder jeugdhulp moet vallen en wat niet.** **In deze bepaling wordt als uitgangspunt genomen dat de gemeente op basis van de wet alleen aan zet is als er een hulpvraag is als bedoeld in de wet. Als er problemen zijn binnen een gezin, die met name bij de ouders liggen, zonder dat er een hulpvraag is vanuit het kind, is er geen verplichting om jeugdhulp te verstrekken. Hierbij kan worden gedacht aan de situatie waarin ouders zich in een vechtscheiding bevinden en niet bereid zijn het gedrag aan te passen ten behoeve van de jeugdige, of geldproblemen binnen het gezin die direct effect hebben op de jeugdige en waar ouders via een andere weg dan de jeugdhulp**

	deze geldproblemen kunnen verminderen. In die situatie is jeugdhulp mogelijk minder doelmatig dan een alternatieve optie zoals lotgenotencontact (bij een vechtscheiding) of schuldhulpverlening bij geldproblemen. In het achtste lid wordt dit uitgangspunt genuanceerd in die zin dat indien er sprake is van meervoudige problematiek in de context van het kind en gezin, en binnen die problematiek speelt ook een hulpvraag, de gemeente op grond van de wet dan wel verplicht is jeugdhulp te verstrekken. Deze bepalingen dwingen het college om bij problemen in de context van het gezin niet als automatisme jeugdhulp te verstrekken, maar om zich goed af te vragen of er daadwerkelijk sprake is van een hulpvraag en er sprake is van een jeugdhulpplicht.

Toevoeging artikel tussen artikel 9 en 10 (artikel 9 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
n.v.t. dit artikel is aan de nieuwe verordening toegevoegd.	**Artikel 9 beoordeling eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen** **Algemeen** **Artikel 2.3 van de wet legt als uitgangspunt vast dat het college op grond van de wet alleen een voorziening moet treffen als de jeugdige en zijn ouders er op eigen kracht niet uitkomen. De eigen kracht van de jeugdige en zijn ouders staat voorop. Pas als zij zelf – zo nodig met hulp van het sociale netwerk en/of andere hulpverlenende instellingen – niet in staat zijn de noodzakelijke hulp te bieden, moet de gemeente hulp bieden. Dit uitgangspunt wordt in artikel 9 geconcretiseerd.** **De Jeugdwet gaat ervan uit dat de verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van kinderen allereerst bij de ouders en jeugdige zelf ligt. Dat betekent dat van ouders een actieve rol mag worden verwacht in het oplossen van problemen en het organiseren van de benodigde hulp, ook als dat vraagt om aanpassingen in werk, zorgtaken of dagindeling.** **Alleen als uit het onderzoek blijkt dat het gezin de problemen niet op eigen kracht of met hulp van het sociale netwerk kan oplossen, is de gemeente verplicht om jeugdhulp te bieden. Daarbij hoort ook dat bovengebruikelijke zorg soms wel van ouders verwacht mag worden, bijvoorbeeld bij een kind met een beperking, als zij daartoe in staat zijn (CRvB 17 juli 2019, ECLI:NL:CRVB:2019:2362).**

	Het college mag bij deze beoordeling niet kijken naar de financiële draagkracht van het gezin, maar wel naar wat redelijkerwijs van ouders verwacht mag worden op basis van hun persoonlijke situatie (CRVB 26 mei 2021, ECLI:NL:CRVB:2021:1326). **Bij gescheiden ouders zijn beide ouders verantwoordelijk, zolang zij gezag hebben. Ook stiefouders kunnen een rol hebben in de ondersteuning van het kind als onderdeel van het gezin.** **Deze benadering sluit aan bij de bedoeling van de wetgever: de eigen kracht van ouders en jeugdigen staat voorop, pas daarna is de gemeente aan zet.** **<u>Eerste lid</u>** **Het eerste lid geeft invulling aan de hiervoor geformuleerde uitgangspunten. Daarbij wordt een ruime beoordelingsruimte aan het college toegekend. Het college maakt in de individuele situatie een beoordeling van de mogelijkheden en neemt daarbij de geformuleerde uitgangspunten als basis.** **<u>Tweede lid</u>** **Dit lid geeft een nadere invulling aan welke personen tot het sociale netwerk van de jeugdige of zijn ouders gerekend worden. Het college zal concreet moeten beoordelen welke hulp zij kunnen bieden, waardoor er geen of in mindere mate een beroep gedaan hoeft te worden op een individuele voorziening. De jeugdige en de ouder(s) verlenen, op grond van hun medewerkingsplicht, medewerking aan dit onderzoek.** **<u>Derde lid</u>** **Het derde lid bevat een concrete plicht van ouders om hun eigen mogelijkheden eerst te benutten. Op het moment dat ouders een aanvullende verzekering hebben afgesloten op basis waarvan zij (al dan niet gedeeltelijk) recht hebben op hulp (gefinancierd) vanuit de verzekeraar, dan moeten zij daar eerst gebruik van maken. Het gaat hierbij om een al afgesloten verzekering. Het derde lid verplicht ouders niet tot het afsluiten van een aanvullende verzekering, zodat zij daar vervolgens een beroep op zouden kunnen doen.** **<u>Vierde lid</u>** **De inzet van 'eigen mogelijkheden' is het uitgangspunt bij de uitvoering van de wet. De in**

	het Burgerlijk Wetboek (in de artikelen 1:82 en 1:247 BW) verankerde eigen verantwoordelijkheid van ouders en de jeugdige om problemen op te lossen, staat voorop. Daarbij geldt dat het aan ouders is om de tot hun gezin behorende minderjarig kinderen te verzorgen, op te voeden en toezicht op hen te houden. Als de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen toereikend zijn, wordt geen individuele voorziening verstrekt, zo bepaalt het eerste lid. **Dit lid bevat de normerende hoofdrichting van de betekenis die de gemeenteraad wenst toe te kennen aan de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen. In dit lid wordt uitgewerkt met welke factoren rekening wordt gehouden bij het bepalen van de eigen mogelijkheden, waaronder de draagkracht en belastbaarheid van de ouders. Deze factoren sluiten aan bij bestaande rechtspraak.** **<u>Vijfde lid</u>** **Op de in artikel 5, zesde lid van de verordening beschreven wijze moet onderzocht worden of er aanleiding is om aan te nemen dat de hulp die de jeugdige behoeft, in een concreet geval niet door de ouder(s) geleverd kan worden. Daarmee wordt het noodzakelijke verband tussen de beoordeling van de hulpvraag en de eigen mogelijkheden met de toekenningscriteria gelegd. Als blijkt dat de draagkracht van het gezin de draaglast aankan is er geen noodzaak voor het college om een voorziening op basis van de wet toe te kennen. Dat is dus ook niet het geval als de jeugdhulp is aan te merken als bovengebruikelijke hulp. Als de noodzakelijke hulp in kaart is gebracht en duidelijk is dat het probleemoplossend vermogen van de ouder(s) en het sociale netwerk onvoldoende is om de noodzakelijke hulp te verlenen, dient de gemeente een voorziening te treffen. Van belang daarbij is dat de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen bepalend zijn voor het antwoord op de vraag of de noodzakelijke hulp door de ouders kan worden geleverd. Bij het onderzoek ter beantwoording van die vraag moet worden stilgestaan bij het onderscheid tussen onmacht en eventuele onwil of opvattingen over de eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen.**

Toevoeging artikel tussen artikel 9 en 10 (artikel 10 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst

n.v.t. dit artikel is toegevoegd in de nieuwe verordening.	**Artikel 10. Vervoer** **In artikel 2.3, tweede lid, van de wet is bepaald dat voorzieningen op het gebied van jeugdhulp ook het vervoer van een jeugdige naar en van de locatie waar de jeugdhulp geboden wordt, omvatten. In deze bepaling worden de uitgangspunten voor verstrekking van vervoer geregeld.** **Als uitgangspunt geldt dat de ouders in beginsel zelf verantwoordelijk zijn voor het vervoer (lid 1). Dat vervoer moet dan wel noodzakelijk zijn in verband met een medische noodzaak of met beperkingen in de zelfredzaamheid van de jeugdige. Dit betekent dat het vervoer noodzakelijk moet zijn om de locatie van de jeugdhulp te kunnen bereiken (lid 2). Of daarvan sprake is staat ter beoordeling van het college (lid 3). Om te benadrukken dat het college daarbij de eigen verantwoordelijkheid van ouders als uitgangspunt neemt, wordt in het vierde lid expliciet gemaakt dat het college in elke individuele situatie een afweging moet maken of er specifieke omstandigheden zijn waardoor er (ondanks de eigen verantwoordelijkheid van de ouders) een vervoersvoorziening moet worden verstrekt. Wanneer de ouders in staat zijn de jeugdige zelf te vervoeren, is er sprake van 'eigen kracht' die aan de toekenning van een vervoersvoorziening in de weg staat (CRvB, 5 april 2023, ECLI:NL:CRVB:2023:655). Daarnaast geldt het uitgangspunt dat de met het oog op de vervoerskosten goedkoopste adequate voorziening kan worden getroffen. Dit wordt ten uitdrukking gebracht in het vijfde lid.**

Artikel 10 wordt als volgt gewijzigd (artikel 11 in nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 10. Inhoud beschikking *Indien de jeugdige of zijn ouders een formele aanvraag bij het college indienen (artikel 8) of er overeenkomstig artikel 3, tweede lid, een beschikking afgegeven wordt, dient het college een schriftelijke beschikking op te stellen, waartegen zij bezwaar en beroep op grond van de Awb kunnen indienen*. *De in de verordening genoemde zaken die in ieder geval in de beschikking moeten staan zijn niet uitputtend en kunnen in de nadere regels nader worden aangevuld. Deze zaken kunnen ook in het*	Artikel 1**1**. Inhoud beschikking **De beschikking is gebaseerd op het onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van de jeugdige of zijn ouders en op de ingediende aanvraag. Het is belangrijk dat deze beschikking duidelijk en goed onderbouwd is, zodat voor de jeugdige en zijn ouders begrijpelijk is waarom wel of geen voorziening wordt toegekend. De verordening stelt hiervoor een aantal basiseisen aan de inhoud van de beschikking. De daarin genoemde elementen zijn niet uitputtend: het college kan aanvullende informatie opnemen als dat nodig**

(ondersteunings)plan worden opgenomen. In dat geval maakt het (ondersteunings)plan onderdeel uit van de beschikking. In de verordening is een onderscheid gemaakt tussen beschikkingen waarin een voorziening in natura en een voorziening in de vorm van een Pgb wordt toegekend. *Los van hetgeen in de verordening en de nadere regels is vastgesteld omtrent de inhoud van de beschikking zijn ook de bepalingen uit de Awb, ten aanzien van de inhoud van een beschikking, van toepassing op beschikkingen op grond van de Jeugdwet.*	**is voor een zorgvuldige motivering. Sommige onderdelen kunnen ook zijn opgenomen in een afzonderlijk ondersteuningsplan. In dat geval maakt dat plan onderdeel uit van de beschikking.** **De in het eerste lid opgenomen eisen vloeien al rechtstreeks voor uit de wet en de Awb, maar zijn hier opgenomen om een volledig beeld te schetsen. Nu het verslag van het onderzoek een belangrijk onderdeel van de voorbereiding en daarmee ook de motivering van het besluit vormt, wordt dit verslag aan de beschikking toegevoegd.**

Artikel 11 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 11. Weigerings- en beëindigingsgronden *Deze bepaling regelt in het eerste lid in welke gevallen het college in ieder geval overgaat tot een besluit tot weigering of beëindiging van een individuele voorziening. De bepaling is afgeleid van de artikelen 1.1, 1.2, 2.3 en 8.1.4 van de Jeugdwet.* *In het tweede lid is bepaald dat het college nadere regels vatstelt met betrekking tot het sociale netwerk, de gebruikelijke hulp en bovengebruikelijke hulp. Door middel van de nadere regels kan het college op objectieve gronden aangeven welke hulp in beginsel als gebruikelijke hulp wordt aangemerkt alsmede welke hulp in beginsel als bovengebruikelijke hulp wordt aangemerkt. Bij de beoordeling of er sprake is van gebruikelijke dan wel bovengebruikelijke hulp moet altijd een zorgvuldige individuele afweging worden gemaakt, ondanks vastlegging hiervan in nadere regels. Immers wat in het ene gezin als gebruikelijke hulp kan worden gekwalificeerd, kan voor een andere bovengebruikelijk zijn, omdat de ouders of het sociale netwerk niet in staat zijn de betreffende hulp (op een goede wijze) te bieden.*	n.v.t. dit artikel is in de nieuwe verordening geschrapt.

Artikel 12 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 12. Regels voor Pgb *In artikel 8.1.1 van de Jeugdwet is opgenomen dat het college een Pgb kan verstrekken als ouders dit*	**HOOFDSTUK 5. AANVULLENDE REGELS VOOR EEN INDIVIDUELE JEUGDHULPVOORZIENING IN DE VORM VAN EEN PGB**

wensen. Hier worden door de wet drie voorwaarden aan verbonden: *de jeugdige of zijn ouders moet voldoende in staat zijn de taken die verbonden zijn aan een Pgb op verantwoorde wijze uit te voeren;* *de jeugdige of zijn ouders moeten kunnen motiveren waarom ze Zorg in Natura niet passend achten en* *de hulp en ondersteuning die vanuit het Pgb wordt bekostigd moet naar het oordeel van het college van goede kwaliteit zijn.* *Het bepalen van de hoogte van een Pgb wordt gedaan op basis van het door de jeugdige of zijn ouder(s) aangeleverde plan. Dat plan moet aan een aantal voorwaarden voldoen. Het Pgb moet gebruikt worden om de doelen, zoals die eerder in het gesprek (artikel 6) zijn vastgesteld, te kunnen behalen. Dit past binnen de nieuwe op resultaatgerichte inkoopsystematiek. Daarnaast moet in het plan aangegeven worden wat de kosten van de in te zetten zorg zijn en daarmee het totaal benodigde budget. Dit maakt dat een jeugdige of zijn ouder(s) zelf inzichtelijk moet maken wie hij of zij in wil huren, voor welke duur en welke kostprijs de ondersteuning heeft. Hiermee wordt ook getoetst of een jeugdige of zijn ouder(s) voldoende in staat zijn Pgb taken uit te voeren. Omdat in het gesprek al met de jeugdige en/of zijn ouders bepaald is wat de doelen zijn, bij welke doelen ondersteuning nodig is en welk profiel van toepassing is, is het mogelijk om aan de hand van de tarieven zoals die gelden bij Zorg in Natura een maximum aan het budget te stellen.*	Artikel 12 **aanvullende** regels **om in aanmerking te komen** voor **een** Pgb **<u>Eerste lid</u>** **Wanneer een jeugdige of zijn ouders naar aanleiding van het onderzoek in aanmerking komt voor een individuele voorziening, en de jeugdige of zijn ouders dan wel zijn wettelijk vertegenwoordiger vervolgens aangeeft deze in de vorm van een Pgb geleverd te willen hebben, is aan dit verzoek een aantal eisen verbonden. In het eerste lid wordt bepaald wat er in het Pgb-plan dient te zijn opgenomen.** **Uit de motivering in het Pgb-plan moet duidelijk blijken dat men zelf de regie kan voeren, hoe men dit gaat doen en waarom men een Pgb wil in plaats van gebruik te maken van het aanbod dat de gemeente heeft voor zorg in natura. Ook moet onderbouwd worden dat de beoogde voorziening van voldoende kwaliteit is. Van belang is of de motivering doordacht en houdbaar is en verband houdt met de rechten, verplichtingen en vrijheden die een Pgb met zich meebrengt. Het Pgb-plan moet zijn van voorzien van een motivatie waarom is voldaan aan de 10 punten van pgb-vaardigheid als benoemd in artikel 13 van de verordening. Verder moet uit het Pgb-plan blijken welke kosten er aan de inhuur van de beoogde uitvoerder van de jeugdhulp verbonden zijn.** **<u>Tweede lid</u>** **De in het tweede lid van dit artikel opgenomen voorwaarden concretiseren de wettelijke verleningsvoorwaarden die staan in artikel 8.1.1, tweede lid van de wet.** **<u>Derde lid</u>** **In het derde lid wordt niet limitatief geregeld wanneer een Pgb niet wordt verstrekt omdat er twijfels zijn met betrekking tot de integriteit van de beoogde uitvoerder van de jeugdhulp. Deze gronden hebben betrekking op omstandigheden die tot de conclusie leiden dat niet aan de voorwaarden van artikel 8.1.1, tweede lid, van de wet is voldaan, in het bijzonder dat de kwaliteit voldoende zal zijn geborgd. De gronden zien op de betrouwbaarheid van de Pgb-aanbieder. Indien deze twijfelachtig is, heeft het college ruimte om geen Pgb te verstrekken omdat in die situatie niet geborgd kan worden dat de kwaliteit van de zorg van voldoende kwaliteit is. Daarmee wordt niet voldaan aan een van de verleningsvoorwaarden als bedoeld in artikel 8.1.1, tweede lid, van de wet.**

	<u>Vierde lid</u> **Een Pgb wordt geweigerd als er een wettelijke weigeringsgrond uit artikel 8.1.1, vierde lid, van toepassing is. Dit is imperatief geformuleerd omdat het van groot belang is dat jeugdhulp in de vorm van een Pgb, evenals jeugdhulp in de vorm van zorg in natura waarvoor in artikel 4.1.1, eerste lid, van de wet al eisen zijn gesteld, op een verantwoorde manier wordt verleend: 'waaronder wordt verstaan hulp van goed niveau, die in ieder geval veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht wordt verleend en die is afgestemd op de reële behoefte van de jeugdige of ouder'.**

Toevoeging artikel tussen artikel 12 en 13 (artikel 13 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
n.v.t. dit artikel is toegevoegd aan de nieuwe verordening.	**Artikel 13 Pgb vaardigheid** **<u>Eerste lid</u>** **Om in aanmerking te komen voor een Pgb moet een budgethouder of budgetbeheerder in staat zijn tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake, en in staat zijn de aan een pgb verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren (artikel 8.1.1, tweede lid, van de wet).** **Het gaat daarbij om de vraag of de budgethouder (en/of met een vertegenwoordiger: de budgetbeheerder) voldoende zelfstandig beslissingen kan nemen over de ondersteuning en de financiering daarvan. De bekwaamheid voor het hebben van een Pgb wordt in samenspraak met de aanvrager getoetst, het oordeel van het college is hierin leidend. Mocht het college van oordeel zijn dat de persoon niet bekwaam is voor het houden of beheren van een Pgb, dan weigert het college de aanvraag voor het Pgb.** **Mocht de cliënt, die zelf niet over deze vaardigheden beschikt, alsnog een Pgb wensen, dan dient er een vertegenwoordiger te zijn die de aan het pgb verbonden taken kan uitvoeren (de budgetbeheerder). Ook de budgetbeheerder dient te voldoen aan de gestelde eisen en wordt eveneens getoetst op de genoemde aspecten.** **<u>Tweede lid</u>** **In het tweede lid wordt uitgewerkt onder welke omstandigheden de budgethouder of een budgetbeheerder niet in staat wordt geacht de aan een Pgb verbonden taken op verantwoorde**

	wijze uit te voeren. Deze omstandigheden geven het signaal aan de beoordelaar van de aanvraag van het pgb dat dóór de omstandigheden, de budgethouder niet in staat wordt geacht zelf een Pgb te kunnen beheren. In de afwijzende beschikking dient deze beoordeling per geval goed onderbouwd en gemotiveerd te worden. Van een categorale uitsluiting is derhalve geen sprake.

Toevoeging tussen artikel 12 en 13 (artikel 14 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
n.v.t. dit artikel is toegevoegd in de nieuwe verordening.	**Artikel 14 onderscheid formele hulp en informele hulp** **Voor de bepaling van het Pgb-tarief wordt onderscheid gemaakt tussen formele en informele hulp. Voor formele hulp geldt het hogere Pgb-tarief en voor informele hulp geldt het lagere tarief op basis van het wettelijk minimumloon. Dit sluit aan bij de systematiek die binnen de Wet langdurige zorg (Wlz) en Zorgverzekeringswet(Zvw) wordt gehanteerd.** **<u>Eerste en tweede lid</u>** **Van formele hulp is, kortweg, sprake als de hulp verleend wordt in het kader van de uitoefening van een bedrijf of beroep en volgens professionele standaarden. De hulp wordt dan verleend door een jeugdhulpaanbieder of door een zelfstandige jeugdhulpverlener (ZZP-er), die onder toezicht staat van de in de wet aangewezen inspecties. Van formele hulp is ook sprake als de hulpverlener een BIG of SKJ-registratie heeft. Hierop geldt één (belangrijke) uitzondering en dat is wanneer de hulpverlener een bloed- of aanverwant is in de 1e of 2e graad (o.a. (groot)ouders, broers, zussen en (adoptie)kinderen). Bij hulpverlening door een bloed- of aanverwant in de 1e of 2e graad, is altijd sprake van informele hulp. In de praktijk gaat het dan om personen uit het sociale netwerk. Ook al gaat het om een hulpverlener die bijvoorbeeld BIG-geregistreerd is en voldoet aan de criteria genoemd in lid 1 van deze bepaling; dan nog wordt hulp van deze bloed- of aanverwant in het kader van deze verordening als informele hulp beschouwd. De achtergrond daarvan is dat ook familieleden met een zorg-gerelateerd beroep of opleiding in eerste instantie een affectieve relatie hebben met de budgethouder. Dat is dan ook doorslaggevend voor het bijbehorende Pgb-tarief.**

	Professionals die hulp verlenen – ook vanuit een Pgb – moeten geregistreerd zijn in het SKJ of BIG. Dat is een kwaliteitseis voor jeugdhulpverleners. De inspectie controleert de kwaliteit van jeugdhulpverleners. Ook als het gaat om hulpverleners die ingekocht worden met een Pgb. **Een voorwaarde voor toekennen van een Pgb is dat de hulpverlening die ingekocht wordt van goede kwaliteit is. Hiervoor gelden de kwaliteitseisen uit de wet. Eén van deze eisen is de verplichte registratie (artikel 4.1.6, vijfde lid, van de wet en paragraaf 5.1, van het Besluit Jeugdwet). Professionele hulpverleners die via een pgb hulpverlenen moeten dus in beginsel geregistreerd zijn, in het SKJ of BIG (register voor beroepen in de individuele gezondheidszorg).** **In bijzondere situaties kan de hulp verleend worden door een professional die niet geregistreerd is. De gemeente mag de hulp alleen door deze niet-geregistreerde professionals laten uitvoeren, als aannemelijk gemaakt kan worden dat de kwaliteit van de uit te voeren taak daardoor niet nadelig wordt beïnvloed (zie artikel 5.1.1, tweede lid, Besluit Jeugdwet). Let op: het gaat hier dan echt om een uitzondering op de hoofdregel dat de professional moet zijn geregistreerd.** **Informele hulp is derhalve alle hulp die geboden wordt door bloed- of aanverwanten in de 1e of 2e graad ((adoptie) ouders, (adoptie)kinderen, grootouders, kleinkinderen, broers en zussen) of door personen die niet beroeps- of bedrijfsmatig jeugdhulp verlenen. In de praktijk gaat het dan eigenlijk altijd om personen uit het sociale netwerk.**

Toevoeging artikel tussen artikel 12 en 13 (artikel 15 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe verordening
n.v.t. dit artikel is toegevoegd in de nieuwe verordening.	**Artikel 15 kwaliteitseisen individuele voorziening in de vorm van een Pgb** **Om te waarborgen dat jeugdhulp in de vorm van een Pgb, evenals jeugdhulp in de vorm van zorg in natura, op een verantwoorde manier wordt verleend zijn in deze bepaling kwaliteitseisen uitgewerkt. Dit moet ervoor zorgen dat de jeugdhulp van goed niveau is en in ieder geval veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht wordt verleend en is afgestemd op de reële behoefte van de jeugdige of ouder. Een Pgb voor**

	informele jeugdhulp wordt niet verstrekt als op basis van het afwegingskader uit het Kwaliteitskader Jeugd inzet van formele, geregistreerde hulpverleners noodzakelijk is. Dit kader helpt bepalen welke professional passend is bij de complexiteit van de situatie.

Artikel 13 wordt als volgt gewijzigd (artikel 16 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 13. Pgb *tarieven* *Bij de tarieven voor formele ondersteuning wordt aansluiting gezocht bij de tarieven die gelden voor Zorg in Natura. Omdat het bij de specialistische jeugdhulp gaat om trajectprijzen is er sprake van een maximumtarief (per intensiteit.)* *Bij de tarieven voor informele ondersteuning is maximaal het tarief zoals dat in de Wlz geldt voor hulp van niet-professionele ondersteuning van toepassing.* *Een aanvraag voor een Pgb kan geweigerd worden "voor zover" de kosten van het Pgb hoger zijn dan de kosten van de individuele voorziening (artikel 8.1.1 lid 4 onderdeel a van de Jeugdwet). De situatie waarin het door de jeugdige of zijn ouders beoogde aanbod duurder is dan het aanbod van het college betekent dus niet bij voorbaat dat het Pgb om die reden geheel geweigerd kan worden. De jeugdige of zijn ouders kunnen zelf bijbetalen wanneer het tarief van de door hen gewenste aanbieder duurder is dan het door het college voorgestelde aanbod. Het college kan het Pgb slechts weigeren voor het gedeelte dat duurder is dan het door het college voorgestelde aanbod. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen doordat de gemeente vanwege inkoopvoordelen individuele voorzieningen al snel goedkoper zal kunnen leveren dan wanneer iemand zelf ondersteuning inkoopt met een Pgb.*	**Artikel 16. Hoogte Pgb** **In de verordening moet in ieder geval worden bepaald op welke wijze de hoogte van een Pgb wordt vastgesteld (artikel 2.9, onderdeel c, van de wet). Daarbij geldt dat de hoogte toereikend moet zijn om de benodigde hulp in te kunnen kopen en het moet een reële vergoeding zijn. Ook als de hulp wordt betrokken van het sociale netwerk. In de eerste plaats wordt gekeken naar een adequate jeugdhulpvoorziening en in tweede instantie zijn de kosten leidend in de keuze die gemaakt wordt. Op die manier wordt gestreefd naar passende zorg voor alle kinderen, die dat nodig hebben.** **Er wordt onderscheid gemaakt tussen een tarief voor formele hulp en een tarief voor informele hulp. Voor formele hulp gelden hogere Pgb-tarieven en voor informele hulp geldt het lagere minimumtarief op basis van het wettelijk minimumloon. Dit sluit aan bij de systematiek die binnen de Wet langdurige zorg (Wlz) en Zorgverzekeringswet (Zvw) wordt gehanteerd. Daarmee wordt rekening gehouden met de aanvullende kosten die formele aanbieders moeten maken om aan de kwaliteitseisen die op hen van toepassing zijn te kunnen voldoen.** **<u>Eerste lid</u>** **De tarieven voor formele hulp zijn afgeleid van de tarieven zorg-in-natura. Dit is in lijn met art. 8.1.1 lid 5 Jeugdwet en art. 8ab Regeling Jeugdwet. Gemeenten mogen een maximum hanteren dat gelijk is aan het laagste adequate natura-tarief. Uit jurisprudentie volgt dat daar sprake van is als de jeugdhulp met het vastgestelde tarief bij tenminste één jeugdhulpaanbieder kan worden ingekocht. Voor formele hulp door kleine aanbieders, in elk geval zzp-ers, wordt een lager tarief gehanteerd. Het tarief voor een dergelijke zorgaanbieder is lager vanwege een lager opslagpercentage voor overheadkosten waarmee is gerekend. In de praktijk hebben**

	deze organisaties vaak lage overheadkosten en een hogere productiviteit als gevolg van minder beleidsmatige activiteiten en of zeer beperkt vast personeel. **<u>Tweede lid</u>** **Bij informele hulp gaat het vrijwel altijd om hulp uit het sociale netwerk (zoals ouders of familie), waarbij de hulp op de eerste plaats voortvloeit uit de affectieve relatie. Voor hulp uit het sociaal netwerk bepaalt art. 8ab Regeling Jeugdwet dat het college een tarief moet vaststellen, waarbij rekening wordt gehouden met arbeidsrechtelijke verplichtingen.** **In deze verordening is het Pgb-tarief voor informele hulp gebaseerd op minimaal 100 procent van het wettelijk minimumloon (incl. vakantiegeld). De jeugdige of ouder kan daarmee te allen tijde aan zijn arbeidsrechtelijke verplichtingen voldoen.** **Door de koppeling aan het wettelijk minimumloon (informele hulp) en het laagste adequate gecontracteerde tarief (formele hulp) bewegen de pgb-tarieven automatisch mee met externe normen.** **<u>Derde lid</u>** **Als uit het budgetplan blijkt dat de hulp voor formele hulp voor een lager tarief ingekocht kan worden dan genoemde tarieven voor formele hulp, dan mag uitgegaan worden van dit lagere tarief.**

Toevoeging artikel tussen artikel 13 en 14 (artikel 17 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
n.v.t. dit artikel is toegevoegd in de nieuwe verordening.	**Artikel 17. Niet vergoedbare kosten en uitgesloten van Pgb** **Niet alle kosten die worden gemaakt in het kader van de inkoop van jeugdhulp vanuit een Pgb komen voor vergoeding vanuit het Pgb in aanmerking. Deze kosten worden in dit artikel opgesomd.** **Een Pgb is niet mogelijk voor de betaling van een persoon of organisatie die de jeugdige of ouder(s) helpt met het beheer van het Pgb. Een vertegenwoordiger wordt derhalve niet betaald vanuit het Pgb. Ook kosten als administratiekosten, intakekosten, bemiddelingskosten, worden niet vanuit het Pgb betaald. Mochten dergelijke kosten zich voordoen, dan is de jeugdige of zijn ouder hier**

	zelf verantwoordelijk voor aangezien hijzelf ook de keuze heeft gemaakt deze eventuele financiële verplichting aan te gaan. **De jeugdige of zijn ouders heeft een inlichtingenplicht en moet het college vooraf informeren over een buitenlands verblijf. Indien besteding van het Pgb in het buitenland gewenst is, is dat alleen mogelijk als hiervoor expliciet vooraf toestemming is gegeven.**

Toevoeging artikel tussen artikel 13 en 14 (artikel 18 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
n.v.t. dit artikel is toegevoegd in de nieuwe verordening.	**HOOFDSTUK 6. HERZIENING, INTREKKING, TERUGVORDERING** **Dit hoofdstuk in de verordening betreft grotendeels een uitwerking van de verordeningsplicht in artikel 2.9, aanhef en onder d, van de wet, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval regels worden gesteld voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of een Pgb, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.** **Artikel 18. Inlichtingen** **<u>Eerste lid</u>** **Aan het 'repareren' van de gevolgen van ten onrechte ontvangen individuele voorzieningen in natura en in de vorm van Pgb's gaan pogingen vooraf om onterechte voorzieningen en betaling van Pgb's te voorkomen. Duidelijke informatie over enerzijds de rechten en plichten van de jeugdige en ouders en anderzijds de gevolgen van misbruik en oneigenlijk gebruik spelen hierbij een belangrijke rol. Daarom is in het eerste lid een 'informatieplicht' voor het college opgenomen.** **Deze bepaling berust mede op artikel 8.1.6, van de wet, waarin is bepaald dat het college de jeugdige en zijn ouder vooraf informeert over de gevolgen van de keuze voor een budget in plaats van een individuele voorziening. In deze verordening wordt de inlichtingenplicht van het college breder getrokken, zodat het college de jeugdige en zijn ouders dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger in begrijpelijke bewoordingen over de rechten en plichten die aan het ontvangen van een individuele voorziening zijn verbonden en over de mogelijke**

	gevolgen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet. **<u>Tweede lid</u>** **Deze bepaling berust mede op artikel 8.1.2, eerste lid, van de wet, waarin is vastgelegd dat de jeugdige of zijn ouders het college alle informatie verstrekt die van belang kan zijn voor de verlening van een Pgb. In deze verordening wordt de toepassing van deze informatieplicht verbreed naar de voorzieningen in natura en de wettelijk vertegenwoordiger. Immers, ook van jeugdigen en/of ouders met jeugdhulp in natura en van de wettelijk vertegenwoordiger kan verlangd worden dat ze voldoende gegevens en inlichtingen verstrekken om het college in staat te stellen te beoordelen of terecht een beroep op de voorziening wordt of is gedaan.**

Toevoeging artikel tussen artikel 13 en 14 (artikel 19 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
n.v.t. dit artikel is toegevoegd aan nieuwe verordening.	**Artikel 19 niet meewerken ouders** **Deze bepaling geeft het college de bevoegdheid om een verstrekte individuele voorziening al dan niet in vorm van een Pgb te weigeren, of te heroverwegen als de ouders niet meewerken aan onderzoek naar de noodzaak of doelmatige inzet van de jeugdhulp.**

Artikel 15 wordt als volgt gewijzigd (artikel 20 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 14. Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering *Deze bepaling is een uitwerking van de bij nota van wijziging (Kamerstukken II 2013/14 33 684, nr. 11, artikel D) ingevoegde verplichte delegatiebepaling van artikel 2.9, onder d, van de Jeugdwet, waarbij is bepaald dat de gemeente bij verordening regels stelt voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van deze wet. Ook deze bepaling beoogt het standaardiseren met de regelgeving met betrekking tot de aan elkaar verwante beleidsterreinen van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning.* *In de toelichting op de nota van wijziging is voorts vermeld dat het tot de gemeentelijke verantwoordelijkheid behoort misbruik van de geboden voorzieningen te voorkomen en, waar nodig, op te treden tegen onterecht gebruik van*	**Artikel 20. Intrekking, herziening of terugvordering** **<u>Eerste lid:</u>** **Op grond van artikel 8.1.3, van de wet moet het college periodiek onderzoeken of er aanleiding is om een beslissing aangaande een Pgb te heroverwegen. Het eerste lid breidt deze opdracht uit naar alle individuele voorzieningen, ongeacht de vorm van de verstrekking. Ook wordt aan het college de bevoegdheid verleend om op dit punt nadere regels te stellen.** **<u>Tweede lid</u>** **Deze bepaling regelt in welke gevallen het college een beslissing tot verlening van een individuele voorziening kan intrekken, herzien of opschorten. Bij herzien gaat het om het gedeeltelijk aanpassen van de aanspraak naar de toekomst toe of over het verleden. Intrekking ziet eveneens op het verleden: een**

individuele voorzieningen of persoonsgebonden budgetten. Een zorgvuldig gebruik van collectieve middelen is wezenlijk voor het draagvlak daarvan. De artikelen 8.1.2 tot en met 8.1.4 (oorspronkelijk genummerd: 8.1.1a tot en met 8.1.1c) zijn eveneens bij nota van wijziging en ter standaardisering van de regelgeving aan het wetsvoorstel toegevoegd. *Het eerste lid berust mede op artikel 8.1.2, eerste lid, van de Jeugdwet. Ook de overige onderdelen van artikel 8.1.2 en artikel 8.1.3 en 8.1.4 geven handen en voeten aan de bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik en zijn opgenomen in deze verordening. De wettekst van de artikelen 8.1.2 tot en met 8.1.4 is veelal beperkt tot de Pgb. Waar mogelijk en zinvol, is dit ter uitwerking van de delegatiebepaling in artikel 2.9, onder d, van de Jeugdwet, in de verordening uitgebreid tot de individuele voorziening in natura. Hiervoor kan ook steun gevonden worden in de tekst van de toelichting op artikel 8.1.2, waarbij is vermeld dat de in het eerste lid geregelde inlichtingenverplichting als uitgangspunt heeft dat van de jeugdige en zijn ouders aan wie een individuele voorziening of een daaraan gekoppeld Pgb is verstrekt, verlangd kan worden dat ze voldoende gegevens en inlichtingen verstrekken om het college in staat te stellen te beoordelen of het beroep op die individuele voorziening of het daaraan gekoppelde Pgb terecht is gedaan. Indien het de jeugdige of zijn ouders redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat er feiten en omstandigheden, of daarin opgetreden wijzigingen, zijn die van invloed kunnen zijn op de toekenning van de individuele voorziening of het daaraan gekoppelde Pgb, dienen zij dit onverwijld aan het college te melden. Verstrekken zij niet onverwijld uit eigen beweging of op verzoek van het college alle gevraagde inlichtingen en bewijsstukken, dan heeft dat gevolgen voor de toekenning van de voorziening of het daaraan gekoppelde Pgb. Het college kan niet alleen bij een aanvraag, maar ook in andere stadia concrete informatie en bewijsstukken van de belanghebbende vragen.* *Het tweede lid is geënt op artikel 8.1.4 van de Jeugdwet. Ook hier is de tot de Pgb beperkte reikwijdte van artikel 8.1.4 van de wet op grond van het bepaalde in artikel 2.9, onder d, van de Jeugdwet uitgebreid tot de individuele voorziening in natura.* *Intrekking of herziening van een jeugdhulpvoorziening kan leiden tot de conclusie dat ten onrechte of teveel hulp is verleend. Deze*	**aanspraak wordt dan echter volledig beëindigd vanaf een in het verleden gelegen datum.** **De bepaling is afgeleid van artikel 8.1.4, van de wet die de herziening en intrekking regelt van verstrekte Pgb's. Verder breidt de bepaling de herzienings-/intrekkingsbevoegdheid uit tot de individuele voorziening in natura. Het gaat hier om een 'kan'-bepaling. Het college is dus niet verplicht gebruik te maken van zijn bevoegdheid tot herziening of intrekking. Vanuit het grote belang van een rechtmatige besteding van publieke middelen vormt gebruikmaking van deze bevoegdheid uiteraard het uitgangspunt, maar de individuele situatie van de betrokkenen dient uitdrukkelijk ook in de afweging te worden betrokken.** **<u>Derde en vierde lid</u>** **In de wet is geregeld dat het college een Pgb kan invorderen als dit is herzien of ingetrokken in verband met onjuiste of onvolledige informatieverstrekking door de jeugdige/ouder (zie artikel 8.1.4, derde lid, van de wet). Alvorens tot invordering te kunnen overgaan, moet het college het bedrag echter eerst terugvorderen. Terugvordering is niet geregeld in de wet. Het is daarom van belang hiervoor een grondslag op te nemen in de verordening. Dit geldt ook voor het invorderen van de geldschade als gevolg van een onterecht verstrekte voorziening in natura. Net zoals bij herziening en intrekking gaat het bij terugvordering om een bevoegdheid van het college.** **<u>Vijfde en zesde lid</u>** **Van een jeugdige en/of zijn ouder(s) wordt verwacht dat ze binnen zes maanden gebruik maken van hun indicatie door zich te melden bij de jeugdhulpaanbieder. Of, als het gaat om een Pgb, het Pgb binnen zes maanden zullen inzetten voor de aangewezen jeugdhulp. Dit om te voorkomen dat een indicatie is verouderd en de situatie op termijn dusdanig is gewijzigd, dat de verstrekte voorziening niet langer passend is. Voldoen jeugdigen of ouders niet aan deze voorwaarde, dan kan dat een grond opleveren om de aanspraak op de individuele voorziening in te trekken.** **<u>Zevende lid</u>** **In bepaalde gevallen is (tijdelijke) opschorting van een betaling uit het Pgb naar aanleiding van een declaratie een beter instrument dan beëindiging of zelfs intrekken of herzien van het verleningsbesluit. Middels opschorting kan**

bepaling regelt dat het college in dat geval bevoegd is de geldswaarde terug te vorderen van de teveel of ten onrechte genoten individuele voorziening in natura, dan wel van het teveel of ten onrechte verstrekte Pgb. Terugvordering is niet geregeld in de Jeugdwet. Het is daarom van belang deze bepaling op te nemen in de verordening. Net zoals bij herziening en intrekking gaat het bij terugvordering om een bevoegdheid van het college. Dit is vastgelegd in het derde lid. In het vierde lid is vastgelegd dat de beslissing tot verlening van een individuele voorziening kan worden ingetrokken als blijkt dat daarvan niet binnen 6 maanden na bekendmaking van die beslissing gebruik is gemaakt. *Het bepaalde in het vijfde lid spreekt voor zich*.	**ruimte geboden worden voor herstelmaatregelen of nader onderzoek. Bijvoorbeeld als het gaat om de overeenkomsten die de budgethouder is aangegaan of bij herziening van de toekenningbeschikking.** **Om deze redenen is de mogelijkheid voor het college om de SVB te verzoeken over te gaan tot opschorting hier opgenomen. Dit in overeenstemming met artikel 8b, zesde lid, onder g, van de Regeling Jeugdwet. Het college moet het verzoek om opschorting zorgvuldig motiveren en de SVB voorzien van voldoende informatie voor een goed besluit. Opschorting is mogelijk voor maximaal dertien weken, in lijn met de termijn uit artikel 4:56 Awb en de Wlz.**

Toevoeging artikel tussen artikel 14 en 15 (artikel 21 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
n.v.t. dit artikel is toegevoegd aan de nieuwe verordening.	**Artikel 21. Onderzoek naar recht- en doelmatigheid individuele voorzieningen in natura en in de vorm van Pgb's** **Deze bepaling betreft grotendeels een uitwerking van de verordeningsplicht in artikel 2.9, aanhef en onder d, van de wet, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval regels worden gesteld voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of een pgb, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.** **<u>Eerste lid</u>** **In de wet is geregeld dat de landelijke inspectie toezicht houdt op de kwaliteit van de jeugdhulp. Toezicht op de rechtmatigheid is in de wet niet geregeld. In het eerste lid is opgenomen dat het college ook voor de wet toezichthouders aanwijst, die specifiek zien op de rechtmatigheid. Daarmee is voor dit toezicht de wettelijke basis gelegd.** **<u>Tweede en derde lid:</u>** **Op grond van artikel 8.1.3, van de wet moet het college periodiek onderzoeken of er aanleiding is om een beslissing aangaande een pgb te heroverwegen. Soms bestaat er echter twijfel over de kwaliteit, doelmatigheid en rechtmatigheid van geleverde ondersteuning, het onderzoek in het kader van artikel 8.1.3, van de wet biedt dan onvoldoende houvast om hier goed naar te kijken. Daarom is artikel 21, tweede en derde lid toegevoegd. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen een**

	rechtmatigheids- en doelmatigheidsonderzoek met betrekking tot individuele voorzieningen in natura en in de vorm van een Pgb. **Op grond van het derde lid moet het college in aanvulling op het onderzoek overeenkomstig artikel 8.1.3, van de wet ook periodiek, al dan niet steekproefsgewijs onderzoeken of de verstrekte pgb's worden gebruikt, respectievelijk besteed ten behoeve van het doel waarvoor ze zijn verstrekt, of de besteding op een rechtmatige manier gebeurt en of de geleverde ondersteuning van goede kwaliteit is. Een onderzoek kan zowel betrekking hebben op het handelen van een Pgb-houder of beheerder, als op de ondersteuningsverlening door een aanbieder. Het onderzoek kan onder meer bestaan uit: dossieronderzoek, bezoek aan de jeugdige of de ouders, bezoek aan de locatie waar de jeugdige of de ouders ondersteuning krijgen en gesprekken met de aanbieder.**

Toevoeging artikel tussen artikel 14 en 15 (artikel 22 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
n.v.t. dit artikel is toegevoegd aan de nieuwe verordening.	**HOOFDSTUK 7. AFSTEMMING MET ANDERE VOORZIENINGEN** **In dit hoofdstuk wordt de afstemming tussen de jeugdhulpplicht ten opzichte van andere wettelijke voorzieningen zoals de Wlz, Zvw, Wmo 2015 en het onderwijsrecht geregeld.** **In principe geldt: als een jeugdige op grond van een andere wet recht heeft op zorg, dan is de Jeugdwet niet van toepassing (artikel 1.2 van de wet). Alleen in uitzonderlijke situaties, zoals bij meerdere oorzaken van problemen of wanneer een specifieke voorziening onder artikel 2.4, tweede lid, onderdeel b van de wet valt, moet het college alsnog jeugdhulp verlenen.** **Voor wat betreft onderwijs geldt dat hulp gericht op het leerproces of onderwijsontwikkeling geen jeugdhulp is. Onderwijsondersteuning die hoort bij de onderwijswetgeving gaat vóór op jeugdhulp.** **Ook geldt: als bij ernstige dyslexie geen behandelindicatie wordt afgegeven, blijft de school verantwoordelijk voor passende ondersteuning. Het diagnostisch onderzoek naar dyslexie is wél jeugdhulp, de begeleiding op school is dat in principe niet. Andere vormen van begeleiding zoals huiswerkbegeleiding,**

	remedial teaching of hulp bij leerstoornissen vallen eveneens buiten de Jeugdwet. **Artikel 22. Voorliggende voorzieningen** **<u>Eerste en tweede lid</u>** **Op grond van artikel 1.2, eerste lid, onder a, van de wet is het college niet gehouden een voorziening te treffen op grond van de wet als er met betrekking tot de problematiek een recht bestaat op zorg als bedoeld bij of krachtens de Wlz, de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen of een zorgverzekering als bedoeld in de Zorgverzekeringswet. Evenmin is het college gehouden een voorziening op grond van de wet te treffen indien naar het oordeel van het college met betrekking tot de problematiek een aanspraak bestaat op een voorziening op grond van een andere wettelijke bepaling, met uitzondering van een maatwerkvoorziening inhoudende begeleiding als bedoeld in artikel 1.1.1, van de Wmo 2015. Kan de jeugdige aanspraak maken op zorgverlening op grond van één van deze wetten, dan is de wet niet van toepassing.** **Wel geldt volgens dit artikel dat als (i) meerdere oorzaken ten grondslag liggen aan de problemen en stoornissen en (ii) de jeugdige daardoor aanspraak kan maken op zorgverlening uit een recht op zorg uit de Wlz, een zorgverzekering als bedoeld in de Zvw én de wet, het college gehouden is een voorziening te treffen op basis van de wet. Uit de parlementaire geschiedenis bij de wet volgt in dat kader: "Om te voorkomen dat de jeugdige in dit geval niet weet waar hij kan aankloppen voor de nodige hulp is bepaald dat in die gevallen de gemeente verantwoordelijk is voor het treffen van de benodigde voorziening" (Kamerstukken II 2012/13, 33 684, nr. 3, p. 127).** **Het eerste en tweede lid maken, in het kader van de afbakening van de jeugdhulpplicht (zie de algemene toelichting bij deze verordening), duidelijk dat op het moment dat het college op grond van de wet niet gehouden is een voorziening te verstrekken, er ook geen jeugdhulpvoorziening wordt verstrekt.** **<u>Derde en vierde lid</u>** **Op het moment dat er een aanvraag wordt gedaan, terwijl er aanspraak bestaat op een voorziening op grond van een andere wettelijke regeling dan worden de jeugdige of zijn ouders dan wel wettelijk vertegenwoordiger naar de**

	juiste instantie verwezen. Daarmee wordt voorkomen dat ze tussen de wal en het schip vallen.

Toevoeging artikel tussen artikel 14 en 15 (artikel 23 in nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
n.v.t. dit artikel is toegevoegd aan de nieuwe verordening.	**Artikel 23. Afstemming met voorliggende voorzieningen en andere vormen van hulp en ondersteuning** **Op grond van artikel 2.9, aanhef en onder b, van de wet moet in de verordening ook geregeld zijn op welke wijze de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen. Wanneer een jeugdige of ouder op grond van de wet ondersteuning vraagt van het college, moet afstemming plaatsvinden met het andere aanbod vanuit de gemeente. Afstemming betekent samenwerking met uitvoerders van andere wet- en regelgeving om de problematiek binnen het gezin te verminderen of zelfs op te lossen. Als de hulp vanuit de wet niet (langer) volstaat, dan zal de overgang naar hulp vanuit een andere wet goed afgestemd moeten worden. Jeugdigen mogen niet in een gat vallen waar aanspraken uit de gelijktijdig toepasselijke wet- en regelgeving niet naadloos op elkaar aansluiten. Op grond van artikel 23 van de verordening is het college ervoor verantwoordelijk dat een jeugdige of diens ouder(s) zoveel mogelijk de juiste hulp op grond van de wet ontvangt en dat wordt voorkomen dat de jeugdige of diens ouder(s) tussen de wal en het schip vallen.** **<u>Eerste lid</u>** **Het eerste lid bevat een opsomming van wetten op basis waarvan recht zou kunnen bestaan op voorzieningen die ook relevant kunnen zijn bij het inzetten van jeugdhulp. Met de opname van deze wetten krijgt het college een uitdrukkelijke opdracht en bevoegdheid om de inzet van jeugdhulp in elk geval hierop af te stemmen. De lijst is niet limitatief.** **<u>Tweede en derde lid</u>** **Het tweede en derde lid bakenen het doel van het zoeken van afstemming af. Zij normeren de inzet van het college bij de afstemming.** **<u>Vierde lid</u>**

	Het zorgen voor afstemming van voorzieningen is een uitdrukkelijke opdracht aan het college. Het college is daarbij echter afhankelijk van de medewerking van de jeugdige of zijn ouders dan wel zijn wettelijk vertegenwoordiger. Het vierde lid maakt duidelijk dat het niet verlenen van de noodzakelijke medewerking kan leiden tot het beëindigen van het onderzoek naar het recht op een individuele voorziening en het weigeren van een individuele voorziening. Het college is daarmee niet gehouden het onderzoek zonder medewerking voort te zetten of een voorziening te verstrekken. Het college maakt hier wel een afweging, waarbij de onderzoeksbelangen en de eventueel opgegeven redenen om medewerking te weigeren een rol kunnen spelen. **<u>Vijfde en zesde lid</u>** **Het vijfde en zesde lid regelen de afstemming van het recht op voorzieningen bij de overgang naar volwassenheid. Het is belangrijk dat jeugdigen bij het bereiken van het achttiende levensjaar, of het eenentwintigste of drieëntwintigste levensjaar bij verlengde jeugdhulp, niet plotseling zonder passende voorzieningen komen te zitten. Deze bepaling regelt dat er daarom al vanaf het zestiende levensjaar van de jeugdige bij de inzet van voorzieningen wordt gekeken naar de afstemming van de in te zetten voorziening op de mogelijk in de toekomst in te zetten voorzieningen.**

Artikel 15 wordt als volgt gewijzigd (artikel 24 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 15. Verhouding prijs en kwaliteit aanbieders jeugdhulp en uitvoerders kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering *Het college kan de uitvoering van de Jeugdwet, met uitzondering van de vaststelling van de rechten en plichten van de jeugdige of zijn ouders, door aanbieders laten verrichten (artikel 2.11, eerste lid, van de Jeugdwet). Met het oog op gevallen waarin dit ten aanzien van jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering gebeurt, moeten bij verordening regels worden gesteld ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van jeugdhulp of de uitvoering van een kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan (artikel 2.12 van de*	**HOOFDSTUK 8. WAARBORGEN VERHOUDING PRIJS EN KWALITEIT** Artikel **24.** Verhouding prijs en kwaliteit aanbieders jeugdhulp en uitvoerders kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering **Artikel 2.3, eerste lid, van het Besluit Jeugdwet voorziet in nadere criteria, zogenoemde kostprijselementen , voor het bepalen van een reële prijs bij de inkoop van jeugdzorg door gemeenten, die in de verordening moeten worden opgenomen. Artikel 24 voorziet hierin. Het college bepaalt, met inachtneming van deze kostprijselementen, de te betalen prijzen voor de in te kopen jeugdhulp.**

Jeugdwet). Daarbij dient in ieder rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden. *Om te voorkomen dat er alleen gekeken wordt naar de laagste prijs voor de uitvoering worden in dit artikel een aantal andere aspecten genoemd waarmee het college bij het vaststellen van tarieven (naast de prijs) rekening dient te houden. Hiermee wordt bereikt dat er een beter beeld ontstaat van reële kostprijs voor de activiteiten die zij door aanbieders willen laten uitvoeren. Uitgangspunt is dat de aanbieder kundig personeel inzet tegen de arbeidsvoorwaarden die passen bij de vereiste vaardigheden. Hiervoor is ten minste een beeld nodig van de vereiste activiteiten en de arbeidsvoorwaarden die daarbij horen. Dit biedt een waarborg voor werknemers dat hun werkzaamheden aansluiten bij de daarvoor geldende arbeidsvoorwaarden.*	**Artikel 2.3, van het Besluit Jeugdwet geldt voor alle inkoop door het college en voor door hen verleende subsidies voor zover deze het daadwerkelijk verlenen van jeugdzorg volledig bekostigen. Overeenkomstig dit besluit wordt in het tweede en derde lid verplicht gesteld dat in contracten tussen het college en aanbieders, of in de subsidievoorwaarden, wordt opgenomen dat een aanbieder in geval van uitbesteding van zorg aan onderaannemers, een reële, met behulp van de kostprijselementen tot stand gekomen prijs betaalt.**

Artikel 16 wordt als volgt gewijzigd (artikel 25 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
	HOOFDSTUK 9. KLACHTEN EN MEDEZEGGENSCHAP
Artikel 16. Klachtregeling	Artikel **25.** Klachtregeling
Dit artikel regelt het gemeentelijke klachtrecht. De gemeente is al op grond van de Awb in het algemeen verplicht tot een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over gedragingen van personen en bestuursorganen die onder haar verantwoordelijkheid werkzaam zijn. Eén en ander is vastgelegd in de klachtenregeling gemeente Ameland.	Dit artikel regelt het gemeentelijke klachtrecht. De gemeente is al op grond van de Awb in het algemeen verplicht tot een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over gedragingen van personen en bestuursorganen die onder haar verantwoordelijkheid werkzaam zijn. Eén en ander is vastgelegd in de klachtenregeling gemeente Ameland.
Gelet op het van toepassing zijnde hoofdstuk 9 van de Awb, waarin een uitvoerige regeling omtrent klachtbehandeling is gegeven, en ook het recht is neergelegd om na de afhandeling van de klacht de bevoegde ombudsman te verzoeken een onderzoek in te stellen, kan in deze verordening met een enkele bepaling worden volstaan.	Gelet op het van toepassing zijnde hoofdstuk 9 van de Awb, waarin een uitvoerige regeling omtrent klachtbehandeling is gegeven, en ook het recht is neergelegd om na de afhandeling van de klacht de bevoegde ombudsman te verzoeken een onderzoek in te stellen, kan in deze verordening met een enkele bepaling worden volstaan.
In de regel zal eerst de aanbieder worden aangesproken bij klachten over de wijze van behandeling. De klachtmogelijkheid tegenover de aanbieder is geregeld in artikel 4.2.1 e.v. van de Jeugdwet. Pas wanneer dit klachtrecht niet	In de regel zal eerst de aanbieder worden aangesproken bij klachten over de wijze van behandeling. De klachtmogelijkheid tegenover de aanbieder is geregeld in artikel 4.2.1 e.v. van de Jeugdwet. Pas wanneer dit klachtrecht niet

bevredigend is, of niet logisch, bijvoorbeeld bij gedragingen van gemeenteambtenaren, dan komt de gemeentelijke klachtmogelijkheid in zicht.	bevredigend is, of niet logisch, bijvoorbeeld bij gedragingen van gemeenteambtenaren, dan komt de gemeentelijke klachtmogelijkheid in zicht.

Artikel 17 wordt als volgt gewijzigd (artikel 26 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 17. Inspraak en medezeggenschap *Dit artikel geeft uitvoering aan artikel 2.10 van de Jeugdwet in samenhang met artikel 2.1.3 lid 3 van de Wmo 2015. Op grond van die bepalingen moet in de verordening worden geregeld hoe ingezetenen, waaronder in ieder geval jeugdigen en ouders, worden betrokken bij de vormgeving van het jeugdbeleid.* *De bepaling in het eerste lid verwijst naar de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet vastgestelde inspraakverordening. Op deze manier wordt gewaarborgd dat er eenzelfde inspraakprocedure geldt voor zowel het jeugdbeleid als op andere terreinen.* De bepaling in het vierde lid laat het aan het college over om de exacte invulling van de medezeggenschap vorm te geven.	Artikel **26**. Inspraak en medezeggenschap **Regeling van de medezeggenschap is verplicht op grond van artikel 2.10, van de wet in samenhang met artikel 2.1.3, derde lid, van de Wmo 2015. In artikel 2.10, van de wet worden de artikelen 2.1.3, derde lid, en 2.5.1 (jaarlijks cliëntervaringsonderzoek) van de Wmo 2015 van overeenkomstige toepassing verklaard. Ingevolge artikel 2.1.3, derde lid, van de Wmo 2015 dient bij verordening te worden bepaald op welke wijze ingezetenen worden betrokken bij de uitvoering van deze wet.** De bepaling in het vierde lid laat het aan het college over om de exacte invulling van de medezeggenschap vorm te geven.

Artikel 18 wordt als volgt gewijzigd (artikel 27 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 18. Gegevensverwerking en privacy *Vanwege de kwetsbare positie waarin een jeugdige en zijn ouders zich bevinden en de gevoelige aard van de informatie waarmee wordt gewerkt moet de privacy van de jeugdige en/of zijn ouders zoveel als mogelijk gegarandeerd worden. Aangesloten wordt bij de regels neergelegd in de Jeugdwet/de Wmo en de uit deze wetten afgeleide regelgeving. Uiteraard zijn daarnaast de Algemene wet bestuursrecht, de Wet bescherming persoonsgegevens (hierna: Wpb) en de (Europese) Algemene Verordening Gegevensbescherming en het gemeentelijke privacybeleid van toepassing. In dit artikel wordt evenals in de Wbp gesproken van het verwerken van persoonsgegevens en daarmee geldt het artikel voor elke handeling of elk geheel van handelingen met betrekking tot persoonsgegevens. Daaronder valt onder meer het verzamelen, vastleggen, bewaren, wijzigen, opvragen, raadplegen, vernietigen, het delen met derden, en het verstrekken door middel van doorzending.*	n.v.t. dit artikel is in de nieuwe verordening geschrapt.

Artikel 19 wordt als volgt gewijzigd (artikel 27 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
	HOOFDSTUK 10. SLOTBEPALINGEN
Artikel 19. Hardheidsclausule	Artikel **27**. Hardheidsclausule
Dit artikel bepaalt dat het college in bijzondere gevallen ten gunste van de jeugdige of zijn ouders kan afwijken van de bepalingen van deze verordening (en dus niet van de in de Jeugdwet zelf genoemde bepalingen). Zo nodig wordt hierbij advies ingewonnen. Afwijken kan alleen maar ten gunste, en nooit ten nadele van de betrokken jeugdige of zijn ouders.	Dit artikel bepaalt dat het college in bijzondere gevallen ten gunste van de jeugdige of zijn ouders kan afwijken van de bepalingen van deze verordening (en dus niet van de in de Jeugdwet zelf genoemde bepalingen). Zo nodig wordt hierbij advies ingewonnen. Afwijken kan alleen maar ten gunste, en nooit ten nadele van de betrokken jeugdige of zijn ouders.
Verder is met nadruk gemeld: in bijzondere gevallen. Het gebruik maken van de hardheidsclausule moet beschouwd worden als een uitzondering en niet als een regel. Het college moet in verband met precedentwerking dan ook duidelijk aangeven waarom in een bepaalde situatie van de verordening wordt afgeweken.	Verder is met nadruk gemeld: in bijzondere gevallen. Het gebruik maken van de hardheidsclausule moet beschouwd worden als een uitzondering en niet als een regel. Het college moet in verband met precedentwerking dan ook duidelijk aangeven waarom in een bepaalde situatie van de verordening wordt afgeweken.

Toevoeging artikel tussen artikel 19 en 20 (artikel 29 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
n.v.t. dit artikel is toegevoegd aan de nieuwe verordening.	**Artikel 28. Evaluatie** **Dit artikel bepaalt dat de verordening eenmaal in de vier jaar wordt geëvalueerd. Dit biedt transparantie en een stok achter de deur voor college en raad. Ook sluit het aan bij het belang van leren en verbeteren, en het maatschappelijk belang van goede jeugdhulp. Als laatste geeft het ruimte voor beleidsmatige en politieke sturing op basis van onderbouwde ervaringen.**

Artikel 20 wordt als volgt gewijzigd (artikel 30 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 20. *Slotparagraaf* Dit artikel bevat overgangsrecht en regelt welke verordening in een aantal situaties van toepassing is op het moment dat de nieuw verordening in werking treedt. *Bestaande rechten doorlopen, totdat een nieuwe beoordeling heeft plaatsgevonden.*	Artikel **29. Overgangsrecht, intrekken oude verordening** Dit artikel bevat overgangsrecht en regelt welke verordening in een aantal situaties van toepassing is op het moment dat de nieuw verordening in werking treedt. **Een besluit voor een verstrekte individuele voorziening blijft gehandhaafd totdat het besluit wordt ingetrokken of de looptijd van het besluit is verstreken. Bij aanvragen of bezwaarprocedures waarop nog geen besluit is genomen, blijven de bepalingen**

	van kracht die golden op het tijdstip van indiening.

Artikel 21 wordt als volgt gewijzigd (artikel 30 nieuwe verordening):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 21. Inwerkingtreding en citeertitel Dit artikel spreekt voor zich.	n.v.t. tekst voor dit artikel wordt geschrapt.

Voorstel

van het college aan de raad

Zaaknummer	527484
Vergaderdatum	26 januari 2026
Organisatieonderdeel	Beheer en Onderhoud
Portefeuillehouder	Tytsy Willemsma

Onderwerp

Ontwerp-wijzigingsbesluit gemeenschappelijke regeling VRF 2025 en Kaderbrief Veiligheidsregio Fryslân 2027 - 2030

Voorstel

1. Geen zienswijze in te dienen op het ontwerp-wijzigingsbesluit gemeenschappelijke regeling VRF 2025.
2. Geen zienswijze in te dienen op de concept-Kaderbrief 2027–2030 van de Veiligheidsregio Fryslân.

Inleiding

Op 28 november 2025 hebben we een verzoek gekregen van de Veiligheidsregio Fryslân (hierna VRF) om eventueel een zienswijze in te dienen op het ontwerp-wijzigingsbesluit gemeenschappelijke regeling VRF. Op 1 januari 2025 is de topstructuur binnen de VRF gewijzigd. Naar aanleiding van deze wijziging moet ook onze gemeenschappelijke regeling worden aangepast. U wordt gevraagd om uw raad te verzoeken een zienswijze op het ontwerp te geven.

Ook hebben we de concept-Kaderbrief 2027–2030 ontvangen. Deze kaderbrief vormt het financiële uitgangspunt voor de meerjarenbegroting van de VRF en bevat beleidsmatige accenten op het gebied van brandweerzorg, crisisbeheersing, GGD-taken en publieke gezondheid.
In artikel 28 en 29 van de GR VRF is bepaald dat de gemeenteraad bevoegd is om een zienswijze over deze financiële stukken naar voren te brengen bij het dagelijks bestuur van VRF.

Beoogd effect

Wanneer u akkoord gaat met dit voorstel dient de gemeente Ameland geen zienswijze in op beide thema's.

Argumenten

1.1 De voorgestelde wijzigingen zijn minimaal

Door de wijziging in de topstructuur is het nodig een aantal bepalingen in de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân aan te passen.

2.1 De kaderbrief 2027–2030 bevat uitsluitend een schets van ontwikkelingen, aandachtspunten en voorlopige financiële kaders.

Er worden geen beleidskeuzes, taakwijzigingen of financiële verplichtingen voor gemeenten vastgesteld. De inhoud is informatief en richtinggevend bedoeld voor de uitwerking van de begroting. Daarnaast sluiten de geschetste ontwikkelingen aan bij eerder vastgesteld beleid en bestaande bestuursafspraken. Er zijn op dit moment geen inhoudelijke of procedurele gronden die aanleiding geven tot het indienen van een zienswijze. Daarom wordt de raad geadviseerd geen zienswijze naar voren te brengen.

2.2 Er wordt een informatieavond voorbereid

Het indienen van een zienswijze wordt op dit moment niet noodzakelijk geacht omdat het college, samen met de VRF, een informatieavond voor de raad zal organiseren. Tijdens deze bijeenkomst (op 2 februari 2026) worden niet alleen de inhoud van de kaderbrief en de achterliggende keuzes toegelicht, maar krijgt de raad ook de gelegenheid om breder vragen te stellen over de financiële positie en systematiek van de VRF. Door deze directe toelichting en ruimte voor nadere duiding beschikt de raad over een volledig en actueel beeld voor de verdere vaststelling van de begroting, die op 19 maart 2026 als concept naar de gemeenten wordt verstuurd voor eveneens een zienswijze. Het indienen van een zienswijze op dit moment zou daarom prematuur zijn.

Kanttekeningen

Niet van toepassing.

Afstemming

De kaderbrief laat een lichte daling van de gemeentelijke bijdrage zien. Structurele risico's zoals het wegvallen van BDUR-middelen, cao-afspraken of digitale investeringen blijven bestaan, maar zijn goed toegelicht. Monitoring vindt plaats via de gemeentelijke P&C-cyclus en het regionaal overleg.

Vervolg

De zienswijzen voor het ontwerp-wijzigingsbesluit gemeenschappelijke regeling worden verzameld en de nota, samen met het definitieve voorstel wordt voor het algemeen bestuur van 12 maart voorbereid. Daarna legt het dagelijks bestuur het wijzigingsbesluit voor aan de colleges. Hiermee wordt de definitieve procedure voor instemming met toestemming van de raden gestart. Naar verwachting is de gemeenschappelijke regeling VRF dan voor 1 juli 2026 gewijzigd.

Onze eventuele zienswijzen op de kaderbrief dient uiterlijk 30 januari 2026 te zijn ingediend. Onze input wordt vervolgens verwerkt in een voorstel aan het algemeen bestuur. Deze stelt de kaderbrief vast in de vergadering van 12 maart 2026. De vastgestelde kaderbrief vormt vervolgens de basis voor de begroting die u naar verwachting in maart aangeboden krijgt. De eventuele financiële effecten volgens deze begroting wordt door gemeente Ameland meegenomen in de Kadernota in het jaar 2026.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief kaderbrief 2027-2030 Gemeenteraden
2. Aanbiedingsbrief wijziging GR colleges zienswijze raden
3. Bijlage a - Ontwerp wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke regeling VRF 2025
4. Bijlage b -Was wordt lijst Gemeenschappelijke regeling VRF 2025
5. Bijlage c - Tekst Gemeenschappelijke regeling VRF 2024
6. Bijlage d - Geconsolideerde tekst Gemeenschappelijke regeling VRF 2025
7. Concept Kaderbrief 2027 - 2030

Besluit

Raad

Zaaknummer	527484
Datum vergadering	26 januari 2026
Onderwerp	Kaderbrief Veiligheidsregio Fryslân 2027 - 2030
Portefeuillehouder	Tytsy Willemsma
Agendapunt	10

Besluit

De raad van de gemeente Ameland:

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders;

gelet op artikel 28, 29 en 35 van de Gemeenschappelijk Regeling VRF;

besluit:

1. Geen zienswijze in te dienen op het ontwerp-wijzigingsbesluit gemeenschappelijke regeling VRF 2025.

2. Geen zienswijze in te dienen op de concept-Kaderbrief 2027–2030 van de Veiligheidsregio Fryslân.

Ballum, 26 januari 2026

Datum	Uw kenmerk	Uw brief van	Ons kenmerk	Bijlagen
27 november 2025				2
			Behandeld door	**Doorkiesnummer**
			R. Vellema MSc EMA RA A. Julianus	088 229 9999
Onderwerp			**E-mail**	
Kaderbrief 2027 – 2030			a.julianus@vrfryslan.nl	

Geachte leden van de raad,

Met deze brief bieden wij u de Kaderbrief 2027–2030 van Veiligheidsregio Fryslân (VRF) aan ter behandeling in uw gemeenteraad. De kaderbrief geeft inzicht in de belangrijkste inhoudelijke en financiële ontwikkelingen voor de komende jaren en biedt u de gelegenheid om via een zienswijze richting te geven aan ons beleid en onze begroting.

Balans tussen stabiliteit en veranderende opgaven
De veiligheidsregio staat voor een periode waarin de maatschappelijke druk op publieke taken verder toeneemt. Tegelijkertijd verwachten gemeenten financiële krapte en blijft onzekerheid bestaan over de rijksbijdragen en landelijke beleidsvoornemens. Bij het opstellen van deze kaderbrief hebben wij daarom nadrukkelijk gezocht naar een verantwoord evenwicht tussen kwaliteit, continuïteit en financiële beheersbaarheid.

De kaderbrief 2027–2030 geeft een realistisch en sober beeld van wat nodig is om onze wettelijke taken en publieke verantwoordelijkheden te blijven uitvoeren.

Belangrijke thema's in deze kaderbrief

Landelijke en regionale ontwikkelingen
In de komende kabinetsperiode kunnen wijzigingen ontstaan in specifieke uitkeringen, regelgeving en verantwoordelijkheden, onder meer via de Landelijke Agenda Crisisbeheersing, digitaliseringswetgeving en ontwikkelingen in de zorgketens. Deze veranderingen zijn nog niet opgenomen in de ramingen. Zodra landelijke duidelijkheid ontstaat, verwerken wij deze in de reguliere P&C-cyclus.

Doorlichting investeringsplanning brandweer
De afgelopen jaren ontstonden voordelige resultaten door een vrijval van kapitaallasten, veroorzaakt door achterstanden in het investeringsprogramma. De financiële effecten hiervan zijn nu volledig geactualiseerd en verwerkt in het kader. We werken de komende jaren gefaseerd toe naar het inlopen van deze achterstanden, in nauwe samenwerking met gemeenten.

Bestuurlijke opdracht GGD
De Bestuurscommissie Gezondheid heeft uitgesproken dat zij de huidige inzet van GGD Fryslân op het vlak van preventie en jeugdgezondheidszorg wil handhaven, omdat ze gelooft in het effect van deze preventie taken. De voorkeur gaat daarmee uit naar het aanvullen van de gemeentelijke bijdrage, in plaats van snijden in taken die zeer waarschijnlijk op een ander vlak leiden tot hogere kosten.

De organisatie GGD gaat een deel binnen de eigen begroting oplossen door te kijken naar mogelijkheden op het vlak van efficiency en taakherschikkingen. Dekking van het resterende deel vraagt om een aanvullende bijdrage van gemeenten die naar rato wordt verdeeld over de 18 Friese gemeenten. De financiële effecten zijn verwerkt in dit kader.

Continuïteit brandweerorganisatie
De repressieve brandweerzorg is door de minister van Justitie en Veiligheid aangemerkt als vitaal proces. Hoewel landelijke eisen nog worden uitgewerkt, is duidelijk dat Brandweer Fryslân op dit moment onvoldoende is toegerust op langdurige verstoringen. Nader onderzoek en een landelijk continuïteitsplan moeten de benodigde investering en normering verder bepalen.

Vooruitlopend daarop treft Brandweer Fryslân gerichte maatregelen om de grootste kwetsbaarheden te verkleinen; deze zijn verwerkt in het financiële kader.

Autonome ontwikkelingen
Autonome ontwikkelingen zoals inflatie en cao, hebben grote effecten op de bepaling van het financiële kader. Voor het maken van een inschatting van deze effecten, gelden specifieke afspraken die middels de financiële verordening door het bestuur en de gemeenten zijn vastgesteld. In de kaderbrief zijn deze afspraken verwerkt in het financiële kader, hetgeen leidt tot een lagere inschatting van de omvang van de autonome ontwikkelingen.

Toelichting
Op 11 november hebben wij uw financiële ambtenaren via een separate sessie over de kaderbrief geïnformeerd. Op deze wijze konden eventuele onduidelijkheden worden weggenomen en zijn zij in staat om u zo goed mogelijk te adviseren. Indien er nog onduidelijkheden of vragen zijn, dan staan wij uiteraard tot uw beschikking.

Webinar
Daarnaast hebben wij op maandag 12 januari weer een webinar voor u gepland. Tijdens dit webinar nemen we u mee door de stukken en bent u in de gelegenheid om verduidelijkende vragen aan ons te stellen. De uitnodiging voor dit webinar volgt via uw griffier.

Zienswijze
Wij waarderen uw betrokkenheid bij het formuleren van onze koers. Daarom nodigen wij u uit om uw zienswijze op deze kaderbrief uiterlijk 30 januari 2026 met ons te delen. Alle zienswijzen worden betrokken bij het voorstel aan ons algemeen bestuur, dat de kaderbrief op 12 maart 2026 vaststelt. De kaderbrief vormt vervolgens de basis voor de begroting die u in maart ontvangt.

Met vriendelijke groet,
Namens het dagelijks bestuur



mr. S van Haersma Buma
Voorzitter Veiligheidsregio Fryslân

Aan de colleges van de deelnemende gemeenten

Bijlagen:
a. Ontwerp- wijzigingsbesluit gemeenschappelijke regeling Vrf
b. Was/wordt lijst wijzigingen gemeenschappelijke regeling Vrf
c. Gemeenschappelijke regeling Vrf 2024
d. Geconsolideerde tekst Gemeenschappelijke regeling Vrf 2025

Geacht college van burgemeester en wethouders,

Op 1 januari 2025 is de topstructuur binnen Veiligheidsregio Fryslân gewijzigd. Naar aanleiding van deze wijziging moet ook onze gemeenschappelijke regeling worden aangepast. Het ontwerp wordt u door het bestuur van Veiligheidsregio Fryslân aangeboden. U wordt gevraagd om uw raad te verzoeken een zienswijze op het ontwerp te geven.

Waarom nu?

Door de wijziging in de topstructuur is het nodig een aantal bepalingen in de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân aan te passen. Er is nu sprake van een tweehoofdige directie bestaande uit de directeur veiligheid en de directeur gezondheid. Hiermee is de rol en functie van de algemeen directeur verdwenen. De term zal dan ook in de gemeenschappelijke regeling vervangen moeten worden.

Wat verandert er?

De term algemeen directeur wordt in de gehele regeling vervangen door de term directie, dan wel directeur veiligheid en directeur gezondheid. Daarnaast legt de directie zich de verplichting op een huishoudelijk reglement vast te stellen waarin de taken en werkwijze van de directie en het directieteam worden vastgelegd. Dit huishoudelijk reglement is reeds vastgesteld.

Vervolgens is ook de gewijzigde samenstelling van het dagelijks bestuur verwerkt in de regeling. Uit de agendacommissie Gezondheid wordt een derde lid aangewezen die zitting neemt in het dagelijks bestuur. Hierdoor bestaat het dagelijks bestuur nu uit zes leden.

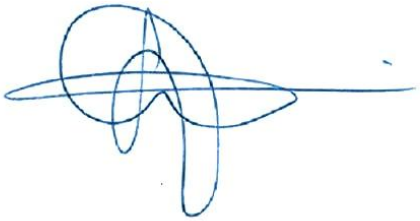
Verzoek en vervolg

Wij verzoeken u uiterlijk 30 januari de eventuele zienswijzen van uw raad aan ons kenbaar te maken. Indien uw raad geen zienswijzen kenbaar wil maken, horen wij dit ook graag. U kunt uw reactie sturen aan directie@vrfryslan.nl.

Alle zienswijzen worden vervolgens verwerkt in een zienswijze nota ontwerp-wijzigingsbesluit gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân. Deze nota en de definitieve voorstellen worden voor het algemeen bestuur van 12 maart voorbereid. Daarna legt het dagelijks bestuur het wijzigingsbesluit voor aan de colleges. Hiermee wordt de definitieve procedure voor instemming met toestemming van de raden gestart. Naar verwachting is de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân dan voor 1 juli 2026 gewijzigd.

Namens het algemeen bestuur,

het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân,

Voorzitter,	secretaris,
	
mr. S van Haersma Buma	drs. L.J. Gebben

WIJZIGINGSBESLUIT GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING VEILIGHEIDSREGIO FRYSLÂN

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente ……. ;

gelezen:

het voorstel het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Fryslân van @@@@ 2025;

overwegende dat:

- de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân voor het laatst gewijzigd is per 1 juli 2024;
- wijziging van de topstructuur aanleiding is om de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân te wijzigen;

gelet op:

- de Wet veiligheidsregio's;
- de Gemeentewet;
- de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- Wet publieke gezondheid;

Besluiten:

De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân met toestemming van de gemeenteraden als volgt te wijzigen:

Artikel I

Artikel 1 lid 1 onder o komt te luiden als volgt:

o. directie: de directeur veiligheid en de directeur gezondheid;

Artikel II

In artikel 1, tweede lid, wordt toegevoegd na wethouders en voor achtereenvolgens en de burgemeester.

Artikel III

Artikel 10 lid 1 onder b. komt als volgt te luiden:

b. de voorzitter van de agendacommissie Gezondheid, de plaatsvervangend voorzitter en een lid aan te wijzen uit en door de agendacommissie Gezondheid;

Artikel IV

In artikel 19 lid 1 wordt algemeen directeur vervangen door: directeur veiligheid of directeur gezondheid.

Artikel V

In artikel 19 lid 4 wordt algemeen directeur vervangen door secretaris.

Artikel VI

Artikel 25 komt te luiden als volgt:

Artikel 25 Directie/directieteam

1. De leiding van de ambtelijke organisatie berust bij de directie.
2. De directie wordt bij zijn werkzaamheden ondersteund door een in te stellen directieteam.
3. De taken en bevoegdheden van de directie, alsmede de samenstelling, taken en bevoegdheden van het directieteam zijn vastgelegd in de door het dagelijks bestuur vast te stellen organisatieverordening overeenkomstig artikel 13 van deze regeling.
4. De directie stelt een huishoudelijk reglement vast waarin de taken en werkwijze van de directie en het directieteam worden vastgelegd. Het dagelijks bestuur ontvangt het huishoudelijk reglement ter informatie.

Artikel VII

Artikel 26 komt te luiden als volgt:

Artikel 26 Overig personeel

1. Het algemeen bestuur benoemt, schorst en ontslaat de directeur veiligheid en de directeur gezondheid.
2. Benoeming, schorsing en ontslag van het overige personeel wordt gemandateerd aan de directeur veiligheid en de directeur gezondheid.
3. Het dagelijks bestuur kan voor het personeel de nodige instructies vaststellen.
4. Voor het personeel, daaronder begrepen de directie en de leden van het directieteam, zijn van toepassing de Collectieve Arbeidsvoorwaarden Regeling Veiligheidsregio's (CAR) en de Uitwerkingsovereenkomst Veiligheidsregio's (UWO) of de vervanger van deze regeling.

Artikel VIII

Artikel 39 komt te luiden als volgt:

Artikel 39 Inwerkingtreding

Deze gewijzigde regeling treedt in werking met ingang van 1 juli 2026.

Artikel IX

De interpunctie wordt hersteld in de volgende bepalingen: overwegende dat, gelet op, artikel 1, artikel 3, artikel 4, artikel 7, artikel 10, artikel 11, artikel 15 en artikel 18.

Artikel X

Dit wijzigingsbesluit treedt in werking met ingang van de dag na die van de bekendmaking hiervan.

Aldus besloten in de vergadering van het college van de gemeente ……. op ……. 2025

Burgemeester en wethouders van Gemeente ……..,

de secretaris

de burgemeester

Was	Wordt	Reden
Gelezen: het voorstel van het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Fryslân van 14 maart 2024;	***Gelezen:*** het voorstel van het algemeen bestuur van @@@@ 2025;	
Overwegende dat: - er door de herindeling in de regio Fryslân een nieuwe gemeente is ontstaan; - de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio voor het laatst gewijzigd is per 1 januari 2019; - wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen op 1 juli 2022 aanleiding is om de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân te wijzigen;	***Overwegende dat:*** - de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio voor het laatst gewijzigd is per 1 juli 2024; - wijziging van de topstructuur aanleiding is om de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân te wijzigen;	
Artikel 1 Begripsomschrijvingen o. de algemeen directeur: de hoogst leidinggevende van het openbaar lichaam als bedoeld in artikel 25 van deze regeling; 2. Waar in deze regeling artikelen van de Gemeentewet of van enige andere wet of wettelijke regeling van overeenkomstige toepassing worden verklaard, worden in die artikelen voor de gemeente, de raad, het college van burgemeester en wethouders achtereenvolgens gelezen de Veiligheidsregio Fryslân, het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter.	***Artikel 1 Begripsomschrijvingen*** o. directie: de directeur veiligheid en de directeur gezondheid; 2. Waar in deze regeling artikelen van de Gemeentewet of van enige andere wet of wettelijke regeling van overeenkomstige toepassing worden verklaard, worden in die artikelen voor de gemeente, de raad, het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester achtereenvolgens gelezen de Veiligheidsregio Fryslân, het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter.	Wijzigen topstructuur. Term algemeen directeur verwijderen, vervangen door directie. Toevoegen burgemeester als tegenhanger van de voorzitter.
Artikel 10 Samenstelling 1. Het dagelijks bestuur bestaat uit: a. de voorzitter van het algemeen bestuur b. de voorzitter van de agendacommissie Gezondheid en een lid aan te wijzen uit en door de agendacommissie Gezondheid	***Artikel 10 Samenstelling*** 1. Het dagelijks bestuur bestaat uit: a. de voorzitter van het algemeen bestuur; *b.* de voorzitter van de agendacommissie Gezondheid, de plaatsvervangend voorzitter en een lid aan te wijzen uit en door de agendacommissie Gezondheid;	Er is een zesde bestuurslid benoemd in het dagelijks bestuur.
Artikel 19 De secretaris 1. De algemeen directeur is secretaris van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. 2. De secretaris staat het algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de voorzitter bij in de uitoefening van hun taak terzijde en is in de vergaderingen van het algemeen en dagelijks bestuur aanwezig.	***Artikel 19 De secretaris*** 1. De directeur veiligheid of directeur gezondheid is secretaris van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. 2. De secretaris staat het algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de voorzitter bij in de uitoefening van hun	Wijzigen topstructuur. Term algemeen directeur vervangen.

3. De secretaris ondertekent namens het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur alle uitgaande stukken. 4. De algemeen directeur wordt door een ambtelijk secretaris bijgestaan. ***5.*** Het dagelijks bestuur voorziet in de plaatsvervanging van de secretaris.	taak terzijde en is in de vergaderingen van het algemeen en dagelijks bestuur aanwezig. 3. De secretaris ondertekent namens het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur alle uitgaande stukken. 4. De secretaris wordt door een ambtelijk secretaris bijgestaan. 5. Het dagelijks bestuur voorziet in de plaatsvervanging van de secretaris.	
Artikel 25 Algemeen directeur/directieteam 1. De leiding van de ambtelijke organisatie berust bij de algemeen directeur. 2. De algemeen directeur wordt bij zijn werkzaamheden ondersteund door een in te stellen directieteam. 3. De taken en bevoegdheden van de algemeen directeur, alsmede de samenstelling, taken en bevoegdheden van het directieteam zijn vastgelegd in de door het dagelijks bestuur vast te stellen organisatieverordening overeenkomstig artikel 13 van deze regeling.	***Artikel 25 directie/directieteam*** 1. De leiding van de ambtelijke organisatie berust bij de directie. 2. De directie wordt bij zijn werkzaamheden ondersteund door een in te stellen directieteam. 3. De taken en bevoegdheden van de directie, alsmede de samenstelling, taken en bevoegdheden van het directieteam zijn vastgelegd in de door het dagelijks bestuur vast te stellen organisatieverordening overeenkomstig artikel 13 van deze regeling. 4. De directie stelt een huishoudelijk reglement vast waarin de taken en werkwijze van de directie en het directieteam worden vastgelegd. Het dagelijks bestuur ontvangt het huishoudelijk reglement ter informatie.	Algemeen directeur en directieteam vervangen door directie.
Artikel 26 Overig personeel 1. Het dagelijks bestuur benoemt, schorst en ontslaat de algemeen directeur en de leden van het directieteam, voor zover wettelijke bepalingen dit toestaan. 2. Benoeming, schorsing en ontslag van het overige personeel wordt gemandateerd aan de algemeen directeur. 3. Het dagelijks bestuur kan voor het personeel de nodige instructies vaststellen. 4. Voor het personeel, daaronder begrepen de algemeen directeur en de leden van het directieteam, zijn van toepassing de Collectieve Arbeidsvoorwaarden Regeling (CAR) en de Uitwerkingsovereenkomst (UWO).	***Artikel 26 Overig personeel*** 1. Het algemeen bestuur benoemt, schorst en ontslaat de directeur veiligheid en de directeur gezondheid, 2. Benoeming, schorsing en ontslag van het overige personeel wordt gemandateerd aan de directeur veiligheid en de directeur gezondheid. 3. Het dagelijks bestuur kan voor het personeel de nodige instructies vaststellen. 4. Voor het personeel, daaronder begrepen de directie en de leden van het directieteam, zijn van toepassing de Collectieve Arbeidsvoorwaarden Regeling Veiligheidsregio's (CAR) en de Uitwerkingsovereenkomst Veiligheidsregio's (UWO) of de vervanger van deze regeling.	

Artikel 39 Inwerkingtreding Deze gewijzigde regeling treedt in werking met ingang van 1 juli 2024.	***Artikel 39 Inwerkingtreding*** Deze gewijzigde regeling treedt in werking met ingang van 1 juli 2026.	
	In de volgende bepalingen wordt de interpunctie hersteld: overwegende dat, gelet op, artikel 1, artikel 3, artikel 4, artikel 7, artikel 10, artikel 11, artikel 15 en artikel 18.	

MEV052025

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING VEILIGHEIDSREGIO FRYSLÂN

De colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten Achtkarspelen, Ameland, Dantumadiel, De Fryske Marren, Harlingen, Heerenveen, Leeuwarden, Noardeast-Fryslân, Ooststellingwerf, Opsterland, Schiermonnikoog, Smallingerland, Súdwest-Fryslân, Terschelling, Tytsjerksteradiel, Vlieland, Waadhoeke en Weststellingwerf

gelezen:

- het voorstel van het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Fryslân van 14 maart 2024;

overwegende dat:

- er door herindeling in de regio Fryslân een nieuwe gemeente is ontstaan
- de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân voor het laatst gewijzigd is per 1 januari 2019
- wijziging van de Wet gemeenschappelijke regeling op 1 juli 2022 aanleiding is om de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân te wijzigen

gelet op:

- de Wet veiligheidsregio's
- de Gemeentewet;
- de Wet gemeenschappelijke regelingen
- de Wet publieke gezondheid

met toestemming van:

- de gemeenteraden conform artikel 1, lid 4 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

B E S L U I T E N:

De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân te wijzigen waarmee de regeling als volgt komt te luiden:

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

1. In deze gemeenschappelijke regeling wordt verstaan onder:
   a. de regeling: de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân
   b. het openbaar lichaam: als bedoeld in artikel 2, lid 1 van deze regeling
   c. de regio: het openbaar lichaam
   d. gemeenten: de aan deze regeling deelnemende gemeenten
   e. de raden: de raden van de deelnemende gemeenten
   f. de colleges: de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten
   g. de burgemeesters: de burgemeesters van de deelnemende gemeenten
   h. gedeputeerde staten: gedeputeerde staten van de provincie Fryslân
   i. de wet: de Wet veiligheidsregio's
   j. de Wgr: de Wet gemeenschappelijke regelingen
   k. Agendacommissie gezondheid: de door het algemeen bestuur ingestelde commissie als bedoeld in artikel 18 van deze regeling
   l. Agendacommissie veiligheid: de door het algemeen bestuur ingestelde commissie als bedoeld in artikel 18 van deze regeling
   m. Bestuurscommissie gezondheid: de door het algemeen bestuur ingestelde commissie als bedoeld in artikel 18 van deze regeling
   n. Bestuurscommissie veiligheid: de door het algemeen bestuur ingestelde commissie als bedoeld in artikel 18 van deze regeling

o. de algemeen directeur: de hoogst leidinggevende van het openbaar lichaam als bedoeld in artikel 25 van deze regeling
p. het werkgebied: het gebied als bedoeld in artikel 8 van de wet
q. personeel: het personeel in dienst van het openbaar lichaam.

2. Waar in deze regeling artikelen van de Gemeentewet of van enige andere wet of wettelijke regeling van overeenkomstige toepassing worden verklaard, worden in die artikelen voor de gemeente, de raad, het college van burgemeester en wethouders achtereenvolgens gelezen de Veiligheidsregio Fryslân, het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter.

Artikel 2 Het openbaar lichaam

1. Er is een openbaar lichaam, genaamd Veiligheidsregio Fryslân.
2. Het openbaar lichaam bezit rechtspersoonlijkheid en is gevestigd te Leeuwarden.
3. Het gebied waarvoor deze regeling geldt betreft het gezamenlijke grondgebied van de deelnemende gemeenten.

Artikel 3 Bestuursorganen

1. De regio kent de volgende bestuursorganen:

- het algemeen bestuur
- het dagelijks bestuur
- de voorzitter.

2. Het algemeen bestuur kan overeenkomstig de artikelen 24, 24a en 25 Wgr commissies instellen.

HOOFDSTUK 2 BELANGEN, TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Artikel 4 Belangen

De regio heeft tot doel het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de gemeenten op de terreinen van:

a. publieke gezondheidszorg
b. brandweerzorg
c. geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen
d. rampenbestrijding en crisisbeheersing
e. het bevorderen van de multidisciplinaire samenwerking en de coördinatie in de uitvoering van rampenbestrijding en crisisbeheersing
f. het in stand houden en beheren van de meldkamerfunctie
g. het zijn van een platform voor samenwerking voor aan hulpverlening gelieerde diensten, partners dan wel organisaties en andere openbare lichamen.

Artikel 5 Taken en bevoegdheden

Bij deze regeling worden aan het algemeen bestuur overgedragen:
a. de taken en bevoegdheden conform artikel 10 van de wet;
b. de taken en bevoegdheden tot het instellen en het in stand houden van de regionale gezondheidsdienst conform artikel 14 van de Wet publieke gezondheid;
c. de taken en bevoegdheden conform artikel 5, tweede lid, onder a tot en met d en artikel 6b, derde lid van de Wet publieke gezondheid;
d. de taken en bevoegdheden tot het verschaffen van de mogelijkheid tot het doen schouwen van lijken conform artikel 4 van de Wet op de lijkbezorging;
e. het opzetten en beheren van gemeenschappelijke pools (expertteams) van ambtenaren voor met name benoemde functies ten behoeve van de lokale uitvoering van de gemeentelijke processen;
f. het (doen) opstellen en bijhouden van de geregionaliseerde draaiboeken voor de gemeentelijke processen;
g. het aanbieden van een opleidings- en oefenprogramma en het registreren van de geoefendheid van de ambtenaren die in de onder sub. a genoemde pools zijn participeren.

Artikel 6 Dienstverlening

1. De regio is bevoegd tot het verrichten van diensten voor een of meer deelnemende gemeenten en/of derden.
2. De dienstverlening geschiedt op basis van een overeenkomst tussen de regio en de gemeenten(n) en/of derden die het aangaat dan wel aangaan. In deze overeenkomst wordt neergelegd welke prestaties de regio zal leveren, de kosten die daarvoor in rekening worden gebracht en de voorwaarden waaronder tot dienstverlening wordt overgegaan en de beëindiging daarvan.

Artikel 6a Deelname privaatrechtelijke rechtspersonen

1. Het algemeen bestuur kan tot oprichting besluiten van en de deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen.
2. De oprichting moet in het bijzonder aangewezen worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang.
3. Het besluit wordt niet genomen dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten een ontwerp besluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenking ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.

HOOFDSTUK 3 HET ALGEMEEN BESTUUR

Artikel 7 Samenstelling

1. Het algemeen bestuur van de regio bestaat overeenkomstig artikel 11, lid 1, van de wet, uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten.
2. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt zodra een lid ophoudt burgemeester te zijn van de gemeente die hij vertegenwoordigt.
3. Een lid van het algemeen bestuur wordt bij verhindering vertegenwoordigd op de wijze zoals is bepaald in artikel 77, eerste lid, van de Gemeentewet.
4. De hoofdofficier van justitie en de voorzitter van het waterschap, dat binnen het werkgebied van de regio is gelegen, worden gelet op artikel 12, lid 1, van de wet uitgenodigd deel te nemen aan de vergaderingen van het algemeen bestuur.
5. De commissaris van de Koning wordt gelet op artikel 13 van de wet uitgenodigd om bij de vergaderingen van het algemeen bestuur van de regio aanwezig te zijn. De commissaris kan zich laten vertegenwoordigen.
6. De voorzitter van de regio nodigt gelet op artikel 12, lid 2 van de wet andere functionarissen wiens aanwezigheid in verband met de te behandelen onderwerpen van belang is, uit deel te nemen aan de vergaderingen van het algemeen bestuur.

Artikel 8 Taken en bevoegdheden

1. Alle opgedragen taken en bevoegdheden in het kader van deze regeling, die niet aan het dagelijks bestuur zijn opgedragen, behoren aan het algemeen bestuur.
2. Het algemeen bestuur kan besluiten tot een verdere toedeling van bevoegdheden aan het dagelijks bestuur.
3. Van de verdere toedeling van bevoegdheden aan het dagelijks bestuur zijn in ieder geval uitgezonderd de besluiten genoemd in artikel 25, lid 3 Wgr.

Artikel 9 Werkwijze

1. Het algemeen bestuur vergadert jaarlijks tenminste tweemaal en voorts zo dikwijls de voorzitter of het dagelijks bestuur dit nodig oordeelt, of – binnen een termijn van drie weken nadat het schriftelijke verzoek is gedaan – indien tenminste 1/5 deel van het aantal leden dat onder opgaaf van de te behandelen onderwerpen schriftelijk verzoeken.
2. Het algemeen bestuur stelt een reglement van orde vast voor zijn vergaderingen en overige werkzaamheden.
3. Het reglement als bedoeld in het tweede lid wordt aan de deelnemende gemeenten toegezonden.
4. De uitnodiging voor de vergadering gaat uit van de voorzitter. De uitnodiging gaat vergezeld van een agenda met daarbij behorende stukken.
5. De agenda en de daarbij behorende stukken worden, bijzondere omstandigheden daargelaten, ten minste 14 dagen voor de vergadering van het algemeen bestuur gepubliceerd.
6. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar. De deuren worden gesloten wanneer een vijfde van de aanwezige leden daarom verzoekt of de voorzitter het nodig

oordeelt. Het algemeen bestuur beslist vervolgens of met gesloten deuren zal worden vergaderd en wie, naast de leden van het algemeen bestuur, aanwezig mogen zijn bij die vergadering.

7. In een besloten vergadering kan niet worden besloten over:
   a. beleidsplannen
   b. de begroting
   c. de rekening
   d. het wijzigen van deze regeling
   e. een liquidatieplan
   f. tarieven
   g. rechtspositieregeling
   h. regelingen met andere openbare lichamen.
8. Het algemeen bestuur beslist bij meerderheid van stemmen (ieder lid één stem). Indien de stemmen staken geeft de stem van de voorzitter de doorslag.

Artikel 9a Zienswijzen

1. Het algemeen bestuur besluit om, voorafgaand aan het nemen van een besluit met grote financiële, politieke of maatschappelijke impact, de raden van de gemeenten in de gelegenheid te stellen om een zienswijze naar voren te brengen.
2. Het algemeen bestuur biedt de raden de termijn van minimaal acht weken voor het naar voren brengen van een zienswijze.
3. Voorafgaande aan het nemen van het besluit waarover de zienswijze gegeven is stelt het algemeen bestuur de raden van de gemeenten schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijze, bedoeld in het eerste lid, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.

Artikel 9b Burgerparticipatie

Ingezetenen van de deelnemende gemeenten en belanghebbenden worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van deze regeling betrokken, voor zover dat bij of krachtens wet vereist is, of voor zover door het bestuur bepaald.

HOOFDSTUK 4 HET DAGELIJKS BESTUUR

Artikel 10 Samenstelling

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit:
   a. de voorzitter van het algemeen bestuur;
   b. de voorzitter van de agendacommissie Gezondheid en een lid aan te wijzen uit en door de agendacommissie Gezondheid;
   c. de voorzitter van de agendacommissie Veiligheid en een lid aan te wijzen uit en door de agendacommissie Veiligheid. Indien de voorzitter van de agendacommissie en de voorzitter van het algemeen bestuur dezelfde persoon zijn dan is de plaatsvervangend voorzitter van de agendacommissie Veiligheid eveneens lid van het dagelijks bestuur.
2. De voorzitter van het algemeen bestuur is ook voorzitter van het dagelijks bestuur.
3. De voorzitter heeft de leiding tijdens de vergadering van het dagelijks bestuur.
4. De zittingsperiode van de leden van het dagelijks bestuur loopt gelijk met de looptijd van de raden.
5. De leden van het dagelijks bestuur blijven hun functie waarnemen totdat in hun opvolging is voorzien.
6. Indien tussentijds een plaats van een lid openvalt, wordt zo spoedig mogelijk een nieuw lid benoemd. Dit lid maakt de nog resterende periode van zijn voorganger af.

Artikel 11 Taken en bevoegdheden

Het dagelijks bestuur is belast met onder andere:

a. de voorbereiding van alles waarover in de vergadering van het algemeen bestuur zal worden beraadslaagd en besloten;
b. de uitvoering van de besluiten van het algemeen bestuur;
c. het nemen van alle conservatoire maatregelen, zowel in als buiten rechte, en het doen van alles wat nodig is ter voorkoming van verjaren en verlies van recht of bezit;
d. het uitvoeren van de taken voortvloeiend uit de bij deze regeling opgedragen bevoegdheden;
e. het uitvoeren van de taken voortvloeiend uit de opgedragen bevoegdheden overeenkomstig artikel 8, lid van deze regeling.

Artikel 12 Werkwijze en vergaderorde

1. Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls de voorzitter dit nodig oordeelt, of zulks schriftelijk door één lid onder opgave van de te behandelen onderwerpen wordt verzocht.
2. In de eerste vergadering van elke zittingsperiode stelt het dagelijks bestuur een taakverdeling voor zijn leden vast en doet daarvan mededeling aan het algemeen bestuur.
3. Het dagelijks bestuur beslist bij meerderheid van stemmen (ieder lid één stem).
4. Op uitnodiging van de voorzitter kunnen overige adviseurs de vergadering bijwonen.
5. Het dagelijks bestuur kan een reglement van orde vaststellen voor zijn vergaderingen en overige werkzaamheden.

Artikel 13 Regelen van de organisatie

1. Teneinde een doelmatige taakuitoefening van de regio te bevorderen draagt het dagelijks bestuur zorg voor een organisatieverordening.
2. De organisatieverordening dient in elk geval te bevatten:
   a. de taken, structuur en werkwijze van de ambtelijke organisatie;
   b. de mandaten aan de functionarissen in dienst van de regio.
3. De organisatieverordening wordt ter kennisneming toegezonden aan het algemeen bestuur.

HOOFDSTUK 5 DE VOORZITTER

Artikel 14 Voorzitter algemeen bestuur

1. De voorzitter van het algemeen bestuur is, overeenkomstig artikel 11, lid 2 van de wet, bij koninklijk besluit, gehoord het algemeen bestuur, benoemd uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten.
2. Het algemeen bestuur wijst een van zijn leden aan die de voorzitter bij afwezigheid vervangt.
3. De voorzitter vertegenwoordigt de regio in en buiten rechte.

Artikel 15 Rol van de voorzitter bij bovenlokale rampen en crises

1. In geval van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, is de voorzitter ten behoeve van de rampenbestrijding en crisisbeheersing in de betrokken gemeenten bij uitsluiting bevoegd toepassing te geven aan:
   a. de artikelen 4 tot en met 7 van de wet
   b. de artikel 172 tot en met 177 van de Gemeentewet, met uitzondering van artikel 176, derde tot en met zesde lid
   c. de artikelen 11, 14, eerste lid, 56, eerste en vierde lid, en 62 van de Politiewet 2012
   d. de artikelen 5 tot en met 9 van de Wet openbare manifestaties.
2. De voorzitter roept een regionaal beleidsteam bijeen, dat bestaat uit de burgemeesters van de gemeenten die betrokken zijn of dreigen te worden bij de ramp of crisis, alsmede uit de hoofdofficier van justitie. De voorzitter van elk direct betrokken waterschap wordt uitgenodigd deel uit te maken van het beleidsteam.
3. De voorzitter wijst een regionaal operationeel leider aan, die is belast met de leiding van een regionaal operationeel team, dat bestaat uit leidinggevenden van de betrokken diensten. De regionaal operationeel leider neemt deel aan de vergaderingen van het regionaal beleidsteam. De voorzitter van de regio nodigt voorts de functionarissen wier aanwezigheid in verband met de omstandigheden van belang is, deel te nemen aan de vergaderingen.
4. Tenzij de vereiste spoed zich daartegen verzet, neemt de voorzitter geen besluiten met toepassing van de in het eerste lid genoemde artikelen dan nadat hij het regionaal beleidsteam daarover heeft geraadpleegd. Een burgemeester kan in het regionaal beleidsteam schriftelijk bezwaar doen aantekenen, indien hij van mening is dat een voorgenomen besluit het belang van zijn gemeente onevenredig schaadt.
5. De voorzitter geeft de regionaal operationeel leider de bevelen die hij nodig acht in verband met de uitvoering van de door hem genomen besluiten.
6. Zodra de omstandigheden het toelaten, ontbindt de voorzitter het regionaal beleidsteam.

Artikel 16 Verantwoording aan de gemeenteraad

1. De voorzitter brengt na afloop van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, in overeenstemming met de burgemeesters die deel uitmaakten van het regionaal beleidsteam, schriftelijk verslag uit aan de raden van de getroffen gemeenten over het verloop van de

gebeurtenissen en de besluiten die hij heeft genomen. Hij vermeldt daarbij of een burgemeester gebruik heeft gemaakt van de bevoegdheid schriftelijk bezwaar aan te tekenen.
2. De voorzitter beantwoordt, in overeenstemming met de burgemeesters die deel uitmaakten van het regionaal beleidsteam, schriftelijk de vragen die de raden na ontvangst van het verslag stellen.
3. De voorzitter verstrekt in een raad van een gemeente mondelinge inlichtingen over de besluiten, bedoeld in het eerste lid, indien de betreffende raad daarom verzoekt.

HOOFDSTUK 6 COMMISSIES

Artikel 17 Commissies
Het algemeen bestuur kan, met in acht neming van de bepalingen in de artikelen 24, 24a en 25 van de Wgr, bij verordening commissies instellen.

Artikel 18 Agenda- en bestuurscommissies
Het algemeen bestuur besluit in elk geval, overeenkomstig artikel 25 Wgr, tot de instelling van de navolgende commissies:
a. Agendacommissie Gezondheid
b. Agendacommissies Veiligheid
c. Bestuurscommissie Gezondheid
d. Bestuurscommissie Veiligheid.

HOOFDSTUK 7 DE SECRETARIS

Artikel 19 De secretaris
1. De algemeen directeur is secretaris van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
2. De secretaris staat het algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de voorzitter bij in de uitoefening van hun taak terzijde en is in de vergaderingen van het algemeen en dagelijks bestuur aanwezig.
3. De secretaris ondertekent namens het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur alle uitgaande stukken.
4. De algemeen directeur wordt door een ambtelijk secretaris bijgestaan.
5. Het dagelijks bestuur voorziet in de plaatsvervanging van de secretaris.

HOOFDSTUK 8 INLICHTINGEN, VERANTWOORDING EN ONTSLAG

Artikel 20 Het dagelijks bestuur en de voorzitter ten opzichte van het algemeen bestuur
1. De leden van het dagelijks bestuur zijn, tezamen en ieder afzonderlijk, aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hen gevoerde bestuur.
2. Zij geven ongevraagd aan het algemeen bestuur alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het dagelijks bestuur te voeren en gevoerde bestuur nodig is.
3. Zij geven – tezamen dan wel afzonderlijk – aan het algemeen bestuur, wanneer dit bestuur of één of meer leden daarvan hierom verzoekt, alle gevraagde inlichtingen.
4. Een lid van het dagelijks bestuur kan door het algemeen bestuur worden ontslagen, indien dit lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit. In dit geval zijn de artikelen 49 en 50 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.
5. Het bepaalde in het eerste tot en met het derde lid is van overeenkomstige toepassing op de voorzitter voor het door hem gevoerde bestuur.

Artikel 21 Het algemeen en het dagelijks bestuur ten opzichte van colleges
1. Het algemeen en het dagelijks bestuur geven aan de colleges van de deelnemende gemeenten ongevraagd alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is.
2. Het algemeen en het dagelijks bestuur verstrekken aan de colleges van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen die door één of meer leden van die colleges worden verlangd.

Artikel 22 De leden van het algemeen bestuur ten opzichte van colleges
1. Een lid van het algemeen bestuur verschaft het college waarvan dit lid deel uitmaakt, alle inlichtingen, die door dat college of door één of meer leden van dat college worden verlangd

en wel op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van dat college aangegeven wijze.
2. Een lid van het algemeen bestuur is het college waarvan dit lid deel uitmaakt verantwoording verschuldigd voor het door hem in dat bestuur gevoerde beleid en wel op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van dat college aangegeven wijze.

Artikel 23 Het algemeen en dagelijks bestuur ten opzichte van raden
1. Het algemeen en het dagelijks bestuur geven aan de raden van de deelnemende gemeenten ongevraagd alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is.
2. Het algemeen en het dagelijks bestuur verstrekken aan de raden van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen die door een of meer leden van die raden worden verlangd.

Artikel 24 De leden van het algemeen bestuur ten opzichte van raden
1. Een lid van het algemeen bestuur verschaft aan de raad van zijn gemeente alle inlichtingen, die door die raad of door één of meer leden van die raad worden verlangd en wel op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van die raad aangegeven wijze.
2. Een lid van het algemeen bestuur is aan de raad van zijn gemeente verantwoording verschuldigd voor het door hem in dat bestuur gevoerde beleid en wel op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van die raad aangegeven wijze.

HOOFDSTUK 9 DE AMBTELIJKE ORGANISATIE

Artikel 25 Algemeen directeur/directieteam
1. De leiding van de ambtelijke organisatie berust bij de algemeen directeur.
2. De algemeen directeur wordt bij zijn werkzaamheden ondersteund door een in te stellen directieteam.
3. De taken en bevoegdheden van de algemeen directeur, alsmede de samenstelling, taken en bevoegdheden van het directieteam zijn vastgelegd in de door het dagelijks bestuur vast te stellen organisatieverordening overeenkomstig artikel 13 van deze regeling.

Artikel 26 Overig personeel
1. Het dagelijks bestuur benoemt, schorst en ontslaat de algemeen directeur en de leden van het directieteam, voor zover wettelijke bepalingen dit toestaan.
2. Benoeming, schorsing en ontslag van het overige personeel wordt gemandateerd aan de algemeen directeur.
3. Het dagelijks bestuur kan voor het personeel de nodige instructies vaststellen.
4. Voor het personeel, daaronder begrepen de algemeen directeur en de leden van het directieteam, zijn van toepassing de Collectieve Arbeidsvoorwaarden Regeling (CAR) en de Uitwerkingsovereenkomst (UWO).

HOOFDSTUK 10 FINANCIELE BEPALINGEN

Artikel 27 Administratie en controle
Het algemeen bestuur stelt regels vast met betrekking tot de organisatie van de financiële administratie en van het beheer van de geldmiddelen, met inachtneming van de artikelen 212 tot en met 215 van de Gemeentewet.

Artikel 28 Meerjarig financieel kader
1. Het dagelijks bestuur biedt jaarlijks voor 1 januari de colleges en de raden een ontwerp financieel kader aan voor het tweede daarop volgende dienstjaar, alsmede voor ten minste drie op dat dienstjaar aansluitende jaren. In dit kader worden de ontwikkelingen met betrekking tot de opgedragen taken beschreven en de financiële consequenties daarvan aangegeven. Dit kader is daarmee de opmaat voor de op te stellen begroting en meerjarenraming.
2. De raden kunnen over het meerjarig financieel kader het dagelijks bestuur van hun zienswijze doen blijken. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren bij het ontwerp meerjarig financieel kader, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden. Het dagelijks bestuur stelt de raden van de deelnemende gemeenten voorafgaande aan het vaststellen van het meerjarig

financieel kader in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.
3. Het algemeen bestuur stelt het meerjarig financieel kader vast voor 15 maart van het jaar, voorafgaand aan die jaren, waarvoor het meerjarig financieel kader de opmaat is.

Artikel 29 Begroting en meerjarenraming

1. Het dagelijks bestuur biedt jaarlijks een ontwerpbegroting voor het volgend dienstjaar, alsmede een meerjarenraming voor ten minste drie op dat dienstjaar aansluitende jaren aan. De ramingen in de ontwerpbegroting en de meerjarenraming worden toegelicht. Zowel de ontwerpbegroting als de meerjarenraming worden twaalf weken voordat zijn aan het algemeen bestuur worden aangeboden door het dagelijks bestuur toegezonden aan de raden.
2. De ontwerpbegroting wordt door de zorg van de colleges voor een ieder ter inzage gelegd en tegen betaling van de kosten algemeen verkrijgbaar gesteld. Artikel 190 lid 2 van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.
3. De raden kunnen over de ontwerpbegroting en de meerjarenraming het dagelijks bestuur van hun zienswijze doen blijken. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden. Het dagelijks bestuur stelt de raden van de deelnemende gemeenten voorafgaande aan het vaststellen van de ontwerpbegroting in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.
4. Terstond na de vaststelling zendt het algemeen bestuur, zo nodig, de begroting en de meerjarenraming aan de raden. Deze kunnen van hun zienswijze doen blijken bij gedeputeerde staten.
5. Het dagelijks bestuur zendt de begroting en de meerjarenraming binnen twee weken doch in ieder geval voor 15 juli aan gedeputeerde staten.
6. In de begroting wordt voor elke gemeente voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft de verschuldigde bijdrage aangegeven.
7. De bijdrage volgens de begroting van een bij contract opgedragen uitvoerende taak wordt berekend op basis van de kostprijs welke aan die uitvoerende taak ten grondslag ligt.
8. Het bepaalde in het derde en het vijfde lid van dit artikel is mede van toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting. Hiervan zijn uitgezonderd wijzigingen van de begroting die niet leiden tot wijziging van de gemeentelijke bijdrage of wijzigingen die geen wijziging van beleid inhouden.

Artikel 30 Bijdragen van de gemeenten

1. In de begroting wordt aangegeven welke bijdrage elke deelnemende gemeente verschuldigd is voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft. Voor zover daarover bij specifieke taken geen afwijkend besluit is genomen door het algemeen bestuur, wordt als verdeelsleutel gehanteerd het aantal inwoners volgens de door het Centraal Bureau voor de Statistiek openbaar gemaakte bevolkingscijfers per 1 januari van het jaar, voorafgaande aan dat, waarvoor de bijdrage verschuldigd is.
2. De deelnemende gemeenten betalen elke maand voor de 16^{e} van die maand 1/12 deel van de verschuldigde bijdrage.
3. De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat de regio te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen.

Artikel 31 Jaarrekening

1. Het dagelijks bestuur biedt de rekening over het afgelopen jaar en het jaarverslag, daarbij gevoegd de accountantsverklaring, bedoeld in artikel 213, derde lid van de Gemeentewet, het verslag van bevindingen, bedoeld in artikel 213, vierde lid van de Gemeentewet, en de verslagen bedoeld in artikel 213a, tweede lid van de Gemeentewet jaarlijks voor 1 april ter vaststelling aan het algemeen bestuur aan onder gelijktijdige toezending aan de raden van de gemeenten.
2. De raden van de gemeenten kunnen binnen acht weken na toezending bij het algemeen bestuur hun zienswijze over de jaarrekening naar voren brengen. Het algemeen bestuur stelt de raden van de deelnemende gemeenten voorafgaande aan het vaststellen van de jaarrekening in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.
3. Het algemeen bestuur stelt de jaarrekening vast voor 15 juli, volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft.

4. Zij wordt binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval voor 15 juli, met alle bijbehorende stukken en het jaarverslag aan gedeputeerde staten aangeboden.
5. Vaststelling van de jaarrekening strekt het dagelijks bestuur tot décharge, behoudens later in rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden.

Artikel 32 Bestemming van het resultaat over het boekjaar

1. Uit de jaarrekening blijkt het werkelijke saldo over het boekjaar, en het voorstel van het dagelijks bestuur voor bestemming van dit saldo. Dit voorstel wordt tezamen met de jaarrekening ter zienswijze voorgelegd, conform artikel 31, lid 1. Het algemeen bestuur stelt de resultaatbestemming gelijktijdig met de jaarrekening vast.
2. Indien uit de vastgestelde resultaatbestemming een nadere verrekening met de deelnemende gemeenten blijkt, dan vindt deze plaats binnen een maand na vaststelling van de jaarrekening. Deze verrekening vindt plaats conform de verdeelsleutel die is vastgesteld voor het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft.

HOOFDSTUK 12 HET ARCHIEF

Artikel 33 Het archief

1. Het dagelijks bestuur is belast met de zorg voor de archiefbescheiden van de regio en haar organen, overeenkomstig een door het algemeen bestuur vast te stellen regeling. Deze regeling wordt gedeputeerde staten medegedeeld.
2. De secretaris is belast met het beheer van de archiefbescheiden, bedoeld in het eerste lid, overeenkomstig de door het dagelijks bestuur vast te stellen nadere regeling.
3. Voor de bewaring van de op grond van artikel 12 van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden wijst het dagelijks bestuur een archiefbewaarplaats aan.
4. De beheerder van de in het vorige lid aan te wijzen archiefbewaarplaats oefent overeenkomstig de regeling als bedoeld in het eerste lid toezicht uit op het beheer van de archiefbescheiden van de regio en haar organen, voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar een archiefbewaarplaats.

HOOFDSTUK 13 TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING EN OPHEFFING

Artikel 34 Toetreding

1. Toetreding van gemeenten tot deze regeling is slechts mogelijk na wijziging van de indeling van gemeenten in regio's als bedoeld is artikel 8 van de wet.
2. Het algemeen bestuur regelt de gevolgen van de toetreding en kan voorwaarden verbinden aan de toetreding.

Artikel 34a Uittreding

1. Uittreding van gemeenten uit deze regeling is slechts mogelijk na wijziging van de indeling van gemeenten in regio's als bedoeld is in artikel 8 van de wet.
2. Het college dat moet uittreden doet een verzoek hiertoe aan de voorzitter. De voorzitter zendt het verzoek onverwijld aan het algemeen bestuur.
3. Het uittredende college en het dagelijks bestuur doen gezamenlijk een voorstel voor de gevolgen van de uitreding. Onder de gevolgen van de uittreding worden verstaan de financiële-, juridische-, personele- en organisatorische consequenties die het directe gevolg zijn van de uittreding.
4. Het voorstel bevat in ieder geval de vergoeding van de berekenbare kosten die rechtstreeks het gevolg zijn van de uittreding.
5. Indien er als gevolg van de uittreding personele consequenties zijn, dient daarvoor een sociaal statuut te worden vastgesteld.
6. De uittreding vindt plaats nadat de colleges in meerderheid hebben ingestemd met het voorstel inzake de gevolgen en daarmee de uittreding zelf, waarbij in ieder geval het uittredende college moet instemmen.

Artikel 35 Wijziging

1. Zowel het algemeen bestuur, op voorstel van het dagelijks bestuur, als de colleges van de deelnemende gemeenten kunnen voorstellen doen tot wijziging van de regeling.
2. De regeling kan worden gewijzigd bij een daartoe strekkend besluit van de colleges, onder gelijktijdige toestemming van de raden, van tenminste tweederde van de deelnemende

gemeenten. Voor wijzigingen in hoofdstuk 2 van deze regeling is een daartoe strekkend besluit van alle colleges, onder gelijktijdige toestemming van de raden, noodzakelijk.

Artikel 36 Opheffing

1. Deze regeling kan slechts worden opgeheven na het vervallen van de verplichting tot samenwerking als bedoeld in de wet.
2. Ingeval van opheffing van de regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en stelt daarvoor de nodige regelen. Hierbij kan van de bepalingen van de regeling worden afgeweken.
3. Zo nodig blijven de organen van het samenwerkingsverband ook na het tijdstip van opheffing in functie, totdat de liquidatie is voltooid.

HOOFDSTUK 14 SLOTBEPALINGEN

Artikel 37 Duur van de regeling
De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 38 Evaluatie
Het algemeen bestuur draagt ervoor zorg dat de regeling periodiek, doch tenminste één maal per vier jaar wordt geëvalueerd.

Artikel 39 Inwerkingtreding
Deze gewijzigde regeling treedt in werking met ingang van 1 juli 2024.

Artikel 40 Titel
De regeling wordt aangehaald als ‘Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân’.

Aldus vastgesteld in de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de deelnemende gemeenten, voor deze,

Voorzitter Veiligheidsregio Fryslân,

S. Van Haersma Buma

Secretaris Veiligheidsregio Fryslân,

W. Kleinhuis

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING VEILIGHEIDSREGIO FRYSLÂN

De colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten Achtkarspelen, Ameland, Dantumadiel, De Fryske Marren, Harlingen, Heerenveen, Leeuwarden, Noardeast-Fryslân, Ooststellingwerf, Opsterland, Schiermonnikoog, Smallingerland, Súdwest-Fryslân, Terschelling, Tytsjerksteradiel, Vlieland, Waadhoeke en Weststellingwerf

gelezen:

- het voorstel van het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Fryslân van @@@@ 2025;

overwegende dat:

- de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân voor het laatst gewijzigd is per 1 juli 2024;
- wijziging van de topstructuur aanleiding is om de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân te wijzigen;

gelet op:

- de Wet veiligheidsregio's;
- de Gemeentewet;
- de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- de Wet publieke gezondheid;

met toestemming van:

- de gemeenteraden conform artikel 1, lid 4 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

B E S L U I T E N:

De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân te wijzigen waarmee de regeling als volgt komt te luiden:

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

1. In deze gemeenschappelijke regeling wordt verstaan onder:
   a. de regeling: de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân;
   b. het openbaar lichaam: als bedoeld in artikel 2, lid 1 van deze regeling;
   c. de regio: het openbaar lichaam;
   d. gemeenten: de aan deze regeling deelnemende gemeenten;
   e. de raden: de raden van de deelnemende gemeenten;
   f. de colleges: de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten;
   g. de burgemeesters: de burgemeesters van de deelnemende gemeenten;
   h. gedeputeerde staten: gedeputeerde staten van de provincie Fryslân;
   i. de wet: de Wet veiligheidsregio's;
   j. de Wgr: de Wet gemeenschappelijke regelingen;
   k. Agendacommissie gezondheid: de door het algemeen bestuur ingestelde commissie als bedoeld in artikel 18 van deze regeling;
   l. Agendacommissie veiligheid: de door het algemeen bestuur ingestelde commissie als bedoeld in artikel 18 van deze regeling;
   m. Bestuurscommissie gezondheid: de door het algemeen bestuur ingestelde commissie als bedoeld in artikel 18 van deze regeling;
   n. Bestuurscommissie veiligheid: de door het algemeen bestuur ingestelde commissie als bedoeld in artikel 18 van deze regeling;

o. directie: de directeur veiligheid en de directeur gezondheid;
p. het werkgebied: het gebied als bedoeld in artikel 8 van de wet;
q. personeel: het personeel in dienst van het openbaar lichaam.

2. Waar in deze regeling artikelen van de Gemeentewet of van enige andere wet of wettelijke regeling van overeenkomstige toepassing worden verklaard, worden in die artikelen voor de gemeente, de raad, het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester achtereenvolgens gelezen de Veiligheidsregio Fryslân, het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter.

Artikel 2 Het openbaar lichaam

1. Er is een openbaar lichaam, genaamd Veiligheidsregio Fryslân.
2. Het openbaar lichaam bezit rechtspersoonlijkheid en is gevestigd te Leeuwarden.
3. Het gebied waarvoor deze regeling geldt betreft het gezamenlijke grondgebied van de deelnemende gemeenten.

Artikel 3 Bestuursorganen

1. De regio kent de volgende bestuursorganen:
- het algemeen bestuur;
- het dagelijks bestuur;
- de voorzitter.

2. Het algemeen bestuur kan overeenkomstig de artikelen 24, 24a en 25 Wgr commissies instellen.

HOOFDSTUK 2 BELANGEN, TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Artikel 4 Belangen

De regio heeft tot doel het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de gemeenten op de terreinen van:

a. publieke gezondheidszorg;
b. brandweerzorg;
c. geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen;
d. rampenbestrijding en crisisbeheersing;
e. het bevorderen van de multidisciplinaire samenwerking en de coördinatie in de uitvoering van rampenbestrijding en crisisbeheersing;
f. het in stand houden en beheren van de meldkamerfunctie;
g. het zijn van een platform voor samenwerking voor aan hulpverlening gelieerde diensten, partners dan wel organisaties en andere openbare lichamen.

Artikel 5 Taken en bevoegdheden

Bij deze regeling worden aan het algemeen bestuur overgedragen:
a. de taken en bevoegdheden conform artikel 10 van de wet;
b. de taken en bevoegdheden tot het instellen en het in stand houden van de regionale gezondheidsdienst conform artikel 14 van de Wet publieke gezondheid;
c. de taken en bevoegdheden conform artikel 5, tweede lid, onder a tot en met d en artikel 6b, derde lid van de Wet publieke gezondheid;
d. de taken en bevoegdheden tot het verschaffen van de mogelijkheid tot het doen schouwen van lijken conform artikel 4 van de Wet op de lijkbezorging;
e. het opzetten en beheren van gemeenschappelijke pools (expertteams) van ambtenaren voor met name benoemde functies ten behoeve van de lokale uitvoering van de gemeentelijke processen;
f. het (doen) opstellen en bijhouden van de geregionaliseerde draaiboeken voor de gemeentelijke processen;
g. het aanbieden van een opleidings- en oefenprogramma en het registreren van de geoefendheid van de ambtenaren die in de onder sub. a genoemde pools zijn participeren.

Artikel 6 Dienstverlening

1. De regio is bevoegd tot het verrichten van diensten voor een of meer deelnemende gemeenten en/of derden.
2. De dienstverlening geschiedt op basis van een overeenkomst tussen de regio en de gemeenten(n) en/of derden die het aangaat dan wel aangaan. In deze overeenkomst wordt neergelegd welke prestaties de regio zal leveren, de kosten die daarvoor in rekening worden gebracht en de voorwaarden waaronder tot dienstverlening wordt overgegaan en de beëindiging daarvan.

Artikel 6a Deelname privaatrechtelijke rechtspersonen

1. Het algemeen bestuur kan tot oprichting besluiten van en de deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen.
2. De oprichting moet in het bijzonder aangewezen worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang.
3. Het besluit wordt niet genomen dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten een ontwerp besluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenking ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.

HOOFDSTUK 3 HET ALGEMEEN BESTUUR

Artikel 7 Samenstelling

1. Het algemeen bestuur van de regio bestaat overeenkomstig artikel 11, lid 1, van de wet, uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten.
2. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt zodra een lid ophoudt burgemeester te zijn van de gemeente die hij vertegenwoordigt.
3. Een lid van het algemeen bestuur wordt bij verhindering vertegenwoordigd op de wijze zoals is bepaald in artikel 77, eerste lid, van de Gemeentewet.
4. De hoofdofficier van justitie en de voorzitter van het waterschap, dat binnen het werkgebied van de regio is gelegen, worden gelet op artikel 12, lid 1, van de wet uitgenodigd deel te nemen aan de vergaderingen van het algemeen bestuur.
5. De commissaris van de Koning wordt gelet op artikel 13 van de wet uitgenodigd om bij de vergaderingen van het algemeen bestuur van de regio aanwezig te zijn. De commissaris kan zich laten vertegenwoordigen.
6. De voorzitter van de regio nodigt gelet op artikel 12, lid 2 van de wet andere functionarissen wiens aanwezigheid in verband met de te behandelen onderwerpen van belang is, uit deel te nemen aan de vergaderingen van het algemeen bestuur.

Artikel 8 Taken en bevoegdheden

1. Alle opgedragen taken en bevoegdheden in het kader van deze regeling, die niet aan het dagelijks bestuur zijn opgedragen, behoren aan het algemeen bestuur.
2. Het algemeen bestuur kan besluiten tot een verdere toedeling van bevoegdheden aan het dagelijks bestuur.
3. Van de verdere toedeling van bevoegdheden aan het dagelijks bestuur zijn in ieder geval uitgezonderd de besluiten genoemd in artikel 25, lid 3 Wgr.

Artikel 9 Werkwijze

1. Het algemeen bestuur vergadert jaarlijks tenminste tweemaal en voorts zo dikwijls de voorzitter of het dagelijks bestuur dit nodig oordeelt, of – binnen een termijn van drie weken nadat het schriftelijke verzoek is gedaan – indien tenminste 1/5 deel van het aantal leden dat onder opgaaf van de te behandelen onderwerpen schriftelijk verzoeken.
2. Het algemeen bestuur stelt een reglement van orde vast voor zijn vergaderingen en overige werkzaamheden.
3. Het reglement als bedoeld in het tweede lid wordt aan de deelnemende gemeenten toegezonden.
4. De uitnodiging voor de vergadering gaat uit van de voorzitter. De uitnodiging gaat vergezeld van een agenda met daarbij behorende stukken.
5. De agenda en de daarbij behorende stukken worden, bijzondere omstandigheden daargelaten, ten minste 14 dagen voor de vergadering van het algemeen bestuur gepubliceerd.
6. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar. De deuren worden gesloten wanneer een vijfde van de aanwezige leden daarom verzoekt of de voorzitter het nodig

oordeelt. Het algemeen bestuur beslist vervolgens of met gesloten deuren zal worden vergaderd en wie, naast de leden van het algemeen bestuur, aanwezig mogen zijn bij die vergadering.

7. In een besloten vergadering kan niet worden besloten over:
   a. beleidsplannen;
   b. de begroting;
   c. de rekening;
   d. het wijzigen van deze regeling;
   e. een liquidatieplan;
   f. tarieven;
   g. rechtspositieregeling;
   h. regelingen met andere openbare lichamen.
8. Het algemeen bestuur beslist bij meerderheid van stemmen (ieder lid één stem). Indien de stemmen staken geeft de stem van de voorzitter de doorslag.

Artikel 9a Zienswijzen

1. Het algemeen bestuur besluit om, voorafgaand aan het nemen van een besluit met grote financiële, politieke of maatschappelijke impact, de raden van de gemeenten in de gelegenheid te stellen om een zienswijze naar voren te brengen.
2. Het algemeen bestuur biedt de raden de termijn van minimaal acht weken voor het naar voren brengen van een zienswijze.
3. Voorafgaande aan het nemen van het besluit waarover de zienswijze gegeven is stelt het algemeen bestuur de raden van de gemeenten schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijze, bedoeld in het eerste lid, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.

Artikel 9b Burgerparticipatie

Ingezetenen van de deelnemende gemeenten en belanghebbenden worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van deze regeling betrokken, voor zover dat bij of krachtens wet vereist is, of voor zover door het bestuur bepaald.

HOOFDSTUK 4 HET DAGELIJKS BESTUUR

Artikel 10 Samenstelling

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit:
   a. de voorzitter van het algemeen bestuur;
   b. de voorzitter van de agendacommissie Gezondheid, de plaatsvervangend voorzitter en een lid aan te wijzen uit en door de agendacommissie Gezondheid;
   c. de voorzitter van de agendacommissie Veiligheid en een lid aan te wijzen uit en door de agendacommissie Veiligheid. Indien de voorzitter van de agendacommissie en de voorzitter van het algemeen bestuur dezelfde persoon zijn dan is de plaatsvervangend voorzitter van de agendacommissie Veiligheid eveneens lid van het dagelijks bestuur.
2. De voorzitter van het algemeen bestuur is ook voorzitter van het dagelijks bestuur.
3. De voorzitter heeft de leiding tijdens de vergadering van het dagelijks bestuur.
4. De zittingsperiode van de leden van het dagelijks bestuur loopt gelijk met de looptijd van de raden.
5. De leden van het dagelijks bestuur blijven hun functie waarnemen totdat in hun opvolging is voorzien.
6. Indien tussentijds een plaats van een lid openvalt, wordt zo spoedig mogelijk een nieuw lid benoemd. Dit lid maakt de nog resterende periode van zijn voorganger af.

Artikel 11 Taken en bevoegdheden

Het dagelijks bestuur is belast met onder andere:

a. de voorbereiding van alles waarover in de vergadering van het algemeen bestuur zal worden beraadslaagd en besloten;
b. de uitvoering van de besluiten van het algemeen bestuur;
c. het nemen van alle conservatoire maatregelen, zowel in als buiten rechte, en het doen van alles wat nodig is ter voorkoming van verjaren en verlies van recht of bezit;
d. het uitvoeren van de taken voortvloeiend uit de bij deze regeling opgedragen bevoegdheden;
e. het uitvoeren van de taken voortvloeiend uit de opgedragen bevoegdheden overeenkomstig artikel 8, lid van deze regeling.

Artikel 12 Werkwijze en vergaderorde

1. Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls de voorzitter dit nodig oordeelt, of zulks schriftelijk door één lid onder opgave van de te behandelen onderwerpen wordt verzocht.
2. In de eerste vergadering van elke zittingsperiode stelt het dagelijks bestuur een taakverdeling voor zijn leden vast en doet daarvan mededeling aan het algemeen bestuur.
3. Het dagelijks bestuur beslist bij meerderheid van stemmen (ieder lid één stem).
4. Op uitnodiging van de voorzitter kunnen overige adviseurs de vergadering bijwonen.
5. Het dagelijks bestuur kan een reglement van orde vaststellen voor zijn vergaderingen en overige werkzaamheden.

Artikel 13 Regelen van de organisatie

1. Teneinde een doelmatige taakuitoefening van de regio te bevorderen draagt het dagelijks bestuur zorg voor een organisatieverordening.
2. De organisatieverordening dient in elk geval te bevatten:
   a. de taken, structuur en werkwijze van de ambtelijke organisatie;
   b. de mandaten aan de functionarissen in dienst van de regio.
3. De organisatieverordening wordt ter kennisneming toegezonden aan het algemeen bestuur.

HOOFDSTUK 5 DE VOORZITTER

Artikel 14 Voorzitter algemeen bestuur

1. De voorzitter van het algemeen bestuur is, overeenkomstig artikel 11, lid 2 van de wet, bij koninklijk besluit, gehoord het algemeen bestuur, benoemd uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten.
2. Het algemeen bestuur wijst een van zijn leden aan die de voorzitter bij afwezigheid vervangt.
3. De voorzitter vertegenwoordigt de regio in en buiten rechte.

Artikel 15 Rol van de voorzitter bij bovenlokale rampen en crises

1. In geval van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, is de voorzitter ten behoeve van de rampenbestrijding en crisisbeheersing in de betrokken gemeenten bij uitsluiting bevoegd toepassing te geven aan:
   a. de artikelen 4 tot en met 7 van de wet;
   b. de artikel 172 tot en met 177 van de Gemeentewet, met uitzondering van artikel 176, derde tot en met zesde lid;
   c. de artikelen 11, 14, eerste lid, 56, eerste en vierde lid, en 62 van de Politiewet 2012;
   d. de artikelen 5 tot en met 9 van de Wet openbare manifestaties.
2. De voorzitter roept een regionaal beleidsteam bijeen, dat bestaat uit de burgemeesters van de gemeenten die betrokken zijn of dreigen te worden bij de ramp of crisis, alsmede uit de hoofdofficier van justitie. De voorzitter van elk direct betrokken waterschap wordt uitgenodigd deel uit te maken van het beleidsteam.
3. De voorzitter wijst een regionaal operationeel leider aan, die is belast met de leiding van een regionaal operationeel team, dat bestaat uit leidinggevenden van de betrokken diensten. De regionaal operationeel leider neemt deel aan de vergaderingen van het regionaal beleidsteam. De voorzitter van de regio nodigt voorts de functionarissen wier aanwezigheid in verband met de omstandigheden van belang is, deel te nemen aan de vergaderingen.
4. Tenzij de vereiste spoed zich daartegen verzet, neemt de voorzitter geen besluiten met toepassing van de in het eerste lid genoemde artikelen dan nadat hij het regionaal beleidsteam daarover heeft geraadpleegd. Een burgemeester kan in het regionaal beleidsteam schriftelijk bezwaar doen aantekenen, indien hij van mening is dat een voorgenomen besluit het belang van zijn gemeente onevenredig schaadt.
5. De voorzitter geeft de regionaal operationeel leider de bevelen die hij nodig acht in verband met de uitvoering van de door hem genomen besluiten.
6. Zodra de omstandigheden het toelaten, ontbindt de voorzitter het regionaal beleidsteam.

Artikel 16 Verantwoording aan de gemeenteraad

1. De voorzitter brengt na afloop van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, in overeenstemming met de burgemeesters die deel uitmaakten van het regionaal beleidsteam, schriftelijk verslag uit aan de raden van de getroffen gemeenten over het verloop van de

gebeurtenissen en de besluiten die hij heeft genomen. Hij vermeldt daarbij of een burgemeester gebruik heeft gemaakt van de bevoegdheid schriftelijk bezwaar aan te tekenen.
2. De voorzitter beantwoordt, in overeenstemming met de burgemeesters die deel uitmaakten van het regionaal beleidsteam, schriftelijk de vragen die de raden na ontvangst van het verslag stellen.
3. De voorzitter verstrekt in een raad van een gemeente mondelinge inlichtingen over de besluiten, bedoeld in het eerste lid, indien de betreffende raad daarom verzoekt.

HOOFDSTUK 6 COMMISSIES

Artikel 17 Commissies
Het algemeen bestuur kan, met in acht neming van de bepalingen in de artikelen 24, 24a en 25 van de Wgr, bij verordening commissies instellen.

Artikel 18 Agenda- en bestuurscommissies
Het algemeen bestuur besluit in elk geval, overeenkomstig artikel 25 Wgr, tot de instelling van de navolgende commissies:
a. Agendacommissie Gezondheid;
b. Agendacommissies Veiligheid;
c. Bestuurscommissie Gezondheid;
d. Bestuurscommissie Veiligheid.

HOOFDSTUK 7 DE SECRETARIS

Artikel 19 De secretaris
1. De directeur veiligheid of directeur gezondheid is secretaris van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
2. De secretaris staat het algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de voorzitter bij in de uitoefening van hun taak terzijde en is in de vergaderingen van het algemeen en dagelijks bestuur aanwezig.
3. De secretaris ondertekent namens het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur alle uitgaande stukken.
4. De secretaris wordt door een ambtelijk secretaris bijgestaan.
5. Het dagelijks bestuur voorziet in de plaatsvervanging van de secretaris.

HOOFDSTUK 8 INLICHTINGEN, VERANTWOORDING EN ONTSLAG

Artikel 20 Het dagelijks bestuur en de voorzitter ten opzichte van het algemeen bestuur
1. De leden van het dagelijks bestuur zijn, tezamen en ieder afzonderlijk, aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hen gevoerde bestuur.
2. Zij geven ongevraagd aan het algemeen bestuur alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het dagelijks bestuur te voeren en gevoerde bestuur nodig is.
3. Zij geven – tezamen dan wel afzonderlijk – aan het algemeen bestuur, wanneer dit bestuur of één of meer leden daarvan hierom verzoekt, alle gevraagde inlichtingen.
4. Een lid van het dagelijks bestuur kan door het algemeen bestuur worden ontslagen, indien dit lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit. In dit geval zijn de artikelen 49 en 50 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.
5. Het bepaalde in het eerste tot en met het derde lid is van overeenkomstige toepassing op de voorzitter voor het door hem gevoerde bestuur.

Artikel 21 Het algemeen en het dagelijks bestuur ten opzichte van colleges
1. Het algemeen en het dagelijks bestuur geven aan de colleges van de deelnemende gemeenten ongevraagd alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is.
2. Het algemeen en het dagelijks bestuur verstrekken aan de colleges van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen die door één of meer leden van die colleges worden verlangd.

Artikel 22 De leden van het algemeen bestuur ten opzichte van colleges
1. Een lid van het algemeen bestuur verschaft het college waarvan dit lid deel uitmaakt, alle inlichtingen, die door dat college of door één of meer leden van dat college worden verlangd

en wel op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van dat college aangegeven wijze.
2. Een lid van het algemeen bestuur is het college waarvan dit lid deel uitmaakt verantwoording verschuldigd voor het door hem in dat bestuur gevoerde beleid en wel op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van dat college aangegeven wijze.

Artikel 23 Het algemeen en dagelijks bestuur ten opzichte van raden
1. Het algemeen en het dagelijks bestuur geven aan de raden van de deelnemende gemeenten ongevraagd alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is.
2. Het algemeen en het dagelijks bestuur verstrekken aan de raden van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen die door een of meer leden van die raden worden verlangd.

Artikel 24 De leden van het algemeen bestuur ten opzichte van raden
1. Een lid van het algemeen bestuur verschaft aan de raad van zijn gemeente alle inlichtingen, die door die raad of door één of meer leden van die raad worden verlangd en wel op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van die raad aangegeven wijze.
2. Een lid van het algemeen bestuur is aan de raad van zijn gemeente verantwoording verschuldigd voor het door hem in dat bestuur gevoerde beleid en wel op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van die raad aangegeven wijze.

HOOFDSTUK 9 DE AMBTELIJKE ORGANISATIE

Artikel 25 directie/directieteam
1. De leiding van de ambtelijke organisatie berust bij de directie.
2. De directie wordt bij zijn werkzaamheden ondersteund door een in te stellen directieteam.
3. De taken en bevoegdheden van de directie, alsmede de samenstelling, taken en bevoegdheden van het directieteam zijn vastgelegd in de door het dagelijks bestuur vast te stellen organisatieverordening overeenkomstig artikel 13 van deze regeling.
4. De directie stelt een huishoudelijk reglement vast waarin de taken en werkwijze van de directie en het directieteam worden vastgelegd. Het dagelijks bestuur ontvangt het huishoudelijk reglement ter informatie.

Artikel 26 Overig personeel
1. Het algemeen bestuur benoemt, schorst en ontslaat de directeur veiligheid en de directeur gezondheid,
2. Benoeming, schorsing en ontslag van het overige personeel wordt gemandateerd aan de directeur veiligheid en de directeur gezondheid.
3. Het dagelijks bestuur kan voor het personeel de nodige instructies vaststellen.
4. Voor het personeel, daaronder begrepen de directie en de leden van het directieteam, zijn van toepassing de Collectieve Arbeidsvoorwaarden Regeling Veiligheidsregio's (CAR) en de Uitwerkingsovereenkomst Veiligheidsregio's (UWO) of de vervanger van deze regeling.

HOOFDSTUK 10 FINANCIELE BEPALINGEN

Artikel 27 Administratie en controle
Het algemeen bestuur stelt regels vast met betrekking tot de organisatie van de financiële administratie en van het beheer van de geldmiddelen, met inachtneming van de artikelen 212 tot en met 215 van de Gemeentewet.

Artikel 28 Meerjarig financieel kader
1. Het dagelijks bestuur biedt jaarlijks voor 1 januari de colleges en de raden een ontwerp financieel kader aan voor het tweede daarop volgende dienstjaar, alsmede voor ten minste drie op dat dienstjaar aansluitende jaren. In dit kader worden de ontwikkelingen met betrekking tot de opgedragen taken beschreven en de financiële consequenties daarvan aangegeven. Dit kader is daarmee de opmaat voor de op te stellen begroting en meerjarenraming.
2. De raden kunnen over het meerjarig financieel kader het dagelijks bestuur van hun zienswijze doen blijken. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren bij het ontwerp meerjarig financieel

kader, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden. Het dagelijks bestuur stelt de raden van de deelnemende gemeenten voorafgaande aan het vaststellen van het meerjarig financieel kader in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.
3. Het algemeen bestuur stelt het meerjarig financieel kader vast voor 15 maart van het jaar, voorafgaand aan die jaren, waarvoor het meerjarig financieel kader de opmaat is.

Artikel 29 Begroting en meerjarenraming

1. Het dagelijks bestuur biedt jaarlijks een ontwerpbegroting voor het volgend dienstjaar, alsmede een meerjarenraming voor ten minste drie op dat dienstjaar aansluitende jaren aan. De ramingen in de ontwerpbegroting en de meerjarenraming worden toegelicht. Zowel de ontwerpbegroting als de meerjarenraming worden twaalf weken voordat zijn aan het algemeen bestuur worden aangeboden door het dagelijks bestuur toegezonden aan de raden.
2. De ontwerpbegroting wordt door de zorg van de colleges voor een ieder ter inzage gelegd en tegen betaling van de kosten algemeen verkrijgbaar gesteld. Artikel 190 lid 2 van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.
3. De raden kunnen over de ontwerpbegroting en de meerjarenraming het dagelijks bestuur van hun zienswijze doen blijken. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden. Het dagelijks bestuur stelt de raden van de deelnemende gemeenten voorafgaande aan het vaststellen van de ontwerpbegroting in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.
4. Terstond na de vaststelling zendt het algemeen bestuur, zo nodig, de begroting en de meerjarenraming aan de raden. Deze kunnen van hun zienswijze doen blijken bij gedeputeerde staten.
5. Het dagelijks bestuur zendt de begroting en de meerjarenraming binnen twee weken doch in ieder geval voor 15 juli aan gedeputeerde staten.
6. In de begroting wordt voor elke gemeente voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft de verschuldigde bijdrage aangegeven.
7. De bijdrage volgens de begroting van een bij contract opgedragen uitvoerende taak wordt berekend op basis van de kostprijs welke aan die uitvoerende taak ten grondslag ligt.
8. Het bepaalde in het derde en het vijfde lid van dit artikel is mede van toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting. Hiervan zijn uitgezonderd wijzigingen van de begroting die niet leiden tot wijziging van de gemeentelijke bijdrage of wijzigingen die geen wijziging van beleid inhouden.

Artikel 30 Bijdragen van de gemeenten

1. In de begroting wordt aangegeven welke bijdrage elke deelnemende gemeente verschuldigd is voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft. Voor zover daarover bij specifieke taken geen afwijkend besluit is genomen door het algemeen bestuur, wordt als verdeelsleutel gehanteerd het aantal inwoners volgens de door het Centraal Bureau voor de Statistiek openbaar gemaakte bevolkingscijfers per 1 januari van het jaar, voorafgaande aan dat, waarvoor de bijdrage verschuldigd is.
2. De deelnemende gemeenten betalen elke maand voor de 16^{e} van die maand 1/12 deel van de verschuldigde bijdrage.
3. De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat de regio te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen.

Artikel 31 Jaarrekening

1. Het dagelijks bestuur biedt de rekening over het afgelopen jaar en het jaarverslag, daarbij gevoegd de accountantsverklaring, bedoeld in artikel 213, derde lid van de Gemeentewet, het verslag van bevindingen, bedoeld in artikel 213, vierde lid van de Gemeentewet, en de verslagen bedoeld in artikel 213a, tweede lid van de Gemeentewet jaarlijks voor 1 april ter vaststelling aan het algemeen bestuur aan onder gelijktijdige toezending aan de raden van de gemeenten.
2. De raden van de gemeenten kunnen binnen acht weken na toezending bij het algemeen bestuur hun zienswijze over de jaarrekening naar voren brengen. Het algemeen bestuur stelt de raden van de deelnemende gemeenten voorafgaande aan het vaststellen van de jaarrekening in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.

3. Het algemeen bestuur stelt de jaarrekening vast voor 15 juli, volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft.
4. Zij wordt binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval voor 15 juli, met alle bijbehorende stukken en het jaarverslag aan gedeputeerde staten aangeboden.
5. Vaststelling van de jaarrekening strekt het dagelijks bestuur tot décharge, behoudens later in rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden.

Artikel 32 Bestemming van het resultaat over het boekjaar

1. Uit de jaarrekening blijkt het werkelijke saldo over het boekjaar, en het voorstel van het dagelijks bestuur voor bestemming van dit saldo. Dit voorstel wordt tezamen met de jaarrekening ter zienswijze voorgelegd, conform artikel 31, lid 1. Het algemeen bestuur stelt de resultaatbestemming gelijktijdig met de jaarrekening vast.
2. Indien uit de vastgestelde resultaatbestemming een nadere verrekening met de deelnemende gemeenten blijkt, dan vindt deze plaats binnen een maand na vaststelling van de jaarrekening. Deze verrekening vindt plaats conform de verdeelsleutel die is vastgesteld voor het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft.

HOOFDSTUK 12 HET ARCHIEF

Artikel 33 Het archief

1. Het dagelijks bestuur is belast met de zorg voor de archiefbescheiden van de regio en haar organen, overeenkomstig een door het algemeen bestuur vast te stellen regeling. Deze regeling wordt gedeputeerde staten medegedeeld.
2. De secretaris is belast met het beheer van de archiefbescheiden, bedoeld in het eerste lid, overeenkomstig de door het dagelijks bestuur vast te stellen nadere regeling.
3. Voor de bewaring van de op grond van artikel 12 van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden wijst het dagelijks bestuur een archiefbewaarplaats aan.
4. De beheerder van de in het vorige lid aan te wijzen archiefbewaarplaats oefent overeenkomstig de regeling als bedoeld in het eerste lid toezicht uit op het beheer van de archiefbescheiden van de regio en haar organen, voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar een archiefbewaarplaats.

HOOFDSTUK 13 TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING EN OPHEFFING

Artikel 34 Toetreding

1. Toetreding van gemeenten tot deze regeling is slechts mogelijk na wijziging van de indeling van gemeenten in regio's als bedoeld is artikel 8 van de wet.
2. Het algemeen bestuur regelt de gevolgen van de toetreding en kan voorwaarden verbinden aan de toetreding.

Artikel 34a Uittreding

1. Uittreding van gemeenten uit deze regeling is slechts mogelijk na wijziging van de indeling van gemeenten in regio's als bedoeld is in artikel 8 van de wet.
2. Het college dat moet uittreden doet een verzoek hiertoe aan de voorzitter. De voorzitter zendt het verzoek onverwijld aan het algemeen bestuur.
3. Het uittredende college en het dagelijks bestuur doen gezamenlijk een voorstel voor de gevolgen van de uitreding. Onder de gevolgen van de uittreding worden verstaan de financiële-, juridische-, personele- en organisatorische consequenties die het directe gevolg zijn van de uittreding.
4. Het voorstel bevat in ieder geval de vergoeding van de berekenbare kosten die rechtstreeks het gevolg zijn van de uittreding.
5. Indien er als gevolg van de uittreding personele consequenties zijn, dient daarvoor een sociaal statuut te worden vastgesteld.
6. De uittreding vindt plaats nadat de colleges in meerderheid hebben ingestemd met het voorstel inzake de gevolgen en daarmee de uittreding zelf, waarbij in ieder geval het uittredende college moet instemmen.

Artikel 35 Wijziging

1. Zowel het algemeen bestuur, op voorstel van het dagelijks bestuur, als de colleges van de deelnemende gemeenten kunnen voorstellen doen tot wijziging van de regeling.

2. De regeling kan worden gewijzigd bij een daartoe strekkend besluit van de colleges, onder gelijktijdige toestemming van de raden, van tenminste tweederde van de deelnemende gemeenten. Voor wijzigingen in hoofdstuk 2 van deze regeling is een daartoe strekkend besluit van alle colleges, onder gelijktijdige toestemming van de raden, noodzakelijk.

Artikel 36 Opheffing

1. Deze regeling kan slechts worden opgeheven na het vervallen van de verplichting tot samenwerking als bedoeld in de wet.
2. Ingeval van opheffing van de regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en stelt daarvoor de nodige regelen. Hierbij kan van de bepalingen van de regeling worden afgeweken.
3. Zo nodig blijven de organen van het samenwerkingsverband ook na het tijdstip van opheffing in functie, totdat de liquidatie is voltooid.

HOOFDSTUK 14 SLOTBEPALINGEN

Artikel 37 Duur van de regeling

De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 38 Evaluatie

Het algemeen bestuur draagt ervoor zorg dat de regeling periodiek, doch tenminste één maal per vier jaar wordt geëvalueerd.

Artikel 39 Inwerkingtreding

Deze gewijzigde regeling treedt in werking met ingang van 1 juli 2026.

Artikel 40 Titel

De regeling wordt aangehaald als ‘Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân’.

Aldus vastgesteld in de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de deelnemende gemeenten, voor deze,

Voorzitter Veiligheidsregio Fryslân,

S. Van Haersma Buma

Secretaris Veiligheidsregio Fryslân,

L.J Gebben

Kaderbrief 2027 - 2030

VEILIGHEIDSREGIO FRYSLÂN

Inleiding

Voor u ligt de kaderbrief 2027–2030. Met deze brief geven wij inzicht in de belangrijkste ontwikkelingen die van invloed zijn op de meerjarenbegroting van Veiligheidsregio Fryslân.

De omgeving waarin wij opereren is duidelijk in verandering. De vorming van een nieuw kabinet kan nieuwe beleidsaccenten met zich meebrengen. Tegelijk blijft de financiële druk op gemeenten en veiligheidsregio's hoog. Ook zien we een toenemende druk op de publieke uitvoering: personeelstekorten, stijgende kosten, complexere regelgeving en hogere verwachtingen van inwoners. Daarnaast hebben ontwikkelingen, zoals digitalisering, klimaatverandering en vergrijzing hun weerslag op onze taken. In die context blijven stabiliteit in uitvoering, bestuurlijke rust en zorgvuldig financieel beheer essentieel. Die stabiliteit vormt de basis om flexibel in te spelen op veranderingen.

Binnen onze organisatie kent ieder bedrijfsonderdeel zijn eigen dynamiek. GGD Fryslân richt zich op de verdere versterking van de publieke gezondheid. De mentale weerbaarheid van inwoners vraagt blijvende aandacht, evenals de druk op de forensische geneeskunde. Binnen een krappe arbeidsmarkt investeren we in deskundigheid, kennisbehoud en samenwerking om onze publieke taak duurzaam te kunnen blijven waarmaken. Zo kunnen inwoners blijven rekenen op een sterke publieke gezondheidszorg en een organisatie die klaarstaat bij gezondheidsdreigingen.

Brandweer Fryslân werkt aan de verdere uitvoering van het huisvestingsprogramma, met aandacht voor duurzaamheid, veiligheid en toekomstbestendigheid van onze kazernes. Ook de beschikbaarheid van personeel en de borging van vakbekwaamheid blijven belangrijke thema's. Nieuwe risico's, zoals energietransitie, waterveiligheid en klimaatverandering, vragen om blijvende aanpassing van onze operationele paraatheid.

Bij Crisisbeheersing is de focus gericht op de regionale vertaling van de Landelijke Agenda Crisisbeheersing. We werken in Fryslân aan het versterken van een weerbare samenleving. Dat geldt niet alleen bij hybride dreigingen of militaire conflicten, maar ook bij crises of rampen zoals grootschalige overstromingen, pandemieën en langdurige uitval van vitale processen.

Hoewel elk domein zijn eigen dynamiek kent, werken we vanuit één gezamenlijke ambitie: een veilig en gezond Fryslân, waarin brandweerzorg, crisisbeheersing en publieke gezondheid elkaar versterken. Deze kaderbrief biedt bestuur en gemeenten een realistisch beeld van de belangrijkste ontwikkelingen, risico's en financiële kaders voor de komende jaren.

Ons uitgangspunt blijft dat we onze dienstverlening zorgvuldig en doelmatig uitvoeren. Daarbij zoeken we steeds naar het juiste evenwicht tussen kwaliteit en kosten. Vanuit dat inzicht blijven we onze dienstverlening verder versterken, met oog voor kwaliteit, doelmatigheid en de veranderende behoeften van inwoners.

Leeswijzer

In deze kaderbrief leest u eerst een algemeen deel over de belangrijkste overkoepelende ontwikkelingen. Vervolgens gaat de brief in op de inhoudelijke ontwikkelingen per programma. Tot slot treft u een financieel deel met het bijbehorende kader aan.

Hartelijke groet,

Het dagelijks bestuur

VEILIGHEIDSREGIO FRYSLÂN

Inhoudsopgave

1. Overkoepelende ontwikkelingen 4
Organisatiebrede Thema's 4
Passend personeel bij adaptieve opgave 4
Procesgericht werken 4
Duurzaamheid 4
Landelijke ontwikkelingen en onzekerheden/risico's 5
Datagedreven werken 5
Informatiebeveiliging 5
Weerbaarheid 5

2. Inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen - Gezondheid 6
Context waarin GGD Fryslân zich beweegt 6
Gezonde fysieke leefomgeving 8
Centrale zorgverlener 8
Mentale gezondheid 8
Ontwikkelingen maatschappelijke zorg 8
IZB en pandemische paraatheid 9
Vaccinatievoorziening 9
Forensische geneeskunde landelijk 9
I-strategie 10
Uitkomst uit de Bestuurlijke opdracht 10

3. Inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen - Brandweer 11
Strategisch huisvestingsprogramma 11
Omgevingswet (bestuurlijke afspraak uren monitoren) 11
PFAS en schuimtransitie 11
Veerkracht, mentale gezondheid en PTSS-regeling 12
Duurzaamheid 12
Landelijke ontwikkelingen 13

4. Inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen - Crisisbeheersing 14
Landelijke agenda Crisisbeheersing 2024-2029 14
Friese Samenwerkingsagenda weerbaarheid 14

5. Financiën 15
Financiële uitgangspunten kaderbrief 15
Toelichting mutaties kader 16
Autonome ontwikkelingen 17
Risico's en onzekerheden in het kader 17

1. Overkoepelende ontwikkelingen

Organisatiebrede Thema's

Passend personeel bij adaptieve opgave

VRF moet zich voortdurend aanpassen aan wat de buitenwereld van haar vraagt. Dit vraagt een grote dosis aanpassingsvermogen en een vooruitziende blik. Tegelijkertijd hebben wij wettelijke en reguliere taken die juist om stabiliteit vragen. Voor al die verschillende opgaven hebben we passend personeel nodig. We richten ons daarbij op het vinden én behouden van passend personeel.

Het vinden van passend personeel wordt de komende jaren uitdagender. Vooral in specialistische en zorgfuncties is er schaarste. Daarnaast bereikt een deel van ons personeel de pensioengerechtigde leeftijd. We spelen hierop in met functiedifferentiatie, taakherziening en regionale én landelijke samenwerking. Ook verbeteren we onze arbeidsmarktcommunicatie en passen we werving en selectie aan, zodat we de juiste doelgroepen bereiken en activeren.

Het behouden van personeel is minstens zo belangrijk. We zetten daarom actief in op duurzame inzetbaarheid. Met aandacht voor gezondheid, ontwikkeling en werkplezier blijven medewerkers vitaal, bekwaam en gemotiveerd, nu én in de toekomst. Een belangrijk onderdeel daarvan is het digitaal fit houden van medewerkers. Digitale fitheid wordt steeds belangrijker door ontwikkelingen zoals AI en veranderende wet- en regelgeving. Deze bieden kansen, maar brengen ook risico's met zich mee: datalekken, verminderde productiviteit, weerstand tegen verandering en compliance-risico's. Om deze risico's te beperken en kansen te benutten, investeren we de komende jaren actief in het digitaal vaardig maken en houden van onze medewerkers.

Procesgericht werken

De maatschappij vraagt steeds meer aanpassingsvermogen en flexibiliteit van ons. We moeten ons blijven ontwikkelen, snel kunnen schakelen en continu sturen op kwaliteit, efficiëntie en effectiviteit. Sinds 2023 bouwen we binnen VRF, onder het motto 'Leren door te doen', aan de basis voor procesgericht werken en een verbetergerichte mindset. Concreet betekent dit dat we de klant nog meer centraal stellen, slimmer samenwerken en processen zo inrichten dat we problemen voorkomen via continue PDCA-cycli.

Het worden van een organisatie waarin continu verbeteren gewoon is, vraagt om een cultuurverandering die we de komende jaren stap voor stap vormgeven.

Duurzaamheid

Wij zijn ons bewust van onze leefomgeving. Klimaatverandering raakt ons direct en indirect in het dagelijks werk. We voelen daarin urgentie. Als gemeenschappelijke regeling en uitvoeringsorganisatie kunnen we hierin geen koploperspositie innemen ten opzichte van de Friese gemeenten. Wel nemen we als maatschappelijke organisatie verantwoordelijkheid voor ons deel in deze opgave. Dat betekent dat we binnen onze invloedssfeer realistische, haalbare stappen zetten op het gebied van klimaat, circulariteit en milieu. We volgen de wettelijke regels en opgaven, sluiten aan bij bestaande initiatieven, zijn transparant over onze voortgang en dragen actief bij aan een veilige en gezonde leefomgeving, nu en in de toekomst.

Landelijke ontwikkelingen en onzekerheden/risico's

Datagedreven werken

We zetten al gerichte stappen op het gebied van datagedreven werken en we blijven dit actief ontwikkelen. We sluiten aan bij landelijke initiatieven en werken hierin samen met andere partijen, zodat we kennis en ervaring kunnen bundelen en gezamenlijk versnellen. Datagedreven werken is daarmee niet alleen een technische ontwikkeling, maar een strategische beweging die de hele organisatie raakt. Data helpt ons niet alleen om strategische keuzes te onderbouwen, maar maakt ook concreet hoe we informatietechnologie kunnen toepassen in ons dagelijks werk. Waar mogelijk realiseren we deze ontwikkeling vanuit eigen middelen.

Informatiebeveiliging

Voor de dagelijkse bedrijfsvoering is VRF sterk afhankelijk van tijdige en betrouwbare informatie. Tegelijkertijd moeten we ervoor waken dat deze vaak (privacy) gevoelige informatie niet in verkeerde handen komt. Zoals bij alle bedrijven en organisaties zien we dat de cyberdreigingen toenemen. Daarom heeft VRF zichzelf tot doel gesteld om effectief weerstand te bieden tegen cyberdreigingen en beveiligingsincidenten, die weerbaarheid aantoonbaar en toetsbaar te maken. Ons uitgangspunt hierbij is helder: *Aantoonbaar weerbaar.*

Informatiebeveiliging blijft daarom onverminderd onze aandacht vragen. Dit is noodzakelijk vanwege de toenemende internationale dreigingen, de voortschrijdende digitalisering, de steeds geavanceerdere werkwijzen van cybercriminelen en de groeiende hoeveelheid wet- en regelgeving op dit gebied, zoals de Cyberbeveiligingswet en de Europese Data- en AI-verordening. VRF blijft daarom investeren in passende en toekomstbestendige maatregelen. De effectiviteit van deze maatregelen laten we objectief toetsen door middel van periodieke externe audits. Hoewel een cyberincident nooit volledig kan worden uitgesloten, doen we er alles aan om de kans daarop en de mogelijke impact zoveel mogelijk te beperken.

Weerbaarheid

In een tijd waarin geopolitieke ontwikkelingen, cyberdreigingen, klimaatverandering, de kans op onbeheersbare natuurbranden en zeer langdurige stroomuitvallen een groeiende impact hebben op onze samenleving, is het thema weerbaarheid belangrijker dan ooit. De Rijksoverheid werkt met een weerbaarheidsopgave samen met Veiligheidsregio's en gemeenten om het veiligheidsbewustzijn te vergroten en de weerbaarheid van de samenleving in zijn geheel te verbeteren. De opgave en de context waarin maatschappelijke weerbaarheid moet worden georganiseerd zijn complex en vragen om input van veel verschillende organisaties. Een heldere taakverdeling tussen Rijk, veiligheidsregio's, gemeenten en partners is noodzakelijk om doelmatig en efficiënt te werken. De impact van toekomstige taken, en de benodigde capaciteit en middelen, zijn op dit moment nog niet te overzien.

2. Inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen - Gezondheid

Context waarin GGD Fryslân zich beweegt

De context waarin GGD Fryslân zich beweegt, is dynamisch, met diverse ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op beleid en uitvoering. Hierna worden deze ontwikkelingen geschetst om inzicht te bieden in zowel lopende als toekomstige ontwikkelingen. Het gaat hier om mogelijke impact, terwijl de gevolgen en keuzes nog niet duidelijk zijn. GGD Fryslân is hierbij afhankelijk van landelijke, regionale of gemeentelijke richting, keuzes of besluitvorming.

De landelijke en regionale ontwikkelingen op het terrein van preventie versterken elkaar en vragen om een samenhangende benadering. Health in/for all policies geeft het bestuurlijke en beleidsmatige kader: gezondheid als uitgangspunt in álle beleidsdomeinen. De Samenhangende Preventiestrategie van VWS biedt de landelijke visie en richting: gezondheid bevorderen in alle leefomgevingen en levensfasen. De Regionale Preventie-infrastructuur (RPI) vormt vervolgens de organisatorische basis waarin deze visie en werkwijze regionaal worden vertaald in concrete samenwerking en uitvoering.

Health in/for all policies

Voor effectieve preventie is het cruciaal om de focus te verleggen naar sociaaleconomische en omgevingsfactoren die gezondheid in belangrijke mate bepalen. Dit verbeteren van omgevingen noemt men health in/for all policies: een bestuurs- en beleidsaanpak die systematisch de gezondheidseffecten van besluiten in alle beleidsdomeinen meeneemt, zoekt naar synergiën en schadelijke effecten voorkomt. Deze werkwijze, zoals benoemd in de Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV) 2024, gaat verder dan de traditionele gezondheidsbevordering. Het is een vakgebied op zich dat vraagt om diverse expertises, samenwerking tussen disciplines, een lerende aanpak en kennis van onder andere transitiekunde. Dit betekent voor de GGD dat we het gedachtengoed breed onder de aandacht brengen en hiermee draagvlak organiseren voor deze manier van kijken en werken. Wat dit concreet betekent voor de rol en inzet van onder andere de GGD is op dit moment nog niet duidelijk. De focus ligt nu op het vergroten van draagvlak voor deze manier van denken en werken.

Preventiestrategie

Het landelijke rapport Samenhangende Preventiestrategie van VWS (2025) geeft richting aan het preventiebeleid in de komende jaren. Dit rapport zet in op een preventie aanpak op zeven leefomgevingen: thuis-, kinderopvang/school-, supermarkten, zorgomgeving en sociaal domein, online-, vrije tijd en werkomgeving. Voor GGD Fryslân betekent dit dat we onze inzet op samenhang en integraliteit in de leefomgeving verder versterken. Dat vraagt om intensievere samenwerking intern, maar ook met netwerkpartners zoals gemeenten, scholen, welzijn en zorg. Verder is er extra aandacht voor jeugd, mentale gezondheid, middelengebruik en leefstijlbevordering. De preventiestrategie legt nadruk op meetbare doelen en continue monitoring.

Regionale preventie infrastructuur

Met het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) aansluitend op het Integraal Zorgakkoord krijgt de regionale preventie-infrastructuur (RPI) een stevige impuls. Voor GGD Fryslân betekent dit dat wij onze rol als kennispartner én verbinder in de regio verder gaan versterken en de Friese Preventieaanpak (FPA) als RPI voor Fryslân kunnen gaan borgen. Vanuit de FPA als RPI werken wij met alle Friese gemeenten in een breed netwerk samen aan de gezamenlijke en brede ambitie: ''goede gezondheid en welzijn met gelijke kansen voor iedereen in Fryslân''. We formuleren gezamenlijke doelen en borgen de ketenaanpakken, zoals kansrijke start, valpreventie en aanpak van overgewicht.

Een belangrijk onderdeel is de inzet op data en monitoring, zodat effecten van beleid zichtbaar worden en bijsturing mogelijk is. Voor Fryslân biedt dit de kans om preventie steviger te verankeren in het sociaal en zorgdomein, en samenhang aan te brengen tussen landelijke afspraken en lokale uitvoering. Dit vraagt om structurele aandacht voor capaciteit, expertise en samenwerking, zodat we als GGD deze regierol daadwerkelijk waar kunnen maken.

Weerbaarheid en veerkracht
GGD Fryslân zet zich in voor het versterken van sociale cohesie, veerkracht en veiligheid in de samenleving, zodat inwoners gezond, veilig en zelfstandig kunnen leven. Ook bij onverwachte uitdagingen. We richten ons op vroegtijdige signalering en het concreet maken van een benadering waarin niet alleen het individu, maar juist de leefomgeving en maatschappelijke risicofactoren centraal staan bij het voorkomen van mentale klachten. Door het vergroten van paraatheid bij gezondheidscrises, het bevorderen van sociale veiligheid en het versterken van gezondheidsvaardigheden, ondersteunen we inwoners in het maken van gezonde keuzes en het voeren van regie over hun eigen gezondheid.

Taken en samenwerking
In het dynamische krachtenveld van maatschappelijke opgaven, veranderende samenwerkingsverbanden en toenemende druk op de zorgketen zet GGD Fryslân in op de doorontwikkeling en toekomstbestendigheid van onze diensten. We werken mee aan een sterke sociale (pedagogische) basis en stevige lokale teams die vroegtijdige signalering en kwalitatieve ondersteuning bieden, in nauwe afstemming met partners in onder andere zorg, welzijn, onderwijs en kinderopvang. Om blijvend invulling te kunnen geven aan onze wettelijke taken en maatschappelijke opdracht, is een continue herijking van ons aanbod noodzakelijk. Daarbij speelt de arbeidsmarktkrapte een belangrijke rol, die we het hoofd bieden door goed te kijken naar taakinvulling.
In de invulling van onze taak in de jeugdgezondheidszorg (JGZ) werken we aan rolvastheid. We stimuleren eigenaarschap bij ouders, stellen de leefwereld van gezinnen centraal en werken kennis- en datagericht aan effectiviteit. Veiligheid binnen gezinnen en het voorkomen van kindermishandeling blijven onverminderd prioriteit. Door intensieve samenwerking en het versterken van onze positie in het lokale netwerk bouwen we aan een duurzame JGZ die wendbaar, doelgericht en maatschappelijk relevant blijft.

Samenwerking 3Noord
We willen de samenwerking binnen de algemene gezondheidszorg in 3Noord versterken om de weerbaarheid, kwaliteit en aantrekkelijkheid van het vak te vergroten. Door processen en werkinstructies gezamenlijk te organiseren, voorkomen we dubbel werk en vergroten we de efficiëntie. Dit is essentieel in een tijd waarin de publieke gezondheidszorg onder druk staat door maatschappelijke veranderingen, crises en structurele arbeidsmarktkrapte. Een versterkte samenwerking vergroot de slagkracht, borgt expertise en biedt ruimte voor regionale invulling.

Doorgaande ontwikkelingen
In voorgaande kaderbrieven zijn diverse ontwikkelingen geschetst die nog steeds relevant zijn. Dit betreft onder meer de doorvoering van wijzigingen in het rijksvaccinatieprogramma (RVP), de aanpak van schoolziekteverzuim in aansluiting op de bredere schoolaanwezigheid aanpak, en de ondersteuning bij de invoering van de Wet suïcidepreventie. Deze ontwikkelingen kunnen nog steeds niet rechtstreeks in de begroting worden vertaald, omdat op dit moment op landelijk of regionaal niveau nog geen definitieve keuzes of besluiten zijn genomen. Zodra er meer duidelijkheid is over de richting, besluiten of keuzes worden deze onderwerpen via de reguliere lijnen uitgewerkt en voorgelegd.

Gezonde fysieke leefomgeving

Integrale advisering over gezonde fysieke leefomgeving en een sterke rol van de GGD hierin blijft belangrijk voor de gezondheid van inwoners van Fryslân. Niet alleen omdat omgevingsvraagstukken complex zijn, maar ook omdat leefomgeving een belangrijke factor is bij het behalen van meerdere beleidsdoelen, waaronder onze gezondheidsdoelen. De ontwikkeling van een integrale adviesfunctie krijgt in 2026 een vervolg, waarna vanaf 2027 structureel middelen nodig zijn om deze toekomstbestendig te maken. In het kader van gezondheidsbescherming is blijvende inzet nodig om actuele thema's rondom leefomgeving aan te kunnen pakken.

Centrale zorgverlener

In 2025 is gestart met de implementatie van de Centrale Zorgverlener, een rol binnen de JGZ in de ketenaanpak Kind naar Gezonder Gewicht. De inzet van de Centrale Zorgverlener wordt in 2026 voortgezet volgens het Friese model, met vergelijkbare uren, organisatie en financiering. De intentie is om de inzet tot en met 2030 voort te zetten. Halverwege 2026 volgt hierover een definitief besluit, afhankelijk van beschikbare middelen en behaalde resultaten.

Mentale gezondheid

GGD Fryslân zet zich in voor vroegtijdige signalering en het versterken van sociale cohesie en veerkracht in de samenleving. De preventie van mentale klachten wordt vaak beschouwd als de verantwoordelijkheid van het individu, maar juist de leefomgeving en het aanpakken van risicofactoren en maatschappelijke oorzaken hebben grote invloed op voorkomen van problematiek. Vanuit onze dienstverlening maken we deze benadering steeds meer concreet.

In 2027 heeft GGD Fryslân een rol in de uitvoering van het transformatieplan Mentale Gezondheid. Hierin staat de wijkgerichte aanpak (WAMG) centraal, waarin domein-overstijgende samenwerking, lokale netwerken en het gedachtegoed van Positieve Gezondheid leidend zijn. Preventie vormt hierin een belangrijke pijler: het richt zich op het versterken van mentaal welzijn gedurende de hele levensloop, het vergroten van zelfredzaamheid en het voorkomen van verergering van problematiek.

Dit betekent een versterkte rol in het coördineren, uitvoeren en monitoren van preventieve interventies. Het gaat daarbij om onderwerpen als suïcidepreventie, de STORM-aanpak in het onderwijs, versterking van de Gezonde School aanpak en de implementatie van de aanpak welbevinden op school voor GGD Fryslân. In 2027 moet iedere Friese gemeente deze interventies toegankelijk hebben gemaakt voor jongeren, met ruimte voor aanvullende lokale keuzes. GGD Fryslân is hierin een sleutelpartner in de uitvoering, maar ook in het verbinden en coördineren van de samenwerking met de ketenpartners binnen de Friese Preventieaanpak (FPA). De coalitie bewaakt daarbij de integraliteit van de preventie interventies binnen het transformatieplan.

Ontwikkelingen maatschappelijke zorg

Grip op onbegrip

Toenemende complexe problematiek bij mensen met onbegrepen gedrag vraagt om een domeinoverstijgende, effectieve aanpak op het snijvlak van zorg, veiligheid en sociaal domein. Binnen het ZonMw-programma Grip op Onbegrip werkt GGD Fryslân met netwerkpartners aan beter zicht op hoe mensen met onbegrepen gedrag terechtkomen in de zorg. De samenwerking kent breed bestuurlijk draagvlak en is gericht op een lerende aanpak waarin praktijk, beleid en kennis samenkomen.
Het lopende onderzoeksproject richt zich op betere inrichting van acute en niet-acute zorgketens. De resultaten vormden de basis voor een vervolgaanvraag binnen het actieprogramma Grip op Onbegrip, met middelen voor 2026–2027 en perspectief op structurele financiering vanaf 2027 vanuit het Ministerie van Justitie en Veiligheid. GGD Fryslân is penvoerder en coördineert de inhoud. Naast inhoudelijke doelen wordt gewerkt aan stevige governance, ondersteund door een samenwerkingsovereenkomst tussen netwerkpartners.

Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein

De aangekondigde Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) ondersteunt de ambitie om mensen met onbegrepen gedrag sneller passende hulp te bieden. Door het versterken van het meldpunt zorgwekkend gedrag en het verbeteren van gegevensdeling tussen ketenpartners ontstaat beter zicht op waar problematiek speelt en hoe daarop kan worden ingegrepen. Zodra meer duidelijkheid ontstaat over het tijdpad van de wet, bereiden GGD Fryslân en gemeenten zich gezamenlijk voor op de veranderingen die dit met zich meebrengt.

Wet verplichte GGZ

De landelijke wetgeving rond verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) is in ontwikkeling en zal gevolgen hebben voor gemeenten en de rol van de GGD. Het wetsvoorstel, dat begin 2026 wordt ingediend, breidt taken uit en wijzigt bestaande verantwoordelijkheden, waaronder een aanvullende gemeentelijke taak bij verkennend onderzoek in het kader van de Wet zorg en dwang (Wzd), het vervallen van de hoorplicht van de burgemeester en een nieuwe verplichting om naasten te informeren. Op dit moment zijn we in afwachting van de uitvoeringstoets die inzicht moet geven in de praktische en financiële consequenties van deze wetswijzigingen. Gezien de uitbreiding van taken is aanvullende financiering van het Rijk naar gemeenten noodzakelijk om deze verantwoordelijkheden zorgvuldig te kunnen uitvoeren.

IZB en pandemische paraatheid

De bezuinigingen op pandemische paraatheid zoals genoemd in het hoofdlijnenakkoord zijn deels teruggedraaid, maar de financiering blijft ontoereikend en niet structureel. Er is tijdelijk budget beschikbaar tot en met 2028, in afwachting van besluitvorming over weerbare zorg, waaronder pandemische paraatheid. Dit betekent dat GGD'en hun personele capaciteit niet duurzaam kunnen uitbreiden. De bezuiniging heeft ook gevolgen voor cruciale onderdelen zoals informatievoorziening. Het gezamenlijke programma van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en GGD GHOR Nederland stopt in de huidige vorm. GGD GHOR Nederland werkt zelfstandig verder aan vervanging van het informatiesysteem voor infectieziektebestrijding, maar zonder functionaliteiten gericht op pandemische paraatheid. Voor een grootschalige opschaling van A-infectieziekten, zoals bij een pandemie, hebben GGD'en afspraken gemaakt met de Landelijke Functionaliteit opgeschaalde Infectieziektebestrijding (LFI), onderdeel van het RIVM. Tijdens een pandemie zal de LFI sturing geven aan GGD'en waar het gaat om de uitvoering van opgeschaalde infectieziektebestrijding. De implementatiefase van de LFI wordt afgerond in 2026, waarbij alle processen zijn ingericht en geborgd binnen de GGD. De impact van de landelijke implementatie van de LFI op de inzet van GGD Fryslân na 2026 is nog niet volledig te overzien en vraagt om blijvende flexibiliteit in voorbereiding en capaciteit.

Vaccinatievoorziening

Het ministerie van VWS is voornemens om in het najaar een nieuwe opdracht te verstrekken aan het RIVM om de vaccinatiezorg voor volwassenen te versterken, en start met een verkenningsfase. In deze fase worden gesprekken gevoerd met verschillende stakeholders, waaronder GGD'en, GGD GHOR Nederland, huisartsen, apothekers en hun belangenbehartigers. GGD Fryslân zal aansluiten op deze ontwikkeling.

Forensische geneeskunde landelijk

De forensische geneeskunde is een publieke taak op het snijvlak van strafrecht, volksgezondheid en veiligheid. De personele bezetting van forensisch artsen staat landelijk onder druk door aanhoudende arbeidsmarktkrapte. De situatie zal naar verwachting verder verslechteren als de medische arrestantenzorg bij GGD'en wegvalt en daarmee de aantrekkelijkheid van het vak afneemt. In Noord-Nederland is in 2025 gestart met regionale samenwerking (3Noord) als antwoord op deze krapte. Deze beweging zet zich nu voort in landelijke samenwerking.

De DPG-raad heeft in juni 2025 besloten tot de ontwikkeling van een landelijke publieke organisatie die vanaf 2027 zorgt voor landelijke dekking, uniforme kwaliteit van dienstverlening en duurzame inzetbaarheid van forensisch artsen. GGD'en werken toe naar één landelijk werkgeverschap en centrale sturing op continuïteit en kwaliteit van de forensische dienstverlening, met uitvoering vanuit regionale expertisecentra. Dit vraagt in de komende jaren om investeringen in de organisatie van het landelijke stelsel, governance en bedrijfsvoering, met als doel een toekomstbestendige en financieel houdbare structuur. Tot de landelijke inrichting is gerealiseerd, worden lokaal of regionaal geen besluiten genomen die deze koers doorkruisen.

I-strategie

Onze iStrategie onderstreept het belang van digitalisering, datagedreven werken, informatiebeveiliging en samenwerking als fundament voor een toekomstgerichte publieke gezondheidszorg. In een context van toenemende maatschappelijke opgaven, krapte op de arbeidsmarkt en druk op financiële middelen, is het noodzakelijk om onze informatiemanagementstructuur te versterken. Door in te zetten op datagedreven werken en digitalisering kan data benut worden voor beleidsontwikkeling en besluitvorming. GGD Fryslân kan hierdoor sneller, efficiënter en gerichter opereren, met behoud van kwaliteit en toegankelijkheid.
De inzet van technologieën draagt bij aan het verlichten van de werkdruk en het vergroten van de effectiviteit en efficiëntie van de digitale dienstverlening. Voorbeelden hiervan zijn AI, kennisbanken en chatbots bij het klantcontactcentrum, digitale toegang tot Mijn Kinddossier en voorbereiding van JGZ-contactmomenten. Dit zorgt voor een betere digitale dienstverlening richting de klant.

Dit betekent dat digitalisering niet langer een ondersteunende functie heeft, maar een strategische randvoorwaarde is. Door te investeren in een robuuste data-infrastructuur en een digitaal fitte organisatie, kan GGD Fryslân beter inspelen op toekomstige gezondheidsvraagstukken en maatschappelijke veranderingen. De iStrategie biedt daarmee een kader voor duurzame besluitvorming, waarbij elke digitale investering wordt onderbouwd.

Uitkomst uit de Bestuurlijke opdracht

GGD Fryslân staat voor complexe opgaven op het gebied van preventie en jeugdgezondheidszorg, terwijl er een structureel begrotingstekort van € 925.000,- is. Dit tekort komt onder andere door stijgende kosten voor personeel en huisvesting.
In juni 2025 besloot de Bestuurscommissie Gezondheid de huidige inzet op preventie en jeugdgezondheidszorg te handhaven. De commissie is overtuigd van het effect dat deze taken bijdragen aan het voorkomen van zwaardere zorg en hogere maatschappelijke kosten. Hierbij is afgesproken dat de gemeentelijke bijdrage wordt aangevuld in plaats van dat er in kerntaken wordt gesneden. Met dit besluit bevestigt de bestuurscommissie het vertrouwen in de maatschappelijke waarde van onze preventieve taken en de rol van GGD Fryslân als stabiele uitvoeringspartner.

GGD Fryslân vangt een deel van de financiële opgave intern op door efficiencymaatregelen en taakherschikking. Ook op het gebied van huisvesting besparen we gefaseerd door locaties doelmatiger te gebruiken en waar mogelijk synergie te creëren met andere publieke partners, zoals de brandweer. De nabijheid van consultatiebureaus voor inwoners blijft het uitgangspunt. Het resterende tekort wordt gedekt door een aanvullende gemeentelijke bijdrage van circa € 525.000,- verdeeld over de Friese gemeenten. Zo blijft de continuïteit van de publieke gezondheidszorg gewaarborgd in Fryslân.

3. Inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen - Brandweer

Strategisch huisvestingsprogramma

Brandweer Fryslân is gestart met de ontwikkeling van een strategisch huisvestingsprogramma dat voortborduurt op de huidige bouwagenda. Parallel aan de uitvoering van deze agenda zijn nieuwe huisvestingsvraagstukken ontstaan bij kazernes. Deze houden verband met o.a. ontwikkelingen vanuit de visie op brandweerzorg, weerbaarheid, de energietransitie, nieuw materieel maar ook ruimtelijke ontwikkelingen op of rond onze posten. Dit onderstreept een behoefte en urgentie voor het toevoegen van een strategisch kader die van toepassing is op alle 66 kazernes. Dit kader helpt om keuzes te maken voor toekomstbestendige, functionele en betaalbare huisvesting. Zo ontstaat een huisvestingsstrategie die wendbaar en toekomstgericht is en inspeelt op nieuwe uitdagingen en kansen. Bij de totstandkoming van het programma betrekt Brandweer Fryslân naast de interne organisatie ook actief het bestuur en de ambtelijke organisatie van alle 18 gemeenten. Het bestuur wordt hierbij mede betrokken in de vorm van een bestuurlijke stuurgroep. Daarbij wordt gezorgd voor een goede aansluiting bij het dekkingsplan voor kwalitatieve brandweerzorg. Voor de lopende bouwprojecten uit de huidige bouwagenda wordt intensief samengewerkt met de betrokken gemeenten aan de verwerving van nieuwe bouwlocaties en het doorlopen van omgevingswetprocedures. Bij de uitvoering van de bouw leidt dit soms tot vertraging. Zie hiervoor ook de toelichting in het hoofdstuk financiën.

Omgevingswet (bestuurlijke afspraak uren monitoren)

Met de komst van de omgevingswet heeft Brandweer Fryslân met het bestuur afgesproken dat de eerste twee jaar na inwerkingtreding de kosten worden bevroren. Op basis van deze afspraken heeft Brandweer Fryslân een analyse uitgevoerd op de uitvoering van uren in het kader van de taken Omgevingswet. Hierin zijn de basistaken, uren en begroting van Module 1 (toetsing brandveiligheid) en Module 2 (toezicht brandveiligheid) geanalyseerd.

Uit de analyse blijkt in het kader van de basistaken geen toename van aanvragen en uren, tegelijk wordt wél een verschil gezien tussen de begroting en de daadwerkelijk bestede uren in het kader van de beide modules. Daarom wordt samen met gemeentelijke afdelingen Vergunningverlening, toezicht en handhaving gewerkt aan een nieuwe financierings-systematiek, ingaand vanaf 1 januari 2027. Deze geldt alleen voor de plustaken (modules 1 en 2) en zal leiden tot meerkosten, verspreid over 14 deelnemende gemeenten. Brandweer Fryslân maakt maatwerkafspraken met de individuele gemeenten.

PFAS en schuimtransitie

Er is landelijk veel aandacht voor PFAS in het algemeen en in blusschuim in het bijzonder. Bij bepaalde typen branden, bijvoorbeeld met chemische stoffen, is blusschuim een effectief blusmiddel. Tegelijkertijd kunnen er in het blusschuim PFAS-varianten voorkomen. Vanwege de grote negatieve impact op milieu en gezondheid is een deel van deze varianten inmiddels verboden. Brandweer Fryslân heeft op een vijftal kazernelocaties en een voormalige brand-weerlocatie onderzoek gedaan naar het PFAS-gehalte in de bodem. Uit het onderzoek komt naar voren dat op een aantal van deze locaties een lichte verhoging van PFAS-gehaltes is waargenomen. Deze waarden zijn niet verontrustend. De betrokken gemeenten zijn daarover inmiddels geïnformeerd en waar nodig vindt overleg en afstemming plaats voor verdere aanpak. Brandweer Fryslân werkt op dit dossier nauw samen met andere overheden (provincie Fryslân, Wetterskip).
De brandweer maakt(e) gebruik van twee soorten schuim, het zogenoemde A en B schuim. De PFAS-houdende schuimsoorten (B) zijn door Brandweer Fryslân inmiddels uitgefaseerd en worden niet meer gebruikt.

Daarnaast blijkt uit onderzoek dat ook in PFAS-vrije schuimvarianten (A) chemische verbindingen voorkomen. Naar verwachting worden deze op korte termijn eveneens verboden. Er worden voorbereidingen getroffen om schuim als primair blusmiddel zoveel mogelijk uit te bannen en alleen nog voor zeer specifieke situaties beschikbaar te hebben. Met deze aanpak loopt Brandweer Fryslân voorop in de verduurzaming van het brandweerwerk en zorgen we dat duurzaamheid een structurele overweging is bij belangrijke keuzes. Concreet betekent dit dat voor een 35-tal voertuigen een ombouwoperatie wordt voorbereid. De financiële consequenties hiervan zijn nog niet bekend.

Veerkracht, mentale gezondheid en PTSS-regeling

Net als andere geüniformeerde beroepen is de brandweer een sector waarin medewerkers kunnen worden blootgesteld aan heftige gebeurtenissen. Nazorg, bijvoorbeeld via collegiale hulpverlening na een heftig incident, is onderdeel van onze reguliere bedrijfsvoering. Ook landelijk is er veel aandacht voor dit onderwerp. De landelijke regeling PTSS is daarbij een belangrijk voorbeeld, omdat het zowel de individuele hulpvraag erkent als de verantwoordelijkheid van de werkgever borgt. Brandweer Fryslân bood dergelijke hulp al langere tijd uit eigen initiatief. Brandweer Fryslân volgt de (financiële) effecten van de regeling nauwlettend en zal het bestuur informeren bij nieuwe trends.

Ook wetenschappelijk onderzoek naar mentale gezondheid (binnen geüniformeerde beroepen) krijgt steeds meer vorm. Daarbij groeit het besef dat de directe omgeving van medewerkers, zoals collega's, gezin, familie en vrienden, een grote rol speelt in het herstel. De heftigheid van een incident is niet te voorspellen, maar de mate van veerkracht vooraf en steun van directe omgeving achteraf maken een groot verschil in hoe iemand herstelt. Daarom is het belangrijk om collega's en hun omgeving vóór een incident beter toe te rusten, in plaats van alleen nazorg achteraf te bieden. Dit bevordert een gezonder herstel.

Brandweer Fryslân is begonnen met het verder verbeteren van processen rond mentale veerkracht en wil hier de komende jaren nog meer op inzetten. Er wordt gewerkt aan verdere acceptatie van mentale gezondheid (voorzorg). Dit betekent dat meer hulpvragen gaan ontstaan, evenals preventieve voorlichting en andere initiatieven om de duurzame inzetbaarheid van brandweerpersoneel verder te vergroten. Brandweer Fryslân zet in op structurele formatie voor mentale gezondheid. Hoe we dit gaan financieren is op dit moment nog niet bekend. Wel is bekend dat er landelijk geld vrij is gekomen en er verdere lobby is voor meer financiële borging van dit belangrijke onderwerp.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is een breed thema, dat ons raakt op verschillende manieren. Bij de nieuwbouw van de kazernes is 'nul op de meter' het uitgangspunt. Daarnaast maakt Brandweer Fryslân stappen in het elektrificeren van ons wagenpark. Zo heeft Brandweer Fryslân in 3Noord-verband elektrische en hybride dienstauto's aangekocht. Met de activiteiten op het PFAS-dossier probeert Brandweer Fryslân zo milieuvriendelijk mogelijk te werken. Een aantal onderwerpen vraagt nog om aandacht, zoals de verduurzaming van bestaande kazernes. Ook is een verdere analyse van het energieverbruik nodig om proactief te kunnen handelen. Duurzaamheid is voor Brandweer Fryslân niet alleen een keuze vanuit maatschappelijke verantwoordelijkheid, maar ook een noodzakelijke strategische investering. Het vergt financiële investeringen, maar levert juist ook rendement op.

Landelijke ontwikkelingen

Brandweer Fryslân werkt op landelijk niveau vanuit de Raad van Commandanten en Directeuren samen met alle veiligheidsregio's aan drie grote strategische thema's, 'de Grote Werken'. De regio neemt daarbij deel aan landelijke overleggen om de belangen van Fryslân te behartigen en landelijke kaders te vertalen naar uitvoerbare oplossingen.

1. Toekomstbestendige brandweerzorg

Het landelijke programma toekomstbestendige brandweerzorg gaat over repressieve brandweerzorg en brandveiligheid. Er zijn majeure onderwerpen waarop dit programma antwoord moet geven en die gevolgen kunnen hebben voor de brandweerzorg, ook in Fryslân.
Zo moet er duidelijkheid komen over bijvoorbeeld de minimale repressieve slagkracht van een brandweereenheid die voor alle regio's geldt. Daarnaast gaat het ook over doctrines; wat de 25 veiligheidsregio's afspreken over de uitvoering van kerntaken (zoals brandbestrijding). Dit vraagt enerzijds om wellicht lokale autonomie in te leveren, maar ook inzet in het land om dit programma tot een succes te maken. Dit gaat ook invloed hebben op de organisatie van de brandweerzorg in Fryslân, de mate waarin is nader te bepalen. Brandweer Fryslân verkent verschillende scenario's en bereidt zich voor op mogelijke veranderingen die uit dit programma voortkomen.

2. Onderwijs onderweg

Landelijk wordt onderzocht of opleidingen, zoals die van de manschappen, kunnen worden opgesplitst in onderdelen die meer aansluiten op regionale behoeftes. Het doel is dat professionals onderwijs krijgen dat meer flexibel, actueel en toepasbaar is in hun werk. Op langere termijn kan deze beweging merkbaar worden in de organisatie van het brandweerwerk. Tevens heeft het dan invloed op de wijze waarop opleidingen worden uitgevoerd. Dit vraagt daaropvolgend om een vormwijziging van de opleidingen vanuit onze primaire opleider, Brandweeropleiding Noord Holding BV.

3. Goed werkgeverschap

Brandweer Fryslân wil een aantrekkelijke werkgever blijven (voor beroepsmedewerkers en vrijwilligers) en volgt daarom de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt nauwlettend. Het binden, boeien en behouden van goede mensen vraagt om gerichte actie, helemaal in een tijd waarin mensen kritischer worden op hun vrijetijdsbesteding (en dus bijvoorbeeld de vraag of mensen nog bij de vrijwillige brandweer gaan). Zie het hoofdstuk overkoepelende ontwikkelingen voor verdere toelichting. Brandweer Fryslân zet zich hierom de komende jaren in op het doorontwikkelen van het werkgeversmerk 'Brandweer'. Onderdeel hiervan is het inzetten van passende middelen die het werkgeversmerk versterken. De keuzes die daarbij gemaakt worden, beïnvloeden hoe aantrekkelijk de brandweer zich op de arbeidsmarkt kan positioneren. Welke verdere impact dit zal hebben, is op dit moment nog niet volledig te voorspellen. Wel is duidelijk dat de stappen die worden gezet, bepalend zijn voor de kracht van de organisatie in de toekomst.

4. Inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen - Crisisbeheersing

Landelijke agenda Crisisbeheersing 2024-2029

De Landelijke Agenda Crisisbeheersing geeft richting aan de inhoudelijke ambities en prioriteiten op het terrein van crisisbeheersing van het Rijk, de veiligheidsregio's en andere betrokken partijen.

In de agenda zijn de ambities geformuleerd langs drie pijlers:

1. *Versterken voorbereiding en paraatheid.*
2. *Versterken van een weerbare samenleving.*
3. *Bevorderen van kwaliteit en professionaliteit.*

Binnen het stelsel van crisisbeheersing dient de LAC als regie instrument voor de minister van J&V om richting te geven aan de landelijke inspanningen.

Van de besturen van Veiligheidsregio's wordt verwacht dat zij de agenda vertalen naar hun eigen regionale context.
Voor de uitvoering van de ambities uit de LAC hebben de Veiligheidsregio's financiële middelen ontvangen van het Rijk via de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR); op deze middelen wordt nu 10% gekort. De impact hiervan nemen wij mee bij het nieuwe beleidsplan VRF 2027-2030.

De hierna genoemde ontwikkelingen sluiten aan op de rijksbrede ambities in de Landelijke Agenda Crisisbeheersing.

Friese Samenwerkingsagenda weerbaarheid

De Bestuurscommissie Veiligheid heeft opdracht gegeven om eind 2025 met een voorstel te komen hoe we in Fryslân invulling gaan geven aan het versterken van een weerbare samenleving (overheid, bedrijven en burgers). Dit geldt niet alleen bij hybride aanvallen of een militair conflict maar ook bij andere crises of rampen, zoals grootschalige overstromingen, een pandemie of langdurige uitval van vitale processen.

In de Friese samenwerkingsagenda staan drie strategische lijnen centraal:

1. *Versterking eigen continuïteit*
   Zodat organisaties (gemeenten en VRF) hun cruciale functies onder alle omstandigheden kunnen blijven uitvoeren.

2. *Coördinatie- en noodsteunpunten*
   Dit betreft de regionale uitwerking van de landelijke pilot voor een netwerk aan noodsteunpunten en coördinatiepunten.

3. *Versterken weerbare samenleving*
   Waar inwoners risicobewust, zelf- en samen redzaam zijn, en indien nodig ondersteuning ontvangen.

De uitvoering is gepland in 2025 en 2026.. Na afronding van de pilotfase in 2027 worden definitieve afspraken gemaakt over het ambitieniveau van de noodsteunpunten en de financiële verdeelsleutel binnen de BDUR Cruciale vraag is of de ambities en taken uit de LAC voor het versterken van de weerbare samenleving in balans zijn met de toekomstige financiële middelen die het Rijk beschikbaar stelt. Dit is onderwerp van gesprek tussen Rijk en Veiligheidsregio's.

5. Financiën

Financiële uitgangspunten kaderbrief

Huidig financieel kader

Het op dit moment geldende financiële kader hebben we vastgesteld in de kaderbrief 2026-2029. Dit kader werkt door in de begroting 2026 en in de daarin opgenomen meerjaren-raming. De totale gemeentelijke bijdrage, zoals vastgesteld in de begroting 2026, is als volgt::

Huidig financieel kader (*€ 1.000)	2027	2028	2029	2030*
Meerjarig beeld (vastgestelde begroting 2026)	**95.071**	**98.726**	**102.461**	**106.782**

** Bijdrage 2030 is niet opgenomen in de begroting 2026, maar is bepaald volgens dezelfde uitgangspunten.*

Nieuw financieel kader

De beleidsmatige en autonome financiële ontwikkelingen leiden tot een nieuw kader:

Kader 2027-2030	2027	2028	2029	2030
Gemeentelijke bijdrage	**95.071**	**98.726**	**102.461**	**106.782**
Beleidsontwikkelingen				
Mutatie achterstanden investeringsplanning	-300	26	188	-434
Bestuurlijke opdracht GGD	594	579	529	529
OKO-monitor	20	20	20	20
Continuïteit brandweerorganisatie	100	100	100	*100*
Totaal beleidsontwikkelingen	*414*	*725*	*837*	*215*
Autonome ontwikkelingen				
Loonontwikkelingen	-1.368	-1.176	-380	-480
Ontwikkeling materiële kosten	233	181	126	*69*
Rijksvaccinatieprogramma				17
Totaal autonome ontwikkelingen	*-1.135*	*-995*	*-254*	*-394*
Totaal effecten	*-721*	*-270*	*583*	*-179*
Procentuele ontwikkeling	*-0,8%*	*-0,3%*	*0,6%*	*-0,2%*
Gemeentelijke bijdrage	**94.350**	**98.456**	**103.044**	**106.603**

Toelichting mutaties kader

Incidentele vrijval kapitaallasten brandweer

De afgelopen jaren was sprake van een voordelig resultaat dat grotendeels is ontstaan door een vrijval van kapitaallasten. Deze vrijval kwam voort uit een achterstand in de investeringsplanning ten opzichte van het budget. Deze achterstand wordt de komende jaren ingelopen. Met ingang van 2026 zijn de financiële effecten van de achterstanden verwerkt in het kader.

Conform de bestuurlijke afspraak is in deze kaderbrief een nieuwe inschatting gemaakt van de financiële effecten. U ziet dit terugkomen in de regel 'mutatie achterstanden investeringsplanning'.

Bestuurlijke opdracht GGD

In deze kaderbrief zijn de uitkomsten van de bestuurlijke opdracht GGD verwerkt. Zoals in hoofdstuk 2 is toegelicht wordt het resterende tekort gedekt door een aanvullende bijdrage van € 529.000. Dit tekort heeft voor € 429.000 betrekking op de functiewaardering van de jeugdverpleegkundigen en doktersassistenten en voor € 100.000 op huisvesting. Het totale tekort voor huisvesting is €175.000. Er is afgesproken om daarop gefaseerd een besparing te realiseren. In 2027 is de besparing € 10.000, in 2028 € 25.000, en in 2029 € 75.000.

OKO-monitor

In de vergadering van 20 november 2024 heeft de bestuurscommissie gezondheid ingestemd met het voorstel voor OKO monitoring. De jeugdmonitor en schoolmonitor in het basispakket van de GGD wordt daarmee uitgebreid met een OKO-module voor alle scholen. De planning van de monitoren wordt aangepast aan het 2-jaarlijks monitoren binnen de OKO Trimbos voorwaarden. De kosten hiervoor worden jaarlijks toegevoegd aan de GGD begroting.

Continuïteit brandweerorganisatie

De repressieve inzet van de brandweer is door de minister van Justitie en Veiligheid aangemerkt als vitaal proces. De eisen die aan dit proces zijn gesteld, zijn op dit moment nog niet door de minister kenbaar gemaakt. Brandweer Fryslân is momenteel onvoldoende toegerust op langdurige verstoringen die horen bij de risico's van het huidige tijdsbeeld.
Brandweer Fryslân verwacht dat er forse investeringen noodzakelijk zijn om voldoende weerbaar te zijn om deze uitdagingen het hoofd te kunnen bieden. Om inzicht te krijgen in de financiële consequenties is nader onderzoek vereist. Daarnaast gaat er gewerkt worden aan een continuïteitsplan voor alle (brandweer)regio's. Dit zal wellicht leiden tot een normstelling waaraan Brandweer Fryslân moet voldoen.

Vooruitlopend op de verdere uitwerking van dit landelijke continuïteitsplan en het verdere onderzoek, willen wij een aantal gerichte maatregelen treffen om de grootste kwetsbaarheden op de lossen. Wij hebben hiervoor een uitbreiding opgenomen in het kader van € 100.000.

Ontwikkeling Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (Bdur)

De Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (Bdur) betreft een specifieke uitkering die VRF jaarlijks ontvangt van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. De afgelopen jaren is er veel discussie geweest over de Bdur. Zo zijn er extra middelen verkregen om de crisisorganisatie duurzaam te versterken. Ook hebben er voordelige loon prijscompensaties plaatsgevonden. Daar staat tegenover dat er een generieke korting is doorgevoerd van 10% vanaf 2026.
De loonprijscompensatie over de jaren 2024 en 2025 was fors en heft de korting grotendeels op. Het effect op de gemeentelijke bijdrage is daarom zeer beperkt. De loonprijscompensatie heeft geen vaste basis en varieerde de afgelopen jaren van nihil tot € 600K. Het ontvangen van loonprijscompensatie is dus onzeker. Daarom wordt bij het opstellen van het financieel kader hier geen rekening mee gehouden.

Autonome ontwikkelingen

Ontwikkeling loonkosten

De huidige cao loopt tot 1 augustus 2025. De onderhandelingen voor een nieuwe cao zijn gestart, maar de inzet van de werkgevers en de vakbonden ligt nog ver uit elkaar.
Daarom moeten wij nu een inschatting maken van de indexatie van de loonkosten die potentieel met terugwerkende kracht wordt uitgevoerd in 2025. Deze inschatting werkt uiteraard door in de daaropvolgende jaren van het financieel kader. Voor 2025 handhaven wij onze initiële inschatting zoals opgenomen in de begroting van 2026.

In de financiële verordening hebben wij opgenomen dat wij voor de verwachte loonontwikkeling voorlopig uitgaan van de loonvoet sector overheid. We hanteren hierbij de meest recente cijfers die door het CPB zijn gepresenteerd. Dit betreft de verkenning van het CPB van de middellangetermijn tot en met 2030 bij de concept-Macro Economische Verkenning 2026 (MEV 2026). Daarin staat als loonvoet sector overheid voor 2026 een ontwikkeling van 2,8%. Voor de jaren daarna gelden de volgende indexaties: 3,5% voor 2027, 4,3% voor 2028, 5,1% voor 2029 en 3,8% voor 2030. De percentages zijn daarmee iets lager dan de voorgaande begroting, waardoor er een bijstelling plaatsvindt van deze autonome ontwikkeling.

Conform de financiële verordening zal er een verrekening met gemeenten plaatsvinden op basis van de definitieve cao.

Indexering materiële kosten

De materiële kosten in de begroting van Veiligheidsregio Fryslân worden op dezelfde wijze geïndexeerd als de indexatie zoals opgenomen in het gemeentefonds. Het gemeentefonds is nog niet bekend bij het opstellen van deze kaderbrief. Daarom moeten we bij de opstelling van het financiële kader een inschatting maken. Voor de materiële kosten hebben wij afgesproken deze op basis van de consumentenprijsindex (CPI) te indexeren. Wij hanteren, net als voor de loonkosten, de gepresenteerde cijfers in de verkenning van het CPB van de middellangetermijn tot en met 2030 bij de concept-Macro Economische Verkenning 2026.

De opgenomen consumentprijsindex voor 2026 is 2,6%. Voor de jaren daarna gelden de volgende percentages: 2,5% voor 2027 en 2,1% voor de jaren 2028, 2029 en 2030.

Ontwikkeling rentekosten

De rentebegroting is gebaseerd op de financieringsbehoefte uit het vastgestelde meerjareninvesteringsplan (MIP). Daarbij hebben we een inschatting gemaakt van de geldende marktrente: 3,5%. Het werkelijke financieringsresultaat verrekenen we na afloop van het jaar, zoals in de financiële verordening is afgesproken.

Rijksvaccinatieprogramma

In de septembercirculaire 2025 zijn middelen toegevoegd aan het gemeentefonds in verband met wijzigingen in het vaccinatieschema voor het Rijksvaccinatieprogramma. Het betreft eenmalige middelen voor de periode 2025 tot en met 2029 en structurele middelen vanaf 2030.

Op basis van bestuurlijke afspraken worden middelen in het gemeentefonds bestemd voor de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma doorgestort naar de GGD. Gelet op het eenmalige karakter zal de GGD een factuur sturen voor de eenmalige middelen. De structurele middelen vanaf 2030 zijn verwerkt in de kaderbrief 2027-2030.

Risico's en onzekerheden in het kader

Veiligheidsregio Fryslân streeft naar een zo accuraat mogelijke schatting van het financiële kader en daarmee van de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage. Tegelijkertijd zijn er risico's en omstandigheden die van invloed kunnen zijn op het meerjarig perspectief.

Landelijke ontwikkelingen en beleidsdoorwerking
Veranderend overheidsbeleid kan leiden tot financiële onzekerheden. In oktober zijn de verkiezingen gehouden en is de vorming van een nieuw kabinet gestart. Daarmee breekt een nieuwe beleidsperiode aan, waarvan richting en financiële gevolgen nog niet volledig duidelijk zijn. De landelijke politiek kent bovendien een steeds kortere beleidscyclus, waardoor accenten in prioriteiten en bekostiging sneller kunnen verschuiven.

Deze landelijke ontwikkelingen kunnen leiden tot taakuitbreiding of verschuiving van verantwoordelijkheden. De afgelopen periode is gebleken dat dergelijke trajecten vaak incidenteel gefinancierd worden, terwijl de opgaven structureel van aard zijn. Bij beperkte middelen blijven stabiliteit in uitvoering en financiële continuïteit van groot belang. VRF volgt het overheidsbeleid nauwgezet en signaleert tijdig financiële risico's om deze waar mogelijk te beheersen.

Autonome ontwikkelingen
Ook autonome ontwikkelingen kunnen financiële risico's opleveren. Bij hoge inflatie bestaat het risico dat de indexatie van onze budgetten – zoals vastgelegd in de financiële verordening – ontoereikend is. Dit kan investeringen in huisvesting, materieel, personeel en IT onder druk zetten en op termijn invloed hebben op de continuïteit van onze dienstverlening.

Risico's nieuwbouwprojecten
Met name bij de Brandweer kent de VRF een grote vastgoedportefeuille met een omvangrijke bouwagenda voor nieuwbouw en verbouw van kazernes. De voortgang wordt beïnvloed door gemeentelijke planprocedures, netcongestie en de beschikbaarheid van aannemers. In de praktijk blijven investeringen achter op de planning, wat tijdelijk financiële voordelen oplevert, maar op termijn leidt tot hogere kosten door stijgende bouwprijzen. Dit vraagt om strakke sturing op fasering en realisatie en om nauwe samenwerking met de gemeenten.

Cyberdreigingen
Onze organisatie is in hoge mate afhankelijk van betrouwbare informatievoorziening. De dreigingen van cybercriminaliteit en statelijke actoren nemen toe. VRF werkt daarom volgens het ambitieniveau "Aantoonbaar weerbaar" en investeert blijvend in digitale beveiliging, bewustwording en naleving van landelijke normen zoals de BIO en NEN. Periodieke audits en tests borgen dat deze weerbaarheid aantoonbaar op orde blijft.

Wegvallen van maatwerk- en markttaken
VRF voert verschillende taken uit die nauw verbonden zijn met de basistaak, maar niet collectief worden bekostigd, zoals maatwerk binnen de jeugdgezondheidszorg, reizigersvaccinaties en werkzaamheden op grond van de omgevingswet. Deze taken leveren een kleine marge op, die helpt de collectieve kosten te verlagen. Het wegvallen ervan kan zowel incidentele fricties als structurele effecten hebben. We volgen dit nauwgezet binnen de reguliere P&C-cyclus.

Voorstel

van het college aan de raad

Zaaknummer	528177
Vergaderdatum	26 januari 2026
Organisatieonderdeel	Staf
Portefeuillehouder	Piet IJnsen

Onderwerp

Meerjarenbegroting 2026-2029 Stichting Samenwerkingsbestuur Primair Onderwijs West - Ameland

Voorstel

1. Een zienswijze indienen over de meerjarenbegroting 2026-2029 van de Stichting Samenwerkingsbestuur Primair Onderwijs West-Ameland bij de uitvoerend bestuurder.
2. De uitvoerend bestuurder een toelichting vragen over het uit te voeren onderhoud aan de schoolgebouwen in aanloop naar eventuele IKC-vorming.

Inleiding

Per 1 januari 2025 is het openbaar basisonderwijs op Ameland verzelfstandigd en heeft er een bestuurlijke fusie plaatsgevonden.

Alle taken en bevoegdheden met betrekking tot het openbaar basisonderwijs zijn overgedragen aan de Stichting Samenwerkingsbestuur Primair Onderwijs West Ameland op grond van artikel 17, lid 3 van de Wet op het Primair Onderwijs.

Op grond van artikel 17, lid 4 van de Wet op het Primair Onderwijs moeten de statuten onder meer voorzien in een regeling omtrent de vaststelling van de begroting na overleg met de gemeenteraad van de gemeente waarin de scholen waar openbaar onderwijs wordt gegeven, gevestigd zijn.

In artikel 14, lid 3 van de statuten van de Stichting waarmee u op 4 november 2024 heeft ingestemd is daarin voorzien en staat dat het uitvoerend bestuur de gemeenteraad in de gelegenheid stelt een zienswijze op de begroting te geven voorafgaand aan de vaststelling door het uitvoerend bestuur van de Stichting.

Dit is de eerste meerjarenbegroting van de Stichting die de gemeente Ameland heeft ontvangen en waarop de gemeenteraad een zienswijze kan geven. Hiermee voldoet de Stichting aan haar statutaire verplichting.

In de begroting is jaarlijks een bedrag van € 9.500 opgenomen voor onderhoud aan drie schoolgebouwen. Er is geen toelichting op of onderbouwing van dit bedrag en het uit te voeren onderhoud gegeven.

Beoogd effect

Voldoen aan de wettelijke verplichtingen als bedoeld in de Wet op het Primair Onderwijs.

Argumenten

1.1 De meerjarenbegroting 2026-2029 voldoet aan de wettelijke eisen.
Het is een complete begroting op bestuursniveau waarin alle verwachte inkomsten en uitgaven zijn opgenomen.

1.2 Vanuit financieel perspectief kan kwalitatief goed openbaar basisonderwijs op West Ameland worden gegarandeerd de komende jaren.
Het exploitatieoverzicht 2026-2029 laat met uitzondering van het jaar 2026 positieve exploitatiesaldi zien.

1.3 De continuïteit van de Stichting is niet in het geding.
Op basis van deze begroting kan de stichting de komende jaren aan haar financiële verplichtingen voldoen.

1.4 Er is vanuit de rol van de gemeente een reden om bij de uitvoerend bestuurder een zienswijze in te dienen.

1.5 Er is niet duidelijk welk onderhoud de komende jaren aan de schoolgebouwen zal worden uitgevoerd.

Kanttekeningen

Niet van toepassing.

Afstemming

Niet van toepassing.

Vervolg

De uitvoerend bestuurder van de Stichting Samenwerkingsbestuur West Ameland, de directeur – bestuurder, wordt op de hoogte gesteld van uw besluit.

Bijlagen

-Meerjarenbegroting 2026-2029 Stichting Samenwerkingsbestuur Primair Onderwijs West – Ameland.

Besluit

Raad

Zaaknummer	528177
Datum vergadering	26 januari 2026
Onderwerp	Begroting 2026-2029 St. Samenwerkingsbestuur PO West - Ameland
Portefeuillehouder	Piet IJnsen
Agendapunt	6

Besluit

De raad van de gemeente Ameland:

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 16 december 2025;

gelet op ;

- het advies van de raadscommissie van 5 januari 2026;
- de Wet op het Primair Onderwijs;
- de statuten van de Stichting Samenwerkingsbestuur Primair Onderwijs West - Ameland;
- de meerjarenbegroting 2026-2029 van de Stichting Samenwerkingsbestuur Primair Onderwijs West - Ameland;

besluit:

1. Een zienswijze in te dienen over de meerjarenbegroting 2026-2029 van de Stichting Samenwerkingsbestuur Primair Onderwijs West-Ameland bij de uitvoerend bestuurder.
2. De uitvoerend bestuurder een toelichting vragen over het uit te voeren onderhoud aan de scholen in aanloop naar eventuele IKC-vorming.

Ballum, 26 januari 2026

Meerjarenbegroting 2026-2029

Inhoudsopgave

	Inhoudsopgave	2
	Meerjarenbegroting 2026-2029 - Stichting Samenwerkingsbestuur PO West-Ameland	3
01	Begroting op hoofdlijnen	5
02	Toelichting Meerjarenbegroting 2026-2029	7

Meerjarenbegroting 2026-2029 - Stichting Samenwerkingsbestuur PO West-Ameland

Inleiding

Voor u ligt de Meerjarenbegroting 2026-2029 van Stichting Samenwerkingsbestuur PO West-Ameland, gevestigd te Ameland.

Met deze begroting 2026-2029 presenteren wij de eerste gezamenlijke financiële planning van Stichting Samenwerkingsbestuur Primair Onderwijs West-Ameland (PO Ameland). Deze begroting vormt een belangrijke mijlpaal in onze samenwerking en geeft richting aan de keuzes die wij de komende jaren maken om kwalitatief goed onderwijs te blijven bieden op Ameland.
In dit document vindt u een overzicht van de verwachte inkomsten en uitgaven, gebaseerd op de huidige leerlingprognoses en beleidsvoornemens. De begroting is opgesteld met oog voor continuïteit, transparantie en een solide financiële basis, zodat wij samen kunnen werken aan toekomstbestendig onderwijs voor alle kinderen op ons eiland.

November 2025
Geert Diever

01 Begroting op hoofdlijnen

Algemeen

De meerjarenbegroting laat een oplopend positief resultaat zien. Dit wordt veroorzaakt door een daling in fte's per 1 augustus 2026 van 1.8 fte (OP en OOP) en per 1 april 2029 van 1,0 fte (directie).

In de begroting is de indexering van de bekostiging conform het advies van de PO-raad opgenomen, deze bedraagt 3,8% bovenop de al gepubliceerde bekostiging voor 2026. Ook in de personeelslasten is rekening gehouden met een indexering, omdat per 1 november 2025 de cao is verlopen. Het onderhandelingsakkoord dat de bonden hebben afgesproken bevat een loonstijging van 4,9% per 1 november 2025 en nogmaals 4,2% per 1 januari 2027. Overige baten en lasten zijn niet geïndexeerd, tenzij er al een indexatie bekend was. Stelregel hierin is dat de inflatiecorrectie in de toekomst gecorrigeerd gaat worden in de bekostiging.

Als eerste wordt de exploitatie gepresenteerd waarna de balans, kasstroomoverzicht en kengetallen worden besproken. Na de exploitatie op hoofdlijnen volgt een korte toelichting per categorie van de exploitatie.

Exploitatie op hoofdlijnen

Categorie	Begroting 2025	Prognose 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
3.1 Rijksbijdragen	1.866.705	1.954.177	1.996.980	2.060.485	2.050.063	2.037.465
3.2 Overheidsbijdragen	5.650	5.650	40.000	40.000	40.000	40.000
3.5 Overige baten	66.100	43.850	11.250	11.150	10.900	10.800
3 Opbrengsten	1.938.455	2.003.677	2.048.230	2.111.635	2.100.963	2.088.265
4.1 Personeelslasten	1.595.922	1.667.190	1.686.750	1.693.041	1.697.059	1.580.523
4.2 Afschrijvingen	44.144	44.144	42.896	35.876	25.355	17.547
4.3 Huisvestingslasten	128.570	117.570	102.600	102.600	102.600	102.600
4.4 Overige lasten	227.450	246.450	238.225	238.225	238.225	238.225
4 Lasten	1.996.086	2.075.354	2.070.471	2.069.742	2.063.239	1.938.895
6.1 Rentebaten	3.000	2.000	7.500	7.500	7.500	7.500
6.2 Rentelasten	1.250	1.500	1.000	1.000	1.000	1.000
6 Financiële baten en lasten	1.750	500	6.500	6.500	6.500	6.500
Resultaat	**-55.881**	**-71.177**	**-15.741**	**48.394**	**44.224**	**155.870**

02 Toelichting Meerjarenbegroting 2026-2029

Overzicht baten

De totale baten zijn in onderstaand overzicht opgenomen.

Rubriek	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
3.1 - Rijksbijdragen	1.996.980	2.060.485	2.050.063	2.037.465
3.2 - Overige overheidsbijdragen en -subsidies	40.000	40.000	40.000	40.000
3.5 - Overige baten	11.250	11.150	10.900	10.800
Totale baten	**2.048.230**	**2.111.635**	**2.100.963**	**2.088.265**

Overzicht baten

Rubriek	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
3.1 - Rijksbijdragen	1.996.980	2.060.485	2.050.063	2.037.465
3.2 - Overige overheidsbijdragen en -subsidies	40.000	40.000	40.000	40.000
3.5 - Overige baten	11.250	11.150	10.900	10.800
Totale baten	**2.048.230**	**2.111.635**	**2.100.963**	**2.088.265**

3.1 Rijksbijdragen OCW

Grootboekrekening	Omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
81003	Basisbekostiging PO	1.826.980	1.890.485	1.880.063	1.867.465
81231	Bijz. bekostiging bijzondere situaties	64.000	64.000	64.000	64.000
81302	Budget passend onderwijs	106.000	106.000	106.000	106.000
3.1 - Rijksbijdragen		**1.996.980**	**2.060.485**	**2.050.063**	**2.037.465**

Besturen ontvangen voor iedere school een basisbekostiging. De basisbekostiging bestaat uit een basisbedrag per school en een bedrag per leerling. De teldatum voor de bekostiging is altijd februari in het jaar ervoor. Voor de bekostiging 2026 wordt februari 2025 als telling aangehouden. Daarnaast ontvangen besturen bij specifieke situaties nog extra bekostiging. Stichting Samenwerkingsbestuur PO West-Ameland heeft recht op een aanvullende bekostiging Friese Wadden. De bekostiging wordt verdeeld over de scholen op de Waddeneilanden. Voor De Koningin Wilhelminaschool, De Schakel en 't Ienster wordt totaal € 64.000 ontvangen.

Voor 2026 wordt een verhoging van de bekostiging verwacht van 3,8% over het personele gedeelte, deze verhoging is in de bekostiging meegenomen, het definitieve percentage zal naar verwachting in juli 2026 bekend gemaakt worden. De werkelijke verhoging van het materiële gedeelte komt neer op 0,39% en is al verwerkt in de bekostiging voor 2026. Vanaf 2027 is cf het advies van de PO Raad nogmaals een verhoging meegenomen van 3,3%.

Teldatum	Leerlingen
01-02-2023	122
01-02-2024	125
01-02-2025	125
01-02-2026	122
01-02-2027	121
01-02-2028	114

3.2 Overige Overheidsbijdragen

Van de gemeente Ameland wordt jaarlijks een bijdrage van € 40.000 verwacht voor 3 leerlingen op de Schakel (o.b.v. raamovereenkomsten).

Grootboekrekening	Omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
82100	Vergoeding gemeente	40.000	40.000	40.000	40.000
3.2 - Overige overheidsbijdragen en -subsidies		**40.000**	**40.000**	**40.000**	**40.000**

3.5 Overige baten

De overige baten betreffen de inkomsten voor tussenschoolse opvang en de subsidie Professionalisering & begeleiding starters en schoolleiders van de Onderwijsregio Noord.

Grootboekrekening	Omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
85550	Tussenschoolse opvang	5.000	5.000	5.000	5.000
85690	Overige baten	6.250	6.150	5.900	5.800
3.5 - Overige baten		**11.250**	**11.150**	**10.900**	**10.800**

Overzicht lasten

Rubriek	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
4.1 - Personeelslasten	1.686.750	1.693.041	1.697.059	1.580.523
4.2 - Afschrijvingen	42.896	35.876	25.355	17.547
4.3 - Huisvestingslasten	102.600	102.600	102.600	102.600
4.4 - Overige lasten	238.225	238.225	238.225	238.225
Totale lasten	**2.070.471**	**2.069.742**	**2.063.239**	**1.938.895**

4.1 Personele lasten

Grootboekrekening	Omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
41110	Loonkosten DIR	214.692	222.268	222.268	106.858
41120	Loonkosten OP	1.272.646	1.271.366	1.274.454	1.276.908
41130	Loonkosten OOP	156.762	156.757	157.687	154.107
41171	Reis- en verblijfkosten	1.500	1.500	1.500	1.500
4.1.1 - Lonen en salarissen		**1.645.600**	**1.651.891**	**1.655.909**	**1.539.373**
41210	Dotatie voorziening jubilea	1.650	1.650	1.650	1.650
41222	Schoolbegeleidingsdiensten	9.000	9.000	9.000	9.000
41225	Arbo	7.500	7.500	7.500	7.500
41231	(Na)Scholing en cursussen	9.000	9.000	9.000	9.000
41233	Werving personeel	4.500	4.500	4.500	4.500
41242	Reis- en verblijfkosten	2.000	2.000	2.000	2.000
41290	Overige personele lasten	7.500	7.500	7.500	7.500
4.1.2 - Overige personele lasten		**41.150**	**41.150**	**41.150**	**41.150**
4.1 Totaal personeelslasten		**1.686.750**	**1.693.041**	**1.697.059**	**1.580.523**

Voor het personeel wordt de salarisverwerkingsmaand van september 2025 als basis gebruikt voor de formatie. Voor het opstellen van de meerjarige personeelsbegroting is rekening gehouden met de fluctuaties in leerlingaantallen. Standaard worden de periodieken meegenomen, tenzij het desbetreffende personeelslid zich in de eindtrede bevindt. In de lonen en salarissen is rekening gehouden met een verhoging van de cao per 1 november 2025 van 4,9% en wordt per 1 januari 2027 nog een indexatie van 4,2% meegenomen conform het onderhandelingsakkoord.

Hieronder een overzicht van de ingeschatte FTE's per jaar.

FTE	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Bestuurder (0,5) en directeur (1,0)	1,5	1,5	1,5	0,68
OP	11,69	10,75	10,75	10,75
OOP	2,8	2,53	2,53	2,45
Totaal	**15,99**	**14,78**	**14,78**	**13,88**

Het verloop in het personeel gebeurt middels een natuurlijk verloop binnen het personeel.

In de managementrapportages zullen de begrote loonkosten vergeleken worden met de realisatie en daarmee zal een prognose worden gemaakt door middel van een prijs en volume effect. Een volume-effect houdt de mutaties in fte's in. Het prijseffect wordt weergegeven als GPL (gemiddeld premieloon) en houdt daarmee mutaties in de loonsom in.

	Prognose 2026	FTE	GPL
Bestuurder en directeur	214.692	1,5	143.128
OP	1.272.646	11,69	108.866
OOP	156.762	2,8	55.986
Totaal	**1.644.100**	**15,99**	**102.821**

4.2 Afschrijvingslasten

De afschrijvingslasten zijn berekend op basis van de aanwezige activa per 1 oktober 2025 + de nog te verwachten investeringen in 2025. Daarnaast is er rekening gehouden met de onderstaande investering voor 2026 (nieuwe hardware € 5.000 per school).

Investeringen	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
ICT	15.000	-	-	-
Totaal	**15.000**	**-**	**-**	**-**

Dit resulteert in de volgende afschrijvingslasten:

Grootboek	Omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
42215	Afschrijvingslasten inrichting schoolplein	397	397	397	397
42225	Afschrijvingslasten inventaris en apparatuur	129	118	118	118
42235	Afschrijvingslasten meubilair	12.513	12.056	11.999	10.488
42250	Afschrijvingslasten ICT	26.081	19.529	9.065	3.750
42265	Afschrijvingslasten leermethoden	3.775	3.775	3.775	2.794
4.2 Totaal afschrijvingen		**42.896**	**35.876**	**25.355**	**17.547**

4.3 Huisvestingslasten

Grootboekrekening	Omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
43300	Onderhoud	9.500	9.500	9.500	9.500
43400	Energie	39.000	39.000	39.000	39.000
43420	Water	900	900	900	900
43500	Schoonmaakbedrijf	45.000	45.000	45.000	45.000
43600	Publiekrechtelijke heffingen	3.450	3.450	3.450	3.450
43790	Overige huisvestingslasten	750	750	750	750
43810	Beveiliging	2.250	2.250	2.250	2.250
43820	Tuinonderhoud	1.750	1.750	1.750	1.750
4.3 - Huisvestingslasten		**102.600**	**102.600**	**102.600**	**102.600**

De huisvestingslasten zijn berekend op basis van de geprognotiseerde lasten voor 2025, waarbij ook rekening is gehouden met besparingen of aanvullende/hogere kosten die verwacht worden in 2026 en verder. De huisvestingslasten zijn circa € 15.000 lager dan in 2025, omdat de dotatie aan de voorziening voor groot onderhoud van de Koningin Wilhelminaschool is komen te vervallen. De kosten van groot onderhoud worden vanaf 1 januari geactiveerd op de 3 scholen.

4.4 Overige lasten

Hieronder vindt u een overzicht van de overige lasten per categorie.

Omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
4.4.1 - Administratie- en beheerslasten	97.225	97.225	97.225	97.225
4.4.2 - Inventaris en apparatuur	35.250	35.250	35.250	35.250
4.4.3 - Leer- en hulpmiddelen	70.500	70.500	70.500	70.500
4.4.5 - Overige (overige) lasten	35.250	35.250	35.250	35.250
4.4 - Overige lasten	**238.225**	**238.225**	**238.225**	**238.225**

Grootboekrekening	Omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
44100	Administratiekantoor	44.000	44.000	44.000	44.000
44105	Accountant	15.125	15.125	15.125	15.125
44108	Deskundigenadvies	14.200	14.200	14.200	14.200
44109	Juridische kosten	2.000	2.000	2.000	2.000
44110	Telefoon	2.950	2.950	2.950	2.950
44124	Huishoudelijke uitgaven	2.000	2.000	2.000	2.000
44125	Kantoorbenodigdheden	1.700	1.700	1.700	1.700
44150	Onkostenvergoedingen RvT / bestuur	10.000	10.000	10.000	10.000
44170	Beheer en bestuur	2.000	2.000	2.000	2.000
44190	Overige administratielasten	3.250	3.250	3.250	3.250
44200	Leermiddelen	42.000	42.000	42.000	42.000
44208	Leermiddelen licenties	28.500	28.500	28.500	28.500
44210	Klein inventaris	1.250	1.250	1.250	1.250
44211	ICT	6.500	6.500	6.500	6.500
44225	ICT licenties	6.000	6.000	6.000	6.000
44228	Website	1.000	1.000	1.000	1.000
44240	Reproductie	20.500	20.500	20.500	20.500
44441	Abonnementen	5.500	5.500	5.500	5.500
44442	Contributies	1.250	1.250	1.250	1.250
44444	Medezeggenschapsraad	3.000	3.000	3.000	3.000
44445	Overige verzekeringen	6.100	6.100	6.100	6.100
44450	Culturele vorming	1.800	1.800	1.800	1.800
44466	Activiteiten overig	1.500	1.500	1.500	1.500
44473	Tussenschoolse opvang	8.000	8.000	8.000	8.000
44480	Projecten	2.100	2.100	2.100	2.100
44490	Overige onderwijslasten	6.000	6.000	6.000	6.000
4.4 - Overige lasten		**238.225**	**238.225**	**238.225**	**238.225**

5 Financiële baten en lasten

Vanwege het feit dat de liquiditeit op peil blijft, zijn de rentebaten en de banklasten gelijk gehouden op basis van de werkelijke financiële baten en lasten in 2024 en 2025. Ten opzichte van vorig jaar is de rentevergoeding voor gelden op de spaarrekening wel verlaagd. Richting de toekomst is het lastig een inschatting te maken van wat de rentestanden gaan doen, vanwege deze reden trekken wij de huidige rente ook door voor 2026 t/m 2029.

Voorstel

van het college aan de raad

Zaaknummer	526687
Vergaderdatum	26 januari 2026
Organisatieonderdeel	Fysieke Leefomgeving
Portefeuillehouder	Tytsy Willemsma

Onderwerp

Wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) gemeente Ameland 2026

Voorstel

De gewijzigde APV gemeente Ameland 2026 vast te stellen door:

1. Artikel 1:1 de definitie van een gebouw aan te passen.
2. Artikel 2:15 Hinderlijke beplanting toe te voegen.
3. Het geluidsniveau bij kleine evenementen van 85 dB(A) naar 75 dB(A) aan te passen.
4. Artikel 2:34 c voor beperking van alcoholgebruik bij ondergeschikte horeca aan te passen.
5. Artikel 2:71 de definitie van consumentenvuurwerk aan te passen.

Inleiding

De APV gemeente Ameland is een instrument om de gemeente veilig en leefbaar te houden en om regels te borgen om de openbare orde te kunnen handhaven. De APV gemeente Ameland is gebaseerd op de model- APV van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). De VNG actualiseert dit model regelmatig in verband met nieuwe wet- en regelgeving, jurisprudentie, gewijzigde inzichten en wensen vanuit de praktijk.

Met dit voorstel worden een aantal wijzingen ter actualisatie in de APV aangebracht, daarnaast wordt een eerder gebruikt artikel om praktische redenen toegevoegd en wordt een artikel gewijzigd voor de uitvoering van het horecabeleid.

Beoogd effect

Een geactualiseerde APV. Een juist kader veiligheid en leefbaarheid.

Argumenten

1.1 Deze wijziging houdt verband met de invoering van de Omgevingswet
De definitie van ‘gebouw’ wordt nu in de juiste regelgeving aangegeven.

2.1 Om praktische redenen is dit artikel toegevoegd
Indien door bomen of planten het uitzicht zodanig wordt belemmerd dat de verkeersveiligheid in het gedrang komt, kan het college op basis van zijn bevoegdheid ingrijpen.

3.1 Er ontstaat nu een uniform geluidsniveau voor evenementen
De norm bij kleine evenementen wordt verlaagd naar 75 dB(A). Deze norm geldt ook voor reguliere evenementen.

4.1 De APV is de beste plek om deze regels op te nemen
Op dit moment staan in de beleidsregel ondergeschikte horeca regels over het schenken van alcohol bij onderschikte horeca. De APV is echter zowel juridisch als praktisch de betere plaats om dat te doen.

5.1 De wijziging houdt verband met een juiste uitleg van het Vuurwerkbesluit
De categorieaanduiding is niet meer nodig.

Kanttekeningen

2.1 Een uitwerking van dit artikel is gewenst
Het is verboden beplanting of een voorwerp aan te brengen of te hebben op zodanige wijze dat aan het wegverkeer het vrije uitzicht wordt belemmerd of daaraan op andere wijze hinder of gevaar oplevert. ‘Wegverkeer’ kan daarbij breed worden gelezen. Dit vraagt om beoordeling van veel situaties. Maatwerk en communicatie met betrokkenen is hierbij gewenst.

Afstemming

Deze wijziging van de APV is afgestemd met onze juridische medewerker en de vakambtenaren van het cluster fysieke leefomgeving.

Vervolg

Na vaststelling van de wijzigingen wordt de APV bekend gemaakt (DROP)

Bijlagen

- APV gemeente Ameland 2026
- Register beeldbepalende en monumentale bomen
- Was-wordt-tabel wijziging APV 2026

Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Ameland 2026

De raad van de gemeente Ameland;
gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;
overwegende dat het aanbeveling verdient regels te stellen ter handhaving van de openbare orde;

besluit de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Ameland 2026 vast te stellen.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1:1 Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- bebouwde kom: het gebied binnen de grenzen die zijn vastgesteld op grond van artikel 20a van de Wegenverkeerswet 1994;
- beperkingengebiedactiviteit: hetgeen daaronder wordt verstaan in de bijlage, onder A, bij de Omgevingswet;
- bevoegd gezag: bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een omgevingsvergunning als bedoeld in de Omgevingswet;
- bouwwerk: hetgeen daaronder wordt verstaan in de bijlage, onder A, bij de Omgevingswet;
- bromfiets: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1, eerste lid, onder e, van de Wegenverkeerswet 1994;
- college: het college van burgemeester en wethouders;
- gebouw: hetgeen daaronder wordt verstaan in de bijlage, onder A, bij de Omgevingswet;
- handelsreclame: iedere openbare aanprijzing van goederen of diensten, waarmee kennelijk beoogd wordt een commercieel belang te dienen;
- motorvoertuig: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990;
- openbaar water: wateren die voor het publiek bevaarbaar of op andere wijze toegankelijk zijn;
- openbare plaats: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van de Wet openbare manifestaties;
- parkeren: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990;

- rechthebbende: degene die over een zaak zeggenschap heeft krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht;
- voertuig: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, met uitzondering van kleine wagens zoals kruiwagens en kinderwagens, en rolstoelen;
- weg: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 1:2 Beslistermijn

1. Het bevoegde bestuursorgaan beslist op een aanvraag voor een vergunning of ontheffing binnen acht weken na de datum van ontvangst van de aanvraag.
2. Het bestuursorgaan kan de termijn voor ten hoogste acht weken verdagen.
3. Dit artikel is niet van toepassing op een aanvraag om een omgevingsvergunning.

Artikel 1:4 Voorschriften en beperkingen

1. Aan een vergunning of ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden. Deze voorschriften en beperkingen strekken slechts tot bescherming van het belang of de belangen in verband waarmee de vergunning of ontheffing is vereist.
2. Degene aan wie een vergunning of ontheffing is verleend, is verplicht de daaraan verbonden voorschriften en beperkingen na te komen.
3. Dit artikel is niet van toepassing op een omgevingsvergunning.

Artikel 1:5 Persoonlijk karakter van vergunning of ontheffing

1. De vergunning of ontheffing is persoonsgebonden, tenzij bij of krachtens deze verordening anders is bepaald.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op een omgevingsvergunning.

Artikel 1:6 Intrekking of wijziging van vergunning of ontheffing

1. De vergunning of ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd als:

a. ter verkrijging daarvan onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt;
b. op grond van een verandering van de omstandigheden of inzichten opgetreden na het verlenen van de vergunning of ontheffing, intrekking of wijziging noodzakelijk is vanwege het belang of de belangen ter bescherming waarvan de vergunning of ontheffing is vereist;
c. de aan de vergunning of ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen;
d. van de vergunning of ontheffing geen gebruik wordt gemaakt binnen of gedurende een daarin gestelde termijn dan wel, bij het ontbreken van een gestelde termijn, binnen een redelijke termijn; of

e. de houder dit verzoekt.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op een omgevingsvergunning.

Artikel 1:7 Termijnen

1. De vergunning of ontheffing geldt voor onbepaalde tijd, tenzij bij de vergunning of ontheffing anders is bepaald of de aard van de vergunning of ontheffing zich daartegen verzet.
2. De aard van de vergunning of ontheffing verzet zich in ieder geval tegen gelding voor onbepaalde tijd als het aantal vergunningen of ontheffingen is beperkt en het aantal mogelijke aanvragers het aantal beschikbare vergunningen of ontheffingen overtreft.

Artikel 1:8 Weigeringsgronden

1. De vergunning of ontheffing kan door het bevoegd gezag of het bevoegde bestuursorgaan worden geweigerd in het belang van:
   a. de openbare orde;
   b. de openbare veiligheid;
   c. de volksgezondheid;
   d. de bescherming van het milieu.
2. Een vergunning of ontheffing kan ook worden geweigerd als de aanvraag daarvoor minder dan drie weken voor de beoogde datum van de beoogde activiteit is ingediend en daardoor een behoorlijke behandeling van de aanvraag niet mogelijk is.

Hoofdstuk 2 Openbare orde en veiligheid, volksgezondheid en milieu

AFDELING 1 VOORKOMEN OF BESTRIJDEN VAN ONGEREGELDHEDEN

Artikel 2:1 Samenscholing en ongeregeldheden

1. Het is verboden op een openbare plaats deel te nemen aan een samenscholing, onnodig op te dringen of door uitdagend gedrag aanleiding te geven tot ongeregeldheden.
2. Degene die op een openbare plaats:
   a. aanwezig is bij een voorval waardoor ongeregeldheden ontstaan of dreigen te ontstaan;
   b. aanwezig is bij een gebeurtenis die aanleiding geeft tot toeloop van publiek waardoor ongeregeldheden ontstaan of dreigen te ontstaan; of
   c. zich bevindt in of aanwezig is bij een samenscholing;

is verplicht op bevel van een ambtenaar van politie zijn weg te vervolgen of zich in de door hem aangewezen richting te verwijderen.

3. Het is verboden zich te begeven naar of zich te bevinden op openbare plaatsen die door het bevoegde bestuursorgaan in het belang van de openbare veiligheid of ter voorkoming van ongeregeldheden zijn afgezet.
4. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het derde lid.
5. Dit artikel is niet van toepassing op betogingen, vergaderingen en godsdienstige en levensbeschouwelijke samenkomsten als bedoeld in de Wet openbare manifestaties.

Artikel 2:3 Kennisgeving betogingen op openbare plaatsen

1. Degene die het voornemen heeft op een openbare plaats een betoging te houden, waaronder begrepen een samenkomst als bedoeld in artikel 3, eerste lid van de Wet openbare manifestaties, geeft daarvan voor de openbare aankondiging en ten minste 24 uur voordat de betoging wordt gehouden, schriftelijk kennis aan de burgemeester.
2. De kennisgeving bevat:
   a. naam en adres van degene die de betoging houdt;
   b. het doel van de betoging;
   c. de datum waarop de betoging wordt gehouden en het tijdstip van aanvang en van beëindiging;
   d. de plaats en, voor zover van toepassing, de route;
   e. voor zover van toepassing, de wijze van samenstelling; en
   f. maatregelen die degene die de betoging houdt zal treffen om een regelmatig verloop te bevorderen.
3. Degene die de kennisgeving doet, ontvangt daarvan een bewijs waarin het tijdstip van de kennisgeving is vermeld.
4. Als het tijdstip van de schriftelijke kennisgeving valt op een vrijdag na 12.00 uur, een zaterdag, een zondag of een algemeen erkende feestdag, wordt de kennisgeving gedaan uiterlijk op de werkdag die aan de dag van dat tijdstip voorafgaat vóór 12.00 uur.
5. De burgemeester kan in bijzondere omstandigheden op verzoek een kennisgeving in behandeling nemen buiten deze termijn.

Artikel 2:6 Verspreiden geschreven of gedrukte stukken of afbeeldingen

1. Het is verboden gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen onder publiek te verspreiden dan wel openlijk aan te bieden op door het college aangewezen openbare plaatsen.
2. Het college kan het verbod beperken tot bepaalde dagen en uren.

3. Het verbod is niet van toepassing op het huis-aan-huis verspreiden of het aan huis bezorgen van gedrukte of geschreven stukken en afbeeldingen.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
5. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

AFDELING 2 BRUIKBAARHEID, UITERLIJK AANZIEN EN VEILIG GEBRUIK VAN OPENBARE PLAATSEN

Artikel 2:10 Voorwerpen op of aan de weg

1. Het is verboden de weg of een weggedeelte anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie daarvan, als dat gebruik:
   a. schade toebrengt of kan toebrengen aan de weg, de bruikbaarheid van de weg belemmert of kan belemmeren, dan wel een belemmering vormt of kan vormen voor het beheer of onderhoud van de weg; of
   b. niet voldoet aan de redelijke eisen van welstand.
2. Van een belemmering voor de bruikbaarheid van de weg is in ieder geval sprake wanneer niet ten minste een vrije doorgang van 3,5 strekkende meter wordt gelaten op voetpaden en wegen.
3. Het college kan in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving nadere regels stellen voor terrassen, uitstallingen en reclameborden.
4. Het bevoegde bestuursorgaan kan ontheffing verlenen van het verbod.
5. Het verbod is niet van toepassing op:
   a. evenementen als bedoeld in artikel 2:24;
   b. standplaatsen als bedoeld in artikel 5:17;
   c. overige gevallen waarin krachtens een wettelijke regeling een vergunning voor het gebruik van de weg is verleend.
6. Het verbod is voorts niet van toepassing op beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een weg of waterstaatswerk waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Omgevingswet, de provinciale omgevingsverordening of de waterschapsverordening of op situaties waarin wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 2:11 (Omgevings)vergunning voor het aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg

1. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van het bevoegde bestuursorgaan een weg aan te leggen, de verharding daarvan op te breken, in een weg te graven of te spitten, aard of breedte van de wegverharding te

veranderen of anderszins verandering te brengen in de wijze van aanleg van een weg.

2. Het verbod is niet van toepassing voor zover in opdracht van een bestuursorgaan of openbaar lichaam werkzaamheden worden verricht.
3. Het verbod is voorts niet van toepassing op beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een weg of waterstaatswerk waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Omgevingswet, de provinciale omgevingsverordening of de waterschapsverordening of op situaties waarin wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994 , de Wegenwet, het Wetboek van Strafrecht of het bepaalde bij of krachtens de Telecommunicatiewet.

Artikel 2:12 Maken of veranderen van een uitweg

1. Het is verboden een uitweg te maken naar de weg of verandering te brengen in een bestaande uitweg naar de weg als:
   a. daarvan niet van tevoren melding is gedaan aan het college, onder indiening van een situatieschets van de gewenste uitweg en een foto van de bestaande situatie; of
   b. het college het maken of veranderen van de uitweg heeft verboden.
2. Van de melding wordt kennis gegeven in de Gemeente Info.
3. Het college verbiedt het maken of veranderen van de uitweg als:
   a. daardoor het verkeer op de weg in gevaar wordt gebracht;
   b. dat zonder noodzaak ten koste gaat van een openbare parkeerplaats;
   c. het openbaar groen daardoor op onaanvaardbare wijze wordt aangetast; of
   d. er sprake is van een uitweg van een perceel dat al door een andere uitweg wordt ontsloten, en de aanleg van deze tweede uitweg ten koste gaat van een openbare parkeerplaats of het openbaar groen.
4. De uitweg kan worden aangelegd als het college niet binnen vier weken na ontvangst van de melding heeft beslist dat de gewenste uitweg wordt verboden.
5. Het verbod is niet van toepassing op beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een weg of waterstaatswerk waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Omgevingswet, de provinciale omgevingsverordening of de waterschapsverordening.

Artikel 2:15 Hinderlijke beplanting of gevaarlijk voorwerp

Het is verboden beplanting of een voorwerp aan te brengen of te hebben op een zodanige wijze dat aan het wegverkeer het vrije uitzicht wordt belemmerd of voor het wegverkeer hinder of gevaar ontstaat.

Artikel 2:16 Openen straatkolken en dergelijke

Het is aan degene die daartoe niet bevoegd is verboden een straatkolk, rioolput, brandkraan of een andere afsluiting die behoort tot een openbare nutsvoorziening, te openen, onzichtbaar te maken of af te dekken.

Artikel 2:18 Rookverbod in bossen en natuurterreinen

1. Het is verboden in bossen, op heide of veengronden dan wel in duingebieden of binnen een afstand van dertig meter daarvan:
   a. te roken gedurende een door het college aangewezen periode;
   b. voor zover het de open lucht betreft, brandende of smeulende voorwerpen te laten vallen, weg te werpen of te laten liggen.
2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 3°, van het Wetboek van Strafrecht.
3. Het verbod in het eerste lid, aanhef en onder a, is voorts niet van toepassing voor zover het roken plaatsvindt in gebouwen en aangrenzende erven.

Artikel 2:21 Voorzieningen voor verkeer en verlichting

1. De rechthebbende op een bouwwerk is verplicht toe te laten dat op of aan dat bouwwerk voorwerpen, borden of voorzieningen ten behoeve van het verkeer of de openbare verlichting worden aangebracht, onderhouden, gewijzigd of verwijderd.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door hoofdstuk 10 van de Omgevingswet.

AFDELING 3 EVENEMENTEN

Artikel 2:24 Definities

1. In deze afdeling wordt onder evenement verstaan elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak, met uitzondering van:
   a. bioscoop- en theatervoorstellingen;
   b. markten als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g, van de Gemeentewet en artikel 5:22 van deze verordening;
   c. kansspelen als bedoeld in de Wet op de kansspelen;
   d. het in een inrichting in de zin van de Alcoholwet gelegenheid geven tot dansen;
   e. betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties;
   f. activiteiten als bedoeld in artikel 2:39 van deze verordening.
2. Onder evenement wordt mede verstaan:
   a. een herdenkingsplechtigheid;
   b. een braderie;

c. een optocht op de weg, niet zijnde een betoging als bedoeld in artikel 2:3 van deze verordening;
d. een feest, muziekvoorstelling of wedstrijd op of aan de weg;
e. een straatfeest of buurtbarbecue;
f. een door de burgemeester aangewezen categorie vechtsportwedstrijden of –gala's.

3. In deze afdeling wordt onder klein evenement verstaan een eendaags evenement waarbij:
   a. het aantal aanwezigen niet meer bedraagt dan 100 personen;
   b. de activiteiten plaatsvinden tussen 07.00 en 23.00 uur;
   c. geen muziek ten gehore wordt gebracht voor 07.00 uur of na 23.00 uur, dan wel in dit tijdsbestek het maximaal toelaatbare geluidsniveau van 75 dB(A) op de gevels van omringende woningen niet wordt overschreden;
   d. de activiteiten niet plaatsvinden op de rijbaan, (brom)fietspad of parkeerplaats of anderszins een belemmering vormen voor het verkeer en de hulpdiensten; en
   e. slechts kleine objecten worden geplaatst met een oppervlakte van minder dan 10 vierkante meter per object.

Artikel 2:25 Evenementenvergunning

1. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van de burgemeester een evenement te organiseren.
2. Geen vergunning is vereist voor een klein evenement, als de organisator ten minste 30 werkdagen voorafgaand aan het evenement daarvan melding heeft gedaan aan de burgemeester;
3. De burgemeester kan binnen 14 dagen na ontvangst van de melding besluiten een klein evenement te verbieden, als er aanleiding is te vermoeden dat daardoor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu in gevaar komt.
4. Het verbod is niet van toepassing op een wedstrijd op of aan de weg, in situaties waarin voorzien wordt door artikel 10 juncto 148, van de Wegenverkeerswet 1994.
5. Het tweede lid is niet van toepassing op een krachtens artikel 2:24, tweede lid, onder f, aangewezen categorie vechtsportwedstrijden of –gala's.
6. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de burgemeester een vergunning voor een vechtsportevenement als bedoeld in artikel 2:24, tweede lid, onder f, weigeren als de organisator of de aanvrager van de vergunning van in enig opzicht van slecht levensgedrag is.
7. Op de aanvraag om een vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:26 Ordeverstoring

Het is verboden bij een evenement de orde te verstoren.

AFDELING 4 TOEZICHT OP OPENBARE INRICHTINGEN

Artikel 2:27 Definities

1. In deze afdeling wordt onder openbare inrichting verstaan een hotel, restaurant, pension, café, waterpijpcafé, cafetaria, snackbar, discotheek, buurthuis of clubhuis of elke andere voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was logies wordt verstrekt of dranken worden geschonken of rookwaren of spijzen voor directe consumptie ter plaatse worden bereid of verstrekt.
2. Een buiten de in het eerste lid bedoelde besloten ruimte liggend deel waar sta- of zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken kunnen worden geschonken of spijzen voor directe consumptie ter plaatse kunnen worden bereid of verstrekt, waaronder in ieder geval een terras, maakt voor de toepassing van deze afdeling deel uit van die besloten ruimte.

Artikel 2:28 Exploitatie openbare inrichting

1. Het is verboden een openbare inrichting te exploiteren zonder vergunning van de burgemeester.
2. De burgemeester weigert de vergunning als de exploitatie van de openbare inrichting in strijd is met het omgevingsplan.
3. In afwijking van het bepaalde in artikel 1:8 kan de burgemeester de vergunning slechts geheel of gedeeltelijk weigeren als naar zijn oordeel moet worden aangenomen dat:
   a. de woon- of leefsituatie in de omgeving van de openbare inrichting of van de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed; of
   b. de exploitant of de leidinggevende in enig opzicht van slecht levensgedrag is.
4. Geen vergunning is vereist voor een openbare inrichting die zich bevindt in een:
   a. winkel als bedoeld in artikel 1 van de Winkeltijdenwet voor zover de activiteiten van de openbare inrichting een nevenactiviteit vormen van de winkelactiviteit;
   b. zorginstelling;
   c. museum; of

   d. bedrijfskantine of -restaurant.
5. De burgemeester verleent op verzoek of ambtshalve vrijstelling van het verbod aan openbare inrichtingen die horecabedrijf zijn als bedoeld in artikel 1 van de Alcoholwet, als:
   a. zich in de zes maanden voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze bepaling geen incidenten gepaard gaande met geweld, overlast op straat of drugsgebruik en -handel hebben voorgedaan in of bij de inrichting; of
   b. de inrichting zich nieuw in de gemeente vestigt en er zich geen weigeringsgronden voordoen als bedoeld in artikel 1:8 of 2:28, tweede of derde lid.
6. De vrijstelling wordt ingetrokken wanneer zich een incident heeft voorgedaan als bedoeld in het vijfde lid, onder a.
7. Op de aanvraag om een vergunning of een vrijstelling is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:29 Sluitingstijd

1. Openbare inrichtingen zijn dagelijks gesloten tussen 01.00 uur en 07.00 uur (sluitingstijd).
2. Het is verboden een openbare inrichting voor bezoekers geopend te hebben, of bezoekers in de inrichting te laten verblijven na sluitingstijd.
3. De burgemeester kan ontheffing verlenen van de sluitingstijd.
4. Voor een openbare inrichting als bedoeld in artikel 2:28, vierde lid, aanhef en onder a, gelden dezelfde sluitingstijden als voor de winkel.
5. Het eerste en het derde lid zijn niet van toepassing op situaties waarin bij of krachtens de Omgevingswet is voorzien.
6. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:30 Afwijking sluitingstijd; tijdelijke sluiting

1. De burgemeester kan in het belang van de openbare orde, veiligheid of gezondheid of in geval van bijzondere omstandigheden voor een of meer openbare inrichtingen tijdelijk andere sluitingstijden vaststellen of tijdelijk sluiting bevelen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op situaties waarin artikel 13b van de Opiumwet voorziet.

Artikel 2:31 Verboden gedragingen

Het is verboden in een openbare inrichting:

a. de orde te verstoren;
b. zich te bevinden na sluitingstijd, tenzij het personeel betreft, of gedurende de tijd dat de inrichting gesloten dient te zijn op grond van een besluit krachtens artikel 2:30, eerste lid;
c. op het terras spijzen of dranken te verstrekken aan personen die geen gebruik maken van het terras.

Artikel 2:32 Handel binnen openbare inrichtingen

De exploitant van een openbare inrichting staat niet toe dat een handelaar, aangewezen bij algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 437, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht, of een voor hem handelend persoon in die inrichting enig voorwerp verwerft, verkoopt of op enig andere wijze overdraagt.

Artikel 2:33 Het college als bevoegd bestuursorgaan

Als een openbare inrichting geen voor het publiek openstaand gebouw of bijbehorend erf is in de zin van artikel 174 van de Gemeentewet, treedt het college bij de toepassing van de artikelen 2:28 tot en met 2:30 op als bevoegd bestuursorgaan.

AFDELING 5 REGULERING PARACOMMERCIËLE RECHTSPERSONEN EN OVERIGE AANGELEGENHEDEN UIT DE ALCOHOLWET

Artikel 2:34a Definities

In deze afdeling wordt verstaan onder:
- alcoholhoudende drank;
- horecabedrijf;
- horecalokaliteit;
- inrichting;
- paracommerciële rechtspersoon;
- sterke drank;
- slijtersbedrijf;
- zwak-alcoholhoudende drank;

dat wat daaronder wordt verstaan in de Alcoholwet

Artikel 2:34b Regulering paracommerciële rechtspersonen

1. Een paracommercieel rechtspersoon kan alcoholhoudende drank uitsluitend verstrekken vanaf 1 uur voor aanvang en tot uiterlijk 2 uur na afloop van de activiteit die wordt uitgeoefend in verband met de statutaire doelen van de rechtspersoon.

2. Een paracommercieel rechtspersoon verstrekt geen alcoholhoudende drank tijdens bijeenkomsten van persoonlijke aard en bijeenkomsten die gericht zijn op personen welke niet of niet rechtstreeks bij de activiteiten van de desbetreffende rechtspersoon betrokken zijn.

Artikel 2:34c Beperkingen voor horecabedrijven en slijtersbedrijven

1. Het is verboden bedrijfsmatig of anders dan om niet sterke drank te verstrekken in inrichtingen:
   a. van de volgende aard:
      1° cafetaria;
      2° snackbar;
      3° buurthuis;
      4° clubhuis;
      5° (sport)kantines.
2. Het is verboden om bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank te verstrekken in een inrichting die, gelet op het omgevingsplan en/of de omgevingsvergunning, een ondergeschikte functie vervult ten opzichte van een andere hoofdfunctie.

3. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in lid 2, als:
   a. de inrichting beschikt over een vergunning als bedoeld in artikel 3 van de Alcoholwet; en
   b. Uit het omgevingsplan, de omgevingsvergunning of andere gemeentelijke regelgeving blijkt dat alcoholverstrekking in de betreffende inrichting wenselijk of toelaatbaar is.
4. Bij de beoordeling van een verzoek om ontheffing betrekt de burgemeester in ieder geval de belangen van openbare orde, veiligheid, volksgezondheid en een goede ruimtelijke ordening.

5. De burgemeester kan in het belang van de handhaving van de openbare orde, de veiligheid, de zedelijkheid of de volksgezondheid aan een vergunning als bedoeld in artikel 3 van de Alcoholwet voorschriften verbinden en de vergunning beperken tot het verstrekken van zwak-alcoholhoudende drank.

Artikel 2:34d Koppeling toegang aan leeftijden

1. Het is verboden personen jonger dan 16 jaar toe te laten in horecalokaliteiten en op een terras dat een ontheffing heeft van de sluitingstijden als bedoeld in artikel 2:29 lid 3.
2. De vaststelling van de leeftijd geschiedt op de in artikel 20, derde lid, van de Alcoholwet bepaalde wijze.

Artikel 2:34f Verbod ‘happy hours’

Het is verboden in een horecalokaliteit of op een terras bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank te verstrekken voor gebruik ter plaatse tegen een prijs die voor een periode van 24 uur of korter lager is dan 60% van de prijs die daar gewoonlijk wordt gevraagd.

Artikel 2:34g Proeverijven in slijtlokaliteiten

1. Slijtersbedrijven zijn vrijgesteld van het in artikel 3, eerste lid, en het in artikel 14, eerste lid, van de Alcoholwet vervatte verbod, ten behoeve van het tegen betaling organiseren van een proeverij in hun slijtlokaliteit.
2. De vrijstelling geldt buiten de dagen en tijden dat de slijtlokaliteit bij of krachtens de Winkeltijdenwet regulier is opengesteld.

AFDELING 6 TOEZICHT OP INRICHTINGEN TOT HET VERSCHAFFEN VAN NACHTVERBLIJF

Artikel 2:35 Definitie

In deze afdeling wordt onder inrichting verstaan: elke al dan niet besloten ruimte waarin, in de uitoefening van beroep of bedrijf, aan personen de mogelijkheid van nachtverblijf of gelegenheid tot kamperen wordt verschaft.

Artikel 2:36 Kennisgeving exploitatie

Degene die een inrichting opricht, overneemt, verplaatst of de exploitatie of feitelijke leiding van een inrichting staakt, is verplicht daarvan binnen drie dagen daarna schriftelijk kennis te geven aan de burgemeester.

Artikel 2:38 Verschaffing gegevens nachtregister

Degene die in een inrichting nachtverblijf houdt of de kampeerder is verplicht de exploitant of feitelijk leidinggevende van die inrichting volledig en naar waarheid naam, woonplaats, dag van aankomst en de dag van vertrek te verstrekken.

AFDELING 7 TOEZICHT OP SPEELGELEGENHEDEN

Artikel 2:38a Definities

1. In deze afdeling wordt onder speelgelegenheid verstaan een voor het publiek toegankelijke gelegenheid waar bedrijfsmatig of in een omvang alsof deze bedrijfsmatig is de mogelijkheid wordt geboden enig spel te beoefenen, waarbij geld of in geld inwisselbare voorwerpen kunnen worden gewonnen of verloren.

2. In deze afdeling voorkomende begrippen die in de Wet op de kansspelen zijn omschreven, hebben dezelfde betekenis als in die wet.

Artikel 2:39 Speelgelegenheden

1. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een speelgelegenheid te exploiteren of te doen exploiteren.
2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Wet op de kansspelen of de Verordening speelautomatenhallen Ameland.
3. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 weigert de burgemeester de vergunning als:
   a. naar zijn oordeel moet worden aangenomen dat de woon en leefsituatie in de omgeving van de speelgelegenheid of de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig worden beïnvloed door de exploitatie van de speelgelegenheid; of
   b. de exploitatie van de speelgelegenheid in strijd is met het omgevingsplan.
4. Op de aanvraag om een vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:40 Kansspelautomaten

1. In hoogdrempelige inrichtingen zijn twee kansspelautomaten toegestaan.
2. In laagdrempelige inrichtingen zijn kansspelautomaten niet toegestaan.

AFDELING 8 MAATREGELEN TER VOORKOMING VAN OVERLAST, GEVAAR OF SCHADE

Artikel 2:41 Betreden gesloten woning of lokaal

1. Het is verboden een krachtens artikel 174a van de Gemeentewet gesloten woning, een niet voor publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf te betreden.
2. Het is verboden een krachtens artikel 13b van de Opiumwet gesloten woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal, een bij die woning of dat lokaal behorend erf, een voor het publiek toegankelijk lokaal of bij dat lokaal behorend erf te betreden.
3. Deze verboden zijn niet van toepassing op personen wier aanwezigheid in de woning of het lokaal of een daarbij behorend erf wegens dringende reden noodzakelijk is.

Artikel 2:42 Plakken en kladden

1. Het is verboden een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is te bekrassen of te bekladden.

2. Het is verboden zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende op een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is:
   a. een aanplakbiljet of ander geschrift, afbeelding of aanduiding aan te plakken, te doen aanplakken, op andere wijze aan te brengen of te doen aanbrengen;
   b. met kalk, teer of een kleur- of verfstof een afbeelding, letter, cijfer of teken aan te brengen of te doen aanbrengen.
3. Het verbod, bedoeld in het tweede lid, is niet van toepassing voor zover gehandeld wordt krachtens wettelijk voorschrift.
4. De houder van de schriftelijke toestemming is verplicht deze aan een opsporingsambtenaar op diens eerste vordering terstond ter inzage af te geven.
5. Het college wijst aanplakborden aan voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen.
6. Het is verboden de aanplakborden te gebruiken voor het aanbrengen van handelsreclame.
7. Het college kan nadere regels stellen voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen, die geen betrekking mogen hebben op de inhoud daarvan .

Artikel 2:43 Vervoer plakgereedschap en dergelijke

1. Het is verboden op de weg of openbaar water enig aanplakbiljet, aanplakdoek, kalk, teer, kleur- of verfstof of verfgereedschap te vervoeren of bij zich te hebben.
2. Het verbod is niet van toepassing als, de genoemde materialen of gereedschappen niet zijn gebruikt of niet zijn bestemd voor handelingen als verboden in artikel 2:42.

Artikel 2:44 Vervoer inbrekerswerktuigen

1. Het is verboden op een openbare plaats inbrekerswerktuigen te vervoeren of bij zich te hebben.
2. Het verbod is niet van toepassing als de bedoelde werktuigen niet zijn gebruikt of niet zijn bestemd om zich onrechtmatig de toegang tot een gebouw of erf te verschaffen, onrechtmatig sluitingen te openen of te verbreken, diefstal door middel van braak te vergemakkelijken of het maken van sporen te voorkomen.

Artikel 2:47 Hinderlijk gedrag op openbare plaatsen

1. Het is verboden op een openbare plaats:
   a. te klimmen of zich te bevinden op een beeld, monument, overkapping, constructie, openbare toiletgelegenheid, voertuig, hek, omheining of andere afsluiting, verkeersmeubilair of daarvoor niet bestemd straatmeubilair;

b. zich op te houden op een wijze die voor andere gebruikers of omwonenden onnodig overlast of hinder veroorzaakt.

2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de artikelen 424, 426bis of 431 van het Wetboek van Strafrecht of artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 2:48 Verboden drankgebruik

1. Het is voor personen die de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt verboden op een openbare plaats die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied, alcoholhoudende drank te gebruiken of aangebroken flessen, blikjes en dergelijke met alcoholhoudende drank bij zich te hebben.
2. Het verbod is niet van toepassing op:
   a. een terras dat behoort bij een horecabedrijf als bedoeld in artikel 1 van de Alcoholwet;
   b. een andere plaats dan een horecabedrijf als bedoeld onder a, waarvoor een ontheffing geldt krachtens artikel 35 van de Alcoholwet.

Artikel 2:49 Verboden gedrag bij of in gebouwen

1. Het is verboden zonder redelijk doel:
   a. zich in een portiek of poort op te houden;
   b. in, op of tegen een raamkozijn of een drempel van een gebouw te zitten of te liggen.
2. Het is aan anderen dan bewoners of gebruikers van een flatgebouw, appartementsgebouw of een soortgelijke meergezinswoning of van een gebouw dat voor publiek toegankelijk is, verboden zich zonder redelijk doel te bevinden in een voor gemeenschappelijk gebruik bestemde ruimte van dat gebouw.

Artikel 2:50 Hinderlijk gedrag in voor het publiek toegankelijke ruimten

Het is verboden zich zonder redelijk doel en op een voor anderen hinderlijke wijze op te houden in of op een voor het publiek toegankelijk ruimte, dan wel te verontreinigen of te gebruiken voor een ander doel dan waarvoor deze ruimte is bestemd. Onder deze ruimten worden in elk geval verstaan: portalen, telefooncellen, wachtlokalen voor het openbaar vervoermiddel, parkeergarages en rijwielstallingen.

Artikel 2:51 Neerzetten van fietsen of bromfietsen

Het is verboden op een openbare plaats een fiets of een bromfiets te plaatsen of te laten staan tegen een raam, een raamkozijn, een deur, de gevel van een gebouw of in de ingang van een portiek als: dit in strijd is met de uitdrukkelijk verklaarde wil van de gebruiker van dat gebouw of die portiek of als daardoor die ingang versperd wordt.

Artikel 2:52 Overlast van fiets of bromfiets op markt en kermisterrein en dergelijke

Het is verboden zich op door het college of de burgemeester aangewezen uren en plaatsen, met een fiets of bromfiets te bevinden op een door het college of de burgemeester aangewezen terrein waar een markt, kermis, uitvoering, bijeenkomst of plechtigheid wordt gehouden die publiek trekt, mits dit verbod kenbaar is aan de bezoekers van het terrein.

Artikel 2:57 Loslopende honden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen:
   a. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide of op een andere door het college aangewezen plaats;
   b. binnen de bebouwde kom op een openbare plaats als de hond niet is aangelijnd;
   c. buiten de bebouwde kom op een door het college aangewezen plaats als de hond niet is aangelijnd;
   d. op de weg als die hond niet is voorzien van een halsband of een ander identificatiemerk dat de eigenaar of houder duidelijk doet kennen.
2. Het eerste lid, aanhef en onder b, is niet van toepassing op door het college aangewezen plaatsen. Het eerste lid, aanhef en onder a tot en met c, is niet van toepassing op de eigenaar of houder van een hond die zich vanwege zijn handicap door een geleidehond of sociale hulphond laat begeleiden of die deze hond aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot geleidehond of sociale hulphond.

Artikel 2:58 Verontreiniging door honden

1. Degene die zich met een hond op een openbare plaats begeeft, is verplicht ervoor te zorgen dat de uitwerpselen van die onmiddellijk worden verwijderd.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op de eigenaar of houder van een hond die zich vanwege zijn handicap door een geleidehond of sociale hulphond laat begeleiden.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op door het college aangewezen plaatsen.

Artikel 2:59 Gevaarlijke honden

1. Als de burgemeester een hond in verband met zijn gedrag gevaarlijk of hinderlijk acht, kan hij de eigenaar of houder van die hond een aanlijngebod of een

aanlijn- en muilkorfgebod opleggen voor zover die hond verblijft of loopt op een openbare plaats of op het terrein van een ander.

2. De eigenaar of houder van de hond aan wie een aanlijngebod is opgelegd, is verplicht de hond kort aangelijnd te houden met een lijn met een lengte, gemeten van hand tot halsband, van ten hoogste 1,50 meter.
3. De eigenaar of houder van de hond aan wie een aanlijn- en muilkorfgebod is opgelegd, is naast de verplichting bedoeld in het tweede lid verplicht de hond voorzien te houden van een muilkorf die:
   a. vervaardigd is van stevige kunststof, van stevig leer of van beide stoffen;
   b. door middel van een stevige leren riem zodanig rond de hals is aangebracht dat verwijdering zonder toedoen van de mens niet mogelijk is; en
   c. zodanig is ingericht dat de hond niet kan bijten, dat de afgesloten ruimte binnen de korf een geringe opening van de bek toelaat en dat geen scherpe delen binnen de korf aanwezig zijn.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 2:57, eerste lid, aanhef en onder d, dient een hond als bedoeld in het eerste lid voorzien te zijn van een door de minister die het aangaat op aanvraag verstrekt uniek identificatienummer door middel van een microchip die met een chipreader afleesbaar is.

Artikel 2:59a Gevaarlijke honden op eigen terrein

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden deze hond op zijn terrein zonder muilkorf te laten loslopen als de burgemeester een aanlijngebod of een aanlijn- en muilkorfgebod heeft opgelegd als bedoeld in artikel 2:59, eerste lid of heeft meegedeeld dat hij de hond gevaarlijk acht, dan wel als de hond is opgeleid voor bewakings-, opsporings- en verdedigingswerk.
2. Het in het eerste lid genoemde verbod geldt niet als:
   a. op een vanaf de weg zichtbare plaats een naar het oordeel van de burgemeester duidelijk leesbaar waarschuwingsbord is aangebracht;
   b. het mogelijk is een brievenbus te bereiken en aan te bellen zonder het terrein te betreden; en
   c. het terrein voorzien is van een zodanig hoge en deugdelijke afrastering dat de hond niet zelfstandig buiten het terrein kan komen.

Artikel 2:60 Houden of voeren van hinderlijke of schadelijke dieren

1. Het is verboden op door het college ter voorkoming of beëindiging van overlast of schade aan de openbare gezondheid aangewezen plaatsen, buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, zoals die wet luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, bij dat aanwijzingsbesluit aangeduide dieren:
   a. aanwezig te hebben;

b. aanwezig te hebben anders dan met inachtneming van de door het college in het aanwijzingsbesluit gestelde regels;
c. aanwezig te hebben in een groter aantal dan in het aanwijzingsbesluit is aangegeven; of
d. te voeren.

2. Het college kan de rechthebbende op een onroerende zaak gelegen binnen een krachtens het eerste lid aangewezen plaats ontheffing verlenen van een of meer verboden als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 2:62 Loslopend vee

De rechthebbende op herkauwende en eenhoevige dieren of varkens die zich bevinden in een weiland of op een terrein dat niet van de weg is afgescheiden door een deugdelijke veekering, is verplicht ervoor te zorgen dat zodanige maatregelen getroffen worden dat dit vee die weg niet kan bereiken.

Artikel 2:64 Bijen

1. Het is verboden bijen te houden.
2. Het college kan van het in het eerste lid gestelde verbod ontheffing verlenen.
3. Aan de ontheffing genoemd in het tweede lid kan door het college voorschriften worden verbonden.

Artikel 2:65 Verontreiniging door paarden

1. De eigenaar of houder van een paard is verplicht ervoor te zorgen dat het paard zich niet van uitwerpselen ontdoet op de openbare weg.
2. De strafbaarheid wegens overtreding van het in het eerste lid gestelde gebod wordt opgeheven indien de eigenaar of houder van het paard er zorg voor draagt dat de uitwerpselen onmiddellijk worden verwijderd.

AFDELING 9 BESTRIJDING VAN HELING VAN GOEDEREN

Artikel 2:66 Definitie

In deze afdeling wordt onder handelaar verstaan de handelaar aangewezen bij algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 437, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 2:67 Verplichtingen met betrekking tot het verkoopregister

1. De handelaar is verplicht aantekening te houden van alle gebruikte of ongeregelde goederen die hij verkoopt of op andere wijze overdraagt, in een doorlopend en door de burgemeester gewaarmerkt register, en daarin onverwijld op te nemen:

a. het volgnummer van de aantekening met betrekking tot het goed;

b. de datum van verkoop of overdracht van het goed;
c. een omschrijving van het goed, voor zover van toepassing daaronder begrepen soort, merk en nummer van het goed;
d. de verkoopprijs of andere voorwaarden voor overdracht van het goed; en
e. de naam en het adres van degene die het goed heeft verkregen.
2. De burgemeester kan vrijstelling verlenen van deze verplichtingen.
3. Op de aanvraag om een vrijstelling is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Artikel 2:68 Voorschriften als bedoeld in artikel 437 van het Wetboek van Strafrecht
De handelaar of een voor hem handelend persoon is verplicht:
a. de burgemeester binnen drie dagen schriftelijk in kennis te stellen:
1°. dat hij het beroep van handelaar uitoefent met vermelding van zijn woonadres en het adres van de bij zijn onderneming behorende vestiging;
2°. van een verandering van de onder 1° bedoelde adressen;
3°. dat hij het beroep van handelaar niet langer uitoefent;
4°. dat hij enig goed kan verkrijgen dat redelijkerwijs van een misdrijf afkomstig is of voor de rechthebbende verloren is gegaan.
b. de burgemeester op eerste aanvraag zijn administratie of register ter inzage te geven;
c. aan de hoofdingang van elke vestiging een kenteken te hebben waarop zijn naam en de aard van de onderneming duidelijk zichtbaar zijn;
d. een door opkoop verkregen goed gedurende de eerste drie dagen in bewaring te houden in de staat waarin het goed verkregen is.

AFDELING 10 CONSUMENTENVUURWERK

Artikel 2:71 Definitie

In deze afdeling wordt onder consumentenvuurwerk verstaan vuurwerk dat op grond van artikel 2.1.1 van het Vuurwerkbesluit is aangewezen als vuurwerk dat ter beschikking mag worden gesteld voor particulier gebruik.

Artikel 2:72 Ter beschikking stellen van consumentenvuurwerk tijdens de verkoopdagen
Het is verboden in de uitoefening van een bedrijf of nevenbedrijf consumentenvuurwerk ter beschikking te stellen dan wel voor het ter beschikking stellen aanwezig te houden, zonder vergunning van het college.

Artikel 2:73 Gebruik van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling

1. Het is verboden consumentenvuurwerk te gebruiken op een door het college in het belang van het voorkomen van gevaar, schade of overlast aangewezen plaats.
2. Het is verboden consumentenvuurwerk op een openbare plaats te gebruiken als dat gevaar, schade of overlast kan veroorzaken.
3. De verboden zijn niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 1°, van het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 2:73a Gebruik van carbid

1. Het is verboden acetyleengas afkomstig van een reactie tussen calciumacetylide (carbid) en water of gasmengsels met vergelijkbare eigenschappen op explosieve wijze te verbranden op zodanige wijze dat gevaar, schade of hinder voor de omgeving kan worden veroorzaakt.
2. Het verbod geldt niet voor zover:
   a. gebruik wordt gemaakt van melkbussen en/of dergelijke voorwerpen met een maximale inhoud van 50 liter, met gebruikmaking van acetyleengas afkomstig van een reactie tussen calciumacetylide (carbid) en water of gasmengsels met vergelijkbare eigenschappen;
   b. het gebruik plaatsvindt op 31 december van 12.00 uur tot 18.00 uur;
   c. hiervan ten minste 3 werkdagen voorafgaand aan 31 december melding is gemaakt aan het college;
   d. bij de melding vermeld is vanaf welke locatie (keuze uit de door het College vastgestelde locaties) carbid gebruikt wordt; bij de melding moet vermeld worden vanaf welke locatie carbid gebruikt wordt;
   e. de organisator van het carbid schieten is 18 jaar of ouder en is verantwoordelijk voor de naleving van de gestelde voorwaarden. Deze persoon is tijdens het carbid schieten aanspreekbaar en telefonisch bereikbaar voor toezichthouders en/of politieagenten.
3. Bij het gebruik van carbid moet rekening gehouden worden met woningen en in de omgeving aanwezige dieren
4. Het verbod geldt niet voor zover de Wet Milieubeheer, de Wet wapens en munitie, de Wet milieugevaarlijke stoffen, de Wet vervoer gevaarlijke stoffen of het Wetboek van Strafrecht van toepassing is.

AFDELING 11 DRUGSOVERLAST

Artikel 2:74 Drugshandel op straat

Onverminderd het bepaalde in de Opiumwet is het verboden zich op een openbare plaats op te houden met het kennelijke doel om, al dan niet tegen betaling, middelen als bedoeld in de artikelen 2 of 3 van de Opiumwet of daarop gelijkende

waar af te leveren, aan te bieden of te verwerven, daarbij behulpzaam te zijn of daarin te bemiddelen.

Artikel 2:74a Openlijk drugsgebruik

Het is verboden op of aan de weg, op een andere openbare plaats of in een voor publiek toegankelijk gebouw middelen als bedoeld in de artikelen 2 of 3 van de Opiumwet of daarop gelijkende waar te gebruiken, toe te dienen, dan wel voorbereidingen daartoe te verrichten of ten behoeve van dat gebruik voorwerpen of stoffen voorhanden te hebben.

AFDELING 12 BIJZONDERE BEVOEGDHEDEN VAN DE BURGEMEESTER

Artikel 2:75 Bestuurlijke ophouding

De burgemeester kan overeenkomstig artikel 154a van de Gemeentewet besluiten tot het tijdelijk doen ophouden van door hem aangewezen groepen van personen op een door hem aangewezen plaats als deze personen het bepaalde in de artikelen 2:1, 2:10, 2:11, 2:16, 2:18, 2:26, 2:31, 2:47, 2:48, 2:49, 2:50, 2:65, 2:73, 273a, 4:6, 4:18, 5:33 of 5:34 groepsgewijs niet naleven.

Artikel 2:76 Veiligheidsrisicogebieden

De burgemeester kan overeenkomstig artikel 151b van de Gemeentewet bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, een gebied, met inbegrip van de daarin gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven, aanwijzen als veiligheidsrisicogebied.

Artikel 2:77 Cameratoezicht op openbare plaatsen

De burgemeester kan overeenkomstig artikel 151c van de Gemeentewet besluiten tot plaatsing van camera's voor een bepaalde duur ten behoeve van het toezicht op een openbare plaats.

Artikel 2:77a Woonoverlast als bedoeld in artikel 151d Gemeentewet

1. Degene die een woning of een bij die woning behorend erf gebruikt of tegen betaling in gebruik geeft, draagt er zorg voor dat door gedragingen in of vanuit die woning of dat erf of in de onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden wordt veroorzaakt.
2. De Burgemeester kan een last onder bestuursdwang wegen overtreding van het eerst lid in ieder geval opleggen bij ernstige en herhaaldelijke:
   a. geluid- of geurhinder;
   b. hinder van dieren;

c. hinder van bezoekers of personen die tijdelijk in een woning of op een erf aanwezig zijn;
d. overlast door vervuiling of verwaarlozing van een woning of een erf;
e. intimidatie van derden vanuit een woning of een erf.

AFDELING 13 STRAND EN RECREATIE

Artikel 2:78 Definities

In deze afdeling wordt verstaan onder:

a. strand: het voor publiek toegankelijke deel Noordzeestrand van Ameland.
b. strandovergang: het voetpad, dat vanaf de zeereep toegang geeft tot het strand.
c. strandpalen: de palen op het strand die de zones aangeven.
d. vlieger: een vlieger die door middel van 1 of meer lijnen wordt bestuurd.
e. vliegeren: het oplaten en opgelaten hebben van een vlieger.
f. tractorrit: het recreatief rondrijden van personen met een tractoraanhangwagen combinatie.

Artikel 2:79 Tractorrit

1. Het is verboden zonder ontheffing van het college een tractorrit te houden op het strand.
2. Het college kan van het in het eerste lid gestelde verbod ontheffing verlenen.
3. Aan de ontheffing kan door het college voorschriften worden verbonden.
4. Op de ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:80 Baden in zee

1. Het is verboden zich in of op zee te bevinden, tijdens bijzondere omstandigheden, gedurende een door het college aangewezen periode.
2. Dit verbod geldt niet voor zover het gaat om het redden van drenkelingen.

Artikel 2:81 Paardenverhuurbedrijf

1. Het is verboden zonder ontheffing van het college een bedrijf voor de verhuur van paarden, pony's en/of ezels, al dan niet met een wagen, te exploiteren.
2. Het college kan van het in het eerste lid gestelde verbod ontheffing verlenen.
3. Aan de ontheffing kan door het college voorschriften worden verbonden.
4. Op de ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:82 Vliegeren

1. Het is verboden te vliegeren op de strandgedeelten gelegen van 1000 meter ten oosten tot 1000 meter ten westen van de vier hoofdstrandopgangen.
2. Het is verboden te vliegeren in natuurgebieden of natuurterreinen.

Artikel 2:83 Naaktrecreatie

1. Het is toegestaan, in aanvulling op artikel 430a van het Wetboek van strafrecht, om naakt te recreëren tussen de strandpalen 18 en 20.
2. Buiten deze zone is het verboden naakt te recreëren.

Artikel 2:84 Fietsverhuurbedrijf en trapkarren

1. Het is verboden zonder ontheffing van het college een fietsverhuurbedrijf te exploiteren danwel trapkarren te verhuren.
2. Het college kan van het in het eerste lid gestelde verbod ontheffing verlenen.
3. Aan de ontheffing kan door het college voorschriften worden verbonden.
4. Op de ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Hoofdstuk 3 Regulering prostitutie, seksbranche en aanverwante onderwerpen

AFDELING 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 3:1 Afbakening

De artikelen 1:2 en 1:5 tot en met 1:8 zijn niet van toepassing op het bij of krachtens dit hoofdstuk bepaalde.

Artikel 3:2 Definities

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

- advertentie: elke commerciële uiting in een medium, die een seksbedrijf of een prostituee onder de aandacht van het publiek brengt;
- beheerder: de natuurlijke persoon die door de exploitant is aangesteld voor de feitelijke leidingseksbedrijf;
- bevoegd bestuursorgaan: het college of, voor zover het betreft voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet, de burgemeester;
- escortbedrijf: de activiteit, bestaande uit het bedrijfsmatig gelegenheid geven tot prostitutie in de vorm van bemiddeling tussen klant en prostituee;

- exploitant: de natuurlijke persoon of de bestuurder van een rechtspersoon of, voor zover van toepassing, de tot vertegenwoordiging van die rechtspersoon bevoegde natuurlijke persoon, voor wiens rekening en risico een seksbedrijf wordt uitgeoefend.
- klant: degene die gebruik maakt van de door een exploitant van een prostitutiebedrijf of een prostituee aangeboden seksuele diensten;
- prostituee: degene die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen betaling;
- prostitutie: het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen betaling;
- prostitutiebedrijf: de activiteit, bestaande uit het bedrijfsmatig gelegenheid geven tot prostitutie;
- seksbedrijf: de activiteit, bestaande uit het bedrijfsmatig gelegenheid geven tot prostitutie of tot het verrichten van seksuele handelingen voor een ander tegen betaling of uit het bedrijfsmatig aanbieden van vertoningen van erotisch-pornografische aard in een seksinrichting tegen betaling;
- seksinrichting: de voor het publiek toegankelijke besloten ruimte, onderdeel van een seksbedrijf;

AFDELING 2 VERGUNNING SEKSBEDRIJF

Artikel 3:3 Vergunning

1. Het is verboden een seksbedrijf uit te oefenen zonder vergunning van het bevoegde bestuursorgaan.
2. Op een aanvraag om een vergunning wordt binnen twaalf weken beslist. Deze termijn kan met ten hoogste twaalf weken worden verlengd.
3. Paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) is niet van toepassing.
4. Een vergunning kan mede voor een seksinrichting worden verleend.
5. De vergunning wordt verleend aan de exploitant en op diens naam gesteld.

Artikel 3:5 Beperking aantal vergunningen

Het bevoegde bestuursorgaan kan een maximum stellen aan het totaal aantal seksinrichtingen waarvoor vergunning kan worden verleend.

Artikel 3:6 Aanvraag

1. Een aanvraag om vergunning wordt ingediend middels een door het bevoegde bestuursorgaan vastgesteld formulier.
2. Bij de aanvraag wordt vermeld voor welke activiteit vergunning wordt gevraagd, en worden in ieder geval de volgende gegevens en bescheiden overgelegd:

a. de persoonsgegevens van de exploitant;
b. het nummer van inschrijving in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel;
c. of in de vijf jaar voorafgaand aan de aanvraag de exploitant een vergunning voor een seksbedrijf is geweigerd of een aan de exploitant verleende vergunning voor een seksbedrijf is ingetrokken;
d. het adres waar het seksbedrijf wordt uitgeoefend;
e. het adres van een onder het seksbedrijf vallende seksinrichting;
f. het vaste telefoonnummer dat in advertenties voor het seksbedrijf zal worden gebruikt;
g. een geldig identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht van de exploitant;
h. voor zover van toepassing, de verblijfstitel van de exploitant;
i. een actuele verklaring betalingsgedrag nakoming fiscale verplichtingen, verstrekt door de Belastingdienst;
j. bewijs waaruit blijkt dat de exploitant gerechtigd is tot het gebruik van de ruimtes bestemd voor de uitoefening van het seksbedrijf;
k. voor zover van toepassing, de plaatselijke ligging van de seksinrichting waarvoor vergunning wordt aangevraagd, door middel van een situatieschets met een noordpijl en schaalaanduiding;
l. voor zover van toepassing, de plattegrond van de seksinrichting waarvoor vergunning wordt aangevraagd, door middel van een tekening met een schaalaanduiding.

3. Als er een beheerder is aangesteld is het tweede lid, onder a tot en met c, g en h, van overeenkomstige toepassing op de beheerder.
4. Het bevoegde bestuursorgaan kan aanvullende gegevens of bescheiden verlangen.

Artikel 3:7 Weigeringsgronden

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 wordt een vergunning geweigerd als:
   a. de exploitant of de beheerder onder curatele staat;
   b. de exploitant of de beheerder onherroepelijk is veroordeeld voor een gewelds- of zedendelict of voor mensenhandel, of in enig ander opzicht van slecht levensgedrag is;
   c. de exploitant of de beheerder de leeftijd van 21 jaar nog niet heeft bereikt;
   d. redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de feitelijke toestand niet met het in de aanvraag vermelde in overeenstemming zal zijn;
   e. redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de aanvrager in strijd zal handelen met aan de vergunning verbonden beperkingen of voorschriften;
   f. er aanwijzingen zijn dat voor of bij het seksbedrijf personen tewerkgesteld zijn of zullen zijn die, als het prostituees betreft, nog niet de leeftijd van 21

jaar hebben bereikt, als het overige personen betreft, nog niet de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt, slachtoffer zijn van mensenhandel of verblijven of werken in strijd met het bepaalde bij of krachtens de Vreemdelingenwet 2000;

g. de exploitant of de beheerder minder dan vijf jaar voorafgaand aan de dag dat de vergunning wordt aangevraagd, wegens een misdrijf onherroepelijk is veroordeeld tot een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf van meer dan zes maanden;

h. de exploitant of de beheerder minder dan vijf jaar voorafgaand aan de dag dat de vergunning wordt aangevraagd, bij meer dan één rechterlijke uitspraak of strafbeschikking onherroepelijk veroordeeld is tot een onvoorwaardelijke geldboete van € 500 of meer of tot een andere hoofdstraf als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder a, van het Wetboek van Strafrecht, wegens dan wel mede wegens overtreding van:
1°. bepalingen, gesteld bij of krachtens de Alcoholwet, de Opiumwet, de Vreemdelingenwet 2000, de Wet arbeid vreemdelingen en hoofdstuk 3 van deze verordening;
2°. de artikelen 137c tot en met 137g, 140, 416, 417, 417bis, 420bis tot en met 420quinquies, 426 en 429quater van het Wetboek van Strafrecht;
3°. artikel 69 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen;
4°. de artikelen 8 en 162, derde lid, alsmede de artikelen 6 juncto 8 en 163 van de Wegenverkeerswet 1994;
5°. de artikelen 2 en 3 van de Wet op de weerkorpsen; of
6°. de artikelen 54 en 55 van de Wet wapens en munitie.

i. een maximum als bedoeld in artikel 3:5 al is bereikt;

j. de voorgenomen uitoefening van het seksbedrijf strijd zal opleveren met het omgevingsplan of een bekendgemaakte ontwerpwijziging daarvan.

2. Met een veroordeling als bedoeld in het eerste lid, onder h, wordt gelijkgesteld:
   a. een bevel tot tenuitvoerlegging van een zodanige voorwaardelijke straf;
   b. vrijwillige betaling van een geldsom als bedoeld in artikel 74, tweede lid, onder a, van het Wetboek van Strafrecht of artikel 76, tweede lid, onder a, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, tenzij de geldsom minder dan € 375 bedraagt.
3. De periode van vijf jaar, bedoeld in het eerste lid, onder g en h, wordt bij de intrekking van een vergunning teruggerekend vanaf de datum van de intrekking van deze vergunning.
4. Voor de berekening van de periode van vijf jaar, bedoeld in het eerste lid, onder g en h, telt de periode waarin een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf is ondergaan, niet mee.
5. Een vergunning kan in ieder geval worden geweigerd:

a. voor een seksbedrijf waarvoor de vergunning op grond van artikel 3:9, eerste lid, aanhef en onder a tot en met f, of tweede lid, aanhef onder a tot en met g, of in het geval en onder de voorwaarden, bedoeld in artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur is ingetrokken, gedurende een periode van vijf jaar na de intrekking;
b. als niet is voldaan aan een bij of krachtens artikel 3:6 gestelde eis met betrekking tot de aanvraag, mits de aanvrager de gelegenheid heeft gehad de aanvraag binnen een door het bevoegde bestuursorgaan gestelde termijn aan te vullen;
c. als de vergunning geheel of gedeeltelijk betrekking heeft op het uitoefenen van een prostitutiebedrijf in een seksinrichting waarvoor eerder een vergunning is ingetrokken, of in die seksinrichting eerder zonder vergunning een prostitutiebedrijf is uitgeoefend;
d. als de openbare orde, de woon- en leefomgeving of de veiligheid en de gezondheid van prostituees of klanten nadelig wordt beïnvloed door de aanwezigheid van de seksinrichting waarvoor de vergunning is aangevraagd;
e. als het bedrijfsplan niet voldoet aan artikel 3:15, eerste en tweede lid;
f. als onvoldoende aannemelijk is dat de exploitant de bij artikel 3:17 gestelde verplichtingen zal naleven;
g. als het escortbedrijf wordt gevestigd in een woonruimte waarvoor geen vergunning als bedoeld in artikel 21, aanhef en onder a, van de Huisvestingswet 2014 is verleend.

Artikel 3:8 Eisen met betrekking tot vergunning

1. De vergunning vermeldt in ieder geval:
   a. de naam van de exploitant;
   b. voor zover van toepassing, die van de beheerder;
   c. voor welke activiteit de vergunning is verleend;
   d. het adres waar het seksbedrijf wordt uitgeoefend;
   e. het vaste telefoonnummer dat in advertenties voor het seksbedrijf zal worden gebruikt;
   f. voor zover van toepassing, het adres van de onder dat seksbedrijf vallende seksinrichting waarvoor de vergunning mede is verleend;
   g. de voorschriften en beperkingen die aan de vergunning zijn verbonden;
   h. voor zover van toepassing, de geldigheidsduur van de vergunning;
   i. het nummer van de vergunning.
2. De exploitant draagt er zorg voor dat de vergunning of een afschrift daarvan zichtbaar aanwezig is in de seksinrichting waarvoor de vergunning mede is verleend, en tevens dat aan de buitenzijde van de seksinrichting zichtbaar is dat hij over een vergunning voor die seksinrichting beschikt.

Artikel 3:9 Intrekkingsgronden

1. De vergunning wordt ingetrokken als:
   a. de verstrekte gegevens zodanig onjuist of onvolledig blijken te zijn dat op de aanvraag een andere beslissing zou zijn genomen als bij de beoordeling daarvan de juiste gegevens bekend waren geweest;
   b. de vergunning in strijd met een wettelijk voorschrift is gegeven;
   c. is gehandeld in strijd met de artikelen 3:10, 3:13, aanhef en onder a, 3:14 eerste lid, 3:15 en 3:17, eerste lid, en tweede lid, aanhef en onderdeel b, aanhef en onder 1°;
   d. zich binnen het seksbedrijf feiten hebben voorgedaan die de vrees wettigen, dat het van kracht blijven van de vergunning gevaar oplevert voor de openbare orde of veiligheid;
   e. zich een omstandigheid voordoet als bedoeld in artikel 3:7, eerste lid, onder a tot en met h;
   f. de vergunninghouder dat verzoekt;
   g. de uitoefening van het seksbedrijf strijd oplevert met het omgevingsplan.
2. De vergunning kan worden geschorst of ingetrokken als:
   a. is gehandeld in strijd met aan de vergunning verbonden voorschriften of beperkingen;
   b. in verband met gewijzigde wettelijke voorschriften, gewijzigde omstandigheden of gewijzigde inzichten de bescherming van de belangen met het oog waarop het vergunningsvereiste is gesteld, zwaarder wegen dan het belang van de vergunninghouder bij behoud van de vergunning;
   c. een niet in de vergunning vermelde persoon exploitant of beheerder is geworden;
   d. is gehandeld in strijd met een of meer van de bij of krachtens dit hoofdstuk gestelde bepalingen, onverminderd het eerste lid, aanhef en onder c;
   e. is gehandeld in strijd met de in het bedrijfsplan beschreven maatregelen;
   f. zich binnen het seksbedrijf feiten hebben voorgedaan die de vrees wettigen dat het van kracht blijven van de vergunning gevaar oplevert voor de woon- en leefomgeving of de gezondheid van prostituees of klanten;
   g. de exploitant of de beheerder het toezicht op de naleving van het in dit hoofdstuk bepaalde belemmert of bemoeilijkt;
   h. er bij het seksbedrijf personen tewerkgesteld zijn die onherroepelijk zijn veroordeeld voor een gewelds- of zedendelict of voor mensenhandel;
   i. gedurende ten minste zes maanden geen gebruik is gemaakt van de vergunning.

AFDELING 3 UITOEFENEN SEKSBEDRIJF

Paragraaf 3.1 Regels voor alle seksbedrijven

Artikel 3:12 Sluitingstijden seksinrichtingen; aanwezigheid; toegang

1. Het is de exploitant en de beheerder verboden een seksinrichting voor bezoekers geopend te hebben of daarin bezoekers toe te laten of te laten verblijven tussen 01.00 uur en 10.00 uur), tenzij bij vergunning anders is bepaald.
2. Het is bezoekers van een seksinrichting verboden zich daarin te bevinden gedurende de tijd dat die inrichting gesloten dient te zijn voor bezoekers.
3. Het is de exploitant en de beheerder verboden personen die nog niet de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt toe te laten of te laten verblijven in een seksinrichting.

Artikel 3:13 Adverteren

Het is verboden in advertenties voor een seksbedrijf:

a. geen vermelding op te nemen van het telefoonnummer, bedoeld in artikel 3:8, eerste lid, onder e, van het nummer, bedoeld in artikel 3:8, eerste lid, onder i, en van de bedrijfsnaam;
b. vermelding op te nemen van een ander telefoonnummer dan bedoeld onder a; en
c. als het een prostitutiebedrijf betreft, onveilige seks aan te bieden of te garanderen dat prostituees die voor of bij het betreffende bedrijf werken vrij zijn van seksueel overdraagbare aandoeningen.

Paragraaf 3.2 Regels voor alle prostitutiebedrijven en prostituees

Artikel 3:14 Leeftijd en verblijfstitel prostituees

Het is een exploitant verboden een prostituee voor of bij zich te laten werken die:

a. nog niet de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt;
b. in Nederland verblijft of werkt in strijd met het bepaalde bij of krachtens de Vreemdelingenwet 2000.

Artikel 3:15 Bedrijfsplan

1. Een prostitutiebedrijf beschikt over een bedrijfsplan, waarin in ieder geval wordt beschreven welke maatregelen de exploitant treft:
    a. op het gebied van hygiëne;
    b. ter bescherming van de gezondheid, de veiligheid en het zelfbeschikkingsrecht van de prostituees;
    c. ter bescherming van de gezondheid van de klanten;
    d. ter voorkoming van strafbare feiten.

2. De door de exploitant te treffen maatregelen, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a en b, waarborgen dat:
    a. de hygiëne in een seksinrichting voldoet aan de algemene eisen die hiervoor in de branche gelden en dat dit controleerbaar is;
    b. inzichtelijk en controleerbaar is welke maatregelen een exploitant in zijn bedrijfsvoering en inrichting van de werkruimten treft voor gezonde en veilige werkomstandigheden voor prostituees;
    c. in de werkruimten te allen tijde voldoende condooms met een CE-markering voor gebruik beschikbaar zijn;
    d. in de werkruimten voor de prostituees een goed functionerende alarmvoorziening aanwezig is;
    e. de prostituee zich regelmatig kan laten onderzoeken op seksueel overdraagbare aandoeningen en door de exploitant voldoende geïnformeerd is over de mogelijkheden van een dergelijk onderzoek;
    f. de prostituee niet gedwongen wordt zich geneeskundig te laten onderzoeken;
    g. de prostituee vrij is in de keuze van de arts(en) die zij wil bezoeken;
    h. de prostituee klanten en diensten kan weigeren zonder dat dat voor haar andere werkzaamheden gevolgen heeft;
    i. de prostituee kan weigeren alcohol of drugs te gebruiken zonder dat dat voor haar werkzaamheden gevolgen heeft;
    j. aan de voor de exploitant werkzame beheerder voldoende professionele eisen op het gebied van agressiebeheersing en bedrijfshulpverlening worden gesteld en waar nodig wordt gezorgd voor scholing hierin;
    k. de exploitant zich een oordeel vormt over de mate van zelfredzaamheid van de prostituee voordat deze voor of bij hem gaat werken, teneinde vast te stellen of zij voldoet aan de eisen die hij hiervoor in zijn bedrijfsplan heeft opgenomen;
    l. de exploitant voor elke voor of bij hem werkzame prostituee kan aantonen onder welke verhuur- of arbeidsvoorwaarden zij haar diensten aanbiedt;
    m. de exploitant of beheerder zich er regelmatig van vergewist dat de prostituee niet door derden gedwongen wordt tot prostitutie en dat hij in dit kader informatie van hulpverleningsinstanties ter beschikking stelt;
    n. de exploitant aan de voor of bij hem werkzame prostituees informatie ter beschikking stelt over de mogelijkheden om hulp te krijgen als een prostituee wil stoppen met haar werk in de prostitutie;
    o. de overlast aan de omgeving van de onder het seksbedrijf vallende seksinrichtingen beperkt wordt.
3. Het bedrijfsplan wordt overgelegd bij de aanvraag om een vergunning.
4. De exploitant meldt een voorgenomen wijziging van het bedrijfsplan onverwijld aan het bevoegde bestuursorgaan. De wijziging wordt na goedkeuring van het

bevoegde bestuursorgaan als onderdeel van het bedrijfsplan aangemerkt, als deze voldoet aan de eisen die overeenkomstig het eerste en tweede lid aan een bedrijfsplan worden gesteld.

5. De rechten voor prostituees, die worden gewaarborgd op grond van het tweede lid, worden op schrift gesteld en in een voor haar begrijpelijke taal uitgereikt aan elke prostituee die werkzaam is voor of bij de exploitant.
6. In de seksinrichting wordt in ten minste twee talen en voor de klant goed zichtbaar bekend gemaakt dat een prostituee klanten en diensten mag weigeren en mag weigeren alcohol of drugs te gebruiken.

Artikel 3:17 Verdere verplichtingen van de exploitant en beheerder prostitutiebedrijf

1. De exploitant of de beheerder is aanwezig gedurende de uren dat het prostitutiebedrijf daadwerkelijk wordt uitgeoefend.
2. De exploitant van een prostitutiebedrijf draagt er zorg voor dat:
   a. de voor of bij het prostitutiebedrijf werkzame prostituees redelijkerwijs hun eigen werktijden kunnen bepalen;
   b. er een deugdelijke bedrijfsadministratie wordt gevoerd waarin de actuele gegevens zijn opgenomen van in ieder geval;
      1°. de voor of bij het prostitutiebedrijf werkzame prostituees;
      2°. de verhuuradministratie;
      3°. met betrekking tot alle voor of bij het prostitutiebedrijf werkzame prostituees, de documentatie die ten grondslag ligt aan de vorming van het oordeel over de mate van zelfredzaamheid, bedoeld in artikel 3:15, tweede lid, onder k;
      4°. de werkroosters van de beheerders;
   c. de bedrijfsadministratie met inachtneming van de wettelijke termijnen wordt bewaard en te allen tijde beschikbaar is voor toezichthouders;
   d. medewerkers van de gemeentelijke gezondheidsdienst en van andere door de burgemeester of het college aangewezen instellingen worden toegelaten tot seksinrichtingen als ze voornemens zijn voorlichtings- en preventieactiviteiten uit te voeren of voorlichtingsmateriaal te verspreiden;
   e. onverwijld bij de politie wordt gemeld ieder signaal van mensenhandel of andere vormen van dwang en uitbuiting;
   f. onverwijld aan het bevoegde bestuursorgaan wordt gemeld als gedurende ten minste één maand geen gebruik gemaakt zal worden van de vergunning. Deze melding vermeldt de reden en de verwachte duur;
   g. gedaan wordt wat nodig is voor een goede gang van zaken binnen het prostitutiebedrijf.

Paragraaf 3.3 Raam- en straatprostitutie

Artikel 3:18 Raamprostitutie

1. Het is een prostituee verboden:
   a. zich vanuit een gebouw of vanuit de toegang naar een gebouw aan klanten die zich op of aan de weg bevinden beschikbaar te stellen; en
   b. passanten hinderlijk te bejegenen of zich aan passanten op te dringen dan wel zich ongekleed of vrijwel ongekleed achter het raam van een seksinrichting of in de toegang tot een seksinrichting op te houden.

Artikel 3:19 Straatprostitutie

1. het is verboden op of aan de weg of op, aan of in een andere vanaf de weg zichtbare plaats, niet zijnde een seksinrichting waarvoor een vergunning is verleend, zich op te houden met het kennelijke doel prostitutie of het verrichten van seksuele handelingen in het kader van prostitutie.

AFDELING 4 OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 3:21 Verbodsbepalingen klanten

1. Het is een klant verboden seksuele handelingen te verrichten met een prostituee van wie hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat zij werkzaam is voor of bij een exploitant aan wie geen vergunning voor een prostitutiebedrijf is verleend.
2. Het is verboden op of aan de weg of op, aan of in een andere voor publiek toegankelijke plaats gebruik te maken van de diensten van een prostituee.
3. Het verbod, bedoeld in het tweede lid, geldt niet in een seksinrichting waarvoor een vergunning is verleend.

Hoofdstuk 4 Bescherming van het milieu en het natuurschoon en zorg voor het uiterlijk aanzien van de gemeente

AFDELING 1 VOORKOMEN OF BEPERKEN GELUIDHINDER EN HINDER DOOR VERLICHTING

Artikel 4:1 Definities

In deze afdeling wordt verstaan onder:

- Activiteitenbesluit milieubeheer: Activiteitenbesluit milieubeheer, zoals dat besluit luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet;
- collectieve festiviteit: festiviteit die niet specifiek aan één of een klein aantal inrichtingen is verbonden;

- geluidsgevoelige gebouwen: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1.1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer;
- gevoelige terreinen: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1.1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer;
- houder van een inrichting: degene die als eigenaar, bedrijfsleider, beheerder of anderszins een inrichting drijft;
- incidentele festiviteit: festiviteit of activiteit die gebonden is aan één of een klein aantal inrichtingen;
- inrichting: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer, zoals die wet luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, met dien verstande dat de artikelen 4:2 tot en met 4:5 uitsluitend van toepassing zijn op inrichtingen type A of B als bedoeld in het Activiteitenbesluit milieubeheer;
- onversterkte muziek: muziek die niet elektronisch is versterkt.

Artikel 4:2 Aanwijzing collectieve festiviteiten

1. De geluidsnormen bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19, 2.19a en 2.20 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en artikel 4:5 gelden niet voor door het college per kalenderjaar aan te wijzen collectieve festiviteiten gedurende de daarbij aan te wijzen dagen of dagdelen.
2. De voorwaarden met betrekking tot de verlichting ten behoeve van sportbeoefening in de buitenlucht als bedoeld in artikel 3.148, eerste lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer gelden niet voor door het college per kalenderjaar aan te wijzen collectieve festiviteiten gedurende de daarbij aan te wijzen dagen of dagdelen.
3. In een aanwijzing als bedoeld in het eerste en tweede lid kan het college bepalen dat de aanwijzing slechts geldt in een of meer delen van de gemeente.
4. Het college maakt de aanwijzing ten minste vier weken voor het begin van een nieuw kalenderjaar bekend.
5. Als een collectieve festiviteit redelijkerwijs niet te voorzien was, kan het college een festiviteit terstond als collectieve festiviteit als bedoeld in het eerste lid aanwijzen.
6. Het equivalente geluidsniveau LAeq veroorzaakt door de inrichting, bedraagt niet meer dan 60 dB(A), gemeten op de gevel van gevoelige gebouwen op een hoogte van 1,5 meter.
7. De geluidsnorm, bedoeld in het zesde lid, is inclusief onversterkte muziek en exclusief 10 dB(A) toeslag vanwege muziekcorrectie. Tevens wordt de bedrijfsduurcorrectie buiten beschouwing gelaten.
8. Op de dagen, bedoeld in het eerste lid, wordt het ten gehore brengen van extra muziek hoger dan de geluidsnorm, bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19,

2.19a en 2.20 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en artikel 4:5, uiterlijk om 02.30 uur beëindigd.

Artikel 4:3 Melding incidentele festiviteiten

1. Het is een inrichting toegestaan op maximaal 12 dagen of dagdelen per kalenderjaar incidentele festiviteiten te houden waarbij de geluidsnormen, bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19, 2.19a en 2.20 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en artikel 4:5, niet van toepassing zijn, mits de houder van de inrichting ten minste twee weken voor de aanvang van de festiviteit daarvan melding heeft gedaan aan het college.
2. Het is een inrichting toegestaan om tijdens maximaal 12 dagen of dagdelen per kalenderjaar in verband met de viering van incidentele festiviteiten de verlichting langer aan te houden ten behoeve van sportactiviteiten waarbij artikel 3.148, eerste lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer niet van toepassing is, mits de houder van de inrichting ten minste tien werkdagen voor de aanvang van de festiviteit daarvan melding heeft gedaan aan het college.
3. Het college stelt een formulier vast voor het doen van de melding.
4. De melding is gedaan wanneer het formulier, volledig en naar waarheid ingevuld, tijdig is ingeleverd op de plaats op dat formulier vermeld.
5. De melding wordt geacht te zijn gedaan wanneer het college op verzoek van de houder van een inrichting een incidentele festiviteit die redelijkerwijs niet te voorzien was, terstond toestaat.
6. Het equivalente geluidsniveau LAeq veroorzaakt door de inrichting bedraagt niet meer dan 60 dB(A), gemeten op de gevel van gevoelige gebouwen op een hoogte van 1,5 meter.
7. De geluidsnorm, bedoeld in het zesde lid, is inclusief onversterkte muziek en exclusief 10 dB(A) toeslag vanwege muziekcorrectie. Tevens wordt de bedrijfsduurcorrectie buiten beschouwing gelaten.
8. Op de dagen, bedoeld in het eerste lid, wordt het ten gehore brengen van extra muziek hoger dan de geluidsnorm, bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19, 2.19a en 2.20 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en artikel 4:5, uiterlijk om 02.30 uur beëindigd.
9. Bij het ten gehore brengen van muziekgeluid in de binnenruimte blijven ramen en deuren gesloten, behoudens voor het onmiddellijk doorlaten van personen of goederen.

Artikel 4:5 Onversterkte muziek

1. Bij het ten gehore brengen van onversterkte muziek als bedoeld in artikel 2.18, eerste lid, onder f, en vijfde lid, van het Activiteitenbesluit binnen inrichtingen is de in het tweede lid opgenomen tabel van toepassing, met dien verstande dat:

a. de in de tabel aangegeven waarden binnen in- of aanpandige gevoelige gebouwen niet gelden als de gebruiker van deze gevoelige gebouwen geen toestemming geeft voor het in redelijkheid uitvoeren of doen uitvoeren van geluidsmetingen;
b. de in de tabel aangegeven waarden op de gevel ook gelden bij gevoelige terreinen op de grens van het terrein;
c. de waarden in in- en aanpandige gevoelige gebouwen, voor zover het woningen betreft, gelden in geluidsgevoelige ruimten als bedoeld in artikel 1 van de Wet geluidhinder en verblijfsruimten als bedoeld in artikel 1.1, onder d, van het Besluit geluidhinder, zoals die wet en dat besluit luidden direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet;
d. bij het bepalen van de geluidsniveaus als vermeld in de tabel geen bedrijfsduurcorrectie wordt toegepast.

2. Tabel
   07.00 – 19.00 uur; 19.00 – 23.00 uur; 23.00 – 07.00 uur
   LAr,LT op de gevel van gevoelige gebouwen 50 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)
   LAr,LT in in- en aanpandige gevoelige gebouwen 35 dB(A) 30 dB(A) 25 dB(A)
   LAmax op de gevel van gevoelige gebouwen 70 dB(A) 65 dB(A) 60 dB(A)
   LAmax in in- en aanpandige gevoelige gebouwen 55 dB(A) 50 dB(A) 45 dB(A)
3. Voor de duur van 20 uur in de week is onversterkte muziek, vanwege het oefenen door muziekgezelschappen zoals orkesten, harmonie- en fanfaregezelschappen, in een inrichting gedurende de dag- en avondperiode uitgezonderd van de genoemde geluidsniveaus in het eerste lid.
4. Als versterkte elementen worden gecombineerd met onversterkte elementen, wordt het hele samenspel beschouwd als versterkte muziek en is dit artikel niet van toepassing.
5. Het eerste lid is niet van toepassing op collectieve en incidentele festiviteiten als bedoeld in de artikelen 4:2 en 4:3.

Artikel 4:6 Overige geluidhinder

1. Het is verboden buiten een inrichting op een zodanige wijze toestellen of geluidsapparaten in werking te hebben of handelingen te verrichten dat voor een omwonende of voor de omgeving geluidhinder wordt veroorzaakt.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
3. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien bij of krachtens de Omgevingswet, de Zondagswet, de Wet openbare manifestaties, het Vuurwerkbesluit of de provinciale omgevingsverordening.

AFDELING 2 BODEM-, WEG- EN MILIEUVERONTREINIGING

Artikel 4:7 Straatvegen

Het is verboden op een door het college ten behoeve van de werkzaamheden van de gemeentelijke reinigingsdienst aangewezen weggedeelte, een voertuig te parkeren of enig ander voorwerp te laten staan gedurende een daarbij aangeduide tijdsperiode.

Artikel 4:8 Natuurlijke behoefte doen

Het is verboden binnen de bebouwde kom op een openbare plaats zijn natuurlijke behoefte te doen buiten daarvoor bestemde plaatsen.

Artikel 4:9 Toestand van sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen

Sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen mogen zich niet bevinden in een toestand die gevaar oplevert voor de veiligheid, nadeel voor de gezondheid of hinder voor de gebruikers van de gebouwen of voor anderen.

Artikel 4:9a Oplaten van ballonnen

1. Het is verboden ballonnen, van welk materiaal dan ook, door middel van hete lucht afkomstig van vuur, dan wel door middel van helium of andere gassen, op te laten stijgen.
2. Onder een ballon wordt mede verstaan: herdenkingsballon, vuurballon, gelukslampion, Thaise wensballon, papierballon, geluksballon, etc.

AFDELING 3 HET BEWAREN VAN HOUTOPSTANDEN

Artikel 4:10 Definities

1. In deze afdeling wordt verstaan onder:
   a. houtopstand: hakhout, een houtwal of een of meer bomen.
   b. hakhout: een of meer bomen die na te zijn geveld, opnieuw op de stronk uitlopen.
2. In deze afdeling wordt onder vellen mede verstaan: rooien, met inbegrip van verplanten, alsmede het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging of ontsiering van houtopstand ten gevolge kunnen hebben.

Artikel 4:11 Omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden

1. Het college stelt een Bomenlijst vast waarop de monumentale en andere beschermingswaardige bomen in de gemeente worden vermeld.

2. Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag houtopstanden te vellen of te doen vellen die staan vermeld op de lijst vermeld op de bomenlijst (Register beeldbepalende en monumentale bomen).
3. De vergunning wordt aangevraagd door of namens dan wel met toestemming van degene die krachtens zakelijk recht of publiekrechtelijke bevoegdheid gerechtigd is over de boom te beschikken.
4. In afwijking van artikel 1.8 kan de vergunning worden geweigerd op grond van:
   a. de natuurwaarde van de houtopstand;
   b. de landschappelijke waarde van de houtopstand;
   c. de waarde van de houtopstand voor stads- en dorpsschoon;
   d. de beeldbepalende waarde van de houtopstand;
   e. de cultuurhistorische waarde van de houtopstand; of
   f. de waarde voor de leefbaarheid van de houdopstand.
5. Het verbod is niet van toepassing als de burgemeester toestemming verleent voor het vellen van een houtopstand in verband met een spoedeisend belang voor de openbare orde of een direct gevaar voor personen of goederen.
6. Het bevoegd gezag kan een herplantplicht opleggen onder nader te stellen voorschriften.
7. Het bevoegd gezag kan een bestuurlijke boete opleggen van maximaal € 5.000 bij overtreding van het in het tweede lid gestelde verbod.

Artikel 4:12 Afstand van de erfgrenslijn

De afstand als bedoeld in artikel 42 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek is vastgesteld op nihil voor bomen, heesters en heggen.

Artikel 4:12a Bestrijding van boomziekten

1. Indien zich op een terrein één of meer bomen bevinden die naar het oordeel van het bevoegd gezag gevaar opleveren van verspreiding van een boomziekte of voor vermeerdering van de ziekteverspreiders zoals insecten, is de rechthebbende, indien hij daartoe door het bevoegd gezag is aangeschreven, verplicht binnen de bij aanschrijving vast te stellen termijn:
   a. de houtopstand te vellen;
   b. conform richtlijnen van de gemeente de gevelde houtopstand direct zodanig te behandelen dat verspreiding van de boomziekte wordt voorkomen.
2. Het is verboden zonder vergunning van het college gevelde bomen of delen daarvan voorhanden of in voorraad te hebben of te vervoeren, indien het een boomsoort betreft die de desbetreffende boomziekte kan verspreiden.
3. Het niet voldoen aan de in het eerste lid bedoelde aanschrijving biedt een basis voor de toepassing van bestuursdwang, waarbij de noodzakelijke

werkzaamheden, voor risico en voor rekening van aangeschrevene, door of namens de gemeente kunnen worden verricht.

Artikel 4:12b Bescherming gemeentelijke houtopstand

1. Het is verboden om gemeentelijke houtopstanden:
   a. te beschadigen, te bekladden of te beplakken of;
   b. daaraan snoeiwerk te verrichten, behoudens door de gemeente opgedragen boomverzorgende taken.
2. Het is verboden zonder vergunning van het college één of meer voorwerpen in of aan een in lid 1 bedoelde houtopstand aan te brengen of anderszins te bevestigen.

AFDELING 4 MAATREGELEN TEGEN ONTSIERING EN STANKOVERLAST

Artikel 4:13 Opslag voertuigen, vaartuigen, mest, afvalstoffen en dergelijke

1. Het is verboden op door het college in het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of beëindiging van overlast dan wel voorkoming van schade aan de openbare gezondheid aangewezen plaatsen, buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, zoals die wet luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, in de openlucht of buiten de weg de volgende voorwerpen of stoffen op te slaan, te plaatsen of aanwezig te hebben:
   a. onbruikbare of aan hun oorspronkelijke bestemming onttrokken voer- of vaartuigen of onderdelen daarvan;
   b. bromfietsen en motorvoertuigen of onderdelen daarvan;
   c. kampeermiddelen als bedoeld in artikel 4:17 of onderdelen daarvan, voor zover het plaatsen of aanwezig hebben daarvan geschiedt voor verkoop of verhuur of anderszins voor een commercieel doel; of
   d. mestopslag, gierkelders of andere verzamelplaatsen van vuil, een verzameling ingekuild gras, loof of pulp of ingekuilde landbouwproducten, afbraakmaterialen en oude metalen.
2. Het college kan bij de aanwijzing nadere regels stellen.
3. Dit artikel is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien bij of krachtens de Omgevingswet of de provinciale omgevingsverordening.

Artikel 4:15 Verbod hinderlijke of gevaarlijke reclame

1. Het is verboden op of aan een onroerende zaak handelsreclame te maken of te voeren door middel van een opschrift, aankondiging of afbeelding waardoor het verkeer in gevaar wordt gebracht, ernstige hinder ontstaat voor de omgeving.

2. Het verbod is niet van toepassing in gevallen waarin een omgevingsvergunning is verleend en het gevaar en de hinder zijn betrokken bij de afweging.

AFDELING 5 KAMPEREN BUITEN KAMPEERTERREINEN

Artikel 4:17 Definitie

In deze afdeling wordt onder kampeermiddel verstaan een niet-grondgebonden onderkomen of voertuig, dat bestemd of opgericht is dan wel gebruikt wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf.

Artikel 4:18 Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen

1. Het is verboden ten behoeve van recreatief nachtverblijf kampeermiddelen te plaatsen of geplaatst te houden buiten een kampeerterrein dat als zodanig in het omgevingsplan is bestemd of mede bestemd.
2. Het verbod geldt niet voor het plaatsen van kampeermiddelen voor eigen gebruik door de rechthebbende op een terrein.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de ontheffing worden geweigerd in het belang van de bescherming van:
   a. natuur en landschap; of
   b. een dorpsgezicht.

Artikel 4:19 Aanwijzing kampeerplaatsen

1. Artikel 4:18, eerste lid, is niet van toepassing op door het college aangewezen plaatsen.
2. Het college kan daarbij nadere regels stellen ter bescherming van de belangen genoemd in artikel 4:18, vierde lid.

Hoofdstuk 5 Andere onderwerpen betreffende de huishouding van de gemeente

AFDELING 1 PARKEEREXCESSEN EN STOPVERBOD

Artikel 5:2 Voertuigen van autobedrijf en dergelijke

1. Onder verhuren als bedoeld in dit artikel wordt mede verstaan:
   a. het gebruiken van een voertuig voor het geven van lessen; of
   b. het gebruiken van een voertuig voor het vervoeren van personen tegen betaling.
2. Tot de voertuigen als bedoeld in dit artikel worden niet gerekend:

a. voertuigen waaraan herstel- of onderhoudswerkzaamheden worden verricht die in totaal niet meer dan een uur vergen, en dit gedurende de tijd die nodig is en gebruikt wordt voor deze werkzaamheden; of
b. voertuigen voor persoonlijk gebruik van de in het derde lid bedoelde persoon.

3. Het is degene die er zijn bedrijf, nevenbedrijf dan wel een gewoonte van maakt voertuigen te stallen, te herstellen, te slopen, te verhuren of te verhandelen, verboden:
   a. drie of meer voertuigen die hem toebehoren of zijn toevertrouwd, op de weg te parkeren binnen een cirkel met een straal van 50 meter met als middelpunt een van deze voertuigen;
   b. de weg als werkplaats voor voertuigen te gebruiken.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.

Artikel 5:3 Te koop aanbieden van voertuigen

1. Het is verboden op een door het college aangewezen weg een voertuig te parkeren met het kennelijke doel het te koop aan te bieden of te verhandelen.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.

Artikel 5:4 Defecte voertuigen

Het is verboden een voertuig waarmee als gevolg van andere dan eenvoudig te verhelpen gebreken niet kan of mag worden gereden, langer dan drie achtereenvolgende dagen op de weg te parkeren.

Artikel 5:5 Voertuigwrakken

1. Het is verboden een voertuig dat rijtechnisch in onvoldoende staat van onderhoud en tevens in een kennelijk verwaarloosde toestand verkeert op de weg te parkeren.
2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien bij of krachtens de Wet milieubeheer of het Besluit activiteiten leefomgeving.

Artikel 5:6 Kampeermiddelen en andere voertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat voor recreatie of anderszins voor andere dan verkeersdoeleinden wordt gebruikt:
   a. langer dan drie achtereenvolgende dagen te plaatsen of te hebben op een door het college aangewezen weg, waar dit naar zijn oordeel buitensporig is met het oog op de verdeling van beschikbare parkeerruimte of schadelijk is

voor het uiterlijk aanzien van de gemeente of langer dan drie achtereenvolgende dagen op de weg te plaatsen of te hebben;
   b. op een door het college aangewezen plaats te parkeren, waar dit naar zijn oordeel schadelijk is voor het uiterlijk aanzien van de gemeente.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het eerste lid, aanhef en onder a.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een weg waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de provinciale omgevingsverordening.
4. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Artikel 5:7 Reclamevoertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat is voorzien van een aanduiding van handelsreclame op de weg te parkeren met het kennelijk doel om daarmee handelsreclame te maken.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.

Artikel 5:8 Grote voertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van de lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter te parkeren op een door het college aangewezen plaats, waar dit naar zijn oordeel schadelijk is voor het uiterlijk aanzien van de gemeente.
2. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van de lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter te parkeren op een door het college aangewezen weg, waar dit naar zijn oordeel buitensporig is met het oog op de verdeling van beschikbare parkeerruimte.
3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op campers, kampeerauto's, caravans en kampeerwagens, voor zover deze voertuigen niet langer dan drie achtereenvolgende dagen op de weg worden geplaatst of gehouden.
4. Het tweede lid is voorts niet van toepassing op werkdagen van maandag tot en met vrijdag, dagelijks van 08.00 tot 18.00 uur.
5. Het college kan ontheffing verlenen van de verboden.

Artikel 5:9 Uitzichtbelemmerende voertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter, op de weg te parkeren

bij een voor bewoning of ander dagelijks gebruik bestemd gebouw op zodanige wijze dat daardoor het uitzicht van bewoners of gebruikers vanuit dat gebouw op hinderlijke wijze wordt belemmerd of hen anderszins hinder of overlast wordt aangedaan.
2. Het verbod is niet van toepassing gedurende de tijd die nodig is en gebruikt wordt voor het uitvoeren van werkzaamheden waarvoor de aanwezigheid van het voertuig ter plaatse noodzakelijk is.

Artikel 5:10 Parkeren of laten stilstaan van voertuigen anders dan op de rijbaan

1. Het is verboden van een voertuig te parkeren of te laten stilstaan op een door het college aangewezen, niet tot de rijbaan behorend weggedeelte.
2. Het verbod is niet van toepassing op voertuigen die worden gebruikt voor werkzaamheden in opdracht van een bestuursorgaan of openbaar lichaam.

Artikel 5:11 Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen

1. Het is verboden met een voertuig te rijden door park of plantsoen of een van gemeentewege aangelegde beplanting of groenstrook, of het daarin te doen of te laten staan.
2. Dit verbod is niet van toepassing op:
   a. de weg;
   b. voertuigen die worden gebruikt voor werkzaamheden in opdracht van een bestuursorgaan of openbaar lichaam;
   c. voertuigen waarmee standplaats wordt of is ingenomen op terreinen die voor dit doel zijn bestemd.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.

Artikel 5:12 Overlast van fietsen of bromfietsen

1. Het is verboden op door het college in het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of beëindiging van overlast of ter voorkoming van schade aan de openbare gezondheid aangewezen plaatsen fietsen of bromfietsen onbeheerd buiten de daarvoor bestemde ruimten of plaatsen te laten staan.
2. Het is verboden op door het college aangewezen plaatsen fietsen of bromfietsen langer dan een door het college vastgestelde periode onafgebroken te laten staan.

AFDELING 2 COLLECTEREN

Artikel 5:13 Inzameling van geld of goederen of leden- of donateurwerving

1. Het is verboden zonder vergunning van het college een openbare inzameling van geld of goederen te houden of daartoe een intekenlijst aan te bieden, dan wel in het openbaar leden of donateurs te werven als daarbij te kennen wordt gegeven of de indruk wordt gewekt dat de opbrengst geheel of ten dele voor een liefdadig of ideëel doel is bestemd.
2. Onder een inzameling als bedoeld in het eerste lid wordt mede verstaan het aanvaarden van geld of goederen bij het aanbieden van diensten of goederen, waartoe ook worden gerekend geschreven of gedrukte stukken, als daarbij te kennen wordt gegeven of de indruk wordt gewekt dat de opbrengst geheel of ten dele voor een liefdadig of ideëel doel is bestemd.
3. Het verbod geldt niet voor een inzameling of werving die wordt gehouden:
   a. in besloten kring; of
   b. door een instelling die is ingedeeld in het door het college vastgestelde collecte- en wervingsrooster, mits de inzameling of werving overeenkomstig dat collecte- en wervingsrooster en met inachtneming van de door het college gegeven voorschriften plaatsvindt.

AFDELING 3 VENTEN

Artikel 5:14 Definitie

1. In deze afdeling wordt onder venten verstaan het in de uitoefening van de ambulante handel te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel diensten op een openbare en in de open lucht gelegen plaats of aan huis;
2. Onder venten wordt niet verstaan:
   a. het aan huis afleveren van goederen in het kader van de exploitatie van een winkel als bedoeld in artikel 1 van de Winkeltijdenwet;
   b. het te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel het aanbieden van diensten op jaarmarkten en markten als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g, van de Gemeentewet of artikel 5:22;
   c. het te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel het aanbieden van diensten op een standplaats als bedoeld in artikel 5:17.

Artikel 5:15 Ventverbod

1. Het is verboden te venten indien daardoor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu in gevaar komt. Het college heeft daarbij nadere regels gesteld ten behoeve van venten.
2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994;

AFDELING 4 STANDPLAATSEN

Artikel 5:17 Definitie

1. In deze afdeling wordt onder standplaats verstaan het vanaf een vaste plaats op een openbare en in de openlucht gelegen plaats te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel diensten, gebruikmakend van fysieke middelen, zoals een kraam, een wagen of een tafel.
2. Onder standplaats wordt niet verstaan:
    a. een vaste plaats op een jaarmarkt of markt als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g, van de Gemeentewet;
    b. een vaste plaats op een evenement als bedoeld in artikel 2:24.

Artikel 5:18 Standplaatsvergunning en weigeringsgronden

1. Het is verboden zonder vergunning van het college een standplaats in te nemen of te hebben.
2. Het college weigert de vergunning wegens strijd met het omgevingsplan.
3. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de vergunning worden geweigerd als:
    a. de standplaats hetzij op zichzelf, hetzij in verband met de omgeving niet voldoet aan redelijke eisen van welstand; of
    b. een kwantitatieve of territoriale beperking als gevolg van bijzondere omstandigheden in de gemeente of in een deel van de gemeente noodzakelijk is in verband met een dwingende reden van algemeen belang.
4. Op de aanvraag om een vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:19 Toestemming rechthebbende

Het is de rechthebbende op een perceel verboden toe te staan dat daarop zonder vergunning van het college standplaats wordt of is ingenomen.

Artikel 5:20 Afbakeningsbepalingen

1. Artikel 5:18, eerste lid, is niet van toepassing op beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een weg of waterstaatswerk waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Omgevingswet of de provinciale omgevingsverordening.
2. De weigeringsgrond van artikel 5:18, derde lid, onder a, is niet van toepassing op bouwwerken.

AFDELING 5 SNUFFELMARKTEN

Artikel 5:22 Definitie

1. In deze afdeling wordt onder snuffelmarkt verstaan een markt in een voor het publiek toegankelijk gebouw waar hoofdzakelijk tweedehands en incourante goederen worden verhandeld of diensten worden aangeboden vanaf standplaatsen.
2. Onder snuffelmarkt wordt niet verstaan:
   a. een markt of jaarmarkt als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g, van de Gemeentewet;
   b. een evenement als bedoeld in artikel 2:24.

Artikel 5:23 Organiseren van een snuffelmarkt

1. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een snuffelmarkt te organiseren.
2. Het verbod is niet van toepassing op ruimten die uitsluitend dan wel nagenoeg geheel en voortduren in gebruik zijn als winkel in de zin van de Winkeltijdenwet.
3. De burgemeester weigert de vergunning wegens strijd met het omgevingsplan.

AFDELING 6 OPENBAAR WATER EN WATERSTAATSWERKEN

Artikel 5:24 Voorwerpen op, in of boven openbaar water

1. Het is verboden een voorwerp, niet zijnde een vaartuig, op, in of boven openbaar water te plaatsen, aan te brengen of te hebben, als dit door zijn omvang of vormgeving, constructie of plaats van bevestiging gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van het openbaar water of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan dan wel een belemmering vormt voor het doelmatig beheer en onderhoud van het openbaar water.
2. Degene die voornemens is een steiger, een meerpaal of een ander voorwerp met een permanent karakter op, in of boven openbaar water te plaatsen, doet daarvan uiterlijk twee weken tevoren een melding aan het college.
3. De melding bevat in ieder geval naam, adres en contactgegevens van de melder, en een beschrijving van de aard en omvang van het voorwerp.
4. Van de melding wordt kennis gegeven via het gemeentelijk infoblad.
5. Het verbod is niet van toepassing op beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een waterstaatswerk waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Omgevingswet, de provinciale omgevingsverordening of de waterschapsverordening of op situaties waarin wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Scheepvaartverkeerswet, het Binnenvaartpolitiereglement of het bepaalde bij of krachtens de Telecommunicatiewet.

Artikel 5:25 Ligplaats vaartuigen

1. Het is verboden met een vaartuig een ligplaats in te nemen of te hebben dan wel een ligplaats voor een vaartuig beschikbaar te stellen op door het college aangewezen gedeelten van openbaar water.
2. Het college kan aan het innemen, hebben of beschikbaar stellen van een ligplaats met dan wel voor een vaartuig op niet krachtens het eerste lid aangewezen gedeelten van openbaar water:
   a. nadere regels stellen in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, milieuhygiëne en het uiterlijk aanzien van de gemeente;
   b. beperkingen stellen naar soort en aantal vaartuigen.
3. Het verbod is niet van toepassing op beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een waterstaatswerk waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Omgevingswet, de provinciale omgevingsverordening of de waterschapsverordening of op situaties waarin wordt voorzien door het Besluit bouwwerken leefomgeving of het overige bepaalde bij of krachtens de Omgevingswet, de Wet milieubeheer of het Binnenvaartpolitiereglement.
4. Het college kan aan de rechthebbende op een vaartuig aanwijzingen geven met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, de milieuhygiëne en het uiterlijk aanzien van de gemeente.
5. De rechthebbende op een vaartuig is verplicht alle door het college gegeven aanwijzingen met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats op te volgen.

Artikel 5:28 Beschadigen van waterstaatswerken

1. Het is verboden schade toe te brengen aan of veranderingen aan te brengen in de toestand van openbare wateren, havens, dijken, wallen, kaden, trekpaden, beschoeiingen, oeverbegroeiing, bruggen, zetten, duikers, pompen, waterleidingen, gordingen, aanlegpalen, stootpalen, bakens of sluizen die bij de gemeente in beheer zijn.
2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, het Binnenvaartpolitiereglement of de provinciale omgevingsverordening.

Artikel 5:29 Reddingsmiddelen

Het is verboden een voor het redden van drenkelingen bestemd en daartoe bij het water aangebracht voorwerp te gebruiken voor een ander doel dan wel voor dadelijk gebruik ongeschikt te maken.

Artikel 5:30 Veiligheid op het water

1. Het is aan een ieder die zich als bader of zwemmer in het openbaar water ophoudt, verboden zich zodanig te gedragen dat het scheepvaartverkeer daarvan hinder of gevaar kan ondervinden.
2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door het Binnenvaartpolitiereglement, de provinciale omgevingsverordening of het bepaalde bij of krachtens de Omgevingswet.

Artikel 5:31 Overlast aan vaartuigen

1. Het is verboden zich zonder redelijk doel vast te houden aan een vaartuig in openbaar water, daarop te klimmen of zich daarop of daarin te begeven of te bevinden.
2. Het is aan degene die daartoe niet bevoegd is verboden een vaartuig, liggend in of aan een openbaar water, los te maken.

AFDELING 7 CROSSTERREINEN EN GEMOTORISEERD EN RUITERVERKEER IN NATUURGEBIEDEN

Artikel 5:32 Crossterreinen

1. Het is verboden op enig terrein, geen weg zijnde, met een motorvoertuig of een bromfiets te crossen buiten wedstrijdverband, een wedstrijd dan wel, ter voorbereiding van een wedstrijd, een trainings- of proefrit te houden of te doen houden dan wel daaraan deel te nemen, dan wel een motorvoertuig of een bromfiets met het kennelijke doel daartoe aanwezig te hebben.
2. Het verbod is niet van toepassing op door het college aangewezen terreinen. Het college kan nadere regels stellen voor het gebruik van deze terreinen in het belang van:
   a. het voorkomen of beperken van overlast;
   b. de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving en ter bescherming van andere milieuwaarden;
   c. de veiligheid van de deelnemers van de in het eerste lid bedoelde wedstrijden en ritten of van het publiek.
3. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Omgevingswet, afdeling 3.9 van het Besluit activiteiten leefomgeving, de Zondagswet of het Besluit geluidproductie sportmotoren.

Artikel 5:33 Beperking verkeer in natuurgebieden

1. Het is verboden binnen voor publiek toegankelijke natuurgebieden, parken, plantsoenen of voor recreatief gebruik beschikbare terreinen te rijden of zich te

bevinden met een motorvoertuig, een bromfiets, een fiets, een paard of een door een vlieger voortbewegend voer-/vaartuig.

2. Het verbod is niet van toepassing op door het college aangewezen terreinen. Het college kan nadere regels stellen voor het gebruik van deze terreinen in het belang van:
   a. het voorkomen van overlast;
   b. de bescherming van natuur- of milieuwaarden;
   c. de veiligheid van het publiek.
3. Het verbod is niet van toepassing op motorvoertuigen, fietsen en paarden:
   a. ten dienste van politie, brandweer en geneeskundige hulpverlening en van andere krachtens artikel 29, eerste lid, van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 door de bevoegde minister aangewezen hulpverleningsdiensten;
   b. die worden gebruikt in verband met beheer, onderhoud of exploitatie van de terreinen als in het eerste lid bedoeld;
   c. die worden gebruikt in verband met werken die krachtens wettelijk voorschrift moeten worden uitgevoerd;
   d. van de zakelijk gerechtigden, huurders en pachters van percelen die gelegen zijn binnen de terreinen als in het eerste lid bedoeld;
   e. voor het verkeer ten behoeve van bezoek en van de verzorging van de onder d bedoelde personen.
4. Het verbod is voorts niet van toepassing:
   a. op wegen die gelegen zijn binnen de in het eerste lid bedoelde gebieden of terreinen;
   b. binnen de bij of krachtens de provinciale omgevingsverordening aangewezen stiltegebieden ten aanzien van motorrijtuigen die bij of krachtens die verordening zijn aangewezen als toestel.
5. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.

AFDELING 8 VUURVERBOD

Artikel 5:34 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken

1. Het is verboden in de openlucht afvalstoffen te verbranden buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, zoals die wet luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, of anderszins vuur aan te leggen, te stoken of te hebben.
2. Mits geen sprake is van gevaar, overlast of hinder voor de omgeving, is het verbod niet van toepassing op:
   a. verlichting door middel van kaarsen, fakkels en dergelijke;

b. sfeervuren zoals terrashaarden en vuurkorven, indien geen afvalstoffen worden verbrand;
c. vuur voor koken, bakken en braden.

3. Het college kan van dit verbod ontheffing verlenen.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de ontheffing worden geweigerd ter bescherming van de flora en fauna.
5. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 1 of 3, van het Wetboek van Strafrecht of de provinciale omgevingsverordening.

AFDELING 9 ASVERSTROOIING

Artikel 5:35 Definitie

In deze afdeling wordt onder incidentele asverstrooiing verstaan het verstrooien van as als bedoeld in de Wet op de lijkbezorging op een door de overledene of nabestaande(n) gewenste plek buiten een permanent daartoe bestemd terrein.

Artikel 5:36 Verboden plaatsen

1. Incidentele asverstrooiing is verboden op:
   a. verharde delen van de weg;
   b. gemeentelijke begraafplaatsen en crematoriumterreinen.
2. Het college kan voor een bepaalde termijn verbieden dat op andere plaatsen dan die genoemd in het eerste lid asverstrooiing plaatsvindt.
3. Het college kan op verzoek van de nabestaande die zorg draagt voor de asbus op grond van bijzondere omstandigheden ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het eerste lid, onder a.
4. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Artikel 5:37 Hinder of overlast

Incidentele asverstrooiing is verboden als daardoor hinder of overlast wordt veroorzaakt voor derden.

Hoofdstuk 6 Straf-, overgangs- en slotbepalingen

Artikel 6:1 Strafbepaling

1. Overtreding van het bij of krachtens de volgende artikelen bepaalde en de daarbij op grond van artikel 1:4 gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie: artikel 2:1, 2:3, 2:6, 2:10, 2:11, 2:12, 2:16, 2:18, 2:25, 2:26, 2:28, 2:29, 2:31,2:32, 2:34b, 2:34c, 2:34d, 2:34f, 2:34g, 2:38, 2:39, 2:40, 2:41, 2:42, 2:43, 2:44, 2:59, 2:59a, 2:60, 2:72, 2:73, 2:73a, 2:74, 2:74a, 2:79, 2:80, 2:81, 2:82, 2:83, 2:84, 3:3, 3:12, 3:14, 3:17, 3,18, 3,19, 3,21, 4:6, 4:9a, 4:11, 4:12a, 4:12b, 4:13, 4:15, 4:18, 5:2, 5:5, 5:6, 5:11, 5:12, 5:13, 5:15, 5:18, 5:19, 5:23, 5:24, 5:25, 5:28, 5:29, 5:30, 5:31, 5:32, 5:33, 5:34, 5:36, 5:37.
2. Overtreding van het bij of krachtens de volgende artikelen bepaalde en de daarbij op grond van artikel 1:4 gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met een geldboete van de eerste categorie: artikel 2:36, 2:47, 2:48, 2:49, 2:50, 2:51, 2:52, 2:57, 2:58, 2:62, 2:64, 2:65, 3:13, 4:7, 4:8, 5:3, 5:4, 5:7, 5:8, 5:9.

Artikel 6:2 Toezichthouders

1. Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze verordening zijn belast: de handhaver van de gemeente Ameland en de politie van de gemeente Ameland.
2. Het college dan wel de burgemeester kan daarnaast andere personen met dit toezicht belasten.

Artikel 6:3 Binnentreden woningen

Zij die belast zijn met het toezicht op de naleving of de opsporing van een overtreding van de bij of krachtens deze verordening gegeven voorschriften die strekken tot handhaving van de openbare orde of veiligheid of bescherming van het leven of de gezondheid van personen, zijn bevoegd tot het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner.

Artikel 6:4 Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude verordening

De Algemene plaatselijke verordening 2026 treedt in werking op de eerste dag na publicatie en op hetzelfde moment wordt de Algemene plaatselijke verordening 2024 wordt ingetrokken.

Artikel 6:5 Overgangsbepaling

Besluiten, genomen krachtens de verordening bedoeld in artikel 6:4 die golden op het moment van de inwerkingtreding van deze verordening en waarvoor deze verordening overeenkomstige besluiten kent, gelden als besluiten genomen krachtens deze verordening.

Artikel 6:6 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Algemene plaatselijke verordening gemeente Ameland 2026.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 26 januari 2026.

de raad van de gemeente Ameland

de griffier de burgemeester

Gemeente Ameland

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van de gemeente Ameland

Nr. 217741

20 mei

2025

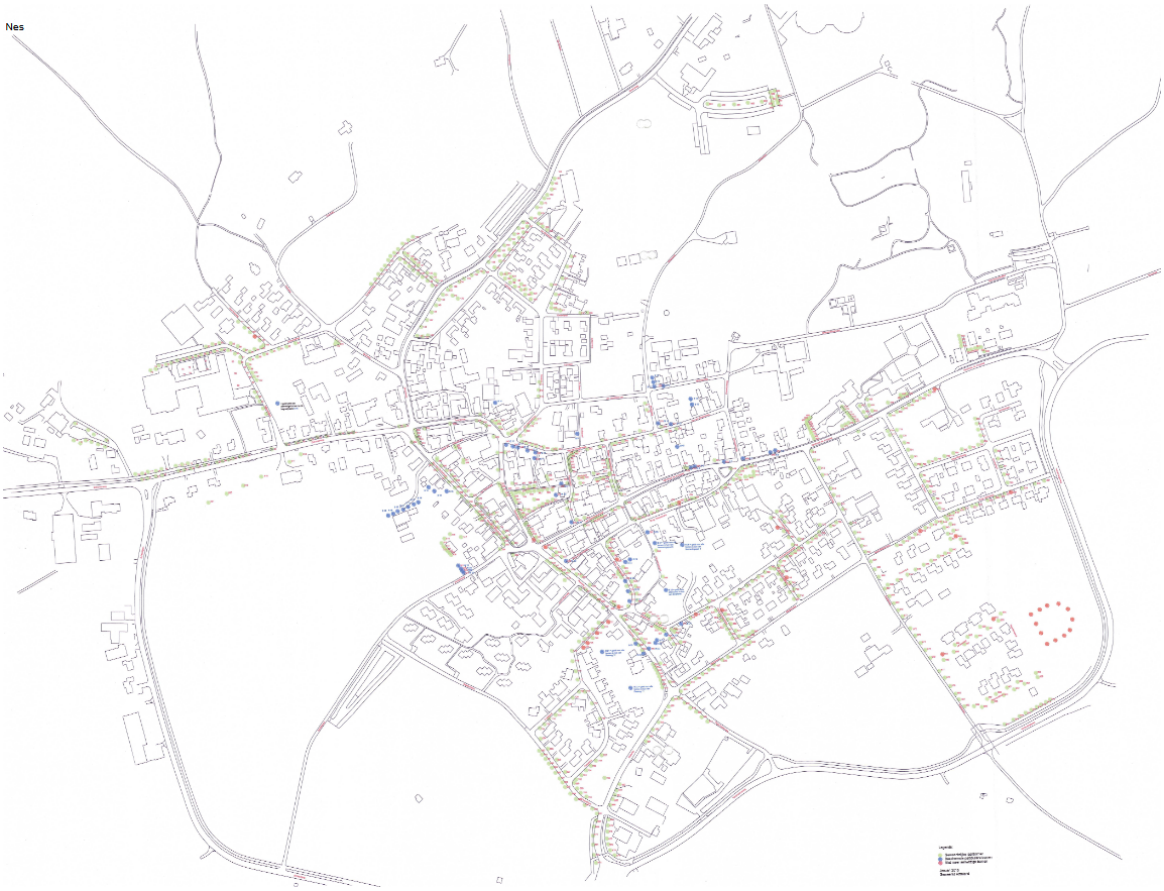
Register beeldbepalende en monumentale bomen

Het register beeldbepalende en monumentale brengen wij graag opnieuw onder de aandacht. Op 27 januari 2015 heeft het college het register van de beeldbepalende en monumentale bomen op Ameland vastgesteld. Met de vaststelling hiervan krijgt dit register een formele, juridische status en worden de genoemde bomen maximaal beschermd. Bomen uit dit register mogen onder normale omstandigheden niet worden gekapt. Wilt u meer weten over het register? Neem dan contact op via info@ameland.nl of via telefoonnummer (0519) 555 555.




Buren
Legenda:
Gemeentelijke laanbomen
Beschermde particuliere bomen
Niet meer aanwezige bomen
Januari 2015
Gemeente Ameland


Hollum


Nes

Hoort bij besluit van de raad tot het vaststellen van de wijziging van de APV 2026 gemeente Ameland d.d.

Was-wordt-tabel wijziging APV 2026 gemeente Ameland met artikelsgewijze toelichting

Artikel 1:1 (artikel I, onderdeel A, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Artikel 1:1 Definities	**Artikel 1:1 Definities**
Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
- gebouw: hetgeen daaronder wordt verstaan in *bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving*;	- gebouw: hetgeen daaronder wordt verstaan in **de bijlage, onder A, bij de Omgevingswet**;

Toelichting:
Artikel I, onderdeel A (Wijziging artikel 1:1 Definities)
Deze wijziging houdt verband met het overhevelen van de definitie van ‘gebouw’ in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving naar de bijlage, onder A, bij de Omgevingswet (artikel II, onderdeel V, Verzamelbesluit Omgevingswet, Stb. 2023, 298, resp. artikel I, onderdeel CW van de Verzamelwet Omgevingswet 20.., Stb. 2023, 376). Inhoudelijk is de definitie niet gewijzigd.

Artikel 2:15 Hinderlijke beplanting of gevaarlijk voorwerp wordt aan de APV toegevoegd

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
-	**Artikel 2:15 Hinderlijke beplanting of gevaarlijk voorwerp** Het is verboden beplanting of een voorwerp aan te brengen of te hebben op een zodanige wijze dat aan het wegverkeer het vrije uitzicht wordt belemmerd of voor het wegverkeer hinder of gevaar ontstaat.

Toelichting:
In de model-APV is het artikel waarin een vergunningsplicht was opgenomen voor het plaatsen van voorwerpen op de weg in strijd met de bestemming ervan (artikel 2:10.) vervangen door een algemene regel waarin dit wordt verboden wanneer het gevaar of hinder oplevert, of het normale gebruik van de weg hindert. Daarmee vervalt de noodzaak van het artikel over hinderlijke beplanting. Het was daarom geschrapt. Meerdere gemeenten hebben echter aangegeven om praktische redenen dit artikel te willen handhaven, vandaar dat de tekst is teruggeplaatst. De gemeente Ameland wil dit artikel ook terugplaatsen.

Indien door bomen of planten het uitzicht zodanig wordt belemmerd dat de verkeersveiligheid in het gedrang komt, kan het college op basis van zijn bevoegdheid om bestuursdwang toe te passen ex artikel 125 van de Gemeentewet, een last opleggen om de bomen of beplanting te verwijderen of te snoeien.

Het is verboden beplanting of een voorwerp aan te brengen of te hebben op zodanige wijze dat aan het wegverkeer het vrije uitzicht wordt belemmerd of daaraan op andere wijze hinder of gevaar oplevert. ‘Wegverkeer’ kan daarbij breed worden gelezen. Het is bijvoorbeeld ook mogelijk dat een gevaarlijke situatie ontstaat doordat overstekende voetgangers het zicht wordt belemmerd.

Jurisprudentie

Tuin afgeschermd met lattenscherm en coniferen. Het college vond het belang van privacy zwaarder wegen dan het belang van de verkeersveiligheid. De Afdeling is van oordeel dat de belemmering van het uitzicht van beperkte betekenis is omdat het lattenscherm een open constructie kent. De weigering bestuursdwang uit te oefenen tegen de coniferen blijft echter niet in stand omdat de Afdeling van oordeel is dat de coniferen bij het uitrijden van de inrit het zicht geheel ontnemen. ARRS 10-12-1993, JG 94.0138.]

Artikel 2:24 lid 3 c Definities bij Evenementen

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
geen muziek ten gehore wordt gebracht voor 07.00 uur of na 23.00 uur, dan wel in dit tijdsbestek het maximaal toelaatbare geluidsniveau van **85** dB(A) op de gevels van omringende woningen niet wordt overschreden;	geen muziek ten gehore wordt gebracht voor 07.00 uur of na 23.00 uur, dan wel in dit tijdsbestek het maximaal toelaatbare geluidsniveau van **75** dB(A) op de gevels van omringende woningen niet wordt overschreden;

Toelichting:
De geluidsnorm bij kleine evenementen was 85 dB(A). Reguliere evenementen hebben een norm van 75 dB(A). Een uniforme geluidsnorm voor evenementen vindt het bestuur rechtvaardig. Door de verlaging gaat een gelijke norm ontstaan. De norm bij kleine evenementen wordt verlaagd naar 75 dB(A).

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
Artikel 2:34c Beperkingen voor horecabedrijven en slijtersbedrijven 1. Het is verboden bedrijfsmatig of anders dan om niet sterke drank te verstrekken in inrichtingen: a. van de volgende aard: 1° cafetaria; 2° snackbar; 3° buurthuis; 4° clubhuis; 5° (sport)kantines.	**Artikel 2:34c Beperkingen voor horecabedrijven en slijtersbedrijven** 1. Het is verboden bedrijfsmatig of anders dan om niet sterke drank te verstrekken in inrichtingen: b. van de volgende aard: 1° cafetaria; 2° snackbar; 3° buurthuis; 4° clubhuis; 5° (sport)kantines. 2. Het is verboden om bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank te verstrekken in een inrichting

2. De burgemeester kan in het belang van de handhaving van de openbare orde, de veiligheid, de zedelijkheid of de volksgezondheid aan een vergunning als bedoeld in artikel 3 van de Alcoholwet voorschriften verbinden en de vergunning beperken tot het verstrekken van zwak-alcoholhoudende drank.	die, gelet op het omgevingsplan en/of de omgevingsvergunning, een ondergeschikte functie vervult ten opzichte van een andere hoofdfunctie. 3. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in lid 2, als: a. de inrichting beschikt over een vergunning als bedoeld in artikel 3 van de Alcoholwet; en b. uit het omgevingsplan, de omgevingsvergunning of andere gemeentelijke regelgeving blijkt dat alcoholverstrekking in de betreffende inrichting wenselijk of toelaatbaar is. 4. Bij de beoordeling van een verzoek om ontheffing betrekt de burgemeester in ieder geval de belangen van openbare orde, veiligheid, volksgezondheid en een goede ruimtelijke ordening. 5. De burgemeester kan in het belang van de handhaving van de openbare orde, de veiligheid, de zedelijkheid of de volksgezondheid aan een vergunning als bedoeld in artikel 3 van de Alcoholwet voorschriften verbinden en de vergunning beperken tot het verstrekken van zwak-alcoholhoudende drank.

Toelichting:

De wijziging van dit artikel reguleert het schenken van alcohol bij ondergeschikte horeca. Deze regulering is niet nieuw. Al langere tijd geldt in de beleidsregel ondergeschikte horeca een verbod op het schenken van alcohol bij de meeste ondergeschikte gelegenheden. Het is echter en wenselijker om dit in de APV te regelen dan in de beleidsregel. Het sluit beter aan bij de richtlijnen daarover in de Alcoholwet. Ook zorgt het ervoor dat het gemeentelijke beleid over alcohol schenken op één plek terug te vinden.

Artikel 2:71 (artikel I, onderdeel C, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**

Artikel 2:71 Definitie In deze afdeling wordt onder consumentenvuurwerk verstaan vuurwerk *van categorie F1, F2 of F3* dat op grond van artikel 2.1.1 van het Vuurwerkbesluit is aangewezen als vuurwerk dat ter beschikking mag worden gesteld voor particulier gebruik.	**Artikel 2:71 Definitie** In deze afdeling wordt onder consumentenvuurwerk verstaan vuurwerk dat op grond van artikel 2.1.1 van het Vuurwerkbesluit is aangewezen als vuurwerk dat ter beschikking mag worden gesteld voor particulier gebruik.

Toelichting:

Artikel I, onderdeel C (Wijziging artikel 2:71 Definitie)

Bij ministeriële regeling op grond van artikel 2.1.1 van het Vuurwerkbesluit wordt bepaald welk vuurwerk aan particulieren beschikbaar mag worden gesteld. De toevoeging van de categorieaanduidingen F1, F2 of F3 in de definitie is overbodig.

Voorstel

van het college aan de raad

Zaaknummer	525290
Vergaderdatum	26 januari 2026
Organisatieonderdeel	Fysieke Leefomgeving
Portefeuillehouder	Theo Faber

Onderwerp

Benoeming leden adviescommissie omgevingskwaliteit

Voorstel

1. De leden van de adviescommissie ruimtelijke kwaliteit te benoemen overeenkomstig het voorstel van Hûs en Hiem.

Inleiding

Op 11 november 2025 hebben we een voorstel ontvangen van de adviescommissie ruimtelijke kwaliteit Hus en Hiem met een voordracht van benoemingen van leden van de Gemeentelijke adviescommissie Omgevingskwaliteit (zie ingekomen stuk A11 op de raadsvergadering van dec. 2025).

Beoogd effect

Goede omgevingskwaliteit

Argumenten

1.1 In artikel 17.9 Omgevingswet is bepaald dat leden van de welstandscommissie worden benoemd door de raad. Conform het voorstel voor ten hoogste een termijn van 3 jaar met de mogelijkheid tot een eenmalige herbenoeming voor een zelfde periode van 3 jaar.

1.2 Omdat in Fryslân de gemeenten gekozen hebben voor een zogenaamde geïntegreerde commissie in de vorm van de adviescommissie ruimtelijke kwaliteit wordt voorgesteld om de leden van de te onderscheiden commissies (welstand- en monumentencommissie) te laten benoemen door de raad.

1.3 De mutaties hebben geen invloed op het aantal formatieplaatsen bij Hûs en Hiem.

Kanttekeningen

Niet van toepassing

Afstemming

Niet van toepassing

Vervolg

Bij vaststelling het vaststellingsbesluit naar Hûs en Hiem sturen.

Bijlagen

Bijlage1: Het voorstel van Hus en Hiem

hûsenhiem adviseurs omgevingskwaliteit

12 NOV 2025

Aan: - Het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Ameland
Postbus 22
9160 AA HOLLUM

Betreft: Benoeming leden Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit 2026
Ref. : man/AB/brief aan gemeente inzake benoeming leden
Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit 2026

Leeuwarden, 11 november 2025

Geacht College,

Hierbij ontvangt u de voordracht voor de benoeming van de leden van de Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit.
Op basis van de door uw raad vastgestelde Verordening op de Gemeentelijke Adviescommissie kunnen de leden van deze onafhankelijke adviescommissie door college en raad voor een termijn van ten hoogste drie jaar worden benoemd en voor eenzelfde periode van drie jaar worden herbenoemd.

Voor het jaar 2026 zal een aantal zittende commissieleden de advieswerkzaamheden moeten beëindigen, zal een aantal zittende leden voor herbenoeming moeten worden voorgedragen en zal een aantal nieuwe commissieleden moeten worden benoemd (zie onderstaande lijst).

Een overzicht met de samenstelling van de volledige adviescommissie per 1 januari 2026 is aan dit schrijven toegevoegd (zie bijlage-1).

Voor de nieuw te benoemen commissie leden is een korte biografie bijgevoegd (zie bijlage-2).

Mutaties in de commissies hebben geen invloed op het aantal formatieplaatsen bij hûs en hiem.

Johan Willem Frisostraat 1 · 8933 BN Leeuwarden · 058 233 79 30 · husenhiem@husenhiem.nl · www.husenhiem.nl · NL48 BNGH 0285 0223 50

Alsdan wordt door het Dagelijks Bestuur van de G.R. hûs en hiem voorgesteld:

Te *benoemen* als lid van de Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit:

Naam, Functie	*Opleiding*	*Hoofdwerkzaamheden*
H. Tigchelaar architect	Academie van Bouwkunst	directeur-eigenaar JOUS architecten Joure
A. Venema architect	Academie van Bouwkunst	Architect-partner VdpArchitecten Groningen
J. van Loenhout stedebouwkundige	TU Delft	stedebouwkundige gemeente Amsterdam Amsterdam
J. van der Grift landschapsarchitect	Hogeschool Tuin- en Landschapsinrichting	coach in ruimtelijk projectmanagement Amsterdam
K. Boomgaard restauratie architect	Academie van Bouwkunst	zelfstandig architect Franeker
D. van der Wal architectuurhistoricus	Universiteit Amsterdam	onderzoek en publicaties Amsterdam
D. Douma architect	TU Delft	junior adviseur omgevingskwaliteit hûs en hiem Leeuwarden
E. Vellinga architect	TU Delft / TU Berlin	adviseur omgevingskwaliteit hûs en hiem Buren

Te *herbenoemen* als lid van de Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit:

Naam, Functie	*Opleiding*	*Hoofdwerkzaamheden*
T. van der Lune architect	TU Delft	eigenaar VANDELUNE studio Utrecht
S. Gall landschapsarchitect	TU Delft	directeur maatschap Atelier Quadrat Rotterdam
N. Ruijter stedebouwkundige	TU Delft	stedenbouwkundig bureau Cittanova Lelystad
M. van der Heide architectuurhistoricus	Rijksuniversiteit Groningen	eigenaar MVDH Architectuurhistorie Groningen
S. Tillema architectuurhistoricus	Rijksuniversiteit Groningen	Libau Kollum

Te *ontslaan* als lid van de Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit:

Naam, Functie	*Opleiding*	*Hoofdwerkzaamheden*
J. Nauta architect	TU Delft/AA Londen	eigenaar studio Nauta Rotterdam
T. Smits architect	Academie van Bouwkunst	zelfstandig architect Leeuwarden
B. Daan landschapsarchitect	ETH Zürich	partner PeetersenDaan Leeuwarden
T. Hoek stedebouwkundige	TU Delft	adviseur Ruimte & Samenleving Zuidhorn
D. Wendt architectuurhistoricus	Hogeschool Amsterdam	publicist Leeuwarden
M.A. Visser Voorzitter	TU Delft	directeur/secretaris hûs en hiem Amsterdam

Johan Willem Frisostraat 1 · 8933 BN Leeuwarden · 058 233 79 30 · husenhiem@husenhiem.nl · www.husenhiem.nl · NL48 BNGH 0285 0223 50

Voorgesteld wordt de hierboven vermelde personen per 1-1-2026 te (her)benoemen, respectievelijk te ontslaan.

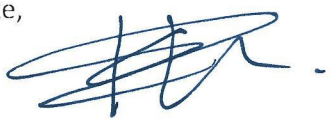
Voor eventuele vragen kunt u contact opnemen met het Frans Alma, coördinator bedrijfsvoering van hûs en hiem (tel: 058-2337930).

Hoogachtend,

namens het Dagelijks Bestuur van
hûs en hiem

H. de Haan, voorzitter,

voor deze,



W. Kingma, secretaris/directeur

Bijlage(n):

1. Samenstelling Gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit in 2026
2. Voordracht nieuw te benoemen leden Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit per 1-1-2026

Johan Willem Frisostraat 1 · 8933 BN Leeuwarden · 058 233 79 30 · husenhiem@husenhiem.nl · www.husenhiem.nl · NL48 BNGH 0285 0223 50

BIJLAGE-1 bij brief 11 november 2025

hûsenhiem adviseurs omgevingskwaliteit

De samenstelling van de Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit in 2026

mevr	Wiepkjen Kingma	voorzitter	lid	A+B
mevr	Marije Talsma	architect	lid	B
dhr	Harm Tigchelaar	architect	lid	A
mevr	Gertrud Topper	architect	lid	A
dhr	Keimpke Zigterman	architect	lid	B
dhr	Joris van Loenhout	stedebouw	lid	A
dhr	Tim Willems-Kruize	stedebouw	lid	B
mevr	Anneke Nauta	landschap	lid	B
dhr	Jan van der Grift	landschap	lid	A
dhr	Rudolf de Haas	restauratie architect	lid	A
mevr	Barbara Kuit	restauratie architect	lid	B
dhr	Kurt Boomgaard	restauratie architect	lid	B
mevr	Gea van Essen	architectuurhistorie	lid	A
mevr	Durkje van der Wal	architectuurhistorie	lid	B
dhr	Sicco Beerda	burgerlid	lid	A
dhr	Piet Faber	burgerlid	lid	B
dhr	Johannes Hobma	scheepsbouwdeskundige	lid	A+B

(*) Er zijn twee teams van de commissie (A en B) die beurtelings bijeenkomen

De volgende personen worden benoemd als reservelid van de commissie.

mevr	Anne-Greet de Vries	architect	reservelid
dhr	Foppe Hoekstra	architect	reservelid
dhr	Tjerk van de Lune	architect	reservelid
dhr	Arnold Venema	architect	reservelid
mevr	Nikè Ruijter	stedebouw	reservelid
dhr	Arnoud Garrelts	landschap	reservelid
dhr	Stefan Gall	arch/stedeb/landsch.	reservelid
mevr	Anna de Leur-Bruijn	restauratie architect	reservelid
dhr	Kor Holstein	restauratie architect	reservelid
mevr	Sanne Tillema	architectuurhistorie	reservelid
mevr	Marieke van der Heide	architectuurhistorie	reservelid
dhr	Almar Wimer Siebenga	burgerlid	reservelid
dhr	Gerrit Terpstra	burgerlid	reservelid

Tevens worden alle adviseurs van hûs en hiem benoemd als lid van de commissie, zodat zij ook als gemandateerde kunnen adviseren in de lokale adviescommissie.

dhr	Gerrit Boschloo	adviseur	lid
dhr	Rene Bremer	adviseur	lid
dhr	Douwe Douma	adviseur	lid
mevr	Marloes Eskens	adviseur	lid
dhr	Frank Reitsma	adviseur	lid
dhr	Stefan Stienstra	adviseur	lid
dhr	Gertjan Timmer	adviseur	lid
dhr	Erik Vellinga	adviseur	lid
dhr	Jasper van Zellingen	adviseur	lid

hûsenhiem adviseurs omgevingskwaliteit

BIJLAGE-2 bij brief 11 november 2025

Voordracht nieuw te benoemen leden Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit per 1-1-2026

Leden van de Centrale Adviescommissie Omgevingskwaliteit van hûs en hiem worden voor drie jaar benoemd en kunnen daarna gedurende een termijn van drie jaar als reserve-commissielid optreden. Het rooster van af- en aantreden bepaalt dat elk jaar enkele wisselingen plaatsvinden in de multidisciplinair samengestelde adviescommissie van hûs en hiem. De nieuwe leden per 1 januari 2026 zijn: architecten Harm Tigchelaar en Arnold Venema (reservelid), stedebouwkundige Joris van Loenhout, landschapsarchitect Jan van der Grif, monumentenarchitect Kurt Boomgaard en architectuurhistorica Durkje van der Wal.

Harm Tigchelaar studeerde in 2008 af als architect aan de Academie van Bouwkunst te Groningen. Daarna heeft hij bij verschillende architectenbureaus veel ervaring opgedaan in particuliere projecten en utiliteitsprojecten van grote diversiteit en complexiteit. Sinds 2018 heeft hij zijn eigen bureau JOUS architecten (nu JOUS architecten + bouwadviseurs). In zijn werk zoekt hij altijd de balans tussen inspiratie en structuur, waarbij hij gemakkelijk beweegt tussen makers, bestuurders en inwoners. Goed luisteren, verbinden en helder communiceren zijn voor hem vanzelfsprekend. Serieus nadenken over hoe we duurzame, circulaire gebouwen maken ziet hij als zijn grootste verantwoordelijkheid.

Arnold Venema heeft zijn opleiding genoten aan de HTS en Academie van Bouwkunst in Groningen. Inmiddels is hij ruim 25 jaar werkzaam bij VdpArchitecten, tegenwoordig als architect-partner. Arnold werkt graag aan een breed palet van projecten, van villa's tot complexe woongebouwen, (rijks)monumenten, CPO projecten en scholen. Actuele thema's als duurzaamheid, circulariteit, natuurinclusiviteit, aardbevingsbestendig bouwen, nul-op-de-meter en 'van gas los' vinden een naadloze inpassing in zijn projecten. In 2019 heeft hij met VdpArchitecten tijdens de dag van de architectuur de vakjury- en publieksprijs gewonnen met een optopping aan de Grachtstraat in Groningen. In 2022 is daar de duurzaamheidsprijs vanuit de Groninger Architectuurmaand aan toegevoegd voor een ensemble van Schuurwoningen in Meerstad. Arnold luistert goed, is flexibel en kan zich uitstekend verplaatsen in een ander.

Joris van Loenhout Joris van Loenhout werkt als stedenbouwkundige bij gemeente Amsterdam, heeft daarvoor bij gemeente Rotterdam gewerkt en daarvoor bij INBO architecten in Amsterdam. De afgelopen tien jaar heeft hij als stedenbouwkundige projecten ontworpen en begeleid in een zeer uiteenlopende complexiteit en dichtheid, van kleinschalige grondgebonden uitbreidingslocaties tot grootschalige gestapelde verdichtingsopgaven. Joris valt te typeren als verbinder, is sociaal en betrokken. In zijn werk als stedenbouwkundige is hij kritisch, opbouwend en zorgvuldig. Hij is afgestudeerd aan de TU Delft met masterrichting Stedenbouw.

hûsenhiem adviseurs omgevingskwaliteit

Jan van der Grif heeft de hogeschool voor tuin- en landschapsinrichting afgerond, gevolgd door de post-HBO opleiding Ruimtelijk beheer en beleid. Als landschapsontwerper kent hij een brede en gevarieerde loopbaan, waaronder in verschillende functies bij Rijkswaterstaat. Jan brengt ruime ervaring mee op het snijvlak van landschap, erfgoed, stedenbouw en ruimtelijke kwaliteit. Hij was onder meer secretaris van het kwaliteitsteam voor het programma *Ruimte voor de Rivier,* Sinds 2006 is hij vaste adviseur landschap en ruimtelijke kwaliteit bij de Commissie voor de milieueffectrapportage en momenteel is hij werkzaam als coach in ruimtelijk projectmanagement. Al deze rollen hebben hem geleerd om integrale adviezen te formuleren en zorgvuldig af te wegen tussen belangen van bestuur, omgeving en natuur.

Kurt Boomgaard Heeft vanaf 1989 bij verschillende architectenbureaus gewerkt. In 1998 is hij zijn eigen bureau in Amsterdam gestart. In 2004 verhuisde hij naar Friesland waar hij naast zijn bureau ook als docent-onderzoeker in het hoger onderwijs heeft gewerkt. Kurts interesse en expertise ligt in het verbinden en versterken van bouwtechniek en architectuur. Als docent-onderzoeker was dat onder andere naar maatwerk prefabricage, parametrisch ontwerpen en bio-based bouwen. In zijn eigen werk ligt de aandacht op architectonisch verantwoord detailleren van schilverbeteringen en zorgvuldige inpassing van installaties in (rijks)monumenten. Kurt kent de beleidskaders, heeft een scherp oog voor de esthetische kwaliteit en is in staat de technische oplossingen die worden voorgesteld op hun waarde in te schatten. Kurt voelt een blijvende verantwoordelijkheid om zorgvuldig om te gaan met de kwetsbare ruimte en het waarborgen van een evenwichtige ontwikkeling waarin volhoudbaarheid, leefbaarheid en esthetische waarde centraal staan.

Durkje van der Wal studeerde kunstgeschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam, met een specialisatie in architectuurgeschiedenis, en geschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen. Ze werkte als conservator en onderzoeker bij onder andere het Rijksmuseum, Nationaal Historisch Museum, het Allard Pierson en het Nationaal Archief, en was betrokken bij tentoonstellingen over kunst, geschiedenis, architectuur en fotografie. Daarnaast gaf zij onderwijs in Museumstudies, kunst en cultureel erfgoed aan de Universiteit van Amsterdam en de Willem de Kooning Academie in Rotterdam. Haar publicaties omvatten artikelen over de Amsterdamse School, de Nederlandse Gouden Eeuw, de geschiedenis van moderne kunstcollecties en naoorlogse fotografie. Voor het Rijksmuseum schreef zij *Christiaan Snouck Hurgronje: The First Western Photographer in Mecca, 1884-1885*.

Vragen voor de vragenronde aan het College van B&W raadscommissie 5 januari 2026

CDA

Vraag 1: **Herstelwerkzaamheden berm fietspad nabij paardenbak Buren**

In de commissievergadering van 1 december jl. is door onze fractie aandacht gevraagd voor de stukgereden berm(en) van het fietspad door de Vleijen nabij de paardenbak Buren. De wethouder heeft toegezegd dit voor het einde van het jaar te repareren, en dan in het voorjaar opnieuw in te zaaien. Volgens onze informatie zijn de herstelwerkzaamheden nog niet gedaan, klopt dit? en zo ja, waarom is dit niet gedaan?

VVD

(deze vragen zijn eerder gesteld voor de commissievergadering van 1 december 2025, echter de fractie kon toen niet aanwezig zijn)

Vraag 2: **Voetbalvelden S.C. Amelandia**

Het is weer nat en soms waterkoud, wat niet ongebruikelijk is voor de tijd van het jaar. Wat wel ongebruikelijk en zeker ongewenst is, is de slechte toestand van de voetbalvelden van S.C. Amelandia, waarbij de VVD even wil focussen op het nieuwe ‘oefenveld’, waarop overigens ook wedstrijden worden gespeeld. Dit veld was onderdeel van het ‘project Ambla’, waarbij het veld gekeerd moest worden om een volwaardig voetbalveld te realiseren. De ellende, de vervuiling van het veld met ongewenste materialen, die na het aanleggen opdook, lijkt achter de rug, na de oplevering van een rapport van Sweco m.b.t. ‘toekomstbestendige velden’ en werkzaamheden uitgevoerd door ‘De Enk’, maar de werkelijkheid is anders. Het veld is één woord een drama. Wat is er aan de hand?

1. Het veld staat aan de Noord- en Zuidzijde, praktisch constant ‘onder water’.
2. Het water loopt niet weg.
3. De aangelegde drainage lijkt niet te werken.
4. Er zijn al meerdere keren wedstrijden en trainingen afgelast.
5. De veiligheid van het veld staat onder druk, door de gladheid.
6. In principe is alleen het middenstuk van het veld bruikbaar. Dit stuk was onderdeel van het ‘oude veld’.

Vragen:

1. De VVD vraagt zich af hoe lang het College dit drama nog laat voortduren?
2. Bent u van plan ‘meer’ maatregelen te nemen, die de bespeelbaarheid weer op normaal niveau bengen?
3. Ik nodig de portefeuillehouder uit om samen met mij op een zaterdag de velden van S.C. Ameland te bekijken. De theorie staat op papier; de werkelijkheid kun je alleen zelf aanschouwen. Is de portefeuillehouder bereid mijn uitnodiging te accepteren?

Tot slot: wij willen ‘Sporteiland’ zijn. Wij willen de jeugd, maar ook de ouderen ‘in beweging krijgen’, maar falen in dit geval compleet in de infrastrastructuur die daar voor nodig is. Ik ben raadslid in deze gemeente en ik schaam mij voor dit falen.

Vraag 3: **Subsidie op isolatiemaatregelen**

Onze gemeente verstrekt subsidie aan onze inwoners voor het uitvoeren van isolatiemaatregelen. Eén van die uitvoerende partijen is (naam bekend bij griffie) isolatie. Dit bedrijf werkt met gespoten PUR. Op de Waddentweedaagse op Vlieland hebben wij als eilandbestuurders van de Friese Waddeneilanden, uitgebreid stilgestaan bij de wensen tot een ‘circulaire economie’. Kort gezegd, houdt circulariteit in, dat ‘afval’ wordt omgezet in nieuwe grondstoffen of in energie. PUR lijkt een materiaal te zijn, dat slecht te scheiden is van het materiaal waar het tegenaan is gespoten, waardoor de kans dat deze bouwmaterialen uiteindelijk in de verbrandingsoven eindigen. Dit is alles behalve circulair.

Vragen:

1. Kunt u duiden in hoeverre het gebruik van PUR als isolatiemateriaal schadelijk is, in de zin van de gewenste circulariteit?
2. Als het schadelijk is, waarom kan het genoemde bedrijf dan toch, met subsidie van onze gemeente, isolatiewerkzaamheden met gespoten PUR op Ameland uitvoeren?

De VVD is absoluut voor het isoleren van woningen en vind zelfs, dat dat één van de eerste maatregelen zou moeten zijn, om het energieverbruik te verminderen, in plaats van bijvoorbeeld, compenserende maatregelen, zoals het aanschaffen van warmtepompen, zonnepanelen en zonnecollectoren.

Vraag 4: **Straatverlichting in de dorpen**

Er bereiken ons berichten dat inwoners ‘verkeersonveiligheid’ ervaren, door het gebrek of onvoldoende straatverlichting.

Vragen:

1. Is er met de nieuwe LED-lichtbronnen nog steeds sprake van dezelfde ‘lichtopbrengst’ als voorheen? Specifieker: is de hoeveelheid ‘luxen’ op de straten even hoog als voorheen?
2. Kan het College, bijv. via de Gemeenteinfo, of via een enquete, informatie bij onze inwoners ophalen, wat de mening is over de straatverlichting in de dorpen?
3. Zouden er eventueel, op basis van deze enquete, meer straatlantaarn kunnen worden geplaatst?

Vraag 5: **Handhaving volgens het VTH-beleid**

Vanuit de gemeenteraad is meermaals geuit, dat de handhaving op bepaalde punten niet voldoet aan de wensen van de raad. Deze wensen waren vastgesteld bij de Raadsbrede agenda 2022-2025 onder punt 1.10 *Meer handhaving > prioriteiten: strijdig woninggebruik, verkeer, verrommeling, overlast/ergernissen.*

Het antwoord vanuit het College was in het algemeen, dat ‘er niet voldoende capaciteit beschikbaar is’, wat o.a. te maken heeft met de financiële middelen om die capaciteit in te huren. M.a.w. ‘als de raad meer geld beschikbaar stelt, kan er meer worden gehandhaafd’. De logische vraag is dan ook:

1. Met hoeveel financiële middelen verwacht het College wel beter of meer te kunnen handhaven?

En voor mijn collega raadsleden, de vraag waar zij prioriteiten willen leggen op handhaving, indien zij meer geld beschikbaar willen stellen voor handhaving.